DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta

KRAKOWA.

XXIII. Rocznik - 1902.

NAKŁADEM GMINY MIASTA KRAKOWA.

W KRAKOWIE,
CZCIONKAMI DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1903

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa,

redagowany na zasadzie uchwał pełnej Rady miejskiej z dnia 5 marca 1880 r. i dnia 26 czerwca 1888 r., wychodzi raz na miesiąc, w pierwszych dziesięciu dniach każdego miesiąca.

Od 1 stycznia 1880 do 31 grudnia 1902 r.

wydano roczników dwadzieścia trzy.

I. Rocznik	**— 1880**	obejmuje	Nrów	4	str.	tekstu	65	str.	spisu	III.
II. Rocznik	**— 1881**	„	„	13	„	„	112	ze	spisem	łącznie.
III. Rocznik	**— 1882**	„	„	8	„	„	74	str.	spisu	IV.
IV. Rocznik	**— 1883**	„	„	20	„	„	154	„	„	IV.
V. Rocznik	**— 1884**	„	„	13	„	„	168	„	„	VIII.
VI. Rocznik	**— 1885**	„	„	32	„	„	198	„	„	VIII.
VII. Rocznik	**— 1886**	„	„	36	„	„	260	„	„	XII.
VIII. Rocznik	**— 1887**	„	„	21	„	„	214	„	„	VIII.
IX. Rocznik	**— 1888**	„	„	14	„	„	136	„	„	VIII.
X. Rocznik	**— 1889**	„	„	13	„	„	136	„	„	VIII.
XI. Rocznik	**— 1890**	„	„	14	„	„	132	„	„	VIII.
XII. Rocznik	**— 1891**	„	„	12	„	„	106	„	„	VIII.
XIII. Rocznik	**— 1892**	„	„	12	„	„	126	„	„	VIII.
XIV. Rocznik	**— 1893**	„	„	13	„	„	128	„	„	X.
XV. Rocznik	**— 1894**	„	„	13	„	„	84	„	„	X.
XVI. Rocznik	**— 1895**	„	„	13	„	„	80	„	„	X.
XVII. Rocznik	**— 1896**	„	„	13	„	„	84	„	„	X.
XVIII. Rocznik	**— 1897**	„	„	13	„	„	104	„	„	X.
XIX. Rocznik	**— 1898**	„	„	13	„	„	122	„	„	X.
XX. Rocznik	**— 1899**	„	„	14	„	„	206	„	„	XII.
XXI. Rocznik	**— 1900**	„	„	14	„	„	112	„	„	X.
XXII. Rocznik	**— 1901**	„	„	14	„	„	156	„	„	XII.
XXIII. Rocznik	**— 1902**	„	„	15	„	„	194	„	„	XII.

Redakcyą Dziennika zajmuje się pod kierunkiem Dyrektora Magistratu sekretarz Magistratu Piotr Banaś.

SPIS RZECZY

zawartych w Dzienniku rozporządzeń dla stoł. król. miasta Krakowa

z roku 1902.

(Liczby końcowe oznaczają stronicę).

L. 1. Kraków, dnia 10. stycznia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 Kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

STATUT GMINNY

dla stoł. król. m. Krakowa*)

(ogłoszony w XVI. części Dziennika ust. i rozp. kraj. z dnia 20. grudnia 1901 r. pod Nr. 108, a obowiązujący od daty ogłoszenia).

USTAWA

z dnia 6. października 1901, nadająca statut miejski królewskiemu stołecznemu miastu Krakowowi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Królewskiemu stołecznemu miastu Krakowowi nadaję załączony statut miejski.

Art. II.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 6. października 1901.

Franciszek Józef w. r.

Koerber w. r.

*) Osnowa tekstu w niniejszej odbitce podana ściśle według pierwowzoru.

Statut gminny dla stoł. król. m. Krakowa.

Dział I.

O gminie i jej obrębie, o mieszkańcach i stosunkach ich do gminy.

Tytuł 1.

O statucie gminnym i jego zmianach.

§ 1.

Gmina miasta Krakowa rządzi się niniejszym statutem.

§ 2.

Zmiany statutu tego mogą nastąpić tylko w drodze ustawodawstwa krajowego.

Tytuł 2.

O obrębie gminy.

§ 3.

Statut niniejszy obowiązuje w całym obrębie miasta Krakowa.

Zmiana obszaru gminy może nastąpić po wysłuchaniu Rady miejskiej tylko w drodze ustawodawstwa krajowego.

Tytuł 3.

O nazwie miasta.

§ 4.

Gmina zatrzymuje nazwę stołecznego królewskiego miasta Krakowa, tudzież dotychczasowe barwy i herb miasta.

Tytuł 4.

O mieszkańcach miasta.

§ 5.

Mieszkańcy miasta Krakowa dzielą się na członków gminy i obcych.

Rada miejska może zasłużonym mężom, bez względu na ich miejsce zamieszkania i przynależność, jeżeli są obywatelami austryackimi, nadać obywatelstwo honorowe. Obywatelstwo honorowe nadaje wszystkie prawa, służące członkom gminy, nie nakłada jednak żadnych obowiązków lub ciężarów gminnych.

§ 6.

Członkami gminy są:

1. Osoby, mające w gminie krakowskiej prawo przynależności;

2. uczestnicy, to jest osoby, nie mające w tej gminie przynależności, jeżeli w granicach tej gminy majątek nieruchomy posiadają lub jeśli od zatrudnień lub przedsiębiorstw zarobkowych, samoistnie wykonywanych, albo od dochodu bezpośredni podatek w gminie krakowskiej opłacają.

Pod tymi warunkami należą do uczestników gminy krakowskiej także korporacye, stowarzyszenia, spółki, zakłady i fundacye.

Wszystkie inne osoby są obcemi w gminie.

§ 7.

Stosunki przynależności do gminy określa ustawa państwowa.

§ 8.

Za nadanie przynależności, jeżeli z ustawy nie służy ubiegającemu się o nią prawo do uzyskania tej przynależności w myśl § 9. ustawy z dnia 5. grudnia 1896 r. Dz. p. p. Nr. 222, gmina pobierać może opłatę w kwocie od 20 K do 600 K, którą Rada miejska oznaczy, stosownie do zamożności osoby, do gminy przyjętej.

Tytuł 5.

O prawach i obowiązkach mieszkańców gminy.

§ 9.

Wszyscy mieszkańcy miasta mają w ogóle prawo:

a) do bezpieczeństwa osoby i własności, w obrębie gminy znajdującej się;

b) do korzystania z przedmiotów i zakładów, na publiczny użytek przeznaczonych, stosownie do urządzeń tych zakładów.

§ 10.

Członkowie gminy mają prawo:

a) do stałego pobytu w obrębie gminy;

b) do zawiadywania sprawami gminy w granicach, tym statutem zakreślonych.

Przynależni do gminy mają nadto prawo do wsparcia z funduszów gminnych w razie zubożenia, choroby lub niezdolności do pracy stosownie do właściwych ustaw i urządzeń.

§ 11.

Obcy mają prawo przebywania w gminie, dopóki nie przekraczają ustaw, nie wywołują zgorszenia publicznego lub nie staną się ciężarem dobroczynności publicznej. Od orzeczenia, zabraniającego pobytu w gminie, służy prawo odwołania się do Namiestnictwa.

§ 12.

Każdy w gminie stosować się powinien do rozporządzeń i zarządzeń, wydanych przez władzę gminną w zakresie działania, jaki jej z ustaw służy, oraz przyczyniać się do ciężarów gminy, stosownie do przepisów, pod tym względem obowiązujących; członkowie gminy mają nadto szczególny obowiązek pełnienia urzędu lub czynności, do których wyborem gminy lub jej zaufaniem powołanymi będą.

Dział II.

O zakresie działania gminy.

Tytuł 6.

O podziale zakresu.

§ 13.

Zakres działania gminy jest dwojaki:
A) własny;
B) poruczony.

W zakresie własnym gmina uchwala i rozporządza niezawiśle i samodzielnie według niniejszego statutu w granicach ustaw.

Zakres poruczony działania gminy, t. j. jej obowiązek do współdziałania w sprawach publicznej administracyi, określają ustawy.

§ 14.

Do własnego zakresu gminy należy w szczególności:
a) wnioski do zmiany statutu gminy i jej granic;
b) przyznawanie prawa przynależności do gminy;
c) ustanawianie urzędów miejskich;
d) zarząd majątkiem gminy;
e) nakładanie podatków gminnych;
f) piecza nad bezpieczeństwem osób i ich własności;
g) zakładanie i utrzymywanie ulic, dróg, placów, mostów, jak niemniej staranie o bezpieczeństwo i łatwość komunikacyi publicznej, wreszcie policya polowa;
h) piecza nad zaopatrzeniem miasta w dostateczną, tanią i zdrową żywność i wodę, dozór targów, dozór nad wagami i miarami;
i) policya zdrowia;
k) policya nad czeladzią i wyrobnikami, wykonywanie przepisów o sługach;
l) policya obyczajności publicznej;
m) sprawy ubogich i piecza nad zakładami dobroczynnymi gminy;
n) policya budownicza i ogniowa;
o) wpływ na sprawy szkół średnich i szkół ludowych w granicach ustaw;
p) jednanie stron, w sporze będących, przez mężów zaufania, z gminy wybranych;
q) dobrowolna sprzedaż ruchomości drogą licytacyi na żądanie stron.

Bliższe określenie atrybucyi władz gminnych zawiera dział IV.

Czynnościami zakresu poruczonego, osobnemi ustawami gminie przekazanemi, zawiaduje gmina w sposób, ustawą wskazany, albo orzeka sama o sposobie zawiadywania, jeżeli tenże ustawami nie jest przepisany.

Administracyi państwa służy prawo powierzania załatwienia spraw zakresu poruczonego w całości lub w części organom własnym na koszt państwa. Zakres dotychczasowy krakowskiej Dyrekcyi policyi nie doznaje zmiany skutkiem statutu niniejszego. W drodze ustawy krajowej mogą być ze względu na dobro publiczne także inne sprawy policyi miejscowej oddane do załatwienia w całości lub w części organom rządowym.

Tytuł 7.

O roku administracyjnym i języku urzędowym.

§ 15.

Rok administracyjny gminy zaczyna się i kończy z rokiem administracyjnym państwa.

§ 16.

Językiem urzędowym gminy jest język polski.

Dział III.

Tytuł 8.

O reprezentacyi i urzędach gminy.

§ 17.

Gminę miasta Krakowa reprezentuje Rada miejska, względnie prezydent miasta.

Rada miejska orzeka w granicach swej atrybucyi, a uchwały jej wykonywa prezydent miasta, Magistrat i urzędy miejskie.

Tytuł 9.

Skład Rady miejskiej.

§ 18.

Rada miejska składa się z 72 członków (radców miejskich).

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy, prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć lub rezygnacyę, lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole lub oddziale wyborczym, do którego ubyły radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy, przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§ 45).

Tytuł 10.

O wyborach i urzędowaniu radców miejskich.

§ 19.

Prawo wyboru radców miejskich służy bez względu na płeć tylko obywatelom państwa.

Prawo to mają następujący członkowie gminy:
a) obywatele honorowi miasta Krakowa;
b) duchowni świeccy wszystkich wyznań chrześcijańskich, rabini i kaznodzieje izraeliccy;
c) klasztory i zgromadzenia duchowne męskie i żeńskie;
d) urzędnicy Dworu, państwa, kraju, powiatu, gminy i zakładów publicznych, tak czynni jak i w stanie spoczynku będący;
e) oficerowie i do wojskowości należące osoby z tytułem oficerskim, jeżeli się znajdują w stanie nieczynnym, w stanie stałego spoczynku, lub jeśli z zastrzeżeniem charakteru wojskowego dymisyę wzięli;

f) przełożeni, profesorowie i nauczyciele wszystkich zakładów naukowych, utrzymywanych kosztem państwa, kraju lub gminy, tudzież osoby, posiadające kwalifikacyę do nauczania w szkołach publicznych;
g) adwokaci, notaryusze, doktorowie wszystkich wydziałów i magistrowie chirurgii;
h) technicy, którzy studya swoje na jednej z wyższych szkół technicznych austryackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzaminy państwowe z dobrym skutkiem złożyli;
i) magistrowie farmacyi;
k) prawnicy, którzy złożyli wszystkie teoretyczne egzamina państwowe;
l) odpowiedzialni redaktorowie pism czasowych treści politycznej lub naukowej;
m) ci, którzy w mieście Krakowie opłacają tytułem podatku osobisto-dochodowego, pensyjnego lub rentowego, osobno lub razem wziąwszy, najmniej 32 K rocznie (nie licząc dodatków);
n) właściciele i dożywotnicy nieruchomości odziedziczonych lub przynajmniej od roku nabytych, którzy tytułem podatku gruntowego, domowo-czynszowego lub 5-proc. podatku od budynków, uwolnionych od opłaty podatku domowo-czynszowego, płacą najmniej 12 K (nie licząc dodatków);
o) ci, którzy w obrębie miasta prowadzą przedsiębiorstwo lub zatrudnienie, powszechnemu podatkowi zarobkowemu podlegające, jeśli za ostatni okres wymiarowy tytułem powszechnego podatku zarobkowego najmniej 10 K. (bez dodatków) płacić mają;
p) przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków, jeśli od roku tytułem podatku zarobkowego (bez dodatków) najmniej kwotę 300 K opłacają.

§ 20.

Współwłaściciele i współdożywotnicy jednej nieruchomości mają wszyscy razem jeden tylko głos. Również spółce handlowej lub przemysłowej służy tylko jeden głos bez względu na liczbę wspólników.

Nieruchomość uważa się jako jedna, dopóki w księgach gruntowych jedno stanowi ciało.

§ 21.

Dopóki rzecz nieruchoma jest pod dożywociem, prawo głosowania jej właściciela jest w zawieszeniu.

§ 22.

Wyjęci są od prawa głosowania zostający w służbie czynnej:
a) oficerowie i osoby wojskowe z tytułem oficerskim;
b) wojskowi niższych stopni oraz szeregowcy.

§ 23.

Od prawa wyboru i wybieralności są wykluczeni:

1. osoby, które w ostatnim roku zaopatrzenie ubogich pobierały z funduszów publicznych lub gminnych.

Nie poczytuje się za zaopatrzenie ubogich wsparcia z kas chorych, renty na starość lub z powodu nieszczęśliwych przypadków, obdarzenia środkami naukowymi albo wsparcia w klęskach ogólnych;

2. krydataryusze podczas trwania postępowania konkursowego;

3. osoby, zasądzone za zbrodnie wogóle lub za przekroczenia kradzieży, oszustwa, sprzeniewierzenia lub uczestnictwa w tych przekroczeniach (§§ 460, 461, 463 i 464 k. k.);

za przekroczenia przeciw obyczajności publicznej z §§ 501, 504, 511, 512, 515 i 516 k. k., z ustawy z dnia 24. maja 1885 r. Nr. 89 Dz. u. p., tudzież za lichwę.

Ustawy państwowe stanowią, po jakim czasie ustają te skutki zasądzenia.

Gdyby ustawa karna w tym względzie nowe przepisy zaprowadziła, postanowienia te będą się stosować także do prawa wyboru i obieralności do Rady miejskiej krakowskiej;

4. osoby, które z powodu zbrodni zostają prawomocnie pod śledztwem, a to na tak długo, dopóki śledztwo wstępne trwa;

5. osoby, oddane pod dozór policyjny, albo przytrzymane w domu pracy przymusowej, jak długo te stosunki trwają.

§ 24.

Każdy wyborca głosuje imieniem własnem raz jeden i winien głosować osobiście.

§ 25.

Korporacye, stowarzyszenia i zakłady głosują przez zastępców prawnych lub statutami wskazanych, lub też przez pełnomocników do tego wybranych.

Klasztory i zgromadzenia duchowne męskie głosują przez swoich przełożonych lub pełnomocników, klasztory zaś i zgromadzenia duchowne żeńskie przez umocowanych do tego pełnomocników.

Współwłaściciele i współdożywotnicy nieruchomości, tudzież spółki handlowe celem wykonania prawa głosowania mianują wspólnego pełnomocnika większością, obliczoną w stosunku do udziałów.

Niewiasty, prawo głosowania mające, głosują przez swoich mężów lub pełnomocników; ojcowie, opiekunowie i kuratorowie głosują za małoletnich i bezwłasnowolnych.

Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego wyborcę i winien wykazać się pełnomocnictwem, stwierdzonem podpisem dwóch świadków. Pełnomocnikami lub zastępcami mogą być tylko osoby, mające prawo głosowania przy wyborach do Rady miejskiej krakowskiej.

§ 26.

Wybieralnymi na członków Rady miejskiej są wszyscy własnowolni mężczyźni, prawo głosowania mający, którzy 30-ty rok życia ukończyli.

§ 27.

Wyjęci są od wybieralności:
a) urzędnicy i słudzy gminy i zakładów gminnych, dopóki w służbie zostają a nawet po wystąpieniu ze służby, dopóki nie złożą i nie wyrównają rachunków z gminą lub zakładem gminnym;
b) osoby, które imieniem własnem lub jako pełnomocnicy stron spór z gminą prowadzą;
c) dzierżawcy dochodów i zakładów gminnych.

§ 28.

Wykluczone są od obieralności osoby, które z powodu przewinienia służbowego, z chęci zysku popełnionego, w drodze dyscyplinarnej utracą urząd lub służbę.

§ 29.

Celem dopełnienia wyborów będą podzieleni wyborcy na trzy koła wyborcze:

W pierwszem mieścić się będą wyborcy, wymienieni w § 19. pod literami *a) b) c) d) e) f) g) h) i) k) l) m)*;

w drugiem właściciele lub dożywotnicy nieruchomości, o których mówi § 19. pod lit. *n)*;

w trzeciem wyborcy, wymienieni w § 19. pod literami *o)* i *p)*.

§ 30.

Koło drugie podzielone będzie na dwa oddziały, według wysokości podatku. W tym celu należy ułożyć spis wyborców w porządku wysokości wymierzonego im na rok ostatni podatku domowo-czynszowego, gruntowego i 5-proc. podatku od budynków, uwolnionych od podatku domowo-czynszowego, poczynając od najwyżej, a kończąc na najniżej opodatkowanych.

Suma podatku tak uporządkowanego podzieloną będzie na dwie połowy; wyborcy, w pierwszej połowie ogólnej sumy podatkowej umieszczeni, stanowić będą pierwszy oddział, zaś należący do drugiej połowy, drugi oddział drugiego koła.

Koło trzecie podzielone będzie na trzy oddziały.

Oddział pierwszy obejmować będzie wyborców, wymienionych w § 19. pod lit. *p)*, tudzież z wyborców, wymienionych w § 19. pod lit. *o)*, te osoby, które przy ostatnim rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego zaliczone zostały do I. i II. klasy opodatkowanych.

Oddział drugi obejmować będzie z wyborców, wymienionych w § 19. pod lit. *o)*, te osoby, które są rękodzielnikami, posiadającymi kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł rękodzielniczy, o ile nie należą do oddziału pierwszego trzeciego koła.

Oddział trzeci obejmować będzie resztę wyborców wymienionych w § 19. pod lit. *o)*, nie zaliczonych ani do pierwszego, ani do drugiego oddziału tego koła.

§ 31.

Liczba wybrać się mających radców miejskich będzie podzielona pomiędzy trzy koła wyborcze w ten sposób, że na każde koło przypada po 24 radców.

W kole drugiem każdy oddział wybiera połowę radców, na toż koło do wyboru przypadających

W kole trzeciem wybiera pierwszy oddział 10 radców, drugi oddział 4 radców, trzeci oddział 10 radców.

§ 32.

Spisy wyborców sporządzone będą według wyżej wymienionych kół wyborczych i to w kole pierwszem w porządku alfabetycznym, w kole drugiem i trzeciem zaś w porządku wysokości podatku.

Dla każdego oddziału wyborczego koła trzeciego ułożony będzie odrębny spis wyborców. Spisy obejmować będą imiona i nazwiska wyborców (§ 30), tytuł, na którym się ich prawo głosowania opiera, a w szczególności w kole drugiem wymienienie realności, numeru, ulicy i dzielnicy miasta, zaś w kole trzeciem wymienienie rodzaju zatrudnienia lub przedsiębiorstwa zarobkowego; w kole drugiem i trzeciem ma być uwidocznioną obok każdego wyborcy cyfra podatkowa.

§ 33.

Każdy wyborca ma tylko jeden głos i to w tem kole wyborczem, w którego spisie zamieszczony będzie.

Zasadą do tego zamieszczenia jest główne zatrudnienie wyborcy.

I tak n. p. kupcy, rękodzielnicy, lekarze praktykujący, którzy zarazem są posiadaczami realności, winni być zamieszczeni pierwsi w kole trzeciem, ostatni zaś w kole pierwszem.

Wolno jednak każdemu wyborcy, mającemu prawo głosowania i w innem kole wyborczem, przenieść się do tego koła w drodze reklamacyi.

§ 34.

Przynajmniej na sześć tygodni przed rozpoczęciem wyborów mają być spisy wyborców w urzędzie miejskim do przejrzenia wystawione, a w ogłoszeniu o tem wyznaczony będzie termin dni 14 do wniesienia reklamacyi przeciw tym spisom.

O reklamacyach, które w tym terminie wniesione zostaną, rozstrzyga ostatecznie w dniach 8 komisya, przez Radę miejską z jej grona do tego wybrana, i ogłosi uchwałę swoją przybiciem w Magistracie, a to w miejscu, do obwieszczeń urzędowych przeznaczonem.

Stosownie do zapadłych orzeczeń, od których nie ma odwołania, nastąpi niezwłocznie sprostowanie spisu wyborców. Lista tak sprostowana jest podstawą wszelkich wyborów aż do prawomocnego sporządzenia nowej listy.

§ 35.

Prezydent miasta Krakowa, jako naczelnik gminy, rozpisuje wybory przynajmniej na ośm dni przed ich rozpoczęciem, a w ogłoszeniu oznaczy czas i miejsce wyborów. Równocześnie zawiadamia o tem polityczną władzę krajową i Wydział krajowy. Po ogłoszeniu wyborów należy doręczyć wyborcom karty legitymacyjne do rąk własnych za potwierdzeniem odbioru.

§ 36.

Przy wyborach zachować należy następujące przepisy:

Głosowanie odbywa się pisemnie kartkami, które zawierać mają tyle nazwisk, ilu członków Rady miejskiej odnośne koło lub oddział wybiera.

W razie gdyby głosujący większą liczbę nazwisk podał, liczeni będą tylko pierwsi z kolei aż do dopełnienia przeznaczonej cyfry. Reszta głosów oddanych jest nieważna. Każdy wyborca otrzyma z legitymacyą kartę głosowania i kopertę, w której głos oddaje, zwracając równocześnie kartę legitymacyjną. Głos ważnie tylko na urzędowej karcie głosowania i w urzędowej kopercie oddać można. Gdyby koperta zawierała więcej wypełnionych kart głosowania, wszystkie są nieważne.

Głos, dany osobie, nie mającej prawa wybieralności, jest co do tej osoby nieważny.

Po upływie czasu, na głosowanie wyznaczonego, przystąpi komisya wyborcza do obliczenia głosów.

Wybrani są ci, którzy uzyskali w oddziale wyborczym największą liczbę głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga losowanie, przedsięwzięte przez przewodniczącego komisyi, względnie, gdyby ta okoliczność przy sprawdzeniu wyborów na jaw wyszła, przez prezydenta miasta na jawnem posiedzeniu Rady.

Po zamknięciu wyborów przedłożą komisye wyborcze Radzie miejskiej spisane protokoły z wszelkimi dowodami, poczem prezydent ogłosi nazwiska osób wybranych.

Wybrany w dwóch lub więcej oddziałach powinien oświadczyć w dniach trzech, w którym oddziale wybór przyjmuje, a gdyby żadnego nie dał oświadczenia, uważanym będzie za przyjmującego wybór w tym oddziale, w którym najpierwej wybrany został, a gdyby wybory w tych oddziałach odbyły się równocześnie, w tym oddziale, który los, wyciągnięty przez prezydenta miasta na pełnem posiedzeniu Rady miejskiej, oznaczy.

W takim razie w innych oddziałach za wybranych uważać należy tych, którzy po ostatnim wybranym najwięcej otrzymali głosów. W razie równości głosów zastosować należy analogiczne postanowienia ustępu 7 tegoż paragrafu.

§ 37.

Bliższe przepisy o postępowaniu przy wyborach Rada miejska ułoży i ogłosi przed wyborem.

§ 38.

Jeżeli wybrany po zawiadomieniu o wyborze w ciągu dni 8 nie odmówił pisemnie przyjęcia, uważać należy, iż wybór przyjął.

§ 39.

Każdy nowowybrany radca miejski składa do rąk przewodniczącego uroczyste przyrzeczenie sumiennego pełnienia przyjętych obowiązków.

§ 40.

Rada miejska rozpoznaje akt wyboru i rozstrzyga ostatecznie o ważności wyborów tudzież o zarzutach przeciw wyborom, które w terminie dni ośmiu, licząc od dnia ogłoszenia nazwisk radców wybranych, do niej wnieść należy. Polityczna władza krajowa może unieważnić wybory, któreby padły na osoby, od wybieralności wyjęte lub wykluczone; przeciw temu służy jednak rekurs do Ministerstwa.

§ 41.

Dla uzupełnienia miejsc, opróżnionych wskutek nieważności lub nieprzyjęcia wyboru, poleci Rada miejska prezydentowi rozpisać bezzwłocznie na podstawie tych samych spisów nowy wybór w tem kole lub oddziale wyborczym, w którym wybór był unieważniony lub nieprzyjęty.

§ 42.

Prezydenta wybiera Rada bądź z grona swego, bądź z grona wyborców, prawo wybieralności mających.

Urzędowanie prezydenta trwa lat sześć, licząc od dnia złożenia przysięgi. Pierwszego i drugiego wiceprezydenta wybiera Rada ze swego grona (§ 48).

Do wyboru prezydenta i wiceprezydentów przystąpi Rada miejska najdalej w przeciągu dni czternastu po opróżnieniu urzędu.

§ 43.

Wybór prezydenta i wiceprezydentów powinien się odbyć na posiedzeniu tajnem Rady miejskiej, umyślnie w tym celu zwołanej.

Do wyboru prezydenta i wiceprezydentów miasta należy wezwać wszystkich członków Rady miejskiej.

Radca, który mimo wezwania na posiedzenie wyborcze nie przybył, lub przed ukończeniem wyboru się oddalił, jeżeli nieobecności swojej lub oddalenia się dostatecznie nie usprawiedliwi, traci mandat i przed upływem lat trzech do Rady miejskiej wybranym być nie może.

Do wyboru konieczną jest obecność przynajmniej trzech czwartych części członków Rady miejskiej.

Głosowanie odbywać się powinno kartkami. Inny sposób głosowania jest niedopuszczalny.

Wybranym jest ten, kto otrzyma bezwzględną większość głosów radców obecnych.

Jeżeliby przy głosowaniu nie osiągnięto bezwzględnej większości głosów, należy przedsięwziąć powtórne głosowanie, a jeżeliby i przy tem nie okazała się potrzebna większość głosów, wtedy należy przystąpić do ściślejszego wyboru.

Przy ściślejszym wyborze ograniczyć się należy do tych dwóch osób, które przy powtórnem głosowaniu największą ilość głosów otrzymały. Gdyby z powodu równości głosów nie można było oznaczyć dwóch osób, największą ilość głosów mających, rozstrzyga między niemi los, kto ma być wzięty do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, dany przy trzeciem głosowaniu osobie, nie wziętej do ściślejszego wyboru, jest nieważny.

Jeżeliby przy ściślejszym wyborze okazała się równość głosu, rozstrzyga los.

§ 44.

Wybór prezydenta miasta Krakowa potwierdza Monarcha.

Po potwierdzeniu prezydent miasta złoży w obecności Rady miejskiej przysięgę do rąk namiestnika lub wyznaczonego przez niego zastępcy na wierność i posłuszeństwo Monarsze, stosowanie się do ustaw i sumienne pełnienie swoich obowiązków.

Wiceprezydenci składają taką samą przysięgę do rąk prezydenta na zgromadzeniu Rady miejskiej.

Urzędowanie prezydenta i wiceprezydentów rozpoczyna się z dniem złożenia przysięgi.

§ 45.

Radcy miejscy wybierani są na lat sześć. Co trzy lata połowa radców, z każdego koła i oddziału wyborczego wybranych, ustępuje, a na ich miejsca wstępują do Rady nowowybrani z właściwych kół wyborczych, wybory przeto do Rady miejskiej odbywają się co trzy lata.

Ustępujący radcy miejscy pozostają na urzędzie aż do prawomocnego przeprowadzenia nowych wyborów. Przy pierwszych wyborach na podstawie niniejszego statutu wybrani będą wszyscy 72 członkowie Rady (§ 18). Po upływie 3 lat od pierwszego wyboru ustępuje wskazana losem połowa członków Rady. Losowanie radców,

ustępujących z końcem pierwszego trzechlecia, winno nastąpić w takim czasie, aby nowe wybory na sześć tygodni przed ukończeniem kadencyi nastąpić mogły. Losowania dokonywa prezydent miasta lub jeden z wiceprezydentów wobec zgromadzonej Rady.

Do mandatów, opróżnić się mających z końcem pierwszego trzechlecia przez wylosowanie, tak samo do opróżnić się mających z końcem sześciolecia mandatów tych radców, którzy przez sześć lat swój urząd sprawowali, wliczyć należy mandaty tych radców, którzy w ciągu ostatniego trzechlecia ubyli z Rady przez śmierć, rezygnacyę lub z innych przyczyn, statutem przewidzianych, i w ten sposób co trzy lata dokonać wyboru na wszystkie opróżnione mandaty.

§ 46.

Nowe wybory należy ukończyć na sześć tygodni przed skończeniem kadencyi.

§ 47.

Radca, kończący urzędowanie, może być na nowo wybrany.

§ 48.

Urząd wiceprezydentów trwa do końca tego trzechlecia, w ciągu którego zostali wybrani. Każda odnowiona Rada wybiera sobie obu wiceprezydentów w sposób, przewidziany w § 43.

Wiceprezydenci mogą być ponownie wybrani, a jeżeli w Radzie miejskiej nadal pozostają, pełnią swe urzędy aż do wyboru następców.

§ 49.

Członkowie Rady miejskiej urzędują bezpłatnie.

Za sprawowanie interesów gminy poza jej obrębem mogą żądać wynagrodzenia.

Urzędy prezydenta i I. wiceprezydenta są płatne, ich płace i inne pobory służbowe oznaczy Rada miejska.

Drugiemu wiceprezydentowi może Rada miejska przyznać odpowiednie wynagrodzenie.

§ 50.

Prezydent miasta i wiceprezydenci muszą stale mieszkać w Krakowie.

§ 51.

Prezydent i wiceprezydenci nie mogą bez zezwolenia Rady złożyć swego urzędowania.

§ 52.

Z członków Rady miejskiej, nie wyłączając prezydenta, traci urząd ten, co do którego zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego wybieralności przeszkadzała.

Jeżeli który z nich popadnie w śledztwo wstępne z powodu zbrodni, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa postępowanie karne.

Radców miejskich, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, Rada miejska uzna za występujących.

§ 53.

W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 72 członków Rady.

Aż do wyboru nowej Rady miejskiej prezydent i wiceprezydenci pozostają na swych urzędach, załatwiają bieżące czynności gminy i wykonują prawa, Radzie miejskiej przy wyborach służące.

Od zarządzenia, Radę miejską rozwiązującego, służy tejże prawo odwołania się w ciągu 4 tygodni do Ministerstwa spraw wewnętrznych przez Wydział krajowy.

Rozwiązana Rada jedynie tylko do wniesienia rekursu na posiedzeniu przy zamkniętych drzwiach zgromadzić się może.

Z radców, po rozwiązaniu Rady wybranych, ustąpi po upływie pierwszego trzechlecia z każdego koła i oddziału połowa, którą los oznaczy. Losowania dokona prezydent na posiedzeniu Rady.

Tytuł 11.

O Magistracie.

§ 54.

Magistrat składa się z prezydenta, pierwszego i drugiego wiceprezydenta, dyrektora Magistratu, z radców magistratualnych, oraz innych urzędników.

§ 55.

Wydział obrachunkowy jest organem pomocniczym Rady miejskiej w czynnościach kontroli i organem pomocniczym Magistratu w załatwianiu spraw rachunkowych. Podlega on bezpośrednio prezydentowi i Radzie miejskiej.

§ 56.

Rada miejska mianuje dyrektora Magistratu, radców magistratualnych, jakoteż wszystkich urzędników gminy i zakładów gminnych na przedstawienie prezydenta z wyjątkiem urzędników dwóch najniższych stopni, których mianuje sam prezydent.

Urzędnicy gminy złożą do rąk prezydenta na posiedzeniu Magistratu przysięgę na wierność Monarsze, stosowanie się do ustaw i sumienne pełnienie swych obowiązków.

Prezydent, dyrektor Magistratu, naczelnik wydziału obrachunkowego, dyrektor budownictwa i kasyer nie mogą zostawać między sobą w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa, aż do czwartego stopnia włącznie.

Do uzyskania posady dyrektora Magistratu, radcy, konceptowego urzędnika Magistratu, urzędnika wydziału obrachunkowego i kasy, oraz urzędnika sanitarnego i budownictwa miejskiego, potrzeba egzaminów praktycznych, przepisanych dla urzędników państwowych odpowiedniej kategoryi.

§ 57.

O uwolnieniu od służby (emeryturze lub pensyonowaniu, kwieskowaniu lub oddaleniu) urzędników gminy i zakładów gminnych orzeka na wniosek prezydenta Rada miejska.

Oddalenie stałego urzędnika może nastąpić jedynie po przeprowadzeniu śledztwa dyscyplinarnego.

Przepisy o wymierzaniu emerytury dla urzędników i wdów po nich pozostałych, alimentacyi, dodatków na wychowanie, wsparć i prowizyi wydaje Rada miejska.

Dział IV.

Zakres działania władz gminnych.

Tytuł 12.

Zakres działania Rady miejskiej.

§ 58.

Rada miejska jest w sprawach gminnych organem uchwalającym i kontrolującym, zastępuje gminę w wykonywaniu jej praw i obowiązków, jest obowiązaną strzedz dobra gminy i starać się o zaspokojenie jej potrzeb.

§ 59.

Do zakresu działania Rady miejskiej należy:

a) Rozstrzyganie w sprawach administracyjnych gminy.

b) Kontrolowanie czynności Magistratu i innych urzędów i zakładów gminnych tak w sprawach zakresu działania własnego, jakoteż w sprawach, gminie poruczonych.

§ 60.

W szczególności należą do Rady miejskiej następujące przedmioty:

1. Wnioski do zmiany statutu gminy i jej granic (§ 2, 3).

2. Wybór prezydenta i wiceprezydentów, dalej mianowanie dyrektora Magistratu, urzędników gminnych, przełożonych i urzędników zakładów gminnych z wyjątkiem urzędników dwóch najniższych stopni, niemniej uwalnianie tych urzędników od obowiązków.

3. Organizacya urzędów i zakładów gminnych, oznaczenie liczby urzędników i sług, oraz wszystkich osób przez gminę płatnych, określenie ich praw i obowiązków, wydawanie instrukcyi służbowych.

4. Oznaczanie płac, emerytur i innych korzyści dla urzędników i sług gminy, oraz dla osób, wyżej pod 2 wymienionych, dla ich wdów i sierot.

5. Uchwalanie instrukcyi i regulaminów dla siebie, sekcyi i komisyi.

6. Udzielanie zaliczek na płace urzędnikom — o ile przenoszą trzechmiesięczne płace, przyznawanie poszczególnych wynagrodzeń, oznaczanie dyet i kosztów podróży, zapomóg i nagród dla urzędników i sług miejskich, niemniej dla osób, używanych w służbie gminy.

7. Udzielanie urlopów prezydentowi, wiceprezydentom i radcom miejskim, tudzież dozwalanie urlopów dla urzędników i sług gminnych ponad czas trzechmiesięczny.

8. Uchwalanie zasad zarządu majątkiem gminnym.

9. Ustanawianie i regulowanie opłat i taks na fundusz miejski pobieranych w granicach obowiązujących ustaw.

10. Uchwalanie i zatwierdzanie katastru kwaterunkowego.

11. Nabywanie i pozbywanie nieruchomości lub praw za nieruchomość prawnie uważanych, przyjmowanie zobowiązań wieczystych, służebności, zastawu lub poręczenia, zaciąganie pożyczek i wszelkie operacye finansowe.

Jeżeli wartość nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych, które gmina zamierza nabyć, przenosi kwotę 150.000 K, niemniej jeśli zaciągnąć się mająca pożyczka lub suma poręczona przenosi jedną czwartą część rocznego dochodu gminy, obliczonego na podstawie zamknięć rachunkowych z ostatnich trzech lat, wówczas potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego. Na wypadek pozbywania się nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych zezwolenia Wydziału krajowego potrzeba już wtedy, gdy wartość tej nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych przenosi 40.000 K.

12. Lokowanie kapitału na hipotekach.

13. Przyjęcie lub zrzeczenie się spadków lub zapisów.

14. Stawianie kosztem gminy nowych budowli lub przekształcenie albo znoszenie istniejących.

15. Zaprowadzanie nowych zakładów gminnych lub zwinięcie już istniejących.

16. Zatwierdzanie licytacyi lub układów o dzierżawy, które dłużej niż trzy lata trwać mają, jeżeli roczny czynsz dzierżawy 4000 K przenosi. Zatwierdzanie układów o dostawy, pociągające za sobą wydatek, przenoszący 6000 K.

17. Rozwiązywanie w drodze dobrowolnej wszelkich kontraktów.

18. Zezwalanie na prowadzenie procesów i zawieranie ugód.

Prezydent może jednak bez odwołania się do Rady miejskiej wytoczyć proces o naruszenie posiadania w sprawach najmu i dzierżawy i w sprawach, nadających się do postępowania drobiazgowego, nakazowego i wekslowego.

19. Umorzenie należytości nieściągalnej, o ile kwotę 100 K przenosi.

20. Uchwalenie rocznego budżetu miasta. Budżet na każdy rok następny powinien być uchwalonym najpóźniej do końca listopada roku poprzedniego.

21. Przyzwalanie na wydatki budżetem nieprzewidziane z wyjątkiem nagłych wydatków, dążących do utrzymania rzeczy w dobrym stanie lub nie przenoszących łącznie w jednym dziale i tytule rocznie kwoty 1000 K.

22. Coroczne sprawdzanie i załatwianie rachunków z dochodów i wydatków miejskich.

Rachunki roku ubiegłego powinny być sprawdzane najpóźniej do 15. sierpnia roku następnego.

Tak budżet jak i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione będą, winny być poprzednio najmniej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy. Spostrzeżenia członków gminy będą przy rozpoznawaniu wzięte pod rozwagę.

23. Ustanawianie dodatków gminnych do podatków rządowych, nakładanie podatków i opłat gminnych, ustanawianie zasad ich rozkładu i poboru.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich, które zazwyczaj na wszystkie w gminie przypisane podatki bezpośrednie podług tej samej stopy procentowej rozłożyć należy, potrzeba pozwolenia Wydziału krajowego, jeżeli dodatki wynoszą przeszło 25 do 50 od sta. Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich, przenoszących 50%—100%, potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego za zgodą Namiestnictwa, a w razie, gdyby jedna z tych władz odmówiła zezwolenia, przyzwalającej uchwały sejmowej, podlegającej najwyższemu zatwierdzeniu.

Dodatki, przenoszące 100% podatków bezpośrednich, nakładać można tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

Wyłącznie w drodze ustawodawstwa krajowego nastąpić może rozkład dodatków do podatków bezpośrednich podług rozmaitej stopy procentowej, wprowadzenie nowych opłat i podatków, nie należących do kategoryi dodatków do podatków, podwyższenie podatku gminnego od czynszu lub wartości czynszowej, jeżeli on przenosi 6 od sta, nakoniec zmiana taryfy do podatków niestałych.

Podatek gminny od czynszu ponosić mają lokatorowie względnie używający pomieszkania. Za podatek gminny czynszowy odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów.

Dodatkami do podatków na rzecz gminy nie mogą być obciążeni:

a) urzędnicy i słudzy Dworu, państwa, kraju, powiatu i gminy, nauczyciele publiczni, tudzież wojskowi, ich wdowy i sieroty co do płac służbowych, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i łaskawizn;

b) duszpasterze co do kongruy.

24. Przyjmowanie do gminy lub odmówienie przyjęcia, wyznaczenie taks od przyjmowania do gminy, tudzież uwalnianie od opłaty.

25. Rozstrzyganie w sprawach utraty lub odzyskania prawa głosowania i wybieralności.

26. Wykonywanie służących gminie praw patronatu, prezenty i rozdawnictwa posad, tudzież stypendyów i innych miejsc fundacyjnych.

27. Zakładanie i utrzymywanie szkół, tudzież udział w sprawach szkolnych, wynikających z ustaw.

28. Wykonywanie prawa petycyi w sprawach gminy.

29. Nadawanie obywatelstwa honorowego.

30. Wydawanie przepisów policyi miejscowej w granicach istniejących ustaw pod zagrożeniem kary pieniężnej aż do wysokości 200 K, lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, kary aresztu do 20 dni.

31. Rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Magistratu (§ 106) oraz Prezydenta (§ 95).

32. W końcu wszystkie sprawy, które prezydent, sekcye, komisye Rady miejskiej, lub Magistrat Radzie miejskiej przedłożą, które w drodze odwołania pod rozpoznanie przyjdą, lub których uchwalenie Rada miejska sama sobie zastrzeże.

Rada miejska może powierzyć odwołalnie prezydentowi, sekcyi lub komisyi załatwianie spraw, do swego zakresu należących, pod 6, 7, 10, 12, 28, 31 wyliczonych. Uchwały tych organów, w zastępstwie Rady miejskiej działających, mają być na najbliższem posiedzeniu do wiadomości Rady podane.

§ 61.

Zwyczajne posiedzenia Rady miejskiej mają się odbywać co miesiąc, a mianowicie w pierwszy czwartek każdego miesiąca. Gdyby we czwartek wypadło święto uroczyste, posiedzenie odbędzie się w poprzedzającym dniu powszednim.

§ 62.

Posiedzenia Rady miejskiej mogą być zwoływane tylko przez prezydenta i odbywają się pod jego przewodnictwem.

W razie nieobecności lub przeszkody prezydenta, zastępuje go pierwszy wiceprezydent, a tego drugi wiceprezydent, wreszcie tego ostatniego najstarszy wiekiem radca miejski.

Posiedzenia, przez kogo innego zwołane, lub pod innem przewodnictwem odbyte, są nieważne.

§ 63.

Na polecenie Namiestnictwa, Wydziału krajowego, lub na umotywowane żądanie dwudziestu pięciu radców, prezydent obowiązany jest zwołać posiedzenie Rady miejskiej najdalej w dniach trzech.

§ 64.

Przewodniczący Rady miejskiej zaprasza na każde posiedzenie okólnikiem wszystkich radców miejskich, przynajmniej na dwa dni przed posiedzeniem.

Radca miejski, nie mogący przybyć na posiedzenie, powinien o tem donieść przewodniczącemu przed posiedzeniem.

§ 65.

Radców miejskich, bez dostatecznego powodu obowiązków swoich nie wypełniających, upomni Rada miejska na wniosek przewodniczącego. Po dwukrotnem bezskutecznem upomnieniu może Rada miejska nałożyć na radców miejskich, nie wypełniających obowiązków, grzywnę od 4 do 40 K na korzyść miejscowych zakładów dobroczynnych.

Wniosek nałożenia tej grzywny nie zależy od woli prezydenta, lecz jest obowiązkiem jego urzędu. Przeciw takim orzeczeniom niema rekursu.

§ 66.

Posiedzenia Rady miejskiej są publiczne.

Wszystkie sprawy osobiste należy załatwiać na posiedzeniu tajnem.

Również i ze względu na obyczajność lub zagrożony interes gminy może być uchwalona tajność posiedzenia.

§ 67.

Do ważności uchwał potrzeba oprócz przewodniczącego obecności 30 radców miejskich.

§ 68.

Urzędnik Magistratu lub radca miejski, przez prezydenta wyznaczony, spisuje protokół obrad.

W protokole obrad należy członków obecnych wymienić i treść zapadłych uchwał zamieścić.

Na żądanie głosujących, zdania, uchwale przeciwne, będą w protokole zamieszczane.

O zakwestyonowanych ustępach protokołu Rada decyduje.

§ 69.

Porządek dzienny oznacza przewodniczący i doręcza go radcom razem z wezwaniem na posiedzenie.

§ 70.

Zwyczajnie tylko przedmioty, poprzednio przez sekcye albo komisye rozpoznane, mogą być przedmiotem obrad Rady.

Gdyby jednak w nagłym wypadku przewodniczący uważał za konieczne, albo gdyby $^{1}/_{3}$ część członków obecnych Rady zażądała, aby wziąć pod obrady przedmiot, przez sekcyę lub komisyę nie rozbierany, lub na po-

rządku dziennym nie zamieszczony, wówczas Rada prostą większością głosów bez wdawania się w rozprawy zadecyduje, czyli przedmiot ma być bezzwłocznie rozpoznawanym.

§ 71.

Przedmioty, pod rozpoznanie Rady przychodzące, wnoszą referenci, których prezydent, sekcya lub komisya wyznacza.

§ 72.

Każdy z radców miejskich ma głos stanowczy.

Referenci Magistratu mogą w posiedzeniach Rady miejskiej brać udział tylko z głosem doradczym. Przewodniczący, wyjąwszy wybory, nie głosuje. W razie równości głosów, wniosek jest odrzucony.

§ 73.

Żaden radca miejski na posiedzeniach znajdować się nie może podczas obrad nad swemi sprawami własnemi, swych krewnych lub powinowatych aż do czwartego stopnia włącznie lub też, jeżeli jest zastępcą prawnym, gdy chodzi o sprawy osób, przez niego zastępowanych.

§ 74.

Każda uchwała Rady, jeżeli wyższego zatwierdzenia nie potrzebuje, bez zwłoki wykonaną być powinna.

Przewodniczący może w ciągu trzech dni wstrzymać wykonanie uchwał, które zdaniem jego sprzeciwiają się przepisom niniejszego statutu lub prawom obowiązującym lub też gminę na szkodę narazić mogą.

Obowiązany jest jednak o tem niezwłocznie zawiadomić Radę i decyzyę w pierwszych dwóch przypadkach politycznej władzy krajowej, w trzecim zaś przypadku Wydziałowi krajowemu w terminie dni ośmiu, licząc od zawiadomienia Rady, do rozpoznania przedstawić.

Tytuł 13.

O sekcyach i komisyach.

§ 75.

Rada miejska podzieli się na tyle sekcyi, ile jest departamentów w Magistracie.

Każdy radca miejski, z wyjątkiem prezydenta i wiceprezydentów, do jednej sekcyi należeć powinien.

Celem sekcyi jest przygotowanie przedmiotów, do zakresu działania Rady miejskiej należących, załatwianie spraw, przez Radę miejską jej przekazanych, tudzież kontrolowanie czynności Magistratu.

§ 76.

Wybór członków Rady miejskiej do sekcyi odbywa się większością głosów przez nowe wybory na rok jeden.

Przy wyborze do sekcyi większą znajomość rzeczy i według możności życzenia radców uwzględnić należy.

Dłużej nad dwa lata żaden członek Rady miejskiej do pracowania w jednej i tej samej sekcyi wbrew swej woli przeznaczonym być nie może.

Żadna sekcya nie może liczyć więcej, aniżeli czwartą część członków Rady.

W miejsce ustępujących członków sekcyi powoła Rada miejska na wezwanie przewodniczącego sekcyi niezwłocznie członków nowych.

Jeżeli podczas wyboru do sekcyi nie zgłosi się do której z sekcyi dostateczna ilość radców, przeznacza Rada miejska z innych sekcyi odpowiednią ich ilość.

§ 77.

Posiedzenia sekcyi według potrzeby, jednak najmniej raz w miesiąc odbywać się mają.

Prezydent lub jego zastępca ma prawo w każdym czasie zwołać posiedzenie sekcyi.

§ 78.

Członkowie sekcyi wybierają ze swego grona corocznie przewodniczącego i jednego lub więcej zastępców.

Prezydent lub wiceprezydenci przy obradach każdej sekcyi mogą być obecni i obradom sekcyi przewodniczyć.

O ile nie będzie uchwaloną poufność obrad, członkowie innych sekcyi mogą na posiedzeniach być obecni, nawet doradczo głos zabierać, lecz prawa głosowania nie mają.

Referentem sekcyi jest urzędnik Magistratu, we właściwym departamencie przewodniczący, jednakże przewodniczący sekcyi jednego z jej członków do referowania przeznaczyć może. Urzędnik Magistratu, przez prezydenta miasta wyznaczony, spisywać będzie protokół obrad sekcyi w sposób, dla Rady miejskiej przepisany.

§ 79.

Do powzięcia ważnej uchwały obecność przynajmniej trzech członków sekcyi, nie licząc w to przewodniczącego, jest konieczną.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Urzędnik Magistratu (referent) ma głos doradczy. Przewodniczący rozstrzyga w razie równości głosów.

O zapadłych uchwałach prezydent miasta niezwłocznie ma być zawiadomionym.

Przewodniczącemu, równie jak i prezydentowi miasta, służy prawo zawieszenia wykonania uchwały sekcyi i odwołania się do Rady miejskiej.

§ 80.

Posiedzenia sekcyi nie są publiczne.

§ 81.

Członek sekcyi, który na posiedzenia sekcyjne bez usprawiedliwienia się wobec przewodniczącego nie uczęszcza, ma być na doniesienie przewodniczącego przez Radę miejską do pełnienia swych obowiązków wezwanym, a gdyby dwukrotne upomnienia okazały się bezskutecznemi, na zapłacenie kary pieniężnej od 4 K do 40 K skazanym.

§ 82.

Radzie miejskiej i sekcyom służy prawo poruczania szczególnych czynności albo załatwienia spraw, do ich zakresu należących (§. 60 ustęp końcowy), albo pieczy nad pewną gałęzią gospodarki miejskiej — komisyom, do których wybrać można członków Rady miejskiej lub innych członków gminy.

Sekcyom i komisyom nie służy prawo prowadzenia rokowań o nabycie, sprzedaż i zamianę nieruchomości, jakoteż o dostawy dla gminy, ani też w ogóle prowadzenia rokowań, w następstwie których gmina stać się może zobowiązaną lub uprawnioną.

Czynności te należą do prezydenta miasta, względnie do tych organów wykonawczych, albo członków Rady miejskiej, których prezydent do tego upoważni lub wydeleguje.

Postanowienia powyższe nie naruszają w niczem prawa ani też obowiązku sekcyi i komisyi do nadzorowania i kontrolowania tych czynności, ani do przedkładania motywowanych w tym przedmiocie wniosków Radzie miejskiej.— Jeżeli zaś Rada miejska poruczy sekcyi lub komisyi zatwierdzenie ofert lub rozstrzyganie o przedsiębiorstwach lub dostawach, to czynności przygotowawcze i pertraktacye mają być prowadzone nie przez członków sekcyi lub komisyi, lecz przez organa Magistratu pod kontrolą i odpowiedzialnością prezydenta, a sekcya lub komisya ma jedynie prawo zatwierdzenia lub odrzucenia wniosków Magistratu.

§ 83.

Komisya ma obowiązek poruczone sobie czynności sumiennie wykonać i o wykonaniu lub przeszkodach donieść Radzie miejskiej lub sekcyi właściwej — a jeżeli jej czynności trwają przez dłuższy czas, składać z końcem każdego roku peryodyczne sprawozdania.

Komisye obowiązują przepisy, odnoszące się do obrad i uchwał sekcyjnych, jeżeli Rada miejska dla nich nie uchwali regulaminu. Takie jej uchwały, o których prezydent miasta niezwłocznie winien być zawiadomionym, może zawiesić przewodniczący i prezydent miasta.

O zawieszonych uchwałach rozstrzyga to ciało, które komisyę wybrało, ostatecznie zaś Rada miejska.

Tytuł 14.

Zakres działania prezydenta i wiceprezydentów.

§ 84.

Prezydent miasta zarządza sprawami gminy, kieruje czynnościami Rady i Magistratu, przewodniczy ich obradom, wykonuje uchwały Rady i nadzoruje zakłady gminne.

On reprezentuje gminę na zewnątrz i jest przełożonym wszystkich urzędów i zakładów miejskich.

Gminie odpowiada on za czynności tak własne jak i urzędników miejskich, a władzom państwowym za czynności w sprawach poruczonych.

§ 85.

Prezydenta miasta zastępuje we wszystkich sprawach w razie przeszkody pierwszy wiceprezydent, a gdyby przeszkoda także u niego zachodziła, wiceprezydent drugi.

Prezydent może pod własną odpowiedzialnością powierzyć zastępstwo w sprawach, do jego zakresu należących, na czas dłuższy aż do odwołania tak pierwszemu jak i drugiemu wiceprezydentowi i w ogóle czynności prezydyalne tak rozłożyć, jak tego wymaga interes miasta. Rozdział czynności prezydyalnych podaje prezydent do wiadomości Rady i Magistratu.

§ 86.

Dokumenty, mocą których gmina zaciąga zobowiązania, podpisuje prezydent i dwaj członkowie Rady miejskiej, przez nią wyznaczeni.

§ 87.

Prezydent decyduje samodzielnie w sprawach, do poruczonego zakresu gminy należących, oraz w sprawach własnego zakresu gminy, które według przepisu niniejszego statutu lub oddzielnych instrukcyi nie są zastrzeżone rozpoznaniu Rady miejskiej, sekcyi lub Magistratu.

§ 88.

Do prezydenta należy kierunek policyi miejscowej w gminie. W nagłych razach, a mianowicie, jeżeli idzie o utrzymanie spokojności publicznej, zdrowotności, bezpieczeństwa prywatnego lub nakoniec o zabezpieczenie majątku gminnego, wydaje zarządzenia bez względu na wysokość wydatków, z wykonaniem połączonych.

Obowiązanym jednak będzie wyjednać zatwierdzenie poczynionych zarządzeń w najkrótszym czasie u Rady miejskiej.

§ 89.

Prezydent miasta mianuje urzędników dwóch najniższych stopni, przyjmuje i oddala wszystkie sługi, oraz osoby, pobierające dzienne wynagrodzenie.

§ 90.

Prezydent udziela zaliczek urzędnikom i sługom miejskim, nie przenoszących trzechmiesięcznej płacy.

Udziela urlopów urzędnikom i sługom miejskim do trzech miesięcy.

§ 91.

Prezydent wykonuje władzę dyscyplinarną nad wszystkimi urzędnikami i sługami gminnymi i zakładów gminnych.

Rada miejska może żądać od prezydenta wytoczenia śledztwa dyscyplinarnego. Do wykonywania tej władzy służą prezydentowi miasta wszystkie te prawa, jakie według przepisów obowiązujących każdy w ogóle naczelnik urzędu pod względem dyscyplinarnym posiada. Zawieszenie jednak w urzędowaniu urzędników, przez Radę miejską mianowanych, poda prezydent na najbliższem posiedzeniu do wiadomości Rady miejskiej.

§ 92.

Prezydent może zarządzić sprawunki, które wydatku wyższego nad 400 K nie wymagają i łącznie wzięte, sumy, na ten cel preliminowanej, nie przenoszą.

§ 93.

Obowiązkiem prezydenta jest zarządzać od czasu do czasu kontrolowanie kas miejskich, tudzież wszystkich kas zakładów, pod zarządem lub nadzorem gminy zostających. Ma on prawo osobiście brać udział w tej czynności.

Kontrolowanie wymienionych kas może także zarządzić Rada miejska.

§ 94.

Prawo asygnowania pieniędzy z kasy miejskiej służy prezydentowi miasta pod własną odpowiedzialnością. Dla bliższego określenia tego prawa postanawia się, co następuje:

a) Żaden wydatek, nie mający pokrycia w budżecie, nie może być uczynionym bez zezwolenia Rady miejskiej, właściwej sekcyi albo komisyi, a względnie Wydziału krajowego.

b) Do wypłaty systemizowanych płac i pensyi, następnie do wypłaty podatków i dodatków, tudzież należytości prawnych, przez właściwą władzę wymierzonych, nie potrzeba zezwolenia Rady miejskiej.

c) Wynagrodzenia, przypadające przedsiębiorcom z mocy kontraktów lub ugód, za zezwoleniem Rady miejskiej zawartych, wtedy tylko wypłacone być mogą, kiedy sekcya lub komisya odbiorcza nie poczyni żadnych zarzutów, w przeciwnym zaś razie należy wstrzymać wypłatę aż do decyzyi Rady miejskiej, a według okoliczności i Wydziału krajowego.

d) Każdą asygnacyę pieniężną należy przesłać wydziałowi obrachunkowemu do przejrzenia i skontrolowania.

§ 95.

Od orzeczeń i zarządzeń prezydenta miasta we własnym zakresie działania służy prawo odwołania się do Rady miejskiej.

Tytuł 15.

Zakres działania Magistratu.

§ 96.

Magistrat jest w sprawach własnego zakresu organem wykonawczym gminy, oraz pierwszą instancyą administracyjną w sprawach zakresu poruczonego (§ 59 *b*); zarządza pod kierownictwem prezydenta i pod jego odpowiedzialnością sprawami gminy i wykonuje pieczę nad zakładami, pod nadzorem gminy zostającymi, nakoniec załatwia bieżące czynności w sprawach sobie przekazanych.

§ 97.

Magistrat przekazane sobie czynności załatwia częścią kolegialnie, a częścią jako sprawy bieżące.

§ 98.

Kolegialnemu rozpoznaniu Magistratu ulegają wszystkie sprawy, które Rada miejska lub prezydent kolegialnemu rozpoznaniu Magistratu przydzieli.

Prezydent miasta uchwałami Magistratu nie jest związany.

§ 99.

W obradach kolegialnych Magistratu biorą udział pod przewodnictwem prezydenta lub jego zastępcy obaj wiceprezydenci miasta, dyrektor i radcy Magistratu z głosem stanowczym. W sprawach sanitarnych fizyk miejski, w sprawach budowlanych dyrektor budownictwa, a w sprawach rachunkowych i skarbowych naczelnik biura obrachunkowego mają w obradach Magistratu także głos stanowczy. Tych urzędników zastępują z głosem stanowczym zastępcy ich w kierownictwie odnośnych wydziałów.

Wszyscy inni urzędnicy miejscy i zakładów miejskich mogą na polecenie prezydenta lub jego zastępcy brać udział w obradach Magistratu tylko z głosem doradczym.

Przewodniczący rozstrzyga w razie równości głosów.

Na referatach uchwał Magistratu ma prowadzący pióro zaznaczyć zapadłą uchwałę, ewentualnie także na żądanie zapisać zdanie odmienne.

Biorący udział w posiedzeniach Magistratu, którzy między sobą są spokrewnieni lub spowinowaceni aż do 4. stopnia włącznie — mają się wstrzymać od głosowania w sprawach, których referentem jest ich krewny lub powinowaty.

§ 100.

W sprawach poruczonego zakresu Magistrat stosować się powinien do przepisów i instrukcyi, w drodze właściwej wydanych.

§ 101.

Celem dokładniejszego poglądu i jednostajności postępowania Rada miejska podzieli Magistrat na stosowną liczbę wydziałów.

§ 102.

Głównymi obowiązkami Magistratu są:

a) starać się o należyte ogłoszenie ustaw i obwieszczeń rządowych i miejskich;

b) prowadzić dokładne spisy ludności miejscowej i wydawać świadectwa przynależności do gminy;

c) utrzymywać dokładny inwentarz majątku gminy i uwidaczniać w nim wszelkie następne zmiany, czuwać nad nienaruszalnością granic gminy i posiadłości gminy;

d) starać się o bezpieczeństwo osób i majątku mieszkańców;

e) czuwać nad wykonaniem przepisów, dotyczących święcenia niedziel i świąt uroczystych, powstrzymywać wszelkie naruszenia obrządków religijnych i służby Bożej;

f) zawiadywać majątkiem gminy w granicach, przez Radę miejską określonych;

g) pilnować, aby zakłady, pod zarządem lub dozorem gminy zostające lub przez nią dotowane, do statutów i instrukcyi się stosowały;

h) starać się o zaopatrzenie miasta w dobrą i tanią żywność i wodę;

i) wykonywać policyę zdrowia, starać się o należytą opiekę nad chorymi i rekonwalescentami;

k) mieć pieczę nad zaopatrzeniem ubogich i zapobiegać żebractwu;

l) wykonywać służące gminie prawo wydalania na podstawie § 11. statutu;

m) starać się o pomoc przy pożarach i powodziach i innych klęskach elementarnych;

n) starać się o wygodę mieszkańców, o oświetlenie i upiększenie miasta, o utrzymanie istniejących w obrębie miasta dróg, placów, ulic, bruków, mostów, studni, kanałów, cmentarzy i t. p.;

o) dbać o czystość placów, ulic, dróg i utrzymywać dozór nad czystością domów i podworców;

p) wykonywać przepisy, dotyczące budowli i zarobkowania;

r) dozwalać dobrowolnych licytacyi ruchomości;
s) egzekwować należytości miejskie i rządowe;
t) odstawić kontyngent wojskowy, na miasto przypadający, utrzymywać kontrolę urlopników, rezerwistów i należących do pospolitego ruszenia;
u) kwaterować wojsko i dostarczać podwód;
w) rozpoznawać i karać przestępstwa przeciw rozporządzeniom policyjnym miejskim.

§ 103.

W sprawach, innym organom poruczonych, powinien Magistrat, jeżeli idzie o dobro gminy lub jej mieszkańców, na wezwanie organa te według możności wspierać.

§ 104.

Magistrat powinien w razie potrzeby użyć służących sobie środków przymusowych dla wykonania przepisów ustaw, wyższych poleceń i własnych rozporządzeń — oraz powinien na żądanie dostarczać prawnej pomocy innym, do przestrzegania przepisów ustawami powołanym władzom.

Gdyby środki przymusowe, Magistratowi służące do wprowadzenia w wykonanie ustaw i rozporządzeń, nie były dostatecznymi, natedy Magistrat winien potrzebnej pomocy od właściwej władzy zażądać.

§ 105.

Dla utrzymania swej powagi i powstrzymania uchybień może Magistrat użyć środków, jakie służą władzom rządowym.

§ 106.

Od orzeczeń i zarządzeń Magistratu w sprawach własnego zakresu działania służy prawo odwołania w terminie dni 14 do Rady miejskiej, o ile szczególne ustawy innego terminu nie ustanawiają.

W sprawach poruczonego zakresu działania, a w szczególności także od orzeczeń karno-policyjnych Magistratu, ma być rekurs do politycznej władzy krajowej podany.

Dział V.

Tytuł 16.

Stosunek władzy gminnej do władz krajowych i do władz administracyjnych państwa.

§ 107.

W sprawach własnego zakresu podlega gmina miasta Krakowa bezpośrednio Wydziałowi krajowemu a względnie Sejmowi krajowemu.

Wydział krajowy czuwa nad tem, aby majątek miasta niemniej zakładów miejskich w całości, nie nadwerężony był utrzymany.

§ 108.

Od orzeczeń i zarządzeń Rady miejskiej służy prawo odwołania się do Wydziału krajowego w terminie dni 14, o ile szczególne przepisy nie ustanawiają innego terminu lub innego toku instancyi.

Rekursy mają być wnoszone na ręce Magistratu.

§ 109.

Rządowi służy prawo nadzoru nad gminą, aby swego zakresu działania nie przekraczała i wbrew ustawom nie działała.

To prawo nadzoru wykonuje polityczna Władza krajowa; na żądanie jej przeto Prezydent miasta powinien jej udzielić uchwały Rady miejskiej i inne potrzebne wyjaśnienia.

§ 110.

Polityczna Władza krajowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwały, powziętej przez Radę miejską lub przez organ, w jej zastępstwie działający (§ 60), jeżeli uchwała przekracza zakres działania Rady lub sprzeciwia się ustawom. Przeciw takiemu zakazowi służy prawo rekursu w dniach 60 do Ministerstwa spraw wewnętrznych. Jeżeli jednak sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, Władza krajowa powinna o wydanym zakazie zawiadomić równocześnie Wydział krajowy.

§ 111.

W razie przekroczenia lub zaniedbywania obowiązków własnego lub poruczonego zakresu działania może prezydent lub jego zastępca po uprzedniem przeprowadzeniu śledztwa dyscyplinarnego być złożonym z urzędu przez Namiestnika w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 112.

Polityczna Władza krajowa rozstrzyga zażalenia przeciw zarządzeniom Magistratu, naruszającym lub mylnie stosującym ustawy, o ile te zarządzenia nie są oparte na uchwałach Rady miejskiej, przeciw którym rekursy do Wydziału krajowego powinny być wnoszone.

Dział VI.

Tytuł 17.

O zawiadywaniu specyalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej i izraelickiej.

§ 113.

Każde wyznanie religijne pozostaje w posiadaniu i używaniu zakładów, fundacyj i funduszów, przeznaczonych na jego cele duchowne, naukowe i dobroczynne, i opędza wydatki swe z własnych zasobów.

Każdy członek gminy m. Krakowa przyczynia się do wydatków tego tylko wyznania religijnego, do którego sam należy, o ile te według ustaw administracyjnych nie są ciężarem realności, przez niego posiadanych.

§ 114.

Specyalne sprawy chrześcijańskie zostają pod wyłącznym zarządem chrześcijańskich członków gminy krakowskiej.

Sprawy te odnoszą się:

a) do przedmiotów duchownych, szkolnych i dobroczynnych, tudzież zakładów, wyłącznie z funduszów chrześcijańskich dotowanych;

b) do praw patronatu, prezentowania i mianowania pasterzy dusz i nauczycieli religii, jakoteż nadawania stypendyów wyznaniowych.

§ 115.

W zarządzie spraw, w paragrafie powyższym wymienionych, zastępują gminę członkowie Rady miejskiej chrześcijańskiego wyznania. Do wydania ważnej uchwały w sprawach tego rodzaju obecność $^2/_3$ części członków Rady miejskiej wyznania chrześcijańskiego jest konieczną.

§ 116.

W sprawach, tyczących się wyznania mojżeszowego o ile one pod rozpoznanie gminy przychodzić będą, uchwalać mają pod przewodnictwem prezydenta członkowie Rady miejskiej wyznania mojżeszowego w komplecie przynajmniej $^2/_3$ części członków tego wyznania.

Gdyby liczba wybranych członków Rady miejskiej wyznania izraelickiego 21 nie wynosiła, natedy liczba ta powołaniem do obrad mężów zaufania przez członków Rady miejskiej wyznania izraelickiego uzupełnioną będzie.

Dział VII.

Tytuł 18.

Postanowienia przejściowe.

§ 117.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku ustaw krajowych. Z tym dniem tracą moc obowiązującą postanowienia tymczasowego statutu dla stoł. król. miasta Krakowa (ustawa z dnia 1. kwietnia 1866 Nr. 7. Dz. u. kr.) i późniejszych do tego statutu się odnoszących, a w szczególności ustawy z dnia 19. listopada 1868 Dz. u. kr. Nr. 30, o ile ta ustawa odnosi się do statutu miasta Krakowa, ustawy z dnia 12. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 32. i z dnia 21. marca 1895 Dz. u. kr. Nr. 17. Postanowienia jednak niniejszego statutu o wiceprezydentach wejdą w życie dopiero po ukonstytuowaniu się Rady miasta, wybranej na podstawie niniejszego statutu.

Pierwsze wybory do Rady miejskiej na podstawie niniejszego statutu rozpisane będą bezzwłocznie po wejściu tegoż w życie, celem wyboru wszystkich 72 radców miasta (§ 18, 45). Pierwsze wybory na podstawie niniejszego statutu przeprowadzi prezydent miasta przy współudziale Rady miejskiej, urzędującej w chwili wejścia w życie niniejszego statutu. Z chwilą prawomocnego dokonania tych wyborów tracą swe mandaty wszyscy urzędujący na podstawie poprzednich wyborów radcy miejscy.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 2. Kraków, dnia 10 lutego 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

W dniach 2 i 3 stycznia 1902 r. wobec komisyi, złożonej z Prezydenta miasta Józefa Friedleina, Radców miejskich Jana Kantego Federowicza i Judy Birnbauma (w dniu 2 stycznia), zaś Henryka Schwarza i dra Maurycego Wechslera (w dniu 3 stycznia), oraz pp. Substytutów c. k. notaryuszów Niemczewskiego i Rudolphiego, przy licznym udziale publiczności, odbyło się w sali radnej Ratusza krakowskiego

XLVI. Ciągnienie losów

pożyczki premiowej miasta Krakowa.

Główna wygrana 50.000 koron padła na Nr. 70.114. Nr. 16.694 wygrał 5.000 koron. Po 1.000 koron wygrały Nra: 15.799, 17.396, 18.991, 21.403, 66.420. Po 60 koron wygrały następujące Nra:

184	1885	3414	4650	6675	8349
196	987	458	5124	678	443
203	2035	475	126	712	474
221	055	478	191	747	574
305	061	530	303	783	592
312	075	556	342	828	638
346	109	585	391	832	680
348	147	632	413	870	819
387	148	682	459	911	924
413	166	685	488	7047	983
570	195	710	511	069	9023
615	196	726	649	222	107
651	220	755	683	299	109
759	359	764	685	337	196
805	446	808	694	483	154
819	467	879	729	588	228
900	475	950	731	716	245
1134	563	996	762	726	276
185	593	4011	777	793	298
228	594	078	787	908	302
257	595	180	903	914	360
306	606	193	915	943	390
488	616	245	927	961	474
500	673	281	6138	965	476
513	678	328	140	8035	486
619	717	341	150	111	540
671	891	454	256	115	603
777	902	533	271	116	685
786	904	579	365	131	754
845	3031	594	379	191	788
861	287	600	424	215	797
876	355	619	449	247	10062

10087	11696	14043	16581	18539	20926
094	705	050	598	562	927
154	782	070	670	690	21096
176	952	125	758	696	102
214	12001	136	764	865	111
242	054	179	810	882	113
255	067	213	825	926	135
321	167	257	875	964	184
362	192	259	963	969	212
407	215	295	17005	19070	217
429	267	310	021	021	222
457	281	543	108	100	233
471	307	621	131	218	271
506	343	645	166	241	244
594	351	648	203	251	294
595	357	733	206	271	486
758	400	750	265	283	568
766	408	773	350	288	637
838	515	872	412	297	654
897	533	875	418	345	674
923	672	15053	422	420	709
940	713	092	434	455	761
943	726	169	476	499	792
951	806	221	513	585	823
969	871	246	585	602	830
980	875	335	614	673	927
11000	926	398	618	683	974
070	982	417	656	830	982
091	990	468	727	896	984
217	13084	512	731	939	22409
232	132	616	820	20037	453
244	220	620	824	106	468
329	236	624	868	121	546
335	382	725	879	128	559
343	514	789	896	256	567
375	527	831	900	294	569
400	653	912	996	333	653
412	660	924	18016	396	680
425	705	932	037	438	811
426	808	987	067	527	23021
436	861	16003	106	591	082
452	879	241	114	624	125
492	888	253	124	647	141
524	903	384	158	681	147
608	935	415	179	745	219
637	946	485	245	791	226
640	958	527	436	824	248
695	14030	571	488	914	330

23411	**26**466	**29**492	**32**212	**34**334	**38**181	**41**880	**45**109	**48**417	**51**844	**55**340	**59**049
484	470	496	256	567	261	955	112	547	874	583	095
518	478	567	288	904	445	976	124	589	921	595	129
542	480	641	308	942	460	**42**082	146	606	960	609	138
603	541	667	316	978	465	109	156	614	**52**004	624	144
639	560	710	361	**35**012	635	164	184	633	066	629	154
772	694	738	418	019	684	189	217	642	133	648	159
775	719	823	440	027	856	232	486	661	195	670	171
828	779	840	451	145	986	257	487	754	204	712	190
904	843	862	462	193	**39**057	259	522	823	282	863	304
924	914	874	493	273	081	299	549	830	291	892	315
928	955	883	526	381	100	340	576	913	318	928	316
954	**27**073	961	528	403	102	385	581	982	357	956	321
24009	112	**30**015	542	484	180	388	648	**49**000	394	**56**036	398
026	150	035	575	494	227	395	711	023	447	058	456
044	227	207	622	556	324	473	749	170	448	108	477
162	240	267	726	573	579	477	797	450	492	169	546
195	243	284	746	641	688	549	852	479	544	211	586
239	251	314	765	693	705	564	941	481	659	341	658
242	271	373	816	794	725	589	982	482	683	357	723
284	281	377	854	844	763	599	989	590	710	405	738
456	301	390	877	865	764	627	**46**054	667	773	417	741
470	346	514	915	934	876	657	091	975	953	470	841
575	360	572	946	981	907	688	140	**50**008	**53**044	493	911
580	436	615	**33**028	989	908	760	156	124	113	526	**60**044
599	455	629	102	**36**061	947	858	161	148	126	655	055
641	477	657	166	097	999	891	211	174	140	751	056
650	483	754	261	152	**40**008	922	265	179	249	772	129
668	512	837	263	162	026	979	268	181	332	777	158
742	521	851	270	247	062	**43**036	316	237	400	868	262
753	553	860	283	333	177	125	358	243	448	904	286
776	564	878	285	361	178	155	514	291	570	907	290
793	593	963	290	399	180	367	524	305	612	**57**050	308
800	625	996	300	450	345	564	551	410	744	226	319
876	761	**31**102	335	483	352	603	576	427	750	230	406
941	796	140	360	578	364	772	579	447	791	266	429
977	816	145	520	599	495	784	598	487	811	296	445
25093	892	184	557	691	502	856	685	572	**54**010	366	466
158	893	185	558	826	513	919	817	605	179	437	522
220	928	211	561	865	630	951	830	616	191	505	557
313	931	300	572	930	652	966	838	666	198	520	565
322	941	308	622	931	718	**44**032	923	724	291	614	590
364	**28**005	320	624	938	752	066	938	833	352	764	594
369	033	344	652	**37**013	782	069	957	887	366	769	703
457	099	363	656	118	783	126	**47**132	891	496	796	770
492	274	402	661	187	833	250	145	932	498	826	810
543	299	403	680	262	918	328	197	950	529	851	911
613	340	479	719	310	945	397	297	982	535	892	**61**020
689	394	488	762	426	994	403	349	**51**012	578	912	031
748	437	512	824	530	**41**043	413	470	071	587	955	062
770	682	556	855	592	060	527	567	205	590	**58**131	093
892	690	576	863	596	090	540	867	211	607	148	132
933	766	719	918	685	144	585	885	232	625	162	157
963	820	786	956	775	254	595	888	236	745	419	196
974	831	850	957	779	289	608	898	255	782	425	347
26007	852	865	980	788	320	703	945	335	825	553	366
009	857	890	997	808	354	737	951	398	836	573	412
067	**29**089	**32**026	**34**015	932	404	765	**48**061	414	934	582	545
175	148	099	037	940	431	770	153	468	936	591	552
270	160	118	049	941	495	834	157	603	984	707	594
275	230	122	072	**38**002	594	912	223	759	**55**060	849	623
299	388	131	147	101	653	**45**023	239	789	099	909	628
333	399	177	222	135	765	034	319	801	109	**59**015	699
465	409	201	270	168	841	037	348	814	254	041	707

61712	64339	66435	68932	71382	73005
751	498	508	962	421	196
778	552	622	69023	494	218
792	596	645	033	512	259
801	724	709	062	522	272
820	796	712	067	674	326
849	797	882	127	698	350
886	861	947	151	708	388
932	890	999	310	721	402
62178	906	67106	311	768	407
193	909	194	313	793	494
199	977	265	468	834	498
295	65007	315	592	850	573
296	036	360	608	852	590
460	049	418	739	949	610
560	051	520	836	980	628
566	139	593	880	990	700
670	212	599	70008	72125	812
721	239	661	020	154	828
730	325	682	041	298	954
771	442	742	056	314	74038
859	692	797	126	368	100
883	724	846	168	402	170
891	752	873	209	419	297
914	795	903	324	424	382
63099	833	939	413	463	469
201	897	68007	523	515	489
208	909	094	571	529	512
225	992	156	628	566	594
326	66096	281	757	641	630
376	105	288	885	667	658
444	130	344	902	691	673
647	133	359	920	699	678
732	232	483	972	725	730
856	233	550	71049	744	763
907	237	559	101	846	772
919	250	597	102	878	807
64042	387	625	126	883	932
173	403	698	149	962	955
214	426	767	180	970	968
238	427	885	185	988	

Wypłata nastąpi w Kasie miejskiej krakowskiej w 6 miesięcy po ciągnieniu.

Następne ciągnienie odbędzie się dnia 2 stycznia i w dniach następnych 1903 r.

Uwaga! W liście ciągnienia z r. 1901 wykazany wskutek pomyłki druku los Nr. 63.069 faktycznie nie został wyciągnięty, co się niniejszem prostuje.

Nra wylosowane i dotąd niewypłacone:

65	588	1008	1783	2077	2544
107	671	119	805	167	559
130	675	127	817	181	573
168	733	205	840	183	637
199	740	325	842	330	651
352	797	337	893	339	664
367	835	384	902	346	696
404	849	605	904	378	721
429	960	653	937	390	761
438	997	708	2018	406	849

2881	6551	10268	13536	16872	19519
936	638	281	549	899	530
3009	657	393	550	904	574
103	723	408	573	911	627
106	764	460	599	949	813
211	804	495	646	975	916
274	820	573	779	17008	20001
299	998	592	821	027	042
317	7019	649	14017	058	062
333	022	652	078	099	226
487	040	709	081	111	243
493	122	712	082	113	301
637	249	927	146	128	331
686	251	929	169	134	356
743	303	960	186	138	526
786	338	976	294	169	641
836	431	11159	348	296	652
864	536	191	371	320	691
899	540	287	383	450	701
951	542	308	399	464	741
4043	586	356	595	482	778
096	677	358	647	493	911
139	795	377	649	495	21056
151	814	404	676	503	072
208	823	409	771	535	131
238	874	446	809	696	210
259	8004	449	862	721	216
295	244	456	962	757	292
509	253	539	15035	777	300
522	258	579	115	817	308
537	275	904	277	842	364
545	286	924	279	850	854
560	328	934	296	866	989
586	413	936	364	895	991
622	566	959	406	919	22021
729	664	979	436	18136	102
794	730	12011	454	169	194
819	788	019	467	170	206
829	791	084	480	172	220
833	807	123	507	175	224
951	9035	157	714	193	239
987	048	209	735	217	288
5046	131	269	736	348	351
068	259	333	773	413	366
079	284	365	794	437	420
162	411	465	898	596	436
245	429	489	916	656	445
257	436	519	944	736	508
305	503	541	960	742	600
458	522	650	992	754	611
464	569	653	16083	846	642
489	595	781	089	853	724
564	605	807	186	863	856
841	652	922	214	981	965
919	694	950	218	983	974
6153	759	978	222	19006	23045
205	801	13010	346	007	057
211	876	030	473	052	143
214	883	039	566	281	181
313	957	156	586	338	214
332	988	221	595	440	217
337	10028	371	637	470	238
396	072	505	638	473	242
532	248	518	787	484	376

23409	**26**247	**29**921	**32**725	**36**059	**39**561	**42**357	**46**094	**49**609	**52**899	**55**827	**59**989
434	250	989	757	073	565	404	100	672	955	828	**60**037
437	374	**30**021	789	273	566	444	117	738	**53**201	860	059
473	393	089	959	282	624	480	118	817	206	890	170
543	417	105	**33**016	300	633	499	356	999	217	947	199
587	418	185	070	362	664	596	490	**50**006	222	**56**056	207
702	742	285	076	410	709	730	516	014	245	084	258
706	807	291	080	444	730	765	604	160	265	258	328
728	813	297	196	571	837	833	617	190	322	330	401
729	876	364	299	582	838	**43**047	620	312	330	339	428
760	925	430	394	651	874	057	628	352	470	410	432
807	945	465	396	652	877	062	645	355	474	553	470
866	999	487	412	748	896	201	742	558	541	758	588
883	**27**003	531	453	753	966	254	802	681	581	816	630
908	023	547	456	827	**40**004	259	813	763	586	848	636
921	131	577	462	857	019	387	831	830	599	863	651
923	317	591	507	919	166	397	**47**003	843	632	**57**022	714
935	359	598	890	**37**080	255	460	124	873	681	059	756
943	376	649	895	082	288	554	212	880	686	155	759
944	435	660	905	094	296	571	253	992	724	162	765
976	438	721	911	100	332	741	346	**51**022	794	221	809
978	471	817	939	210	346	976	370	068	902	222	842
982	535	854	968	270	386	986	378	147	926	238	892
24004	649	864	984	335	438	**44**021	440	276	937	306	933
012	737	907	**34**002	375	496	038	467	339	**54**023	308	**61**101
066	758	912	017	403	530	072	495	417	029	408	146
100	782	923	021	419	553	084	552	498	041	477	257
109	815	926	135	464	582	088	556	502	061	597	289
156	936	**31**006	178	486	623	090	603	534	095	647	330
224	963	014	246	566	655	091	685	553	209	655	331
257	**28**030	083	305	639	660	096	721	618	215	838	359
263	070	183	322	641	738	129	737	692	390	889	399
368	103	191	412	706	792	223	797	713	409	903	431
383	137	292	441	724	808	244	824	798	445	920	461
417	142	338	523	782	847	277	927	856	465	974	619
430	249	352	541	794	866	367	**48**069	905	467	**58**009	724
464	253	360	574	857	927	389	100	923	528	074	937
469	283	424	602	877	929	434	266	**52**002	815	216	964
558	342	434	609	890	959	446	295	017	881	289	**62**031
605	379	454	741	896	**41**237	515	306	041	923	323	060
627	387	462	810	970	291	616	326	045	933	324	086
635	707	505	895	**38**232	322	680	444	046	953	420	142
663	762	734	932	298	332	742	528	124	955	421	208
677	804	737	**35**011	322	446	797	539	125	**55**089	431	336
697	826	761	083	325	455	**45**051	588	185	095	456	357
810	834	848	132	423	463	137	596	223	165	469	422
830	846	885	154	444	487	158	628	233	183	471	454
841	887	907	156	499	515	215	691	249	191	481	456
940	950	914	215	506	547	225	744	293	199	529	465
964	**29**021	917	335	587	579	230	746	369	265	691	505
25070	119	952	361	658	634	393	861	372	270	761	529
173	180	968	365	718	665	570	895	403	301	827	660
250	181	**32**079	366	759	691	579	915	514	335	950	683
488	268	080	538	816	758	584	920	524	342	959	898
597	272	081	553	880	773	609	957	540	380	**59**010	903
676	298	085	633	940	780	652	959	622	421	109	917
799	358	100	744	**39**132	810	715	986	634	434	124	**63**015
804	363	112	781	207	863	750	**49**099	663	484	184	117
851	519	225	787	240	981	829	184	724	501	302	127
883	524	270	829	339	993	864	317	753	562	503	185
923	644	452	923	382	**42**144	958	334	772	675	757	240
932	756	519	931	398	213	962	387	776	769	759	286
940	797	571	979	443	309	964	518	810	785	909	356
26237	904	590	**36**004	521	316	**46**079	543	892	804	955	422

63472	65533	67642	69485	71577	73237
515	546	643	570	586	239
539	655	673	638	622	433
608	696	680	677	624	476
660	702	865	741	655	489
788	765	896	751	754	514
850	864	922	885	784	519
881	911	936	901	841	556
64004	961	68084	905	869	589
009	66065	091	939	881	591
015	293	115	70037	890	637
028	356	125	112	934	656
108	368	137	365	72014	765
126	411	155	392	015	979
129	429	214	438	128	990
209	504	216	460	181	74012
210	518	228	587	198	016
239	532	249	677	233	153
351	541	362	776	234	216
396	689	385	785	240	287
402	707	416	837	255	292
433	721	588	871	257	349
443	724	595	876	330	376
465	817	617	887	388	381
502	883	679	897	439	442
559	67010	744	922	509	450
570	123	69008	71030	527	539
616	127	110	074	536	598
677	138	131	095	544	654
685	207	142	099	569	670
749	218	157	114	575	746
877	301	221	116	606	750
915	385	231	264	630	759
65003	400	281	306	749	766
054	438	331	324	788	804
085	538	378	362	872	904
296	547	379	454	952	943
335	549	425	513	73020	
346	577	441	524	097	
483	627	455	533	230	

Losy, do amortyzacyi zgłoszone:

55	10175	23950	41601	54852	65822
167	13064	24579	773	56134	66625
431	14157	25681	44073	57221	647
3073	645	26207	614	416	67577
074	15456	27535	45403	721	68024
075	16535	947	863	58530	391
4688	17641	28762	46319	857	69544
933	669	29691	47551	59846	70484
993	18353	30485	49105	60603	760
5642	413	733	549	61094	71975
6417	19392	735	51490	475	72635
7151	20928	34830	699	62151	73597
8024	21604	35355	52372	206	721
571	22474	552	794	341	742
9081	943	37483	53201	456	74372
086	23249	39754	413	63782	512
796	859	40529	54808	64191	

L. 97412 / III. /901.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 listopada 1901 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 474. A. Obrączka srebrna.
„ 475. „ Parasol.
„ 478. „ Woreczek z grochem.
„ 483. „ Kilka sznurków korali z medalionikami.
„ 484. „ Książka robotnicza Jana Lisowskiego.
„ 485. „ Zegarek z łańcuszkiem.
„ 486. „ Medal i wisiorek.
„ 487. „ Paczka z ciastami.
„ 488. 9109 II. Torebka skórzana z chusteczką i 2 złr. 17½ ct.
„ 489. A. 9 kluczyków na kółku.
„ 490. „ Złoty kółczyk.
„ 491. „ 9110 II. Sakiewka z 1 kor. 59 hal.
„ 492. „ Chustka do odziewania.
„ 493. „ Chustka do odziewania.
„ 494. „ Klucz
„ 495. „ Książka do modlenia.
„ 496. „ Notes
„ 497. „ 9111 II. Woreczek z 1 kor. 16 hal.
„ 498. „ Czapka studencka.
„ 499. „ 9112 II. Woreczek z 25 kor. 53 hal
„ 500. „ 9113 II Pugilares z 3 kor. 21 hal.
„ 501. „ Zarękawek.
„ 502. „ Zegarek i jeden kamaszek.
„ 503. „ Laska.
„ 504. „ Bransoleta złota.
„ 505. „ Zegarek damski.
„ 9114 II. Banknot na 10 kor.
„ 506. A. Zarękawek.
„ 508. „ Taśma.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Pies duży czarny.
2. Zegarek złoty z dewizką.
3. Pies maści cielistej.
4. Paczka kołnierzy męskich.
5. Pies duży czarny.
6. Koza.
7. Pies legawy biały.
8. Kura.
9. Pies gończy biały.
10. Papuga.

Nadto znaleziono w bieżącym miesiącu:

1. Łódkę na Wiśle pod mostem kolejowym, pozostałą w ręku znalazcy.
2. Książkę do nabożeństwa, złożoną w Kasie miejskiej (art. 509 A.)

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym razie bowiem przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, zaś po

upływie dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 31 grudnia 1901.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 98408/III./901.

OBWIESZCZENIE.

W depozytach tutejszej Kasy miejskiej znajduje się książeczka Kasy Oszczędności miasta Krakowa Nr. 20573., opiewająca na sumę 93 złr. 94 ct. a. w. czyli na 187 koron 88 hal., która była własnością dawnego cechu piwowarów krakowskich, a później znajdowała się w posiadaniu śp. Karola Rzący, właściciela fabryki wód mineralnych pod firmą: „K. Rząca i Chmurski", jako sprawującego tymczasowy zarząd zawiązać się mającego stowarzyszenia przemysłowego piwowarów, oraz wyrabiających likiery i fabrykantów napojów burzących.

Gdy cech piwowarów oddawna w Krakowie nie istnieje, a zamierzone w myśl § 106 ustawy przemysł. utworzenie stowarzyszenia przemysłowego piwowarów, wyrabiających likiery i napoje burzące, nie odpowiada potrzebom i stosunkom miejscowym, i z tego powodu do skutku przyjść nie może, przeto Magistrat jako Władza przemysłowa, po myśli §§ 129 i 130 ustawy przem. wzywa niniejszem osoby interesowane, roszczące sobie pretensye do majątku, pozostałego po dawnym Cechu piwowarów lub do korzyści z tego majątku, ażeby w ciągu sześciu miesięcy, t. j. najdalej do końca czerwca 1902 r., pretensye swoje w tutejszym Magistracie zgłosiły i należycie udowodniły, gdyż po bezskutecznym upływie rzeczonego terminu powyższa kwota w myśl § 128 ustawy przem. przejdzie na fundusz Gminy miasta Krakowa, jako gminy, w której dawny Cech piwowarów miał swoją siedzibę, a osoby, zgłaszające się z swojemi pretensyami do tejże sumy, do zwykłej drogi prawa odesłane zostaną.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 1 stycznia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 60764/III./901.

OBWIESZCZENIE.

W depozytach Kasy miejskiej znajdują się **rozmaite przedmioty, w r. 1893, 1894, 1895, 1896 i 1897 znalezione**, po odbiór których właściciele dotychczas się nie zgłosili, a tem samem znalazcy w myśl § 392 kod. cyw. nabyli prawo własności tych przedmiotów.

Wzywa się przeto znalazców powyższych przedmiotów, aby najpóźniej do dnia **28 lutego 1902 r.** po odbiór znalezionych przez nich rzeczy się zgłosili — albowiem po upływie tego terminu Magistrat przedmioty nieodebrane w drodze publicznej licytacyi sprzeda — a otrzymaną gotówkę włączy do funduszu miejscowych ubogich.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 20 stycznia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w r.

L. 94769/I./901.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat podaje do wiadomości osób interesowanych, że **kwatery VIII. i XIII. na cmentarzu miejskim będą przekopywane na groby**.

Zamieszczając poniżej wykaz śp. Zmarłych, pochowanych w grobach zwyczajnych na powyższych kwaterach na cmentarzu miejskim, na których znajdują się pomniki, płyty lub krzyże, wzywa się strony interesowane, któreby zamierzały wydobyć szczątki tych śp. Zmarłych i na inne stałe miejsce na cmentarzu przenieść, aby bezzwłocznie a najdalej do 28 lutego b. r. wniosły do Magistratu podanie na stemplu 1 kor. o zakupno gruntu na grób stały na właściwem miejscu, tudzież o ekshumacyę, gdyż po upływie tego terminu wszystkie groby na wymienionych wyżej kwaterach będą przekopane, a pomniki z nich usunięte.

W grobach na kwaterach VIII. i XIII., na których znajdują się pomniki, spoczywają:

1. Na kwaterze VIII.:

1. Wiśniewski Franciszek, krzyż drewniany.
2. Wojnar Jacenty, „ „
3. Mikołajczyk Maryan, „ „
4. Mroziński Stanisław, „ żelazny w kamieniu.
5. Szpak Maryanna, „ drewniany.
6. N. N., pomnik z Matką Boską w dobrym stanie.
7. Skirliński Edzio, krzyż kamienny.
8. Matkowski Samuel, krzyż żelazny.
9. Piechocki Roman, płyta kamienna.
10. Karaś Katarzyna, krzyż drewniany.
11. Kołomyjski Konstanty, płyta kamienna.
12. Czerny Antoni, klocek kamienny.
13. Friebling Jakób, krzyż drewniany.
14. Morańska Marya, „ „
15. Rezetka Józef, „ „
16. Grzywacz Wojciech „ „

2. Na kwaterze XIII.:

1. Hercik Anna, krzyż blaszany r. 1878.
2. Rębacz Jan, pomniczek kamien. „
3. Jura Staś i Zosia, krzyż drewn. „
4. Scikan Wilhelm, „ „ „
5. Jabłońska Stanisława, „ „ „
6. Czech Józio, „ „ „
7. Czyżewski Józef, pomnik kamien. „
8. Przytocka Marya, krzyż drewn. „
9. Sowińska Marya, płyta kamienna „
10. Kopyciński Paweł „ „ „
11. Frydman Emil, krzyż drewniany „
12. Majowa Paulina, „ „ „
13. Fröhlich Ferdynand, krzyż drewn. „

14. Tauschom Wacław i Karolina, pomniczek z krzyżem żelaznym.
15. Książyk Jan Nepomucen, pomnik kamienny.
16. Kwiecińscy Wincenty i Kunegunda, krzyż blaszany.
17. Bernard Joanna, krzyż żelazny r. 1878.
18. Krokai Marya, pomniczek „
19. Parwi Marya, kamień z krzyż. żel. „
20. Matwij Jan, krzyż drewniany „
21. Piętkiewicz Józef, „ „ „
22. Urban M., pomnik kamienny „
23. Fitz Józefa, krzyż drewniany „
24. Katistowcy, „ „ „
25. Filipiński Władysław, krzyż drewn. r. 1878
26. Zbyszewska Wanda, pomnik kamien. „
27. Rezetka Franciszka, krzyż drewn. „
28. Königowa, „ „ „
29. Staszczyków 4 groby, obmurowane „

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 20 stycznia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 5274/02.

Przedmioty znalezione

W czasie od 1 do 31 grudnia 1901 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art.	481/01	Rurki ołowiane.
„	2.	Plany budowlane.
„	3.	Parasol.
„	4.	Kartka zastawnicza.
„	5/634.	Pugilares z 9 kor. 18 hal. 5 fen.
„	7.	Kartka zastawnicza.
„	8.	7 kluczyków na kółku.
„	9.	Zarękawek.
„	10.	Miniaturowy fortepianik.
„	11.	Książka do modlenia.
„	12.	10 różańcy, 5 perłowych naszyjników, 12 metalowych krzyżyków.
„	13.	Paczka guzików.
„	635.	20 koron.
„	14.	Potwierdzenie gwarancyjne do zegarka.
„	15.	Okulary we futerale.
Art.	16.	Pudełko z pudrem.
„	17.	Łyżwa.
„	18.	Scyzoryk.
„	19.	Rubel.
„	20.	4 kluczyki na uszku od zegarka.
„	21.	Złoty brelok.
„	22.	Poduszka kauczukowa.
„	23.	Złota obrączka.
„	24/636.	Woreczek z 1 kor. 35 hal.
„	25.	2 klucze.
„	26.	Świadectwa Władysława Patlewicza.
„	27.	Parasol.
„	28.	4 chustki do nosa znaczone i ręcznik
„	29/637.	Pugilares z 85 hal.
„	30.	Los węgierskiej loteryi klasowej.
„	31.	4 sznurki korali.
„	32.	Chusteczka do nosa.
„	33.	Blaszanka.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Kozieł.
2. Pies.
3. Płachta nieprzemakalna.
4. Pies
5. Pies.
6. Pies.
7. Cwikier.
8. Pies.
9. Pies.

Nadto znaleziono w Krakowie w styczniu b. r.:

Dwa worki drzewa.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, ażeby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania; — zaś po upływie dalszych trzech lat, przejdą na wyłączną własność znalazców, lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 30 stycznia 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 3. Kraków, dnia 10 marca 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 13494
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 stycznia 1901 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art.	40	Wachlarz.
„	1389/II.	Banknot na 20 kor.
„	41	Książeczka poczt. Kasy Oszczędności w Wiedniu na 2 kor.
„	42	Książeczka do modlenia.
„	43	3 klucze.
„	44	Kartka zastawnicza tut. Kasy Oszcz.
„	45	Kartka zastawnicza zakładu Angelusa.
„	46	Obrączka złota.
„	1390 II/47	Pugilaresik z drobną kwotą, kilkoma markami poczt. i spinką.
„	48	Klucz.
„	49	Laska.
„	50	3 kluczyki.
„	51	Łyżeczka srebrna.
„	52	Kartka zastawnicza zakładu Angelusa.
„	53	2 kluczyki na kółku.
„	54	Scyzoryk.
„	55	Zegarek z łańcuszkiem.
„	1403/II.	1 kor. 10 hal., uzyskane z licyt. sprzedaży znalezionych 90 bułek.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Pies.
2. Drabinka.
3. Pies.
4. Banknot na 20 Kor.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, ażeby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III. Wydziału Magistratu, drzwi Nr. 4, w godzinach urzędowych, — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej będą wydane znalazcom do używania; po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 18 lutego 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 3191/I./1902.

OBWIESZCZENIE.

Według otrzymanych przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie wiadomości o bardzo licznem wystąpienin pędraka w stanie zupełnie wykształconym należy się obawiać gromadnej i nader obfitej rójki chrabąszczy na wiosnę w roku 1902, zatem i nader wielkich szkód w sadach, lasach i polach a także nadzwyczaj silnego rozmnożenia się tego szkodnika w przyszłości.

Wobec tego w myśl reskryptu c. k. Namiestnictwa we Lwowie z d. 6 stycznia 1902 r. L. 120388 Magistrat przypomina niniejszem PP. Właścicielom sadów i ogrodów w mieście i po przedmieściach okólnik c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 3 kwietnia 1891 r. L. 11596, podany do wiadomości publicznej Obwieszczeniem Magistratu z dnia 20 kwietnia 1891 r. L. 9376, jak również okólnik tegoż Namiestnictwa z d. 27 września 1891 r. L. 55659, podany do wiadomości publicznej Obwieszczeniem Magistratu z d. 20 paźdz. 1891 L. 27303, względem **tępienia szkodliwych owadów, zwłaszcza chrząszcza majowego** (metolontha vulgaris) i **pierścienicy** (bombyx neutria).

Powołane okólniki zalecają w celu tępienia tych szkodników, niszczących drzewa, krzewy i kwiaty, na podstawie rad i wskazówek zjednoczonego gal. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa następujące postępowanie:

a) Zbieranie chrząszczy w czasie rójki, która się odbywa zwykle w końcu kwietnia i w pierwszej połowie maja. Jak ogólnie wiadomo, chrząszcze obierają swe siedlisko na koronach drzew, na liściu lub pomiędzy liściem, skąd można je szczególnie w dniach chłodnych a nawet każdego dnia w porze rannej strząsać przez samo potrząsanie drzewem. Po strąceniu chrząszczy na ziemię należy je zbierać do naczynia o gładkiej powierzchni i w sposób dowolny niszczyć.

b) Wybieranie pędraków z ziemi dokonane być może podczas uprawy roli, mianowicie przy oraniu, włóczeniu lub przekopywaniu gruntu. Zebrane do naczynia pędraki dadzą się łatwo niszczyć przez samo pozostawienie na otwartem powietrzu, zwłaszcza podczas dnia słonecznego.

Ponieważ, jak powszechnie stwierdzono, pędraki chrząszcza majowego, ogryzające w czasie swego trzechletniego rozwoju korzonki roślin, są nawet szkodliwsze od chrząszcza, który ogranicza się tylko do ogryzania liści drzew lub szpilek modrzewia; przeto należy na

mniejszych przestrzeniach, szczególnie w ogrodach i szkółkach leśnych lub owocowych, zapobiegać rozmnażaniu się pędraków nadto następującymi sposobami:

1) Wstrzykiwaniem roztworu benzyny zapomocą przyrządu, odpowiedniem przedłużeniem zaopatrzonego (szklanej szprycki), pod korzenie roślin lub drzewa.

Sposób ten okazał się bardzo praktyczny, gdyż w praktycznem zastosowaniu spostrzeżono po wstrzyknięciu wspomnianego płynu pod korzeń, że ani jedna roślina, w ten sposób zabezpieczona, nie została przez pędraki uszkodzona.

2) Zakładaniem świeżego obornika pomiędzy rzędy lub grzędy w ten sposób, aby w pogłębienie, wykopane w formie bruzdy, wchodził świeży obornik, przysypany miałką ziemią. Pędraki, nęcone ciepłem, jakie się wskutek zaparzenia obornika wytwarza, ściągają się do tych, rodzaj kompostu przedstawiających rzędów lub kopczyków i mogą być stamtąd z łatwością wybrane — a następnie niszczone — codzień powtarzać należy.

a) Rozciąganiem w pomniejszych szkółkach na czas trwania rójki nad całą przestrzenią siatki, uniemożliwiającej przelatującym samicom przystęp do gruntu, w którym jako zazwyczaj spulchnionym chrząszcze majowe najchętniej jajka swe składać zwykły.

b) Celem tępienia motyla drzewnego i pierściennicy, należy jeszcze przed rozwijaniem się drzew w sadach wyczyścić je dobrze, a zarodki gąsienic, które zazwyczaj znajdują się wśród pajęczyny, na końcu gałęzi, zniszczyć w odpowiedni sposób.

Według wskazówek wspomnianego Towarzystwa można pierściennice tępić szybko i łatwo dopiero po wylęgnieniu się gąsienic, o świcie lub wieczorem, gdy gąsienice znajdują się w gniazdach, ułożonych między dwiema gałęziami i powleczonych pajęczyną, po czem je też łatwo dostrzedz można; należy je miażdżyć, przyduszając kawałkiem szmaty. Zarazem przypomina Magistrat PP. Właścicielom sadów i ogrodów w mieście i po przedmieściach przepisy, tyczące się oczyszczania drzew z gąsienic a w szczególności reskrypt c. k. Namiestnictwa z d. 2 sierpnia 1872 L. 34307, nakazujący wykonywanie oczyszczenia w późnej jesieni i powtarzanie czynności tej z początkiem wiosny.

Wzywa się przeto wszystkich PP. Właścicieli i Zarządców ogrodów, by pod zagrożeniem skutków rozp. minist. z d. 30 września 1857 (Dz. u. p. L. 198) drzewa i krzewy ogrodowe starannie z gąsienic w ciągu **dni 8** oczyścili, przyczem szczególną uwagę zwracać należy na palenie suchych liści, w których gąsienice gnieździć się zwykły, a wymienione wyżej szkodliwe owady w sposób, wyżej podany, a przez zjednoczone galic. Tow. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa zalecony, tak w interesie swym własnym, jak również w interesie ogólnego dobra usilnie tępić się starali.

Do czuwania nad wykonaniem powyższego rozporządzenia otrzymują polecenie pp. Komisarze obwodowi.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,

dnia 10 lutego 1902 r.

Prezydent miasta:

J. Friedlein w. r.

L. $\frac{47796}{I.}$/1901.

OBWIESZCZENIE.

W porozumieniu z c. k. Starostwem w Krakowie zarządza się niniejszem, że wszystkie **po Wiśle kursujące statki**, a więc galary, patelnie, łodzie, tratwy, mają być zaopatrzone w tablicę, pomalowaną na biały kolor, na której z obydwóch stron ma być umieszczony czarnym kolorem numer galaru, jakoteż imię i nazwisko jego właściciela. Numer i litery mają być co najmniej 10 ctm. wysokie. Tablica ta ma być przymocowaną na szczycie budki lub na osobnej tyce w ten sposób, ażeby była z obydwóch brzegów widoczną.

Przekroczenia w tym kierunku karane będą po myśli przepisów policyi rzecznej z r. 1843 grzywną do 20 koron.

Nad ścisłem przestrzeganiem tego zarządzenia czuwać będzie c. k. Żandarmerya i c. k. Nadzór rzek.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
(jako władza polit. I. instancyi),

dnia 12 lipca 1901 r.

Prezydent miasta:

J. Friedlein w. r.

L. 22489/1900.

Protokół,

spisany w c. k. Starostwie krakowskiem dnia 10 kwietn. 1899 r., z powodu dochodzenia w sprawie obchodu „Konika Zwierzynieckiego", urządzanego przez Kazimierza Micińskiego z Półwsia Zwierzynieckiego*).

Wskutek odezwy Magistratu król. stoł. miasta Krakowa z 11 marca r. b. l. 14825 zarządziło c. k. Starostwo reskryptem z 24 marca r. b. l. 10299 dochodzenie na dzień dzisiejszy w celu zbadania podstawy prawnej, na której opiera się Kazimierz Miciński z Półwsia Zwierzynieckiego, urządzając od dłuższego szeregu lat obchód „Konika Zwierzynieckiego" w oktawę święta „Bożego Ciała" w Krakowie, oraz dla zbadania tytułu prawnego co do posiadania rozmaitych przedmiotów, używanych przezeń do tego obchodu.

C. k. Starostwo zawezwało zarazem Kazimierza Micińskiego, aby wykazał się w dzisiejszym terminie przed władzą dokumentami, uzasadniającymi jego przywilej.

Obecni:

Wincenty Dobrowolski, c. k. komisarz powiatowy, Prof. Dr. Stanisław Krzyżanowski, dyrektor archiwum miejskiego, Edward Kubalski, praktykant konceptowy krakowskiego Magistratu, Kazimierz Miciński z Półwsia Zwierzynieckiego Nr. d. 29.

Gdy Kazimierz Miciński nie dostarczył komisyi dokumentów, których zażądało c. k. Starostwo, Komisya postanowiła w porozumieniu z Kazimierzem Micińskim

*) Protokół niniejszy, obejmujący umowę w sprawie uregulowania obchodu „Konika Zwierzynieckiego", stanowi integralną część protokołu obrad Rady miejskiej z dnia 13 czerwca 1900 r., na którem to posiedzeniu Rada miejska umowę tą zatwierdziła.

Zob. „Dziennik rozporz." z r. 1900 str. 62, kolumna lewa, wiersz 9 od dołu.

odroczyć dochodzenie w przedmiocie powyższym do dnia jutrzejszego t. j. do dnia 11 b. m. godziny 10 rano.

Na tem zakończono i podpisano.

Dobrowolski mp. c. k. komisarz powiatowy, Prof. Dr. Stanisław Krzyżanowski mp., Edward Kubalski mp., Kazimierz Miciński mp.

Ciąg dalszy,

spisany dnia 11 kwietnia 1899 r. w c. k. Starostwie krakowskiem w sprawie powyższej.

Udział biorą ci sami członkowie. Przybywa do Komisyi Franciszek Wilczyński, naczelnik gminy Półwsia Zwierzynieckiego.

Podczas rokowań z p. Kazimierzem Micińskim, ogrodnikiem z zawodu, zamieszkałym w Półwsiu Zwierzynieckiem Nr. 29, stwierdzono, że cech włóczków (flisaków) nie istnieje prawie przez całe XIX. stulecie a dziad jego, Andrzej Miciński był prawdopodobnie ostatnim włóczkiem, u którego znajdowały się dokumenta, insygnia, przybory cechowe, jakoteż potrzebne do urządzania „Konika Zwierzynieckiego" przedmioty. Wszystkie te przedmioty pozostały w rodzinie Micińskich i są obecnie w posiadaniu p. Kazimierza Micińskiego. Na powołane zarządzenie c. k. Starostwa p. Miciński przedstawia Komisyi następujące dokumenta:

1) Dyplomat króla Augusta III. z dnia 5 września 1744, zawierający transumpt dokumentu Augusta III. z dnia 5 grudnia 1724 r. (oryginał pergaminowy w formie księgi in folio, bez pieczęci).

2) Dyplomat króla Stanisława Augusta z dnia 21 czerwca 1786 r., zawierający transumpt powyższego dokumentu Augusta III. (oryginał pergaminowy w formie księgi in folio, z wielką pieczęcią koronną w puszce blaszanej).

3) Reskrypt króla Augusta III. z dnia 28 grudnia 1748 r. do Jerzego Detlofa, hr. Fleminga, podskarbiego Wielkiego i administratora wielkorządów krakowskich, załatwiający przychylnie suplikę włóczków krakowskich o usunięcie nadużyć w handlu drzewa, intymowany pismem komisyi skarbowej z 3 stycznia 1749 (oryginał papierowy z pieczęcią królewską na papierze a intymat jest również aktem papierowym).

4) Układ między drewniczym Tomaszem Sośnickim a cechem włóczków, zawarty pod protektoratem hr. Fleminga, wielkorządcy, w dniu 18 maja 1786 r. w sprawie handlu drzewem (oryginał papierowy z 2 pieczęciami). Powyższe dokumenta wyliczone były w protokole z dnia 10 czerwca 1893 r., podpisanym przez urzędników Ekonomatu miejskiego, w którym więcej żadnego innego dokumentu nie wymieniono.

Dokumenta te przejrzała Komisya szczegółowo i przyszła do przekonania, że niema w nich wzmianki o tradycyjnym obchodzie „Konika Zwierzynieckiego". Obchód ten, urządzany, jak skonstatować było można, przez 3 generacye rodziny Micińskich z Półwsia Zwierzynieckiego, nie opiera się zatem na żadnym tytule prawnym, któryby był ujęty w jakiś dokument. Niewątpliwem jest, że dawny cech włóczków, a po nim rodzina Micińskich wiernie tę tradycyę z roku na rok utrzymywała. Rodzina wymieniona, zajmująca się co najmniej kilkadziesiąt lat urządzaniem „Konika", czyniła to z środków, zbieranych w formie dobrowolnych datków, a otrzymywała aż po najnowsze czasy subwencye od gminy miasta Krakowa, o które każdego roku prosić musiała. Aby tej tradycyi ludowej zabezpieczyć w przyszłości trwałe istnienie, weszła Komisya w rokowania z p. Kazimierzem Micińskim, oraz z reprezentantem gminy Półwsia Zwierzynieckiego, których wynik przedstawia następująca

Ugoda.

I. Obecni reprezentanci gminy m. Krakowa i p. Miciński Kazimierz zgadzają się, aby obchód powyższy utrzymać trwale przez urządzanie „Konika" w oktawę Święta Bożego Ciała każdego roku.

II. Obchód ten będzie nosił nazwę: „Konik Zwierzyniecki" i rozpoczynać się będzie każdym razem, jak dotychczas, w Półwsiu Zwierzynieckiem.

III. Prawo urządzania tego obchodu przysługiwać będzie wyłącznie p. Kazimierzowi Micińskiemu, a po nim jego sukcesorom, którzy będą za ścisłe, z tradycyą zgodne urządzenie „Konika" odpowiedzialni.

IV. P. Kazimierz Miciński, jakoteż wymienieni reprezentanci gmin Krakowa i Półwsia Zwierzynieckiego uznają niniejszem zgodnie, iż wszystkie przybory, potrzebne do urządzania „Konika Zwierzynieckiego", stają się dobrem publicznemi i przechowane będą jako takie po formalnym odbiorze od p. K. Micińskiego w archiwum aktów dawnych m. Krakowa.

V. Gmina m. Krakowa obowiązuje się wszystkie przybory odebrane (jak punkt IV.) utrzymać w zupełnie dobrym stanie i odpowiadającym swemu celowi. Nadto pokryje gmina m. Krakowa z własnych funduszów coroczne koszta urządzenia „Konika Zwierzynieckiego", t. j. opłaci personal „Konika", jego asystę i dostawi muzykę. Nadzór wykonywać będzie gmina m. Krakowa nad sposobem wykonania niniejszej ugody przez p. Kazimierza Micińskiego za pośrednictwem Towarzystwa miłośników historyi i zabytków Krakowa, które dla tego celu pobierać będzie odnośne fundusze od gminy m. Krakowa. Natomiast nie będzie więcej gmina m. Krakowa udzielała subwencyi na urządzanie „Konika" do rąk p. Kazimierza Micińskiego.

VI. P. Kazimierz Miciński, jako urządzający „Konika Zwierzynieckiego", będzie mógł zbierać datki dobrowolne, jak dotychczas, między publicznością, jeżeli w porozumieniu z Towarzystwem miłośników etc. postara się u właściwej władzy o pozwolenie na zbieranie tychże składek. Składki te przypadają na rzecz p. Micińskiego.

VII. P. Kazimierz Miciński obowiązuje się we własnym i swoich sukcesorów imieniu, że postanowieniom niniejszej ugody, jako też żądaniom Towarzystwa miłośników etc., jako nadzorującego każdego roku obchód, uczyni ściśle zadość, a w razie, gdyby w którymś roku zaniedbał urządzenia „Konika Zwierzynieckiego", Towarzystwo miłośników urządzi tego „Konika" w jego zastępstwie.

VIII. P. Kazimierz Miciński obowiązuje się oddać gminie miasta Krakowa w depozyt przechować się mające w archiwum aktów dawnych m. Krakowa wszystkie w jego posiadaniu znajdujące się dokumenta oryginalne i przybory cechu włóczków, jako też wszystkie przedmioty potrzebne do urządzenia „Konika Zwierzynieckiego", za wydaniem odnośnych kwitów depozytowych, zastrzega sobie jednak, aby ze złożonych dokumentów wydane mu

były uwierzytelnione odpisy. Kwity depozytowe wydane będą w 3 egzemplarzach, z których jeden przechowany będzie w archiwum miasta Krakowa, drugi w gminie Półwsia Zwierzynieckiego, a trzeci w ręku p. K. Micińskiego, względnie jego sukcesorów.

IX. Dokumenta i przybory cechu włóczków mogą być przez p. Kazimierza Micińskiego względnie jego sukcesorów odebrane z archiwum dawnych aktów miejskich tylko za wiedzą i wolą gminy Półwsia Zwierzynieckiego.

Prof. Dr. Stanisław Krzyżanowski m. p., Edward Kubalski m. p., Kazimierz Miciński m. p., Franciszek Wilczyński m. p.

Na tem zakończono i podpisano z uwagą, że reprezentanci Gminy żądają odpisu niniejszego protokołu.

Dobrowolski m p.,
c. k. komisarz powiatowy.

Rada miejska na dzisiejszem posiedzeniu ugodę niniejszą zatwierdziła

Kraków, dnia 13 czerwca 1900 r.

Dr. Nowicki m. p.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 4. Kraków, dnia 10 kwietnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

REGULAMIN

obowiązujący

przy wyborach członków Rady miasta Krakowa,

uchwalony na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 6 marca 1902.

I. Czynności przygotowawcze.

§ 1. Prezydent miasta będzie dokonywał czynności przygotowawczych wyborczych.

§ 2. W celu dokładnego zestawienia list wyborczych imię i nazwisko każdego wyborcy, z oznaczeniem tytułu jego uprawnienia jako wyborcy, wpisanem będzie na oddzielnej kartce. Każde koło wyborcze (§ 29 statutu m. Krakowa) otrzyma kartki, o ile będzie można, odmiennego koloru.

Rejestr ten kartkowy ułożony będzie alfabetycznie, a każda litera alfabetu przechowaną będzie w oddzielnych kartonach.

§ 3. Czynności przygotowawcze do wyborów Rady miasta, zwykle co lat trzy się odbywających, rozpocząć należy w ciągu miesiąca stycznia roku wyborczego przez zażądanie od władz podatkowych oraz władz właściwych miejscowych wykazu osób, mających prawo głosowania przy wyborach do Rady miasta.

§ 4. W ciągu miesiąca marca roku wyborczego Prezydent przedkłada Radzie miasta wykaz radców miejskich, ustępujących z powodu ukończonego sześcioletniego urzędowania, oraz radców, w ciągu ostatniego trzechlecia do pełnienia obowiązków przez Radę miasta przyzywanych (§§ 18, 45 statutu).

§ 5.*) *Celem dopełnienia wyborów będą podzieleni wyborcy na trzy koła wyborcze:*

w pierwszem mieścić się będą wyborcy wymienieni w § 19 pod literami a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, statutu;

w drugiem właściciele lub dożywotnicy nieruchomości, o których mówi § 19 pod lit. n, statutu;

w trzeciem wyborcy wymienieni w § 19 pod literami o, i p, statutu (§ 29 statutu).

§ 6. *Każdy wyborca ma tylko jeden głos, i to w tem kole wyborczem, w którego spisie zamieszczonym będzie.*

Zasadą do tego zamieszczenia jest główne zatrudnienie wyborcy.

I tak np.: kupcy, rękodzielnicy, lekarze praktykujący, którzy zarazem są posiadaczami realności, winni być zamieszczeni: pierwsi w kole trzeciem, ostatni zaś w kole pierwszem.

Wolno jednak każdemu wyborcy, mającemu prawo głosowania i w innem kole wyborczem, przenieść się do tego koła w drodze reklamacyi (§ 33 statutu).

Prawo wyboru radców miejskich służy członkom gminy także w tym razie, gdy mieszkają po za obszarem gminy miasta Krakowa.

§ 7. Spis, a następnie lista wyborcza **koła I.** zestawioną będzie w porządku alfabetycznym i zamieszczeni w niej będą bez różnicy płci:

a) *obywatele honorowi miasta Krakowa;*

b) *duchowni świeccy wszystkich wyznań chrześcijańskich, rabini i kaznodzieje izraeliccy;*

c) *klasztory i zgromadzenia duchowne męskie i żeńskie;*

d) *urzędnicy dworu, państwa, kraju, powiatu, gminy i zakładów publicznych tak czynni, jak i w stanie spoczynku będący;*

e) *oficerowie i do wojskowości należące osoby z tytułem oficerskim, jeżeli się znajdują w stanie nieczynnym, w stanie stałego spoczynku, lub jeśli z zastrzeżeniem charakteru wojskowego dymisyę wzięli;*

f) *przełożeni, profesorowie i nauczyciele wszystkich zakładów naukowych, utrzymywanych kosztem państwa, kraju lub gminy, tudzież osoby posiadające kwalifikacyę do nauczania w szkołach publicznych;*

g) *adwokaci, notaryusze, doktorowie wszystkich wydziałów i magistrowie chirurgii;*

h) *technicy, którzy studya swoje na jednej z wyższych szkół technicznych austryackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzaminy państwowe z dobrym skutkiem złożyli;*

i) *magistrowie farmacyi;*

k) *prawnicy, którzy złożyli wszystkie teoretyczne egzamina państwowe;*

l) *odpowiedzialni redaktorowie pism czasowych treści politycznej lub naukowej;*

m) *ci, którzy w mieście Krakowie opłacają tytułem podatku osobisto-dochodowego, pensyjnego lub rentowego, osobno lub razem wziąwszy, najmniej 32 K. rocznie (nie licząc dodatków)* (§ 19 statutu).

§ 8. W spisie, a następnie w liście wyborczej **koła II.** zamieszczeni będą *właściciele i dożywotnicy nieruchomości odziedziczonych, lub przynajmniej od roku nabytych,*

*) Osnowa, drukowana kursywą, wyjęta jest ze statutu miasta Krakowa z dnia 6 października 1901, Nr. 108 Dz. u. kr.

którzy tytułem podatku gruntowego, domowo-czynszowego, lub 5% podatku od budynków, uwolnionych od opłaty podatku domowo-czynszowego, płacą najmniej 12 Koron (nie licząc dodatków) (§ 19 lit. *n* i § 29 statutu).

Współwłaściciele i współdożywotnicy nieruchomości mają być z imienia i nazwiska wymienieni, oraz uwidocznioną będzie liczebnie część współwłasności, a względnie współdożywocia.

Dopóki rzecz nieruchoma jest pod dożywociem, prawo głosowania jej właściciela jest w zawieszeniu (§ 21 statutu).

§ 9. Podatek domowo-czynszowy, a przy realnościach, od takowego czasowo uwolnionych, 5% podatek z § 7 ustawy z dnia 9 lutego 1882, Nr. 17 Dz. u. p., tudzież podatek gruntowy, przez każdego wyborcę opłacane, mają być razem zliczone, nie licząc dodatków, a każdy wyborca wedle ogólnej należytości podatkowej będzie zamieszczony na liście wyborczej.

§ 10. W spisie, a następnie w liście wyborczej **koła III.** zamieszczeni będą:

a) *ci, którzy w obrębie miasta prowadzą przedsiębiorstwo lub zatrudnienie, powszechnemu podatkowi zarobkowemu podlegające, jeśli za ostatni okres wymiarowy tytułem powszechnego podatku zarobkowego najmniej 10 Koron (bez dodatków) płacić mają;*

b) *przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków, jeśli od roku tytułem podatku zarobkowego (bez dodatków) najmniej kwotę 300 Koron opłacają* (§ 19 lit. *o)* i *p)* statutu).

§ 11. *Koło drugie podzielone będzie na dwa oddziały według wysokości podatku. W tym celu należy ułożyć spis wyborców w porządku wysokości wymierzonego im na rok ostatni podatku domowo-czynszowego, gruntowego i 5% podatku od budynków, uwolnionych od podatku domowo-czynszowego, poczynając od najwyżej, a kończąc na najniżej opodatkowanych.*

Policzenie podatków ma być dokonane w myśl przepisu § 9 regulaminu.

Suma podatku tak uporządkowanego podzieloną będzie na dwie połowy; wyborcy, w pierwszej połowie ogólnej sumy podatkowej umieszczeni, stanowić będą pierwszy oddział, zaś należący do drugiej połowy drugi oddział drugiego koła (§ 30 statutu).

W razie, gdyby okazało się, że połowa z podziału wyżej opodatkowanych kończy się na kilku wyborcach, jednakową kwotę podatkową rocznie opłacających, Prezydent miasta na posiedzeniu Magistratu, przed wystawieniem spisów wyborczych, dokona losowania między wyborcami, jednakową kwotę podatkową opłacającymi. Wylosowani zamieszczeni będą w spisie wyżej opodatkowanych. Protokół losowania dołączyć należy do listy wyborczej wyżej opodatkowanych.

Koło trzecie podzielone będzie na trzy oddziały.

Oddział pierwszy obejmować będzie wyborców, wymienionych w § 19 pod lit. p), *tudzież z wyborców, wymienionych w § 19 pod lit.* o), *te osoby, które przy ostatnim rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego zaliczone zostały do I. i II. klasy opodatkowanych.*

Oddział drugi obejmować będzie z wyborców, wymienionych w § 19 pod lit. o), *te osoby, które są rękodzielnikami, posiadającymi kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł rękodzielniczy, o ile nie należą do oddziału pierwszego trzeciego koła.*

Oddział trzeci obejmować będzie resztę wyborców, wymienionych w § 19 pod lit. o), *nie zaliczonych ani do pierwszego, ani do drugiego oddziału tego koła* (§ 30 statutu).

§ 12. *Spisy wyborców sporządzane będą według wyżej wymienionych kół wyborczych, i to w kole pierwszem w porządku alfabetycznym, w kole drugiem i trzeciem zaś w porządku wysokości podatku.*

Dla każdego oddziału wyborczego koła trzeciego ułożony będzie odrębny spis wyborców.

Spisy obejmować będą imiona i nazwiska wyborców (§ 30), tytuł, na którym się ich prawo głosowania opiera; a w szczególności w kole drugiem wymienienie realności, numeru, ulicy i dzielnicy miasta; zaś w kole trzeciem wymienienie rodzaju zatrudnienia lub przedsiębiorstwa zarobkowego; w kole drugiem i trzeciem ma być uwidocznioną obok każdego wyborcy cyfra podatkowa (§ 32 statutu); w kole pierwszem ma być uwidoczniona cyfra podatkowa obok wyborcy, głosującego na podstawie § 19 lit. *m)* statutu.

§ 13. Jeżeli wskutek reklamacyj nastąpi zmiana łącznej sumy podatków, opłacanych w kole drugiem, Magistrat przeprowadzi ponowny podział tego koła, a to po myśli § 11 regulaminu.

§ 14. *Przynajmniej na 6 tygodni przed rozpoczęciem wyborów mają być spisy wyborców,* ułożone według przepisu § 12 regulaminu, *w urzędzie miejskim do przejrzenia wystawione, a w ogłoszeniu o tem wyznaczony będzie termin dni 14 do wniesienia reklamacyi przeciw tym spisom.*

Oprócz powyższych spisów przygotowanym będzie ogólny alfabetyczny spis wszystkich osób, do głosowania uprawnionych, z oznaczeniem koła i oddziału, w którym głosują.

O reklamacyach, które w tym terminie wniesione zostaną, rozstrzyga ostatecznie w dniach 8 komisya, przez Radę miejską z jej grona do tego wybrana, i ogłosi uchwałę swoją przybiciem w Magistracie, a to w miejscu, do obwieszczeń urzędowych przeznaczonem.

Stosownie do zapadłych orzeczeń, od których niema odwołania, nastąpi niezwłocznie sprostowanie spisu wyborców. Sprostowane spisy te są podstawą do ułożenia listy wyborczej dla każdego koła, względnie oddziału wyborczego. *Lista tak sprostowana jest podstawą wszelkich wyborów aż do prawomocnego sporządzenia nowej listy* (§ 34 statutu).

II. Czynności po uchwałach komisyi reklamacyjnej i po sprostowaniu listy wyborców aż do dnia, wybór poprzedzającego.

§ 15. *Prezydent miasta Krakowa, jako naczelnik Gminy, rozpisuje wybory przynajmniej na ośm dni przed ich rozpoczęciem, a w ogłoszeniu oznaczy czas i miejsce wyborów. Równocześnie zawiadamia o tem polityczną władzę krajową i Wydział krajowy* (§ 35 statutu).

§ 16. *Po ogłoszeniu wyborów należy doręczyć wyborcom karty legitymacyjne,* karty głosowania i koperty urzędowe *do rąk własnych za potwierdzeniem odbioru* (§§ 35 i 36 statutu).

§ 17. Karty legitymacyjne wraz z kartami głosowania i kopertami urzędowemi doręczać należy przez przysięgłych woźnych lub pachołków Magistratu za recepisem, albo pocztą, również za recepisem. Wyborcom, zamieszkałym po za miastem Krakowem, doręczać należy pocztą lub za pośrednictwem zwierzchności gminnej. Kartę

legitymacyjną, opiewającą na imię kilku współwłaścicieli (współdożywotników), doręczyć należy wymienionemu na pierwszem miejscu, zaś karty legitymacyjne, opiewające na imię korporacyi, stowarzyszeń lub spółek handlowych, doręczyć należy osobom, które je prawnie zastępują.

§ 18. Termina wyborów w ten sposób wyznaczyć należy, aby w jednym dniu głosowali tylko wyborcy jednego koła wyborczego, a względnie oddziału. Porządek wyboru wyznaczyć należy w ten sposób, aby głosowali:

naprzód 1) wyborcy oddziału 1-go koła III., dalej
2) „ „ 2-go „ III., następnie
3) „ „ 3-go „ III.
4) „ „ 1-go „ II.,
5) „ „ 2-go „ II., nakoniec
6) koło I-sze.

Przynajmniej jednodniowa przerwa oddzielać będzie dni wyborcze powyższych kół i oddziałów. W soboty, niedziele lub uroczyste święta, tak chrześcijańskie, jak i izraelickie, wybory odbywać się nie będą.

Nowe wybory należy ukończyć na sześć tygodni przed skończeniem kadencyi (§ 46 statutu).

§ 19. W oddziale 2-gim koła II., dalej w oddziałach 2-gim i 3-cim koła III., jak niemniej w kole I., na każdych 500 wyborców należy wyznaczyć ile możności oddzielny lokal i oddzielną komisyę (sekcyę) wyborczą.

Wybór w tych sekcyach i lokalach, jako do jednego koła, względnie do jednego oddziału koła należących, odbędzie się zawsze w jednym i tym samym dniu.

§ 20. W ogłoszeniu wyborczem należy wymienić członków komisyi, przez Radę miasta wyznaczonych, oznaczyć dzień i godzinę rozpoczęcia, oraz godzinę ukończenia wyboru, dalej podać do wiadomości publicznej przepisy statutu o wyjęciu i wykluczeniu od obieralności (§§ 23, 27 i 28 statutu miasta), a zarazem zwrócić uwagę wyborców, że nadużycia przy wyborach podlegają odpowiedzialności sądowo-karnej w myśl §§ 8, 239 ustawy karnej z dnia 29 maja 1852, Nr. 117 Dz. u. p., i art. VI. ustawy z dnia 19 grudnia 1862, Nr. 8 Dz. u. p. z r. 1863.

III. Komisye wyborcze i postępowanie przy akcie wyborczym.

§ 21. Dla każdego koła wyborczego, względnie oddziału lub sekcyi wyborczej koła, ustanowioną będzie oddzielna komisya wyborcza, składająca się:

a) z trzech radców miejskich, przez Radę miasta do tego wyznaczonych, oraz

b) z dwóch członków z grona wyborców, bez względu na ilość osób w sali wyborczej obecnych, przez wyż delegowanych radców zaproszonych.

Ustanowiona w ten sposób komisya wybiera z pośród siebie przewodniczącego, a to zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przydzielonego komisyi urzędnika Magistratu (§ 23).

§ 22. Komisya wyborcza:

a) czuwa nad legalnością wyboru;

b) orzeka: o wszelkich zarzutach, podniesionych przeciw tożsamości głosującego;

c) o ważności lub nieważności oddanych głosów, pełnomocnictw lub odwołaniu tychże;

d) o zarzutach przeciw prawu wyborczemu osób, na liście zamieszczonych.

Zarzuty takie można wnosić, dopóki osoba, której zaprzeczono uprawnienia do wyboru, głosu nie oddała, i tylko wtedy, jeśli podniesiono zarzut, iż po zatwierdzeniu listy wyborczej zaszły okoliczności, pozbawiające ją prawa głosowania. Decyzya w wypadkach powyższych nastąpi natychmiast, przed przyjęciem głosów innych obecnych wyborców. Od decyzyi komisyi niema odwołania. Uchwały komisyi zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący rozstrzyga w razie równości głosów.

§ 23. Prezydent miasta przydzieli każdej komisyi urzędnika Magistratu do prowadzenia protokołu, tudzież komisarzy obwodowych i ich pomocników do sprawdzania tożsamości osób i dawania wyjaśnień.

§ 24. Akt wyborczy rozpoczyna się o godzinie 9 rano po stwierdzeniu, że urny są próżne. Głosowanie trwać ma do godziny 5 po południu, z przerwą dwugodzinną. Na czas tej przerwy urna z kartami głosowania w kopertach i złożone karty legitymacyjne będą opieczętowane pieczęciami urzędowemi i członków komisyi wyborczej, a klucz od lokalu wyborczego przez czas przerwy przechowa u siebie przewodniczący komisyi.

§ 25. Wstęp do lokalu wyborczego mają tylko wyborcy, uprawnieni do głosowania w któremkolwiek kole wyborczem.

§ 26. Przewodniczący lub przezeń wyznaczony członek komisyi odbierać będzie od wyborców karty legitymacyjne, inny zaś członek komisyi w liście wyborców uwidoczni oddanie głosu, a zarazem, o ileby w imieniu wyborcy głosował pełnomocnik lub prawny zastępca, w rubryce „uwaga“ wpisze jego imię i nazwisko, oznaczając koło, w którem przysługuje mu osobiste prawo wyborcze.

§ 27. Celem utrzymania kontroli, czy pełnomocnik lub zastępca jest wyborcą, służyć będzie komisyom wyborczym wymieniony w § 14 ustęp 2 regulaminu ogólny alfabetyczny spis wszystkich osób, do głosowania uprawnionych.

W oddzielnym zeszycie każda komisya wyborcza prowadzić będzie wykaz tych wyborców, którzy głosują jako pełnomocnicy lub zastępcy wyborców. Wykaz ten wraz z ogólnym spisem wyborców, po poprzedniem podpisaniu go przez przewodniczącego komisyi i dwóch członków, oddać należy urzędnikowi Magistratu, protokół prowadzącemu (§ 24).

§ 28. *Każdy wyborca głosuje imieniem własnem raz jeden i winien głosować osobiście* (§ 24 statutu).

Korporacye, stowarzyszenia i zakłady głosują przez zastępców prawnych lub statutami wskazanych, lub też przez pełnomocników do tego wybranych.

Klasztory i zgromadzenia duchowne męskie głosują przez swoich przełożonych lub pełnomocników, klasztory zaś i zgromadzenia duchowne żeńskie przez umocowanych do tego pełnomocników.

Współwłaściciele i współdożywotnicy nieruchomości, tudzież spółki handlowe, celem wykonania prawa głosowania mianują wspólnego pełnomocnika większością, obliczoną w stosunku do udziałów.

Niewiasty, prawo głosowania mające, głosują przez swoich mężów lub pełnomocników; ojcowie, opiekunowie i kuratorowie głosują za małoletnich i bezwłasnowolnych.

Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego wyborcę i winien wykazać się pełnomocnictwem bez stempla, *stwierdzonem podpisem dwóch świadków. Pełnomocnikami*

lub zastępcami mogą być tylko osoby, mające prawo głosowania przy wyborach do Rady miejskiej krakowskiej (§ 25 statutu).

Zastępcy lub pełnomocnicy korporacyj, stowarzyszeń i zakładów, tudzież przełożeni klasztorów i zgromadzeń duchownych męskich, mają należycie wylegitymować się, a w szczególności: zastępcy klasztorów, zgromadzeń żeńskich pełnomocnictwem, przez ordynaryat biskupi lub komisarza biskupiego uwierzytelnionem, opiekunowie lub kuratorowie dekretem opiekuńczym, względnie kuratorskim, pełnomocnicy współwłaścicieli lub współdożywotników nieruchomości pełnomocnictwem współwłaścicieli lub współdożywotników, przedstawiających większość własności wspólnego majątku lub dożywocia, obliczoną w stosunku do udziałów, a pełnomocnicy spółek handlowych pełnomocnictwem przez spółkę wystawionem, większością również obliczoną w stosunku do udziałów. Mąż wspólnie z żoną żyjący, głosując za nią, nie potrzebuje pełnomocnictwa.

Wykazy, wymienione w § 27 ustęp 2 regulaminu, służą komisyom wyborczym do kontroli, czy pełnomocnik lub zastępca nie zastępuje więcej niż jednego wyborcy.

§ 29. Przewodniczący lub wyznaczony przezeń zastępca odbiera zamknięte koperty urzędowe, zawierające karty głosowania, a przekonawszy się, że tylko jednę kopertę oddano, wkłada do urny kopertę w obecności wyborcy, przyczem baczyć należy, aby tajemnica głosowania w niczem nie była naruszoną.

§ 30. Kartki wyborcze, wypełniane na drukowanych blankietach, zawierać mają tyle nazwisk, ilu członków Rady miejskiej odnośne koło lub oddział wybiera.

W razie, gdyby głosujący większą liczbę nazwisk podał, liczeni będą tylko pierwsi z kolei aż do dopełnienia przeznaczonej cyfry. Reszta głosów oddanych jest nieważna. Każdy wyborca otrzyma z legitymacyą kartę głosowania i kopertę, w której głos oddaje, zwracając równocześnie kartę legitymacyjną. Głos ważnie tylko na urzędowej karcie głosowania i w urzędowej kopercie oddać można. Gdyby koperta zawierała więcej wypełnionych kart głosowania, wszystkie są nieważne.

Głos, dany osobie, niemającej prawa wybieralności, jest co do tej osoby nieważny (§ 36 statutu).

Tylko karty wyborcze, pieczęcią Magistratu opatrzone, są ważne.

§ 31. Legitymacyę do zastępstwa (patrz § 28) należy tylko okazać komisyi wyborczej, zaś pełnomocnictwa złożyć należy do aktu wyborczego.

Pełnomocnictwo winno opiewać szczegółowo na akt wyborczy, do którego jest przeznaczone, musi być przez wyborcę podpisane własnoręcznie i stwierdzone podpisem dwóch świadków; w razie, gdyby wyborca pisać nie umiał, powinien zamiast podpisu, znak swojej ręki wobec dwóch świadków własnoręcznie położyć, a jeden ze świadków ma nazwisko wyborcy, jako podpisujący za niego, napisać. Dodatek, że pełnomocnik pełnomocnictwo przyjmuje, jest zbyteczny. Pełnomocnictwo nie może zawierać żadnych ograniczeń lub instrukcyj.

Karty legitymacyjne zachować należy w aktach wyborczych.

§ 32. W razie uznania głosu za nieważny lub odmówienia przyjęcia głosu, komisya zamieści w protokole wyborczym zwięźle powody swego orzeczenia, zatrzymując w aktach wyborczych tak kartę legitymacyjną, jak i pełnomocnictwo lub upoważnienie.

§ 33. Z uderzeniem godziny 5 popołudniu przewodniczący komisyi zarządzi zamknięcie lokalu wyborczego, a przyjmowanie dalsze głosów ograniczy się jedynie do odebrania głosów od osób, w lokalu wyborczym już obecnych, poczem komisya przystąpi do obliczenia głosów. Wyborcy mogą być przy skrutynium obecni; —, ilość ich oznacza przewodniczący komisyi wyborczej.

§ 34. O ileby koło wyborcze, a względnie oddział wyborczy głosował w kilku oddzielnych lokalach (sekcyach), z wyboru każdej sekcyi spisany będzie oddzielny protokół, poczem wobec połączonych komisyj, w sali obrad Rady miasta spisany zostanie ogólny protokół, z ewentualnem zachowaniem przepisu § 35.

§ 35. W razie równości głosów, okazującej się przy wspólnem obliczeniu kilku sekcyj jednego i tego samego koła, a względnie oddziału, rozstrzyga losowanie, przedsięwzięte przez przewodniczącego komisyi, urzędującej w sali obrad Rady miasta (§ 36 statutu).

§ 36. Po ogłoszeniu przez przewodniczącego rezultatu głosowania, przewodniczący składa do rąk Prezydenta miasta akta wyborcze, jako to: opieczętowane karty legitymacyjne, pełnomocnictwa, opieczętowane karty głosowania i opieczętowane arkusze obliczenia głosów. Lista wyborcza oraz protokół wyborczy nie będą opieczętowane. Koperty urzędowe mają być zniszczone, o ile komisya wyborcza w poszczególnych wypadkach inaczej nie uchwali.

§ 37. Po zamknięciu wyborów Prezydent ogłosi plakatami nazwiska osób wybranych i zawiadomi pisemnie o wyborze każdego wybranego, zwracając mu uwagę na postanowienie § 38 statutu, tudzież doniesie o wyniku wyborów politycznej Władzy krajowej i Wydziałowi krajowemu; spisane protokoły z wszelkimi dowodami przedłoży do wiadomości imieniem komisyj wyborczych Radzie miejskiej i ogłosi jej nazwiska osób wybranych (§ 36 ustęp 8 statutu).

§ 38. Nowo ukonstytuowana Rada miejska rozpozna akt wyboru w myśl § 40 statutu.

IV. Przepisy końcowe.

§ 39. Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem uchwalenia go przez Radę miejską.

Z dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu traci moc obowiązującą regulamin wyborczy, uchwalony w dniu 4 maja 1893 r., wraz ze zmianami, uchwalonemi w dniu 16 marca 1899 r.

STATUT EMERYTALNY

dla urzędników i sług stoł. król. miasta Krakowa,

uchwalony na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 3 kwietnia 1902.

A) Prawo do emerytury urzędników i sług. — Odprawa.

Nabycie prawa do emerytury.

§ 1.

Urzędnicy i słudzy gminy stoł. król. m. Krakowa, stale na posadę etatową mianowani, mają prawo do emerytury:

a) jeżeli wstępując do służby, nie przekroczyli 40-go roku życia, albo też na mocy uchwały Rady miasta uzyskali zwolnienie od tego warunku *(veniam aetatis)*;

b) jeżeli służyli na posadzie etatowej bez przerwy przynajmniej lat dziewięć (9), a następnie zostali przeniesieni w stan spoczynku stałego lub czasowego, albo też uwolnieni zostali ze służby nie na własne żądanie i bez własnego przewinienia;

c) jeżeli uiszczali przepisane opłaty emerytalne.

Wymiar emerytury.

§ 2.

Urzędnik lub sługa gminy stoł. król. m. Krakowa, uprawniony do emerytury, otrzyma:

1) po upływie dziewięciu lat służby emeryturę w wysokości 40%;

2) za każdy następny rok w ciągu dalszych sześciu lat służby po 3%;

3) za każdy dalszy rok w ciągu następnych dwudziestu jeden lat służby po 2% ostatniej płacy etatowej i poborów przy wymiarze emerytury policzalnych.

Ułamki roku, przekraczające sześć miesięcy, liczą się za rok cały.

Przy straży pożarnej należy się tytułem emerytury już po wysłużeniu lat 30 cała płaca policzalna*).

Dodatki do płacy osobiste, funkcyjne lub kwaterowe i jakiekolwiek inne emolumenta służbowe nie wliczają się przy wymierzaniu emerytury do płacy policzalnej, o ile przy ich nadaniu nie było zastrzeżone wyraźnie, że są do emerytury wliczalne.

Emerytura normalna urzędnika lub sługi gminy miasta Krakowa nie może nigdy przewyższać ostatniej płacy etatowej wraz z poborami przy wymiarze emerytury policzalnymi, ani też nie może być wymierzoną w mniejszej kwocie, jak 800 kor., a emerytura normalna sługi w mniejszej kwocie, jak 400 kor.; liczoną zaś być ma od 1-go dnia następnego miesiąca, w którym zamknięto mu płacę.

Wyjątkowe policzenie lat.

§ 3.

Przy wymiarze emerytury należy policzyć:

a) lata, spędzone nieprzerwanie w czynnej służbie gminy na stałej posadzie etatowej, licząc od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej, bez względu na urlopy lub przerwy w skutek choroby;

b) czas, spędzony przez urzędnika lub sługę na ćwiczeniach broni lub służbie wojskowej, w razie ogólnej lub częściowej mobilizacyi.

Czas służby policzalny.

§ 4.

Z urzędnikami i sługami gminy stoł. król. miasta Krakowa, jeżeli staną się niezdolnymi do służby w skutek choroby, lub w skutek uszkodzenia na ciele, które nie sami rozmyślnie na siebie sprowadzili, chociażby nie wysłużyli jeszcze lat dziewięciu, a wysłużyli najmniej całych lat pięć, postępować się będzie tak, jak gdyby wysłużyli rzeczywiście lat dziewięć.

Gdyby urzędnik emerytowany powołany został do tymczasowego pełnienia urzędu, a później urząd ten stale otrzymał, wtedy mogą i lata tymczasowego sprawowania urzędu przy ponownym wymiarze emerytury być uwzględnione, jeżeli otrzymawszy stały urząd, wniesie zaraz w pierwszym roku składki emerytalne od płacy, przez czas chwilowego pełnienia obowiązków pobieranej.

Urzędnik lub sługa na emeryturze zostający, do chwilowego pełnienia obowiązków powołany, pobierać będzie oprócz emerytury połowę płacy przywiązanej do urzędu, który mu tymczasowo powierzony został; jeżeli zaś otrzyma stałą posadę, wtedy ustaje wypłata emerytury, choćby nowa płaca niższą była od emerytury; jednakże przy powtórnem przejściu na spoczynek, tak lata poprzedniej, jak i ostatniej stałej służby, przy wymiarze emerytury policzone mu będą. W pierwszym razie nie będzie obowiązany opłacać składek, na utworzenie funduszu emerytalnego pobieranych.

§ 5.

Naczelnik, brandmistrze, sierżanci, nadpompierzy, pompierzy i fornale straży pożarnej, jeżeli w wykonaniu służby poniosą szkodę na zdrowiu, czyniącą ich niezdolnymi do służby w straży pożarnej, mają prawo do pełnej emerytury, bez względu na lata służby, o ile do innej służby miejskiej nie są zdolni. W razie użycia ich do innej, odpowiedniej służby miejskiej, czas do emerytury oblicza się w ten sposób, iż każdy rok służby, odbytej przy straży pożarnej, liczy się za $1^1/_4$ roku*).

§ 6.

Urzędnicy i słudzy gminy stoł. król. m. Krakowa, którzy dopiero po wysłużeniu lat 36 mają prawo do pobierania całej policzalnej płacy tytułem emerytury, a skończyli 60 rok życia i 30 rok służby, mogą być na własną prośbę przeniesieni w stały stan spoczynku bez potrzebnego w innych przypadkach udowadniania niezdolności do służby.

§ 7.

Urzędnikom i sługom gminy stoł. król. m. Krakowa, którzy do służby Gminy przejdą bezpośrednio ze służby rządowej lub autonomicznej w jednem z królestw i krajów reprezentowanych w Radzie Państwa, wlicza się do emerytury czas tej służby rządowej lub autonomicznej, który im według ustaw, przy tamtych władzach obowiązujących, policzonym być winien, do wymiaru emerytury przy przejściu w stan spoczynku. Policzenie to jednak nastąpi tylko wtedy, jeżeli urzędnicy ci i słudzy przynajmniej przez dziewięć lat w służbie gminy krakowskiej pozostawali, a nadto zapłacili składki emerytalne za lata poprzedniej służby rządowej lub autonomicznej w wysokości, przypadającej od pierwszej, płacy w służbie miejskiej pobieranej.

Utrata emerytury.

§ 8.

Urzędnik lub sługa gminy stoł. król. m. Krakowa traci emeryturę:

a) jeżeli dopuści się takiego czynu karygodnego, za który skazany wyrokiem sądowym, już według obowiązujących ustaw państwowych traci prawo do pobierania emerytury;

b) jeżeli prowadzi życie, publiczne zgorszenie wywołujące;

c) jeżeli w ciągu trzech lat od przyznania mu emerytury wykryto takie przekroczenie służbowe, któreby wykluczało przyznanie emerytury;

d) jeżeli przeniesieni w czasowy stan spoczynku, nie uczynią w przeciągu dni 30 zadość wezwaniu gminy do objęcia posady.

*) Uchwała Rady m. z dnia 24 stycznia 1895 r.

*) Uchwała Rady m. z dnia 24 stycznia 1895 r.

§ 9.

Jeżeli urzędnik lub sługa gminy stoł. król. miasta Krakowa przeniesiony został w czasowy stan spoczynku, a później powołany został napowrót do czynnej służby, natenczas z dniem otwarcia mu płacy zamkniętą zostanie wypłata emerytury.

§ 10.

Emerytura, nie podniesiona przez dwa lata z kasy miejskiej z winy pobierającego, przepada na rzecz funduszu emerytalnego.

Odprawa.

§ 11.

Urzędnicy i słudzy gminy stoł. król. m. Krakowa, których policzalny czas służby nie wynosi jeszcze całych lat dziewięciu, jeżeli występują ze służby Gminy nie w skutek dobrowolnego zrzeczenia się służby, lub w skutek oddalenia ze służby w drodze dyscyplinarnej, otrzymają odprawę jednorazową, która za okres służby aż do lat pięciu wymierza się w jednokrotnej, za okres służby, przenoszący lat pięć, w podwójnej kwocie płacy rocznej.

§ 12.

Urzędnik lub sługa gminy stoł. król. m. Krakowa, stale spensyonowany, może żądać takiej samej (§ 11) odprawy zamiast emerytury, jeżeli do niej ma prawo, a nawet jeżeli ją już pobiera; lecz w tym ostatnim wypadku należy strącić z odprawy te kwoty, które już pobrał tytułem emerytury.

B) Zaopatrzenie wdów po urzędnikach i sługach. — Odprawa. — Dodatek na wychowanie.

Wymiar pensyi wdowiej: *a)* po urzędnikach.

§ 13.

Wdowy po urzędnikach lub sługach gminy stoł. król. m. Krakowa, którzy mieli prawo do emerytury, albo ją pobierali, otrzymają pensyę wdowią, która wynosi dla wdów po urzędnikach:

V	rangi służbowej	w kwocie	rocznej	3000	kor.
VI	„	„	„	2400	„
VII	„	„	„	1800	„
VIII	„	„	„	1400	„
IX	„	„	„	1200	„
X	„	„	„	1000	„
XI	„	„	„	800	„

Wdowy po urzędnikach gminy stoł. król. m. Krakowa, do pewnej rangi służbowej nie zaliczonych, a do emerytury według §§ 1 i 4 uprawnionych, pobierać będą tytułem pensyi wdowiej połowę płacy zmarłego małżonka, policzalnej do wymierzenia emerytury, najmniej zaś 800 koron rocznie.

b) Po sługach.

§ 14.

Wdowy po sługach gminy m. Krakowa, według §§ 1 i 4 do emerytury uprawnionych, pobierać będą tytułem pensyi wdowiej połowę płacy zmarłego małżonka, policzalnej do wymierzenia emerytury, najmniej jednak 400 kor. rocznie.

Termin wypłaty.

§ 15.

Pensya wdowia liczy się od dnia śmierci zmarłego urzędnika lub sługi i ma być wypłacaną w ratach miesięcznych z góry.

Utrata pensyi wdowiej.

§ 16.

Wdowa traci prawo do pensyi wdowiej:

a) gdy wyjdzie powtórnie za mąż;

b) gdy się dopuści jakiejkolwiek zbrodni, występku lub przekroczenia z chęci zysku pochodzącego, a za czyn ten karygodny skazaną została prawomocnie wyrokiem sądowym, który według obowiązujących ustaw państwowych pociąga za sobą utratę pensyi wdowiej;

c) gdy prowadzi życie niemoralne, publiczne zgorszenie wywołujące (§§ 509, 510, 512 ust. karnej);

d) jeżeli z mężem sądownie z własnej winy rozłączoną została;

e) jeżeli męża samowolnie opuściła;

f) jeżeli opuści dzieci niezaopatrzone.

§ 17.

Oddalenie urzędnika ze służby z powodu przekroczeń służbowych, o ile przekroczenie nie było popełnione z chęci zysku na szkodę gminy m. Krakowa, nie pozbawia żon prawa do zaopatrzenia, a dzieci prawa do dodatku na wychowanie.

Zaopatrzenie to, a względnie datek na wychowanie, wymierzone będzie od pierwszego dnia następnego miesiąca po oddaleniu urzędnika.

Jeżeli oddalony urzędnik otrzyma znów przy gminie krakowskiej, innym urzędzie lub instytucyi stałą posadę, wtedy wypłata zaopatrzenia żony lub datku na wychowanie ustaje.

Żonom lub dzieciom sług miejskich w wypadkach, w ustępie pierwszym powyżej przewidzianych, wypłaconą zostanie na raz jeden połowa rocznej płacy męża*).

Przywrócenie.

§ 18.

Wdowa, utracająca pensyę wdowią z powodu powtórnego zamęścia (§ 16 *a*), wraca do poboru pensyi wdowiej, jeżeli powtórnie owdowieje. Jeżeli atoli po drugim mężu nabyła prawa do pensyi wdowiej, natenczas fundusz emerytalny gminy m. Krakowa dopłacać jej będzie różnicę między poprzednią a ostatnią pensyą wdowią.

Odprawa.

§ 19.

Wdowa po urzędniku lub słudze gminy miasta Krakowa ma prawo otrzymać odprawę jednorazową:

a) jeżeli mąż nie miał prawa do emerytury z powodu braku wymaganych statutem niniejszym lat służby, a nie zastosowano do niego postanowienia wyjątkowego §§ 4—7 tego statutu;

b) jeżeli zawarła związek małżeński dopiero po spensyonowaniu męża, albo po 60 roku jego życia, a małżeństwo trwało przynajmniej lat cztery, lub krócej w tym wypadku, gdy pozostało z tego małżeństwa przynajmniej jedno dziecko;

c) jeżeli, tracąc pensyę wdowią z powodu powtórnego wyjścia za mąż, zażąda jeszcze przed zawarciem drugiego małżeństwa jednorazowej odprawy i zrzeknie się praw swoich, wypływających z § 18.

§ 20.

Wysokość odprawy wynosi w wypadku § 19 *a) b)* połowę ostatniej rocznej płacy, w wypadku zaś § 19 *c)* ostatnią całoroczną płacę zmarłego męża.

---

*) Uchwała Rady m. z dnia 21 kwietnia 1881 r.

Dodatek na wychowanie dzieci.

§ 21.

Na ślubne lub przez późniejsze zawarcie małżeństwa uprawnione dzieci urzędnika lub sługi gminy m. Krakowa, należy się wdowie od dnia śmierci męża, jeżeli sama ma prawo do pensyi wdowiej, dodatek na wychowanie, wynoszący bez względu na ilość dzieci, $^1/_5$ część pensyi wdowiej na każde dziecko niezaopatrzone, pod jej pieczą zostające, aż do ukończenia 24 roku życia lub aż do uzyskania wcześniej zaopatrzenia. Atoli dodatek na wychowanie jednego dziecka nie może przenosić kwoty 600 koron rocznie, a suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może przenosić kwoty pensyi wdowiej.

Dodatek na wychowanie kiedy ustaje.

§ 22.

Dodatek na wychowanie ustaje:

a) jeżeli dziecko przekroczy wiek normalny, t. j. 24 lat;

b) jeżeli w razie śmierci matki otrzyma pensyą sierocińską (§ 23);

c) jeżeli otrzyma inne stałe zaopatrzenie lub dostateczne utrzymanie, a mianowicie:

aa) u dziewcząt, jeżeli zawrze związek małżeński;

bb) u chłopców, jeżeli wstąpi stale do służby wojskowej; — zresztą

cc) jeżeli wstąpi do zakonu, lub wogóle do stowarzyszenia duchownego, do zakładu wychowawczego lub humanitarnego; jeżeli uzyska miejsce fundacyjne lub funduszowe i tym sposobem wszystkie potrzeby dziecka zostaną pokryte;

dd) jeżeli uzyska stałą służbę publiczną lub prywatną z roczną płacą, przewyższającą pobierany dodatek na wychowanie;

ee) jeżeli odziedziczy lub nabędzie majątek, wystarczający na pokrycie wszystkich potrzeb dziecka.

Jeżeli matka traci prawo do pensyi wdowiej, czy to w skutek pójścia za mąż powtórnie, czy z innego powodu (§ 16), natenczas dzieciom należy się dalszy pobór dodatku na wychowanie, który wypłacać im będzie gmina na ręce wskazanej przez sąd nadopiekuńczy osoby.

Dzieci urzędników lub sług gminy m. Krakowa, które dla ułomności fizycznych lub umysłowych zapracować na siebie nie mogą, mogą otrzymać nawet po dojściu do pełnoletności dar z łaski, który Rada miasta stale lub czasowo wyznaczy.

C) Zaopatrzenie sierót.

Pensya sierocińska.

§ 23.

Sieroty, nie mające rodziców lub z takiemi na równi będące, o ile nie są zaopatrzone i nie skończyły jeszcze 24-go roku życia, mają prawo do pensyi sierocińskiej w kwocie, równej połowie pensyi wdowiej, jaką ich matka lub macocha pobierała, a względnie jaka w myśl §§ 13 lub 14 byłaby się jej należała.

Jeżeliby zaś suma normalnych dodatków na wychowanie, jaka stosownie do § 21 byłaby należała się matce, wynosiła więcej niż kwota pensyi sierocińskiej, w takim razie nadwyżkę asygnować należy jako dodatek do pensyi sierocińskiej z rozdzieleniem na głowy i z zastrzeżeniem, że wypłata tych kwot dodatku, na każdą sierotę przypadających, ustawać będzie w miarę kolejnego wychodzenia sierót z uprawnienia do poboru, a to dopóty, dopóki nadwyżka ta całkiem nie zniknie i nie pozostanie sama tylko pełna kwota pensyi sierocińskiej.

Pensya sierocińska łącznie z dodatkami nie może w żadnym razie wynosić więcej, niż pensya wdowia, należąca się w myśl §§ 13 i 14.

Pobór pensyi sierocińskiej ustaje.

§ 24.

Prawo do poboru pensyi sierocińskiej ustaje:

a) jeżeli dziewczyna wychodzi za mąż;

b) jeżeli sierota osiągnie lat 24;

c) jeżeli otrzyma zaopatrzenie w myśl § 22 lit. *c)*.

Utrata pensyi sierocińskiej.

Sierota traci prawo do pensyi sierocińskiej:

a) gdyby się dopuściła jakiejkolwiek zbrodni, występku lub przekroczenia z chęci zysku pochodzącego (§ 16 *b)*;

b) gdyby prowadziła życie niemoralne (§§ 509, 510, 512 ust. karnej).

Prawo sierót do odprawy.

§ 25.

Sieroty po obojgu rodzicach, pochodzące z prawego małżeństwa lub przez następne małżeństwo uprawnione, które nie przekroczyły lat 24, a są niezaopatrzone i nie mają prawa do pensyi sierocińskiej z powodu, że ojciec nie miał prawa do emerytury z braku policzalnej służby i niezastosowania §§ 4—7 niniejszego statutu, otrzymać mają jednorazową odprawę w wysokości trzechmiesięcznej ostatniej płacy ojca, do emerytury wliczalnej.

Odprawę tę należy podzielić w równych częściach między wszystkie dzieci niezaopatrzone, bez względu na to, czy pochodzą z jednego, czy z więcej małżeństw.

Wysokość sumy poborów zaopatrzenia wdów i dzieci.

§ 26.

Suma łączna bieżących normalnych poborów zaopatrzenia wdów i dzieci po urzędniku lub słudze gminy m. Krakowa, zmarłym w stanie spoczynku, nie może przewyższać emerytury zmarłego, a zarazem nie może w żadnym razie wynosić mniej jak 800 kor. dla wdów po urzędnikach, a względnie mniej, jak 400 kor. dla wdów po sługach

D) O kwartalnym datku pośmiertnym.

Prawo do kwartału pośmiertnego i jego wysokości.

§ 27.

Rodzinie (§ 28) urzędnika lub sługi gminy m. Krakowa, zmarłego w czynnej służbie lub w stanie spoczynku, należy się — niezawiśle od wszelkich innych ustawowych poborów zaopatrzenia — kwartał pośmiertny w potrójnej kwocie miesięcznej, którą zmarły pobierał w ostatnim czasie tytułem płacy lub emerytury.

§ 28.

Kwartał pośmiertny należy się wdowie, lub gdy jej niema, potomkom ślubnym zmarłego.

Jeżeli nie ma także potomków ślubnych, a inne osoby zdołają udowodnić, że pielęgnowały zmarłego przed śmiercią, lub że pokryły z własnych funduszów koszta pogrzebu, kwartał pośmiertny może być wypłaconym także tym osobom.

Asygnacya.

§ 29.

Prezydent miasta upoważniony jest do asygnowania w imieniu Rady miasta kwartału pośmiertnego w §§ 27 i 28 określonego. Asygnacya nastąpić winna bezzwłocznie.

E) Fundusz emerytalny.

Utrzymanie obowiązujących przepisów.

§ 30.

Postanowienia Rady miasta z dnia 3 lipca 1873 względem utworzenia funduszu emerytalnego dla urzędników i sług Magistratu krakowskiego, oraz poprawki, odnoszące się do §§ 2 i 4 tych postanowień ze względu na członków straży pożarnej, a uchwalone przez Radę miejską dnia 24 stycznia 1895 r., utrzymują się w swej mocy, atoli ze z mianą art. 2, który znosi się w dotychczasowej swej osnowie, a ma brzmieć jak następuje:

Art. 2.

Do funduszu emerytalnego miejskiego mają wpływać od d. 1 miesiąca, następującego po uchwaleniu statutu emerytalnego:

a) płace interkalarne etatowych urzędników i sług miejskich z potrąceniem wydatków na zastępców;

b) taksy służbowe, wynoszące $^1/_6$ część pierwszej etatowej płacy urzędnika lub sługi miejskiego, po potrąceniu 600 koron, zupełnie wolnych od taksy służbowej;

c) taksy służbowe od każdego podwyższenia płacy, wynoszące $^1/_6$ część różnicy między ostatnią a nowo przyznaną płacą.

Taksy pod *b)* i *c)* płatne będą w dwudziestu równych ratach miesięcznych. Należytości od dekretów nominacyjnych, uiszczone przez urzędników i sługi miejskie, mają być potrącone od powyższych taks;

d) opłaty po 3% od płac etatowych urzędników i sług miejskich z wyłączeniem wszelkich dodatków funkcyjnych. W czasie, wyznaczonym pod *b)* i *c)* do opłacania taks służbowych, nie uiszcza się tej 3% opłaty;

e) dary z łaski i zapisy, funduszowi emerytalnemu miejskiemu zrobione;

f) kary porządkowe, na urzędników i sługi miejskie orzekane.

F) Przepisy przejściowe i ogólne.

§ 31.

Statut emerytalny niniejszy nie stosuje się do urzędników i sług gminy miasta Krakowa, ani też do ich wdów i sierót, używających już zaopatrzenia z funduszów gminy.

Atoli kwoty zaopatrzenia dotychczasowych emerytowanych sług oraz wdów, tak po urzędnikach jak sługach gminy miasta Krakowa, które pobierają kwoty mniejsze od *minimum* w §§ 13 i 14 oznaczonego, dopełnia się do wysokości tegoż *minimum*, tj. 800 koron wdowom po urzędnikach, a 400 koron po sługach. W tym stosunku co wdowom, podwyższa się również emeryturę tym emerytom, których emerytura wynosi mniej aniżeli 800 koron.

Emerytury i pensye wdowie, dochodzące do tego *minimum* lub takowe przewyższające, tudzież zaopatrzenia, chociażby stałe, przyznane jako dar z łaski, pozostają bez zmiany.

Z wdowami i sierotami po tych urzędnikach i sługach gminy miasta Krakowa, którzy obecnie znajdują się w stanie spoczynku, postępować się będzie po ich śmierci według niniejszego statutu emerytalnego, o ile niniejszy statut zawiera korzystniejsze postanowienia, aniżeli statut dotychczasowy.

Roszczeń wdów i sierót po urzędniku lub słudze gminy m. Krakowa, ze statutu wynikających, nie wzrusza to, że urzędnik ten lub sługa skończył życie samobójstwem.

§ 32.

O ile dla poszczególnych urzędników i sług gminy m. Krakowa, obecnie w czynnej służbie pozostających, lub dla ich małżonek w razie owdowienia, tudzież dla ich dzieci, obowiązujące dotąd postanowienia są korzystniejsze, aniżeli te, które w niniejszym statucie emerytalnym w tej mierze są zawarte, utrzymują się w mocy tamte korzystniejsze postanowienia, z wyjątkiem postanowień, dotyczących opłat na fundusz emerytalny (§ 30).

Wszelkie inne przepisy emerytalne, dotychczas obowiązujące, znoszą się.

§ 33.

Statut niniejszy wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po uchwaleniu go przez Radę miejską.

§ 34.

Emerytury, pensye wdowie i sierocińskie, tudzież dodatki na wychowanie, wypłacane będą z góry drugiego dnia każdego miesiąca za kwitami, opatrzonymi poświadczeniem urzędowem, że osoba, dla której wypłata przeznaczona, żyje i pozostaje w niezmienionych stosunkach, i przy zachowaniu formalności, dla Kasy miejskiej i miejskiego Wydziału obrachunkowego przepisanych.

W razie śmierci emeryta w dniu pierwszym miesiąca, emerytura za ten miesiąc wypłaconą być ma rodzinie zmarłego na ręce wdowy, a jeżeli tej niema, na ręce opiekuna małoletnich dzieci. Jeżeli emeryt nie pozostawia wdowy, ani małoletnich dzieci, emerytura jego za ten miesiąc przypada na rzecz funduszu emerytalnego.

§ 35.

Jeżeli co do prawa poboru i co do wymiaru emerytury, pensyj wdowich i sierocińskich nie zachodzi żadna wątpliwość, może Prezydent miasta asygnować bezzwłocznie stosowną zaliczkę na rachunek tych poborów.

Postanowienie Rady miasta Krakowa

z dnia 3 lipca 1873

względem utworzenia funduszu emerytalnego

dla urzędników i sług Magistratu krakowskiego.

Art. 1.

Celem uwolnienia w przyszłości funduszu miejskiego od płacenia emerytur wysłużonym urzędnikom i sługom miejskim, oraz pozostałym po nich wdowom i sierotom, będzie ustanowiony oddzielny emerytalny fundusz miejski.

Art. 2).*

Do funduszu emerytalnego miejskiego mają wpływać od dnia 1-go lipca 1873 r.:

a) *płace interkalarne etatowych urzędników i sług miejskich, z potrąceniem wydatków na zastępców;*

*) Osnowa art. 2 została zmieniona postanowieniem § 30 Statutu emerytalnego miej. z dnia 3 kwietnia 1902 (obacz powyżej, kolumna lewa).

b) *opłaty wyrównywające jednomiesięcznej płacy, pobierane w 20 ratach miesięcznych od urzędników i sług miejskich, otrzymujących pierwszą etatową posadę przy Magistracie miasta Krakowa i zakładach miejskich;*
c) *jednorazowe opłaty od urzędników i sług miejskich etatowych, przy każdem podwyższeniu płacy etatowej wnoszone, w kwocie odpowiadającej różnicy pomiędzy ostatnią a nowo przyznaną płacą miesięczną;*
d) *opłaty po 2 proc. od pensyj etatowych urzędników i sług miejskich, z wyłączeniem wszelkich dodatków funkcyjnych;*
e) *dary z łaski i zapisy, funduszowi emerytalnemu miejskiemu zrobione;*
f) *kary porządkowe, na urzędników i sługi miejskie orzekane.*

Art. 3.

Fundusz ten będzie w kasie miejskiej administrowany przez komisyę, złożoną z Prezydenta miasta lub jego zastępcy, z radcy miejskiego, i najstarszego rangą urzędnika etatowego miejskiego i ma być uważany jako własność urzędników i sług miejskich tak w czynnej służbie, jak i na emeryturze zostających.

Art. 4.

Procenta od wpływów w art. 2 wyszczególnionych będą obracane na opłaty pensyj emerytalnych, a resztę dopłacać będzie fundusz miejski.

Komisya, funduszem emerytalnym administrująca, może jednak za zezwoleniem Rady miejskiej funduszu tego użyć na zabezpieczenie w Towarzystwach prywatnych renty lub kapitału po śmierci, lub po dojściu pewnego wieku urzędników Magistratu krakowskiego.

Art. 5.

Jeżeli fundusz emerytalny wzrośnie do wysokości, na opłacenie wszystkich pensyj emerytalnych wystarczającej, opłaty przez urzędników miejskich wnoszone, według potrzeby zmniejszone lub zniesione — jeżeliby zaś na nowo okazał się niedostatecznym, na nowo w miarę potrzeby zaprowadzone będą.

Art. 6.

Z powyższym terminem komisya, administrująca funduszem emerytalnym, wchodzi w prawo czynienia do Rady miejskiej wniosków względem wymiaru emerytur dla urzędników i sług miejskich, oraz dla pozostałych po nich wdów i sierót.

Art. 7.

Komisya administrująca obowiązaną jest składać corocznie Radzie miejskiej sprawozdanie o obrocie funduszu emerytalnego.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 5. Kraków, dnia 20 kwietnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 15525.
I.

OGŁOSZENIE.

C. k. Namiestnictwo dolno-austryackie w Wiedniu orzeczeniem z d. 20 grudnia 1901 r. rozwiązało **Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń od szkód elementarnych „Unio catholica“, mające siedzibę w Wiedniu.** Równocześnie wstrzymało wszelkie dalsze czynności tego stowarzyszenia, ustanawiając dla niego kuratora sądowego w osobie adwokata wiedeńskiego dra Roberta Pataia.

Dzięki ofiarności kilku Towarzystw asekuracyjnych powiodło się zapewnić interesom osób, ubezpieczonych w „Unii“, dostateczną ochronę, gdyż Towarzystwa te zobowiązały się spłacić wszystkie odszkodowania, przypadające według statutu Unii aż po dzień rozwiązania, jakoteż wynagrodzić wszelkie dalsze szkody, któreby zaszły do dnia 15 lutego b. r.

Poręczające Towarzystwa oświadczyły także gotowość objąć ubezpieczenie byłych członków w „Unii“ po dniu 15 lutego b. r., przyczem premie uiszczone już naprzód do kasy „Unii“, mają, być interesowanym pod pewnymi warunkami policzone.

Dla krakowskiej reprezentacyi „Unio catholica“ ustanowiony został pełnomocnikiem kuratora p. Albert Mendelsburg, zastępca tryesteńskiej c. k. uprz. „Assecurazioni Generali“ w Krakowie.

W numerze 300 Gazety Wiedeńskiej z dnia 31 grudnia 1901 zamieszczone zostało ogłoszenie sądownie ustanowionego kuratora „Unii“, którem tenże podaje do powszechnej wiadomości, co następuje:

1) Wszelka dalsza działalność stowarzyszenia „Unio catholica“ a w szczególności dalsze zawieranie albo też odnawianie kontraktów ubezpieczenia na rachunek „Unii“ przez jakiekolwiek jej organa dawniejsze jest niedopuszczalne.

2) Zaległe premie i należytości (włącznie z dopłatą, uchwaloną na walnem zgromadzeniu „Unii“ z dnia 28 czerwca 1901 w wysokości 15% premii rocznej) składać należy bezpośrednio na ręce kuratora sądowego, gdyż w przeciwnym razie ściągane będą na drodze sądowej.

3) Wszystkie bieżące kontrakty ubezpieczenia, zawarte z „Unio catholica“, zostają z dniem 15 lutego 1902 wypowiedziane i tracą od tegoż terminu swoją ważność.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 4 marca 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein. w. r.

WYKAZ
autoryzowanych i koncesyonowanych prywatnych techników i pomocników w mieście Krakowie na rok 1902.

a) **Inżynierowie budowy i cywilni.**

1. Niedziałkowski Janusz, inż. bud., Zwierzyniecka 33.
2. Świerzyński Stanisław, inżynier bud., Staszica 12.
3. Wdowiszewski Winc., inż. cywilny, Karmelicka 34.
4. Timoftiewicz Julian, inżynier maszyn., Smoleńsk 21.
5. Uderski Edward, inżynier cywilny, Loretańska 8.
6. Zieleniewski Edm., inż. bud. mach., Krowoderska 61.

b) **Architekci cywilni.**

1. Stryjeński Tadeusz, Starowiślna 85.
2. Zawiejski Jan, Basztowa 27.
3. Zubrzycki Jan, Kilińskiego 4.

c) **Geometrzy cywilni.**

1. Jakubowski Alojzy, Długa 20.
2. Lang Józef, Niecała 9.
3. Sieber Maurycy, Sławkowska 16.

d) **Budowniczowie.**

1. Apter Wilhelm, św. Sebastyana 4.
2. Beringer Wandalin, Łobzowska 12.
3. Biborski Aleksander, Krowoderska 53.
4. Boznański Adam, Wolska 17.
5. Dąbrowski Mieczysław, Gazowa 16.
6. Dębski Adam, Ogrodowa 4.
7. Drzewiecki Jan, Bogata 4.
8. Ekielski Władysław, Wolska 36.
9. Górski Bronisław, Rynek kleparski 15.
10. Grabowski Władysław, Gołębia 14.
11. Hand Rudolf, Studencka 3.
12. Hendel Zygmunt, św. Gertrudy 7.
13. Hercok Jan, Łobzowska 41.
14. Jaworzyński Sebastyan, Smoleńsk 16.
15. Kaczmarski Władysław, Basztowa 25.
16. Kleinberger Władysław, Grodzka 69.
17. Knaus Karol, obok Mogilskiej rogatki — Piaski 33.
18. Kopold Nachman, św. Sebastyana 4.
19. Kowalski Aleksy, Rajska 5.
20. Kozłowski Piotr, Batorego 20.
21. Krause Bronisław, Straszewskiego 22.

22. Krzyżanowski Stanisław, Pijarska 5.
23. Kurkiewicz Leon, Starowiślna 44.
24. Luks Zygmunt, Zielona 5.
25. Łapiński Jan, Lubicz 6.
26 Matusiński Jacek, Garncarska 17.
27. Meus Rajmund, Rynek kleparski 15.
28. Meyer Jan, Miodowa 45.
29. Miarczyński Ignacy, Garbarska 24.
30. Müller Bronisław, Nowa Wieś.
31. Odrzywolski Sławomir, Studencka 17.
32. Pakies Józef, Sławkowska 29.
33. Pezdański Apolinary, poprzeczna do ul. Zygmuntowskiej 4.
34. Pokutyński Józef, Karmelicka 29.
35. Rybiński Karol, Jabłonowskich 5.
36. Scharoch Karol, Podwale 12.
37. Śmiałowski Eustachy, Zgoda 1.
38. Tlachna Leopold, Dietlowska 73.
39. Tlachna Maurycy, Zygmuntowska 10.
40. Torbe Benjamin, Grodzka 62.
41. Weinberger Józef, Zielona 18.
42. Zieliński Kazimierz, Piotra Michałowskiego 71.

e) Majstrowie brukarscy.

1. Jędras Jan, Łobzów-wieś 61.
2. Krupiński Józef, Krowodrza 8.
3. Molenda Józef, Krowodrza 129.
4. Stawczykowski Mateusz, Długa 76.
5. Stypuła Adam, Łobzów.

f) Majstrowie ciesielscy.

1. Cichy Mikołaj, Bożego Ciała 24.
2. Cichy Mikołaj (syn), Bożego Ciała 24.
3. Federowicz Adam, Rakowicka 11.
4. Jaskólski Józef, Nowa wieś Narodowa.
5. Karwat Daniel, Dębniki 71.
6. Oraczewski Tomasz, św. Krzyża 3.
7. Parda Szczepan, Piaski wielkie.
8. Piwko Jan, Berka Joselowicza 12.
9. Pluta Józef, Zyblikiewicza 9.
10. Romanowski vel Remin Michał, Grzegórzki.
11. Romanowski Andrzej, Prądnik biały (wieś).
12. Serek Stanisław, Mały Rynek 7.
13. Szafrański Andrzej, Jabłonowskich 19.
14. Szczerbiński Tomasz, Dietlowska 105.
15. Wasilewski Władysław, Dębniki 109.
16. Zakulski Stanisław, Rajska 4.
17. Zasadzki Leon, Prądnik czerwony.
18 Zieliński Bolesław, Kopernika 6.

g) Majstrowie kamieniarscy.

1. Broniszewski Antoni, Dębniki.
2. Fischer Marya (z zastępstwem Seweryna Markiewicza), Rakowicka 14.
3. Hochstim Adolf, św. Anny 5.
4. Kulesza Józef, Rakowice (wieś).
5. Mularski Kazimierz, Piotra Michałowskiego 12.
6. Nurek Władysław, Dębniki.
7. Szczerbuła Michał, Pawia 10.
8. Tombiński Jan, Karmelicka 21.

h) Majstrowie murarscy.

1. Adamski Jan, Rynek główny 12
2. Bujas Tomasz, Stachowskiego 86.
3. Chlipalski Franciszek, Słowiańska 6.
4. Cieślowski, Szlak 30.
5. Drozdowski Józef, Szlak 18.
6. Drozdowski Stanisław, Długa 9.
7. Gajewski Józef, Nowa wieś Narodowa.
8. Galiszkiewicz Błażej, Grzegórzki 63.
9. Glonczyk Józef, Stachowskiego 101.
10. Guzikowski Franciszek, Strzelecka 15.
11. Holewiński, Szewska 4.
12. Jura Jan, Koletek 5.
13. Kotas Józef, Krakowska 56.
14. Kramarczyk Wincenty, Długa 76.
15. Lisowski Ludwik, Piotra Michałowskiego 15.
16. Łukasik Emanuel, Dębniki 128.
17. Matliński Władysław, Rynek kleparski 9.
18. Miaskowski Zygmunt, Nad Rudawą 11.
19. Mitasiński vel Mitas, Szlak 33.
20. Mularski Jan, Siemiradzkiego 10.
21. Müller Stefan, Szewska 22.
22. Nożyński Adam, Berka Joselowicza 12.
23. Palichleb Józef, Skawina 47.
24. Prokesch Dawid, Starowiślna 42.
25. Puciński Michał, Blichowa 24.
26. Rakisz Szczepan, Dębniki.
27. Rock Łazarz, Starowiślna 32.
28 Sitko Jan, Prądnik czerwony.
29. Siwek Franciszek, św. Wawrzyńca 16.
30. Siwek Józef, Stachowskiego 56.
31. Skalski Stanisław.
32. Śliwiński Kasper, Helclów 7.
33. Skóra Jan, Czarna wieś 59.
34. Statowski Stanisław, Krótka 6.
35. Struzik Ludwik, Podgórze (Mały Rynek 6).
36. Walczakiewicz Walenty, Nad Rudawą 21.
37. Wilczyński Franciszek, Półwsie Zwierzynieckie 67.
38. Wilczyński Stanisław, Półwsie Zwierzynieckie 145.
39. Witkowski Walenty, Stolarska 4.
40. Zabłocki Sylwester, Franciszkańska 4.
41. Żywocki Michał, Czarna wieś 73.

i) Majstrowie studniarscy.

1. Galas Józef, Półwsie Zwierzynieckie 44.
2. Kołodziejczyk Marcin, Podgórze (Długosza 11)
3. Kowalczykowa Piotrowa, (wdowa), Garncarska 7.
4. Knesek Jan, Podgórze (Długosza 11).
5. Piwowarczyk Jan, Długa 42.
6. Piwowarczyk Wincenty, Rakowicka 9.
7. Wilczyński Karol, Zwierzyniec.

k) Rurmistrze (instalatorzy wodociągowi).

1. Baldinger Daniel, Miodowa 19.
2. Bartholome Jan, Dietlowska 79.
3. Bialik Wincenty, majster blacharski, Groble 14.
4. Białkowski Bolesław, Mikołajska 28.
5. Bogucki Józef, Zwierzyniecka 25.
6. Butelski Jan, majster blacharski, Sławkowska 22.
7. Dettlof Karol, Rynek główny 22.
8. Friedman Hirsch, m. blacharski, Starowiślna 34.
9. Gędzierski Zygmunt, m. ślusarski, Krowoderska 19.
10. Griffel Józef, Stolarska 5.
11. Hochwald Izaak, majster blacharski, Podbrzezie 6.
12. Halpern Markus, św. Gertrudy 21.
13 Jackowski Karol, Sławkowska 6.

14. Kossobucki Piotr, majster ślusarski, Starowiślna 81.
15. Kosydarski Władysław, m. blach., Rynek gł. 18.
16. Kuczyński Franciszek, m. blacharski, Długa 17.
17. Kumer Augustyn, m. blacharski, Karmelicka 15.
18. Kunz Antoni w Hranicach na Morawach, kierownik: Józef Stoschek, Rynek gł. 8.
19. Luks Zygmunt, budowniczy, Zielona 5.
20. Maliniak Marcin, św. Anny 7.
21. Markus Karol, Szpitalna 18.
22. Nitsch Leonard, inżynier, Kolejowa 17.
23. Peterseim Marcin, Fabryka wyrobów żelaznych, Grzegórzki.
24. Pstrucha Szymon, Floryańska 16.
25. Reich Izaak, majster blacharski, Dietlowska 46.
26. Rożen Antoni, fabr. narzędzi rolniczych, Długa 29.
27. Rumpel & Waldeck, przedsiębiorstwo budowy wodociągów, zastępca firmy: Bolesław Morawski, Zwierzyniecka 4.
28. Stock Dawid, czeladnik blacharski, Skawińska 3.
29. Stopiński Władysław, m. blach, Sławkowska 12.
30. Tąkiel Stanisław, m. ślusarski, Zwierzyniecka 10.
31. Zieleniewski Leon, fabryka wyrobów żelaznych, Krowoderska 65.

Kartę przemysłową

na skład rusztowań wiszących dla wypożyczania posiada:

Głuszyński Wojciech, Dębniki.

L. 20960/902.

Powyższy wykaz prywatnych techników podaje się do wiadomości.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24 marca 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 24019.

I.

OBWIESZCZENIE.

Z uwagi na rozpoczęte roboty ogrodowe na plantacyach, Magistrat przypomina rozporządzenie z dnia 8 kwietnia 1884 r. L. 11182, według którego **psy na plantacyach należy prowadzić na smyczy.**

Osoby, nie stosujące się do tego rozporządzenia, narażą się na grzywny.

Dozorcy plantacyjni i straż policyjna czuwać będą nad ścisłem wykonaniem niniejszego rozporządzenia.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 3 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 24019

I

OBWIESZCZENIE.

Ponieważ **przepisy o utrzymaniu porządku na plantacyach,** objęte regulaminem czystości i porządku w mieście, obwieszczeniem z dnia 24 sierpnia 1884 r L 5874 wydane, nie bywają należycie przestrzegane, przeto Magistrat przypomina odnośne postanowienia wspomnianego regulaminu, a mianowicie Rozdział IV, traktujący o utrzymaniu porządku na plantacyach:

§ 77.

Nie wolno siadać na poręczach i przechodzić przez nie. Również nie wolno deptać trawników, kłaść się na nich i puszczać psów, które na sznurku prowadzić należy. Łamania gałęzi, zrywania kwiatów lub roślin, zaśmiecenia ścieżek, rzucania kamieniami, stawania na ławkach, jeżdzenia powozami lub konno, przenoszenia wielkich koszów, drzewa, siana, słomy i t. p., wogóle wszelkiego uszkadzania lub zanieczyszczania plantacyi w inny sposób, surowo się zabrania.

§ 78.

Dzieci tylko pod dozorem osób dorosłych na plantacye wprowadzać wolno, wózki zaś dziecinne nie mogą tamować komunikacyi.

§ 79.

Przekraczający powyższy zakaz będą obowiązani oprócz kary zwrócić funduszowi plantacyjnemu wynagrodzenie za zrządzone szkody według taryfy, obwieszczonej rozporządzeniem z dnia 14 czerwca 1879 L. 18298 (Dziennik rozporządzeń dla m. Krakowa z r. 1880, str. 20).

§ 80.

Pilnowanie porządku należy do służby plantacyjnej, do której wskazówek publiczność zastosować się winna.

Nadto służba plantacyjna obowiązana jest niedopuszczać na plantacyach żebraniny, jak również, aby pijacy i ludzie źle odziani rozpierali się lub rozkładali po ławkach, tudzież iżby w godzinach popołudniowych, gdy liczna publiczność używa przechadzki, ławki przy głównych drogach były zajmowane przez służące lub gawiedź.

Przekraczanie powyższych przepisów karać będzie Magistrat surowo w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 L. 198 Dz. u p. i z dnia 5 marca 1858 L. 34 Dz. u. p., a względnie patentu z dnia 20 kwietnia 1864 L. 96 Dz. u. p., tem bardziej, że plantacye miejskie, jedna z najpiękniejszych ozdób miasta Krakowa, znacznym kosztem Gminy miasta utrzymane i coraz więcej upiększane, zasługują na to, aby je szanowna publiczność z własnego popędu, bez kar i rygorów, otaczała opieką i poszanowaniem.

Wkońcu zwraca się uwagę na to, że dozorcy plantacyjni według instrukcyi z dnia 29 kwietnia 1885 L. 11351, zamieszczonej w Dzienniku rozporządzeń dla m. Krakowa L. 11 z r. 1885, mają prawo przytrzymania bez żadnych względów każdego, kto w sposób złośliwy psuje ławki, ogrodzenia, klomby, trawniki i t. p., tudzież osoby, wyprawiające burdy, hałasy, kłótnie i nieprzyzwoicie zachowujące się; także pijaków, żebraków i handlarzy, oraz osoby, robiące nieporządek, który uwłacza przyzwoitości i szkodliwy wpływ wywiera na trawniki, drzewa i krzewy. Od osób, przekraczających wszelkie inne przepisy, zażądać winien dozorca kart wizytowych z podaniem ich adresu, jeśliby zaś osoby te wydania kart wizytowych odmówiły, służy dozorcom wówczas prawo przytrzymania i odprowadzenia ich do wskazanej tą instrukcyą władzy. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 3 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 25897

IV.

KONKURS.

Celem **obsadzenia opróżnionej posady zastępcy prowadzącego metryki izraelickie w okręgu metrykalnym krakowskim** rozpisuje się niniejszem ponowny konkurs z terminem do dnia 30 kwietnia b. r. Urząd zastępcy prowadzącego metryki jest urzędem publicznym i może być powierzony tylko godnemu zaufania, własnowolnemu mężowi wyznania mojżeszowego, posiadającemu prawo obywatelstwa austryackiego. Zastępca prowadzącego metryki winien władać dokładnie językami krajowymi, mieszkać lub osiedlić się w Krakowie, oraz takie mieć zatrudnienie, któreby go nie zmuszało wydalać się częściej z miejsca zamieszkania.

Zastępca winien wyręczać prowadzącego metryki w jego czynnościach urzędowych w razie przeszkody jego lub w razie opróżnienia posady aż do ponownego jej obsadzenia. Za każdy wpis aktu metrykalnego może żądać opłaty po 1 koronie, za wystawienie zaś wyciągu familijnego w wykonaniu ustawy wojskowej opłatę 2 korony.

Ubiegający się o tę posadę winni wnieść w powyżej oznaczonym terminie do Prezydenta miasta podanie własnoręcznie pisane, należycie ostemplowane i zaopatrzone:

a) metryką urodzin,
b) poświadczeniem przynależności,
c) świadectwem z odbytych nauk,
d) świadectwem moralności,
e) deklaracyą, iż w Krakowie stale przebywać będą.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 4 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 27621

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 28 lutego 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 58	Harap.
„ 61	Widelec srebrny.
„ 62	Futrzany zarękawek oraz rękawiczki.
„ 77	Kapelusz.
„ 78	Papierośnica.
„ 79	„Begleitschein“ Ozyasza Rosenberga.
„ 80	Kartka zastawnicza na zegarek.
„ 81/2943 II	Pugilaresik z 1 kor. 20 hal.
„ 82/2944 II	Pugilares z 30 hal., różaniec i kawałek kredy.
„ 83	7 kluczy.
„ 84	Klucz.
„ 85	Kołnierz futrzany.
„ 86	Pudełko z tutkami.
„ 87	Kapuza damska.
„ 88	Książka do modlenia.
„ 89	2 klucze na łańcuszku.
„ 90	Kołnierz futrzany.
„ 91	4 klucze.
„ 92	Papierośnica.
„ 93/2945 II	Pugilares z 22 kor. 60 hal.
„ 94/2946 II	Pugilares z 44 hal.
„ 95	Klucz.
„ 96	Złoty pierścionek z brylancikiem.
„ 97	Torba z kluczem.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Pies legawy.
2. Wózek ręczny.
3. Mały piesek.
4. Pies pincz.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, ażeby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III. Wydziału Magistratu, w godzinach urzędowych, — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej będą wydane znalazcom do używania; po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 15 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 6. Kraków, dnia 10 maja 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 35062

II.

OBWIESZCZENIE.

Rada miasta uchwałą z dnia 8 kwietnia 1902 r. i z dnia 17 kwietnia 1902 r. postanowiła na rok 1902 pobierać następujące **dodatki**, a mianowicie:

1) podatek gminny od czynszów z mieszkań w tej samej wysokości, jak w latach poprzednich, t. j. na potrzeby gminne po dwa halerze od każdej korony;
2) na pokrycie wydatków kwater chwilowych po jednym halerzu od każdych dwóch koron;
3) podatek czynszowy na potrzeby wodociągów po cztery halerze od każdej korony;
4) dodatek gminny 10% do wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego.

Podając tę uchwałę do publicznej wiadomości, Magistrat oznajmia, że 10% dodatek gminny do podatków stałych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, pobieranym będzie na zasadzie rozporządzenia c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie z dnia 2 kwietnia 1875 r. L. 7082 i z dnia 2 listopada 1897 L. 3412/pr. przez tutejszy c. k. główny Urząd podatkowy przy poborze podatków stałych; zaś 2% podatek gminny czynszowy, ½% podatek kwaterunkowy i 4% podatek wodociągowy wnosić należy do Kasy miejskiej w terminach kwartalnych z dołu.—

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 22 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 20204

I.

ROZPORZĄDZENIE.

Trzepanie dywanów, chodników, ubrań, pościeli, mebli i t. p. przedmiotów odbywa się w Krakowie zazwyczaj w niewłaściwej porze dnia i w niewłaściwy sposób, — mianowicie służba uskutecznia to trzepanie albo zbyt wcześnie, albo zbyt późno, a często pozwala sobie trzepać z frontowych balkonów lub okien.

Hałas trzepaniem spowodowany jest nader przykry, zwłaszcza dla osób chorych i nerwowych, i z tego powodu winno być to trzepanie ograniczone do pewnych, ściśle oznaczonych godzin. Trzepanie zaś z frontowych balkonów lub okien, jako niezgodne z wymogami publicznego porządku, nie może być dozwolone.

Z tych tedy powodów Magistrat dodatkowo do przepisów regulaminu porządkowego z dnia 24 sierpnia 1884 r. L. 5874 rozporządza, co następuje:

Trzepanie dywanów, chodników, ubrań, pościeli, mebli i tym podobnych przedmiotów, wolno uskuteczniać tylko w czasie od godz. 8 do godz. 10 rano i tylko w podworcach lub na tylnych gankach domów.

Trzepanie z frontowych balkonów lub frontowych okien jest stanowczo wzbronione.

Przekraczający niniejsze rozporządzenie karani będą grzywną do 200 koron, względnie karą aresztu do 14 dni.

Nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia czuwać będą c. k. organa policyjne i właściwe organa miejskie.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 23 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 36107

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 marca 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art.	109/3793	Chusteczka i 20 hal.
„	110	Książka do modlenia.
„	111/3794	Pugilares z 9 hal. oraz kartkami papieru.
„	112	Zarękawek.
„	113	Parasolka.
„	114	Książka p. t. „Pożary i zgliszcza“.
„	115	Klucz do kręcenia.
„	116/3795	Pugilares z 6 hal. i 2 kluczykami.
„	117	Szpilka szyldkretowa.
„	118	Pierścionek.
„	119	4 kluczyki.
„	120	4 fotografie.
„	121	Klucz.
„	122	Torebka z ręczną robótką.
„	123	Obróża na psa
„	124/3797	Sakiewka z 1 koroną.
„	125/3796	Pugilares mały z 40 hal.
„	126	Klucz.
„	127	Klucz.
„	128	Pasek damski.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Portmonetka z 7 kor. 25 hal. i kluczykiem od zegarka.
2. Pies mały.
3. Zawiniątko zawierające 2 koszule męskie, cukier i kawę.

Nadto znaleziono w Krakowie w lutym b. r. 8 książek szkolnych i 3 kajeta.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, ażeby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór do III. Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej będą wydane znalazcom do używania; po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 30 kwietnia 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

ROZPORZĄDZENIE

o dyetach i zwrotach kosztów podróży urzędników i sług gminy miasta Krakowa za podróże, przedsiębrane w sprawach służbowych,

uchwalone na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 17 kwietnia 1902 roku.

§ 1.

Urzędnikom Magistratu i zakładów miejskich należą się za podróże w sprawach służbowych, po za obrębem miasta Krakowa, dzienne wynagrodzenia (dyety).

Do obrębu miasta Krakowa zaliczone są:

Błonia, Bielany, Bonarka, Czarna wieś, Dąbie, Dębniki, Głębinów, Grzegórzki, Kawiory, Krowodrza, Ludwinów, Łobzów, Nowa wieś, Olsza, Piaski, Płaszów, Podgórze, Półwsie Zwierzynieckie, Prądnik biały, Prądnik czerwony, Przegorzały, Rakowice, Wola justowska, Zabłocie ad Podgórze, Zakrzówek, Zwierzyniec.

§ 2.

Dyety wymierza się według rangi urzędników, a mianowicie:

w V	randze służbowej	w kwocie	21 kor.
„ VI	„	„	16 „
„ VII	„	„	13 „
„ VIII	„	„	10 „
„ IX	„	„	8 „
„ X i XI	„	„	7 „

§ 3.

Praktykantom manipulacyjnym i dyetaryuszom należą się dyety według XI rangi.

§ 4.

Zwrot kosztów podróży należy się urzędnikom według postanowień poniżej wyszczególnionych (§§ 5—14).

Zwrot kosztów podróży należy się także w obrębie gminy miasta Krakowa, jeżeli interes służbowy użycia środka przewozowego koniecznie wymaga.

§ 5.

W podróżach służbowych kolejami żelaznemi należą się urzędnikom V, VI i VII rangi, ceny biletu pierwszej klasy, innym urzędnikom, drugiej klasy; zaś praktykantom manipulacyjnym i dyetaryuszom, trzeciej klasy.

§ 6.

W podróżach służbowych statkami należą się urzędnikom ceny biletu pierwszej klasy, zaś praktykantom manipulacyjnym i dyetaryuszom, drugiej klasy.

§ 7.

Za jazdy do dworców kolejowych i z dworców kolejowych, tudzież do stacyj okrętowych i ze stacyj okrętowych, wolno urzędnikom liczyć taksy dorożkarskie i ewentualnie należytości mytnicze.

§ 8.

W podróżach wozem i tramwajem należy liczyć rzeczywiste koszta jazdy.

§ 9.

Zwrotu za przewóz pakunków podróżnych wolno żądać tylko wtedy, jeżeli nieobecność w miejscu służby trwała przynajmniej dwa dni.

§ 10.

Należytości dla posługaczy za przenoszenie lub przewożenie pakunków ręcznych należy pokryć z dyet.

§ 11.

W podróżach za granicami Galicyi z W. Ks. Krakowskiem należą się dyety o 50% wyższe; zaś po za granicami państwa Austryackiego podwójne dyety.

§ 12.

Jeżeli kilku urzędników odbywa wspólną podróż służbową, należy się każdemu z nich zwrot taksy dorożkarskiej za jazdę do dworca kolejowego lub z dworca kolejowego w mieście Krakowie.

Za jazdę po za Krakowem jednak można taksę dorożkarską za każde dwie osoby tylko raz jeden policzyć.

§ 13.

Oprócz dyet nie można liczyć żadnych należytości za mieszkanie, opał, światło, obsługę i t. d.

§ 14.

Osobno należy zwracać wydatki nadzwyczajne, które były niezbędne w dalszej podróży, a nie należą do utrzymania samego urzędnika.

§ 15.

W razie zachorowania urzędnika w podróży należą mu się dyety także podczas choroby.

Koszta leczenia będą tylko wówczas zapłacone z funduszów miejskich, jeśli urzędnik udowodni, że zachorował bez własnej winy.

Przez koszta leczenia rozumieć należy tylko wydatki na pomoc lekarską, leki i opiekę; wydatki zaś na żywność i mieszkanie należy pokrywać z dyet.

§ 16.

Dyety należy wymierzać tylko według rangi urzędnika, nie zaś według jego tytułu.

§ 17.

Urzędnik jest obowiązany jechać wprost do miejsca przeznaczonego.

§ 18.

Urzędnicy, których posady nie są objęte rangami, otrzymują takie dyety, jakieby im się należały stosownie do ich płac (bez dodatku kwaterowego i pięcioleci), gdyby ich posady były objęte rangami.

§ 19.

Urzędnicy, udający się w podróż służbową, mogą żądać zaliczki na koszta podróży, z której po powrocie złożą rachunek.

Prawo asygnowania takich zaliczek służy Prezydentowi miasta.

§ 20.

Najdalej w dniach 14 po ukończeniu podróży służbowej ma urzędnik przedłożyć Prezydyum miasta rachunek z dyet i kosztów podróży.

Jeżeli kilku urzędników odbywało wspólnie podróż służbową, mają przedłożyć wspólny rachunek i podpisać go wszyscy.

§ 21.

Rachunki sprawdza miejski Wydział obrachunkowy pod względem merytorycznym i liczebnym.

Jeżeli urzędnik czuje się załatwieniem rachunku pokrzywdzonym, wolno mu w dniach 14 odwołać się do Sekcyi prawniczej Rady miasta.

§ 22.

Pozostałe ewentualnie nadwyżki z zaliczek należy złożyć w Kasie miejskiej i kwit dołączyć do rachunku z podróży.

Zwroty zaliczek, jakie się ewentualnie ze zniżenia przedłożonego rachunku z podróży okażą, ma urzędnik zwrócić najpóźniej w dniach 14 po doręczeniu mu rezolucyi.

§ 23.

Powyższe postanowienia stosują się także do sług miejskich, odbywających podróże służbowe, z tą zmianą, iż zamiast dyet należy im się strawne, w kwocie 3 koron dziennie.

Na kolejach żelaznych mają słudzy miejscy zajmować miejsca trzeciej klasy, a na statkach drugiej klasy.

§ 24.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje od dnia uchwały.

L. 32107. We Lwowie dnia 28 listopada 1901.

Orzeczenie c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie organizacyi czteroklasowych szkół pospolitych męskiej i żeńskiej Nr. XXI i Nr. XXII w Krakowie.

Zbadawszy wszystkie okoliczności, tyczące się organizacyi nowych szkół czteroklasowych pospolitych, męskiej i żeńskiej w Krakowie, orzeka c. k. Rada szkolna krajowa, jak następuje:

I. W Krakowie organizuje się czteroklasową szkołę pospolitą męską jako XXI*) i czteroklasową pospolitą żeńską jako XXII**).

Zakres tych szkół stanowi gmina miasta Krakowa.

II. Obowiązkiem tej gminy jest pokrywać wszystkie wydatki na rzeczowe potrzeby tych szkół, wymienione w art. 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr.

III. Etat nauczycieli czteroklasowej szkoły pospolitej męskiej składać się będzie z nauczyciela kierującego, dwóch nauczycieli starszych i jednego nauczyciela młodszego.

Etat nauczycielek czteroklasowej szkoły żeńskiej składać się będzie z nauczyciela kierującego, względnie nauczycielki kierującej, dwóch nauczycielek starszych i jednej nauczycielki młodszej.

Nauczyciele i nauczycielki rzeczonych szkół zaliczeni są pod względem płacy i innych korzyści służbowych do I. klasy płac w myśl art. 11 ustawy z dnia 6 lipca 1899 Nr. 85 Dz. u. kr.

IV. Wydatek na płace nauczycielskie, wynikający z organizacyi szkół, dokonanej niniejszem orzeczeniem, pokrywany będzie w sposób, określony w ustępie II. i III. orzeczenia tutejszego z dnia 31 stycznia 1895 r. L. 1084, zmienionego orzeczeniem tutejszem z dnia 8 stycznia 1901 L. 29053.

V. Przyborów szkolnych dostarczać będzie c. k. Rada szkolna krajowa z funduszu szkolnego krajowego, z którego wypłacać się ma nadto na potrzeby szkolne i urzędowe po (50) koron rocznie dla każdej ze szkół powyższych.

VI. Prawo prezentowania nauczycieli i nauczycielek rzeczonych szkół nie służy gminie miasta Krakowa.

VII. Postanowienia niniejszego orzeczenia obowiązują od dnia 1 września 1902.

Za c. k. Namiestnika:

Płażek m. p.

(Do L. Mgtu 98473/902).

*) Pomieszczona obecnie w budynku prywatnym przy ulicy Krupniczej Nr. 8.

**) Pomieszczona obecnie w ratuszu kazimierskim.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 7. Kraków, dnia 5. czerwca 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

BUDŻET

wydatków i dochodów miasta Krakowa na rok 1902

ułożony przez Komisyę budżetową na zasadzie przedłożeń Magistratu, wniosków Sekcyi i uchwał Rady miejskiej, a uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 3, 8 i 10 kwietnia 1902 r.

DZIAŁ I.

Zarząd główny.

Wydatki zwyczajne.

	Pensye	Kwaterowe	Dodatek osob.	Pięciolecia	Dodatek funkc.	Dodatek budow.	Razem	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Reprezentacya miasta.**									
a) Dotacya Prezydenta								18000	
b) Dotacya I. Wiceprezydenta								5334	
c) Wybory do Rady miejskiej								3000	26334
2. **Pensye urzędników.**									
a) Personal konceptowy:									
Dyrektor Magistratu	6400	960	—	—	—	—	7360		
5 Radców po 4800 i 840 kor.	24000	4200	—	1800	—	—	30000		
6 Sekretarzy po 3600 i 720 kor.	21600	4320	—	400	—	—	26320		
8 Wicesekretarzy po 2800 i 600 kor.	22400	4800	—	200	1600	—	29000		
1 Wicesekretarz *extra statum*	2800	600	—	—	—	—	3400		
6 Koncepistów po 2200 i 480 kor.	13200	2880	—	—	—	—	16080		
1 Koncepista *extra statum*	2200	480	—	—	—	—	2680		
8 Praktykantów koncept. po 1600 kor.	12800	—	900	725	—	—	14425	129265	
b) Personal manipulacyjny:									
Dyrektor ekspedytu	2800	600	—	200	—	—	3600		
Archiwista	2200	480	320	400	—	—	3400		
Dziennikarz	2200	480	320	400	—	—	3400		
6 Oficyałów po 2200 i 480 kor.	13200	2880	—	1930	—	—	18010		
6 Kancelistów po 1600 i 360 kor.	9600	2160	—	1000	—	—	12760		
10 Praktykantów manipul. po 1000 kor.	10000	—	—	—	—	—	10000	51170	
c) Personal egzekucyjny:									
5 Oficyałów starszych po 2200 i 480 kor.	11000	2400	—	1200	—	—	14600		
5 Oficyałów młodszych po 1600 i 360 kor.	8000	1800	—	400	1200	—	11400	26000	
d) Personal budownictwa:									
Dyrektor	4800	840	1600	380	—	600	8220		
Budowniczy	3600	720	1280	—	—	400	6000		

	Pensye	Kwaterowe	Dodatek osob.	Pięciolecia	Dodatek funkc.	Dodatek budow.	Razem	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
2 Inspektorów star. po 3600 i 720 kor.	7200	1440	3080	—	—	800	12520		
Inżynier starszy	3600	720	800	400	—	400	5920		
Inżynier	2800	600	—	200	—	200	3800		
2 Inspektorów po 2800 i 600 kor.	5600	1200	—	—	—	400	7200		
2 Adjunktów po 2200 i 480 kor.	4400	960	—	—	—	400	5760		
Drogomistrz	1600	360	—	—	—	200	2160	51580	
e) Personal kasy miejskiej:									
Kontrolor	3600	720	—	—	—	—	4320		
Kasyer	3600	720	200	—	—	—	4520		
1 Asystent	1600	360	—	200	—	—	2160	11000	
f) Personal Wydziału obrach.:									
Oddział rewizyjny i likwidacyjny:									
Dyrektor	4800	840	—	1200	—	—	6840		
Rewident techniczny rachunkowy	3600	720	—	800	400	—	5520		
Rewident rachunkowy	3600	720	—	800	—	—	5120		
Likwidator	3600	720	—	—	—	—	4320		
2 Adjunktów starszych po 2800 i 600 kor.	5600	1200	—	600	—	—	7400		
3 Adjunktów młodszych po 2200 i 480 kor.	6600	1440	670	1000	—	—	9710		
4 Asystentów po 1600 i 360 kor.	6400	1440	200	600	—	—	8640		
5 Praktykantów rachunk. po 1200 kor.	6000	—	—	—	—	—	6000	53550	
g) Opłata podatku osobisto-dochodowego od pensyi urzędników, pobierających do 2000 kor.								400	322965

	Pensye	Kwaterowe	Pięciolecia	Dodatek funkc.	Razem	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3. Pomocnicy biurowi.							
Płace dzienne, ryczałt							55900
4. Płace służby.							
Odźwierny prezydyalny	840	280	—	—	1120		
Mundurowanie dla niego	—	—	—	—	42		
12 Woźnych II. klasy po 720 i 240 kor.	8640	2880	—	—	11520		
28 Pachołków po 600 i 200 kor.	16800	5600	—	—	22400		
Umundurowanie ich	—	—	—	—	3610		38692
5. Archiwum aktow dawnych.							
Wartość lokalu	—	—	—	—	—	3000	
Dyrektor archiwum	3600	720	—	800	5120		
Adjunkt	2200	480	—	300	2980		
Pomocnik biurowy	600	—	—	—	600		
Woźny II. klasy	720	—	—	—	720		
Umundurowanie jego	—	—	—	—	149	9569	
Opał						208	
Na wydatki kancelaryjne						100	
Na dalsze urządzenie archiwum						1100	
Na powiększenie biblioteki						300	
Na najem lokalu						720	
Na muzeum historyczne miejskie						600	15597
6. Biuro statystyczne.							
Dyrektor						2000	
Praktykant konceptowy						1600	
Pomocnicy						1680	
Biblioteka						400	
Druki i portorya						800	
Lokal						1035	
Na wydawanie publikacyi biura						1000	
Opał						107	8622

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
7. **Dyety, koszta podróży i komisyjne**		5000
8. **Wynagrodzenia.**		
a) Syndykowi miejskiemu . . .	4000	
b) Urzędnikom i służbie za roboty pozaurzędowe . . . kor. 1800		
Za redakcyę dziennika rozporządzeń „ 500	2300	
c) Za prowadzenie protokołów w sekcyach i komisyach . .	1000	
d) Sekretarzowi prezydyalnemu .	1000	
e) Za uzupełnienie księgi zmian realności	100	
f) Za prowadzenie protokołów stenograficznych Rady . . .	800	9200
9. **Zapomogi.**		
a) Urzędnikom i służbie . . .	2000	
b) Dyetaryuszom	1000	3000
10. **Koszta kancelaryjne.**		
a) Papier i potrzeby piśmienne .	6300	
b) Oświetlenie biur i 3 latarń całonocnych przed mieszkaniem komisarzy	1401	
c) Opał i pomoc do opalania biur przez 7 miesięcy	6401	
d) Sprzęty kancelaryjne	1000	
e) Prenumerata dzienników i różnych dzieł	1500	
f) Druki	7500	
g) Roboty introligatorskie . . .	1400	
h) Portorya	650	
i) Inseraty	700	
k) Materyały rysunkowe i instrumenta techniczne	600	
l) Utrzymanie czystości i porządku w biurach	1000	
m) Roboty autograficzne i remuneracya woźnego za czynność przy prasie	2843	
n) Na zakupno dzieł technicznych	600	
o) Opłata za użycie 9 telefonów	450	32345
11. **Emerytury.**		
a) Urzędnikom	28428	
b) Wdowom i sierotom	36515	
c) Żonom i dzieciom byłych urzędników	2266	67209
12. **Zaopatrzenia i dary z łaski.**		
a) Sług miejskich, wdów i sierót	8500	
b) Dary z łaski	8433	16933
13. **Koszta prawne w interesach Gminy**		1000
14. **Najem lokali dla biur Magistratu.**		
Dla Wydziału IV.	825	
„ „ VI.	2264	
„ komisarzy obwodowych .	1800	4889
Razem wydatki zwyczajne . . .		**607686**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Na sprawienie półek na akta dla archiwum Magistratu**	870	
2. **Na sprawienie czwartej prasy autograficznej**	300	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**1170**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Pensye urzędników.**		
Personal egzekucyjny:		
a) Egzekutne od podatków i należytości gminnych	2700	
b) Egzekutne od podatków i należytości państwowych	24000	26700
2. **Emerytury.**		
Odsetki od funduszu emerytalnego		13917
Razem dochody zwyczajne . . .		**40617**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor. 607686		
„ nadzwyczajne . .	„ 1170	kor. 608856	
Dochody zwyczajne . . .	kor. 40617		
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 40617	
Niedobór . .		kor. **568239**	

DZIAŁ II.

Zarząd majątku miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Personal Ekonomatu miejskiego.**		
a) Inspektor 3600, 720 i 800 kor. i ryczałt na dorożki 1500 kor.	6620	
b) Podinspektor 2200, 480 i 400 kor.	3080	
c) 3 kancelistów po 1600 i 360 kor. z pięcioleciami 400 kor. . .	6280	
d) Magazynier 840 i 280 kor. . . . kor. 1120		
Umundurowanie jego „ 88	1208	17188
2. **Utrzymanie gruntów miejskich.**		
a) Gajowy	120	
b) 2 pachołków po 600 i 200 kor.	1600	
c) Umundurowanie	119	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Na pomiary gruntów wydzierżawianych	100	
e) Na utrzymanie Błonia i brzegów Rudawy za obrębem miasta	300	
f) Na utrzymanie wikla i uprawę łąk	150	2389

3. Utrzymanie budynków miejskich.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 3 pachołków po 600 kor.	1800	
b) 2 woźnych (cieśla i murarz) po 720 i 240 kor.	1920	
c) Umundurowanie ich	537	
d) Naprawy i przeistoczenia	3350	
e) Na utrzymanie porządku i czystości w budynkach	600	
f) Czyszczenie kominów	820	
g) Zabezpieczenie od ognia	2000	
h) Oświetlenie	200	11227

4. Utrzymanie Sukiennic.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zasługa 4 pachołków po 600 i 200 kor.	3200	
b) Umundurowanie ich	303	
c) Oświetlenie	6620	
d) Opał	1798	
e) Zabezpieczenie od ognia	500	
f) Czyszczenie kominów	40	
g) Podatki i ekwiwalent	14000	
h) Utrzymanie i naprawy budynku	2200	
i) Drobne wydatki	100	28761

5. Utrzymanie zegarów.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Za nakręcanie i regulowanie zegarów	516	
b) Za naprawę i czyszczenie tychże	100	616

6. Podatki i opłaty skarbowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Podatek gruntowy i domowoczynszowy	12000	
b) Ekwiwalent od majątku miejskiego	1360	
c) Stemple i należytości	1400	14760

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
7. Dzierżawa propinacyi w Prądniku białym		2600
Razem wydatki zwyczajne		**77541**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na naprawy w budynkach miejskich . kor. 3755; Na naprawę dachu w koszarach obrony krajowej „ 10000		13755
2. Na naprawy w Sukiennicach		11800
3. Za pomiar miasta zwrot Dyrekcyi skarbu sumy 39.000 kor. w 5 ratach I. rata		7800
4. Zakupno gruntu na cmentarz od XX. Karmelitów z Czerny		1740
5. Na naprawę zegarów na wieży ratuszowej		1200
Razem wydatki nadzwyczajne		**36295**

Dochody zwyczajne.

1. Z gruntów miejskich.

Poza obrębem rogatek.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Z Błonia miejskiego: czynsz dzierżawny od Skarbu wojskowego . kor. 7358; ze zbioru trawy i wikliny „ 300; za paszenie bydła „ 400; za tor wyścigowy „ 4000	12058	
b) Ze zbioru wikliny i trawy w Dąbiu oraz innych gruntach	4000	
c) Różne drobne czynsze	200	

W obrębie rogatek.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Różne drobne czynsze	2287	
e) Opłaty od gablotek i wystaw sklepowych	1000	
f) Czynsze ziemne, zahipotekowane na realnościach	270	
g) Czynsze ziemne skapitalizowane	200	20015

2. Z domów i innych objektów miejskich.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsze z domu: L. 232 dz. I. kor. 4; L. 422 dz. I. altana „ 550; L. 4 dz. III. po Schneidrze „ 800; L. 468 dz. I. „ 2; z Rondla bramy Floryańskiej „ 48; z piwnic pod Magistratem „ 200; z hali licytacyjnej w Ratuszu „ 10; z nowych koszar obrony krajow. „ 12677; z odwachu wojskowego „ 1055; z domu L. 1 dz. III. „ 2296; z ujeżdżalni pod Kapucynami „ 1600	19242	
b) Wartość czynszów w budynkach, na szkoły użytych: Szkoły I. kor. 6800; „ III. „ 5200; „ IV. „ 6000; „ V. „ 6000; „ VI. „ 5400; „ VII. „ 6000		

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Szkoły VIII.	. kor. 6000		
„ XI. . .	„ 5200		
.. XII. . .	„ 5200		
„ XIII. .	„ 5000		
„ XV. . .	„ 5600		
„ XVI. .	„ 6800		
„ XVII. .	„ 5200		
„ wydziałowej . .	„ 12000		
„ sztuk pięknych .	„ 15000		
„ handlowej . .	„ 2400		
Domu L. 468 I. archiw. aktów dawnych . .	„ 3000		
Domu L. 47 ul. Krakowska po Helclowej na schronisko br. Alberta . .	„ 2480		
Domu L. 52 VIII. Kaukusarnia na schronisko br. Alberta .	„ 720		
Szkoły barakowej nowej w ulicy Dietla . . .	„ 5200		
Szkoły w domu po akcyzie	„ 6000		
Szkoły w domu L. 19 dz. IV.	„ 6500		
Domu L. 32 dz. VI. na filię zakładu kalek .	„ 2480	130180	149422

3. **Ze Sukiennic.**

a) Wartość czynszu Muzeum narodowego	9400	
b) Czynsze za 30 sklepów . . .	46706	
c) „ „ 60 kramów . . .	19464	
d) „ „ stałe tablice ogłoszeń firm	200	75770

4. **Z zakładów miejskich.**

a) Gazownia zwrot za oświetlenie	124663	
b) Targowisko nierogacizny w Prądniku białym z propinacyi . .	2600	127263

5. **Od kapitałów lokowanych.**

Odsetki od kapitałów, ulokowanych w miejscowych instytucyach kredytowych		3128

6. **Ze sprzedaży starego materyału** .		500
Razem dochody zwyczajne . . .		**376098**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Gazownia za zakupiony grunt od strony ulicy Dajwór z kwoty kor. 43280 I. rata		24000
2. Zwrot funduszowi miejskiemu w r. 1901 zaliczkowo wypłaconych na zakupno realności L. 408 dz. I.		60000
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**84000**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . . kor.	77541	
„ nadzwyczajne . . „	36295	kor. 113836
Dochody zwyczajne . . . kor.	376098	
„ nadzwyczajne . „	84000	„ 460098
Nadwyżka pokrycia . . kor		**346262**

DZIAŁ III.

Opodatkowanie i opłaty gminne.

Wydatki zwyczajne.

1. **Wydatki z powodu opodatkowania psów.**

a) Na marki dla psów	240	
b) Na zestawienie rejestrów podatkowych	160	400

2. **Wydatki na zestawienie rejestru biórczego, 2% dodatku czynszowego i ½% na kwatery wojskowe**		200
Razem wydatki zwyczajne . . .		**600**

Dochody zwyczajne.

1. **Podatki bezpośrednie.**

a) 10% dodatek gminny od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem osobisto-dochodow., na potrzeby gminne	280000	
b) 2% podatek gminny od czynszów z mieszkań	160000	
c) ½% podatek gminny od czynszów z mieszkań jako składka kwaterunkowa	40000	
d) Podatek od psów	6500	486500

2. **Podatki pośrednie.**

a) Konsumcyjne	710000	
b) Od wyrobu piwa	62334	
c) Od wyrobu miodu	7000	779334

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3. Opłaty.		
a) Myto rogatkowe	160000	
b) Taksa za konsensa	50000	
c) Taksy za przyjęcie do Gminy	650	
d) Taksy za odpisy z dawnych aktów	2	210652
Razem dochody zwyczajne . . .		**1476486**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	600		
„ nadzwyczajne . .	„	—	kor.	600
Dochody zwyczajne . . .	kor.	1476486		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	1476486
Nadwyżka pokrycia			kor.	**1475886**

DZIAŁ IV.

Zarząd długu miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

	Na kapitał		Na procent		Resztujący kapitał z d. 31/12 1901		Szczegółowo kor.	Razem kor.
1. Spłata kapitału i procentów.								
a) 3000000 pożyczki loteryjnej z roku 1872, spłacalnej w 40 latach, rata 30	60000	—	71200	—	2464000	—	131200	
b) 1100000 5½% pożyczki z roku 1886, zaciągniętej na kupno gazowni, spłacalnej w 50 latach . . .	—	—	—	—	989789	18	—	
c) 3000000 5% pożyczki inwestycyjnej z roku 1892, zaciągniętej w czeskiej Kasie Oszczędności, spłacalnej w 50 latach, rata 19 i 20	22640	64	127359	36	2835804	46	150000	
d) 300000 5% pożyczki na budowę teatru z r. 1894, zaciągniętej w Kasie Oszczędności m. Krakowa, spłacalnej w 51 latach, rata 15 i 16	2134	54	12865	46	287493	56	15000	
e) 496211·82 pożyczki z funduszu amortyzacyjnego, skonwertowanej w roku 1894 na 4%, spłacalnej w 18 latach, rata 17 i 18	27183	58	11752	02	314119	78	38936	
f) 112000 pożyczki bezprocentowej z funduszu amortyzacyjnego, spłacalnej w 18 latach, 9 rata . . .	6222	22	—	—	62222	24	6222	
g) 156000 5% pożyczki z r. 1887 z funduszu emerytalnego urzędników na budowę szkoły na Dajworze, spłacalnej w 26 latach po 6000 K., 16 rata	6000	—	3000	—	66000	—	9000	
h) 120000 K. bezprocentowej pożyczki z roku 1891 z funduszu krajowego na budowę koszar obrony krajowej, spłacalnej w 12 latach, rata 12 . . .	10000	—	—	—	10000	—	10000	
i) 200000 bezprocentowej pożyczki z r. 1893 funduszu krajowego na budowę koszar, spłacalnej w 12 latach, 9 rata	16672	—	—	—	66624	—	16672	
k) 39723 5% pożyczki z funduszu amortyzacyjnego, zaciągniętej na kupno domu L. 508 dz. I., przeznaczonego na zburzenie, 16 rata	2754	—	195	—	3911	—	2949	
l) 22057·82 4¾% resztującej pożyczki Kasy Oszczędności, ciążącej na realności L 40/41 dz. VII., zburzonej i przeznaczonej na parcelacye . . .	1474	64	325	36	10890	04	1800	
ł) 36037·30 resztującej pożyczki Banku krajowego, ciążącej na realności L. 43 dz. VI., dla akcyzy, rata 17 i 18	1563	78	1452	70	31751	18	3016	
m) Funduszowi amortyzacyjnemu zwrot bezprocentowej pożyczki, zaciągniętej na dar jubileuszowy dla Braci miłosierdzia 50000 kor. w 10 ratach, 3 rata	5000	—	—	—	40000	—	5000	
n) Funduszowi emerytal. zwrot kwoty 61665·02 kor. zdefraudowanej w r. 1897, w 10 rocznych ratach po 6166 kor. 52 h., 2 rata	6166	52	—	—	55498	50	6166	
o) 3600000 koron pożyczki wodociągowej, spłacalnej w 44 latach, w półrocznych ratach po 90000 kor., począwszy od 1/10 1900	—	—	—	—	3557715	79	—	
p) 80000 koron pożyczki z funduszu amortyzacyjnego na zakupno akcyi kolei Kraków-Kocmyrzów w 10 latach z 4%, rata 1	8000	—	5546	60	80000	—	13546	

	Na kapitał		Na procent		Resztujący kapitał z d. $^{31}/_{12}$ 1901		Szczegółowo kor.	Razem kor.
r) 18279·12 kor. reszty kapitału ciążącego na realności L. 408 I. od Bujańskich pożyczki Kasy Oszczędności . . . . kap. 450·10, % 900·— oraz 2491·46 kor. pożyczki Banku austro-węgierskiego . . . . . . kap. 275·26, % 74·74	725	36	974	74	20992	20	1700	
s) 80000 koron pożyczki w Kasie Oszczędności na kupno realności L. 196 Dz. IV. ul. Krupnicza w 68 półrocznych ratach, rata 2 i 3	1058	61	3541	39	78965	21	4600	
Razem wydatki zwyczajne . . .	177595	89	238212	63	10975777	14		415807

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Spłata kapitałów i procentów.		
a) Fundusz krajowy na umorzenie pożyczki 300000, zaciągniętej w Kasie Oszczędności m. Krakowa tytułem subwencyi, udzielonej przez Sejm na budowę teatru 5% przez lat 51, 8 rata	15000	
b) Czynsz z domu L. 508 dz. I. na umorzenie pożyczki 39723 kor. z funduszu amortyzacyjnego	2949	17949
Razem dochody zwyczajne . . .		**17949**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	415807		
„ nadzwyczajne . . .	„	—	kor.	415807
Dochody zwyczajne . . .	kor.	17949		
„ nadzwyczajne . . .	„	—	„	17949
Niedobór . .			kor.	**397858**

DZIAŁ V.

Bezpieczeństwo publiczne.

Wydatki zwyczajne.

		Szczegółowo Kor.		Razem Kor.
1. Straż pożarna.				
a) Pensye i żołdy:				
Naczelnik straży kor. 4800, 840, 1200, 1000	kor. 7840			
4 Brandmistrzów, jeden kor. 2400, trzech po 2200 i dwóch po 800	„ 9800			
6 Sierżantów po kor. 1120	„ 6720			
7 Nadpompierów po kor. 840 . . .	„ 5880			
10 Pompierów I. kl. po kor. 720 . .	„ 7200			
13 Pompierów II. kl. po kor. 600 . .	„ 7800			
3 Trębaczy wieży alarmowej po kor. 840	kor. 2520			
b) Umundurowanie ich	„ 3380			
c) Słoma do sienników	„ 439			
d) Koszta leczenia . .	„ 400			
e) Opał kancelaryi, koszar, strażnicy i wieży	„ 1071			
f) Oświetlenie gazowe latarń i do motoru	„ 5477			
g) Utrzymanie przyrządów i narzędzi ogniowych	„ 3000			
h) Utrzymanie telegrafu i sieci telefonicznych pożarnych .	„ 1600			
i) Wypłata dotacyi Towarzystwa Ubezpieczeń dla straży ochotniczej	„ 1000	64127		
2. Zaprzęgi miejskie.				
a) 12 fornali po kor. 720	kor. 8640			
b) Umundurowanie ich	„ 725			
c) Pasza dla koni . .	„ 17005			
d) Kucie koni . . .	„ 365			
e) Naprawa uprzęży, wozów i smarowidło	„ 2000			
f) Na drobne wydatki	„ 100			
g) Na lekarstwa i sól dla koni	„ 100			
h) Na zakupno koni .	„ 1400	30335		
3. Stróże nocni.				
a) 36 stróżów nocnych po kor. 408 . . .	kor. 14688			
b) Umundurowanie ich	„ 2326			
c) Zastępstwo chorych stróżów	„ 100	17114		111576
4. Areszta miejskie, detencya policyjna i stacya szupasowa.				
a) Zarządca 1600 i 360 kor. . .		1960		
b) Woźny 720 i 240 kor. . . .		960		

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) 3 pachołków po 600 i 200 kor.	2400	
d) Umundurowanie woźnego i pachołków	357	
e) Czynsz za lokal . kor. 4000 oraz na utrzymanie budynku . . „ 380	4380	
f) Żywność aresztantów	4000	
g) Opał aresztów i strażnicy policyjnej	581	
h) Światło aresztów i strażnicy policyjnej	453	
i) Na słomę, pościel, sprzęty i odzież aresztantów	600	
k) Na koszta szupasowe przynależnych do Krakowa	150	
l) Na drobne wydatki	100	
m) Na koszta leczenia detencyonistów	200	
n) Opłata od telefonu	50	16191

5. **Dodatek na utrzymanie policyi państwowej.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) W służbie czynnej	33200	
b) Dla emerytów	600	33800

6. **Utrzymanie strażnicy policyjnej w ratuszu.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na opał	28	
b) Na światło	30	58

7. **Stacya ratunkowa na Wiśle.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 4 strażników, czuwających nad kąpiącymi się	1200	
b) Umundurowanie ich	70	
c) Tablice ostrzeżeń	40	
d) Na łodzie i drobne wydatki .	90	1400

8. **Oświetlenie miasta.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Gazem śródmieścia i przedmieść	116371	
b) Naftą:		
nafta do 22 latarń kor. 1584		
knoty, szkła, zapałki i oszklenie . . „ 80		
naprawa latarń i naczyń . . . . „ 90		
obsługa . . . . „ 320		
drobne wydatki . „ 10	2084	118455
Razem wydatki zwyczajne . . .		**281480**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na zakupno 12 pochodni naftowych dla straży pożarnej		300
2. Dopłata do urządzenia telefonu w aresztach miejskich . . .		80
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**380**

Dochody zwyczajne.

1. **Straż pożarna.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dotacya Tow. Ubezpieczeń na straż ochotniczą	1000	
b) Dotacya Tow. Ubezpieczeń na straż miejską	2000	
c) Za roboty, wykonywane przez straż pożarną	10	3010

2. **Zaprzęgi miejskie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Za nawóz ze stajen	2700	
b) Za roboty wykonywane . . .	5	2705

3. **Areszta miejskie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Zwroty za utrzymanie szupaśników		1500
Razem dochody zwyczajne . . .		**7215**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor. 281480		
„ nadzwyczajne . .	„ 380	kor. 281860
Dochody zwyczajne . . .	kor. 7215		
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 7215
Niedobór . .		kor. **274645**

DZIAŁ VI.

Budowy i roboty publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. **Utrzymanie dróg.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 8 pachołków po 600 i 200 kor.	6400	
b) Umundurowanie ich	727	
c) Konserwa na szosy	40000	
d) Narzędzia dla dróżników . .	500	
e) Piasek do walcowania konserwy	5500	
f) Robocizna przy utrzymaniu dróg	6200	
g) Utrzymanie w ruchu walca parowego	4400	
h) Naprawa poręczy przy drogach	2000	
i) Na objazdy i doróżki do robót drogowych	400	66127

2. **Utrzymanie bruków i chodników.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) W śródmieściu	16000	
b) Na przedmieściach	15000	
c) Na Kaźmierzu	10000	
d) Chodników asfaltowych . .	4000	45000

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3. **Utrzymanie mostów**		2000
4. **Utrzymanie brzegów Wisły i Rudawy w obrębie Krakowa**		1500
Razem wydatki zwyczajne . . .		**114627**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na rekonstrukcyę mostu na Rudawie w ul. Wolskiej		8000

Dochody zwyczajne.

1. Utrzymanie bruków i chodników.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Towarzystwo kolei elektrycznej za konserwacyę bruków . . .	6000	
b) Opłaty za składanie materyałów budowlanych	1000	
c) Opłaty placowego od cyrków, menażeryi etc.	1000	
d) Opłaty placowego od doróżkarzy	1400	
e) Zwroty za naprawę bruków .	1000	
f) Gazownia zwrot za naprawę i utrzymanie bruków	57000	
Razem dochody zwyczajne . . .		**67400**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Towarzystwo tramwajowe zwrot części kosztów rekonstrukcyi mostu w ulicy Wolskiej		3000

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor. 114627		
„ nadzwyczajne . .	„ 8000	kor.	122627
Dochody zwyczajne . . .	kor. 67400		
„ nadzwyczajne . .	„ 3000	„	70400
Niedobór . .		kor.	**52227**

DZIAŁ VII.

Upiększenie miasta.

Wydatki zwyczajne.

1. Koszta zarządu i utrzymanie inwentarza.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Inspektor ogrodów miejskich 2200, 480 i 400 kor.	3080	
b) Ryczałt inspektorowi na doróżki	100	
c) Pomocnik ogrodowy 840, 280, dodatek osobisty 60 kor., oraz umundurowanie	1340	
d) Opał dla inspektora i 2 pomocników	174	
e) Fornala płaca i umundurowanie	660	
f) Pasza dla pary koni	1000	
g) Kucie i leczenie koni . . .	50	
h) Naprawa uprzęży, wozów i beczkowozów	200	
i) Kupno narzędzi i naprawa starych	300	6904

2. Ogród miejski i szkółki.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na ogrzewanie szklarń . . .	976	
b) Obsługa szklarń i zakładanie inspektów	2013	
c) Wazony drewniane i gliniane .	350	
d) Nawozy	300	
e) Naprawa okien inspektowych i na szklarniach	300	
f) Utrzymanie szkółki w Dąbiu .	250	
g) Utrzymanie budynków w ogrodzie miejskim	750	4939

3. Utrzymanie plantacyi naokoło miasta.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 2 Pomocników ogrodowych .	1704	
b) 4 Dozorców etatowych po 600 i 200 kor.	3200	
c) 5 Dozorców prowizorycznych przez 7 miesięcy	1800	
d) Umundurowanie dla nich . .	484	
e) Płace robotników dziennych i stróżów nocnych	6150	
f) Na krzewy ozdobne	300	
g) Na róże z zapisu śp. Kremera	40	
h) Na nasiona traw i roślin ozdobnych	450	
i) Na nowe żywopłoty i utrzymanie starych	200	
k) Na sprawienie ogrodzeń . . .	2500	
l) Na nowe ławki i naprawę starych	720	
m) Na zakupno żwiru i porfiru .	1480	
n) Na żerdzie i pale do drzew i róż	320	
o) Na słomę do okrywania krzewów i na maty	260	
p) Na 25 kóp mioteł	100	
r) Na ubezpieczenie robotników w Kasie chorych	300	
s) Na konserwacyę pomników i wazonów na plantacyach . . .	100	20108

4. Utrzymanie skwerów w ulicy Dietla.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dozorca skwerów kor. 600 i 200	800	
b) Umundurowanie dozorcy . .	147	
c) Robotnicy	1200	
d) Na 180 m. kub. żwiru po 3 kor.	540	
e) Na utrzymanie baryer . . .	320	3007

5. Utrzymanie ulic i placów pod względem ogrodowym.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Upiększenie placów przed Magistratem, teatrem, „Sokołem", hotelem krakowskim i w lasku na Błoniu	1000	
b) Na wysadzenie ulic i placów drzewami	500	1500

6. Utrzymanie Parku Dra Jordana.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Płaca dozorcy parku	720	
b) Umundurowanie jego	56	
c) Na opał jemu	31	
d) Pomocnik dozorcy przez 5 miesięcy letnich	214	

*

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Ryczałt na utrzymanie ogrodu	2400	
f) Na utrzymanie budynków wodociągu	600	
g) Asekuracya budynków . . .	320	4341
Razem wydatki zwyczajne . .		**40799**

Wydatki nadzwyczajne.

1. Budowa wychodka dla domu mieszkalnego w ogrodzie angielskim	700	
2. Urządzenie wodociągu w Parku Dra Jordana	658	
3. Naprawy budynków w Parku Dra Jordana	310	
4. Sprawienie wózka z wężem do kropienia w Parku Dra Jordana .	850	
5. Sprawienie 3 wózków do kropienia plantacyi	2550	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**5068**

Dochody zwyczajne.

1. Dotacye i zapisy na utrzymanie plant.

a) Procent od kapitału 3000 dukatów ś. p. Straszewskiego Floryana, na dobrach Tenczyńskich ubezpieczonego	1650	
b) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Dra Kremera na róże .	40	
c) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Jakubowskiego Łukasza .	40	
d) Procent od kapitału 2000 kor. ś. p. Rzewuskiego Walerego na skwery	80	1810

2. Własne dochody.

a) Z dzierżawy parcel na plantach		1731	
b) Za drzewka		250	
c) Za kasztany		100	
d) Za szkody i kary		20	
e) Z dzierżawy mleczarni w parku Dra Jordana . . . . kor.	150		
f) Z dzierżawy paszy w parku Dra Jordana . . . . . „	50	200	2301
Razem dochody zwyczajne . . .			4111

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . . kor.	40799			
„ nadzwyczajne . . „	5068	kor.	45867	
Dochody zwyczajne . . . kor.	4111			
„ nadzwyczajne . . „	—	„	4111	
Niedobór . . kor.			**41756**	

DZIAŁ VIII.

Zarząd targowy.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na dozór targowy.		
Komisarz kor. 2200, 480, 400		3080
2. Wydatki targowe.		
a) Sprawienie i naprawa straganów	100	
b) Sprawienie 700 tabliczek dla przekupniów	100	
c) Utrzymanie wagi miejskiej . .	10	210
3. Jatki rzeźnicze poddominikańskie.		
a) Stróż jatek	600	
b) Umundurowanie jego i na opał	105	
c) Wywóz śniegu i drobne wydatki	100	
d) Utrzymanie budynków . . .	135	940
4. Kramy i place targowe.		
a) Utrzymanie kramów w ulicy Mostowej	69	
b) Utrzymanie hali na Placu Nowym:		
Utrzymanie stróża kor. 657		
Naprawy . . . „ 458	1115	1184
5. Targowisko końskie na Groblach.		
a) Stróż targowiska	360	
b) Utrzymanie targowiska . . .	275	
c) Opał kancelaryi	19	654
6. Jarmarki końskie pod Kapucynami.		
a) Wydatki insercyjne	300	
b) Remuneracya za dozór nad jarmarkami	240	
c) Drobne wydatki, t. j. szuter, piasek, robotnicy i nadzór . .	125	665
Razem wydatki zwyczajne . . .		**6733**

Wydatki nadzwyczajne.

1. Na naprawy w jatkach rzeźniczych		598
2. Na naprawy w kramach przy ulicy Mostowej		130
3. Na naprawy w kramach na placu Nowym		1168
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**1896**

Dochody zwyczajne.

1. Kramy i place targowe.

a) Opłaty od przekupniów za stragany i placowe	11000	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
b) Opłaty targowe z kramów przy ulicy Mostowej	1250	
c) Opłaty targowe z kramów w hali targowej na placu Nowym . .	3880	16130

2. Jatki poddominikańskie.

a) Opłaty z 38 jatek rzeźniczych większych	7600	
b) Opłaty z 20 jatek rzeźniczych mniejszych	2740	
c) Opłaty z 11 kramów	812	
d) Opłaty z 22 podcieni kramarskich	1220	
e) Opłaty z 3 sklepów	2070	14442

3. Targowisko końskie na Groblach.

Taksy 20-hellerowe od wprowadzonych koni i wózków na targ		2100

4. Waga miejska.

Opłaty za ważenie przedmiotów		300
Razem dochody zwyczajne . . .		**32972**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . . kor.	6733		
„ nadzwyczajne . . „	1896	kor.	8629
Dochody zwyczajne . . . kor.	32972		
„ nadzwyczajne . . „	—	„	32972
Nadwyżka . . kor.			**24343**

DZIAŁ IX.

Zdrowotność miasta.

Wydatki zwyczajne.

1. Służba zdrowia.

a) Fizyk kor. 4800, 840 . .	5640	
b) 3 lekarzy, jeden 2500, 600 i 400, dwóch po 2000, 600 i 400 . .	9500	
c) 2 weterynarzy, jeden kor. 2400, 600 i 200, drugi kor. 1600, 360 i 40	5200	
d) Akuszerka kor. 240 i 160 . .	400	
e) Oprawca miejski kor. 800, ryczałt na pomocnika i żywienie psów kor. 650	1450	
f) Na sanitarno-policyjne obdukcye i spisywanie protokołów .	600	
g) Na krowiankę do szczepienia ospy	300	
h) Na środki desinfekcyjne . . .	25	
i) Oświetlenie 9 latarń całonocnych przed fizykiem, lekarzami i akuszerką	240	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
k) Na utrzymanie budynku i stajni oprawcy	600	23955

2. Utrzymanie szpitala epidemicznego.

a) Czynsz za szpital u Braci Miłosierdzia	2000	
b) Na koszta tłumienia epidemii	4000	6000

3. Na utrzymanie stacyi ratunkowej.

Subwencya roczna		1000

4. Utrzymanie cmentarza.

a) Płaca zarządcy cmentarza kor. 1000 i 200	1200	
b) Dotacya kapelana	1200	
c) 6 pachołków po kor. 600 . .	3600	
d) Umundurowanie ich	318	
e) Opał domu administracyjnego i dozorcy kor. 137 Opał dla kapelana „ 38 Opał dla 6 pachołków po kor. 40 . „ 240	415	
f) Światło dla budynku administracyjnego	40	
g) Na mieszkanie dla 2 pachołków po kor. 120	240	
h) Na narzędzia dla 6 pachołków po kor. 20	120	
i) Na wydatki ogrodnicze i szuter	2000	
k) Na utrzymanie budynku . .	338	
l) Na straż cmentarną, wykonywaną przez 6 weteranów w ciągu 8 miesięcy letnich	600	10071

5. Utrzymanie laboratoryum chemicznego.

a) Chemik kor. 2400 i 600 . .	3000	
b) Laborant: płaca . . . . kor. 720 dodatek . . . „ 240 umundurowanie . „ 56	1016	
c) Chemikalia	500	
d) Oświetlenie i ogrzewanie gazem	489	
e) Różne drobne wydatki . . .	100	5105

6. Utrzymanie aparatu desinfekcyjnego.

a) Robotnicy z ubezpieczeniem do kasy chorych	1000	
b) Opał	100	
c) Utrzymanie budynku, drobne wydatki i reparacya maszyny etc.	500	1600

7. Utrzymanie kanałów.

Naprawy kanałów		10000

8. Czyszczenie kanałów i śluz.

a) Dozorca robotników, płaca i opał	1166	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
b) Płace robotników dziennych i stróża . kor. 10949		
furmanki . . . „ 893		
fornale . . . . „ 658	12500	
c) Pasza dla pary koni	1400	
d) Kucie koni i lekarstwa . . .	160	
e) Smarowidło	40	
f) Naprawa wozów i uprzęży . .	300	
g) Olej i knoty do kaganków . .	900	
h) Słoma do wypalania śluz i proszek desinfekcyjny	50	
i) Narzędzia robocze	300	
k) Ubezpieczenie w Kasie chorych i od wypadków	450	
l) Na nieprzewidziane wydatki i doróżki	500	17766

9. **Czyszczenie dołów kloacznych.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 3 maszynistów, jeden kor. 1300 i dwóch po kor. 1200 . . .	3700	
b) Na mieszkanie dla jednego maszynisty	300	
c) Na opał	141	
d) Dozorca	300	
e) Płace robotników . kor. 11474		
furmanki . . . „ 15400		
fornale . . . . „ 5986	32860	
f) Pasza dla 20 koni	14004	
g) Na kucie koni i lekarstwa . .	750	
h) Opał do maszyny	1400	
i) Smarowidło do maszyny i osi	100	
k) Oświetlenie i opał stajni i magazynu	400	
l) Naprawa maszyny, wozów i uprzęży	6000	
m) Zakupno rekwizytów	1500	
n) Zakupno koni	1600	
o) Drobne wydatki	260	
p) Utrzymanie budynków i szopy na maszyny	1345	
r) Ubezpieczenie budynków i rekwizytów	275	
s) Ubezpieczenie robotników w Kasie chorych i od wypadków .	850	
t) Utrzymanie drogi do leja i oświetlenie . kor. 3380		
Utrzymanie 2 stróżów . . . . . . „ 1170	4550	70335

10. **Czyszczenie miasta.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 50 pomocników po kor. 480 .	24000	
b) Umundurowanie ich	2652	
c) Narzędzia robocze, oraz wymiana węży do kropienia ulic . .	3400	
d) Na donajęcie sił roboczych .	60000	90052

11. **Utrzymanie studzien publicznych.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Naprawa studzien w mieście .		200

12. **Utrzymanie rzeźni miejskiej.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opał	9542	
b) Roboty rzemieślnicze	2960	
c) Naprawa maszyn i kotłów . .	400	
d) Różne potrzeby do utrzymania maszyn w ruchu	1000	
e) Weterynarzowi za oględziny bydła	800	
f) Za użycie wody z wodociągu .	5120	
g) Oświetlenie naftą	216	20038

13. **Utrzymanie wychodków publicznych.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wynagrodzenie stróżów . . .	696	
b) Utrzymanie wychodków i naprawy	295	
c) Oświetlenie gazowe	480	1471
Razem wydatki zwyczajne . . .		**257593**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Sprawienie wozu żelaznego do wywozu kału	1300	
2. Na naprawy w zakładzie Tallarda	675	
3. Na naprawy na cmentarzu . . .	272	
4. Na naprawy w wychodkach publicznych	1105	
5. Na naprawy w zakładzie desinfekcyjnym	323	
6. Na pomnożenie przyrządów do skrapiania ulic	8000	
7. Sprawienie aparatu destylacyjnego dla chemika i doprowadzenie wodociągu	1000	
8. Instalacya wodociągu w rzeźni miejskiej	4003	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**16708**

Dochody zwyczajne.

1. **Cmentarz.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na utrzymanie kapelana z zapisu śp. Helclowej	800	
b) Za grunta pod wieczyste groby	20000	
c) Pokładne	1000	
d) Kopanie grobów	3000	
e) Opłata od nagrobków na utrzymanie ścieżek	650	
f) Zbiór trawy	300	
g) Opłaty za rekwizyta pogrzebowe	100	25850

2. **Laboratoryum chemiczne.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Opłaty za rozbiory chemiczne		200

3. **Aparat desinfekcyjny.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Opłaty za desinfekcye . . .		250

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
4. Czyszczenie dołów kloacznych.		
a) Za czyszczenie dołów od nieopłacających 2% dodatku czynszowego	18500	
b) Za wywóz cieczy z dołów kloacznych	5000	
c) Za nawóz ze stajen zakładu .	240	
d) Za napełnianie i wypożyczanie beczkowozów	1000	24740
5. Czyszczenie kanałów i śluz.		
Za czyszczenie śluzy kanałowej w domu karnym		200
6. Z rzeźni miejskiej.		
a) Opłaty od bicia bydła . . .	100000	
b) Opłaty za oględziny weterynarskie	3766	103766
Razem dochody zwyczajne . . .		**155006**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor. 257593		
„ nadzwyczajne . .	„ 16708	kor.	274301
Dochody zwyczajne . . .	kor. 155006		
„ nadzwyczajne . .	„ —	„	155006
Niedobór . .		kor.	**119295**

DZIAŁ X.

Dobroczynność.

Wydatki zwyczajne.

A) Opieka wolna.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Odsetki od zapisów i fundacyi na specyalne cele, wolą fundatorów wskazane.		
a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna	1324	
b) Od zapisu ś. p. Kat. Hanowiczowej	183	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera	1827	
d) Od fundacyi Grzegorza Gaffenki	2461	
e) Od fund. Kaspra Zubowskiego	100	
f) Od fund. Dra Józefa Dietla .	88	
g) Od fundacyi Ludwika Helcla	84	
h) Od fundacyi Galic. Banku hipotecznego	335	
i) Od fundacyi Antoniego Marfiewicza	88	
k) Od fund. Cesarzowej Elżbiety	15	
l) Od fund. Salomona Wechslera	420	
m) Od fund. Hieronima Śleczka .	3	
n) Od fund. Ignacego Matyasika	46	
o) Od fund. Karola Czarneckiego	24	6998
2. Wsparcia dla ubogich.		
a) Taryfowe i jednorazowe dla ubogich miejscowych, wstydzących się żebrać	30200	
b) Zwrot gminom obcym wsparć, udzielonych ubogim tutejszym	400	30600
3. Leczenie ubogich chorych.		
a) Na lekarstwa, opatrunki i przyrządy chirurgiczne	2500	
b) Koszta leczenia ubogich przynależnych w szpitalach obcych	1600	
c) Koszta przewozu chorych . .	400	4500
4. Koszta pogrzebu ubogich, zmarłych poza obrębem szpitali lub zakładów dobroczynnych . . .		500
5. Utrzymanie osieroconych lub opuszczonych dzieci.		
a) W zakładach dobroczynnych . . . . kor. 3000		
b) U osób prywatnych „ 2000	5000	5000
6. Miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta.		
a) Dla oddziału mężczyzn . . .	2000	
b) Dla oddziału kobiet	2800	
c) Wartość lokalu w kaukusarni . . . . . kor. 720		
W domu po Helclowej „ 2480	3200	
d) Utrzymanie budynków . .	600	
e) Czyszczenie kominów	100	
f) Asekuracya budynków . . .	100	
g) Opłata za wodę	96	
h) Opłata za telefon	60	8956

B) Opieka przytułkowa.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
7. Miejski dom kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny (dom główny w ogrodzie angielskim, filia w realności miejskiej pod L. 18 przy ulicy Kopernika).		
a) Koszta zarządu:		
α) ryczałt dla 8 sióstr Albertanek (na osobiste potrzeby, polepszenie wiktu dla nich i zapłatę służby) kor. 2560		
β) remuneracya za nadzór . . „ 400		
γ) na wydatki kancelaryjne . „ 100	3060	
b) Utrzymanie budynków przy ul. Kopernika L. 18 i w ogrodzie angielskim	500	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) Czyszczenie kominów	60	
d) Asekuracya budynków . . .	80	
e) Opłata za wodę	50	
f) Na żywność, obuwie, pranie bielizny, opał, światło i drobne wydatki dla 130 przynależnych, a 30 obcych ubogich, dziennie po 46 hal.	26864	
g) Odzież, bielizna i pościel .	6000	
h) Zakupno i naprawa starych łóżek	200	
i) Uzupełnienie inwentarza . . .	200	
k) Na lekarstwa, przyrządy chirurgiczne i okulary	300	
l) Doróżki dla lekarza	100	
m) Koszta pogrzebu	200	
n) Wartość lokalu w realności L. 18/32 dz. VI.	2480	40094

C) S u b w e n c y e.

8. **Towarzystwom, zakładom i instytucyom dobroczynnym prywatnym:**

C h r z e ś c i j a ń s k i m:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Komitetowi ochrony małych dzieci	2000	
b) Zakładowi osieroconych chłopców (Józefitów) na opał . . .	200	
c) Towarzystwu ubogich uczniów szkół ludowych krakowskich .	1000	
d) Towarzystwu wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców	600	
e) Szpitalowi dzieci św. Ludwika	1000	
f) Towarzystwu opieki nad uwolnionymi więźniami	200	
g) Matkom miłosierdzia na Kazimierzu	200	
h) Towarzystwu męskiemu św. Wincentego à Paulo	300	
i) Zakładowi św. Jadwigi . .	600	
j) Krakowskiemu Towarzystwu Dobroczynności	1000	
k) Towarzystwu wsparcia weteranów z r. 1830/31	250	
l) Domowi schronienia i pracy ks. Siemaszki i na szkołę tamże .	2000	
ł) Towarzystwu kolonii wakacyjnych	1000	
m) Na leczenie dzieci skrofulicznych w Rabce	300	
n) Zakładowi ciemnych we Lwowie	200	
o) Komitetowi, rozdającemu obiady dziatwie szkolnej	1200	
p) Radzie bractwa N. P. Maryi, Królowej korony Polskiej . .	600	
r) Towarzystwu Pań miłosierdzia, rozdającemu ciepłą zupę . .	400	
s) Zakładowi głuchoniemych we Lwowie	300	
t) Przytulisku weteranów 1863 r.	400	
u) Siostrom Felicyankom na bezpłatne obiady dla ubogich uczniów szkolnych	1000	

I z r a e l i c k i m:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
v) Stow. utrzymania sierót . . .	1200	
w) Zakładowi zaniedbanych chłopców	1000	
y) Stow. rozdającemu opał ubogim (Kipe Ceduke)	300	
z) Stowarzyszeniu, utrzymującemu dom schronienia dla biednych starców (Asyfas Skenim) . .	1000	
α) Tow. wsparcia ubogich uczniów	600	
β) Stowarzyszeniu, zaopatrującemu ubogie uczennice w odzież i obuwie	100	
γ) Tow. wsparcia rękodzielników	300	
δ) Towarzystwu opieki chorych .	400	
ε) Towarzystwu, zaopatrującemu ubogich w odzież (Malbusz Erunim)	300	
ζ) Towarzystwu kolonii wakacyjnych w Rabce	200	
η) Komitetowi, rozdającemu obiady dziatwie szkolnej	1200	21350
Razem wydatki zwyczajne . . .		**117998**

Wydatki nadzwyczajne.

1. Subwencya dla stowarzyszenia biednych starców Asyfas Skenim na budowę własnego domu koron 20000 w 10 ratach 1 rata	2000	
2. Na naprawy w zakładzie kalek przy ul. Kopernika i w ogrodzie angielskim	975	
3. Na naprawy w schronisku brata Alberta	730	
4. Na urządzenie telefonu filialnego u brata Alberta	116	
5. Zwrot Magistratowi miasta Wiednia za utrzymanie dwóch biednych w Wiedniu	1609	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**5430**

Dochody zwyczajne.

1. **Datki dobrowolne.**

a) Dary od obywateli	600	
b) Od instytucyi publicznych .	400	
c) Noworoczne	1400	2400

2. **Zapisy i fundacye.**

A) Odsetki na ogólne cele.

a) Od zapisu ś. p. Elżbiety Pozowskiej	10	
b) Od zapisu ś. p. Anny Steskal	7	17

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
***B)* Odsetki na specyalne cele.**		
a) Od zapisu ś. p Juliusza Johna na budowę domu kalek . . .	1324	
b) Od zapisu ś. p. Katarzyny Hanowiczowej na wsparcia dwóch wdów po podupadłych rzemieślnikach	183	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera na wsparcia dla rzemieślników	1827	
d) Od zapisu ś. p. Grzegorza Gaffenki dla ubogich	2461	
e) Od fundacyi Zubowskiego na jałmużny	100	
f) Od fundacyi Czarneckiego na wsparcia ubogich	24	
g) Od fundacyi Dra Dietla na wsparcia rękodzielników . .	88	
h) Od fundacyi Ludwika Helcla na wsparcia rękodzielników .	84	
i) Od fundacyi Galic. Banku hip. na zapomogi dla rękodziel. bez różnicy wyznań	335	
k) Od fundacyi Antoniego Marfiewicza dla rękodzielników . .	88	
l) Od fundacyi Cesarzowej Elżbiety na wsparcie dla biednej położnicy	15	
m) Od fundacyi Salomona Wechslera na opał dla ubogich . .	420	
n) Od fundacyi Hieronima Śleczka dla sierót	3	
o) Od fundacyi Ign. Matyasika na wsparcie dla małoletnich sierót	46	6998
***C)* Odsetki na utrzymanie miejskiego domu kalek i nieuleczalnych.**		
a) Od zapisu Aleksandra Brześciańskiego	244	
b) Od zapisu Jana Smoniewskiego	86	
c) Od zapisu Stanisława hr. Małachowskiego	174	
d) Od funduszu pozostałego po rozwiązanym domu przytułku i pracy	110	614
3. Trzecina spadku po księżach bez testamentu zmarłych.		
a) Odsetki od spadku po ś. p. Kardynale Dunajewskim . .		1180
4. 1% ceny kupna przy licytacyach dobrowolnych i spadkowych .		500
5. Grzywny.		
a) Administracyjne . . kor. 2500		
b) Policyjne . . . . „ 2700		
c) Skarbowe . . . . „ 300		
d) Sądowe . . . . „ 10000		
e) Handlowe . . . . „ 100		
f) Z sądu przemysłowego . . . . . „ 100	15700	15700
6. Ze sprzedaży rzeczy, uznanych z urzędu za przepadłe		100
7. Taksy.		
a) Za otwarcie szynków, restauracyi i kawiarń po godzinie policyjnej	10000	
b) Za pozwolenie na muzykę z tańcami w lokalach publicznych .	1000	11000
8. Opłaty policyjne.		
a) Od balów urządzanych za opłatą wstępu w publicznych lub prywatnych lokalach	200	
b) Od przedstawień teatralnych obcych, koncertów, sztuk konnych, gimnastycznych, ogni sztucznych i t. p.	9300	
c) Od menażeryi, panoram, kosmoram, ciemnic optycznych, figur woskowych i t. p.	500	10000
9. $2\frac{1}{2}$% opłata gminna od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych		2000
10. Ze sprzedaży przedmiotów znalezionych niewiadomych właścicieli		150
11. Zwroty od gmin przynależności.		
a) Wsparć, udzielonych obcym przynależnym	300	
b) Kosztów utrzymania obcych ubogich	3000	
c) Kosztów lekarstw, wydanych obcym przynależnym	100	3400
Razem dochody zwyczajne . . .		**54059**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	117998		
„ nadzwyczajne . .	„	5430	kor.	123428
Dochody zwyczajne . . .	kor.	54059		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	54059
Niedobór . .			kor.	**69369**

DZIAŁ XI.

Sztuka i zabytki historyczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Utrzymanie teatru miejskiego.

a) Płace i zasługi:

Maszynisty teatralnego . . . . . kor. 2640

Manipulanta teatralnego . . . . . . „ 1440

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Dozorcy budynku . kor.	960		
Umundurowanie . „	114		
2 strażaków po 600 „	1200		
Umundurowanie strażaków . . . „	147	6501	
b) Naprawy budunku i utrzymanie czystości		2400	
c) Stacya elektryczna:			
Maszynista . . . kor.	2400		
Pomocnik . . . . kor.	1000		
Robotnicy . . . „	100		
Gaz do maszyn . . „	12000		
Smarowidło . . . „	1000		
Wymiana lamp . . „	1000		
Różne drobne potrzeby . . . . „	1500	19000	
d) Remuneracya inspektora . . . . „	1440		
Na kancelaryę . . „	40	1480	29381

2 **Muzeum narodowe.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dyrektor	2400	
b) Kustosz	1200	
c) Odźwierny	960	
d) Umundurowanie jego	61	
e) Wartość czynszu za lokal . .	9400	
f) Opał	1683	
g) Zakupno dzieł sztuki . . .	1600	
h) Asekuracya tychże	760	
i) Dyetaryusz	1000	
k) Pachołek	800	
l) Umundurowanie	124	
m) Robotnik	600	
n) Umundurowanie	70	
o) Weteranom za straż	600	
p) Konserwacya dzieł sztuki i zabytków	1500	
r) Biblioteka	400	
s) Wydatki kancelaryjne . . .	300	
t) Wydatki gospodarcze . . .	2000	
u) Pracownia fotograficzna . . .	300	25758
Razem wydatki zwyczajne . . .		**55139**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Subwencya dla kościoła Bożego Ciała 4. rata z 5 rat	4000	
2. Subwencya dla kościoła św. Piotra 4. rata z 5 rat	4000	
3. Na pomnik Mickiewicza we Lwowie z kwoty kor. 2000 3. rata z 3 rat	670	
4. Na odnowienie krypty na Skałce 3. rata ostatnia	5400	
5. Na adaptacye domu Matejki na Muzeum	800	
6. Subwencya dla kościoła św. Katarzyny z kwoty kor. 20000 rata 1.	2000	
7. Na wydawnictwo pamiątek i zabytków historycznych m. Krakowa z 2000 kor. 1. rata	1000	
8. Na urządzenie nowych sal Muzeum narodowego	2000	
9. Na katalogi	1000	
10. Spis inwentarza	2400	
11. Funduszowi amortyzacyjnemu zwrot pożyczki 20000 koron na adaptacyę Muzeum w 5 równych ratach z 4%	4940	
12. Sprawienie akumulatorów do teatru	25000	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**53210**

Dochody zwyczajne.

1. **Z teatru miejskiego.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz dzierżawny	2400	
b) Na płace dla personalu . . .	6000	
c) Za światło elektryczne . . .	17000	
d) Za sprzedane materyały i nabijanie akumulatorów	400	25800

2. **Muzeum narodowe.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Subwencya krajowa na Muzeum narodowe	3000	
b) Subwencya rządowa na Muzeum narodowe	2000	
c) Za bilety wstępów	5000	
d) Garderoba	500	
e) Katalogi	1000	11500
Razem dochody zwyczajne . . .		**37300**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	55139		
„ nadzwyczajne . .	„	53210	kor.	108349
Dochody zwyczajne . . .	kor.	37300		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	37300
Niedobór . .			kor.	**71049**

DZIAŁ XII.

Oświata.

Wydatki zwyczajne.

1. **A. Szkoły ludowe.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na zaległą prestacyę za lata 1895—1898 z 15 rat rata 4. . kor.	12237		
b) Na zaległą prestacyę za lata 1883—1894 z 20 rat rata 3. . „	7537	19774	
c) Czynsze za wynajęte lokale szkolne . . kor.	5096		
Wartość lokali szkolnych we własnych			

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
budynkach z przeprowadzenia rachunkowego	„ 104100	109196	
d) Utrzymanie budynków szkolnych własnych i wynajętych .		10069	
e) Asekuracya		1100	
f) Czyszczenie kominów . . .		660	
g) Ryczałt na wydatki gospodarcze dla wszystkich szkół po 20 kor. od klasy		4692	
h) Opał dla wszystkich szkół ludowych i dla 3 tercyanów . .		10311	
i) Płaca 21 tercyanów po kor. 600 . . .	kor. 12600		
Za obsługę paralelek i pomoc, oraz dla ks. Siemaszki na opał i obsługę .	„ 3408	16008	
k) Umundurowanie pachołków .		2047	
l) Ryczałt na mieszkanie:			
dla dyrektora szkoły wydziałowej żeńskiej	kor. 800		
dla byłej prefekty tejże szkoły . .	„ 500		
dla 9 kierowników i 11 kierowniczek po kor. 720 . .	„ 13210		
dla tercyana szkoły św. Jadwigi . .	„ 288		
dla tercyana szkoły wydziałowej . .	„ 288	15086	
m) Na zakupno i naprawę sprzętów szkolnych		5878	
n) Na zakupno książek na nagrody		1000	
o) Utrzymanie biura Rady szkolnej okręgowej:			
lokal	kor. 1240		
płaca pachołka kor. 600 i 200	„ 800		
umundurowanie .	„ 123		
potrzeby kancelaryjne	„ 560		
opał	„ 153		
naprawy lokalu .	„ 150		
oświetlenie biura	„ 60		
remuneracya kancelisty za prowadzenie biura	„ 360	3446	199267

B. Szkoły przemysłowe i handlowe.

2. Szkoła rzemieślnicza dla kobiet imienia Józefy z Szyszkowskich Rzewuskiej.

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dotacya dyrektora .	kor. 800		
b) Płaca starszej nauczycielki wraz z kwaterowem, pięcioleciem i dodatkiem osobistym	„ 3000		
c) Płaca nauczyciela rysunków	„ 1400		
d) Płaca 5 nauczycielek po 1800 kor. z kwaterowem i pięcioleciami	„ 10980		
e) Płaca młodszej nauczycielki wraz z kwaterowem	„ 1320		
f) Płaca pomocnicy nauczycielki	„ 300		
g) Nauczyciel towaroznawstwa	„ 320		
h) Na przybory naukowe	„ 640		
i) Na wydatki szkolne i kancelaryjne . .	„ 150		
k) Na wydatki drobne gospodarcze . . .	„ 300		
l) Płaca zastępcy tercyana	„ 660		
m) Nauczyciel fotografii	„ 960		
n) Oświetlenie gazowe	„ 320		
o) Remuneracya pomocnicy nauczycielki haftu maszynowego	„ 400	21550	

3. Kursa handlowe przy szkole św. Scholastyki.

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Remuneracya dyrektora za kierownictwo	kor. 400		
b) Wynagrodzenie nauczycieli dochodzących	„ 7000		
c) Wynagrodzenie dla dwóch gospodyń klasowych	„ 160		
d) Na przybory naukowe	„ 100		
e) Na wydatki szkolne i kancelaryjne . .	„ 60		
f) Na drobne potrzeby gospodarcze . . .	„ 40	7760	

4. Szkoła handlowa.

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu za lokal	kor. 2400		
b) Wynagrodzenie pachołka koron 600, umundurowanie koron 58	„ 658		
c) Opał i światło gazowe	„ 568		
d) Na honorarya nauczycielskie, wydatki szkolne i gospodarcze	„ 8000		
e) Na utrzymanie budynku	„ 40	11666	

*

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
5. **Dotacya Gminy na szkołę artystycznego przemysłu przy państwowej Szkole przemysłowej** . .		6000	

6. **Szkoły przemysłowe uzupełniające.**

DZIAŁ I.

obejmujący wydatki, do których opędzenia według reskryptu Wydziału krajowego z dnia 2/4 1898 L. 19931 przyczyniają się w równej części po $^1/_3$ Gmina, fundusz krajowy i fundusz państwowy.

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Remuneracye:			
α) za kierownictwo	kor. 2400		
β) za naukę . .	„ 19000		
	kor. 21400		
b) Na sprawienie pomocniczych środków naukowych . . .	„ 400		
c) Koszta zarządu:			
α) ryczałt na potrzeby szkolne i kancelaryjne .	„ 230		
β) ryczałt na drobne potrzeby gospodarcze . .	„ 230		
γ) ryczałt na przybory szkolne dla biednych uczn.	„ 552		
δ) na druki i roboty introligatorskie . . .	„ 261		
	kor. 1273		

DZIAŁ II.

obejmujący wydatki, które w myśl powołanego reskryptu Wydziału krajowego mają być opędzane wyłącznie z funduszów gminy miasta Krakowa:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Światło	kor. 1560		
b) Opał	„ 721		
c) Obsługa	„ 368		
	kor. 2649	25722	72698

C. Inne szkoły.

7. **Szkoła wydziałowa żeńska.**

Nauczycielki, utrzymywane przez Gminę:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Do języka francuskiego	kor. 2385		
b) Do robót ręcznych	„ 2520		
c) Ochmistrzyni . .	„ 1600		
d) Na przybory naukowe dla 4 klas wyższych	„ 80		
e) Wynagrodzenie nauczycieli w 3 klasach wyższych	„ 1700		
f) Nauczycielki tymczasowe	„ 1980	10265	

8. **Kursa żeńskie Dra Baranieckiego.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz za lokal główny i pracownie .	kor. 4300		
b) Opał i oświetlenie .	„ 840		
c) Służący w lokalu głównym i usługa w pracowniach . .	„ 720		
d) Sekretarka . . .	„ 1200		
e) Dodatek dyrektora	„ 800		
f) Ryczałt kancelaryjny	„ 240		
g) Czesne profesorów	„ 12300		
h) Modele . . .	„ 600		
i) Nagrody na wydziale artystycznym . .	„ 200		
k) Reklamy . . .	„ 200		
l) Druk sprawozdania	„ 70		
l) Aparat naukowy	„ 810		
m) Sprzęty i porządki domowe	„ 600	22880	
9. **Dotacya Gminy na utrzymanie wyższej Szkoły realnej**		2000	

10. **Akademia sztuk pięknych.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu za lokal	kor. 15000		
b) Opał	„ 1431		
c) Oświetlenie gazem .	„ 880		
d) Utrzymanie budynku	„ 937		
e) Ubezpieczenie . .	„ 135	18383	53528

D. Zakłady naukowe.

11. **Muzeum techniczno-przemysłowe.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dyrektor Muzeum		4720	
b) Asystent „		2400	
c) Służba z umundurowaniem . .		1917	
d) Lokal	kor. 3532		
oraz naprawy .	„ 50	3582	
e) Opał		244	
f) Światło	kor. 60		
Koszta kancelaryjne	„ 260		
Szafy i sprzęty . .	„ 400		
Oprawa książek i rysunków	„ 430		
Drobne wydatki .	„ 300	1450	
g) Na zbiory ze subwencyi krajowej		6000	
h) Na zbiory ze subwencyi państwowej		6000	
i) Na ubezpieczenie zbiorów . .		420	26733

12. **Dotacye szkołom i zakładom naukowym.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Szkole żeńskiej przy klasztorze św. Tomasza		2400	
b) Szkole żeńskiej przy klasztorze PP. Augustyanek		2000	
c) Szkole żeńskiej u Sióstr Miłosierdzia		400	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Towarzystwu muzycznemu . . . . . kor. 500		
e) Szkole muzycznej . „ 3200	3700	
f) Towarzystwu Oświaty Ludowej	500	
g) Towarzystwu „Szkoły ludowej“, udział	20	
h) Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“	1000	
i) Akademii umiejętności . . .	1000	
j) Fundacyi im. Kopernika . .	200	
k) Nauczycielowi szkół ludowych emerytura	600	
l) Szkole sług na Smoleńsku . .	500	
ł) Na nagrody dla sług, uczących się w szkole na Smoleńsku .	100	
m) Subwencya dla szkoły ludowej przy kościele św. Marcina . .	1200	
n) Subwencya dla Towarzystwa dziennikarzy	400	
o) Subwencya dla internatu seminaryum nauczycielskiego żeńskiego	600	
p) Subwencya dla Towarzystwa muzyki „Harmonia“	800	
r) Subwencya na szkołę prania i prasowania Siostrom Miłosierdzia i połączony z nią dom pracy i schronisko dzieci . .	2000	
s) Subwencya dla Towarzystwa szkoły ludowej I. Koła męskiego	600	
t) Dla szkoły przy Zgromadzeniu Córek Bożej Miłości . . .	1200	
u) Dla Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia“	200	
w) Dla Towarzystwa miłośników zabytków historycznych Krakowa	1200	
y) Na zapomogi dla nauczycieli ludowych szkół krakowskich .	1800	
z) Dla Towarzystwa przyrodniczo-dydaktycznego im. Kopernika na urządzenie zakładu przyrodniczo-dydaktycznego, zamiast lokalu z opałem i gazem . .	400	
α) Na subwencyę dla III. Koła „Szkoły ludowej“ na 2 bezpłatne wypożyczalnie książek po 600 koron	1200	
β) Towarzystwu ogrodniczemu .	200	
γ) Szkole analfabetów wyznania mojżeszowego	200	
δ) OO. Bernardynom liturgiczne	80	
ε) Wizytkom dla służby kościelnej	50	
ζ) Na gimnazyum żeńskie . . .	2400	
η) Subwencya na gimnazyum w Cieszynie	1200	
θ) Introligatorom na szkołę złocenia: stała subwencya kor. 300, jednorazowa subwencya kor. 100	400	28550
Razem wydatki zwyczajne . . .		**380776**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na sprawienie sprzętów dla 6 klas paralelnych		4332
2. Na naprawy w budynkach szkolnych		12710
3. Sprawienie 19 tarcz z oznaczeniem szkół		370
4. Towarzystwu popierania nauki polskiej jednorazowo		200
5. Sprawienie sprzętów i przyborów naukowych w szkole rzemieślniczej dla kobiet		1952
6 Naprawa budynków w szkole rzemieślniczej dla kobiet . . .		508
7. Subwencya dla seminaryum żeńskiego jednorazowa		800
8. Subwencya dla uniwersytetu ludowego		500
9. Subwencya na wykłady w stowarzyszeniu „Przyjaźń“		300
10. Subwencya „Sokołowi“ za naukę gimnastyki		1000
11. Na częściowe pokrycie kosztów urządzenia wodociągów w szkołach I rata		10000
12. Na nadzwyczajne naprawy sprzętów szkolnych		200
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**32872**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Państwowe:**		
a) Na szkoły przemysłowe . . . . kor. 7691		
b) Na kursa robót kobiecych . . . . „ 1600		
c) Na Muzeum techniczno-przemysłowe „ 6000	15291	15291
2. **Krajowe:**		
a) Na kursa robót kobiecych . . . . kor 1000		
b) Na szkoły przemysłowe . . . . „ 7691		
c) Na muzeum techniczno-przemysłowe „ 6000		
d) Na szkołę Wydziałową żeńską . . . „ 5000	19691	19691
3. **Wpisowe i opłaty szkolne:**		
a) Z kursów robót kobiecych i handlowego	2000	
b) Z 3 klas wyższych wydziałowych	3000	
c) Z kursów Baranieckiego . .	9837	
d) Od gminy Czarna Wieś za korzystanie ze szkół krakowskich	200	15037

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
4. Dochody na szkoły przemysłowe:		
a) Procent od kapitału przez Gminę złożonego na utrzymanie szkoły rzemieślniczej	528	
b) Procent od kapitału Dra Dietla	80	608
Razem dochody zwyczajne . : .		**50627**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	380776		
„ nadzwyczajne . .	„	32872	kor.	413648
Dochody zwyczajne . . .	kor.	50627		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	50627
Niedobór . . .			kor.	**363021**

DZIAŁ XIII.

Sprawy wojskowe.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe		45000
2. Wydatki na kwatery chwilowe dla oficerów w przechodzie . . .		21000
3. Najem mebli i pościeli		160
4. Na utrzymanie kwater wojskowych podczas ćwiczeń		300
5. Czynsz za koszary Bernardyńskie .		6000
6. Drobne wydatki i naprawy tych koszar		95
7. Wydatki z poboru wojskowego . .		1000
8. Na utrzymanie ewidencyi pospolitego ruszenia		730
9. Wydatki na spisy egzekucyi taks wojskowych		300
Razem wydatki zwyczajne . . .		**74585**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Udział gminy w kosztach pokrycia dachu papą na zabudowaniach klasztoru OO. Bernardynów .		315

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe		45000
2. Należytość taryfowa za chwilowe kwatery oficerów w przechodzie		5400
3. Czynsz za koszary Bernardyńskie .		1400
4. Drobne zwroty		10
Razem dochody zwyczajne . . .		**51810**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	74585		
„ nadzwyczajne . .	„	315	kor.	74900
Dochody zwyczajne . . .	kor.	51810		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	51810
Niedobór . . .			kor.	**23090**

DZIAŁ XIV.

Różne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Dotacya na lokal dla Izby handlowo-przemysłowej		1600
2. Premia dla Towarzystwa wyścigowego		2000
3. Na uroczystości i nabożeństwa . .		1000
4. Przygodne wydatki		4000
5. Tabliczki oryentacyjne		400
6. Na nieprzewidziane wydatki . . .		—
7. Na wybory komisyi szacunkowej powszechnego podatku zarobkowego i osob.-dochodowego . .		270
8. Na lokal dla Sądu przemysłowego	2600	
i inne potrzeby, jak opał, światło i obsługa	2400	5000
Razem wydatki zwyczajne . . .		**14270**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na sporządzenie ksiąg spisu ludności		2400
2. Na wybory do Sądu przemysłowego		2400
3. Zamówienie tablic specyalnych dla Krakowa i odpisu z tablic, sporządzonych przez centr. komisyę statystyczną na podstawie spisu ludności z r. 1900		1200
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**6000**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Przygodne dochody		300
2. Tabliczki oryentacyjne		300
3. Częściowy zwrot kosztów utrzymania sądu przemysłowego od gmin powiatu krakowskiego i podgórskiego		1200
Razem dochody zwyczajne . . .		**1800**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	14270		
„ nadzwyczajne . .	„	6000	kor.	20270
Dochody zwyczajne . . .	kor.	1800		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	1800
Niedobór . . .			kor.	**18470**

Zestawienie ogólne.

Dział	Wyszczególnienie	Wydatki			Dochody			Nadwyżka kor.	Niedobór kor.
		zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	razem		
I.	Zarząd główny	607686	1170	608856	40617	—	40617	—	568239
II.	Zarząd majątku miejskiego . .	77541	36295	113836	376098	84000	460098	346262	—
III.	Podatki i opłaty gminne . .	600	—	600	1476486	—	1476486	1475886	—
IV.	Zarząd długu miejskiego . .	415807	—	415807	17949	—	17949	—	397858
V.	Bezpieczeństwo publiczne . .	281480	380	281860	7215	—	7215	—	274645
VI.	Budowy i roboty publiczne .	114627	8000	122627	67400	3000	70400	—	52227
VII.	Upiększenie miasta	40799	5068	45867	4111	—	4111	—	41756
VIII.	Zarząd targowy	6733	1896	8629	32972	—	32972	24343	—
IX.	Zdrowotność miasta	257593	16708	274301	155006	—	155006	—	119295
X.	Dobroczynność	117998	5430	123428	54059	—	54059	—	69369
XI.	Sztuka i zabytki historyczne .	55139	53210	108349	37300	—	37300	—	71049
XII.	Oświata	380776	32872	413648	50627	—	50627	—	363021
XIII.	Sprawy wojskowe	74585	315	74900	51810	—	51810	—	23090
XIV.	Różne	14270	6000	20270	1800	—	1800	—	18470
	Razem . . .	2445634	167344	2612978	2373450	87000	2460450	1846491	1999019

Bilans ogólny.

Wydatki zwyczajne	kor.	2445634	
„ nadzwyczajne	„	167344	kor. 2612978
Dochody zwyczajne	kor.	2373450	
„ nadzwyczajne	„	87000	„ 2460450
		Niedobór . . .	kor. **152528**

który ma być pokryty z zapasów kasowych z r. 1901.

Budżet 1½ milionowej pożyczki z roku 1892 na rok 1903.

Rozchody.

Na 19-tą i 20-tą ratę amortyzacyjną od 3,000.000 kor. ½% na kapitał kor. 22640 hal. 64
4½% na procent „ 127359 „ 36 kor. 150000

Dochody.

Z funduszu Sukiennic . . . . kor. 38271 hal. —
„ Gazowni miejskiej . . . . „ 57000 „ —
„ obrotowego miejskiego . . . . „ 54729 „ — kor. 150000

BUDŻET
funduszu administracyjnego wodociągu na rok 1902.

Wydatki.	Płaca	Kwaterowe	Dodatek	Razem	Szczegółowo	Razem
I. Zarząd.						
1. Płace zarządu:						
a) Urzędnicy biura wodociągowego:						
1 Inżynier VIII. kl. rangi	3600	720	400	4720		
1 Inżynier VIII. kl. rangi	3600	720	—	4320		
1 Inspektor sieci rur IX. kl. rangi	2800	600	—	3400		
1 Rachmistrz X. kl. rangi	2200	480	—	2680		
1 Asystent techniczny XI. kl. rangi	1600	360	—	1960		
1 Registrant XI. klasy rangi	1600	360	—	1960	19040	
b) Urzędnicy w Magistracie:						
1 Koncepista X. kl. rangi	2200	480	—	2680		
1 Adjunkt rach. X. kl. rangi	2200	480	—	2680		
1 Oficyał egzek. XI. klasy rangi	1600	360	240	2200	7560	
c) Maszyniści i służba wodociągowa:						
1 Maszynista I. kl.	2400	mieszkanie w naturze	300	2700		
1 „ II. kl.	1800		300	2100		
1 Palacz I. kl.	1000		250	1250		
1 „ II. kl.	900		250	1150		
1 Monter I. kl.	1200		—	1200		
2 Monterów II. kl.	960	240	—	2400		
5 Rewizorów sieci rur	600	240	—	4200		
1 Dozorca zbiornika	600	mieszkanie w naturze	—	600		
1 Stróż w Bielanach	600		—	600		
1 Woźny biura	720		—	720	16920	
d) Służba w Magistracie:						
1 Pachołek	600	200	—	800	800	
e) Umundurowanie służby					2300	
f) Płace dzienne (dyurna)					4040	
g) Nocne służby					380	
2. Czynsz z lokali					2760	
3. Wydatki kancelaryjne					2400	
4. Koszta podróży i fiakry					1200	57400
II. Utrzymanie stacyi pomp w ruchu.						
1. Opał					16800	
2. Pomoc dzienna					2670	
3. Smary, pakuły, nafta					4200	
4. Węgle do lamp łukowych i żarówki					350	24020
III. Konserwacya.						
1. Utrzymanie wodociągu					10256	
2. Zakupno narzędzi, rur rezerwowych itp.					8000	18256

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
IV. Podatki i asekuracya		1200
V. Spłata zaciągniętych pożyczek		223564
VI. Badania wody		8000
VII. Nieprzewidziane		1500
Razem wydatki zwyczajne . . .		333940
VIII. Nadzwyczajne.		
1. Nadobowiązkowe połączenia .	2500	
2. Zalesienie gruntów w Bielanach	4000	
3. Zakupno wodomierzy . . .	3000	9500
Razem . . .		343440

Dochody.

I. 4% podatek wodociągowy . .		304000
II. Opłata za wodę bez wodomierzy		5000
III. Opłata za wodę podług wodomierzy.		
1. W realnościach, nieopłacających podatku	15000	
2. Z wody na cele przemysłowe .	4240	19240
IV. Dochód z wody poza obrębem Krakowa		6000
V. Opłata za wodomierze*) . . .		2400
VI. Dochód z gruntów w Bielanach		1200
VII. „ z fundacyi Dra Zieleniewskiego		3500
VIII. Drobne przychody		100
Razem dochody zwyczajne . . .		341440
IX. Nadzwyczajne.		
1. Nadobowiązkowe połączenia .	1500	
2. „ rewizye . .	500	2000
Razem . .		343440

*) Przemysłowcy, którzy — pobierając wodę przez wodomierz — nie przekroczyli ilości, równającej się przysługującemu im z ustawy opustowi, (tj. 50 litrów na dobę i głowę), nie opłacają należytości za używanie miejskiego wodomierza. Wodomierz ten biuro wodociągowe w tym wypadku uważać ma za wodomierz kontrolny.

Na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 3, 8 i 10 kwietnia 1902 r. uchwalono powyżej zamieszczony budżet wydatków i dochodów miejskich na rok 1902, a nadto przy obradach nad poszczególnymi działami tegoż budżetu powzięto na wniosek komisyi budżetowej następujące rezolucye:

Do działu III. (poz. 1).

I. *a)* Co do rozkładu i poboru podatku gminnego od czynszu stosować należy na razie analogicznie przepisy, uchwalone przez Radę miejską w dniu 14 maja 1900 r. w sprawie gminnego podatku wodociągowego,

b) Należy się postarać o zmianę statutu miejskiego w tym kierunku, aby w noweli do tegoż statutu zastrzeżonem zostało pierwszeństwo hipoteczne dla dodatku gminnego na równi z podatkami rządowymi.

c) Wzywa się Sekcyę skarbową, żeby przedłożyła Radzie wniosek co do sposobu ściągania dodatków gminnych. —

Do działu V. (poz. 5).

II. *a)* Wzywa się Magistrat, aby bezzwłocznie przeprowadził pertraktacyę z Dyrekcyą policyi o podniesienie ilości prezencyjnej ludzi straży policyjnej, przy współudziale reprezentantów Gminy, i aby ci dążyli usilnie do nowej organizacyi straży policyjnej.

b) Wzywa się Sekcyę V., aby projekt zryczałtowania wynagrodzenia za ludzi straży policyjnej przedłożyła Radzie miejskiej. —

Do działu VI. (poz. 1 wydatki nadzw.).

III. Ten wydatek*) ma być uchwalony przez Radę miejską.

Do działu XIV. (poz. 8).

IV. Wzywa się Magistrat, aby począwszy od roku 1902 nie dostarczał dla sądu przemysłowego w Krakowie żadnych utensyliów biurowych, jak papier, druki, pióra, ołówki, atrament i t. p.

*) Rekonstrukcya mostu na Rudawie w ulicy Wolskiej kor. 8000.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 8. Kraków, dnia 20 czerwca 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej

(z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (172 w kad. IX) **z dnia 9 stycznia 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **36.**

Radcy miejscy: Chyliński Michał, dr. Doboszyński Adam, dr. Górski Piotr, Kroebl Franciszek, dr. Lgocki Henryk, Łapiński Jan, Nowacki Władysław, dr. Pareński Stanisław, dr. Popiel Paweł, Slęk Franciszek, Stryjeński Tadeusz, dr. hr. Tarnowski Stanisław, Tilles Emanuel, hr. Wodzicki Antoni **(14)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6-tej wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Podziękowanie O. Piotra Zaczka, przeora Dominikanów** w Krakowie, **za udzielenie subwencyi na restauracyę krużganków.**

Odesłano do Sekcyi IV (L. 91050/901). —

2) Zawiadomienie Administracyi dóbr w Krzeszowicach, że Marszałek krajowy **Dr. Andrzej hr. Potocki ofiarował 500 cetnarów węgli dla ubogich m. Krakowa.**

Przewodniczący składa ofiarodawcy imieniem ubogich podziękowanie (L. 100.571/901). —

3) Pismo c. k. Namiestnika z d. 22 grudnia 1901 L. 132.365 z zawiadomieniem, że **c. k. Ministerstwo wyznań i oświecenia przyznało miejskiemu Muzeum narodowemu w Krakowie subwencyę w rocznej kwocie 2000 koron.**

Odesłano do Sekcyi IV (L. 208). —

4) **Podziękowanie dyrekcyi prywatnego gimnazyum żeńskiego za podwyższenie subwencyi.**

Odesłano do Sekcyi IV (L. 94549/901). —

5) **Prośbę Ignacego Przylibskiego,** star. oficyała egzekucyjnego m. Krakowa, **o zaliczenie czasu służby prowizorycznej do emerytury.**

Odesłano do Sekcyi III (L. 97608/901). —

6) **Podziękowanie** VII ewangelickiego Synodu generalnego **za udzielenie** przez Radę miasta **subwencyi dla szkoły, utrzymywanej przez tut. gminę ewangelicką.**

Odesłano do Sekcyi IV (L. 97740/901). —

7) **Prośbę Wydziału Towarzystwa Bursy dla synów nauczycieli** i nauczycielek szkół ludowych w Krakowie **o udzielenie zasiłku pieniężnego na cele bursy.**

Odesłano do Sekcyi IV. —

Przewodniczący przedstawia Radzie nowego stenografa **p. Zygmunta Kropaczka,** mającego spisywać obrady Rady miejskiej. —

Przewodniczący imieniem Prezydyum wnosi:

Odnośnie do pisma c. k. Namiestnika z dnia 17 grudnia 1901 L. 138.941 **Rada miasta wyznacza do komisyi wyborczej, mającej przeprowadzić wybory do tutejszej Izby handlowej w r. 1902, r. m. Jana Kwiatkowskiego, a jako zastępcę r. m. Józefa Jawornickiego.**

Wniosek Prezydyum przyjęto bez rozpraw. (L. 98469/901). —

Przewodniczący zapytuje **w sprawie obsadzenia opróżnionej posady fizyka miejskiego,** czy Rada życzy sobie rozpisania ściślejszego, tj. ograniczonego tylko na lekarzy miejskich, czy też obszerniejszego konkursu?

R. m. Kwiatkowski oświadcza się za konkursem ściślejszym.

R. m. dr Rosenblatt oświadcza się przeciw rozpisywaniu konkursu, z tem jednak, żeby p. Prezydent przy proponowaniu Radzie miejskiej miał zupełną swobodę, bez względu na osoby lekarzy miejskich.

R. m. dr. Jordan wnosi rozpisanie konkursu obszerniejszego.

Popierają go r. m. dr. Bujwid i dr Kohn.

Na wniosek r. m dra Seinfelda uchwalono dyskusyę zamknąć.

Wniosek r. m. dr. Jordana przyjęto (L. 24/pr.). —

R. m. dr. Ponikło zapytuje, kiedy Przewodniczący zwoła **posiedzenie komisyi budżetowej** i kiedy będzie członkom Rady rozdzielone **zamknięcie rachunkowe za r. 1900?**

Przewodniczący odpowiada, że posiedzenie Komisyi budżetowej zamierza zwołać w przyszłym tygodniu.

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, **czy Magistrat,** jako władza przemysłowa, **wykonuje kontrolę nad piekarniami,** gdyż w pieczywie jednej z najlepszych tutejszych piekarń znalazła się niedawno mysz.

Radca Magistratu dr. Schlichting wyjaśnia, że kontrolę wykonuje Wydział III. Magistratu, Komisarze obwodowi i Inspektor przemysłowy, a nadto przeprowadza się od czasu do czasu rewizyę piekarń.

R. m Bartoszewicz prosi **o przyspieszenie załatwienia prośby praktykantów manipulacyjnych Magistratu o podwyższenie płacy.**

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta znajduje się w Sekcyi III. —

R. m. Bartoszewicz zauważa, że **przekroczono**

ustanowioną przez Radę miejską liczbę konsensów, że posiadają je osoby, z dawna w Krakowie już nie mieszkające, i że **przedłużono na przedmieściach dla szynków godzinę policyjną do 11 w nocy**, co połączone jest z krzywdą moralną i materyalną społeczeństwa. Mowca zapytuje, czy p. Prezydent gotów jest poczynić kroki, aby na przedmieściach przywrócono stan dawniejszy?

R. m. Kwiatkowski wyjaśnia, że Komisya konsensowa nigdy nie przekroczyła liczby konsensów, uchwalonych przez Radę miejską, i nadaje je na podstawie dat, dostarczonych przez Magistrat. Ustawa pozwala na wykonywanie konsensu osobom, które mieszkają poza obrębem miejscowości, w której konsens uzyskały, a odebrać go można tylko z powodów, w ustawie wyszczególnionych.

Przewodniczący oświadcza, że zarządzi ostateczne zestawienie liczby wydanych konsensów w Krakowie i zbadanie, kiedy i w jaki sposób przekroczono pierwotną liczbę.

Co do godziny policyjnej, to przedłużenie jej zależy wyłącznie od dyrekcyi policyi.

R. m. dr. Rosenblatt prosi **o podanie powodów rezygnacyi komisyi konsensowej**, gdyż Rada miejska w ten sposób utraciła tak ważne prawo kontroli w sprawie udzielania konsensów, i zapytuje, w jaki sposób załatwia się obecnie te sprawy?

Przewodniczący wyjaśnia, że od czasu zrezygnowania komisyi konsensowej Magistrat nie udzielił żadnego nowego konsensu, tylko załatwia przeniesienia z ulicy na ulicę lub też dzierżawy; w sprawie ustąpienia komisyi konsensowej złoży sprawozdanie na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej.

R. m. Bartoszewicz uprasza Przewodniczącego, aby zwrócił się do dyrekcyi policyi o cofnięcie rozporządzenia, dozwalającego na przedmieściach trzymania otworem szynków do godziny 11 w nocy. (L. 4471). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Odstąpić Antoniemu Dreherowi**, właścicielowi realności lk. 504/505 dz. I (hotel Royal), **część parceli miejskiej lkat. 518**, przed frontem hotelu Royal od strony ul. Grodzkiej położonej, oznaczoną na planie Budownictwa miejskiego z dnia 5 lipca 1898 r. kolorem zielonym i literami d, e, f, g, h, **w ilości 50□° czyli 180 m² za ryczałtową cenę kupna w sumie 10.000 kor.**, przy podpisaniu kontraktu płatną i pod warunkiem, iż Antoni Dreher odstąpi nadto gminie miasta Krakowa na własność bezpłatnie w stanie wolnym od ciężarów grunt, do realności lkat. 504/505 dz. I należący, na powołanym planie Budownictwa miejskiego kolorem żółtym i literami a, b, c, d oznaczony, w celu wcielenia go do gruntu plantacyjnego w ilości 43 □° czyli 154 m².

2) Gmina m. Krakowa nie bierze na siebie odpowiedzialności za szkody, na jakie nabywca Antoni Dreher mógłby być narażonym z powodu zalania jego realności lk. 504/505 dz. I wodą, spływającą z gruntu plantacyjnego, i jego rzeczą będzie urządzić sobie w tej realności tego rodzaju odwodnienie, któreby realność jego przed zalewaniem chroniło.

3) Po podpisaniu kontraktu kupna, sprzedaży względnie darowizny wydzierżawić Antoniemu Dreherowi grunt plantacyjny, wzdłuż hotelu Royal od strony głównej alei plantacyjnej położony aż do linii drzew, w celu wystawienia werandy, na przeciąg lat 12, za czynszem 100 kor. rocznie, z góry płatnym, pod zastrzeżeniem, iż weranda wystawioną będzie według planów, przez Magistrat i Sekcyę I Rady miejskiej przyjętych, i że Antoni Dreher zabezpieczy drzewa plantacyjne od uszkodzenia.

4) Koszta kontraktów, stempli, dalej koszta przeniesienia własności i należytości przenośnej od kontraktu kupna, sprzedaży, względnie darowizny tudzież wszelkie inne koszta, z tym interesem połączone, poniesie Antoni Dreher w całości.

5) Do podpisania kontraktów upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Jana Kwiatkowskiego i dra Walentego Staniszewskiego.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi następującą poprawkę:

W ustępie 1 po słowach: „przy podpisaniu kontraktu płatną“ ma uchwała opiewać: „i za równoczesnem odstąpieniem gminie miasta Krakowa na nieograniczoną własność w stanie wolnym od ciężarów gruntu itd.“

W ustępach 3 i 4 zamiast „względnie darowizny“ ma być „względnie kontraktu zamiany“.

R. m. dr. Styczeń zauważywszy, że dawniej w Radzie miejskiej była zasada bronienia plant, sprzeciwia się wnioskowi Sekcyi I.

Sprawozdawca zgadza się na poprawkę r. m. dra Rosenblatta.

Wniosek Sekcyi I wraz z poprawką r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 61). —

Imieniem Sekcyi II radca Mgtu Felkel wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska zatwierdza uchwałę Sekcyi skarbowej z dnia 30 kwietnia 1901 r., którą postanowiono, **aby od restantów:**

1) których roczna należytość podatków stałych (bez dodatków autonomicznych) kwoty 40 koron nie przewyższa;

2) których niespłacona reszta kwartalnej należytości podatkowej wraz z wszystkimi dodatkami 10 koron nie przenosi;

3) których zaległość w taksach wojskowych i wszelkich innych opłatach publicznych ogólnej kwoty 40 kor. nie przekracza;

4) **pobierano przy egzekucyi, prowadzonej przez Magistrat, jako władzę polityczną, tytułem należytości za doręczenie kart upominających za trzy pierwsze dni**, licząc od następnego dnia po doręczeniu karty upominającej, **dziennie po 6 halerzy, a dopiero po bezskutecznym upływie dnia czwartego, ryczałtową kwotę 20 halerzy.**

Powyższe ulgi wejść mają w życie z dniem 1 lutego 1902 r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 92715/901). —

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Sprzedać p. Maryi z hr. Krasińskich Krzyżanowskiej grunt miejski, parcelę lkat. 153 stanowiący**, do posiadłości miejskiej lwh. 71 **w Prądniku białym** (zakład kontumacyjny) należący, 1220 □° powierzchni mający, za cenę ryczałtową 1500 kor., płatną przy podpisaniu kontraktu.

2) Koszta kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i wszelkie inne, z tego interesu wynikające, poniesie wyłącznie p. Krzyżanowska.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Pre-

zydenta miasta, r. m. dra Stanisława Domańskiego i Wandalina Beringera.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 19421/901). —

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) W celu uregulowania granic realności lwh. 679 dz. IV gm. kat. Kraków i parceli miejskiej l. kat. 2076, w gm. Kat. Czarna wieś położonej, **odstąpić właścicielce realności lwh. 679 dz. IV Salomei Molknerowej część parceli miejsk. l. kat. 2076,** na planie Budownictwa miejskiego z 12 stycznia 1900 r. literami a, b, d oznaczoną, **w ilości 21.937 m², w drodze zamiany za grunt z realności lwh. 679 dz. IV,** na wspomnionym planie literami c, b, e oznaczony, z parcel l. kat. 1669/3 i 1671/3 pochodzący, **w ilości 46·64 m².**

2) Koszta kontraktu, stempli, intabulacyi, należytość przenośną i wszelkie inne koszta, z tym interesem połączone, poniosą obie strony kontraktujące po połowie.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. dra Domańskiego i Kwiatkowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 83106/901). —

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **W celu regulacyi ulicy Rajskiej zakupić na własność gminy m. Krakowa od Stanisława Stachowskiego z realności lk. 36 dz. IV część parceli lkat. 1494, w ilości 73·56 m² czyli 20 □²,** przypadającą pod wspomnioną ulicę do linii regulacyjnej, w cenie po 40 koron za 1□°, czyli za łączną cenę kupna 800 koron.

2) Cena kupna wypłaconą będzie po uchwaleniu przez Radę miejską budżetu gminnego na r 1902, po hipotecznem wcieleniu nabytego gruntu na rzecz gminy do wykazu hipotecznego l. 1783 w stanie wolnym od ciężarów i po usunięciu przez sprzedającego części budynku realności lk. 36 dz. IV, na zakupić się mającym gruncie stojącego.

3) Koszta kontraktu, stempli, przepisania własności, należytość przenośną i wszelkie inne koszta, z tym interesem połączone, poniesie gmina m. Krakowa w całości.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. dra Domańskiego i Kwiatkowskiego.

5) Wydatek na pokrycie ceny kupna wstawić do budżetu miejskiego na rok 1902.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 83822/901). —

Imieniem Sekcyi I r. m. Beringer wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Wymienić akumulatory w teatrze miejskim kosztem 25.000 koron.**

Potrzebną kwotę na pokrycie wydatku wstawić do budżetu na rok 1902.

R. m. dr. Bandrowski zapytuje, **czy prawdziwe są pogłoski, że dyrektor teatru Kotarbiński zalega ze znacznemi opłatami na rzecz gminy,** i co Przewodniczący zamierza uczynić, ażeby z tego powodu gmina nie była narażoną na straty?

Przewodniczący wyjaśnia, że zaległości są dosyć znaczne i polecił już Syndykowi miejskiemu, aby poczynił kroki o ich zabezpieczenie, dyrektor Kotarbiński zaś złożył deklaracyę, w której zobowiązał się przeznaczyć na pokrycie zaległości całą subwencyę krajową i kwotę za rządową lożę.

Wniosek Sekcyi I przyjęto (L. 1722). —

Imieniem Sekcyi III i II radca Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Służbie miejskiej: woźnym i pachołkom Magistratu, służbie straży pożarnej miejskiej, robotnikom Ekonomatu miejskiego, robotnikom straży pożarnej, robotnikom zakładu Talarda, tercyance na kursie robót w szkole św. Scholastyki, **udziela się jednorazową zapomogę w łącznej kwocie 6000 koron,** do dyspozycyi Prezydenta miasta.

Na pokrycie tego wydatku przyznaje się kredyt dodatkowy dla działu XIV poz. 6 funduszu obrotowego budżetu na rok 1901.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 87488/901). —

Imieniem Prezydyum r. m. dr. Domański wnosi:

Rada miejska uchwali!

W celu uzupełnienia komisyi sanitarnej w myśl obowiązującego statutu **zaprasza Rada miejska do udziału w jej pracach dra Juliana Nowaka,** profesora weterynaryi w Uniwersytecie Jagiellońskim, **i dra Michała Seńkowskiego,** docenta chemii środków spożywczych w tymże Uniwersytecie.

Przyjęto bez rozpraw (L. 4470). —

Przewodniczący wnosi, aby **do komisyi dla budowy kanałów wodnych,** utworzonej uchwałą Rady miasta z dnia 5 czerwca 1901, w miejsce marszałka krajowego dra Andrzeja hr. Potockiego i ś. p. dra Ferdynanda Weigla **powołać posłów sejmowych wiceprezydenta dra Juliusza Leo i r. m. Jana Federowicza.**

Przyjęto bez rozpraw (L. 4469). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamyka Przewodniczący o godzinie 7 min. 20 wieczorem posiedzenie jawne i zarządza tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (173 w kad. XI.) **z dnia 16 stycznia 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **33.**

Radcy miejscy: Chyliński, Fritsch, dr. Górski, dr. Doboszyński, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, Nowacki, Slęk, Tilles **(10)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Biborski, Birnbaum, ks. dr. Bukowski, Epstein, Mendelsburg, Stryjeński, dr. hr. Tarnowski **(7).**

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Imieniem Sekcyi III r. m. dr. Rosenblatt, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Po myśli § 60 ust. ostatniego oraz § 106 statutu miasta Krakowa z dnia 6 października 1901 r. Nr. 108 Dz. u k. porucza Rada miejska **rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Magistratu w sprawach wodociągowych** podkomitetowi wodociągowemu, wybranemu przez komisyę wodociągową".

R. m. dr. Seinfeld zauważa, że komisya wodociągowa i podkomitet wodociągowy są organami prowizorycznymi, powołanymi do spełnienia tylko pewnych czynności, dlatego też mowca sądzi, że do załatwiania rekursów w sprawach wodociągowych należałoby utworzyć osobną komisyę.

R. m. dr. Wechsler popiera zapatrywanie r. m. dra Seinfelda.

R. m. dr. Staniszewski zauważa, że tak komisya, jak i podkomitet wodociągowy nie mogłyby spełniać funkcyi instancyi rekursowej w imieniu Rady miejskiej, gdyż zasiadają także w nich osoby, nie będące radcami miejskimi.

R. m. hr. Wodzicki wnosi:

Rada miejska uchwali!

Po myśli § 60 l. 31 i ustępu ostatniego oraz § 106 statutu miasta Krakowa z dnia 6 października 1901 Nr. 108 Dz. u. k. porucza Rada miejska rozstrzyganie odwołań od rozporządzeń i orzeczeń Magistratu we wszelkich sprawach, tyczących się wodociągu miejskiego, opłat i podatków wodociągowych itp., komisyi, składającej się z 3 członków Sekcyi III i 3 członków Komisyi wodociągowej, obradującej pod przewodnictwem Prezydenta, względnie jego zastępcy.

Członków tej komisyi wybiera Rada miejska.

Przemawiają r. m. dr. Rothwein i Kwiatkowski.

Sprawozdawca przyłącza się do wniosku r. m. hr. Wodzickiego.

Wniosek Sekcyi III upadł.

Wniosek r. m. hr. Wodzickiego przyjęto (L. 5589). —

Wiceprezydent dr. Leo podaje do wiadomości, że przedwczoraj odbyło się posiedzenie Rady nadzorczej krakowskiej Spółki tramwajowej przy udziale dwóch delegatów Rady miejskiej, którzy interpelowali o **budowę nowych linii kolei elektrycznej.** Według kontraktu linie te mają być ukończone do jesieni br. Między nowemi liniami jest jedna bardzo ważna dla mieszkańców miasta, tj. **linia do parku dr. Jordana,** która powinna być puszczoną w ruch nie w jesieni, ale na wiosnę. Towarzystwo byłoby skłonne zbudować jak najspieszniej tę linię tak, aby ją można było oddać do użytku w maju lub czerwcu br. Podniesiono wątpliwości, czy zarząd będzie mógł dość wcześnie przystąpić do budowy wymienionej linii, gdyż w miesiącu wrześniu roku zeszłego odbyła komisya rewizyę trasy, a jeszcze ministerstwo kolejowe nie zatwierdziło planów budowy. Należałoby więc poczynić kroki, ażeby ministerstwo przyspieszyło zatwierdzenie przedłożonych planów.

Z tą sprawą łączy się **przebudowanie mostu na Rudawie w ul. Wolskiej.** Obowiązku tego ma dopełnić gmina miasta Krakowa a Towarzystwo tramwajowe przyczyni się tylko pewną kwotą. Mowca dowiedział się, że plany przebudowy mostu nie są jeszcze gotowe i z tego powodu budowa linii do parku dra Jordana może się opóźnić, bo plany te muszą być także przedłożone Ministerstwu kolejowemu do zatwierdzenia.

Wobec tego mowca uprasza Prezydenta, ażeby:

1) poczynił w Ministerstwie kolejowem zabiegi o przyspieszenie zatwierdzenia planów budowy nowych linii kolei elektrycznej;

2) ażeby polecił zbadać sprawę przebudowania mostu na Rudawie i jeżeli plany przebudowy mają być przedłożone Ministerstwu kolejowemu do zatwierdzenia, polecił jak najrychlejsze ich wysłanie do tego urzędu. —

Wiceprezydent dr. Leo nadmienia, że już kilkakrotnie r. m. dr. Ponikło interpelował w sprawie przedłożenia przez Magistrat **projektu ustawy o ulgach podatkowych dla domów, które ze względów zdrowotnych lub komunikacyjnych mają być przebudowane.** Stosunki parlamentarne są tego rodzaju, że przyspieszenie tej sprawy jest konieczne. Mowca uprasza Przewodniczącego o polecenie Budownictwu miejskiemu, by wykaz domów, do takiego przebudowania się nadających, przedłożyła Radzie miejskiej na najbliższem posiedzeniu.

Przewodniczący oświadcza, że zastosuje się do objawionego życzenia.

R. m. dr. Lustgarten prosi Przewodniczącego o wyjaśnienie, czy prawdziwe są pogłoski, że woda z wodociągu miejskiego jest dla zdrowia szkodliwa?

Przewodniczący odpowiada, że w tej sprawie udzielono już wyjaśnień na jednem z poprzednich posiedzeń, a od tego czasu nie zaszły żadne zmiany.

Dalsze szczegóły otrzyma Rada miejska po posiedzeniu Komisyi wodociągowej, które odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Na potrzeby cmentarza izraelickiego sprzedać gminie wyznaniowej izraelickiej dwa skrawki gruntu miejskiego w obszarze 58·45 □°, z parceli 2570 z wyk. hip. l. 1783 wydzielić się mające, w cenie po 10 koron za jeden sążeń,** którą gmina izraelicka przy podpisaniu kontraktu zapłaci.

2) Koszta kontraktu, stempli, należytość przenośną, koszta wydzielenia itp. poniesie gmina izraelicka.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Wandalina Beringera i Jana Kwiatkowskiego.

Przyjęto bez rozpraw (L. 2524). —

Imieniem Sekcyi I radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **W celu uregulowania placu Groble odstąpić Izydorowi Juddowi,** właścicielowi realności lk. 5 dz. III, celem przydzielenia do tejże realności, **kawałek gruntu miejskiego w ilości 75·34□°, z parcel 1917 i 250$^{2}/_{1}$ z wykazu hip. l. 1783** wydzielić się mający, **w zamian za kawałek gruntu, z realności l. k. 5 dz. III. gminie odstąpić się mający w ilości 22·25 □°, celem przydzielenia do placu Groble** z tem, że właściciel realności l. h. 5 dz. III za nadwyżkę gruntu miejskiego, wynoszącą 53·09□°, zapłaci gminie przy podpisaniu kontraktu po 100 koron za 1□°, oraz poniesie koszta kontraktu, stempli, należytość przenośną, koszta wydzielenia itp.

Grunta, przedmiotem powyższej zamiany będące, zostaną oddane wzajemnie w posiadanie w stanie wolnym od wszelkich ciężarów.

2) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Wandalina Beringera i Jana Kwiatkowskiego.

Przyjęto bez dyskusyi (L. 95588/901). —

Imieniem Sekcyi IV radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Gmina miasta Krakowa skłonną jest **usunąć szkołę św. Barbary z realności bursy akademickiej i oddać ubikacye, dotychczas przez szkołę tę zajmowane, Uniwersytetowi Jagiellońskiemu na rozszerzenie bursy,** a względnie zwolnić właściciela realności w. h. 417 lk. 433 dz. I od obowiązku dostarczenia ubikacyi na szkołę, a to pod warunkiem, że c. k. Rząd przyjmie na siebie spłatę rat amortyzacyjnych i procentowych od pożyczki annuitetowej w kwocie 60.000 koron, którą gmina mia-

sta Krakowa na budowę nowego gmachu dla szkoły św. Barbary zaciągnie, i pod warunkiem trzechletniego terminu do ewakuacyi, licząc od dnia zaciągnięcia tej pożyczki.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza, że Sekcya I uchwaliła w tej sprawie przedstawić Radzie miejskiej wniosek odmienny i on ten wniosek podtrzymuje.

R. m. dr. Kohn popiera wniosek Sekcyi IV.

R. m. dr. Kasparek wnosi poprawkę, aby po słowach: „c. k. Rząd przyjmie na siebie“ dodać słowa: „obowiązek zapłaty 60.000 koron albo“, po słowach zaś: „licząc od dnia“ dodać: „zapłacenia kwoty 60.000 kor., względnie od dnia“, oraz opuścić przedostatni wyraz „tej“.

R. m. ks. dr. Spis zauważa, że już była uchwała Rady, aby budynek ten oddać za wynagrodzeniem, a teraz właśnie Rząd proponuje takie wynagrodzenie.

R. m. dr. Staniszewski podnosi wątpliwość, czy kwota 60.000 koron wystarczy na wybudowanie budynku, któryby pomieścił wszystkie klasy, znajdujące się dzisiaj w gmachu przy Małym Rynku. Mowca popiera ewentualnie poprawkę r. m. dra Kasparka.

R. m. dr. Cyfrowicz, przedstawiwszy przebieg sporu gminy z Rządem i przebieg ostatnich rokowań w tej sprawie, popiera wniosek Sekcyi IV.

Wniosek Sekcyi IV z poprawką r. m. dra Kasparka przyjęto.

Wniosek r. m dra Seinfelda upadł (L. 31205/901). —

Imieniem Sekcyi IV radca Mgtu Buczkowski wnosi:
Rada miejska uchwali!

Rada miejska zgadza się na **zetatowanie prowizorycznej szkoły XX, jako samoistnej szkoły wydziałowej 3-klasowej żeńskiej, połączonej ze szkołą pospolitą 4-klasową, i umieszczenie tej szkoły w nowo budującym się gmachu na Kleparzu** z tem jednak wyraźnem zastrzeżeniem, że prócz wydatków rzeczowych, wynikających z artykułu 6 ustawy kraj. z dnia 24 kwietnia 1894 dz. u k. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń się nie zobowiązuje.

Przyjęto bez rozpraw (L. 87091/901). —

Imieniem Sekcyi III r. m. dr. Rosenblatt wnosi:
Rada miejska uchwali!

1) **Do obowiązków Syndyka miejskiego należy:**

a) Udział we wszystkich kontraktach, imieniem gminy zawieranych;

b) zastępstwo gminy we wszystkich procesach gminy, prowadzonych przed władzami sądowemi i administracyjnemi;

c) obecność na posiedzeniach Sekcyi prawniczej, o ile jest zaproszony przez przewodniczącego tejże Sekcyi, tudzież obecność na wszelkich posiedzeniach innych Sekcyi lub Komisyi za zaproszeniem Prezydyum, do którego przewodniczący Sekcyi, względnie Komisyi w takich razach są obowiązani się udawać.

2) W miarę możności należy **utworzyć biuro prawne w Magistracie.**

3) **Poleca się wszystkim departamentom Magistratu i komisyom, aby we wszystkich sprawach prawnych przedkładały odnośne akta Syndykowi miejskiemu do zbadania przed zawarciem umowy.**

R. m. dr. Wechsler wyraża wątpliwość, czy w ustępie pod *b)* trafnie użyto wyrażenia „proces“ w odniesieniu do spraw przed władzami administracyjnemi.

Sprawozdawca wyjaśnia, że po głębokiej rozwadze uznał wyrażenie to za najodpowiedniejsze.

Wniosek Sekcyi III przyjęto. (L. 2543). —

Na wniosek r. m. Kwiatkowskiego **do Komisyi rekursowej dla spraw wodociągowych wybrano z Komisyi wodociągowej r. m. Beringera, Rottera, dr. Rosenblatta — z Sekcyi III zaś r. m. dra Rothweina, dra Stycznia, dra Cyfrowicza.**

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamyka Przewodniczący o godzinie 7 min. 20 wieczorem posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (174 w kad. XI.) **z dnia 6 lutego 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprzydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **34**. Radcy miejscy: Bujański, dr. Górski, dr. Horowitz, dr. Kohn, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, Nowacki, dr. Pareński, dr. Rothwein, Slęk, Stryjeński, dr. hr. Tarnowski, Tilles, dr. Wechsler, hr. Wodzicki **(16)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 minut 15 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Prośbę Franciszka Łachety,** gajowego miejskiego w Dąbiu, o udzielenie mu zapomogi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 8.376). —

2) **Prośbę p. Heleny Gromczakiewiczowej,** wdowy po emerytowanym komisarzu obwodowym, o zamienienie pobieranej przez nią pensyi wdowiej na jednorazową odprawę w wysokości trzechletniej pensyi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 6.001). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, że w dniu dzisiejszym odbyło się **posiedzenie Komisyi dla budowy kanałów wodnych**, a zapadłe uchwały będą przedłożone obecnie jako wnioski nagłe.

R. m. Epstein zauważa, że **Komisya gazowa** dawno już nie była zwołana na posiedzenie i zapytuje, kiedy się odbędzie jej posiedzenie?

Przewodniczący wyjaśnia, że Komisyę gazową zwoła w krótkim czasie, skoro tylko będą wykończone rachunki.

R. m. dr. Rosenblatt twierdzi, że trąbki wozów, rozwożących węgle, dają się słyszeć cały dzień i sprawiają przykry hałas; należałoby je więc znieść, bo obecnie nie są już potrzebne.

Przewodniczący odpowiada, że wyda potrzebne zarządzenia. (L. 12.427). —

R. m. dr. Bujwid wykazuje, że w ostatnich czasach **z trudnością** tylko **zbierają się posiedzenia Rady,** pomimo więc, że obecna Rada ma urzędować tylko jeszcze około dwóch miesięcy, należałoby ją **uzupełnić nowymi członkami** z tych obywateli, którzy otrzymali przy wyborach największą liczbę głosów.

Niektórzy z nich nawet na tak krótki przeciąg czasu przyjęliby mandat radziecki, jak np. p. dr. Kwaśnicki.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa ta znajduje się w Sekcyi prawniczej. —

R. m. dr. Seinfeld, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem komisyi dla budowy kanałów wodnych wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Odnieść się do c. k. Rządu, tudzież do Wydziału krajowego **o powołanie do państwowej Komisyi kanałowej i do krajowej Komisyi kanałowej zastępców Gminy m. Krakowa.**

2) Rada proponuje na delegata w Komisyi państwowej r. m. **Jana Rottera**, w krajowej Komisyi zaś wiceprezydenta **dra Juliusza Leo**, oraz drugiego członka, którego Prezydyum wyznaczy.

3) Na członków Komisyi kanałowej miejskiej z poza Rady miasta zaprasza Rada miasta następujących obywateli:

a) Znawców techników pp.: **Jana Matulę**, radcę dworu, **Stanisława Chrząszczewskiego**, starszego inżyniera i kierownika biura melioracyjnego, **Tadeusza Sikorskiego**, profesora Uniwersytetu, i **Józefa Sarego**, c. k. radcę budownictwa;

b) znawców handlowych i przemysłowych: **dra Artura Benisa**, sekretarza Izby handlowej, **dra Arnolda Rappaporta**, posła do Rady państwa i członka Izby handlowej, i **Zygmunta Rescha**, przemysłowca.

Wnioski te przyjęto bez rozpraw. (L. 10.405). —

R. m. Kwiatkowski zapytuje, czy warunek, podany **w konkursie na posadę fizyka miejskiego**, że kandydaci mają się wykazać nieprzekroczeniem 40 roku życia, obowiązuje także lekarzy miejskich.

Przewodniczący wyjaśnia, że warunek ten odnosi się tylko do kandydatów, nie pozostających w służbie miejskiej. —

Na wniosek r. m. ks. dra Spisa uchwalono zmianę porządku dziennego i przystąpić do obrad nad sprawą wodociągową, zamieszczoną pod punktem XV. porządku dziennego.

Imieniem Komisyi wodociągowej r. m. Rotter wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Poleca się **przeprowadzać badania wody wodociągowej tak w kierunku chemicznym jak i bakteryologicznym, a to w miejskiej pracowni chemicznej i w c. k. zakładzie badania środków spożywczych.**

2) Badania obejmować mają wody, czerpane z każdej ze studzien wodociągowych w Bielanach, studni zbiorowej, zbiornika, oraz niektórych studzien publicznych wypływowych w mieście.

3) Badania przeprowadzać się ma co miesiąc przez przeciąg jednego roku.

4) Badania ilościowe wydajności terenu wodociągowego w Bielanach przeprowadzać się ma peryodycznie

Sprawozdawca rozpoczyna swe wywody od skonstatowania, że w dziennikach niektórych pojawiły się wiadomości, jakoby woda z wodociągu krakowskiego była szkodliwa. Tak nie jest; skonstatowano tylko, że zaszły w wodzie zmiany co do twardości i części stałych i co do żelaza, którego przedtem nie było. Dla zbadania tych zmian zebrała się Komisya wodociągowa na obrady, na które powołany także został p. radca Ingarden ze Lwowa, kierownik budowy wodociągów krakowskich. Zaszła więc w wodzie wodociągu zmiana twardości, obniżenie jej, to znaczy, woda stała się miększą. Byłoby to nawet pożądane, gdyby nie obawa, że ze zmianą twardości mogły nastąpić inne zmiany, które mogłyby spowodować dalsze następstwa.

Wedle analiz dra Lembergera i prof. Olszewskiego twardość wynosiła dawniej 30° francuskich, czyli 16·6° niemieckich, obecnie wynosi 20° francuskich, czyli 11·2° niemieckich. Badania poprzednie wykazały, że woda w różnych porach roku po kilku miesiącach trwałej i ciągłej posuchy miała twardości 25° francuskich, czyli 14° niemieckich. Tak było przez 2 lata, czyli można wziąć przeciętną cyfrę 25 nie 30. Ta różnica wynosi więc tylko 5° francuskich a niemieckich 2·8°, jest więc niewielka. Dla ludzi, rzecz znających, obojętną będzie także rzeczą, czy twardość tę oznaczymy według skali francuskiej czy niemieckiej. Dla mniej dobrze obeznanych wielkość cyfry może sprawić wrażenie. Bo jeżeli np. człowiek ma 36·5° ciepłoty, to każdy powie, że gorączki niema; jeżeli się zaś powie, że człowiek ma 97·7°, ale Fahrenheita, to tylko na oko to źle wygląda, choć jest to samo. Wesołem było w swoim czasie doniesienie jednego z poważnych krajowych dzienników, że zraniony prezydent Stanów Zjednoczonych Garfield miał 100° gorączki, w nawiasie dodano wtedy: prawdopodobnie są to stopnie Fahrenheita.

Chodzi teraz o to, czy badania, które czyniono przed budową wodociągów, były wyczerpujące. Trzeba na to odpowiedzieć, że tak; teren został zupełnie, dokładnie zbadany w całej swej rozległości, jakkolwiek otwory wiertnicze były nie w tem samem miejscu, gdzie znajdują się obecnie studnie, bo wykopanie studzien wchodziło już w wykonanie projektu. Równocześnie ze zmianą twardości zachodzą zmiany w zawartości składników stałych wody, co mowca stwierdza na podstawie tego, co się dzieje w przyrodzie, na podstawie zdań autorów i na podstawie przykładów na tablicach. Równocześnie mowca stwierdza tablicami, że to obniżenie twardości wody, które u nas zaszło, nie stanowi wyjątkowego w tym wypadku zdarzenia, bo sprawdzono je i gdzieindziej; w Kolonii wynosi to obniżenie 3—5° twardości niem., u nas 2·80°, a w wodzie źródlanej w Jenie 4·90°. Stwierdzić to należy nie dlatego, aby się pocieszyć tem, że gdy u nas może być niedobrze, to mówi się, że i gdzieindziej jest niedobrze, lecz dlatego, że w ogólności do pewnych granic inaczej być nie może. Konstatuje dalej sprawozdawca, że zmiana twardości wody polega na prawie przepływania wody gruntowej przez warstwy; jeżeli są silne opady, to tej wody przepływającej jest więcej i płynie ona szybcej; jeżeli zaś mało i powoli ta woda płynie, to z warstw przebytych zabiera więcej części stałych. Dlatego po długiej posusze woda jest twardszą.

Co do zawartości żelaza, to dawniej nie wykrył go ani p. Alberti, ani prof. Olszewski, ani dr. Lemberger dnia 21 października 1901 r. — prof. Olszewski zaś znachodzi je w grudniu w ilości 0·9 miligr. w litrze wody, a także zakład badania środków spożywczych 0·4 miligr. w litrze wody, dwa tygodnie później, w tej samej studni. Więc zakład prof. Bujwida znalazł mniej niż połowę z cyfry prof. Olszewskiego. Tę różnicę trzeba wytłómaczyć w ten sposób: różne są metody, któremi badacze się posługują, zajść także mogą błędy obserwacyjne, a mimo to uznać trzeba, że jeden i drugi analityk robili dobrze. Ale błędy te są nieuniknione.

Co do dat innych, wprost pomyślnych, to w maju 1901 roku znalazł chemik miejski w wodzie ze studni

pod OO. Dominikanami 0·7 miligr. żelaza, a w pół roku później znaleziono tego żelaza tylko 0·2 miligr. w litrze. Jestto ilość żelaza tak mała, że nawet najlepszy „odżeleziacz“ wody lepszej nie dostarcza.

Taką jest woda w mieście i jeżeli badania, proponowane przez Komisyę, okażą stale ten sam rezultat, to właściwie sprawa jest bezprzedmiotową.

Sprawozdawca podaje następnie inne daty. W bani powietrznej badania czynili trzej analitycy. Prof. Olszewski znalazł 2 grudnia 1 miligram w litrze wody, a 3 grudnia 1·7 miligr. W trzy dni później dr. Lemberger znalazł w tej bani 1·15 miligr., a dnia 9 grudnia zakład badania środków spożywczych znalazł 0·9 miligr. Te trzy analizy odbyły się wśród tych samych warunków w ciągu jednego tygodnia i nie nasuwają uwag. W zbiorniku znowu na Kopcu Kościuszki prof. Olszewski znalazł 2·16 miligr., dr. Lemberger 0·5, zakład prof. Bujwida 0·65 miligr. W zestawieniu cyfry te wykazują, że woda w bani w porównaniu ze zbiornikiem straciła pewną ilość żelaza według zdania dwóch badaczy, tj. dra Lembergera i zakładu badania środków spożywczych, według trzeciego podskoczyła ta zawartość bardzo silnie. Jestto rzecz niemożliwa; daje temu wyraz w słusznym wywodzie dr. Lemberger, że w wodzie w zbiorniku musi być mniej żelaza, niż w wodzie w bani powietrznej. Co do żelaza w samych studniach, to na 20 studzien w 8 wypadkach cyfry zakładu środków spożywczych zgadzają się z cyframi prof. Olszewskiego, w dwóch wypadkach prof. Olszewski wykazuje mniej żelaza, niż zakład środków spożywczych w 10 wypadkach więcej. Zgodnie obaj analitycy wykazują bardzo znaczną zawartość w studniach 17, 18, 19, znacznie zaś mniej w sąsiednich z obu stron studniach 16 i 20. Przemawiałoby to za lokalnem, silniejszem pojawieniem się żelaza w tem miejscu.

Podobną rzecz stwierdzono w Budzyniu, gdzie woda, z otwartego źródła płynąca, nie miała nic żelaza, a kilkanaście metrów dalej, po minięciu kęp rudy żelaznej, już żelazo posiadała. W niektórych więc studniach wielką ilość żelaza spowodowało zanieczyszczenie miejscowe. Albo się to wyczyści przez dalsze pompowanie, albo nie — i prawdy w tym kierunku dojść trzeba; gdy się coś pozytywnego zbada, wtedy dopiero będzie można pomyśleć, czy te studnie wyłączyć, czy też wodę odżelezić.

Te wszystkie motywa dają wierny obraz prawdziwego stanu rzeczy. Roztrząsano je na posiedzeniu Komisyi wodociągowej, która wydała osobny komunikat następującej treści: „Komisya wodociągowa po ścisłem zbadaniu rzeczy nabyła przekonania, że zmiany, zaszłe w wodzie wodociągowej, tak co do jej twardości i zawartości żelaza żadnych w kierunku sanitarnym nie budzą obaw dla zdrowia mieszkańców, w kierunku zaś technicznym prawidłowego funkcyonowania wodociągów nie wymagają nowych zarządzeń“.

Komunikat ten uspokoić powinien tych, którzy tego jeszcze potrzebują. Mowca prosi o uchwalenie przedłożonych wniosków.

R. m. dr. Kasparek prosi o wyjaśnienie, co znaczy osad, pozostający z wody wodociągowej.

R. m. dr. Seinfeld ubolewa, że w dziennikach zjawiają się komunikaty prędzej, zanim rzecz jakaś przedyskutowaną została. W jednym dzienniku czytaliśmy, że woda jest szkodliwa, za czem cały szereg osób rozszerzał wieści, że procent żelaza nadmiernie się powiększył, że rury wodociągowe ulegną zatkaniu. Złej woli szerzenia fałszywych wiadomości zapobiedz nie można, ale trzebaby się postarać, aby wiadomości przedwczesnych nielegalnym sposobem z komisyi nie wydostawano. Mowca cieszy się, że sprawozdawca wywodami swymi uspokoił publiczność, i oświadcza, że głosować będzie za wnioskami Komisyi.

I. wiceprezydent dr. Leo wskazuje, że sprawozdawca w krytyce analizy prof. Olszewskiego poszedł za daleko i wyraził zapatrywania, które nie były wypowiedziane ani w podkomisyi ani w Komisyi i są chyba wyrazem osobistych poglądów sprawozdawcy. Mowca podnosi potrzebę dokładnego badania wody we wszystkich studniach w Bielanach, bo tylko na tej podstawie będzie można wiedzieć, czy ilość żelaza się zmniejsza czy nie, i co trzeba ewentualnie zarządzić w przyszłości. Co do pogłosek szerzonych o wodzie, za to nikt odpowiadać nie może; faktem jest, że fauna i flora skonstatowaną została nie w mieście, ale w zbiorniku. Komisya na razie nie widziała potrzeby przeciwdziałania owej florze i faunie; ale w dalszym ciągu mogłyby powstać następstwa i wywołać konieczność zarządzeń. Co do osadu dr. Lemberger wyjaśnił bardzo słusznie, że woda, płynąc w rurach, osadza żelazo; również osadza je w zbiorniku. Taki osad tworzy się już w rurach w mieście; jeżeli woda płynie normalnie, to nie zabiera z sobą osadu, jeżeli zaś chyżość wody jest większą, to zabiera go i mamy wtedy wodę zmąconą. Naturalnie taki osad nie jest przyjemny i należy poczynić w przyszłości zarządzenia, aby mu zapobiedz.

R. m. dr. Domański stwierdza również, że rozbioru prof. Olszewskiego, ściśle naukowego, nie można tak podawać w wątpliwość, jak to uczynił sprawozdawca. Mowca wskazuje potrzebę, ażeby przeprowadzono także badania co do fauny i flory. Badanie powinno być prowadzone systematycznie i pod jakimś nadzorem, dlatego mowca czyni w tym kierunku poprawki do wniosku.

1 ustęp ma opiewać: „Poleca się badać wodę z wodociągów pod względem chemicznym, bakteryologicznym, w razie potrzeby pod względem fauny i flory a to w miejskiej pracowni chemicznej, w c. k. zakładzie dla badania środków spożywczych, tudzież ewentualnie w innych zakładach“.

Po ustępie 4 dodać:

„5) Nad badaniami temi czuwać ma osobna komisya, przez Radę wybrana, złożona z Prezydenta, I. wiceprezydenta miasta i 5 członków.

„6) Rezultaty badania podawać się będzie do wiadomości Rady miejskiej co miesiąc“.

R. m. dr. Bujwid broni stanowiska sprawozdawcy, który poddał krytyce rozbiór chemiczny prof. Olszewskiego. Pewną niezgodność cyfr z rozbiorów, dokonanych przez prof. Olszewskiego, docenta Lembergera i zakład dla badania środków spożywczych, skonstatowano w Komisyi i niema w tem nic dziwnego, bo są one zależne od metody, od czasu. Co do żyjątek, to one znachodzą się i muszą się znachodzić w osadzie zbiornika, ale w wodzie rozprowadzonej już nie będą. Gdyby bowiem znajdowały się w wodzie, to musiałoby równocześnie być znacznie więcej bakteryj, których jest minimalna liczba. Co do osadu, to mamy osad zazwyczaj w karafce, gdy woda dłuższy czas w niej się znajduje, ale osad to nie żelaza, ale węglanu wapna silnie brunatny. Mowca

stwierdza, że nie należy obawiać się szkodliwości krakowskiej wody. Na wniosek r. m. dra Domańskiego, aby osobną wybrać komisyę, która prowadzić będzie zakreślone wnioskiem badania, mowca się nie zgadza, należeć to będzie do Komisyi wodociągowej. Wreszcie mowca zaznacza, że badań tajemnicą zasłaniać nie trzeba, rzecz powinna być jawna, ale wtedy dopiero, gdy już jest dojrzałą i należycie wyświetloną. Jakąś część niezbadanej jeszcze ostatecznie kwestyi wyciągać dla dzienników, jest rzeczą złą, bo ludność niepotrzebnie jest niepokojoną.

R. m. dr. Jordan sądzi, że dzisiejszy referat i wyjaśnienia wpłyną na uspokojenie ludności co do wody wodociągowej. Mowca występuje przeciw wnioskowi r. m. dra Seinfelda, ażeby robiącym analizę nie wolno było mówić o skutkach badania. Tutaj nie należy uciekać się do jakichkolwiek tajemnic.

Sprawozdawca r. m. Rotter reasumuje kilka szczegółów, które wyjaśnił już r. m. dr. Bujwid i inni znawcy. Co do analiz, to nie ulega wątpliwości, że one były dokładnie zrobione a niezgodność jednej z drugą i trzecią były następstwem błędu, wynikłego z przepisania czy z rachunku. Rzecz taką skonstatowano przecież na Komisyi wodociągowej, gdzie skutkiem sprawdzonej pomyłki w przepisywaniu wynikła ilość części stałych w analizie dra Lembergera 329 zamiast 229 miligr. w litrze. Taka sama pomyłka zajść mogła przez przepisywanie wyniku analizy prof. Olszewskiego. Z wnioskami r. m. dra Domańskiego mowca się zgadza; zamiast wyboru jednak osobnej komisyi radby sprawozdawca, aby Komitet budowy wodociągu prowadzeniem badań się zajął, ale Komitet wzmocniony chemikiem i co ważniejsza bakteryologiem, bo, jak słusznie powiedział jeden z niemieckich badaczy: „Der Bakteriologe soll das letzte Wort sprechen". Co do jawności badań, to mowca zaznacza, że r. m. dr. Jordan mylnie tłómaczy pojęcie tajemnicy; trzeba bowiem czekać na ostateczny wynik, a nie podawać do wiadomości publicznej ułamka nieskończonych badań, nieraz jeszcze błędnych.

R. m. Federowicz wnosi następujący dodatek zamiast ustępu pod 5), proponowanego przez r. m. dra Domańskiego:

„5) Nad badaniami temi czuwać ma podkomitet wodociągowy, do którego zaprasza się jeszcze do nadzorowania tych czynności r. m. dra Bujwida, r. m. dra Domańskiego i r. m. dra Bandrowskiego, oraz dra Schramma".

R. m. dr. Domański zgadza się co do ustępu pod 5) na wniosek r. m. Federowicza i część swego wniosku co do tego ustępu cofa.

Wnioski Komisyi wodociągowej przyjęto z dodatkiem r. m. dra Domańskiego i Federowicza. (L. 13.114).—

Imieniem Sekcyi V. i II. naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zgromadzeniu Sióstr Felicyanek na Smoleńsku udziela się **na utrzymanie bezpłatnej kuchni studenckiej jednorazowy zasiłek na rok 1901 w kwocie 500 koron** i w tym celu przyznaje się dla Działu X. kredyt dodatkowy z Działu XIV. poz. 6 tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 30.831/901). —

Imieniem Sekcyi V. i II. tenże sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi taniej kuchni ludowej izraelickiej udziela się **zasiłek jednorazowy w kwocie 400 kor.** i w tym celu przyznaje się dla Działu X. kredyt dodatkowy z Działu XIV. poz. 6 budżetu tegorocznego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 55.818/901). —

Imieniem Komisyi sanitarnej r. m. dr. Domański wnosi:

1) Rada miasta uchwali **wnieść** do Wysokiego **Sejmu petycyę**, by zamiast powiększenia Zakładu kulparkowskiego **zbudowano drugi zakład dla obłąkanych w zachodniej części kraju, czy w samym Krakowie, czy w okolicy.**

2) Rada miasta zaprosi do poparcia tej petycyi tak władze autonomiczne zachodniej części kraju, jak i posłów sejmowych, osobliwie z miasta Krakowa i ziemi krakowskiej.

R. m. dr. Jordan wskazuje, że posłowie sejmowi, a szczególnie członek Komisyi budżetowej sejmowej r. m. dr. Paszkowski powinien działać w tym kierunku, aby nie wydawano funduszów szpitala św. Łazarza w Krakowie na zakład w Kulparkowie, gdy w Krakowie zachodzi potrzeba budowy różnych zakładów lekarskich.

Wniosek Komisyi sanitarnej przyjęto. (L. 13.113).—

Przewodniczący z powodu braku kompletu zamyka posiedzenie o godzinie 8 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (175 w kad. XI) **z dnia 13 lutego 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **34**. Radcy miejscy: dr. Doboszyński, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, Mendelsburg, Nowacki, dr. Paszkowski, dr. Rosenblatt, Slęk, dr. hr. Tarnowski, Tilles, hr. Wodzicki **(12)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Bujański, dr. Kohn, dr. Lustgarten, dr. Wechsler **(4)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorom.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) Prośbę **p. Adeli Fijołkowej**, wdowy po oficyale Magistratu, o wymiar pensyi wdowiej.

Odesłano do Sekcyi III. (L 10.563). —

2) Prośbę **p. Witolda Lewandowskiego**, oficyała Magistratu, o pozostawienie mu odebranych dodatków pięcioletnich.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 10.564). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, że wskutek wniesionej do Rady Państwa petycyi i starań reprezentantów miasta, **komisya budżetowa Rady Państwa uchwaliła, aby Rząd na cele asanizacyi miast Krakowa i Lwowa wstawił odpowiednie kwoty do budżetu państwowego, począwszy od r. 1903.** (L. 14.938). —

R. m. Schwarz zauważa, że wskutek zarządzenia Prezydenta miasta **wozy, rozwożące węgiel ze składów miejskich, zaprzestały używać trąbek**, zapowiadających przyjazd; natomiast **wozy prywatne** tem silniej **posługują się trąbkami**; należałoby zatem i im także zakazać używania trąbek.

Przewodniczący wyjaśnia, że zakaz trąbienia wydano wszystkim rozwożącym węgle, tak składowi miej-

skiemu, jak i przedsiębiorcom prywatnym, i prosi o kilka dni cierpliwości, zanim zakaz ten wejdzie w życie.

W dyskusyi wzięli udział r. m. dr. Kasparek, Bartoszewicz, dr. Popiel i dr. Styczeń. —

R. m. dr. Staniszewski, uzasadniwszy nagłość sprawy, i po uchwaleniu nagłości przez Radę, wnosi: **„Postanowienie o potrzebie wniesienia środków prawnych od orzeczeń władz sądowych, administracyjnych i skarbowych Rada przekazuje Prezydentowi miasta“.**

Wniosek przyjęto bez rozpraw. (L. 14.939/902. —

Imieniem Komisyi inwestycyjnej starszy inspektor Bud. m. Knaus wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada m. zatwierdza **plan i kosztorys na budowę hali dla bicia grubego bydła w rzeźni miejskiej wraz z urządzeniem mechanicznem kosztem 150.000 koron.**

Rada m. udziela Komisyi inwestycyjnej kredyt na kwotę 150.000 koron i upoważnia ją do poczynienia wszelkich potrzebnych zarządzeń, ażeby hala ta do jesieni 1902 r. gotową była do użytku.

Sprawozdawca objaśnia wywieszone plany.

R. m. dr. Bujwid, popierając wniosek Komisyi inwestycyjnej, czyni dodatek: „Rada m. uchwala przy budowie nowej rzeźni zadowolić się siłami i materyałami krajowymi bez względu na możliwe zwiększenie kosztów z tego powodu“.

I. wiceprezydent dr. Leo zaznacza, że Kraków w wydatkach na rzeźnię pozostał znacznie w tyle poza innemi miastami, albowiem budowa naszej rzeźni kosztowała dotąd tylko 373.000 kor., gdy tymczasem na ten sam cel wydano w Bernie $2\frac{1}{2}$ miliona, a we Lwowie przeszło 2 miliony koron. W roku 1880 bito u nas 42.000 sztuk wszelkiego rodzaju bydła, w roku zeszłym zaś już 82.000 sztuk. Dochodu czystego w roku 1880 przyniosła rzeźnia 29.000 koron, w roku 1901 przeszło 90.000 koron, tj. prawie 25% od włożonego kapitału. Pod względem finansowym jestto bardzo dobry interes, gdyż w krótkim czasie zwraca poczynione wkłady, a nadto sprawy rzeźni nie należy traktować tylko ze stanowiska finansowego, ale przeważnie ze stanowiska sanitarnego, a odpowiednie w tym kierunku urządzenie jej przyniesie dodatnie wyniki sanitarne. Co do sprawy, poruszonej przez r. m. dra Bujwida, mowca zauważa, że Komisya inwestycyjna uchwaliła wezwać do konkurencyi przedewszystkiem fabryki krajowe; są wszakże pewne urządzenia mechaniczne, bez których nowa rzeźnia obejść się nie może, na które patenty posiadają tylko pewne fabryki i te od nich będzie trzeba sprowadzać.

R. m. dr. Bujwid wyjaśnia, że nie miał na myśli takich urządzeń, których krajowe fabryki nie będą w stanie dostarczyć.

Wniosek Komisyi inwestycyjnej wraz z dodatkiem r. m. dra Bujwida przyjęto. (L. 15.085). —

Radca Mgtu Skrzyniarz imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada m. uchwali!

Udziela się zaliczkę w kwocie 12.000 koron na zakupno węgli dla urzędników i sług miejskich na r. 1902.

Wniosek Sekcyi II. przyjęto bez rozpraw. (L. 2361).—

Imieniem Sekcyi IV. i II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Dla 16 stałych młodszych **nauczycieli i nauczycielek tutejszych szkół ludowych udziela się jednorazową zapomogę** w kwocie 800 koron, dla tymczasowych zaś nauczycieli i nauczycielek tutejszych szkół ludowych udziela się jednorazową zapomogę w kwocie 1.200 kor. Rozdział tej ostatniej kwoty ma nastąpić przez Prezydenta miasta na wniosek Sekcyi IV.

Łączny wydatek w kwocie 2.000 koron należy pokryć z funduszów roku bieżącego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 1.433). —

Na wniosek r. m. dra Seinfelda uchwalono przystąpić do obrad nad regulaminem wyborczym Rady miejskiej, umieszczonym pod punktem X. porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi III. przedkłada r. m. dr. Kasparek **projekt regulaminu, mającego obowiązywać przy wyborach członków Rady miasta Krakowa***).

I. Czynności wstępne. **§ 1.** „Wydział III. będzie dokonywał czynności wyborów pod kontrolą Sekcyi prawniczej Rady miasta“.

Przewodniczący zwraca uwagę na sprzeczność, zachodzącą między tym paragrafem regulaminu a postanowieniem § 117 nowego statutu miejskiego.

R. m. dr. Seinfeld popiera zapatrywanie Przewodniczącego i wnosi: „§ 1 przyjmuje się wedle dawnego brzmienia“.

R. m. Rotter popiera wniosek r. m. dra Seinfelda.

R. m. dr. Kasparek zauważa, że postanowienie, zawarte w ustępie 2-gim § 1 dawnego regulaminu, okazało się niepraktycznem.

R. m. dr. Staniszewski wnosi: § 1 regulaminu ma opiewać: „Czynności przygotowawczych do wyborów Rady miejskiej dokona Prezydent miasta przy współudziale wybranej *ad hoc* przez Radę miasta ze swego grona komisyi“.

R. m. dr. Seinfeld zauważa, że w razie przyjęcia wniosku r. m. dra Staniszewskiego zachodziłaby kolizya między komisyą, przeznaczoną do przygotowania wyborów, a komisyą reklamacyjną.

R. m. dr. Górski wnosi poprawkę do wniosku Sekcyi III. a mianowicie, aby dodać: „czynności przedwstępne“ i pod kontrolą „Prezydenta miasta i Sekcyi prawniczej“.

R. m. dr. Horowitz wnosi: § 1 ma opiewać: „Prezydent będzie dokonywał czynności wyborów przy współudziale Sekcyi prawniczej (§ 117 statutu)“.

R. m dr. Górski cofa swój wniosek i popiera wniosek r. m. dra Horowitza.

W dalszej dyskusyi przemawiają r. m.: dr. Seinfeld, dr. Rothwein, Rotter, ks. dr. Spis, I. wiceprezydent dr. Leo, Bartoszewicz.

Sprawozdawca dr. Kasparek modyfikuje wniosek Sekcyi III. w sposób następujący: § 1 ma opiewać: „Prezydent miasta powierzy czynności wstępne wyborcze jednemu z Wydziałów Magistratu pod kontrolą Sekcyi prawniczej Rady miasta“.

Przystąpiono do głosowania

Wnioski r. m. dra Staniszewskiego, dra Horowitza, dra Kasparka i dra Seinfelda upadły.

Na wniosek I. wiceprezydenta dra Leo sprawę brzmienia § 1 regulaminu odesłano Sekcyi III.

Przystąpiono do uchwalenia następnych paragrafów regulaminu.

---

*) Egzemplarz drukowanego projektu załączony jest do oryginalnego protokołu obrad Rady miejskiej.

Przy **§ 2.** Przewodniczący zauważa, że czynności przygotowawcze do najbliższych wyborów są już w pełnym toku, i nie wie, czy obecnie jeszcze da się zastosować postanowienie o kartkach odmiennego koloru.

§ 2 przyjęto z dodatkiem: „otrzyma kartki, o ile będzie można, koloru odmiennego".

§§ 3, 4 i 5 przyjęto bez rozpraw.

Przy § 6 zabiera głos r. m. Rotter.

Przewodniczący dla braku kompletu zamyka posiedzenie o godzinie 8 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (176 w kad. XI.) **z dnia 27 lutego 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **31**. Radcy miejscy: dr. Doboszyński, dr. Górski, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, dr. Pareński, dr. Paszkowski, Rotter, Slęk, Tilles, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Biborski, Birnbaum, Bujański, Chmurski, dr. Jordan, dr. Popiel, dr. Rothwein, dr. hr. Tarnowski (**8**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

R. m. Schwarz twierdzi, że wozy kolei elektrycznej na linii Rynek-Park krakowski zamiast co $5^1/_2$ minut krążą zaledwie co 15—12 minut, wnosi: **„Wzywa się Magistrat, ażeby zniewolił Spółkę tramwajową do ścisłego wypełnienia umowy co do porządku jazdy na linii Rynek-Park krakowski".**

Przewodniczący wyjaśnia, że uchwalony przez Radę regulamin ruchu tramwaju elektrycznego nie uzyskał jeszcze zatwierdzenia Ministerstwa i dlatego trudno domagać się z urzędu jego wykonania. Poczyni jednak w drodze poufnej kroki, ażeby wozy jeździły w należytych odstępach czasu.

R. m. dr. Cyfrowicz dodaje, że wczoraj na linii Rynek-Park krakowski krążyły zaledwie dwa wozy. —

Prezydent miasta podaje do wiadomości **uchwały Komisyi wodociągowej**, zapadłe na posiedzeniu w dniu 26 lutego b. r., które opiewają:

1) Studnie l. 17, 18, 19, 20 mają być wyłączone wskutek znacznej zawartości żelaza.

2) Po przeprowadzeniu badań jakościowych wody, czerpanej ze studzien od 1—16, przeprowadzone być mają badania ilościowe, t. j. badania wydajności studzien od l. 1—16 i od 1—20 przy maksymalnej depresyi 2·50 m, jeżeliby się przy mniejszej depresyi ilości 8.000 kub. m. nie uzyskało.

Prezydent składa **podziękowanie** r. m. **Beringerowi** i **drowi Domańskiemu**, oraz starszemu inżynierowi **Chrząszczewskiemu**, że mimo silnych mrozów i niepogody byli obecni przy czerpaniu wody ze studzien wodociągowych w zakładzie bielańskim, tudzież chemikowi miejskiemu **drowi Lembergerowi** i dwom pp. **asystentom c. k. zakładu dla badania środków spożywczych** za natychmiastowe dokonanie prób.

Sprawozdanie Prezydenta przyjęto do wiadomości. —

R. m. dr. Staniszewski, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada m. uchwali!

Do **podpisania kontraktu**, z administracyą c. k. kolei państwowych zawrzeć się mającego, **którym przeniesiona być ma własność drogi dojazdowej do dworca kolei żelaznej w Krakowie na rzecz gminy miasta Krakowa**, deleguje się oprócz Prezydenta miasta r. m. Wandalina Beringera i dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto bez rozpraw. (L. 19.513). —

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, jak się rzecz ma **z miejskim składem kontumacyjnym** i w jakim stanie są rokowania z Ogólnym Związkiem hodowców i handlarzy bydła we Lwowie?

R. m. dr. Seinfeld zapytuje, czy Ogólny Związek zapłacił zaległe Gminie należytości?

Przewodniczący wyjaśnia, że obecnie przygotowuje się rachunek dla Ogólnego Związku, poczem podjęte będą odpowiednie kroki. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I dyr. Bud. miej. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Dodatkowo do uchwały z dnia 20 czerwca 1901, dotyczącej kosztów **nowego pomiaru miasta Krakowa**, Rada miasta zgadza się dopłacić c. k. Rządowi do sumy, w tej uchwale wymienionej, jeszcze kwotę 400 koron w gotówce na pokrycie zwiększonych kosztów litografii map gmin podmiejskich.

2) Do podpisania deklaracyi, przez c. k. Rząd wymaganej, upoważnia Rada miasta obok Prezydenta miasta r. m. Jana Rottera i dra Walentego Staniszewskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 15.006). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 346 koron 24 hal. dla działu I. poz. 5 budżetu r. 1901 **na pokrycie zwiększonych wydatków urządzenia lokalu dla archiwum aktów senackich** w r. 1899 w domu L. 10 ul. św. Krzyża.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86.821/901). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) W myśl uchwał Rady m. z dnia 2 września 1885 i z dnia 28 czerwca 1886 **zawrzeć ze Zgromadzeniom OO. Karmelitów bosych w Czerny**, zamiast kontraktu zamiany, **kontrakt kupna-sprzedaży celem nabycia na rzecz Gminy miasta Krakowa gruntów tegoż Zgromadzenia w ilości 958□°, stanowiących dziś parcele 940/3 i 956/4 w Prądniku czerwonym, na rozszerzenie cmentarza miej. zajętych.**

2) Cenę kupna z przynależytościami około 1.740 kor. wypłaci Gmina po zatwierdzeniu kontraktu przez właściwe władze.

3) Koszta kontraktu, stempli, należytość przenośną, koszta zmian hipotecznych itp. poniesie Gmina miasta Krakowa.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Wandalina Beringera i Jana Kwiatkowskiego.

5) Potrzebną na pokrycie ceny kupna z pn. kwotę 1.740 kor. wstawić w budżet r. 1902 jako wydatek nadzwyczajny działu II.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 22.763/900). —

Imieniem Sekcyi II. i V. sekretarz Mgtu dr. Zaczek wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy** w kwocie 1.609 kor. dla działu V. poz. 5 budżetu na r. 1901 (35% **na utrzymanie policyi**).

R m. dr. Rosenblatt wspomina, że stosunki bezpieczeństwa publicznego w Krakowie pozostawiają wiele do życzenia i straż policyjna powinna być jak najrychlej powiększona; zapytuje, czy zamierzona jest reforma i powiększenie straży policyjnej.

R. m. Kwiatkowski zapytuje, czy w należytość, którą Gmina opłaca Rządowi, wliczony jest także dodatek 35% na utrzymanie żołnierzy policyjnych, stacyonowanych w Podgórzu.

Sprawozdawca podaje przebieg rokowań z Rządem o powiększenie straży policyjnej, tudzież zwrotu kwoty 35.000 koron, przypadającej za żołnierzy pomieszczonych w Podgórzu, a przez Gminę miasta Krakowa wypłaconej; od rozstrzygnięcia tej ostatniej sprawy, która znajduje się w Trybunale administracyjnym, zależy podjęcie dalszych kroków co do powiększenia liczby żołnierzy policyjnych.

Wniosek Sekcyi II. i V. przyjęto. (L. 98.749/901).—

Imieniem Sekcyi V. i II. naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

Stowarzyszeniu rękodzielników „Gwiazda“ w Krakowie udziela się **jednorazowy zasiłek w kwocie 200 koron** i w tym celu przyznaje się dla działu XIV. poz. 6 tegorocznego budżetu kredyt dodatkowy w odpowiedniej wysokości.

R. m. ks. dr. Bukowski czyni poprawkę, aby zasiłek podnieść do kwoty 300 koron.

Wniosek Sekcyi V. i II. przyjęto, poprawka r. m. ks. dra Bukowskiego upadła. (L. 86.091/901). —

Imieniem Komisyi inwestycyjnej I. wiceprezydent dr. Leo wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Nabyć realność lk. 405 Dz. I. w Krakowie (lwh. 590) l. or. 21 przy ul. Szpitalnej położoną, własność kościoła N. P. Maryi stanowiącą, za kwotę ryczałtową 82.000 koron.**

2) Cenę kupna oraz wszelkie z zawarciem kontraktu kupna wynikające koszta, jakoto: należytość od przeniesienia własności, stemple i t. p. pokryć należy z funduszu inwestycyjnego (pożyczki 1,000.000 koron, zaciągniętej w funduszu propinacyjnym).

3) Do ułożenia bliższych warunków tego kontraktu oraz do podpisania umowy upoważnia się Prezydenta miasta oraz r. m. Wandalina i Jana Kwiatkowskiego.

R. m. dr. Kohn zaznacza, że sprawą tą zajmowała się od dwóch lat komisya, wybrana przez Sekcyę I., a jej referent r. m. dr. Staniszewski całą sprawę przygotował. Komisya ta rozwiązała się, gdy Komisya inwestycyjna bez porozumienia się z Sekcyą I. wybrała dla tej sprawy inną komisyę. Mowca popiera wniosek Komisyi inwestycyjnej, wnosi tylko poprawkę, aby w miejsce r. m. Kwiatkowskiego do czynności oznaczonych w ustępie 3 wniosku upoważnić r. m. dra Staniszewskiego, jako obeznanego ze stanem sprawy.

R. m. ks. dr. Spis zapytuje, czy w sprawie sprzedaży wymienionej realności odnoszono się do Kapituły.

R. m. dr. Staniszewski stwierdza, że cena kupna nie jest wygórowana, a gdy sprawę tę popiera Ordynaryat książęco-biskupi, to kontrakt sprzedaży podlegać będzie zatwierdzeniu tylko Namiestnictwa i Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Sprawozdawca zgadza się na poprawkę, wniesioną przez r. m. dra Kohna.

Wniosek Komisyi inwestycyjnej z poprawką r. m. dra Kohna przyjęto. (L. 19.434) —

Przystąpiono do obrad nad **regulaminem wyborczym Rady miejskiej.**

Sprawozdawca r. m. dr. Kasparek wskutek odesłania brzmienia § 1 do Sekcyi III., imieniem Sekcyi III. wnosi: Uchwala się osnowę napisu, tudzież osnowę § 1 regulaminu wyborczego Rady miasta, jak następuje:

„I. Czynności przygotowawcze“.

„**§ 1.** Prezydent miasta będzie dokonywał czynności przygotowawczych wyborczych“.

Wniosek ten przyjęto bez rozpraw.

Ponieważ **§§ 2, 3, 4, 5** uchwalono już na poprzedniem posiedzeniu, przeto przystąpiono do dyskusyi nad następnymi paragrafami.

§§ 6, 7, 8, 9 przyjęto bez rozpraw.

Przy **§ 10** zabiera głos r. m. dr. Seinfeld.

Przewodniczący zamyka z powodu braku kompletu posiedzenie o godzinie 7 wieczorem. —

Posiedzenie zwyczajne (177 w kad. XI.) **z dnia 6 marca 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **38.** Radcy miejscy: Chmurski, dr. Doboszyński, dr. Górski, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, Nowacki, Slęk, Stryjeński, Tilles, hr. Wodzicki **(11)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Prośbę dyetaryuszy Magistratu o udzielenie im zapomogi drożyźnianej.**

R. m. dr. Bujwid prosi, aby właściwa Sekcya jak najprędzej przedstawiła wnioski w tej sprawie.

Prośbę dyetaryuszy odesłano do Sekcyi III. (L. 145/pr.). —

2) Prośbę dra Juliana Gertlera i wspólników o wydanie poświadczenia, iż w razie rozwiązania powstać mającego towarzystwa: **„Związek pomocy narodowej“** i nie rozporządzenia majątkiem przez ostatnie walne zgromadzenie — Gmina miasta Krakowa majątek tego towarzystwa tak ruchomy jak i nieruchomy na własność przyjmie i użyje na cele, oznaczone w statucie.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 19.892). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, że zaproszeni do **miejskiej Komisyi dla budowy kanałów wodnych** pp. poseł **dr. Arnold Rapaport i** emerytowany starszy radca budownictwa **Jan Matula** przyjęli zaproszenie na członków tejże Komisyi. —

R. m dr. Rosenblatt nadmienia, że **z powodu wścieklizny** w Krakowie wydał Magistrat rozporządzenie, aby **psy były zaopatrzone w kagańce.** Rozporządzenie

to nie jest wykonywane i wiele psów włóczy się po mieście bez kagańców. Mowca zapytuje, czy Przewodniczący nie zechciałby zarządzić, aby przepisy Magistratu w tej mierze ściśle były wykonywane.

Przewodniczący odpowiada, że oprawca miejski jeździ obecnie przed południem i po południu i zbiera wałęsające się bez kagańców psy; nadto zapewnia Przewodniczący, że wyda dalsze obostrzające zarządzenia.

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miejska uchwali!

1) Zawrzeć z Salomeą Molknerową, obecną właścicielką realności l. spisu 304 dr. IV. lwh. 835, za przystąpieniem do kontraktu Petroneli z Krawczyków Mikułowej, byłej właścicielki powyższej realności, kontrakt kupna-sprzedaży, mocą którego **Gmina miasta Krakowa sprzeda Salomei Molknerowej z realności gminnej lwh. 164 gmina kat. Czarna wieś, z parceli 2075 skrawek gruntu miejskiego w ilości 21□° w cenie po 70 koron za jeden kwadratowy sążeń czyli za ryczałtową sumę 1.470 koron,** która już w Kasie miejskiej zapłaconą została. Grunt ten w ilości 21□° sprzedaje Gmina miasta Krakowa celem przydzielenia go jako parceli 2075/3 bez stworzenia nowego ciała hipotecznego do realności Salomei Molknerowej lk. 304 Dz. IV. lwh. 835 dla uregulowania tejże.

Wszelkie koszta, połączone ze spisaniem tej umowy, a to koszta notaryusza, koszta intabulacyi, wszelkie stemple i należytości od przeniesienia, ponosi wyłącznie kupująca Salomea Molknerowa.

2) Do podpisania kontraktu upoważnia Rada obok Prezydenta miasta r. m. dra Stanisława Domańskiego i Jana Kwiatkowskiego.

R. m. dr. Paszkowski zapytuje, czy poprzednia właścicielka zgodziła się na ten kontrakt.

Sprawozdawca wyjaśnia, że Mikułowa do tej umowy przystąpiła.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto. (L. 11.746). —

Przystąpiono do dalszej dyskusyi nad projektem regulaminu wyborczego Rady miasta Krakowa.

Sprawozdawca r. m. dr. Kasparek.

Pierwsze 9 paragrafów uchwalono już na poprzednich posiedzeniach.

Przystąpiono do obrad nad **§ 10.**

R. m. dr. Seinfeld do § 10 wnosi następujący dodatek: „Podstawą prawa wyborczego jest stopa podatkowa bez uwzględnienia opustów“.

Wnioskodawca uzasadnia proponowany przez siebie dodatek okolicznością, że przyjęcie za podstawę prawa wyborczego kwoty płaconej a nie stopy podatkowej, uczyniłoby rozszerzenie prawa wyborczego iluzorycznem, a zamiarem Rady miejskiej przy układaniu projektu nowego statutu było prawo wyborcze obywateli rozszerzyć. Gdyby przyjęto proponowany dodatek, 158 obywateli zyskałoby prawo wyborcze.

R. m. dr. Rosenblatt godzi się zasadniczo na wniosek r. m. dra Seinfelda, zaznacza jednak, że Rada nie ma prawa uchwalać przepisów, odnoszących się do układania listy wyborczej, gdyż nie przysługuje jej prawo autentycznej interpretacyi statutu gminnego, który jest ustawą krajową. Regulaminem wyborczym można normować przepisy, odnoszące się tylko do postępowania przy akcie wyborczym, zmiany zaś w listach mogą nastąpić jedynie w drodze reklamacyi. Mowca w dalszym ciągu zauważa, że Prezydent miasta wyłożył już listy wyborcze i wyznaczył termin reklamacyjny, nie czekając na uchwalenie przez Radę miasta regulaminu wyborczego, uznał przez ten krok zasadę wyżej wypowiedzianą; gdyby więc Rada dzisiaj powzięła uchwałę, sprzeczną z tem zapatrywaniem, to Prezydent, uważając ze swego stanowiska taką uchwałę za sprzeczną ze statutem gminnym, zawiesiłby ją i odwołał się do Namiestnictwa.

R. m. dr. Seinfeld zauważa, że regulaminy wyborcze innych miast zawierają wyjaśnienia przepisów, odnoszących się do układania list wyborczych. W myśl zasady, wypowiedzianej przez poprzedniego mowcę, należałoby dla konsekwencyi skreślić w regulaminie wsyystkie paragrafy, nie odnoszące się do aktu wyborczego.

R. m. dr. Styczeń zauważa, że Rada miejska nie może zmienić statutu, a regulamin może obejmować przepisy, nie naruszające postanowień statutowych.

R. m. dr. Staniszewski twierdzi, że wedle brzmienia § 19 lit. *o)* statutu, zasadą prawa wyborczego jest kwota podatkowa a nie stopa podatkowa; postanowienia tego obecnie zmieniać nie można. Mowca przyznaje, że przy układaniu projektu statutu Rada pragnęła, aby podstawą prawa wyborczego była stopa podatkowa, takie też postanowienie obejmował tekst, uchwalony przez Radę i przez pierwsze posiedzenie sejmowe. Zmiana nastąpiła w Wydziale krajowym lub też w komisyi gminnej w czasie, gdy statut ponownie przedłożono Sejmowi z powodu wprowadzenia poprawek, wskazanych przez Ministerstwo.

R. m. Bartoszewicz zwraca uwagę na niejasność stylizacyi odnośnego postanowienia statutu.

R. m. dr. Paszkowski wyjaśnia, ze władze skarbowe najpierw wyznaczają stopę powszechnego podatku zarobkowego, a potem dopiero kwotę uiścić się mającą.

R. m. dr. Rosenbatt popiera swoje zapatrywanie.

Na wniosek r. m. dra Stycznia uchwalono dyskusyę zamknąć.

Sprawozdawca r. m. dr. Kasparek sprzeciwia się wnioskowi r. m. dra Seinfelda, twierdząc. że Radzie miejskiej nie przysługuje prawo autentycznej interpretacyi statutu.

§ 10 przyjęto. Dodatek r. m. dra Seinfelda upadł.

Przy **§ 11** r. m. dr. Seinfeld wnosi, aby w myśl poprzednio przyjętej zasady zostawić tylko przepisy, dosłownie wyjęte ze statutu, zaczynające się od słów: „Policzenie podatków itd.“ tudzież „W razie, gdyby okazało się itd.“

R. m. dr. Kasparek wyjaśnia, że ustępy te regulują przypadki, statutem nie objęte, nie mogą więc sprzeciwiać się jego postanowieniom.

§ 11 przyjęto. Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

§§ 12, 13, 14, 15 przyjęto.

§ 16. R. m. dr. Seinfeld wnosi poprawkę, aby zamiast § 35 statutu powołać § 36.

§ 16 przyjęto z poprawką r. m. dra Seinfelda.

§ 17. R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby doręczanie kart odbywało się tylko przez pocztę listami rekomendowanymi. W tym celu w § 17 należy opuścić wyrazy: „przez przysięgłych woźnych lub pachołków Magistratu za recepisem, albo“ — „również“, tudzież w następnem zdaniu sława: „lub za pośrednictwem zwierzchności gminnej“.

R. m. dr. Kasparek broni wniosku Sekcyi III.

R. m. dr. Bujwid i dr. Wechsler popierają wniosek r. m. dra Seinfelda.

Na wniosek r. m. dra Popiela uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Staniszewski jest zdania, że nie należy ograniczać Prezydenta miasta w sposobie doręczania kart.

Sprawozdawca sprzeciwia się proponowanej poprawce ze względów zasadniczych.

§ 17 z poprawką r. m. dra Seinfelda przyjęto.

§§ 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 i 32 przyjęto bez rozpraw.

§ 33. R. m. dr. Seinfeld podnosi, że należałoby zamiast „z uderzeniem godziny 5" postanowić „kilka minut po 5". (Wniosku na piśmie Przewodniczący nie otrzymuje).

R. m. Rotter wnosi poprawkę, aby zamiast słów: „w sali wyborczej" wstawić słowa „w lokalu wyborczym".

I. wiceprezydent dr. Leo zauważa, że „lokal wyborczy" nie jest wyrażeniem ścisłem i nasuwa wątpliwość, co przezeń rozumieć należy.

Sprawozdawca sprzeciwia się poprawce r. m. dra Seinfelda, zgadza się zaś na poprawkę r. m. Rottera wobec tego, że już raz w tym paragrafie użyto wyrażenia „lokal wyborczy".

I. wiceprezydent dr. Leo przychyla się do wniosku r. m. Rottera.

R. m. dr. Seinfeld zauważywszy, że wedle zdania niektórych osób skrutynium jest tajne, oświadcza, że sprawa musi być uregulowana i wnosi: Na końcu § 33 dodać ustęp: „Skrutynium jest jawne, liczbę obecnych oznaczy przewodniczący".

R. m. dr. Popiel oświadcza się przeciw jawności skrutynium ze względów praktycznych, gdyż obecność publiczności w czasie skrutynium przeszkadza pracy komisyi wyborczej przy liczeniu głosów.

Na wniosek r. m. dra Horowitza uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Ponikło zauważa, że można oznaczyć liczebnie maximum osób, mogących się znajdować na sali.

Poprawkę r. m. Rottera co do zmiany słów: w sali wyborczej" na „w lokalu wyborczym" przyjęto.

Sprawozdawca oświadcza się przeciw wnioskowi r. m. dra Seinfelda co do jawności skrutynium, zaznaczając, że obowiązujące przepisy dają zupełną gwarancyę bezstronności komisyi wyborczej przy obliczaniu głosów.

Po przemówieniach r. m. dra Seinfelda, dra Paszkowskiego i dra Kohna uchwalono dyskusyę zamknąć

Z zapisanych do głosu przemawiają:

R. m. dr. Styczeń przeciw jawności skrutynium.

R. m. ks. dr. Spis wnosi do § 33 następujący dodatek: „Przewodniczący komisyi wyborczej ma prawo wyznaczyć, ilu wyborców ma pozostać przy skrutynium".

R m. dr. Domański oświadcza się za tajnością skrutynium ze względów praktycznych.

R. m. dr. Staniszewski popiera wniosek r. m. ks. dra Spisa.

Sprawozdawca r. m. dr. Kasparek sądzi, że uczyni zadosyć obu wnioskom, t. j. r. m. dra Seinfelda i ks. dra Spisa, wnosząc następujący dodatek do § 33: „Wyborcy mogą być przy skrutynium obecni, ilość ich oznaczy przewodniczący komisyi wyborczej".

Radcy miejscy dr. Seinfeld i ks. dr. Spis wnioski swoje cofają.

§ 33 z poprawką r. m. Rottera jak wyżej i z dodatkiem r. m. dra Kasparka przyjęto.

§§ 34, 35, 36, 37, 38, 39 przyjęto*). —

Przystąpiono do **wyboru Komisyi reklamacyjnej** w myśl § 34 statutu dla stoł. król. m. Krakowa.

I. wiceprezydent dr. Leo wnosi: „Komisya reklamacyjna będzie składać się z 7 członków".

Wniosek ten przyjęto. (L. 103/pr.). —

Przewodniczący zaprasza do skrutynium r. m. dra Domańskiego i dra Rothweina. Głosujących 39, absolutna większość głosów 20.

Ponad absolutną większość otrzymali głosów r. m.: dr. Staniszewski 39, dr. Rosenblatt 39, Chyliński 38, Federowicz 38, dr. Styczeń 35, dr. Horowitz 27, dr Bujwid 26.

R. m. dr. Bujwid oświadcza, że wyboru przyjąć nie może z powodu braku czasu.

W obec powyższego oświadczenia przystąpiono do ponownego wyboru jednego członka Komisyi reklamacyjnej. Skrutynium jak wyżej. Oddano głosów 35, absolutna większość głosów 18.

R. m. Kwiatkowski otrzymał głosów 29.

Przewodniczący podaje do wiadomości, że w myśl nowego statutu wszyscy radcy miejscy z Rady ustępują. **Wybory będą przeprowadzone w pierwszej połowie maja b. r.**

Wskutek interpelacyi r. m. dra Seinfelda Przewodniczący oświadcza, że **terminu do wnoszenia reklamacyi** przedłużyć nie może ze względu na postanowienia statutu.—

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 8 minut 15 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (178 w kad. XI.) **z dnia 20 marca 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **38**. Radcy miejscy: Bujański, dr. Doboszyński, dr. Górski, dr. Kohn, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, Rotter, Slęk, dr. hr. Tarnowski, Tilles, hr. Wodzicki **(12)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Podziękowanie Komitetu wrzesińskiego za udzielenie wsparcia w kwocie 1.000 kor. ofiarom zasądzonym we Wrześni.**

Przyjęto do wiadomości. —

2) **Podziękowanie I. Zjazdu przemysłowców za udzieloną subwencyę** na cele Zjazdu.

Przyjęto do wiadomości. —

3) **Podanie Józefa Kotarbińskiego, dyrektora teatru miejskiego:** 1) o zmniejszenie ceny oświetlenia elektrycznego; 2) o umorzenie części zaległości w Kasie miejskiej w stosunku do owego zmniejszenia ceny za światło, licząc

*) Regulamin wyborczy wydrukowano w Nrze 4 Dziennika rozporz. na str. 27 do 30 (powyżej).

od chwili objęcia przez niego teatru miejskiego; 3) o przyjęcie na rachunek miasta opłaty asekuracyjnej gmachu głównego tem bardziej, że asekuracya budynku pomocniczego, tj. hali maszyn opłacaną jest z funduszów miejskich; 4) o zmniejszenie ciężarów, jakie z tytułu kontraktu ponosi teatr miejski na rzecz gminy.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 123/pr.). —

4) Prośbę **Konstantego Jaworskiego**, prowizorycznego drogomistrza miejskiego, **o zamianowanie stałym urzędnikiem**, przyznanie dodatku osobistego i podwyższenie kwaterowego.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 14.631). —

5) Prośbę **Józefy Makowskiej**, wdowy po respicyencie straży akcyzowej, o udzielenie pensyi wdowiej lub jednorazowej zapomogi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 20.165). —

6) Prośbę **Maryi Świderskiej**, o wyznaczenie pensyi wdowiej lub jednorazowej zapomogi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 21.390). —

7) Prośbę **Karola Fiedlera**, inspektora miejskiej straży pożarnej, o przyznanie mu rangi i płacy VIII. klasy.

Odesłano do Sekcyi III. —

8) Prośbę **Jadwigi Knapowej**, wdowy po stróżu nocnym, o udzielenie pensyi wdowiej.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 18.095). —

9) Prośbę **Julii Dudkowej**, wdowy po kanalarzu miejskim, o przyznanie stałej miesięcznej pensyi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 17.296). —

10) **Prośbę prowizorycznych oficyałów egzekucyjnych miejskich** o powiększenie etatu z 10 na 15 i o stabilizacyę.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 16.671). —

11) Prośbę **Agnieszki Mitkowej** o udzielenie dodatku drożyźnianego.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 10.118). —

12) Prośbę **Anny Kalischerowej**, wdowy po sekwestratorze, o udzielenie zapomogi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 9.601). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, że wybrani do **miejskiej Komisyi dróg wodnych** pp. prof. Sikorski i Zygmunt Resch, szef domu spedycyjnego Goldlust i Sp. wybór przyjęli —

R. m. dr. Jordan stwierdza, że w ostatnich czasach odzywały się poważne głosy, **aby potrzeby Gminy zaspakajano wyrobami krajowymi**, a tylko w wyjątkowych wypadkach, gdy takich wyrobów niema, udawano się za granicę. Tymczasem zeszłego roku wypłacono z funduszów gminnych Ludwikowi Fritschowi z Wiednia za sprowadzone płótna, koce i dryle 3.455 koron. Materyały te sprowadzono z Wiednia, gdy przecież można je dostać w kraju w dobrym gatunku. Podobną gospodarkę uważa mowca za ciężki grzech, i nazywa ją fatalną i krótkowidzącą, wyrządzającą krzywdę miastu i krajowi, bo choćby nawet towar z Wiednia był tańszy, to należy popierać wyrób krajowy, bo idzie tu o danie zarobku naszym robotnikom. Wreszcie dodaje, że Ekonomat miejski nic nie miał do czynienia z temi zamówieniami.

Przewodniczący zapytuje, czy Rada życzy sobie otwarcia dyskusyi w tej sprawie?

Uchwalono otwarcie dyskusyi

R. m. Epstein zaznacza, że podobnych płócien, jakie sprowadzono z Wiednia, nie wyrabia się w kraju i dlatego przełożona miejskiego Domu kalek zaleciła sprowadzenie ich z Wiednia. Co do menażek, żądano tu za nie po 80 ct, w dodatku liche, natomiast w Wiedniu bez porównania lepsze kosztowały po 40 ct. Dlatego Sekcya musiała się kierować oszczędnością.

R. m. dr. Jordan wykazuje, że w Korczynie można dostać znakomite płótna i koce, dlatego tych wyrobów nie należy sprowadzać z zagranicy.

R. m. Epstein zaznacza, że nie on zajmował się zakupnem przedmiotów, o które chodzi. —

R. m. dr. Bujwid, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi: „Rada miejska uchwala **udzielić** w czasie przedświątecznym **zapomogi dla dyetaryuszy Magistratu w kwocie 4.800 koron**".

Nagłość sprawy uchwalono.

Radcy miejscy Bartoszewicz, ks. dr. Bukowski, dr. Rothwein, ks. dr. Spis popierają wniosek r. m. dra Bujwida.

R. m. dr. Bujwid zaznacza, że zapomoga ta ma być rozdzielona jak zwykle co rok, tj. na rok 1902.

R. m. Paszkowski oświadcza się ze względów zasadniczych za odesłaniem tej sprawy do Sekcyi III.

Wniosek r. m. dra Bujwida przyjęto. (L. 145/pr.).—

Przewodniczący podaje do wiadomości, że wskutek powzięcia uchwały przez Radę na poprzedniem posiedzeniu w sprawie **doręczania kart wyborczych pocztą**, zapytał się tut. c. k. Urzędu pocztowego, czy doręczanie takich kart może odbywać się bez uiszczenia opłaty pocztowej. W urzędowej odpowiedzi wyjaśniono, że listy polecone, zawierające karty głosowania, wedle obowiązujących przepisów muszą być traktowane na równi z listami prywatnymi. Koszt, z tego powodu powstały, wyniósłby około 2 000 kor. Przewodniczący prosi o uchwalenie kwoty w tej wysokości jako kredytu dodatkowego w razie, gdyby Rada miasta pragnęła utrzymać **brzmienie § 17 regulaminu** wedle swej pierwotnej uchwały.

R. m. dr. Staniszewski oświadcza się za rozsyłaniem kart wyborczych częścią przez woźnych, częścią zaś przez pocztę.

R. m. dr. Bujwid sprzeciwia się temu, aby karty dla urzędników doręczać przez naczelników odnośnych władz.

R. m. dr. Cyfrowicz wnosi, aby § 17 regulaminu, obowiązującego przy wyborach członków Rady miasta Krakowa, uchwalić wedle wniosku Sekcyi III., a poprzednią uchwałę, wprowadzającą zmianę, reasumować.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza, że na poprzedniem posiedzeniu podał wniosek doręczania kart pocztą, sądząc, że poczta roześle je za darmo; wobec wyjaśnień jednak, udzielonych przez Przewodniczącego, zgadza się na wniosek r. m. dra Cyfrowicza pod warunkiem, że w § 16 regulaminu dodanem będzie po słowach „do rąk własnych" — „z wykluczeniem pełnomocników".

R. m. dr. Kasparek popiera wniosek r. m. dra Cyfrowicza.

Przewodniczący oświadcza, że według jego zapatrywania pełnomocnik tak długo nie jest wyborcą, dopóki nie otrzyma karty wyborczej.

R. m. dr. Paszkowski broni zapatrywania, że kartę wyborczą można podjąć przez pełnomocnika, powołując się na przepisy prawa prywatnego.

R. m. dr. Seinfeld zaznacza, że w takim razie pełnomocnictwo powinno być legalizowane.

R. m. dr. Kasparek zauważa, że sposób doręczania kart powinien być pozostawiony władzy wykonawczej, która zarządzi w tym względzie, co będzie uważała za stosowne.

R. m. dr. Bujwid oświadcza, że zapatrywanie Przewodniczącego zupełnie go zadawalnia.

R. m. dr. Wechsler popiera zapatrywanie Przewodniczącego, że do prawa wyborczego, jako należącego do prawa publicznego, nie mogą być stosowane przepisy prawa cywilnego.

Na wniosek r. m. dra Cyfrowicza uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Rosenblatt stwierdza, że Komisya reklamacyjna działa zupełnie bezstronnie, nie uwzględniając w równej liczbie z obu stronnictw nieuzasadnionych reklamacyj.

Wniosek r. m. dra Cyfrowicza przyjęto. —

I. wiceprezydent dr. Leo, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Komisyi kanałów wodnych wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Na koszta przygotowania materyału dla sprawy budowy kanałów wodnych i obrony interesów miasta przyznaje się kredyt na razie w kwocie 5.000 koron do dyspozycyi Prezydenta miasta.**

2) Wydatek ten uskutecznić należy sposobem zaliczki z funduszu obrotowego miejskiego, a pokrycie wskaże Sekcya skarbowa.

Po uchwaleniu nagłości wniosek przyjęto bez dyskusyi.

Na wniosek r. m. dra Ponikły uchwalono przejść do posiedzenia tajnego.

R. m. dr. Pareński, jako przewodniczący Sekcyi V., zastrzega sobie sposobność udzielenia na najbliższem posiedzeniu Rady wyjaśnień w sprawie, poruszonej przez r. m. dra Jordana.

O godzinie 6 minut 50 wieczorem Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne a zarządza tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (179 w kad. XI.) **z dnia 3 kwietnia 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **35**. Radcy miejscy: Bujański, dr. Bujwid, Chmurski, dr. Doboszyński, dr. Górski, dr. Kasparek, dr. Kohn, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, dr. Paszkowski, dr. Rosenblatt, Slęk, Tilles, hr. Wodzicki **(15)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) Prośbę p. **Teodora Kułakowskiego**, inspektora Ekonomatu miejskiego, o awans i dodatek służbowy.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 30.370. —

2) Prośbę pp. **Józefa Stempińskiego, Aleksandra Wójcika i Adama Flaszy**, brandmistrzów miejskiej straży pożarnej, o zmienienie ich tytułu „brandmistrz“ na „inspektor straży“ z przyznaniem im IX. rangi, o przyznanie połowy kwaterowego i kwadryenniów w miejsce dotychczasowych kwinkweniów.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 28.940). —

3) Prośbę p. **Kajetana Zembaczyńskiego**, pensyonowanego adjunkta miejskiego Wydziału obrach., o przyznanie pełnej emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 29.352). —

4) Prośbę **Katarzyny Zuzkowej**, wdowy po fornalu miejskim, o wyznaczenie jej daru z łaski.

Odesłano do Sekcyi III. (L 25.779). —

5) Prośbę **Salomei Bargielowej**, wdowy po stróżu nocnym, o przyznanie jej w drodze łaski pensyi wdowiej.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 28.523). —

R. m. dr. Pareński, jako przewodniczący Sekcyi V., udziela wyjaśnień w sprawie, poruszonej na poprzedniem posiedzeniu przez r. m. dra Jordana, a mianowicie co do **sprowadzenia w r. 1901 niektórych potrzeb dla miejskiego Domu kalek i nieuleczalnych**, jak: płócien, drelichów, koców i menażek **z Wiednia**. —

Na wniosek r. m. Rottera uchwalono przystąpić do obrad nad projektem statutu emerytalnego dla urzędników i sług gminy m. Krakowa*).

R. m. dr. Cyfrowicz, jako sprawozdawca Sekcyi III. i II., przedkłada **projekt statutu emerytalnego dla urzędników i sług gminy miasta Krakowa**, przypominając, że projekt statutu przedkłada na podstawie powziętej przez Radę miejską przed dwoma laty uchwały, polecającej przeprowadzenie reformy dotychczasowych postanowień wedle zasad nowej ustawy rządowej, tudzież w duchu więcej humanitarnym.

Uchwalono przejść odrazu do dysknsyi szczegółowej.

§§ 1, 2, 3, 4, 5 przyjęto bez dyskusyi.

Przy **§ 6** r. m. dr. Staniszewski oświadcza, że do § 32 wniesie poprawkę, aby opuścić słowa „pod względem wymiaru emerytur, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie“ — i prosi, aby pod obrady wziąć najpierw § 32, albowiem, gdyby jego poprawka się nie utrzymała, to w takim razie podałby wniosek o zatrzymanie § 6 wedle brzmienia dawnego statutu emerytalnego, jako korzystniejszego dla urzędników, gdyż obejmującego także postanowienie o możności spensyonowania się urzędnika bez podania powodów, liczącego 50 lat życia po ukończeniu 20 lat służby.

R. m. dr. Seinfeld popiera wniosek uchwalenia najpierw zasady zawartej w § 32.

R. m. dr. Rothwein oświadcza się przeciw wnioskowi r. m. dra Staniszewskiego, a za zatrzymaniem § 6 wedle przedłożonego projektu.

I. wiceprezydent dr. Leo, popierając wniosek r. m. dra Staniszewskiego, oświadcza się za zmianą § 32, a za zatrzymaniem brzmienia § 6 wedle projektu.

Uchwalono przystąpić do obrad nad **§ 32**.

R. m. dr. Staniszewski wnosi poprawkę: W ustępie 1 opuścić słowa: „pod względem wymiaru emerytur, pensyj wdowich i dodatków na wychowanie“.

Sprawozdawca zgadza się na tę poprawkę.

§ 32 z poprawką r. m. dra Staniszewskiego przyjęto.

§ 6 przyjęto.

§ 7 przyjęto bez dyskusyi.

§ 8 przyjęto; wniosek Sekcyi III., tyczący się ustępu pod *c)* upadł.

§§ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, przyjęto bez dyskusyi.

---

*) Drukowany projekt dołączony jest do oryginalnego protokołu i stanowi jego część integralną.

§ 20 przyjęto; wniosek Sekcyi III. proponujący odmienne brzmienie tego paragrafu, upadł.

§§ 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 przyjęto bez dyskusyi.

Przy **§ 30 art. 2)** wyjaśnia sprawozdawca, że w art. 2) ustęp *b)*, przez pomyłkę opuszczono słowa „po potrąceniu 600 koron.

R. m. dr. Staniszewski zauważa, że wedle dawniejszych postanowień taksy służbowe wynosiły tylko $^1/_{12}$ część różnicy między ostatnią a nowo przyznaną płacą, względnie pierwszej etatowej płacy; podniesienie taksy na $^1/_3$ część uważa za zbyt uciążliwe i finansowo zbyteczne; wnosi, aby zatrzymać brzmienie dawnego przepisu, z zatrzymaniem jedynie ustępu pod *d)*.

R. m. dr. Seinfeld zauważa, że wskutek uchwalenia § 32 — ustęp *d)* nie odnosiłby się do urzędników, pozostających obecnie w służbie.

Sprawozdawca wnosi, aby w ustępie *b)* i *c)* zamiast „$^1/_3$“ wstawić „$^1/_6$“.

I. wiceprezydent dr. Leo zwraca uwagę, że finansowe obliczenia, które brano za podstawę przy układaniu tego projektu polegały na mniemaniu, że opłaty 3%, wyszczególnione w ustępie *d)*, będą obowiązywać wszystkich urzędników i sługi od chwili wejścia nowego statutu w życie; wobec zaś zmiany § 32 strona finansowa ulegałaby gruntownej zmianie na niekorzyść gminy, dlatego mowca nie może się zgodzić z tem, aby 3% opłata miała obowiązywać dopiero nowo wstępujących do służby miejskiej.

R. m. dr Seinfeld godzi się na poprawki do art 2, jednak obstaje przy swoim zapatrywaniu, uważając je za konsekwencyę przyjętej zasady w § 32.

R. m. dr. Staniszewski wnosi, aby na końcu ustępu 1-go **§ 32** dodać słowa „z wyjątkiem postanowień, dotyczących opłat na fundusz emerytalny (§ 30).

Wniosek r. m. dra Staniszewskiego przyjęto.

Wobec tego r. m. dr. Staniszewski wniosek swój, dotyczący § 30 art. 2 cofa.

§ 30 przyjęto z poprawkami sprawozdawcy: w art. 2 w ustępie *b)* „$^1/_3$“ zmienić na „$^1/_6$“ i na końcu dodać słowa, „po potrąceniu 600 koron“, — w ust. *c)* „$^1/_3$“ zmienić na „$^1/_6$“.

§ 31. R. m. dr. Ponikło oświadczywszy, że przy obradach Sekcyi II. zastrzegł sobie co do tego paragrafu *votum separatum*, wniósł poprawkę, aby w ustępie 2-gim po słowach „ad minimum w §§ 13 i 14 oznaczonych“ dodać „dopełnia się do wysokości tegoż minimum, tj. 800 koron wdowom po urzędnikach a 400 koron wdowom po sługach“.

R. m. Rotter popiera wniosek r. m. dra Ponikły.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza się za przyjęciem pierwotnego brzmienia projektu sprawozdawcy.

R. m. dr. Rothwein zauważa, że nie byłoby sprawiedliwem jednej osobie podnosić o kilkaset koron, a innej tylko o kilkanaście. Zarazem oświadcza się za podwyższeniem płac emerytom, których jest tylko trzech, pobierających mniej niż 800 koron; aby i tym byt polepszyć, wnosi: Na końcu ustępu 2-go dodać wyrazy: „W tym stosunku, co wdowom, podwyższa się również emeryturę tym emerytom, których emerytura wynosi mniej aniżeli 800 koron“.

I. wiceprezydent dr. Leo oświadcza się za podniesieniem procentowem.

§ 31 z dodatkiem r. m. dra Ponikły i dra Rothweina przyjęto.

Poddano pod obrady wniosek Sekcyi III. przy **§ 32**, zawierający postanowienie o deklaracyi.

R. m. dr. Wechsler oświadcza się za utrzymaniem tego postanowienia.

R. m. dr Staniszewski uważa utrzymanie wniosku Sekcyi III. o deklaracyi za niekorzystne dla urzędników i zbyteczne wobec § 32.

Sprawozdawca wniosek Sekcyi III. cofa.

§ 33 przyjęto bez dyskusyi.

§ 34 przyjęto. Wniosek Sekcyi III. dodania jeszcze jednego ustępu upadł.

§ 35 przyjęto bez dyskusyi*).

Po wyczerpaniu przedmiotu dyskusyę nad projektem statutu emerytalnego zakończono.

Przewodniczący zamyka o godzinie 8 wieczorem posiedzenie. —

Posiedzenie nadzwyczajne (180 w kad. XI.) **z dnia 8 kwietnia 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **31.** Radcy miejscy: Chmurski, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Górski, dr. Kasparek, dr. Kohn, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, dr. Rosenblatt, Rotter, Slęk, Stryjeński, Tilles, hr. Wodzicki **(15)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Biborski, Bujański, Fritsch, dr. hr. Tarnowski **(4)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi II. r. m. dr. Ponikło wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu miejskiego za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

2) Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 35.516). —

Przystąpiono do obrad nad budżetem miejskim na r. 1902.

Jeneralny sprawozdawca r. m. dr. Ponikło, przedkładając preliminarz budżetu miejskiego na rok 1902, w dłuższem przemówieniu udziela następujących wyjaśnień:

Budżet wynosi w wydatkach 2,611.158 kor. w dochodach 2,460.450 kor., niedobór wynosi 150.708 kor. Magistrat przedłożył Komisyi budżetowej preliminarz z deficytem, wynoszącym 347.745 kor., Komisya budżetowa obniżyła ten deficyt do kwoty 150.708 kor., głównie z powodu wyższego preliminowania niektórych dochodów miejskich w sposób ostrożny. Sprawozdawca omawia szczegółowo działy dochodów, w których podwyższenie nastąpiło. W wydatkach ograniczono się natomiast do możebnych granic. Mowca zaznacza i wykazuje cyframi, że dodatek gminny czynszowy w Krakowie jest

*) Statut emerytalny w nowo-uchwalonej osnowie zamieszczony powyżej na str. 30 do 35.

niższy, aniżeli w zbliżonych do Krakowa pod względem liczby ludności miastach, jak w Bernie, Lincu i Gracu, natomiast Lwów ma wyższe gminne dodatki spożywcze. Biorąc stosunkowo, ogólne opodatkowanie gminne we Lwowie jest także wyższe, aniżeli w Krakowie. Mając mniejsze dochody, nie można tyle robić dla rozwoju miasta, jak to robią wyżej opodatkowane gminy. Komisya budżetowa nie uważała za rzecz odpowiednią przedstawić Radzie miejskiej wniosku o podwyższenie dodatków gminnych, a to z powodu zastoju ekonomicznego, a także z powodu, że na mieszkańców spadł nowy dodatek 4% wodociągowy. Deficyt będzie zaspokojony zapasami kasowymi z roku zeszłego, wynoszącymi 152.000 kor. Ustępująca Rada oszczędzała do możliwych granic i tę samą zasadę zaleciła Magistratowi. W końcu przypomina sprawozdawca, że Rada miejska poczyniła kroki o przeniesienie Krakowa do II. klasy podatku domowo-czynszowego i o zniesienie akcyzy. Co do utworzenia „wielkiego Krakowa“, poczyniono potrzebne studya przygotowawcze. W toku też jest elaborat co do uwolnienia od podatków domów, mających być przebudowanymi ze względów komunikacyjnych lub sanitarnych.

Przemówienie sprawozdawcy przyjęła Rada oklaskami.

Przystąpiono do dyskusyi ogólnej.

R. m. ks. dr. Bukowski uznaje potrzebę **zaprowadzenia myta na wozy, jadące z kolei do miasta**, tudzież poczynienia kroków **o powiększenie subwencyi Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń dla miejskiej straży pożarnej.**

R. m. dr. Seinfeld sądzi, że jeżeli Rada nie spełniła wielu zadań na niej ciążących, to winien temu był nieodpowiedni skład Rady, opierający się na systemie kuryalnym. Nowa Rada powinna się zająć przedewszystkiem zmianą statutu gminnego w kierunku zniesienia systemu kuryalnego przy wyborach. Obecnie należałoby przystąpić do **budowy Akademii handlowej, gmachu Muzeum techniczno-przemysłowego** i do **przebudowy Magistratu**, zwłaszcza że Gmina posiada fundusze na te roboty. Te sprawy powinna załatwić pełniąca jeszcze swe obowiązki Rada miejska, gdyż obecni jej członkowie są lepiej obznajomieni z tokiem wymienionych spraw. Mowca zwraca się do Przewodniczącego z prośbą, aby wymienione sprawy przyspieszył i wprowadził na Radę jeszcze w bieżącym miesiącu. Na podstawie wyjaśnień, udzielonych przez sprawozdawcę, mowca uważa finansowe położenie Gminy za wcale dobre i nadmienia, że wykazany niedobór jest właściwie sztuczny. W końcu mowca podaje wniosek wyrażenia **uznania sprawozdawcy r. m. drowi Ponikle** za jego sumienną i wyczerpującą pracę.

R. m. dr. Bujwid wykazuje **potrzebę budowy szpitala dla chorób zakaźnych i domu izolacyjnego**, w dziedzinie oświaty zaś uważa za konieczne wydatniejsze poparcie przez Gminę czytelni bezpłatnych i **uniwersytetu ludowego.**

Sprawozdawca udziela wyjaśnień na poruszone przez mowców sprawy, zaznaczając, że cała Rada dąży do poprawy stosunków sanitarnych, a ustępująca Rada z hojnością, przechodzącą nieraz możność finansową Gminy, nie szczędziła ofiar na cele oświaty.

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto. —

Na tem zakończono dyskusyę ogólną i **przystąpiono do obrad szczegółowych nad projektem budżetu.**

Dział I. „Zarząd główny“. Sprawozdawca r. m. dr. Staniszewski.

Wydatki	608.856 koron
Dochody	40.617 „
Niedobór . . .	568.239 koron

Sprawozdawca zaznacza, że do preliminarza wstawiona już jest **płaca dla I. wiceprezydenta miasta** w kwocie 5.334 kor., którąto płacę pobierać będzie I. wiceprezydent, wybrany przez nową Radę miasta.

Sprawozdawca wnosi, aby dotychczas pobierany **dodatek osobisty** przez młodszych **oficyałów egzekucyjnych** uznać zasadniczo za dodatek funkcyjny, przywiązany do posady i aby wydatek na ten cel podnieść z kwoty 480 kor. na 1 200 kor. i przestawić do odpowiedniej rubryki.

R. m. dr. Cyfrowicz popiera wniosek r. m. dra Staniszewskiego.

R. m. Bartoszewicz uznaje potrzebę przekształcenia **Dziennika rozporządzeń dla m. Krakowa**, uważając obecny sposób jego redagowania za wadliwy i niepraktyczny.

R. m. dr. Wechsler zauważa, że sposób wydawania Dziennika jest określony uchwałami Rady miejskiej, sprawę tę należałoby więc przekazać Sekcyi III.

R. m. Kwiatkowski popiera zapatrywanie r. m. Bartoszewicza.

R. m. dr. Staniszewski zauważa, że Dziennik rozporządzeń musi Gmina wydawać, gdyż jest on ustawowym środkiem publikacyi ustaw i rozporządzeń miejskich.

Przewodniczący zwraca uwagę na fakt, że w Dzienniku drukuje się nieraz ważne dla Gminy dokumenty, które mogą zaginąć — zresztą w sprawie zmiany sposobu redakcyi muszą się pierwej porozumieć ze sobą Sekcye.

Dział I. z wnioskiem r. m. dra Staniszewskiego przyjęto. —

Dział II. „Zarząd majątku miejskiego“. Sprawozdawca r. m. dr. Staniszewski.

Wydatki	113.836 koron
Dochody	460.098 „
Nadwyżka . . .	346.262 koron

Przyjęto bez rozpraw. —

Dział III. „Opodatkowanie i opłaty gminne“. Sprawozdawca r. m. Federowicz.

Wydatki	600 koron
Dochody	1,476.486 „
Nadwyżka . . .	1,475.886 koron

Dział III. z trzema rezolucyami Komisyi budżetowej *) przyjęto bez rozpraw. —

Dział IV. „Zarząd długu miejskiego“. Sprawozdawca r. m. Federowicz.

Wydatki	415.807 koron
Dochody	17.949 „
Niedobór . . .	397.858 koron

Przyjęto bez rozpraw. —

Dział V. „Bezpieczeństwo publiczne“. Sprawozdawca r. m. Kwiatkowski.

*) Rezolucye, uchwalone przy obradach nad budżetem, zamieszczono powyżej na str. 67.

*

Wydatki . . . . 281.860 koron
Dochody . . . . 7.215 „

Niedobór . . . 274.645 koron

R. m. Schmelkes uznaje konieczną potrzebę wydania zarządzeń przeciwko tak częstym wypadkom, spowodowanym **zbyt szybką jazdą wozów kolei elektrycznej.**

Przewodniczący wyjaśnia, że Ministerstwo nie zatwierdziło jeszcze regulaminu ruchu.

R. m. Bartoszewicz zauważa, że należałoby wydać bezzwłocznie pewne zarządzenia, gdyż dotychczas było już 11 śmiertelnych wypadków przejechania.

Dział V. z dwiema rezolucyami Komisyi budżetowej przyjęto. —

Dział VII. „Upiększenie miasta“. Sprawozdawca r. m. Kwiatkowski.

Wydatki . . . . 45.867 koron
Dochody . . . . 4.111 „

Niedobór . . . 41.756 koron

Przyjęto bez rozpraw. —

Dział VI. „Budowy i roboty publiczne“. Sprawozdawca r. m. Beringer.

Wydatki . . . . 122.627 koron
Dochody . . . . 70.400 „

Niedobór . . . 52.227 koron

R. m. ks. dr. Bukowski wykazuje konieczność **uporządkowania placu około kościółka na Smoleńsku** oraz **naprawy dachu na probostwie św. Krzyża.**

R. m. Bartoszewicz wykazuje zły stan bruków, poddaje myśl wprowadzenia **chodników betonowych**, które z bardzo pomyślnym skutkiem wprowadzono w Warszawie.

R. m. dr. Ponikło w sprawie zaprowadzenia **myta na kolei** wyjaśnia, że kwestyą tą zajmowała się Sekcya I. i III.; dochód przyniósłby rocznie 36.000 do 40.000 koron.

Sprawozdawca r. m. Beringer wyjaśnia, że uporządkowanie ulicy Smoleńsk wciągnięto do programu inwestycyjnego, sprawa zaś pokrycia dachu probostwa św. Krzyża pozostaje w związku z odstąpieniem Gminie gruntu przez to probostwo.

Przewodniczący co do bruków zauważa, że beton tam się tylko opłaca, gdzie zachodzi brak kamienia.

Dział VI. przyjęto. —

Z powodu braku kompletu zamyka Przewodniczący posiedzenie o godzinie 8 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (181 w kad. XI) **z dnia 10 kwietnia 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **29**. Radcy miejscy: dr. Doboszyński, dr. Górski, dr. Jordan, dr. Kasparek, dr. Kohn, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, dr Rosenblatt, Rotter, Slęk, Stryjeński, dr. hr. Tarnowski, Tilles, hr. Wodzicki **(15)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Bandrowski, dr. Bujwid, Epstein, Fritsch, dr. Propper, dr. Styczeń **(6)**.

Początek posiedzenia o godz. 6 minut 15 wieczorem

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Pismo członków Komitetu Muzeum narodowego** w sprawie zmiany statutu muzealnego.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 29982). —

2) Podanie p. Teodora Kalitowskiego, opiekuna małoletnich dzieci po ś. p. dr. Michale Schmidzie, II. wiceprezydencie miasta, z prośbą o przedłużenie w drodze łaski pensyi sierocińskiej dla **Antoniny i Maryi Schmidt.**

Odesłano do Sekcyi III. (L. 30971). —

Przewodniczący podaje do wiadomości, że **wybory nowej Rady miejskiej** odbędą się w następujących dniach:

W kole III. *a)* wielki przemysł i handel **dnia 5 maja;**
„ „ III. *b)* rękodzielnicy **dnia 7 maja;**
„ „ III. *c)* mały przemysł i handel **dnia 12 maja;**
„ „ II. *a)* wielka własność **dnia 14 maja;**
„ „ II. *b)* mała własność **dnia 20 maja;**
„ „ I. inteligencya **dnia 22 maja.**

Koło III. *a)* wybiera 10 radców i liczy 108 wyborców, dlatego utworzoną tu będzie jedna sekcya wyborcza.

Koło III. *b)* wybiera 4 radców i liczy 364 wyborców; utworzoną będzie jedna sekcya wyborcza.

Koło III. *c)* wybiera 10 radców i liczy 1136 wyborców; utworzone będą trzy sekcye, obejmujące po 400 wyborców.

Koło II. *a)* wybiera 12 radców i liczy 209 wyborców; utrworzoną będzie jedna sekcya wyborcza.

Koło II. *b)* wybiera 12 radców i liczy 1111 wyborców; utworzone będą cztery sekcye, obejmujące po 300 wyborców.

Koło I. wybiera 24 radców i liczy 3408 wyborców; utworzonych będzie 10 sekcyi, obejmujących po 340 wyborców.

Przewodniczący odczytuje następujący **projekt składu komisyj wyborczych:**

Koło III. Oddział I. (wielki przemysł): Epstein, Jawornicki, Schwarz.

Koło III. Oddział II. (rękodzielnicy): Biborski, Chmurski, dr. Horowitz.

Koło III. Oddział III. (mały przemysł). Sekcya 1: dr. Bandrowski, Federowicz, Schmelkes; Sekcya 2: Fritsch, Nowacki, dr. Rosenblatt; Sekcya 3: Beringer, Stryjeński, dr. Wechsler.

Koło II. Oddział I. (wielka własność): dr. Doboszyński, dr. Kohn, dr. hr. Tarnowski.

Koło II. Oddział II. (mała własność). Sekcya 1: Bartoszewicz, dr. Rothwein, ks. dr. Bukowski; Sekcya 2: Bujwid, dr. Jordan, Landau; Sekcya 3: Birnbaum, dr Cyfrowicz, dr. Domański; Sekcya 4: Kwiatkowski, Mendelsburg, dr. Pareński.

Koło I. (inteligencya). Sekcya 1: Chyliński, dr. Lustgarten, dr. Styczeń; Sekcya 2: dr Paszkowski, dr. Ponikło, dr. Staniszewski; Sekcya 3: dr. Popiel, dr. Rothwein, ks dr. Spis; Sekcya 4: dr. Górski, dr. Lgocki, dr. Propper; Sekcya 5: dr. Leo, Łapiński, dr. Seinfeld; Sekcya 6: Federowicz, dr. Wechsler, hr. Wodzicki. Sekcya 7: dr. Domański, Epstein, dr. Kasparek; Sekcya 8: dr. Kohn, Rotter, Schwarz; Sekcya 9: dr. Bandrowski, Chmurski, dr. Horowitz; Sekcya 10: Beringer, Jawornicki, Biborski.

Przystąpiono do dalszej **dyskusyi szczegółowej nad projektem budżetu miejskiego na rok 1902.**

Dział VIII. „Zarząd targowy“. Sprawozdawca r. m. Schwarz.

Wydatki	8.629 koron
Dochody	32.972 „
Nadwyżka . . .	24.343 koron

Przyjęto bez rozpraw. —

Dział IX. „Zdrowotność miasta“. Sprawozdawca r. m. Jawornicki.

Wydatki	274.301 koron
Dochody	155.006 „
Niedobór . . .	119.295 koron

R. m. dr. Seinfeld prosi Przewodniczącego o przyspieszenie sprawy **obsadzenia posady fizyka miejskiego**, tudzież **zetatowania służby przy Zakładzie czyszczenia miasta.**

R. m. dr. Lustgarten wykazuje potrzebę **powiększenia** o jednę posadę **liczby lekarzy miejskich i akuszerek** i prosi, aby tę sprawę rozpatrzyła bliżej Komisya sanitarna.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawa powiększenia liczby lekarzy miejskich pozostaje w związku z reformą komisaryatów i powiększeniem liczby okręgów miejskich.

Dział IX. przyjęto. —

Dział X. „Dobroczynność“. Sprawozdawca r. m. Birnbaum.

Wydatki	122.728 koron
Dochody	54.059 „
Niedobór . . .	68.669 koron

R. m. ks. dr. Bukowski wnosi poprawkę, aby w poz. 8 „Subwencye“ *v)* „**Siostrom Felicyankom na bezpłatne obiady dla ubogich uczniów**“ kwotę 500 koron podnieść do kwoty 1000 koron.

R. m. Bartoszewicz zaznacza, że Kraków w stosunku do innych miast w budżecie miejskim za mało przeznacza na cele dobroczynne. Mowca przytacza rozmaite daty statystyczne, odnoszące się do tej kwestyi w innych miastach.

R. m. dr. Cyfrowicz użala się na **zwiększenie się żebractwa w mieście** mimo założenia biura dobroczynnego

R. m. dr. Staniszewski zaznacza, że gmina miasta Krakowa w stosunku do swoich potrzeb i dochodów, bardzo wiele łoży na cele dobroczynne, a daty, przywiedzione przez r. m. Bartoszewicza, wymagają głębszej analizy, zanim na ich podstawie możnaby ocenić działalność Krakowa w stosunku do innych miast na polu dobroczynnem.

R. m. dr. Rothwein wnosi poprawkę, aby w pozycyi 8 „Subwencye“ *u)* „**Stowarzyszeniu utrzymania sierot**“ kwotę 1000 kor. podnieść do kwoty 1200 kor.

R. m. Bartoszewicz zauważa, że inne działy budżetu z roku na rok się zwiększają, zaś budżet dobroczynności od szeregu lat prawie stoi w miejscu; przytacza procentowe wydatki na dobroczynność w innych miastach, wykazując, że one dają znacznie więcej aniżeli Kraków, który wydaje na te cele 4% z ogólnych dochodów.

R. m. ks. dr. Bukowski uznaje konieczność założenia domu pracy.

R. m. dr. Staniszewski polemizuje z wywodami r. m. Bartoszewicza.

Naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wyjaśnia, że organizacya biura dobroczynności Mgtu nastąpiła wedle ułożonego programu; w programie tym zamieszczono również sprawę usunięcia żebractwa i zaprowadzenia domu pracy. Żebraków niezdolnych do pracy umieszcza się w miejskim domu kalek. Przymusowy dom pracy powstać może dopiero po wprowadzeniu ustawy krajowej. Doświadczenie wykazało, że żebraków miejscowych jest mało, głównie dostarczają ich gminy podmiejskie. Usunąć ich może tylko policya i czuwać, aby nie wracali do miasta po ukaraniu ich przez sąd. Wedle obecnie istniejących ustaw jedynymi organami, które mogą zapobiedz żebractwu, są c. k. Policya i c. k. Sądy.

Sprawozdawca zaznacza, że wydatki w dziale dobroczynności znacznie się podniosły, zwłaszcza na utrzymanie domu kalek.

Dział X. z poprawką radców miejskich ks dra Bukowskiego i dra Rothweina przyjęto. —

Dział XI. „Sztuka i zabytki historyczne“. Sprawozdawca r. m. ks. dr. Spis.

Wydatki	108.349 koron
Dochody	37.300 „
Niedobór	71.049 koron

R. m. Bartoszewicz wspomina, że właśnie w czasie, kiedy odbywa się organizacya Muzeum narodowego, Komitet tegoż Muzeum jest zdekompletowany. Również nie załatwioną jest jeszcze sprawa zmiany instrukcyi dla Komisyi teatralnej, chociaż sprawa ta już od roku znajduje się w Wydziale krajowym.

Dział XI. przyjęto. —

Dział XII. „Oświata“. Sprawozdawca r. m. Chyliński.

Wydatki	413.248 koron
Dochody	50.627 „
Niedobór	362.621 koron

R. m. Bartoszewicz wnosi, aby skreślić subwencyę w poz. 12 lit. *m)* dla szkoły ludowej przy kościele św. Marcina i lit. *t)* dla szkoły przy Zgromadzeniu „Córek Bożej Miłości“ z powodu, że są te szkoły niemieckie.

R. m. ks. dr. Spis broni poz. 8 lit. *t)*.

R. m. dr. Seinfeld broni poz. 8 lit. *m)* tudzież podnosi konieczność poczynienia odpowiednich kroków, aby Gminę zwolniono od obowiązku dotacyi na utrzymanie wyższej szkoły realnej w kwocie 2000 kor., zamieszczonych w poz. 9.

R. m. Bartoszewicz uzasadnia w dalszym ciągu swój wniosek tem, że poza Galicyą w miejscowościach, gdzie nawet przeważa ludność polska lub znajduje się w znacznej ilości, gminy będące w rękach niemieckich, nawet najmniejszej nie dają subwencyi na szkoły ludowe z językiem wykładowym polskim.

Sprawozdawca wyjaśnia, że w sprawie subwencyi dla szkoły ewangielickiej wypracowano przed kilku laty obszerny referat, z którego okazało się, że w programie nauk tej szkoły uwzględniono obszernie naukę języka polskiego i że uczęszcza do niej bardzo znaczny procent dzieci narodowości polskiej; co do dotacyi zaś na wyższą szkołę realną, to c. k. Rząd wskutek starań, podjętych przez Gminę, zniżył ją o połową przed dwoma laty.

Sprawozdawca dodatkowo przedstawia następujący wniosek Komisyi przemysłowej:

Rada miejska uchwali!

„Na **założenie i utrzymanie kursu ręcznego złocenia i robót galanteryjnych w Krakowie** udziela się Stowarzyszeniu introligatorów w Krakowie:

a) jednorazową subwencyę w kwocie 100 koron na zakupno potrzebnych narzędzi;

b) stałą lecz odwołalną subwencyę roczną w kwocie 300 koron pod warunkiem, że kursa owe pozostawać będą pod zarządem Stowarzyszenia, względnie starszego Stowarzyszenia, że Stowarzyszenie będzie składać Komisyi przemysłowej m. Krakowa roczne sprawozdania o stanie kursów i że przy końcu każdego roku urządzi wystawę robót uczniów, na kurs przyjętych".

Dział XII. przyjęto. —

Wniosek r. m. Bartoszewicza upadł.

Wniosek Komisyi przemysłowej przyjęto. (L. 76.117/901). —

Przewodniczący z powodu braku kompletu zamyka posiedzenie o godzinie 7 minut 55 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (182 w kad. XI.) **z dnia 17 kwietnia 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **36**. Radcy miejscy: Birnbaum, dr. Doboszyński, Epstein, Fritsch, dr. Górski, dr. Kohn, Kroebl, dr. Lgocki, Łapiński, dr. Popiel, Rotter, Stryjeński, dr. hr. Tarnowski, Tilles **(14)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) Prośbę **woźnych i pachołków miejskich** o udzielenie im zapomogi drożyznianej (L. 231/pr.).

2) Prośbę **Walentego Partyki**, pomocnika przy miejskiej straży pożarnej, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu w drodze łaski emerytury. (L. 31.723).

Pisma powyższe odesłano do Sekcyi III. —

Sekretarz Mgtu dr. Zaczek, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Prezydyum wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wypłacić **Towarzystwu ratunkowemu** tytułem **subwencyi** na rok 1901 kwotę 1.000 kor. z funduszu bieżącego. W tym celu przyznaje się kredyt dodatkowy dla Działu IX. poz. 3.

Po uchwaleniu nagłości, wniosek Prezydyum przyjęto. (L. 95.592/901). —

Radca Mgtu Skrzyniarz, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Sekcyi I. i Komisyi plantacyjnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Uwzględniając podanie z dnia 28 marca 1902 L. 29.170 Rada m. zezwala **komitetowi budowy pomnika dla Artura Grottgera**, na postawienie tego pomnika na skwerze plantacyjnym, naprzeciw gmachu Towarzystwa przyjaciół Sztuk pięknych w miejscu, oznaczonem na planie sytuacyjnym, do podania dołączonym. Pomnik, według projektu wykonany, oddany będzie na własność gminie m. Krakowa, która też przyjmie na siebie utrzymanie pomnika

2) Rada miejska wyraża imieniem gminy m. Krakowa komitetowi budowy podziękowanie za pomnik i za przyczynienie się pięknem dziełem sztuki do upiększenia miasta i plantacyj miejskich.

Sprawę uznano za nagłą; wniosek Sekcyi I. i Komisyi plantacyjnej przyjęto. (L. 29.170). —

Na wniosek r. m. dra Paszkowskiego uchwalono załatwić najpierw sprawę wyboru członków komisyj wyborczych, a następnie budżet na r. 1902.

Przystąpiono do **wyboru członków komisyj wyborczych**.

Przewodniczący zaprasza do skrutynium radców miejskich Schwarza, dra Cyfrowicza i dra Bandrowskiego. List oddano 30 na 33 głosujących. Jednakowo brzmiących list oddano 26 — 4 odmienne. Absolutna większość głosów 17. Wedle tych list uchwalono następujący skład komisyj wyborczych:

Koło III. A (wielki handel): Chyliński, Chmurski, Fritsch.

Koło III. B (rękodzielnicy): Biborski, dr. Horowitz, Schwarz.

Koło III. C (mały handel): Sekcya 1) dr. Bandrowski, Federowicz, dr. Horowitz; Sekcya 2) Fritsch, Landau, Nowacki; Sekcya 3) Beringer, Epstein, Stryjeński.

Koło II. A (wielka własność): dr. Pareński, dr. Rosenblatt, Slęk.

Koło II. B (mała własność): Sekcya 1) ks. dr. Bukowski, Birnbaum, dr. Staniszewski; Sekcya 2) Epstein, dr. Górski, Jawornicki; Sekcya 3) dr. hr. Tarnowski, Mendelsburg, hr. Wodzicki; Sekcya 4) Beringer, Chyliński, dr. Domański.

Koło I.: Sekcya 1) dr. Cyfrowicz, dr. Lustgarten, dr. Styczeń; Sekcya 2) dr. Kohn, Nowacki, dr. Paszkowski; Sekcya 3) dr. Popiel, dr. Rothwein, ks. dr. Spis; Sekcya 4) dr. Jordan, Kwiatkowski, dr. Rosenblatt; Sekcya 5) ks. dr. Bukowski, dr. Seinfeld, dr. Staniszewski; Sekcya 6) Bartoszewicz, Federowicz, dr. Ponikło; Sekcya 7) dr. Bandrowski, Epstein, dr. Kasparek; Sekcya 8) Rotter, Landau, hr. Wodzicki; Sekcya 9) dr. Domański, Stryjeński, dr. Wechsler; Sekcya 10) Beringer, dr. Doboszyński, Jawornicki.

R. m. dr. Seinfeld uprasza o zwolnienie go od zasiadania w komisyi wyborczej.

Na wniosek I. wiceprezydenta dra Leo w miejsce r. m. dra Seinfelda wybrano r. m. Schwarza.

Przystąpiono do **dalszego ciągu dyskusyi szczegółowej nad budżetem.**

Dział XIII. „Sprawy wojskowe". Sprawozdawca r. m. dr. Wechsler.

Wydatki	74.900	koron
Dochody	51.810	„
Niedobór . . .	23.090	koron

Przyjęto bez rozpraw. —

Dział XIV. „Różne". Sprawozdawca r. m. dr. Wechsler.

Wydatki	20.270	koron
Dochody	1.800	„
Niedobór . . .	18.470	koron

Dział XIV. z rezolucyą Komisyi budżetowej przyjęto bez rozpraw. —

Przystąpiono do **dyskusyi nad budżetem funduszu administracyjnego wodociągu na r. 1902.**

Wydatki	343.200	koron
Dochody	343.200	„

Sprawozdawca r. m. Beringer z powodu zapadłej uchwały Rady miejskiej co do zamiany dodatku osobistego dla egzekutorów miejskich na dodatek funkcyjny,

uzupełnia poz. I. *b*) wpisaniem do rubryki „dodatek“ kwoty 240 koron, a w dochodach podwyższa poz. III. 2) na kwotę 4.240 kor.

Sprawozdawca, przedłożywszy cyfry, zaznacza, że mniej więcej przed trzema tygodniami osobny podkomitet techniczny, złożony z mowcy i pp. Chrząszczewskiego Knausa i Sarego, ukończył zamknięcie rachunków kosztów budowy wodociągu. Rada uchwałą z dnia 7 lutego 1898 r. przeznaczyła na budowę wodociągu tak z Bielan, jak z Budzynia kwotę 3,600 000 koron. Tymczasem w roku 1901 okazał się deficyt 335.000 koron, w roku 1902 zaś dalszy deficyt 450.000 koron, czyli ogólny deficyt w kwocie 785.000 koron. Zaznaczyć wszakże należy, że na budowę wodociągu w Budzyniu, gdyby tego okazała się potrzeba, nie pozostała już żadna kwota, a na budowę tego wodociągu pomocniczego przeznaczono kwotę 542.000 koron.

Sprawozdawca zauważa, że według badań chemika miejskiego dra Lembergera nadmiar żelaza w studniach się nie zmniejszył, nawet w studniach Nr. 1 i 2 znajduje się dużo żelaza, a to jest objaw niepokojący, bo są to studnie, najbliżej miasta położone. Nie pozostanie więc nic innego, jak tylko podjąć budowę zakładu dla odżelezienia wody, czego potrzebę zresztą przewidywali już r. m. Rotter i Bujwid. Grzyb *crenothrix* pojawia się według dra Lembergera w większej ilości i grozi zatkaniem rur. Budowa zakładu dla odżelezienia według obliczenia biura wodociągowego pociągnęłaby za sobą wydatek nowy 400.000 koron, a oprócz tego stałe wydatki na utrzymanie zakładu.

R. m. Federowicz stwierdza, że dotąd zamknięcia rachunków wodociągowych nie zostały Radzie przedłożone i nie przypuszcza, aby Rada w obecnym składzie mogła się nad niemi zastanowić. W dochodach preliminarza zamieszczono 4% dodatek na pokrycie wydatków. Mowca zapytuje, czy dodatek w tej wysokości wystarczy na pokrycie niedoborów i ile te niedobory ewentualnie wynosić będą?

R. m. dr. Bujwid oświadcza, że według badań, podjętych w zakładzie dla badania środków spożywczych, ilość żelaza wynosi w miejskich studniach przeciętnie 0·1 lub 0·3 a więc ilość taką, jaką woda zawierać będzie i po wybudowaniu odżeleziacza. W niektórych studniach w Bielanach ilość żelaza się powiększyła po wykluczeniu studzien, najwięcej w żelazo obfitujących, w niektórych się zmniejszyła. Jest możliwem, że zajdzie potrzeba zbudowania zakładu dla odżeleziąnia, ale teraz nie można jeszcze o tem decydować, zwłaszcza, że cyfry, przez sprawozdawcę co do wyniku badań wód podane, nie zostały skontrolowane wzajemnie przez wynik badań, prowadzonych przez zakład badania środków spożywczych.

Sprawozdawca wyjaśnia, że wedle wyniku badań, prowadzonych przez dra Lembergera, który doręczono mowcy przed 10 dniami, ilość żelaza znacznie się zwiększyła i wynosi w różnych dniach w zbiorowej studni 1·75, 1·56 i 1·82.

R. m. dr. Bujwid oświadcza, że przy badaniach, prowadzonych w zakładzie badania środków spożywczych, osiągnięto cyfry znacznie niższe.

I. wiceprezydent dr. Leo zapytuje sprawozdawcę, czy cyfry, przez niego podane, są wynikiem badań prowadzonych po wykluczeniu studzien, najwięcej żelaza zawierających, czy też przed ich wykluczeniem.

Sprawozdawca oświadcza, że po wykluczeniu 4 studzien.

R. m. dr. Seinfeld zapytuje, czy sprawozdawca referat swój przedkłada imieniem Komisyi wodociągowej, czy też we własnem imieniu? Sprawy wyniku badania wód, deficytu i budowy zakładu odżelezienia nie są zamieszczone na dzisiejszym porządku dziennym; gdy będzie szło o nowy zakład, to z odpowiednimi wnioskami przyjdzie Komisya wodociągowa. Dzisiaj należy się ograniczyć do rozpatrywania cyfr budżetu wodociągowego. Mowca prosi Przewodniczącego, aby nie dopuścił do dyskusyi nad sprawami, nie należącemi do budżetu.

R. m. dr. Bandrowski przyłącza się do zapatrywania r. m. dra Seinfelda. Cyfry analizy dra Lembergera nie zosłały przedłożone Komisyi wodociągowej i nie porównano ich z cyframi innych analiz. Ogłaszanie przedwczesne wyników badań, nie przeprowadzonych jeszcze z całą dokładnością, może wywołać nieuzasadnione zaniepokojenie. Dzisiaj na podstawie uwag sprawozdawcy nie zapadnie uchwała o budowie zakładu dla odżelezienia i dlatego nad tą sprawą nie należy dyskutować.

R. m. dr. Bujwid nie godzi się z zapatrywaniami r. m. dra Seinfelda i dra Bandrowskiego, bo przy obradach nad budżetem przysługuje prawo roztrząsania wszystkich, z daną sprawą związanych kwestyj. Mowca twierdzi, że na podstawie słów, wypowiedzianych w sprawozdaniu dra Lembergera, podane w niem wyniki badań odnoszą się do wód jeszcze przed wyłączeniem studzien, najwięcej żelaza zawierających. Po wykluczeniu studzien i wypłukaniu rur woda jest tak dobrą, że lepszą nie mogłaby być nawet po zbudowaniu zakładu dla odżelezienia. Badania powinny trwać czas dłuższy, ażeby dostarczyły pewnych wyników i dlatego Rada uchwaliła, aby badania trwały cały rok. Grzyb *crenothrix* nie pojawia się dalej, bo niema ilości żelaza, potrzebnego do jego rozwoju.

R. m. dr. Paszkowski sądzi, że Przewodniczący pozwoli mówić o wodociągach, skoro na porządku dziennym jest budżet wodociągowy. Mowca wyraża życzenie, aby badań wody dokonywano jedną metodą, ażeby także ludzie niefachowi mogli wiedzieć, ile naprawdę jest w wodzie żelaza, gdyż tu wspomniano, że podawanie różnych cyfr jest wynikiem różnych metod badania.

R. m. dr. Seinfeld, obstając przy swojem zapatrywaniu, zaznacza, że w przedłożonym projekcie budżetu wodociągowego niema mowy o deficycie, i że Gminę czekają takie wydatki — twierdzi, że sprawozdawcy nie służy prawo podawać swoich subjektywnych zapatrywań ze stołu referenta. Rada uchwaliła prowadzić przez czas dłuższy podwójne badanie wód, a rezultat tych badań może Radzie przedłożyć jedynie Komisya wodociągowa.

Mowca wnosi, aby budżet wodociągowy odesłać do Komisyi wodociągowej dla zbadania wszystkich poruszonych kwestyj i aby Komisya ostateczny rezultat wraz z motywami Radzie przedłożyła.

I. wiceprezydent dr. Leo sądzi, że nie należy przywiązywać tak wielkiej wagi do ogłoszonych badań nad jakością wody, dokonanych w przeciągu dwóch lub trzech tygodni, albowiem skład jej może ulegać zmianom — dlatego też Rada uchwaliła prowadzić badania cały rok. Sprawozdawca wypowiedział tu swoje osobiste poglądy na przyszłość, oparte na najświeższych analizach. Należy zaczekać na dalsze analizy i dopiero na ich pod-

stawie będzie można wysnuć ostateczne wnioski co do budowy zakładu dla odżelezienia wody. Aktualną zaś już dzisiaj jest kwestya, poruszona przez r. m. Federowicza, mianowicie czy przekroczenie preliminarza kosztów budowy i ewentualna budowa zakładu dla odżelezienia znajdą pokrycie w 4% dodatku wodociągowym, przynoszącym 304.000 koron, czy też będzie potrzeba użyć części pożyczki inwestycyjnej na ich pokrycie i podnieść dodatek wodociągowy.

R. m. Bujwid wyjaśnia, że różne metody badania wody nie przynoszą tak wielkich różnic, jakie się tu okazały i zawsze pewną przeciętną liczbę znaleść można.

R. m. dr. Cyfrowicz sądzi, że sprawozdawca postąpił zupełnie lojalnie wobec Rady miejskiej, zawiadamiając ją o deficycie, zaszłym przy robotach wodociągowych, a skonstatowanym dopiero przed kilku dniami; z braku czasu sprawa tego deficytu nie mogła być pierwej rozpatrywaną przez podkomitet i Komisyę wodociągową. Zresztą mowca oświadcza się za odesłaniem sprawy deficytu i budowy odżeleziacza do Komisyi wodociągowej.

R. m. dr. Seinfeld domaga się, aby podatek wodociągowy obliczano tylko w stosunku do 85% czynszu, a nie obciążano nim 15% wolnych od podatku domowo-czynszowego, przeznaczonych na amortyzacyę; dalej, aby sklepy w śródmieściu były wolne od podatku, gdyż właściciele ich opłacają podatek wodociągowy z zajmowanych gdzieindziej mieszkań.

Na wniosek r. m. dra Cyfrowicza uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Rosenblatt zauważa, że sprawa dodatku wodociągowego ze sklepów jest już rozstrzygniętą przez Komisyę i ta przyjdzie przed Radę z odpowiednimi wnioskami o uwolnienie sklepów od dodatków wodociągowych. W razie uwzględnienia przy wymiarze podatku wodociągowego opustu 15% od czynszu brutto, musiałaby być w odpowiednim stosunku podniesioną stopa podatku wodociągowego.

R. m dr. Staniszewski przyznaje, że w ustawie wodociągowej znajduje się kilka wadliwości; dadzą się one usunąć bądź w drodze noweli, bądź też przez odpowiednią interpretacyę. Komisya rozpatrzyła cały szereg postulatów obywateli i przygotowała już projekt noweli do ustawy wodociągowej. Mowca wykazuje, że Rada nie może uwzględnić wniosku o przekazanie całego budżetu wodociągowego Komisyi wodociągowej i dzisiaj uchwalić musi pobór 4% dodatku, inaczej bowiem dodatek ten nie mógłby być dalej pobierany.

Sprawozdawca zaznacza, że sprawdzanie rachunków wodociągowych ukończono już po uchwaleniu projektu budżetu wodociągowego, a lojalność nakazywała mu zawiadomić Radę o ostatecznym wyniku cyfrowym. Rada nie miała sposobności dowiedzieć się wcześniej o tych cyfrach, a ukrywanie ich nie leży w obowiązku sprawozdawcy, ani też w interesie miasta. Co do budowy zakładu dla odżelezienia, to była ona już nieraz z trybuny sprawozdawców omawianą, nawet ze strony r. m. Rottera i dra Bujwida. Podana cyfra wydatku, jaką zakład taki pociągnąć za sobą może, opiera się na obliczeniach, dokonanych przez kierownika biura wodociągowego. Sprawozdawca omawia jeszcze raz przytoczone na wstępie cyfry, dodając, że nawet podwyższenie podatku wodociągowego 4% na 5% nie wystarczy na pokrycie wszystkich kosztów, jakie pociągnie za sobą budowa i utrzymanie wodociągu.

Projekt budżetu wodociągowego przyjęto. —

R. m. dr. Ponikło, jako jeneralny sprawozdawca budżetu, przedkłada ostateczny bilans budżetu miejskiego na r. 1902:

Wydatki	2,612.978	koron
Dochody	2,460.450	„
Niedobór . . .	152.528	koron

i imieniem Komisyi budżetowej wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Niedobór w kwocie 152.528 koron pokryć należy z zapasów kasowych“.

Powyższy wniosek przyjęto*). —

Przewodniczący oświadcza, że dlatego nie przychylił się do żądania r. m. dra Seinfelda o niedopuszczenie do dyskusyi nad poruszonemi przez r. m. Beringera sprawami, bo nigdy nie był i nie jest zwolennikiem ograniczania dyskusyi. Tem więcej nie ograniczyłby dyskusyi budżetowej, bo ona właśnie daje najlepszą sposobność do wypowiedzenia uwag i wyjaśnień, mogących tylko wyjść na korzyść miasta.

Przemówienie to przyjęto oklaskami. —

Imieniem Sekcyi IV. i II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Towarzystwu Tatrzańskiemu przyznaje się począwszy od 1 stycznia 1902 r. stałą, lecz odwołalną **subwencyę** w kwocie 75 kor. rocznie, którylo wydatek należy wstawić w budżet roku bież. oraz w budżety lat następnych.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 98.928/901). —

Imieniem Sekcyi IV. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą komitetu redakcyjnego miesięcznika akademickiego **„Podwawelanin“** o jednorazową subwencyę w kwocie 250 kor. przechodzi się dla braku funduszu do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 1.318). —

Imieniem Sekcyi I. dyr. Bud. miej. Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zezwala się na odpisanie należytości 368 kor. i 30 hal., przypadającej gminie miasta Krakowa za miejsce pod **grób rodziny Bellisonich** na cmentarzu z powodu nieściągalności.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 72.376/901). —

Imieniem Sekcyi IV. i Komisyi budżetowej radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Towarzystwu **Uniwersytetu ludowego Adama Mickiewicza** udziela się jednorazowy **zasiłek** w kwocie 500 kor., którą w tym celu należy wstawić do tegorocznego budżetu miejskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 43.993). —

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting przedkłada **projekt rozporządzenia o dyetach i zwrotach kosztów podróży urzędników i sług miasta Krakowa za podróże przedsiębrane w sprawach służbowych.** Projekt

*) Budżet miejski na rok 1902 zamieszczono powyżej na str. 45—66.

autografowany tego rozporządzenia załączony do oryginalnego protokołu, jako jego część integralna.

Rozporządzenie to uchwalono *en bloc* wedle projektu Sekcyi III.*) (L. 10.750/899). —

Imieniem Sekcyi IV. radca Mgtu Buczkowski wnosi: Rada miejska uchwali!

Do **podpisania aktu fundacyjnego fundacyi mszalnej Sebastyana Wincentego 2 im. Janowskiego**, nad którą opiekę i zarząd Rada miejska uchwałą swą z d. 1 marca 1888 r. przyjęła — upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. ks. dra Stanisława Spisa i dra Franciszka Kasparka.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 30.394). —

Z powodu braku kompletu zamyka Przewodniczący posiedzenie o godzinie 7 minut 45 wieczorem. —

*) Rozporządzenie o dyetach zamieszczone powyżej na str. 42 do 43.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (81 w kad. XI.) **z dnia 9 stycznia 1902 r.**

Na posiedzeniu tem powzięto następujące uchwały:

I. Przyznaje się **Maryi Heretykowej**, wdowie po śp. Stanisławie Heretyku, miejskim tercyanie szkolnym odprawę w kwocie 300 koron. (L. 85856/901.

II. Przyznaje się p. **Józefowi Starklowi**, oficyałowi Magistratu, drugie pięciolecie w kwocie 200 kor. rocznie, począwszy od dnia 1 lipca 1899. (L. 42940/901).

III. Przyznaje się pensyę emerytalną, począwszy od 1 października 1901 r. **Tomaszowi Kwarczakowi**, nadpompierowi miejsk. straży poż. w kwocie rocznej 784 kor., tudzież fornalom miej. straży poż. **Jakóbowi Kuśnierczykowi** w kwocie rocznej 672 kor., **Mateuszowi Kogutowi** w kwocie rocznej 672 kor. i **Franciszkowi Chmielowi** w kwocie rocznej 720 kor. (L. 73877/901). —

IV. Przyznaje się pani **Helenie Gromczakiewiczowej**, wdowie po emeryt. komisarzu obwodowym, pensyę wdowią w kwocie 720 kor. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od 28 marca 1901 r. oraz datek na wychowanie 3 dzieci w kwocie 720 kor. rocznie, również od dnia śmierci męża, t. j. od 28 marca 1901 r., a to dla syna Jana do 14 października 1903 r., 240 kor. rocznie; dla syna Ludwika Maryana do 18 lipca 1908 r., 240 kor. rocznie; i dla syna Juliusza Cezara do 18 października 1911 r., 240 kor. rocznie. Odmawia się zaś pani H. Gromczakiewiczowej przyznania datku na wychowanie syna Kazimierza i córki Zuzanny. (L. 31992/901) —

V. Przyznaje się p. **Sebaldzie Münnichowej**, wdowie po ś. p. Leopoldzie Münnichu, kontrolorze Kasy miejskiej, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od 28 lutego 1901 r. pensyę wdowią w rocznej kwocie 950 koron, tudzież datek na wychowanie dzieci w rocznej kwocie 950 kor., a mianowicie: dla syna Edwarda do 17 lipca 1902 r. w rocznej kwocie 237 kor. 50 hal.; dla syna Bogdana do 10 października 1906 r. w rocznej kwocie 237 kor. 50 hal.; dla syna Stefana do 1 grudnia 1908 r. w rocznej kwocie 237 kor. 50 hal.; dla syna Andrzeja do 2 października 1914 r. w rocznej kwocie 237 kor. 50 hal. Odmawia się zaś prośbie p. Sebaldy Münnichowej o policzenie zmarłemu mężowi za lata służby etatowej miejskiej, lat służby, spędzonej w Zakładzie gazowym Tow. Dessauskiego w Krakowie od 1 czerwca 1878 r. do 31 grudnia 1881 r. (L. 22931/901). —

VI. Przyznaje się w drodze łaski **Katarzynie Susułowej**, wdowie po ś. p. Michale Susule, pomocniku straży poż. miej., pensyę wdowią w rocznej kwocie 208 koron, począwszy od 12 czerwca 1901 r. (L. 57084/901). —

VII. Przyznaje się pani **Franciszce Cenglerowej**, wdowie po śp. Aleksandrze Cenglerze, emeryt. oficyale egz. miejs., pensyę wdowią w kwocie rocznej 1120 kor., począwszy od dnia śmierci męża t. j. od 12 kwietnia 1901 r., tudzież przyznaje się w drodze łaski datek na wychowanie córki Zofii w rocznej kwocie 373 kor. 33 hal., począwszy od 12 kwietnia 1901 r. do 15 maja 1903 r. (L. 36102/901). —

VIII. Przyznaje się w drodze łaski **Zofii Kozłowej**, wdowie po stróżu miejskim śp. Antonim Koźle, pensyę wdowią w kwocie rocznej 165 kor., począwszy od dnia śmierci męża, tj. od 11 maja 1901 r. (L. 59240/901).—

IX. **Eleonorze Sturcowej**, wdowie po ś. p. Franciszku Sturcy, konwojencie miejskim przyznaje się w drodze łaski pensyę wdowią i datek na wychowanie dzieci, jak następuje:

1) od dnia śmierci męża, t. j. od 28 lutego 1901 r. do 16 czerwca 1911 r. pensyę wdowią w kwocie rocznej 83 kor. 32 hal. i datek na wychowanie córek: Stefanii, Janiny i Gertrudy po 27 kor. 76 hal. dla każdej;

2) od 16 czerwca 1911 r., tj. od czasu osiągnięcia przez córkę Stefanię wieku normalnego, aż do 23 maja 1914 r. pensyę wdowią w kwocie 111 kor. 8 hal. rocznie i datek na wychowanie córek Janiny i Gertrudy po 27 kor. 76 hal. dla każdej;

3) od 23 maja 1914 r., t. j. od czasu osiągnięcia wieku normalnego córki Janiny, pensyę wdowią w kwocie 138 kor. 84 hal. i datek w kwocie 27 kor. 76 hal. na wychowanie córki Gertrudy, aż do osiągnięcia wieku normalnego przez tę ostatnią, t. j. do dnia 10 marca 1918 r.;

4) od 10 marca 1918 r. pensyę wdowią w kwocie 144 koron. (L. 42607/901). —

X. Przyznaje się w drodze łaski **Elżbiecie Jajowej**, wdowie po dróżniku miejskim, pensyę wdowią i datek na wychowanie dzieci, jak następuje:

1) od dnia smierći męża, tj od 15 czerwca 1901 r. do 14 lipca 1913 r. pensyę wdowią w kwocie rocznej 108 kor. 33 hal., od 14 lipca 1913 r. w kwocie rocznej 144 koron;

2) od 15 czerwca 1901 r. datek na wychowanie syna Stanisława Józefa, aż do 24 marca 1912 r. w rocznej kwocie 21 kor. 66 hal., dla córki Anny Maryi do 14 lipca 1913 r. w rocznej kwocie 21 kor. 66 hal., dla syna Józefa do 15 grudnia 1915 r. w rocznej kwocie 21 kor. 66 hal., dla syna Edmunda Edwarda do 22 maja 1917 r. w rocznej kwocie 21 kor. 66 hal., dla córki Heleny Zofii do dnia 18 kwietnia 1919 r. w rocznej kwocie 21 kor. 66 hal. (L. 61633/901). —

XI. Przyznaje się **Antoniemu Bednarskiemu**, miejskiemu pomocnikowi ogrodowemu, stałą remuneracyę w rocznej kwocie 60 kor. nie wliczalną do emerytury. (L. 31999/901). —

XII Przedłuża się w drodze łaski pani **Maryi Like,** wdowie po ś. p. Leonie Likem, asystencie miejsk. Wydziału obr., datek na wychowanie małoletniej Aleksandry Like w rocznej kwocie 100 kor na jeden rok, począwszy od 17 listopada 1900 r., płatny w ratach miesięcznych z góry. (L. 95449/901). —

XIII Przedłuża się w drodze łaski pani **Emilii Wojakowskiej,** wdowie po ś. p. Adamie Wojakowskim, referendarzu Magistratu datek na wychowanie syna Franciszka Wojakowskiego w kwocie rocznej 208 kor. 33 hal na przeciąg lat trzech, począwszy od 21 lipca 1901 r. do dnia 21 lipca 1904 r. (L. 56607/901). —

XIV. Odmawia się prośbie **Reginy Opalskiej,** wdowy po ś. p. Józefie Opalskim, miejskim stróżu nocnym, o przyznanie pensyi wdowiej, tudzież datku na wychowanie trojga dzieci, względnie o przyznanie odprawy. (L. 22167/901). —

XV. Nad wnioskiem r. m. ks. dra Spisa, o przyznanie sekretarzowi Magistratu p. **Piotrowi Banasiowi,** najwyższego stopnia płacy VIII. rangi, przechodzi do porządku dziennego. (L. 5621/99). —

XVI. Pomocniczą nauczycielkę szkoły rzemieślniczej dla kobiet im. Józefy z Szyszkowskich Rzewuskiej panią **Elżbietę z Gettlichów Kirchmayerową** uwalnia się na jej uzasadnioną prośbę od pełnienia dalszych obowiązków nauczycielskich i przyznaje się jej po myśli § 14 statutu emerytalnego tytułem odprawy kwotę 1320 kor.

Równocześnie poleca się rozpisać **konkurs** no opróżnioną po pani Kirchmayerowej posadę. (L. 82570/901).—

XVII. Przedłuża się w drodze łaski pannie **Antoninie Schmidtównie,** córce ś. p. Michała Schmidta, II. wiceprezydenta miasta, pensyę sierocińską w rocznej kwocie 1608 kor. 30 hal. na rok jeden, począwszy od dnia 8 maja 1901. (L. 17380/901). —

XVIII. **Kazimierze Kallausownie** przedłuża się datek z łaski w rocznej kwocie 72 kor. na jeden rok. (L. 67179/901). —

Posiedzenie tajne (82 w kad. XI.) **z dnia 16 stycznia 1902 r.**

I. Rada nadała prezentę:

a) na posadę nauczyciela starszego w szkole im. Cesarza Franciszka Józefa I. p. **Janowi Płaneckiemu;**

b) na posadę nauczyciela młodszego w szkole im. św. Jana Kantego p. **Antoniemu Iseppi;**

c) na posadę nauczyciela młodszego w szkole im. św. Barbary p. **Franciszkowi Zamorskiemu;**

d) na posadę nauczyciela młodszego w szkole im. św. Szczepana p. **Franciszkowi Matyji.** (L. 100640/901).—

II. 1) Rada nie przyjmuje rezygnacyi członków **komitetu miejskiego Muzeum narodowego:** JE. Stanisława hr. Tarnowskiego, dra Stanisława Tomkowicza, prof. dra Piotra Bieńkowskiego, dra Jerzego hr. Mycielskiego, Władysława Ekielskiego, Edwarda hr. Raczyńskiego, radcy Sławomira Odrzywolskiego, Józefa Unierzyskiego i Tadeusza Błotnickiego, wniesionej do Prezydenta miasta w dniu 15 maja 1901 r. i uprasza ich o pełnienie i nadal obowiązków członków komitetu miejskiego Muzeum narodowego.

2) Rada uprasza Prezydyum, aby wszelkich dołożyło starań, by ze względu na dobro i rozwój Muzeum narodowego, skłonić członków komitetu do cofnięcia wniesionej rezygnacyi. Prezydyum zechce na najbliższem posiedzeniu zdać sprawę z przebiegu swej czynności w tej sprawie. (L. 321/pr. ex 1901). —

Posiedzenie tajne (83 w kad. XI.) **z dnia 20 marca 1902 r.**

Na posiedzeniu tem powzięto następujące uchwały:

I. 1) Rada miasta nadaje **stypendyum z fundacyi ś. p. Ludwika Michalskiego** w kwocie po 480 koron na rok 1902:

a) **Franciszkowi Zielińskiemu,** litografowi;

b) **Franciszkowi Piotrowi Sługockiemu,** uczniowi cyzelerskiemu — pod warunkami wyszczególnionymi w akcie fundacyjnym i regulaminie dla stypendystów.

2) Kwotę 433 koron 30 hal. (216 złr. 65 ct.), na książeczce krakowskiej Kasy Oszczędności L. 144476 złożoną, a pochodzącą z **daru ś. p. dra Faustyna Jakubowskiego na stypendyum dla rzemieślnika** celem uzupełnienia za granicą wiadomości zawodowych — przyznaje Rada miejska **Franciszkowi Gorylowi,** czeladnikowi introligatorskiemu — pod warunkami analogicznymi jak przy stypendyum z fundacyi ś. p. Ludwika Michalskiego. (L. 96903/901). —

II. Pani **Malwinie Janowskiej,** kierowniczce szkoły im. Czackiego, udziela się jednorazową remuneracyę w kwocie 1000 kor., którytο wydatek należy pokryć z funduszów roku bieżącego. (L. 51885/901). —

III. P. **Stefanowi Szymkiewiczowi,** kanceliście Magistratu, wyznacza się wynagrodzenie za nadmierną pracę w kwocie 800 kor., a od stycznia 1902 r. 20% płacy jako dodatek funkcyjny za czynności w Radzie szkolnej okręgowej. (L. 83424/901). —

IV. Przyznaje się **Grzegorzowi Bułce,** byłemu miej. stróżowi nocnemu, w drodze łaski pensyę emerytalną, w rocznej kwocie 408 kor., począwszy od dnia 1 listopada 1901 r. (L. 85441/901). —

V. **Towarzystwu Strzeleckiemu** w Krakowie, jako właścicielowi koncesyi restauracyjno-szynkowej, odpisuje się należytość konsensową miejską od powyższego przemysłu za czas od 1 lipca 1900 r. do 31 grudnia 1901 r. w łącznej kwocie 150 kor. (L. 70235/901)

VI Przyznaje się w drodze łaski **Maryannie Bulkowej,** wdowie po Janie Bulce, stróżu budynków miejskich, pensyę wdowią i datek na wychowanie dzieci, jak następuje:

1) od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 13 kwietnia 1900 r. do dnia 7 czerwca 1901 r. pensyę wdowią w kwo- rocznej 133 kor. 28 hal.; od dnia 7 czerwca 1901 roku w kwocie rocznej 144 kor.

2) od 13 kwietnia 1900 r. datek na wychowanie córki Franciszki do 7 czerwca 1901 r. w rocznej kwocie 33 kor. 32 hal.; dla córki Feliksy do 27 grudnia 1907 r. w rocznej kwocie 33 kor. 32 hal.; dla syna Michała do 3 września 1912 r. w rocznej kwocie 33 kor. 32 hal.; dla syna Stanisława do 26 marca 1915 r. w rocznej kwocie 33 kor. 32 hal.

3) z powyższych kwot ma być potrącona odprawa w kwocie 300 kor. asygnowana Maryannie Bulkowej na mocy uchwały Rady miasta z dnia 20 czerwca 1901 r. (L. 83969/901). —

VII. 1) Rada przyznaje w drodze awansu p. **Adamowi Chmielowi**, adjunktowi miejsk. Archiwum aktów dawnych, pobory służbowe IX. rangi, a mianowicie: płacę 2800 kor., dodatek kwaterowy 600 kor. oraz prawo do dwóch pięcioleci po 200 kor.

2) Ze względu na urlopy, dyety, pensye wdowie i dodatki na wychowanie dzieci, przyznaje się adjunktowi miejskiego Archiwum aktów dawnych prawa urzędników IX. rangi.

3) Podniesienie poborów służbowych wymienionemu adjunktowi, liczy się od dnia 1 stycznia 1902 roku. (L. 61470/901). —

VIII. 1) Ze względów służbowych (na podstawie § 57 statutu gminnego z dnia 6 października 1901 r.) przenosi się w stan spoczynku:

a) p. **Kłobukowskiego Tadeusza**, starszego adjunkta Wydziału obrachunkowego (L. 27636);

b) p. **Zembaczyńskiego Kajetana**, adjunkta Kasy miejsk. (L. 27635).

2) Sprawa wymiaru emerytur dla obu wymienionych urzędników będzie przedstawiona Radzie m. osobno. —

IX. Mianuje się:

1) na posadę likwidatora dla miejskiego Wydziału obrachunkowego, z poborami w VIII. randze służby p. **Życieńskiego Józefa**, dotychczasowego starszego adjunkta (L. 181/pr.);

2) na posadę kontrolora Kasy miejskiej z poborami w VIII. randze p. **Lipowskiego Stefana**, dotychczasowego starszego adjunkta (L. 182/pr.);

3) na trzy posady starszych adjunktów w IX. randze służby dla miejskiego Wydziału obrachunkowego:

a) p. **Reichera Emila**, dotychczasowego młodszego adjunkta miejsk. Wydziału obrachunkowego z dodatkiem osobistym 800 kor. na tak długo, dopóki się nie posunie na wyższy stopień służbowy (L 183/pr).

b) p. **Radonia Karola**, dotychczasowego młodszego adjunkta Wydziału obrachunkowego (L. 184/pr.);

c) p. **Boczkowskiego Jana Kantego**, dotychczasowego asystenta Wydziału obrachunkowego (L. 185/pr.).

Pobory według powyższych rang, przyznane być mają zamianowanym urzędnikom od 1 października 1901 r.

Podwyższenie poborów od 1 października 1901 r. liczy się także tym urzędnikom miejskiego Wydziału obrachunkowego, których Prezydent miasta zamianuje, a którzy obecnie pozostają w służbie miejskiej. —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 9. Kraków, dnia 8 lipca 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (1. w kad. XII.) **z dnia 9 czerwca 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **68**. Radcy miejscy: Epstein, Slęk, Sołtysik **(3)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 12 w południe.

Przewodniczący **zagaił posiedzenie** następującą mową:

„Szanowni Panowie! W myśl zatwierdzonego przez Najjaśniejszego Pana w dniu 6 października z. r. statutu dla naszego miasta, a w szczególności stosując się do § 117 tegoż statutu, przeprowadzone zostały w dniu 5, 7, 14, 20 i 22 maja wybory 72 radców miejskich, a wynik głosowania okazał, że Szanowni Panowie większością głosów zostaliście zaszczyceni zaufaniem współobywateli i godnością radców obdarzeni.

Witam Was przeto, Szanowni Panowie, w tym przybytku, witam zaś tem radośniej, bo spostrzegam w Waszem gronie 34 członków ustępującej Rady, dokładnie obznajomionych ze sprawami gminy, a pośród 38 nowo do zarządu miastem powołanych, zastęp współobywateli, którzy swą wiedzą i nabytem doświadczeniem wielce do polepszenia administracyi przyczynić się mogą.

Jakkolwiek odnawianie się co pewien czas składu Rady, tak jak innych ciał zbiorowych jest pożyteczne i konieczne, to jednak żałować musimy ubytku tych kolegów, którzy przez czas dłuższy, bo przez lat kilkanaście, z niezaprzeczoną korzyścią dla gminy gorliwie pracowali, a przy obecnych wyborach pominięci zostali. Że tylko wymienię: dra Kohna, dra Doboszyńskiego, Kwiatkowskiego, Chmurskiego, Nowackiego, dra Proppera, dra Stycznia, którzy przez lat kilkanaście czas i pracę gminie poświęcali, wreszcie Exc. hr. Tarnowskiego, którego przez lat 27 do grona naszego zaliczaliśmy.

Niechże mi wolno będzie przy tej sposobności złożyć na tem miejscu wymienionym współobywatelom za ich długoletni trud i pracę **publiczne** w imieniu gminy **podziękowanie.**

W ciągu ubiegłej kadencyi parokrotnie dały się słyszeć głosy krytyczne, wytykające braki i niedostatki urządzeń miejskich. Spokojnie jednak oczekiwać może ustępująca Rada ocenienia swego urzędowania; ktokolwiek bowiem, bezstronnie sądząc, przypatrzy się z bliska jej działaniu, kto zapozna się ze stanem funduszów miasta, ten przyznać będzie zniewolony, że Rada miasta przez te upłynione 36 lat uczyniła wszystko, co tylko uczynić mogła wśród danych okoliczności i warunków i przy ciągłym braku funduszów, z jakim jej walczyć przychodziło, oszczędzając i nie obarczając dodatkami współobywateli i tak przeciążonych podatkami państwowymi i krajowymi.

Rozpoczynając tę XII. kadencyę na podstawie nowego statutu, dopuszczającego nietylko powiększenia ilości członków Rady, ale co ważniejsze, wciągnięcia w jej skład przedstawicieli stanu urzędniczego i nauczycielskiego, którzy w gronie naszem zasilą zastęp pracowników na polu prawa, administracyi i szkolnictwa, można żywić otuchę, że obecna kadencya płodniejszą i pomyślniejszą będzie nad poprzedzające.

Niemałe też czekają Prześwietną Radę zadania: nietylko bowiem zachodzi konieczna potrzeba wzniesienia brakujących miastu budynków, zaprowadzenia nowych zakładów i urządzeń, ale co ważniejsze, obmyślenia nowych źródeł dochodów i sposobów pokrycia niezbędnych dla rozwoju i podniesienia miasta wydatków. Należy nadto Radzie miejskiej dbać i mieć staranie o godnem utrzymaniu miasta na tem stanowisku, jakie mu przeszłość Ojczyzny naszej wyznaczyła, a na jakiem go i dziś rodacy widzieć chcą. Przestał wprawdzie Kraków wskutek upadku kraju być stolica polityczną w państwie, lecz rodacy nie przestali po dziś dzień widzieć i upatrywać w nim serca Ojczyzny. To zaszczytne miano nakłada na Radę naszą obowiązek, aby to serce żywem tętnem biło, a przeto utrzymywania i pielęgnowania tych prastarych świątyń, pomników i grobów, z których zaklęty w nich duch narodu przemawia tajemniczym językiem do rodaków, dodaje im wytrwałości i nie dozwala poddawać się zwątpieniu.

Nie wątpię, że ożywiająca Szanownych Panów chęć służenia miastu i gotowość do gorliwego wypełniania przyjętych na się, a do godności radzieckiej przywiązanych obowiązków, obok zawodowej wiedzy i nabytego doświadczenia ułatwią Panom zwalczanie nastręczających się trudności i rozwiązanie zadań umożebnią.

Przedstawiwszy Szanownym Panom pracę i trudy, jakie Was czekają w wypełnianiu obowiązków radzieckich w tej rozpoczynającej się kadencyi, nie mogę przenieść na sobie, abym nie przywiódł Wam na pamięć, jak wiele winniśmy Temu, z którego rąk przed laty 36 otrzyma-

liśmy dar, nadający nam moc i wolność stanowienia o sobie według własnego uznania, czyli samorząd.

Dziś po 36-letniem korzystaniu z tego dobrodziejstwa tem bardziej godzi się pamiętać o Jego nieocenionej dla nas dobroci i przychylności; dziś też tem mniej stłumić niepodobna w sobie popędu do gorącego objawu tego, co serce każdego rodaka dla Najłaskawszego Dobroczyńcy przejmuje.

Niechże więc skromnym wyrazem tych uczuć będzie okrzyk: Najjaśniejszy Pan, Cesarz i Król Nasz Franciszek Józef I. niech żyje!"

Radcy miejscy, powstawszy z miejsc, powtórzyli trzykrotnie okrzyk. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Sekretarz odczytuje rotę przyrzeczenia radzieckiego a następnie listę Radców miejskich, którzy przystępowali kolejno wedle czytanych nazwisk do Prezydenta miasta i przez podanie ręki składali ślubowanie.

Następujący radcy miejscy złożyli **przyrzeczenie radzieckie:** dr. Bandrowski Ernest, Bartoszewicz Kazimierz, Bazes Gustaw Gerson, dr. Bąkowski Klemens, dr. Benis Artur, Beringer Wandalin, Bialik Józef, Birnbaum Juda, dr. Bobilewicz Adam, dr. Bujak Franciszek, dr. Bujwid Odon, ks. dr. Bukowski Julian, Chyliński Michał, dr. Cybulski Napoleon, dr. Cyfrowicz Leon, Daszyński Ignacy, dr. Domański Stanisław, Drobner Roman, Drozdowski Stanisław, Federowicz Jan, dr. Fischler Adolf, dr. Frühling Rudolf, Godzicki Jan, dr. Górski Piotr, dr. Gross Adolf, dr. Guńkiewicz Bronisław, dr. Horowitz Leon, Jawornicki Józef, dr. Jordan Henryk, Judkiewicz Jakób, dr. Kasparek Franciszek, Katyński Zdzisław, Kawecki Antoni Medard, Klemensiewicz Edmund, Kosobucki Piotr, dr. Koy Michał, Landau Hirsch, dr. Leo Juliusz, dr. Lustgarten Ludwik, dr. Łepkowski Karol, Maciołowski Julian, Markus Karol, Mendelsburg Albert, Miedniak August, dr. Muczkowski Józef, dr. Pareński Stanisław, dr. Paszkowski Franciszek, dr. Ponikło Stanisław, Rimler Henryk, dr. Rosenblat Józef, dr. Rothwein Leon, Rotter Jan, Sare Józef, Schmelkes Mojżesz, Schwarz Henryk, dr. Seinfeld Herman, Sędzimir Mieczysław, ks. dr. Spis Stanisław, dr. Staniszewski Walenty, Sulikowski Aleksander, Suski Wiktor, dr. Szarski Henryk, Szatkowski Henryk, dr. Tomkowicz Stanisław, dr. Trzebicky Rudolf, Turski Władysław, dr. Ulanowski Bolesław, hr. Wodzicki Antoni **(68)**. (L. 376/pr.). —

R. m. Daszyński z okazyi złożenia przyrzeczenia radzieckiego odczytuje następujące **oświadczenie:** „Wybrany z kuryi uprzywilejowanego prawa wyborczego będę jednak — zgodnie z wolą moich wyborców — uważał się w Radzie gminnej Krakowa za przedstawiciela ubogiej większości miasta naszego, pozbawionej wszelkiego prawa wyborczego do Rady.

Z tego wychodząc stanowiska za najważniejsze zadanie Rady uważać będę nadanie całej dorosłej ludności naszego miasta prawa wyborczego do Rady gminnej w imię rozumnego patryotyzmu i sprawiedliwości społecznej". —

Przewodniczący zarządza **wybór komisyi weryfikacyjnej.**

Na wniosek r. m. dra Bandrowskiego Przewodniczący zawiesza posiedzenie dla narady nad wybrać się mającymi członkami tej komisyi.

Po 25 minutowej przerwie Przewodniczący otwiera obrady.

R. m. Rotter oświadcza, że mniejszość Rady wstrzyma się od udziału w wyborze komisyi weryfikacyjnej i komisyi dla ułożenia projektu składu sekcyi i komisyi, wybieranych przez Radę miejską, gdyż większość nie uwzględniła życzeń mniejszości przy wyborach do tych komisyi, nie chcąc zgodzić się na kandydatów, proponowanych przez mniejszość.

R. m. dr. Gross przyłącza się do zapatrywania poprzedniego mowcy, zarzucając większości Rady bezwzględność.

Na galeryi odzywają się oklaski.

Przewodniczący wzywa publiczność na galeryi, aby zachowywała się spokojnie.

R. m. Bartoszewicz oświadcza, że dotychczas polityka w obradach Rady miasta małą odgrywała rolę; zresztą uważa za niepotrzebny wybór komisyi dla ułożenia projektu składu sekcyi i komisyi, wybieranych przez Radę; w końcu oświadcza, że wstrzymuje się od głosowania.

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby komisya weryfikacyjna składała się z 12 członków, a komisya dla ułożenia projektu składu sekcyi i komisyi również z 12 członków.

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego co do składu komisyi weryfikacyjnej przyjęto.

Przystąpiono do wyboru komisyi weryfikacyjnej.

Przewodniczący zaprasza do skrutynium r. m. Schwarza, Federowicza, Rottera i dra Grossa.

Rezultat głosowania: głosowało 49 — reszta obecnych wstrzymała się od głosowania — absolutna większość głosów 25.

Otrzymali radcy miejscy: Beringer, Birnbaum, dr. Bujak, dr. Domański, dr. Fischler, Katyński, dr. Muczkowski, Schwarz, dr. Staniszewski, dr. Szarski, Szatkowski po 48 głosów, r. m. Klemensiewicz 46 głosów i ci zostali wybrani do komisyi weryfikacyjnej. — Jednę kartkę oddano próżną. — Radcy miejscy: Turski, Rotter i dr. Frühling otrzymali głosy poniżej absolutnej większości.

Radcy miejscy Birnbaum i Klemensiewicz oświadczają, że wyboru na członków komisyi weryfikacyjnej nie przyjmują.

Na zapytanie Przewodniczącego uchwalono wybrać w ich miejsce innych dwóch członków.

Przewodniczący zaprasza do skrutynium tych samych radców miejskich, co poprzednio.

Rezultat głosowania następujący: głosujących 48 — reszta radców od głosowania się wstrzymała — absolutna większość głosów 25.

Otrzymali po 43 głosy r. m. Suski i dr. Tomkowicz i zostali wybrani. (L. 377/pr.).

R. m. dr. Seinfeld wnosi, **aby obrady komisyi weryfikacyjnej były jawne dla członków Rady.**

W dyskusyi zabierają głos: Przewodniczący i r. m. dr. Bąkowski, wnioskodawca i r. m. dr. Gross.

R. m. dr. Leo w dłuższem przemówieniu broni sposobu postępowania większości Rady w przedmiocie składu komisyi weryfikacyjnej i komisyi-matki; zresztą zgadza się na wniosek r. m. dra Seinfelda.

R. m. dr. Frühling w dłuższem przemówieniu wyjaśnia, dlaczego partya, do której należy, życzyła sobie, aby w komisyi weryfikacyjnej zasiadali trzej przez nią

wskazani radcy miejscy a nie inni, oraz czyni cały szereg zarzutów przeciw większości co do sposobu postępowania przy wyborach.

Wniosek r. m. Seinfelda przyjęto. —

Przystąpiono do **wyboru komisyi dla ułożenia projektu składu sekcyi i komisyi, wybieranych przez Radę miejską, tj. komisyi-matki.**

Po przemówieniu r. m. ks. dra Spisa r. m. hr. Wodzicki wnosi, aby komisya ta składała się z 9 członków i aby w skład jej weszli następujący radcy miejscy: dr. Bandrowski, Federowicz, dr. Horowitz, dr. Leo, dr. Ponikło, Rotter, Beringer, dr. Seinfeld, Chyliński.

R. m. dr. Bandrowski popiera wniosek r. m. hr. Wodzickiego.

Wniosek r. m. hr. Wodzickiego przyjęto. (L. 378/pr.).—

Na wniosek Przewodniczącego uchwalono, aby dotychczasowy **regulamin obrad** obowiązywał jeszcze tak długo, dopóki nowy nie będzie uchwalony. (L. 379/pr.). —

R. m. Rotter prosi Przewodniczącego, aby w najkrótszym czasie zechciał zamieścić na porządku dziennym Rady **sprawozdanie,** złożone przez mowcę, jako **delegata Rady miasta Krakowa do Rady szkolnej krajowej** z działaluości w tejże Radzie i wybór nowego delegata. —

R. m. dr. Gross prosi o przyspieszenie załatwienia **protestu,** jaki wpłynął **przeciw ostatnim wyborom do Rady wyznaniowej izraelickiej.** —

Wskutek interpelacyi r. m. Chylińskiego Przewodniczący oświadcza, że prześle każdemu radcy miejskiemu spis dotychczasowego składu sekcyi i komisyi wraz z wezwaniem, aby w przeciągu dni trzech doniósł, do której sekcyi lub komisyi chce należeć. —

Przewodniczący uprasza Radę o wyznaczenie komisyi weryfikacyjnej terminu, do którego ma skończyć swoje zadanie, bo od tego będzie zależeć dalszy porządek obrad.

Radcy miejscy ks. dr. Spis i Chyliński oświadczają, że wyznaczenie dziś takiego terminu jest niemożliwe. —

R. m. dr. Paszkowski zapytuje Przewodniczącego, kiedy zamierza zwołać tajne posiedzenie Rady celem **wyboru wiceprezydentów.**

Przewodniczący oświadcza, że z powodu niejasnych postanowień statutu w tej kwestyi są sprzeczne zdania między prawnikami, od jakiej chwili należy liczyć termin 14-dniowy, ustanowiony w statucie do wyboru wiceprezydentów.

R. m. dr. Staniszewski, uważając, że termin ten zaczyna biedz od dzisiejszego posiedzenia, wnosi:

„Rada miejska uchwali! Wzywa się Prezydenta miasta, aby stosownie do przepisów statutu najdalej do dnia 22 czerwca b. r. zwołał Radę miejską celem dokonania wyboru wiceprezydentów“.

R. m. dr. Gross i dr. Seinfeld przemawiają przeciw temu wnioskowi — r. m. dr. Fischler za wnioskiem.

Po przemówieniu wnioskodawcy wniosek przyjęto.—

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamyka Przewodniczący posiedzenie o godzinie 2 minut 45 po południu. —

L. 46875/902.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat przypomina przepisy, objęte paragrafami 1 do 8 regulaminu o porządku i czystości w mieście i na przedmieściach (Dzien. rozp. dla miasta Krakowa L. 8 z roku 1884), które opiewają w streszczeniu, jak następuje:

a) **każdy właściciel realności jest obowiązany zarządzić i dopilnować, aby w porze letniej, t. j. od 1 kwietnia do końca września codziennie o godzinie 5 rano należycie zlewano i następnie zamieciono: chodnik, ściek i połowę ulicy;**

b) jeżeli realność znajduje się przy placu publicznym, należy zlewać i zamiatać przestrzeń wzdłuż realności na odległość 6 metrów od domu;

c) przy ulicach niebrukowanych odnosi się ten obowiązek właścicieli domów tylko do chodnika i ścieku;

d) śmieci powinny być złożone na kupkę obok ścieku po stronie ulicy, skąd je furmanki miejskie uprzątną; w razie zaś opóźnienia się z zamieceniem ulicy, winien zamiatający zmiecione śmieci uprzątnąć i przechować je w podworcu do dnia następnego;

e) **każdy właściciel realności powinien polecić swemu stróżowi, aby w czasie od 1 kwietnia do końca września, codziennie o godzinie 5 rano, wlewał do ścieku ulicznego przed jego domem około 100 litrów wody i ściek wzdłuż realności należycie przemiatał;**

f) **w czasie posuchy powinni pp. właściciele domów zarządzić zlewanie chodników aż do połowy ulicy, po raz drugi o godzinie 1 z południa, a w razie upałów po raz trzeci o godzinie 5 po południu;**

g) zamiatanie chodników i ulic wieczorami jest wzbronione.

Magistrat wzywa więc pp. właścicieli domów, aby zmuszali swoich stróżów do ścisłego i codziennego wykonywania wskazanych czynności, inaczej pp. właściciele domów narażą się na grzywny, zagrożone § 119 regulaminu w kwotach od 2 do 200 koron.

Magistrat zaznacza, iż zaprowadzenie wodociągów nie uwalnia właścicieli domów od powyżej wspomnianych obowiązków co do skrapiania chodników, ścieków i t. p.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 2 czerwca 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 45.008/III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 kwietnia 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 3844. 2 kor. 40 hal. uzyskane z licytacyjnej sprzedaży 2 znalezionych żywych kur.
„ 134. Chustka do okrycia, pozostawiona w pociągu kolejowym.
„ 139. 2 próżne woreczki pieniężne.
„ 141/4919. Woreczek z 18 kor. 30 hal.
„ 142. Laska.

Art. 143. Klucz wertheimowski.
„ 145. Klucz.
„ 146. Czapka dziecięca.
„ 147/4920. Pugilares z 2 kor. 6 hal.
„ 148. Broszka złota.
„ 149. Pugilares z 30 kor. 14 hal.
„ 150/4922. Woreczek z 10 hal. oraz kartką zastawniczą.
„ 151/1923. Woreczek z 38 hal. oraz broszką.
„ 152. Chustka do odziewania.
„ 153. Dwa weksle bezwartościowe.
„ 154. Klucz.
„ 155/4924. Pugilaresik z 1 kor. 70 hal.
„ 156. Firanka płócienna.
„ 157. Klucz.
„ 160. Obroża.
„ 158/4925. Pugilares z 4 hal., dewizką, oraz biletami węgierskiej treści.
„ 159. Książeczka do modlenia.
„ 161. Marka dla psa.
„ 162. 2 prospekty na losy loteryi meklenburgskiej.
„ 163/4926. Pugilaresik z 52 hal.
„ 164. Kawał blachy.
„ 165. Szpilka do krawatki.
„ 166. 30 broszur.
„ 167. 5 kluczy.
„ 168. Kartka zastawnicza.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Zegarek damski.
2. Pies pudel.
3. Pies z marką.
4. Pęk kluczy.
5. Pies z marką.
6. Pies legawy.
7. Rzeczy zaginionego Wawrzyńca Potenckiego.

Nadto złożone są w c. k. Dyrekcyi Policyi w Krakowie metryka chrztu wymienionego Potenckiego oraz na rzecz tegoż wystawiony skrypt dłużny.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III-go Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych; w przeciwnym razie bowiem przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 7 czerwca 1902 r.

Prezydent miasta;
J. Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 10. Kraków, dnia 10 sierpnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

KONTRAKTY,

zawarte między Gminą miasta Krakowa a Towarzystwem tramwajowem, względnie Krakowską Spółką tramwajową, regulujące urządzenie kolei konnej a względnie kolei elektrycznej w Krakowie.

I. Kontrakt z dnia 9 października 1896.

WYPIS PIERWSZY.

L. R. 1021. Działo się w Krakowie w Wielkiem Księstwie Krakowskiem w biurze prezydyalnem Ratusza miejskiego, w domu pod liczbą 4 przy placu Wszystkich Świętych, dnia **dziewiątego października roku tysiącznego ośmsetnego dziewięćdziesiątego szóstego.**

Przedemną, Doktorem praw Kazimierzem Bystrzonowskim, zastępcą ces. król. notaryusza w Krakowie, do miejsca na wstępie wyrażonego na żądanie stron przybyłym, stawili się znani mnie osobiście Panowie: Jaśnie Wielmożny Józef Friedlein, Prezydent miasta Krakowa, tudzież radcy miejscy: Wielmożni Jan Rotter, Dyrektor Szkoły przemysłowej i Władysław Nowacki, emerytowany inspektor kolei północnej Cesarza Ferdynanda, wszyscy trzej działający imieniem Gminy miasta Krakowa na zasadzie uchwały pełnej Rady miasta Krakowa z dnia 12 lipca 1894 roku do L. 37519/94, która w odpisie urzędowym z księgi protokołów posiedzeń Rady miejskiej do aktu niniejszego pod A) zostaje dołączoną i jego integralną część stanowi — oraz Wielmożni Dr Faustyn Jakubowski, adwokat krajowy i Leopold Mussil, Dyrektor tramwaju w Krakowie, obaj działający imieniem Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions) w Brukseli, na zasadzie pełnomocnictwa z daty Bruksela dnia 19 maja 1896 roku w oryginale francuskim, jako też w urzędowem tłómaczeniu na język niemiecki do aktu niniejszego pod B) dołączonego — wszyscy stawający do czynności prawnych zdolni, w Krakowie zamieszkali i zeznali w mojej obecności imieniem stron, przez siebie reprezentowanych, następującej osnowy

UMOWĘ.

Art. I. Gmina miasta Krakowa zawarła z Bankiem Belgijskim (Banque de Belgique), stałą siedzibę w Brukseli mającym, o urządzenie i utrzymywanie kolei konnej w Krakowie kontrakt w formie aktu notaryalnego, w Krakowie dnia 25 listopada 1881 roku do L. R. 17342 przed notaryuszem Stefanem Muczkowskim zeznany, któryto kontrakt w artykułach I. do XXXIII. wzajemne prawa i obowiązki obydwóch stron kontraktujących stanowczo określa. Cesyą z daty Bruksela dnia 13 marca 1883 roku odstąpił Bank belgijski wszelkie swoje prawa i obowiązki z kontratku rzeczonego z daty Kraków dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17342 Towarzystwu akcyjnemu „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions), a Towarzystwo to, przyjmując na siebie wszelkie prawa i obowiązki Banku Belgijskiego z kontraktu rzeczonego — uzyskało uchwałę Rady miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 1885, którą stosownie do artykułu XVIII. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 r. do L. R. 17342 Rada miasta Krakowa przyjęcie przez Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ w Brukseli praw i obowiązków Banku Belgijskiego z kontraktu o urządzenie i utrzymywanie kolei konnej w Krakowie, dnia 25 listopada 1881 roku do L. R. 17342 zawartego, do wiadomości przyjęła i złożoną przez Bank Belgijski kaucyę dziesięć tysięcy złotych (10000) wal. austr. (Art. XXII. kontraktu) na rzecz Towarzystwa „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ przepisać postanowiła.

Tym sposobem stało się, że kontrakt, w formie aktu notaryalnego w Krakowie dnia 25 listopada 1881 r. L. R. 17342 o urządzenie i utrzymywanie kolei konnej w Krakowie między Gminą miasta Krakowa a Bankiem Belgijskim w Brukseli zawarty, obecnie w całej osnowie Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ w Brukseli względem Gminy miasta Krakowa — a Gminę miasta Krakowa względem tegoż Towarzystwa bezwarunkowo obowiązuje — co też obydwie strony, niniejszą umowę zawierające uznają, i stwierdzają.

Art. II. Ponieważ Gmina miasta Krakowa, uznając potrzebę urządzenia w Krakowie nowych torów kolei konnej stosownie do artykułu II. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17342 postąpiła, Towarzystwo zaś akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ na istniejącym już torze kolei konnej Most Podgórski-Dworzec kolei szyny zmienić i istniejące zwrotnice (stosownie) do art. IV. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17342 przedłużyć postanowiło i w tym względzie między obydwiema stronami układ do skutku przyszedł, przeto obydwie strony kontraktujące zawierają niniejszem w myśl artykułu

XXVII. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17342 następującą kontrakt ten uzupełniającą umowę, która z kontraktem z daty Kraków 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342, jedną całość stanowić i obydwie strony kontraktujące bezwarunkowo obowiązywać ma.

Art. III. 1) Gmina miasta Krakowa zezwala na odnowienie istniejącego już toru kolei konnej Most Podgórski-Dworzec kolei w ten sposób, aby w miejsce obecnie istniejących szyn położone były wyłącznym kosztem Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" nowe szyny stalowe systemu najnowszego, według rysunku w grudniu 1893 roku przedłożonego i przez komisyę tramwajową imieniem Gminy miasta Krakowa przyjętego.

2) Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" obowiązuje się równocześnie z wymianą w istniejącym torze starych szyn na nowe przywrócić i uporządkować bruki, gdzieby takowe zerwało, w sposób należyty własnym kosztem, używając na ten cel dawnego materyału, o ile takowy według uznania Gminy do brukowania odpowiednim się okaże. W razie potrzeby dostarczy Gmina miasta Krakowa brakującego materyału brukowego, z wyjątkiem tego materyału, który z powodu przystósowania go (przycięcia) do przedstawionego odmiennego profilu nowych szyn odpadnie, a który zastąpić ma spółka.

Art. IV. 1) Gmina miasta Krakowa zezwala na przedłużenie na istniejącym już torze kolei konnej Most Podgórski-Dworzec kolei istniejących zwrotnic kosztem Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" w sposób, jak takowy na podstawie protokołu Komisyi reambulacyjnej z dnia 5 października 1894 roku i dołączonego do tegoż planu c. k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z dnia 13 października 1894 r. L. 81880 zatwierdziło, a mianowicie:

a) Zwrotnica, zaczynająca się przy moście Podgórskim na Wiśle, ma być poprowadzoną dalej przez Wolnicę, naprzeciw szkoły na Kazimierzu ma być razem z obecnym torem przełożona na drugą stronę ulicy Krakowskiej i przy domu Nr. 15 ma się złączyć z torem pojedynczym w odległości osi poniżej ustalonej;

b) zwrotnica, znajdująca się na Stradomiu, naprzeciw Komendy Korpusu, ma być przedłużona z jednej strony do połowy ulicy Dietlowskiej, z drugiej strony w ulicę Grodzką do zamurowanego portalu arsenału;

c) zwrotnica na placu św. Piotra rozciągniętą zostanie do rogu budynku Komendy twierdzy, Nr. domu 57 z jednej, a do wylotu ulicy Senatorskiej z drugiej strony;

d) w Rynku zacznie się zwrotnica naprzeciw dużej latarni (vis à vis domu Blaua i Epsteina Nr. 12) i zakończy się w linii prostej poprzecznej, powstałej z połączenia punktu, na którym stoi duża latarnia gazowa — z ostatnim widzialnym od latarni narożnikiem kościoła Panny Maryi;

e) na końcu ulicy Floryańskiej urządzoną być ma zwrotnica wzdłuż domów Nr. 53 i 55 do użycia w długości 30 metrów;

f) poza chodnikiem plantacyjnym między bramą Floryańską a Rondlem bramy Floryańskiej zacznie się ostatnia zwrotnica i dojdzie przez ulicę Basztową, Lubicz, aż do dworca kolei.

2) W razie wykonania podkopu pod koleją żelazną na ulicy Lubicz zastosuje się Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" do nowej sytuacyi na własny koszt bez żadnego regresu i bez prawa do odszkodowania za możliwe ograniczenie ruchu w czasie robót około podkopu.

3) Na szlakach dwutorowych wynosić ma odległość szyny od trotoaru 1—$1^1/_2$ metra (jeden do półtora metra). Wyjątek stanowi Rynek główny. Na ulicy Basztowej mają tory pozostać w *status quo*. Odległość osi torów, idących koło siebie, powinna wszędzie wynosić 2·40 metrów (dwa metry i czterdzieści setnych metra). Tam, gdzie odległość ta obecnie jest większą, nastąpić ma ich zbliżenie do wymienionego wymiaru.

4) Bruki na przedłużonych zwrotnicach istniejącego już toru uporządkuje Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" pod dozorem budownictwa miejskiego w należyty sposób własnym kosztem, używając na ten cel dawnego materyału, o ile go organa miejskie do użycia za stosowny uznają. Brakującego materyału dostarczy rzeczone Towarzystwo, które zresztą tak co do urządzenia bruków jak i opłat za następne używanie tychże zastósować się ma do postanowień artykułu V. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342.

5) Co do czyszczenia ze śniegu i lodu przedłużonych zwrotnic obowiązywać mają postanowienia artykułu XI. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 r., R. L. 17342.

Art. V. Gmina miasta Krakowa zezwala, a Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" obowiązuje się własnym kosztem położyć w mieście Krakowie i w ruch wprowadzić najpóźniej do końca roku tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego szóstego (1896) nową linię kolei konnej z Rynku głównego wzdłuż linii A-B, ulicą Szewską i Karmelicką, poczynając od istniejącej już linii w Rynku przy kościele Maryackim, a kończąc takową u wału kolejowego lub przy Parku krakowskim, stósownie do uchwały Rady miasta, a to według planu do protokołu Komisyi reambulacyjnej z dnia 28 grudnia 1895 roku, ze zastrzeżeniami Magistratu miasta Krakowa, uchwałą z dnia 25 lipca 1895 r. L. 30337 objętemi, przedłożonego, przyczem Towarzystwu przyznaje się prawo położenia na tej nowej linii drugiego toru, po zatwierdzeniu przedłożyć się mających w tym celu planów przez Radę miasta.

W sprawie budowy rzeczonego toru nowego kolei konnej postanawiają strony kontraktujące szczegółowo:

1) Ruch na linii kolei konnej Rynek-Park krakowski prowadzony być ma tak, że wozy chodzić mają po sobie w odstępach piętnastu minut. W lecie kursować będą wozy od 7 (siódmej) godziny rano do 8 (ósmej) godziny wieczór, w zimie zaś od $7^1/_2$ (pół do ósmej) godziny rano do $6^1/_2$ (pół do siódmej) godziny wieczór. Towarzystwu wolno jednak ruch urządzić w krótszych odstępach i przez dłuższy czas.

2) Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" uporządkuje bruki na nowej linii Rynek-Park krakowski, pod dozorem budownictwa miejskiego w należyty sposób własnym kosztem, używając na ten cel dawnego materyału, o ile go organa miejskie do użycia za stosowny uznają. Brakującego materyału

dostarczy Towarzystwo, które zresztą w tym względzie postąpić ma według artykułu V. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342.

Gdyby Gmina chciała dawny materyał brukowy lub szosowy odmienić na inny i takowego sama dostarczyła, Towarzystwo „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ obowiązane jest tym dostarczonym materyałem robotę brukarską własnym kosztem wykonać.

3) Bruki i szosy, doprowadzone przez Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ do porządku, utrzymywać będzie nadal Gmina miasta Krakowa w dobrym stanie, Towarzystwo zaś płacić będzie na ten cel piętnaście (15) centów od metra pojedynczego toru, a trzydzieści (30) centów od metra podwójnego.

4) Co do czyszczenia ze śniegu i lodu nowego toru kolei konnej Rynek-Park krakowski, obowiązywać mają obydwie strony kontraktujące postanowienia artykułu XI. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 r., L. R. 17342.

5) Materyał, przeznaczony do zbudowania nowego toru, ma być równej dobroci i tejże samej konstrukcyi, jak materyał nowy, użyty na dawnej linii Most Podgórski-Dworzec kolei, o czem art. IV. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342, postanawia.

6) Nowa linia kolei konnej Rynek-Park krakowski podzieloną być ma na dwie sekcye, a mianowicie Rynek-Kościół Karmelicki — i Kościół Karmelicki-Park krakowski. Cena jazdy za całą linię wynosić ma sześć (6) centów w I. klasie, a cztery (4) centy w II. klasie; zaś za każdą z pojedynczych sekcyj cztery (4) centy w I. klasie, a trzy (3) centy w II. klasie.

Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaprowadzi bilety przejściowe (*Umsteigskarten*) z dawnej linii kolei konnej na nową i odwrotnie.

W razie korzystania z nowej linii kolei konnej w połączeniu z dawną linią, ceny jazdy za sekcyę Most Podgórski-Park krakowski i odwrotnie wynosić mają najwyżej dwanaście (12) centów w I. klasie, a ośm (8) centów w II. klasie, zaś za sekcyę Stara poczta-Park krakowski ośm (8) centów w I. klasie, a sześć (6) centów w II. klasie.

7) W razie niedotrzymania terminu, oznaczonego do położenia i wprowadzenia w ruch nowej linii kolei konnej Rynek - Park krakowski, zapłaci Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ tytułem kary konwencyonalnej po trzydzieści (30) złotych wal. austr. za każdy dzień zwłoki.

Art. VI. Strony kontraktujące oświadczają, że we wszystkich kwestyach — tak sprawy zmiany szyn i przedłużenia zwrotnic dawnego toru kolei konnej Most Podgórski-Dworzec kolei — jak i nowego toru kolei konnej Rynek-Park krakowski — dotyczących, a niniejszym kontraktem nie dotkniętych, — obowiązywać mają postanowienia kontraktu notaryalnego z daty Kraków dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342, które, o ile niniejszym kontraktem szczegółowej zmianie nie uległy — obydwie strony kontraktujące w całej pełni obowiązywać mają.

Art. VII. Dawna linia kolei konnej Most Podgórski-Dworzec kolei i nowa linia Rynek-Park krakowski — stanowić mają jedną całość, dlatego też strony kontraktujące postanawiają, że wszelkie postanowienia kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342, odnoszące się do dawnej linii, o ile tym kontraktem zmienione nie zostały, zastosowanie mieć mają i co do nowej linii. W szczególności zaś postanawiają strony kontraktujące, że koncesya, ze strony Gminy miasta Krakowa na urządzenie nowego toru kolei konnej Rynek-Park krakowski udzielona, skończy się równocześnie z koncesyą na linię: Most Podgórski-Dworzec kolei — czyli, że artykuł XXI. kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17342, i co do nowej linii Rynek - Park krakowski pełne ma zastosowanie.

Art. VIII. Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ obowiązane jest wszelkim przepisom o kolejach konnych, przez Władze wydanym, i w czasie trwania koncesyi, przez Gminę miasta Krakowa temuż Towarzystwu nadanej, wydać się mającym, pod własną odpowiedzialnością zadosyć uczynić, a zarazem wystarać się u Rządu o koncesyę na budowę linii Rynek-Park krakowski.

Art. IX. Wszystkie koszta stemplowe, notaryalne i należytości skarbowe od niniejszego kontraktu poniesie wyłącznie Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ z własnych funduszów, bez wszelkiego regresu do Gminy miasta Krakowa.

Art. X. Wypisy aktu tego, o unieważnienie którego dla jakichkolwiek przyczyn, nawet z przyczyny pokrzywdzenia nad połowę wartości, obydwie strony wszelkiego działania się zrzekają, wydawane będą każdej stronie w tylu egzemplarzach, ile ich zażądają.

Akt ten, zeznającym głośno i dosłownie odczytany, zeznający za zgodny z wolą swoją uznali i przyjęli, a w dowód tego akt niniejszy w mojej obecności wraz ze mną, zastępcą c. k. notaryusza, własnoręcznie podpisali. (Podpisano). W imieniu Gminy miasta Krakowa: Józef Friedlein, prezydent w. r.; Jan Rotter, radca miasta w. r.; Władysław Nowacki, radca miasta w. r. W imieniu Towarzystwa „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“: Dr. Faustyn Jakubowski w. r., Leopold M. Mussil w. r.; Dr. Kazimierz Bystrzonowski w. r. (Stampilia). Dekretem c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 26 lutego 1896 L. 7346 mianowany zastępcą c. k. notaryusza w Krakowie. (M. P.).

Odpis załącznika A) aktu L. R. 1021.

Odpis. Protokół obrad pełnej Rady miejskiej. Posiedzenie nadzwyczajne 30 w kadencyi z dnia 12 lipca 1894. Obecni. Przewodniczący: Prezydent miasta Friedlein Józef. I. Vice-Prezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol. Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam. Radcy miejscy: 1) Dr. Asnyk Adam, 2) Beringer Wandalin, 3) Birnbaum Juda, 4) Dr. Boroński Lesław, 5) Ks. Dr. Chotkowski Władysław, 7) Chmurski Roman, 9) Dr. Domański Stanisław, 12) Friedlein Józef, 13) Geisler Jan, 14) Dr. Hajdukiewicz Jan, 16) Dr. Ichheiser Michał, 17) Dr. Jakubowski Faustyn, 18) Jawornicki Józef, 19) Dr. Jordan Henryk, 20) Dr. Kasparek Franciszek, 22) Dr. Kohn Maksymilian, 24) Landau Hirsch, 25) Dr. Leo Juliusz, 26) Mendelsburg Albert, 28) Nowacki Władysław, 32) Dr. Paszkowski Stanisław, 34) Dr. Pieniążek Karol, 36) Hr. Dr. Potocki Andrzej, 38) Redyk Wiktor, 39) Rehman Stanisław, 40) Dr. Rosenblatt Józef, 42) Rotter Jan, 43) Rząca Karol, 44) Schmelkes Mojżesz, 45) Slęk Franciszek, 47) Styczeń Wawrzyniec, 51) Szpakowski Witalis, 54) Dr. Weigel Ferdynand, 56) Dr. Wi-

szniewski Ludwik, 58) Dr. Zoll Fryderyk. Ogólna liczba Radców obecnych łącznie z I. Wicepr. 34. Radcy miejscy: Chrzanowski, Chyliński, Epstein, Dr. Horowitz, Knaus, Kwiatkowski, Muczkowski, Dr. Paszkowski Franciszek, Pawlikowski, Dr. Popiel, Słonecki, Szancer, Szarski, Dr. Szlachtowski, Hr. Dr. Tarnowski, Wentzel, Hr. Wodzicki (17) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swojej Radcy: Federowicz, Dr. Obaliński, Dr. Pareński, Dr. Propper, Dr. Rothwein, Tilles (6).

Początek posiedzenia o godz. 5 min. 30 popołudniu.

Po przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia zaprasza przewodniczący do podpisania protokółu niniejszego Radców miejskich Dra Ichheisera i Dra Kasparka.

IV. L. 37519/94.

Imieniem Sekcyi I. uzasadnia Rm. Nowacki następujący wniosek w sprawie tramwajowej:

I. 1) Rada miasta zgadza się na system nowych szyn stalowych, odpowiadających zupełnie rysunkom, przedłożonym w grudniu 1893 r. 2) Równocześnie z wymianą szyn starych na nowe w istniejącym torze przywróci i uporządkuje Spółka tramwajowa pod dozorem budownictwa miejsk. bruki w miejscach, gdzie takowe zerwała, w należyty sposób, używając na ten cel dawnego materyału, o ile tenże według uznania Gminy do brukowania odpowiednim się okaże. W razie potrzeby dostarczy Towarzystwo tramwajowe brakującego materyału brukowego. —

Votum. Wniosek mniejszości.

2. Równocześnie z wymianą szyn starych na nowe w istniejącym torze, przywróci i uporządkuje Spółka tramwajowa pod dozorem budownictwa miejskiego bruki, gdzie takowe zerwała, w należyty sposób, używając na ten cel dawnego materyału, o ile tenże według uznania Gminy do brukowania odpowiednim się okaże. W razie potrzeby dostarczy Gmina brakującego materyału brukowego, z wyjątkiem tego materyału, który z powodu przystosowania go (przycięcia) do przedstawionego odmiennego profilu nowych szyn odpadnie, a który zastąpić ma Spółka.

II. Gmina zezwala na przedłużenie istniejących zwrotnic w następujący sposób: 1) Zwrotnica, zaczynająca się przy moście na Wiśle, ma być przeprowadzona dalej przez Wolnicę, naprzeciw szkoły na Kazimierzu razem z obecnym torem przełożona na drugą stronę ulicy Krakowskiej, i przy domu Nr. 15 złączyć się z torem pojedynczym w odległości osi, poniżej ustalonej. 2) Zwrotnica, znajdująca się na Stradomiu, naprzeciw Komendy Korpusu, ma być przedłużona z jednej strony do połowy ulicy Dietlowskiej, z drugiej strony w ulicę Grodzką do zamurowanego portału arsenału. 3) Zwrotnica na placu Ś. Piotra rozciągnięta zostanie do rogu Komendy twierdzy, Nr. domu 57 z jednej, a do wylotu ulicy Senatorskiej z drugiej strony. 4) W Rynku zacznie się zwrotnica naprzeciw dużej latarni (vis à vis) domu bankowego, i zakończy się w linii prostej poprzecznej, powstałej z połączenia punktu, na którym stoi duża latarnia gazowa, z ostatnim widzialnym od latarni narożnikiem kościoła Panny Maryi. 5) Na końcu ulicy Floryańskiej urządzona być ma zwrotnica wzdłuż domów Nr. 53 i 55 do użycia w długości 30 metrów. 6) Poza chodnikiem plantacyjnym, między bramą Floryańską a Rondlem bramy Floryańskiej, zacznie się ostatnia zwrotnica, i dojdzie przez ulicę Basztową, Lubicz, aż do dworca kolei. 7) W razie wykonania podkopu pod koleją żelazną na ulicy Lubicz, zastósuje się Towarzystwo tramwajowe do nowej sytuacyi na własny koszt, bez żadnego regresu za ograniczenie ruchu w czasie robót. 8) Na szlakach dwutorowych wynosić ma odległość szyny od trotoaru 1—1$\frac{1}{2}$ metra. Wyjątek stanowi Rynek główny. Na ulicy Basztowej mają tory pozostać w status quo. Odległość osi torów żelaznych koło siebie powinna wszędzie wynosić 2.40 metrów. Tam gdzie obecnie jest większa, nastąpić ma ich zbliżenie do wymienionego wymiaru. 9) Towarzystwo „Tramwaje austr. Krakowa i przedłużeń“ obowiązuje się własnym kosztem położyć i w ruch wprowadzić najpóźniej do roku 1896 nową linię kolei konnej z Rynku głównego wzdłuż linii A—B, ulicą Szewską i Karmelicką, poczynając od istniejącej linii w Rynku przy kościele Maryackim, a kończącym się u wału kolejowego lub przy parku Krakowskim, stosownie do uchwały Rady miasta. — Otwarcie tej linii nastąpić ma najpóźniej w dwa lata po ukończeniu przedłużenia zwrotnic na starej linii. — Towarzystwu przyznaje się prawo położenia na tej nowej linii drugiego toru, po zatwierdzeniu przedłożonych planów przez Radę miasta.— 10) Ruch na linii Rynek—Park Krakowski prowadzony będzie tak, że wozy chodzić mają po sobie w odstępach 15 minut. W lecie kursować będą wozy od 7-mej rano do 8-mej wieczór, w zimie od 7$\frac{1}{2}$—6$\frac{1}{2}$ wieczór. — Towarzystwu wolno ruch urządzić w krótszych odstępach i przez dłuższy czas. — 11) Towarzystwo uporządkuje bruki na nowej linii i na przedłużonych zwrotnicach starego toru, również pod dozorem budownictwa miejskiego w należyty sposób, używając na ten cel dawnego materyału, o ile go organa miejskie do użycia za stosowny uznają. Brakującego materyału dostarczy Towarzystwo tramwajowe, które zresztą postąpić ma według art. V kontraktu z dnia 25 listopada 1881 r. Gdyby Gmina chciała dawny materyał brukowy lub szosowy odmienić na inny, i takowego sama dostarczyła, Towarzystwo obowiązane jest tym dostarczonym materyałem robotę brukarską własnym kosztem wykonać. 12) Bruki i szosy, doprowadzone przez Spółkę do porządku, utrzymywać będzie nadal Gmina w dobrym stanie, Spółka zaś płaci na ten cel 15 ct. od metra pojedynczego toru, a 30 ct. od metra podwójnego. 13) Do czyszczenia ze śniegu i lodu przedłużonych zwrotnic i linii: Rynek — Ogród Krakowski, obowiązywać będą postanowienia art. XI kontraktu z dnia 25 listopada 1881 r. 14) Materyał, przeznaczony do zbudowania nowego toru, winien być równej dobroci i tejże samej konstrukcyi, jak materyał nowy na starej linii. 15) W razie niedotrzymania terminu, oznaczonego w punkcie 9-tym, zapłaci Spółka tytułem kary konwencyonalnej 30 złr. za każdy dzień zwłoki. 16) Spółka tramwajowa obowiązuje się w roku 1895 przedłożyć Gminie plany, budować się mającej linii Rynek—Ogród Krakowski, do potwierdzenia, Gmina obowiązuje się nawzajem najpóźniej w 4 miesiące po przedłożeniu planów zawiadomić Towarzystwo, czy te plany potwierdziła, lub jakich zmian sobie życzy. 17) Koncesya na nowe linie kończy się równocześnie z koncesyą na linię pierwotną.

III. We wszystkich kwestyach tutaj niedotkniętych, obowiązuje kontrakt z dnia 25 listopada 1881 r.

IV. Nowa linia ma być podzielona na 2 sekcye:

Rynek—Kościół karmelicki i Kościół karmelicki—Park Krakowski.

Cena jazdy za całą linię wynosi 6 ct. w I-szej klasie, 4 ct. w II-giej klasie, zaś za każdą z pojedyńczych sekcyi 4 ct. w I-szej klasie, 3 ct. w II-giej klasie. Towarzystwo zaprowadzi bilety przejściowe (Umsteigskarten) ze starej linii na nową, i odwrotnie. W razie korzystania z nowej linii w połączeniu ze starą, ceny jazdy za sekcyę Most Podgórski—Ogród Krakowski, i odwrotnie, wynosić mogą najwyżej 12 ct. w I-szej, 8 ct. w II-giej klasie; zaś za sekcyą Stara poczta—Ogród Krakowski 8 ct. w pierwszej, 6 ct. w drugiej klasie.

V. Wszystkie koszta stemplowe, notaryalne i należytości prawne kontraktu na powyższych postanowieniach zawrzeć się mającego, poniesie wyłącznie Towarzystwo tramwajowe z własnych funduszów bez żadnego regresu do Gminy.

VI. Do zawarcia i podpisania kontraktu w myśl powyższych zasad, upoważnia się p. Prezydenta, oraz Radców pp. Jana Rottera i Władysława Nowackiego.

VII. Gmina uchwala budowę linii tramwajowej od końca ulicy Zwierzynieckiej przez tę ulicę, ulicę Wiślną, Rynek główny, ulicę Sławkowską i ulicę Długą, aż do końca ulicy Długiej, i wzywa Towarzystwo tramwajowe, aby w myśl art. II-go kontraktu z dnia 25 listopada 1881 r. oświadczyło się co do wykonania budowy tej linii. Punkt (1) pierwszy ustępu I. wniosku przyjęto po krótkiej dyskusyi. Rm. Nowacki odczytuje 2-gi punkt ustępu I. wniosku, w sprawie uporządkowania bruku, a następnie odczytuje tenże wniosek mniejszości w komisyi w tej sprawie i występuje w obronie wniosku mniejszości. Rm. Rotter w dłuższej mowie uzasadnia wniosek mniejszości i prosi w interesie całej sprawy o przyjęcie tegoż. Rm. dr. Hajdukiewicz wyjaśnia przebieg sprawy na posiedzeniu Komisyi tramwajowej i Sekcyi I. Rm. dr. Rosenblatt prosi o wyjaśnienie, jak wysoki będzie koszt uporządkowania bruku. Rm. Dr. Styczeń sądzi, że biuro techniczne winno wypracować dokładny kosztorys, ile przebrukowanie będzie kosztowało, bo całą ulicę trzeba będzie przebrukować, skoro tor zostanie przełożony na drugą stronę tejże ulicy. Rm. dr. Kohn jest zdania, że, jeżeli Gmina nie jest obowiązaną do dostarczenia bruku, to nie ma i kilkaset reńskich na wyrzucenie; jeżeli zaś na podstawie kontraktu jest do tego obowiązana, o czem mowca jest przekonany, to musi Gmina i większy wydatek ponieść. Zbyt wielkich kosztów mowca się nie obawia, bo Towarzystwo daję robotę. Z tych powodów mowca będzie głosował za wnioskiem mniejszości. Referent wyraża kwestyę kosztów materyału, i oznajmia, że budownictwo miejskie przedłożyło piśmienny kosztorys na przebrukowanie.— Rm. hr. dr. Potocki żałuje, że nikt nie przemawia za wnioskiem większości; zaznacza, że wydatek na bruk nie jest rzeczą obojętną, bo może wywrócić cały budżet, a nie wiadomo, czy znajdzie się pokrycie na ten wydatek. W tej samej kwestyi przemawiają jeszcze Radcy miejscy Rotter i dr. Hajdukiewicz. Rm. Domański sądzi, że sprawa jeszcze nie jest dojrzałą do powzięcia uchwały, koszta nie są obliczone, dla tego wnosi, by sprawę zwrócić do Sekcyi I. Wiceprezydent dr. Pieniążek zbija wniosek dra Domańskiego, a in merito przemawia za wnioskiem mniejszości. Dyskusyę zamknięto. Rm. dr. Styczeń zbija zdanie, jakoby Gmina była obowiązaną ponosić koszta materyału; zresztą Towarzystwo żąda coś nowego, dlatego i Gmina może nowe żądanie postawić, i wnosi: „Zwraca się sprawę tramwajową Sekcyi I i II celem zbadania i zestawienia rachunkowego kosztu projektowanych przeróbek, i ewentualnie obmyślenia funduszów na pokrycie tych nadzwyczajnych wydatków.“ — Na zapytanie Prezydenta oświadcza Rm. dr. Domański, iż się przy swym wniosku nie upiera. Referent wyjaśnia przedewszystkiem, dla czego zatrzymał referat, mimo, iż głosował za wnioskiem mniejszości; dalej zbija obawy co do kosztów; budownictwo miejskie obliczyło je na kwotę 7800 złr., ale to jest za wysoka suma. Rm. Rotter oznajmia, iż w tej chwili dyrektor tramwaju, który znajduje się na galeryi, oświadczył mu, iż musi bezzwłocznie przystąpić do budowy, chociażby Rada dzisiaj uchwały nie powzięła. Rm. dr. Rosenblatt wnosi, by posiedzenie przerwać na 5 minut, celem porozumienia się z p. Mussilem, czyby Gmina nie mogła dać jakiś ryczałt na bruki. Rm. dr. Kohn sprzeciwia się temu wnioskowi. Rm. dr. Rosenblatt polemizuje z dr. Kohnem. W głosowaniu wniosek dra Stycznia i wniosek większości Sekcyi I upadł, zaś wniosek mniejszości przyjęto Z kolei przystępuje referent do odczytania II-go ustępu wniosków i demonstruje rysunkiem położenie zwrotnic. Na wniosek Rm. dr. Jordana przyjęto en bloc wszystkie dalsze ustępy wniosków, tj.: II, III, IV, V, VI, VII. Na tem zamknął Prezydent o godzinie 7 minut 30 wieczorem posiedzenie jawne, a zarządził posiedzenie tajne.— Prezydent Friedlein Józef, mp., Radcy miejscy: dr. Ichheiser Michał, mp., dr. Kasparek Franciszek, mp. Sekretarz prezydyalny Groele Adam, mp. Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem stwierdzam. Kraków, dnia 7 sierpnia 1896. (Podpisano) A. Groele, wr. (M. P.).

Odpis załącznika B) aktu L. R. 1021. Nr. 188.

Im Jahre 1800 sechs und neunzig, am neunzehnten Mai, vor dem Herrn Victor van der Stegen de Putte, Notar, wohnhaft in Brüssel, in Anwesenheit der unterzeichneten Zeugen sind erschienen: 1. Herr Gustav Kumps, Ingenieur, wohnhaft in Ixelles; 2. Herr Gustav Michelet, Ingenieur, wohnhaft in Brüssel; 3. Herr Franz Philippson, Bankier, wohnhaft in Brüssel; 4. Herr Friedrich Nonnenberg, Ingenieur, wohnhaft in Saint Josse ten Noode; 5. Herr Oskar Petri, Direktor der „Continentalen Gesellschaft für elektrische Unternehmungen“, wohnhaft in Nürnberg; 6. Herr Max Meyer, Kaufmann, wohnhaft in Nürnberg. Alle sechs dem unterzeichneten Notar bekannt. Der Erste Präsident, der Zweite delegirte Administrator, der Dritte, Vierte, Fünfte und Sechste Administrator der anonymen Gesellschaft unter der Firma „Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions“, deren Sitz in Brüssel ist, und deren Statuten durch Urkunde durch Herrn van den Eynde, zur Zeit Notar in Brüssel, am acht und zwanzigsten Februar 1800 drei und achtzig aufgestellt und laut Protokoll vom selben Notar am zwölften März 1800 acht und achtzig, abgeändert worden sind. Welch Erscheinende, unter Vorsitz des obengenannten Herrn Kumps, als Verwaltungsrath der anonymen Gesellschaft versammelt, folgendes erklärt haben: In der Sitzung vom zwölften Juli 1800 vier und neunzig hat der Krakauer Stadtrath beschlossen, dass das nun von der Gesellschaft: „Tramvays Autri-

chic:nes Cracovie et Extensions“ vorgelegte System der Stahlschienen für die in Krakau existirende Tramvay seitens des Stadtrathes acceptirt, dass die Verlängerung der Weichen bewilligt, und dass die Gesellschaft verpflichtet ist, eine neue Tramvaylinie vom Ringplatze über die Schuster- und Karmelitengasse bis zu Krakauer Parkanlagen längstens bis zum Jahre 1800 sechs und neunzig zu bauen und in Betrieb zu setzen, auch wurden in der genannten Sitzung die speciellen Bedingungen der Aenderung der Schienen und des Baues der neuen Linie sowie der Verlängerung der Weichen beschlossen mit dem, dass darüber ein neuer Vertrag mit der genannten Gesellschaft abgeschlossen werden soll, wovon die Gesellschaft mittelst Bescheides des Krakauer Stadtmagistrates vom dreissigsten Juli 1800 vier und neunzig, Zahl 37519, verständigt wurde, daher zum Abschlusse dieses Vertrages und respective zur Annahme der in der genannten Sitzung des Stadtrathes beschlossenen Bedingungen seitens der Gesellschaft zu ihrem Bevollmächtigten Herrn Doktor Faustin Jakubowski, Advokaten in Krakau. und Herrn Leopold Mussil, Direktor der Tramvay in Krakau, zu ernennen und ihnen das Recht einzuräumen, alle in der genannten Sitzung vom Krakauer Stadtrathe beschlossenen Rechte und Verpflichtungen und respective alle Bedingungen namens der Gesellschaft anzunehmen, darüber einen Vertrag abzuschliessen und denselben zu fertigen, sowie überhaupt die Bedingungen des Baues und Betriebes der genannten neuen Linie zu verabreden und darüber den schriftlichen Vertrag mit der Gemeinde der Stadt Krakau abzuschliessen. Worüber Akt laut Project. In Brüssel, im Geschäftslokal, Boulevard Bischofsheim No. 26 aufgestellt. In Anwesenheit der Herren Florimond Meunier und Friedrich de Pourcq, ersuchte Zeugen, beide wohnhaft in Brüssel. Nach Vorlesung haben Erscheinende nebst Zeugen und Notar unterzeichnet. (Gezeichnet) G. Kumps, G. Michelet, F. Philippson, F. Nonnenberg, O. Petri, Max Mayer, F. Meunier, De Pourcq, F. N. van der Stegen de Putte. Eingeschrieben in Brüssel Süd, am zwanzigsten Mai 1800 sechs und neunzig. Band 912 fo. 34 Vo. 1 ein Blatt. Empfangen zwei Franken vierzig Centimen. Der Einnehmer (gezeichnet) Guilleaume. Für richtige Abschrift (gezeichnet) V. van der Stegen de Putte. Zur Beglaubigung der obstehenden Unterschrift des Herrn van der Stegen de Putte, Notar in Brüssel, Brüssel, den 21. Mai 1896. Der Präsident des Gerichtes erster Instanz, gez. H. van Moorsel. Zur Beglaubigung der obstehenden Unterschrift des H. van Moorsel durch das Ministerium der Justiz, Der General-Sekretär, Brüssel, den 28. Mai 1896, gez. Graison de Latour. Zur Beglaubigung der obstehenden Unterschrift des H. de Latour, Brüssel, den 21. Mai 1896. Für den Minister für auswärtige Angelegenheiten, Der Direktor, gez. E. Crablé. Zur Beglaubigung der obstehenden Unterschrift des belgischen Auswärtigen Amtes, Brüssel, den 28. Mai 1896, K. u. K. Oester.-Ung. Gesandschaft. gez. Schaffgotsch. Die dem französischen Originale sub. No. 188 gleichlautende Uebersetzung bescheinigt, Brüssel, den 28. Mai 1896. Der gesetzliche Uebersetzer M. Bracke mp. (L. S.). Vu pour legalisation de la Signature de M. Bracke, Max Richard Arthur apposée cidéssus. St. Josse-ten-Noode, le 29. Mai 1896. Pr. Le Bourgmestre (wyraz nieczytelny) Délégué (podpis nieczytelny) (L. S.) Angenommen Dr. Faustin Jakubowski, mp., Leopold M. Mussil, mp.

L. R. 1020. Poświadczam, że znani mnie osobiście Wny. dr. Faustyn Jakubowski, adwokat krajowy, i Leopold Mussil, dyrektor tramwaju w Krakowie, obaj w Krakowie zamieszkali, niniejsze pełnomocnictwo jako przyjmujący, w mojej obecności własnoręcznie podpisali. W Krakowie, dnia dziewiątego października roku 1800 dziewięćdziesiątego szóstego. (Podpisano) Dr. Kazimierz Bystrzonowski, w. r. (Stampilia). Dekretem c. k. Sądu krajowego w Krakowie z d. 26/II 1896, L. 7346, mianowany zastępcą c. k. notaryusza w Krakowie (M. P.). (Do niemieckiego tłomaczenia pełnomocnictwa doszyty jest francuski oryginał, który w niniejszym wypisie zostaje opuszczony).

Potwierdzam zgodność niniejszego wypisu pierwszego na rzecz Gminy miasta Krakowa wydanego, z oryginałem, w aktach moich notaryalnych do L. R. 1021 przechowanym, spisanym na czterech arkuszach, stemplami po 50 ct. opatrzonych, oraz zgodność odpisów dwóch załączników z oryginalnymi załącznikami, do aktu L. R. 1021, doszytymi, z których pierwszy na trzech arkuszach spisany, i trzema stemplami po 50 ct. jest opatrzony, a drugi stemplem za 1 złr. jest opatrzony. Nadmieniam, że oryginał niniejszego aktu został c. k. głównemu Urzędowi podatkowemu w Krakowie celem wymiaru należytości skarbowej dnia 15 października 1896 roku zgłoszony i w rej. B. poz 3485/896 wpisany.

W Krakowie, dnia dwudziestego drugiego października roku 1800 dziewięćdziesiątego szóstego.

Dr. Kazimierz Bystrzonowski mp.

Dekretem c. k. Sądu krajowego w Krakowie, z dnia 26/II 1896, L. 7346, mianowany zastępca c. k. Notaryusza w Krakowie. (L. S.) (Stampilia).

II. Kontrakt z dnia 11 czerwca 1898 r.

WYPIS PIERWSZY.

L. R. 3.896. Działo się w Krakowie, w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, w biurze prezydyalnem Ratusza miejskiego przy placu Wszystkich Świętych, pod numerem trzecim, dokąd podpisany cesarsko-królewski notaryusz został zawezwany, dnia jedenastego (11) Czerwca tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego ósmego (1898) roku.

Akt notaryalny. Przedemną, Franciszkiem Niemczewskim, cesarsko królewskim Notaryuszem w Krakowie, do miejsca, na wstępie wyrażonego, na żądanie stron przybyłym, stawili się znani mnie osobiście Panowie: Jaśnie Wielmożny Józef Friedlein, Prezydent miasta Krakowa, tudzież pierwszy Wiceprezydent miasta Wielmożny Dr. Karol Pieniążek, adwokat i radca miejski, Wielmożny Dr. Leon Rothwein, adwokat, wszyscy trzej w Krakowie zamieszkali, działający imieniem Gminy miasta Krakowa z mocy uchwały pełnej Rady miasta Krakowa, wedle dołączonego do aktu niniejszego w oryginale pod *A)* reskryptu Magistratu miasta Krakowa z dnia 8 kwietnia 1898 roku, L. 22.302/III., jako strona jedna, tudzież Wielmożny Leopold Mussil, Dyrektor tramwaju w Krakowie, zamieszkały w Krakowie, ulica Karmelicka L. 13, działający jako pełnomocnik imieniem Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje Austryackie Krakowa i prze-

dłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions société anonyme) w Brukseli, z mocy pełnomocnictwa z daty: Bruksela, dnia 31 Maja 1898 roku, w oryginale francuskim i urzędowem tłumaczeniu na język polski do aktu niniejszego pod *B)* dołączonego, jako strona druga, celem zawarcia kontraktu względem przekształcenia istniejącej obecnie w Krakowie kolei konnej na kolej elektryczną, oraz budowy nowych linij kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa, tudzież zawiązania nowego Towarzystwa akcyjnego pod nazwą: „Krakowska Spółka tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie, w miejsce dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje Austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions société anonyme) w Brukseli. Po wysłuchaniu stawających spisano następującej osnowy

KONTRAKT.

Artykuł pierwszy.

Wstęp.

Gmina miasta Krakowa zawarła z Bankiem Belgijskim (Banque de Belgique) w Brukseli kontrakt z daty Kraków, dnia 25 listopada 1881 roku, do L. R. 17.342, w przedmiocie budowy urządzenia i utrzymywania w ruchu kolei konnej żelaznej, „Tramwaj“ zwanej, w mieście Krakowie przez przeciąg lat czterdziestu pięciu, licząc od dnia rozpoczęcia publicznego ruchu. Bank Belgijski w Brukseli wszelkie swe prawa i obowiązki z powołanego kontraktu z daty: Kraków, dnia 25 Listopada 1881 roku, L. R. 17.342, wypływające, cesyą z daty: Bruksela, dnia 13 marca 1883 roku odstąpił Towarzystwu akcyjnemu „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions société anonyme) w Brukseli, które pomienione prawa i obowiązki Banku Belgijskiego przyjęło, a Gmina miasta Krakowa stosownie do postanowienia artykułu ośmnastego kontraktu z dnia 25 Listopada 1881 roku, L. R. 17.342, uchwałą Rady miejskiej z dnia 8 stycznia 1885 roku to prawonastępstwo zatwierdziła. — Gmina miasta Krakowa zawarła następnie z Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje Austryackie Krakowa i przedłużeń“ dalszy kontrakt z daty: Kraków, dnia 9 października 1896 roku, L. R. 1.021, w przedmiocie przedłużenia zwrotnic na linii kolei konnej „Most Podgórski — Dworzec Kolei“, oraz w przedmiocie budowy nowej linii kolei konnej z Rynku głównego do Parku Krakowskiego, a właściwie w przedłużeniu do rogatki Łobzowskiej, który to kontrakt z kontraktem z dnia 25 listopada 1881 roku, L. R. 17.342, jedną całość stanowi. Obecnie zamierzona jest przemiana dotychczasowej kolei konnej w mieście Krakowie, z mocy powołanych wyżej kontraktów utrzymywanej, na kolej drogową elektryczną, oraz budowa nowych linij kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa, a celem uzyskania koncesyi państwowej po myśli ustawy o kolejach niższorzędnych z dnia 29 grudnia 1894 roku Nr. 2 Dz. pr. p. z roku 1895, na to zamierzone przekształcenie obecnych linij kolei konnej dla ruchu za pomocą elekryczności, oraz na budowę nowych linij kolei drogowej elektrycznej, okazała się potrzeba przeistoczenia obecnego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje Austryackie Krakowa i przedłużeń“, w Brukseli siedzibę prawną mającego, na towarzystwo austryackie pod nazwą „Krakowska spółka tramwajowa“, z siedzibą w Krakowie.

Artykuł drugi.

Wstępne zastrzeżenia.

Niniejszem Gmina miasta Krakowa, stosownie do uchwały Rady miasta Krakowa z dnia 20 lipca i 4-go listopada 1897 r., daje swoje zezwolenie na zamierzone przeistoczenie dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions société anonyme) w Brukseli na nowe Towarzystwo akcyjne pod nazwą „Krakowska spółka tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie, tudzież na przekształcenie istniejącej obecnie w Krakowie kolei konnej dla ruchu elektrycznego i budowę nowych linij kolei elektrycznej w obrębie miasta Krakowa, jakoteż na udzielenie temu nowo założyć się mającemu Towarzystwu „Krakowska spółka tramwajowa“ koncesyi państwowej na zamierzone przekształcenie istniejącej obecnie w Krakowie kolei konnej dla ruchu elektrycznego, budowę nowych linij kolei elektrycznej, oraz używanie ulic i placów, i obowiązuje się Gmina miasta Krakowa już obecnie zawrzeć z tem, nowo założyć się mającem, austryackiem Towarzystwem akcyjnem „Krakowska spółka tramwajowa“ kontrakt notaryalny, obejmujący postanowienia, objęte artykułami od czwartego do dwudziestego dziewiątego niniejszego kontraktu, z tem jednak wyraźnem zastrzeżeniem i pod tym warunkiem, że Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ bez zwłoki i najdalej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia podpisania niniejszego kontraktu, założy pomienione nowe Towarzystwo pod nazwą „Krakowska spółka tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie, że na to nowo założyć się mające Towarzystwo nałoży wszelkie zobowiązania, jakie obecnie Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaciągnęło względem gminy miasta Krakowa na zasadzie niniejszej umowy, dalej z tem zastrzeżeniem i pod tym warunkiem, że nowo założyć się mające Towarzystwo „Krakowska spółka tramwajowa“ najdalej w przeciągu dwóch lat od dnia podpisania obecnego z Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramvays Autrichiennes Cracovie et Extensions société anonyme) zawartego kontraktu, uzyska od c. k. Rządu koncesyą tak na przekształcenie istniejących obecnie w Krakowie linii żelaznej kolei konnej dla ruchu zapomocą elektryczności, jakoteż na budowę i prowadzenie ruchu niższorzędnej kolei elektrycznej na liniach, w artykule piątym niniejszego kontraktu wyszczególnionych, z tem zastrzeżeniem i pod tym warunkiem, że nowo założyć się mające Towarzystwo „Krakowska spółka tramwajowa“ bezzwłocznie po zatwierdzeniu statutu i ukonstytuowaniu się, oraz po podpisaniu przy współudziale Gminy miasta Krakowa protokołu koncesyjnego, do którego odpis niniejszego kontraktu ma być dołączony, zawrze z gminą miasta Krakowa kontrakt notaryalny, obejmujący postanowienia, zawarte w artykułach od czwartego do dwudziestego dziewiątego niniejszego kotraktu, dalej z tem zastrzeżeniem i pod tym warunkiem, że udzielić się mająca koncesya państwowa nadaną być może jedynie pod warunkiem zawarcia przez „Krakowską spółkę tramwajową“ z Gminą miasta Krakowa w mowie będącego kontraktu, że koncesya, względnie koncesye

przez Krakowską spółkę tramwajową uzyskać się mające, zawierać będą postanowione w artykule siódmym niniejszego kontraktu zrzeczenie się przez c. k. Rząd na rzecz Gminy miasta Krakowa prawa wykupna, tudzież prawa przepadku (Einlösungs- und Hinfalls-Recht) odnośnie do całej sieci tramwajowej koncesyą, względnie koncesyami, objętej. Pod zastrzeżeniami i warunkami co dopiero wyrażonymi, oraz poniżej wyszczególnionymi, zawiera Gmina miasta Krakowa z Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje Austryackie Krakowa i przedłużeń“ w Brukseli kontrakt niniejszy.

Artykuł trzeci.

Z dopełnieniem wszystkich warunków, w artykule drugim wymienionych, tracą umowy, w artykule pierwszym wyszczególnione, moc swoją, a w miejsce ich wejdzie w życie kontrakt, zawrzeć się mający z nowo założyć się mającem Towarzystwem akcyjnem „Krakowska spółka tramwayowa“, o którym w artykule drugim jest mowa. W razie niedopełnienia któregokolwiek z warunków, w artykule drugim wymienionych, w terminach tamże wyszczególnionych, traci umowa niniejsza na jednostronne żądanie Gminy miasta Krakowa swą moc i ważność. W takim razie pozostaną w pełnej mocy umowy, w artykule pierwszym wyszczególnione.

Artykuł czwarty.

Statut „Krakowskiej spółki tramwajowej“.

Statut „Krakowskiej spółki tramwajowej“ zawierać ma następujące postanowienia: *a)* przy postanowieniu, określającem cele spółki, dodatek: „atoli urzeczywistnienie tych celów nastąpić ma zgodnie z postanowieniami niniejszego kontraktu, który do statutu tego jako dodatek jest dołączony“; *b)* że Gmina miasta Krakowa będzie miała prawo przez cały czas trwania koncesyi spółki mianować dwóch członków Rady zawiadowczej Spółki, którzy nie będą mieli obowiązku posiadania jakiejkolwiek liczby akcyi, zresztą jednak będą mieli wszelkie prawa, które członkom Rady zawiadowczej statut ten nadaje.

Artykuł piąty.

Zaprowadzić się mające szlaki kolei.

Gmina miasta Krakowa zezwala, ażeby nowo zawiązać się mające Towarzystwo „Krakowska spółka tramwajowa“ istniejące obecnie w Krakowie linie kolei konnej, mianowicie: 1 linią „Most podgórski — Dworzec kolei“, tudzież 2-gą linią: „Rynek główny — Park krakowski“ aż do rogatki Łobzowskiej, przekształciło dla ruchu za pomocą elektryczności (bez uszkodzenia bramy Floryańskiej na pierwszej z tych linij), tudzież wybudowało w Krakowie, dla ruchu zapomocą elektryczności, następujące linie kolei żelaznej: *a)* od Stradomia przez ulicę Dietlowską, Starowiślną, Sienną do Rynku głównego; *b)* z Rynku głównego wzdłuż linii A—B i B—C przez ulicę Wiślną, Zwierzyniecką, poczynając od istniejącej już linii w Rynku głównym przy kościele Maryackim, a kończąc takową przy przystanku kolei cirkumwalacyjnej; *c)* z Rynku głównego przez ulicę Sławkowską i ulicę Długą, aż do rogatki Wrocławskiej; *d)* z Rynku głównego wzdłuż linii A—B i B—C, przez ulicę Wiślną, Wolską, do Parku Dra Jordana. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie w terminach, poniżej w artykule dziesiątym tego kontraktu wyrażonych, stosownie do postanowień niniejszego kontraktu i wedle szczegółowych planów, które Gminie miasta Krakowa poprzednio do zatwierdzenia przedłożone być muszą, własnym kosztem linie kolei konnej: „Most podgórski — Dworzec kolei“ i „Rynek główny — Park krakowski“ aż do rogatki Łobzowskiej dla ruchu za pomocą elektryczności przekształcić, a zaś budowę innych linij kolei elektrycznej, powyżej wyrażonych, całkowicie przeprowadzić i na wszystkich tych liniach przez cały czas trwania koncesyi, w artykule siódmym kontraktu tego wyrażony, ruch kolei żelaznej, zapomocą elektryczności poruszanej, stosownie do postanowień artykułu szesnastego tego kontraktu bez żadnej przerwy własnym kosztem utrzymywać.

Artykuł szósty.

Budowa dalszych linij.

Gdyby Gmina miasta Krakowa po otwarciu ruchu kolei elektrycznej na szlakach, w artykule piątym wyszczególnionych, czyto wskutek własnej inicyatywy, czy też wskutek oferty, przez kogo innego wniesionej, postanowiła budowę nowej kolei drogowej elektrycznej na pewnej linii lub pewnych liniach (z wyłączeniem linij, w artykule piątym tego kontraktu wyrażonych), natenczas Towarzystwu akcyjnemu „Krakowskiej spółce tramwajowej“ służyć będzie prawo oświadczenia się w ciągu jednego roku, czy do budowy tej nowej linii, lub nowych linij, pod warunkami przez Gminę miasta Krakowa postawionymi, lub przez inne przedsiębiorstwo ofiarowanymi, bez prawa żądania od Gminy miasta jakiejkolwiek gwarancyi, przystąpi lub nie. Gdyby „Krakowska spółka tramwajowa“ odmownie się oświadczyła, lub w termnie jednego roku wcale oświadczenia nie złożyła, lub gdyby pomimo danego oświadczenia się tych linij w ciągu jednego roku, licząc od dnia złożonego oświadczenia, nie wybudowała i do użytku nie oddała, wolno będzie Gminie miasta Krakowa oddać budowę i ruch na tej linii lub na tych liniach innemu przedsiębiorstwu, które będzie w takim razie uprawnione do krzyżowania swoich torów z torami Towarzystwa akcyjnego „Krakowskiej spółki tramwajowej“ bez żadnego wynagrodzenia. W razie, gdyby gmina miasta Krakowa, bez względu na prawo wyżej wyrażone, lub pomimo odmowy ze strony „Krakowskiej spółki tramwajowej“, zażądała od „Krakowskiej spółki tramwajowej“ budowy jakich innych linij, jak w poprzednim artykule wymienionych, natenczas „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązaną będzie żądaniu temu zadość uczynić, budowę żądanych linij wykonać, linie te w ruch wprowadzić i ruch na takowych utrzymywać, atoli tylko pod tym warunkiem, jeżeli Gmina miasta Krakowa zagwarantuje Spółce oprocentowanie po pięć od sta (5%) dotyczącego kapitału zakładowego, do którego ma być doliczony stosunkowy, na linie te przypadający udział na stacyą centralną, dalej zwrot wszelkich kosztów zarządu i ruchu, obliczonych według ilości wozokilometrów, przebieżonych na tych liniach w stosunku do ilości wozokilometrów, przebieżonych na wszystkich liniach spółki, jak niemniej takie raty umorzenia, jakie przy powyższem oprocentowaniu kapitału po pięć od sta rocznie z dołu będą potrzebne, celem umorzenia odnośnego kapitału przez czas, pozostający jeszcze do upływu koncesyi. Gminie miasta Krakowa służy jednak

każdego czasu prawo uwolnienia się od tej gwarancyi za zapłatą Towarzystwu nie umorzonego jeszcze kapitału zakładowego tych dalszych w artykule niniejszym wyrażonych linij. Szczegółowe warunki gwarancyi określi kontrakt gwarancyjny, jaki w każdym poszczególnym wypadku ma być zawarty. Rozumie się samo przez się, że skoro tylko gmina miasta Krakowa w wypełnieniu tego obowiązku gwarancyi wszystkie powyż wymienione kwoty, jakoto: procenty, koszta zarządu i ruchu, oraz raty umorzenia Towarzystwu akcyjnemu „Krakowskiej spółce tramwajowej“ wypłaci, wszystkie dochody z ruchu na dotyczących liniach wpływać mają na rzecz Gminy miasta Krakowa. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązaną będzie te ewentualnie w przyszłości przez Gminę miasta Krakowa zażądane nowe linie tramwajowe wybudować w przeciągu jednego roku od dnia zawezwania. Gdyby w czasie trwania niniejszego kontraktu „Krakowska spółka tramwajowa“ życzyła sobie wybudować nowe linie, Gmina miasta Krakowa udzieli na to pozwolenia, jeżeli uzna potrzebę i dopuszczalność takich linij; w tym względzie, podobnie jak i co do warunków budowy, Gmina sama wyłącznie i ostatecznie rozstrzyga.

Artykuł siódmy.

Koncesya państwowa.

„Krakowska spółka tramwajowa“ ma uzyskać na własne imię od c. k. Rządu koncesyą na przemianę istniejącej obecnie w Krakowie kolei konnej na kolej elektryczną, oraz na budowę kolei drogowej i prowadzenie ruchu zapomocą elektryczności na szlakach, w artykule piątym kontraktu tego wyrażonych, ewentualnie na dalszych, wedle artykułu szóstego niniejszego kontraktu wybudować się mających szlakach. „Krakowska spółka tramwajowa“ ma postarać się o to, aby ces. kr. Rząd w udzielić się mającej koncesyi zrzekł się bezwarunkowo na rzecz gminy miasta Krakowa po myśli przepisu artykułu XXI. ustawy z dnia 31 grudnia 1894 r., Nr. 2 Dz. u. p. z r. 1895, przysługującego Państwu wedle pomienionej ustawy prawa wykupna, tudzież prawa przepadku odnośnie do całej sieci tramwajowej, koncesyą objętej, a uzyskanie tego zrzeczenia się ze strony c. k. Rządu stanowi warunek, pod którym Gmina miasta Krakowa udziela zezwolenia na używanie ulic i placów miejskich, na przelew praw Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ na „Krakowską spółkę tramwajową“, oraz na uzyskanie koncesyi. — Koncesya nie może być udzielona na czas dłuższy, anieżeli wynosi czas trwania niniejszego kontraktu, to jest na czas dłuższy nad lat czterdzieści pięć.

Artykuł ósmy.

Przelanie koncesyi i odstąpienie ruchu na osoby trzecie.

Przelanie koncesyi tak na budowę sieci tramwajowej, kontraktem tym objętej, jak i na ruch na takowej ze strony Towarzystwa na inne osoby, bądź fizyczne, bądź prawnicze, bez wyraźnego, we formie notaryalnego kontraktu prawomocnie udzielonego zezwolenia Gminy miasta Krakowa, jest niedopuszczalne; Gmina miasta Krakowa obowiązuje się jednak nie odmawiać zezwolenia, skoro osoby, wstępujące w prawa „Krakowskiej spółki tramwajowej“, dadzą Gminie dostateczną rękojmię, której ocenienie wyłącznie do Gminy miasta Krakowa należy. Również odstąpienie ruchu koncesyonowanych kolei elektrycznych w całości lub w części innym osobom, bądź fizycznym lub prawniczym, bez wyraźnego we formie kontraktu notaryalnego prawomocnie udzielonego zezwolenia Gminy miasta Krakowa, nie jest dopuszczalne.

Artykuł dziewiąty.

Okres trwania koncesyi.

Okres czasu, na który Gmina miasta Krakowa nadaje Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ prawo używania ulic i placów miejskich pod kolej drogową elektryczną na szlakach, w artykule piątym kontraktu tego wyrażonych, oraz na dalszych, w myśl artykułu szóstego niniejszego kontraktu wybudować się mających szlakach, tudzież zezwala na prowadzenie ruchu kolejowego na tych szlakach, ustanawia się na przeciąg lat czterdziestu pięciu, licząc od dnia koncesyi, udzielonej na przekształcenie, budowę i ruch kolei drogowej elektrycznej w Krakowie, względnie od dnia pierwszej koncesyi, gdyby „Krakowska spółka tramwajowa“ z powodu przekształcenia i mających się budować kilku linij miała więcej koncesyj niż jedną.

Artykuł dziesiąty.

Termin budowy.

Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie istniejącą obecnie w Krakowie konną kolej żelazną przekształcić na elektryczną i ruch kolei elektrycznej na istniejących obecnie liniach kolei konnej otworzyć w przeciągu półtora roku od daty koncesyi, na to przekształcenie uzyskanej. Wszystkie inne, w artykule piątym kontraktu tego wyszczególnione linie kolei drogowej elektrycznej obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ wybudować i ruch na takowych otworzyć w przeciągu dwóch i pół lat, licząc od daty pierwszej koncesyi, na przekształcenie lub budowę uzyskać się mającej. Odnośnie do linij tramwajowych, po myśli postanowień artykułu szóstego niniejszego kontraktu w przyszłości wybudować się mających, obowiązywać ma co do terminu budowy tych nowych linij postanowienie, w tymże artykule szóstym zawarte.

Artykuł jedenasty.

Wykonanie budowy.

a) Budowa nadziemna: Kolej drogowa elektryczna, stanowiąca przedmiot niniejszego kontraktu, ma być jednotorową i wąskotorową, a rozpiętość toru nie może przenosić dziewięćdziesięciu centymetrów. W miejscach, gdzie szerokość ulic tego dopuszcza, ma być urządzony, celem mijania się wagonów i ścisłego rozkładu jazdy, tor podwójny. Miejsca te winny być jak najdłuższe i tak urządzone, iżby z końca jednej zwrotnicy początek następnej zobaczyć można. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ będzie miało jednak prawo urządzić tor podwójny na wszystkich liniach kolei drogowej elektrycznej, o ile Gmina miasta Krakowa na to zezwoli i odnośne plany, które jej do zatwierdzenia przedłożone być muszą, zatwierdzi. Odległość krawężników toru od trotoaru, jako też oddalenie torów podwójnych pomiędzy sobą ma dla każdej linii oznaczyć Gmina miasta Krakowa. Poziom toru ma być ściśle zastosowany do powierzchni ulicy. Forma żłóbka w szynach dla kół

tramwajowych winna wykluczać możność wszczepiania się weń kół zwykłych pojazdów. Przy ułożeniu fundamentu toru wszelki materyał drzewny jest stanowczo wykluczony. Szyny mają być stalowe, żłóbkowane, najnowszego systemu i najlepszej jakości, i mają mieć co najmniej tę samą wagę i tę samą wytrzymałość, jak szyny, obecnie założone na linii „Most podgórski — Dworzec kolei“. Zwrotnice mają być tak urządzone, aby kąt ostry, przez szyny przy zwrotnicy utworzony, otrzymał nakrycie z silnej blachy żelaznej, licujące z powierzchnią bruku.

b) Budowa podziemna: Gdyby przy budowie kolei drogowej elektrycznej okazała się potrzeba zmiany w poziomie ulic i placów, w spadku rynsztoków, w śluzach, rowach lub mostach i innych miejskich urządzeniach, mają być takowe wykonane za przyzwoleniem Gminy miasta Krakowa kosztem Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“, — przyczem Gmina miasta Krakowa w każdym poszczególnym wypadku postanowi, czy wykonawcą tych robót będzie sama Gmina, czy też przedsiębiorstwo. Do kosztów wzmocnienia mostu na Rudawie w ulicy Wolskiej, które uskutecznić ma Gmina miasta Krakowa, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ przyczynić się kwotą tysiąc pięćset złotych wal. austr., które w gotówce Gminie miasta ma zapłacić na każde wezwanie Gminy miasta Krakowa. Po wybudowaniu każdej poszczególnej linii kolejowej obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ bruki i szosy (makadeny) bezzwłocznie własnym kosztem pod nadzorem organów Gminy miasta do pierwotnego stanu doprowadzić, a nadto na ulicach szosowanych pas pomiędzy szynami, oraz z każdej strony toru jeszcze pas czterdzieści pięć centymetrów szeroki, czyli razem pas ziemi jeden i ośmdziesiąt setnych metra (1·80) szeroki, wapieniem lub w miejscach, szczególnie ożywionych, tak zwanym łamanym porfirem wybrukować własnym kosztem. Gdyby potrzeba zmian, o jakich powyżej była mowa, ze względu na interes Gminy miasta Krakowa okazała się już po wybudowaniu sieci kolei elektrycznej, artykułem piątym i szóstym kontraktu tego objętej i przez Gminę miasta Krakowa odebranej, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ do tego się zastosować; jednakże w tym wypadku Gmina miasta Krakowa ponosi koszta przeobrażenia pierwotnej linii i przywrócenia jej do należytego stanu. W wypadkach tych Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ nie będzie mogło rościć sobie do Gminy miasta Krakowa żadnych pretensyj lub też domagać się odszkodowania, gdyby z powodu tych zmian ruch kolejowy czasowo został przerwany lub ograniczony, albo też tory kolei prowizorycznie przez inne ulice i place musiały być poprowadzone.

c) Siła popędowa: Ruch na wszystkich liniach sieci kolei, przedmiot kontraktu tego stanowiącej, ma być utrzymywany zapomocą elektryczności z przewodem nadziemnym, a mianowicie z nadziemnym przewodem poruszającym a podziemnym przewodem zasilającym. Słupy mają być wykonane według wzoru, użytego w swoim czasie na tak zwanej transwersalnej kolei elektrycznej wiedeńskiego tramwaju. Rozety mają być umieszczone tylko tam, gdzie to będzie możebne i konieczne, o czem Gmina miasta Krakowa wyłącznie decyduje.

d) Stacya elektryczna: Stacya centralna elektryczna, stacye pomocnicze, służące do popędu ruchu tramwajowego, magazyny, remizy i budynki administracyjne, wogóle wszystkie ruchomości i nieruchomości, do prowadzenia przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie przeznaczone i używane, muszą się znajdować na terytoryum miasta Krakowa, oraz na imię Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“ mają być nabyte i zaintabulowane.

e) Wozy kolejowe: Wagony osobowe mają zawierać dwie klasy, a użycie osobnych wagonów na porę letnią jest nadzwyczaj pożądane. Wagony nie mogą być szersze, jak jeden dziewięćdziesiąt setnych (1·90) metra. Każdy wagon ma być numerowany i opatrzony hamulcem, latarniami i innymi przyrządami, jakie dla bezpieczeństwa ruchu, szczególnie w ciemnych nocach są przepisane, lub za niezbędne uznane będą. Wogóle mają być zastosowane wszelkie inne środki ostrożności, jakie się niezbędne okażą.

f) Ogólne postanowienia: Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ będzie obowiązane w przeciągu czterech miesięcy, licząc od dnia podpisania niniejszego kontraktu, przedłożyć Gminie miasta Krakowa do zatwierdzenia szczegółowy plan linij, w artykule piątym tego kontraktu wyszczególnionych, dla uzyskania koncesyi potrzebny, przyczem się postanawia, że budowa tych linij ma być tak prowadzona, aby nie pociągała żadnych niedogodności lub przeszkód w ruchu publicznym. Wogóle wszelkie plany i szkice, dotyczące urządzenia elektrycznej kolei drogowej, mają być przed wykonaniem przedkładane Gminie miasta Krakowa do zatwierdzenia; Gminie miasta Krakowa służyć będzie prawo w przedłożonych planach całej sieci kolei drogowej lub części tejże przedsięwziąć zmiany, jakie za stosowne uzna, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie poddać się wszelkim warunkom i zmianom, jakie Gmina miasta Krakowa ze względu na konstrukcyą, kierunek, poziom i inne uzna za stosowne. Wszelki materyał, tak do budowy, jak do ruchu użyty, winien być doborowy, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie poddać się wszelkiej kontroli ze strony Gminy miasta co do dobroci dokonanych robót w ten sposób, iż obowiązane będzie do żądań Gminy miasta w tej mierze bezwarunkowo się zastosować. Rozumie się samo przez się, że założenie torów kolejowych na ulicach i placach publicznych, jak i utrzymanie ruchu kolei nie ma w niczem uwłaczać lub przeszkadzać komunikacyi publicznej na tychże ulicach i placach. Postawienie domów stacyjnych i pawilonów dla czekających osób na ulicach i placach publicznych, równie jak i tablic z napisami, oznaczających przystanki, zawisłem jest od zezwolenia Gminy miasta. Wszelkie roboty około budowy i konserwacyi kolei drogowej elektrycznej mają być uskuteczniane w taki sposób, aby komunikacya i porządek publiczny na tem bynajmniej nie cierpiały, a w szczególności niniejsze roboty tak w ciągu budowy, jak podczas ruchu rano, wieczorem lub w nocy mają być uskuteczniane. Gmina miasta Krakowa będzie miała prawo czuwać nad tem, aby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ wszelkie urządzenia, potrzebne do prowadzenia ruchu na koncesyonowanej kolei, przez cały czas trwania koncesyi we wszystkich jej częściach utrzymywało odpowiednio celowi i starannie, oraz prawo zarządzić, aby

dostrzeżone w tym względzie usterki zostały usunięte, a w tem wszystkiem ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ zastosować się bezwarunkowo i bezwzględnie do wszelkich przez Magistrat miasta Krakowa w tej mierze danych wskazówek i poleceń, pod rygorem, postanowionym w artykule dwudziestym drugim niniejszego kontraktu. Za wszelkie szkody, któreby skutkiem budowy i utrzymania w ruchu kolei drogowej elektrycznej dla własności publicznej lub prywatnej wynikły, jest Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ odpowiedzialne i do wynagrodzenia obowiązane, również i za uszkodzenie osób i ich mienia przez wypadki nieszczęśliwe Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ wyłącznie jest odpowiedzialne.

g) Kolaudacya: Przed otwarciem ruchu publicznego nastąpi zbadanie budowy i urządzenia tramwaju elektrycznego przez powołane do tego organa Gminy miasta Krakowa, celem przekonania się, czy Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ uczyniło zadość wszystkim postanowieniom tego kontraktu. Gdyby okazały się jakie braki lub usterki, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ bezzwłocznie takowe usunąć, a dopóki to nie nastąpi, drogi używać nie wolno.

Artykuł dwunasty.

Prawo wywłaszczenia.

Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie z prawa wywłaszczenia, wedle dotyczących przepisów ustawowych celem urządzenia koncesyonowanej kolei w koncesyi udzielić jej się mającego, nie robić żadnego użytku i z prawa tego wcale nie korzystać odnośnie do ulic, dróg, placów i gruntów miejskich.

Artykuł trzynasty.

Utrzymanie ulic.

Wszelkie bruki i szosy, doprowadzone przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ po ukończeniu budowy kolei do stanu, w jakim takowe znajdowały się przed rozpoczęciem budowy, ma nadal przez cały czas trwania koncesyi utrzymywać w dobrym stanie Gmina miasta Krakowa. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane zaś będzie płacić Gminie miasta Krakowa w gotówce na porządne utrzymywanie bruku na wszelkich, tak obecnie istniejących, jak też po myśli tego kontraktu zaraz lub później wybudować się mających liniach kolei, ryczałtową kwotę trzy tysiące (3.000) złotych reńskich wal. austr. rocznie, począwszy od zaprowadzenia ruchu zapomocą elektryczności na pierwszej z linij, w artykule piątym kontraktu tego wyrażonych. Kwotę tę uiszczać ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ do kasy miejskiej w ratach półrocznych z góry, począwszy od dnia pierwszego stycznia lub pierwszego lipca tego półrocza, w którem wyż rzeczona pierwsza linia kolei elektrycznej do użytku publicznego zostanie oddaną. Ponieważ Gmina miasta Krakowa nie ma zamiaru ze założenia kolei drogowej elektrycznej tworzyć dla siebie źródła dochodu i wzgląd na łatwy i wygodny, a niedrogi użytek tej kolei jest pierwszorzędnym, przeto Gmina ani za używanie ulic i placów publicznych na budowę kolei, ani za prowadzenie i utrzymanie ruchu kolejowego nie ustanawia żadnego wynagrodzenia, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“, wyjąwszy ustanowioną powyżej roczną kwotę 3.000 złr. na utrzymanie bruków, do żadnych zresztą więcej opłat na rzecz Gminy miasta Krakowa z tytułu budowy i prowadzenia ruchu kolei drogowej elektrycznej nie będzie obowiązane.

Artykuł czternasty.

Czyszczenie ulic.

Gmina miasta Krakowa każe, jak dotąd, tak i nadal wszystkie ulice, któremi przechodzić będzie kolej elektryczna, czyścić z błota i kurzu własnym kosztem, jednak tylko o tyle, o ile to za stosowne uzna, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ nie będzie mogło pod żadnym pozorem rościć sobie jakichkolwiek pretensyj w tym względzie do Gminy miasta. Czyszczenie żłóbków w szynach jest w każdym razie rzeczą spółki. Czyszczenie toru ze śniegu i lodu uskuteczniać ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ własnym kosztem, zaś wywiezienie śniegu i lodu z ulic i placów, przez które idzie linia kolei elektrycznej, zarządza i wykonywa Gmina miasta Krakowa, a koszta tego wywiezienia ponoszą wspólnie, to jest po połowie: Gmina miasta Krakowa i Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“.

Artykuł piętnasty.

Roboty miejskie.

Za przerwy w ruchu, ograniczenie lub utrudnienie komunikacyi kolejowej, spowodowane budową nowych lub naprawą i zmianą starych kanałów, bruków, rur gazowych, wodociągowych, wodościeków, zbiorników wodnych i tam dalej, Gmina w żaden sposób nie odpowiada i Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ nie może żądać od Gminy wynagrodzenia za stąd wynikłe straty lub szkody. Jednak Gmina lub przez nią dla tych robót ustanowieni przedsiębiorcy i robotnicy wykonywać mają wyż wymienione roboty z jak największym pospiechem i w ten sposób, aby ruch kolejowy jak najmniej na tem cierpiał i z wyjątkiem wypadków nadzwyczajnych, żadnej zwłoki nie cierpiących, Gmina lub przedsiębiorcy zawiadomią każdym razem Towarzystwo akcyjne „Krakowską spółkę tramwajową“ o przedsięwzięciu robót lub reparacyi tak wcześnie, aby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ w danym razie odpowiednio mogło się zastosować. Za wszelkie szkody i straty, jakieby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ wskutek zastanowienia, przerwania, ograniczenia lub utrudnienia ruchu z powodu wypadków elementarnych lub jakichkolwiekbądź innych przyczyn poniosło, Gmina miasta Krakowa również nie odpowiada; przeciwnie te szkody i straty ponosi wyłącznie i bezwarunkowo Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ bez wszelkiego regresu do Gminy miasta Krakowa.

Artykuł szesnasty.

Urządzenie ruchu.

a) Przewóz osób i towarów: Przeznaczeniem kolei drogowej elektrycznej jest przewóz osób. Przewóz towarów nie jest wykluczonym; gdyby jednak rzeczywiście miał być urządzony, musiałaby nastąpić oso-

bna pod tym względem umowa. Przewóz węgla, potrzebnego dla popędu kolei po liniach tramwajowych, jest dozwolony, ma jednak odbywać się o ile możności porą nocną.

b) Rozkład jazdy: Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie ruch raz rozpoczęty, stosownie do rozkładu jazdy, w odstępach najwięcej piętnaście minut, bezustannie utrzymywać. Każdy rozkład czyli porządek jazdy ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ przed zastosowaniem przedłożyć do zatwierdzenia Gminie miasta Krakowa i nie wolno jej od tego chociażby chwilowo odstępować bez wiedzy i pozwolenia Prezydenta miasta lub tegoż zastępcy, albo też pisemnie przez tychże stwierdzonego wpływu wypadku elementarnego (vis major, do którego również ogólny strejk ma być zaliczony). Każdą zmianę w porządku ruchu ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ przedłożyć do zatwierdzenia Gminie miasta, której służy prawo poczynić zmiany, jakie ze względu na dogodność publiczności i komunikacyi publicznej za stosowne uzna, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ będzie obowiązane do zarządzeń Gminy w tej mierze bezwarunkowo się zastosować. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ będzie uprawnione zaprowadzić ruch częstszy, jak powyżej podano. Ruch na wszystkich liniach, z wyjątkiem linii do Parku Dra Jordana, ma trwać przez cały rok bez przerwy. Na tej ostatniej linii ruch ma trwać tylko od dnia pierwszego kwietnia do dnia trzydziestego pierwszego października każdego roku. Szybkość biegu wozów oznacza c. k. Rząd.

c) Ceny jazdy: Ceny jazdy dla każdej poszczególnej linii kolei mają być zawsze ustanowione w porozumieniu i za zgodą Gminy miasta Krakowa. Cena jazdy od jednej osoby na całej obecnej linii „Most Podgórski— Dworzec kolei“, to jest od Mostu Podgórskiego do Dworca kolei północnej, nie może przenosić w pierwszej klasie dwanaście centów wal. austr., a w drugiej klasie ośm centów wal. austr. Na dotychczasowej linii „Rynek— Park krakowski“ wynosić ma cena jazdy za całą linię w pierwszej klasie sześć centów, w drugiej klasie cztery centy. W porozumieniu i za zgodą Gminy miasta Krakowa nastąpi podział poszczególnych linij kolejowych na sekcye. Cena jazdy za poszczególne sekcye ma być w ten sposób ustanowioną, że cena przejazdu jednej sekcyi ma być stosunkowo droższa, aniżeli cena przejazdu dwóch sekcyj. I tak na linii „Most Podgórski — Dworzec kolei“ wynosić ma cena jazdy w pierwszej klasie za jedną sekcyę ośm centów, za dwie sekcye dwanaście centów; w drugiej klasie za jedną sekcyę pięć centów, za dwie sekcye ośm centów. Na linii „Rynek — Park krakowski“, obejmującej dwie sekcye: „Rynek — Kościół karmelicki“ i „Kościół karmelicki — Park krakowski“, kosztować ma przejazd każdej pojedynczej sekcyi w pierwszej klasie cztery centy, w drugiej klasie trzy centy. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ zaprowadzi bilety przejściowe (Umsteigskarten) z jednej linii kolei elektrycznej na drugą. W razie korzystania z linii „Most Podgórski — Dworzec kolei“ w połączeniu z linią „Rynek — Park krakowski“, cena jazdy za linię „Most Podgórski — Park krakowski“ i odwrotnie wynosić ma najwyżej dwanaście centów w pierwszej klasie, a ośm centów w drugiej klasie, zaś za sekcyą „Stara poczta — Park krakowski“ i odwrotnie ośm centów w pierwszej klasie, a sześć centów w drugiej klasie. Dzieci, których wzrost jeden metr i trzydzieści centymetrów (1·30 m.) nie przenosi, opłacać mają w drugiej klasie połowę ceny jazdy, do pełnych centów w górę zaokrągloną. Abonament jest dozwolony. Przy ustanowieniu cen jazdy dla innych linij kolei elektrycznej mają mieć zastosowanie zasady, wyżej podane.

d) Personal służbowy: Obsługa wagonów winna być porządnie umundurowaną wedle wzoru, którego zatwierdzenie Gmina miasta Krakowa sobie zastrzega. Zarówno ta obsługa, jak wogóle cała służba niższa i średnia, przy przedsiębiorstwie zatrudniona, winna składać się wyłącznie z osób, przynależnych do jednej z gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Wyjątek od tej zasady może mieć miejsce jedynie odnośnie do monterów, potrzebnych do utrzymywania ruchu elektrycznego, o ile Spółka nie będzie mogła dostać odpowiednio ukwalifikowanych monterów, którzyby odpowiadali powyższemu wymogowi. Cały personal, przy ruchu kolejowym zatrudniony, obowiązany jest zachowywać się z największą grzecznością dla publiczności.

e) Język służbowy: Językiem urzędowym przedsiębiorstwa ma być tak wewnątrz jak i na zewnątrz język polski, co jednak nie wyklucza możności używania także innego języka na posiedzeniach Rady zawiadowczej i na walnych zgromadzeniach akcyonaryuszów.

f) Karty wolnej jazdy: W czynnej służbie zostającym urzędnikom budownictwa miejskiego, komisarzom obwodowym i ich zastępcom, oraz funkcyonaryuszom służby zdrowia przysługuje prawo wolnej jazdy przez cały czas trwania koncesyi na całej sieci kolei elektrycznej.

g) Techniczne ulepszenia i wynalazki: Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązane będzie tak przy zaprowadzeniu ruchu elektrycznego, jak i w czasie wykonywania tego ruchu zastosować najnowsze wynalazki i ulepszenia w dziedzinie kolei elektrycznych, o ileby takowe pod względem technicznym jako dobre, a pod względem finansowym jako możliwe się okazały.

Artykuł siedmnasty.

Podatki gminne.

Na czas trwania koncesyi będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ wolne od dodatków gminnych, od wszelkich rządowych podatków stałych, w szczególności od dodatków do podatku zarobkowego i dochodowego, lub w miejsce tychże zaprowadzonego nowego podatku od przedsiębiorstwa, niniejszym kontraktem objętego, tudzież od dodatków do podatku gruntowego i domowo-czynszowego, od przedmiotów, będących własnością Spółki i użytych wyłącznie na cele przedsiębiorstwa. Zapłacone ewentualnie do kasy rządowej wyż wymienione dodatki gminne zwróci Gmina miasta Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ wolne będzie od opłat gminnych, a mianowicie od dodatku czynszowego i składki kwaterunkowej. Uwolnienie nie rozciąga się do podatków pośrednich i opłat niestałych, pobieranych od przedmiotów, z poza rogatek do miasta sprowadzanych, i do opłat, pobieranych za wy-

konanie pewnych robót, nareszcie do wynagrodzenia za zaspokojenie pewnych potrzeb mieszkańców.

Artykuł ośmnasty.

Prawo przepadku na rzecz Gminy miasta.

Z upływem czasu trwania koncesyi, na podstawie niniejszego kontraktu uzyskać się mającej, i z dniem wygaśnięcia tej koncesyi, a więc z upływem lat czterdziestu pięciu od daty tej koncesyi na kolej elektryczną, względnie pierwszej koncesyi na kolej elektryczną, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka tramwajowa“ z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij miało więcej koncesyj niż jedną, wchodzi Gmina miasta Krakowa bezzwłocznie mocą niniejszego kontraktu, bezpłatnie i bezpośrednio w wolną od ciężarów własność i w użytkowanie koncesyonowanej (przedmiotem niniejszego kontraktu będącej) sieci kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych, jak i nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami, poczekalniami i budynkami technicznymi, oraz administracyjnymi, i zasobem materyałów, szynami, słowem, całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia, a zarazem nabywa Gmina wyłączną własność funduszu ruchu i funduszu rezerwowego (Betriebs- und Reserve-Fonde), o ile takowe powstały z kapitału zakładowego. Fundusz rezerwowy i fundusz odnowienia, utworzone z zysków przedsiębiorstwa, oraz ewentualne wierzytelności Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“ pozostają wyłączną własnością Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“. Gmina miasta Krakowa będzie uprawniona z nadejściem wyż wyrażonego dnia wszystko to samo odebrać na własność i w posiadanie, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“, zgadzając się na to, obowiązane będzie ze swej strony tegoż oddania wszystkich zakładów kolejowych dokonać, i to w stanie dobrym do prawidłowego użytku zdatnym, a zarazem zezwala, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej spółki tramwajowej“ przepisać się mających nieruchomości, jako też w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości, przez „Krakowską spółkę tramwajową“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jej imię zaintabulować się mających, tudzież na karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 r., Dz. u. p., Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej założyć się mającego według §§ 12 do 17-go powołanej ustawy na rzecz Gminy miasta Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało prawo przepadku tej treści, że z upływem czasu trwania koncesyi przez „Krakowską spółkę tramwajową“ od c. k. Rządu tak na przekształcenie obecnie w Krakowie istniejących linij kolei konnej dla ruchu zapomocą elektryczności, jak i na budowę i prowadzenie ruchu sieci kolei zapomocą elektryczności w Krakowie na wszystkich w artykule piątym i szóstym tego kontraktu wyszczególnionych liniach, to jest z upływem lat czterdziestu pięciu od daty tejże koncesyi, względnie od daty pierwszej z tych koncesyj, gdyby Towarzystwo z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij posiadało więcej koncesyj niż jedną, przechodzi na Gminę miasta Krakowa z mocy niniejszego kontraktu bezzwłocznie, bezpośrednio i bezpłatnie wolna od wszelkich ciężarów własność i użytkowanie koncesyonowanej i przedmiotem niniejszego kontraktu będącej kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich, tak ruchomych, jak nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami, poczekalniami i budynkami technicznymi, oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem z całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia, i wraz z funduszem ruchu i funduszem rezerwowym, o ile te fundusze powstały z kapitału zakładowego. W ciągu ostatnich pięciu lat przed upływem koncesyi przysługuje Gminie miasta Krakowa prawo wykonywania przez swoje ku temu celowi, według swego uznania wyznaczone organa stałej kontroli nad przedsiębiorstwem i przynależnościami, a w szczególności także nad torami, wozami i budynkami, zasobami, prowadzeniem centralnej i pomocniczych stacyj elektrycznych, słowem nad całem urządzeniem i prowadzeniem technicznem i ekonomicznem kolei, aby takowe aż do odebrania przez Gminę w dobrym, do prawidłowego użytku zdatnym stanie przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ było utrzymane, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ w kontroli żadnych przeszkód stawiać nie będzie i obowiązane będzie przedsiębrać bezzwłocznie potrzebne urządzenia (erforderliche Herstellungen), do czego w razie potrzeby przedsiębiorstwo karami i pod rygorem artykułu dwudziestego drugiego może być znaglone.

Artykuł dziewiętnasty.

Prawo wykupna.

Z upływem dwudziestu pięciu lat trwania koncesyi, od daty koncesyi liczyć się mających, względnie z upływem dwudziestu pięciu lat od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij posiadało więcej koncesyj niż jedną, zastrzega sobie Gmina miasta Krakowa prawo wykupu całej koncesyonowanej, wykończonej i w ruch wprowadzonej kolei elektrycznej, wraz ze wszystkiemi prawami i przedmiotami, w artykule poprzednim wyszczególnionymi, w stanie tamże wyrażonym i wraz z koncesyą lub koncesyami, przez Towarzystwo od c. k. Rządu uzyskanemi, pod poniżej wyszczególnionymi warunkami.

A. Z tego zastrzeżonego prawa wykupu Gmina miasta Krakowa korzystać może z początkiem dwudziestego szóstego, trzydziestego pierwszego, trzydziestego szóstego i czterdziestego pierwszego roku kalendarzowego od daty koncesyi na przekształcenie i budowę, względnie od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ z powodu przekształcenia i budować się mających kilku li-

nij posiadało więcej koncesyj niż jedną, za uwiadomieniem Towarzystwa do rąk zarządu w Krakowie o swem postanowieniu we formie deklaracyi na jeden rok naprzód przed którymkolwiek z powyższych terminów, przyczem w deklaracyi tej ma być podany czas, w którym nastąpi postanowione wykupno.

B. Za podstawę do oznaczenia ceny wykupna posłuży czysty dochód z przedsiębiorstwa z ostatnich siedmiu przed terminem wykupna zamkniętych lat obrotowych; z tego potrąci się czysty dochód z najkorzystniejszego i z najniekorzystniejszego roku obrotowego, a z pozostałych pięciu lat obliczy się przeciętny roczny czysty dochód.

C. Obliczony po myśli poprzedniego ustępu *B.* przeciętny roczny czysty dochód obowiązaną będzie gmina miasta Krakowa wypłacać Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“, jako odpłatę za wykupno kolei przez czas aż do upływu koncesyi, w gotówce, bez potrąceń, w półrocznych, w dniu trzydziestym czerwca i trzydziestym pierwszym grudnia każdego roku z dołu płatnych ratach.

D. Gmina miasta Krakowa zastrzega sobie prawo każdego czasu zamiast niezapadłych jeszcze, w ustępie *C.* oznaczonych rocznych wypłat, wypłacić przedsiębiorstwu kapitał, który się równa kwocie po cztery od sta (4%), na procent składany dyskontowanej wartości kapitałowej pomienionych, wedle postanowienia objętego w ustępie *C.*, półrocznie uiszczać się mających wypłat.

E. Jako czysty dochód po myśli powyższych postanowień ma być uważana ta suma, która pozostaje po odciągnięciu od dochodu brutto: *a)* kosztów ruchu i zarządu. Jeżeli wykupno nastąpi po upływie czasokresu, na który przedsiębiorstwu w koncesyi po myśli artykułu V-go ustawy z dnia 31 grudnia 1894 r., Nr. 2 Dz. p. p. z r. 1895, czasowe uwolnienie od podatków udzielone lub przedłużone zostanie, mają podatki wraz z dodatkami i wszelkie inne publiczne opłaty, które przedsiębiorstwu tramwajowemu zostaną wymierzone, w koszta ruchu być wliczone. Jeżeliby obowiązek podatkowy nie istniał we wszystkich pięciu latach, z których przeciętny czysty dochód ma być obliczony, należy również dla tych wolnych od podatku lat obliczyć podatki z dodatkami w stosunku procentowym pierwszego podatkowego roku i takowe od dochodu odtrącić; *b)* rocznych odpisań na zużycie i zmniejszenie wartości przedsiębiorstwa tramwajowego i na dotowanie funduszu odnowienia; *c)* ustawowych wpłat do funduszu rezerwowego; *d)* odpowiedniej sumy, powstałej z ryczałtowych kwot rocznych po trzy tysiące złotych wal. austr., którą Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ byłoby obowiązane przez dalsze jeszcze lata aż do upływu koncesyi płacić Gminie miasta Krakowa w myśl artykułu trzynastego niniejszego kontraktu.

F. Przez nastąpione wykupno przedsiębiorstwa tramwajowego i od dnia tego wykupna wchodzi Gmina miasta Krakowa w nieobciążoną własność i w użytkowanie całego przedsiębiorstwa tramwajowego ze wszystkiemi w artykule ośmnastym niniejszego kontraktu wyszczególnionemi przynależnościami, obowiązaną jest atoli cenę wykupna stosownie do postanowienia, artykułem niniejszym pod literą *C.*, względnie *D.* objętego, Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ wypłacić, a nadto w ciągu dwóch miesięcy po nastąpionem stanowczem ustaleniu renty wykupna, względnie sumy wykupna, wręczyć Towarzystwu deklaracyę, zezwalającą na wpis prawa zastawu dla tejże renty, względnie sumy wykupna, jedynie tylko w stanie biernym wykupionej kolei na rzecz Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“. Koszta wystawienia tej deklaracyi i hipotecznego wpisu, oraz należytości skarbowe poniesie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ z własnych funduszów.

G. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ zezwala, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej spółki tramwajowej“ przepisać się mających nieruchomości, jako też w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości, przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jego imię zaintabulować się mających, tudzież w karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 roku, Dz. p. p. Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej, założyć się mającego według §§ 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz Gminy miasta Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało, że z upływem dwudziestu pięciu lat trwania koncesyi, względnie z upływem lat dwudziestu pięciu od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij posiadało więcej koncesyj niż jedną, służy Gminie miasta Krakowa prawo wykupu całej koncesyonowanej, wykończonej i w ruch wprowadzonej kolei elektrycznej wraz ze wszystkiemi prawami i przedmiotami, w artykule ośmnastym niniejszego kontraktu wyszczególnionymi, w stanie wolnym od ciężarów i wraz z koncesyą, przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ uzyskaną, a to z początkiem dwudziestego szóstego, trzydziestego pierwszego, trzydziestego szóstego, czterdziestego pierwszego roku kalendarzowego, zatem w odstępach czasu pięcioletnich, pod warunkami i za odpłatą, w artykule niniejszym określonymi, tudzież, że na wypadek korzystania z tego prawa wykupna i od dnia tego wykupna przechodzi na Gminę miasta Krakowa z mocy niniejszego kontraktu bezzwłocznie i bezpośrednio wolna od wszelkich ciężarów własność i użytkowanie koncesyonowanej (przedmiotem niniejszego kontraktu będącej) kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich, tak ruchomych, jak nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, ze stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami, poczekalniami i budynkami technicznymi, oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem, z całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia i wraz z funduszem ruchu i funduszem rezerwowym, o ile te fundusze powstały z kapitału zakładowego, Gmina miasta Krakowa atoli obowiązaną jest wypłacić Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ cenę wykupna stosownie do postanowienia, artykułem niniejszym pod literą *C.*, względnie *D.*, objętego.

H. Poczynając od zaczętego roku dziewiętnastego od trwania koncesyi, względnie od daty pierwszej kon-

cesyi, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij posiadało więcej koncesyj niż jedną, Gminie miasta Krakowa służy prawo ustanowić komisarza lub komisyę, celem wykonywania oprócz kontroli, zastrzeżonej w artykułach jedenastym i ośmnastym niniejszego kontraktu, stałej także kontroli nad całą rachunkowością przedsiębiorstwa.

I. Od chwili doręczenia Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ deklaracyi wykupna Gmina miasta Krakowa przez tegoż komisarza lub komisyę będzie miała prawo czuwać nad tem, iżby stan majątkowy przedsiębiorstwa, od tej chwili począwszy, nie uległ zmianie na jej niekorzyść. Wszelkie zatem pozbycie części składowych majątku przedsiębiorstwa wymagać będzie od tej chwili przyzwolenia pomienionego komisarza, względnie komisyi.

K. Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ będzie obowiązane należycie wszystko przygotować do oddania Gminie miasta Krakowa na dniu, do wykupna deklaracyą oznaczonym, wszystkich w artykule ośmnastym niniejszego kontraktu wyszczególnionych części majątku w fizyczne posiadanie. Gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ obowiązkowi temu zadość nie uczyniło, Gmina miasta Krakowa ma prawo objąć sama w dniu, oznaczonym deklaracyą, fizyczne posiadanie całego przedsiębiorstwa tramwajowego wraz z wszystkiemi temi częściami majątku Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“, nawet wbrew woli Towarzystwa, w drodze administracyjnej.

L. Od chwili wykupna począwszy, eksploatacya wykupionego przedsiębiorstwa odbywa się na rachunek Gminy miasta Krakowa; wszelkie przeto przychody z przedsiębiorstwa idą na dobro, wszelkie wydatki eksploatacyi na ciężar Gminy. Przychody, pochodzące z czasu poprzedzającego wykupno, a pozostające w obrachunkach, zlikwidować się dopiero mających, przypadają Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“, natomiast jedynie samo Towarzystwo „Krakowska spółka tramwajowa“ odpowiada za wszelkie z tegoż czasu pochodzące, w obrachunkach pozostające dłużne zobowiązania i wogóle za wszelkie passywa, przed dniem wykupna przez przedsiębiorstwo zaciągnięte.

M. Przejście prawa własności całej, przedmiotem kontraktu będącej kolei elektrycznej, ze wszystkiemi przynależnościami, prawami i przedmiotami, w artykule ośmnastym tego kontraktu wyszczególnionymi, na rzecz gminy miasta Krakowa skutkiem wykupna staje się dokonanem przez sam fakt wręczenia Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ przez Gminę miasta Krakowa odnośnej deklaracyi i z chwilą doręczenia tej deklaracyi staje się to prawo własności Gminy miasta Krakowa niezaczepialnem, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ zezwala już obecnie, aby Gmina miasta Krakowa na podstawie pomienionej deklaracyi i niniejszego kontraktu uzyskała wpis w księgach gruntowych i kolejowych, że Gmina miasta Krakowa odnośnie do zastrzeżonego jej na podstawie niniejszego artykułu prawa własności wymienionych wyżej przedmiotów stała się bezwarunkową i nieograniczoną tychże właścicielką.

N. Podobnie jak w razie przepadku, tak też i w wypadku przejścia własności i użytkowania przedsiębiorstwa kolei elektrycznej na Gminę miasta Krakowa w drodze wykupna, pozostają fundusz rezerwowy, utworzony z zysków przedsiębiorstwa, oraz ewentualne wierzytelności Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“ nieograniczoną własnością spółki.

Artykuł dwudziesty.

Rozwiązanie spółki lub popadnięcie w konkurs.

W razie rozwiązania Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“ lub otwarcia konkursu do jego majątku przed objęciem przez Gminę miasta Krakowa rzeczonego przedsiębiorstwa tytułem wykupna lub przepadku służy Gminie miasta Krakowa prawo z dniem rozwiązania spółki, względnie otwarcia konkursu do jej majątku, objąć przedsiębiorstwo kolei elektrycznej w zarząd sekwestracyjny na rachunek przedsiębiorstwa, celem utrzymania regularnego ruchu i strzeżenia praw, gminie przysługujących, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“, zgadzając się na to, zezwala już obecnie, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich, tak na rzecz dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej spółki tramwajowej“ przepisać się mających nieruchomości, jako też w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości, przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jego imię zaintabulować się mających, tudzież w karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 r., Dz. u. p., Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej założyć się mającego według §§ 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz Gminy miasta Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało prawo zarządu sekwestracyjnego tej treści, że w razie rozwiązania Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“ lub otworzenia konkursu do majątku takowego przed objęciem przez Gminę miasta Krakowa rzeczonego przedsiębiorstwa tytułem wykupna lub przepadku służy Gminie miasta Krakowa prawo z dniem rozwiązania Towarzystwa, względnie otwarcia konkursu do jego majątku, objąć przedsiębiorstwo kolei w zarząd sekwestracyjny na rachunek Towarzystwa, celem utrzymania regularnego ruchu i strzeżenia praw, Gminie miasta Krakowa przysługujących.

Artykuł dwudziesty pierwszy.

Przedłużenie kolei poza terytoryum Krakowa.

Bez wyraźnego pisemnego, prawomocnie udzielonego zezwolenia Gminy miasta Krakowa, nie wolno Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ budować przedłużeń tramwajowych (torów) poza granicą terytoryum Gminy miasta Krakowa, popędzanych siłą elektryczną ze stacyj krakowskich.

Artykuł dwudziesty drugi.

Kaucya.

Na zabezpieczenie wszystkich przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ kontraktem niniejszym przyjętych zobowiązań, a w szczególności także na zabezpieczenie dokonania przekształceń istniejących linij kolei konnej dla ruchu elektrycznego, tudzież

wykonania budowy kolei elektrycznej, otwarcia ruchu koncesyonowanej kolei w terminach, niniejszym kontraktem zakreślonych, i utrzymania regularnego ruchu, ustanawia się na rzecz Gminy miasta Krakowa dodatkowo do kaucyi w kwocie dziesięć tysięcy (10.000) złotych wal. austr., pierwotnie przez Bank belgijski w Brukseli złożonej, a przez Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ cesyą z daty: Bruksela, dnia 13-go marca 1883 r., zatwierdzoną uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 1885 r, nabytej, dalszą kaucyę w kwocie piętnaście tysięcy (15.000) złotych walutą austryacką. Dodatkową tę kaucyą w kwocie piętnaście tysięcy (15.000) złr. wal. a. obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ przed podpisaniem tego kontraktu złożyć do kasy miejskiej, bądź w gotówce, bądź w papierach wartościowych, na które austryacko-węgierski Bank pożyczki udziela, wedle ostatniego na giełdzie wiedeńskiej notowanego kursu, jednak nie wyżej nominalnej wartości. Jeżeli Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ bez zajścia obcej nieprzezwyciężonej przeszkody (vis major), do której również ogólny strejk ma być zaliczony, w umówionym terminie nie wykona przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną oraz budowy sieci kolei elektrycznej, w artykułach piątym i szóstym określonej, w całości lub w części, i nie otworzy ruchu na takowych, zapłaci spółka ta Gminie miasta Krakowa tytułem kary konwencyonalnej po pięćdziesiąt złotych w. a. za każdy dzień zwłoki, i zrzekając się prawa robienia zarzutów przeciw wysokości tej kary konwencyonalnej oraz żądania redukcyi takowej, zezwala już obecnie, aby Gmina miasta Krakowa pomienione kary konwencyonalne w sposób, jaki sama za stosowny uzna, z kaucyi sobie ściągała, przyczem Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ będzie zobowiązane na każde wezwanie Gminy miasta Krakowa kaucyą tę do umówionej wysokości uzupełnić. Kary te konwencyonalne nie uwalniają jednak spółki od dalszych konsekwencyj, przewidzianych w artykule dwudziestym trzecim niniejszego kontraktu, ani też nie zmieniają postanowienia niniejszego kontraktu, wedle którego obowiązek wykonania budowy, względnie przekształcenia istniejących linij kolei konnej i otwarcie ruchu kolei elektrycznej w terminach umówionych jest warunkiem, pod którym Gmina udziela Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ zezwolenia na używanie ulic i placów. Po zupełnem przekształceniu i wykończeniu budowy sieci kolei elektrycznej, w artykule piątym tego kontraktu oznaczonej, i otwarciu za zezwoleniem Gminy ruchu na takowej w umówionym terminie, obowiązaną będzie Gmina miasta Krakowa część tej kaucyi w kwocie pięć tysięcy (5.000) złr. w. a. w dniach czternastu zwrócić „Krakowskiej spółce tramwajowej“. Dalsza kwota 10.000 złr., względnie cała resztująca kaucya 20.000 złr., ma z przeznaczeniem, w artykule niniejszym przewidzianem, pozostać w przechowaniu Gminy miasta Krakowa aż do objęcia przez Gminę przedsiębiorstwa na własność, czyto tytułem przepadku, czy też tytułem wykupna. Po objęciu kolei przez Gminę miasta Krakowa, czyto na skutek upływu koncesyi, czy też w drodze wykupna, będzie kaucya ta wydaną, jeżeli Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ uczyni zadość wszelkim, kontraktem tym przyjętym zobowiązaniom, gdyż ani z tytułu wykupna, ani z tytułu przepadku kolei nie przechodzi kaucya złożona na własność Gminy miasta Krakowa. Gdyby wartość złożonej kaucyi zmniejszyła się wskutek spadku kursu papierów wartościowych, w których kaucya jest złożona, lub z jakiegokolwiek innego powodu, obowiązaną będzie „Krakowska spółka tramwajowa“ w mowie będącą kaucyę uzupełnić do wysokości 20.000 złr., a to w terminie dni czternastu, licząc od dnia otrzymanego wezwania. W wypadkach, w których Gmina miasta Krakowa uprawnioną jest w myśl postanowień niniejszego kontraktu do zarządzania pewnych robót na koszt Towarzystwa akcyjnego „Krakowska spółka tramwajowa“ lub wspólny koszt, Gmina ma prawo, przez miejski Wydział obrachunkowy wykazane a przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ w ciągu 8-miu dni nie zapłacone koszta ściągnąć przez Magistrat krakowski w drodze politycznej egzekucyi lub też z kaucyi potrącić.

Artykuł dwudziesty trzeci.

Kary porządkowe.

W razie niedotrzymania przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ któregokolwiek niniejszym kontraktem przyjętego zobowiązania, służy Prezydentowi miasta lub tegoż zastępcy prawo nakładania na Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ kar porządkowych od pięciu do dwustu złotych wal. a. na rzecz Gminy miasta Krakowa. Nałożona kara ma być w czternastu dniach zapłaconą, w przeciwnym razie z kaucyi ściągnioną będzie. Przeciw nałożeniu kary służy Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska spółka tramwajowa“ prawo odwołania się do sądu polubownego w terminie czternastu dni, a w razie uchylenia kary zapłacona kwota zwróconą będzie. Jeżeli nałożenie kary zostaje bez skutku, jeżeli kary tylko w części lub chwilowo skutek odnoszą, lub jeżeli kary z rozmaitych powodów często nakładane byćby musiały, wolno Gminie miasta odwołać się do Sądu polubownego z żądaniem albo nałożenia większej, dwieście złotych wal. austr. przewyższającej kary, albo uznania za przepadłą całej lub części kaucyi, przy równoczesnem zobowiązaniu uzupełnienia tejże do wysokości dwudziestu tysięcy złotych wal. austr. i dotrzymania kontraktu lub uznania niniejszego kontraktu za rozwiązany, kaucyi za przepadłą i przyznania wszelkiego odszkodowania. W razie rozwiązania kontraktu mają być zastosowane postanowienia artykułu ośmnastego.

Artykuł dwudziesty czwarty.

Sąd polubowny.

Względem wszelkich sporów, któreby z niniejszego kontraktu powstały, a w szczególności sporów, o których w artykule poprzednim jest mowa, poddają się strony kontraktujące sądowi polubownemu, składającemu się z dwóch sędziów i superarbitra. Każda strona wybiera jednego sędziego polubownego, a ci sędziowie wybierają superarbitra. W razie niezgodzenia się sędziów na osobę superarbitra, każdy z nich proponuje superarbitra, a rozstrzyga los, wyciągnięty przez Prezydenta miasta Krakowa. Od urzędu sędziego polubownego lub superarbitra wykluczeni są członkowie Rady miejskiej i urzędnicy Magistratu krakowskiego, oraz urzędnicy „Krakowskiej spółki tramwajowej“, akcyonaryusze i członko-

wie Rady zawiadowczej. Strona, żądająca sądu polubownego, winna zawiadomić drugą stronę o tem żądaniu i określić pretensyę, mającą być przedmiotem sądu polubownego, oraz podać sędziego, przez nią wybranego, a strona druga winna najpóźniej w dniach czternastu podać sędziego, ze swej strony powołanego. Jeżeliby strona wezwana sędziego w terminie powyższym nie podała, druga strona będzie miała prawo zamianować także drugiego sędziego polubownego i winna o wyborze przeciwną stronę zawiadomić. W razie, gdyby sędzia, przez jedną lub drugą stronę powołany, zrzekł się obowiązku sędziego lub tego obowiązku wykonać nie chciał, natenczas strona, która tego sędziego wybrała, winna najpóźniej w dniach czternastu od zrzeczenia się sędziego lub wezwania go przez którąkolwiek stronę do wykonania obowiązku lub od dnia zaszłej śmierci zamianować innego sędziego polubownego i o tem drugą stronę zawiadomić. W razie, gdyby zaszedł którykolwiek z powyższych przypadków po raz drugi względem tej samej strony, druga strona mieć będzie prawo zamianować także drugiego sędziego. Sędziowie polubowni orzekają większością głosów, nie są obowiązani stosować się do przepisów postępowania sądowego lub kodeksu cywilnego, lecz wydają wyrok na podstawie swego przekonania. W razie niezgodności zdań sędziów polubownych, superarbiter winien przystąpić do jednego z tych zdań, a natenczas głos jego rozstrzyga. Wyrok wydany nie ulega zaczepieniu, którego się obydwie strony zrzekają, i staje się prawomocnym w chwili ogłoszenia, jako wydany w ostatniej instancyi. Względem egzekucyi na podstawie wyroku polubownego poddaje się Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ kompetencyi Sądu powiatowego krakowskiego.

Artykuł dwudziesty piąty.

Zmiany i uzupełnienia kontraktu.

Wszelkie zmiany, uzupełnienia i dodatki do niniejszego kontraktu są tylko wtenczas ważne i obowiązujące, jeżeli na piśmie i we formie aktu notaryalnego zostaną sporządzone.

Artykuł dwudziesty szósty.

Pokrzywdzenie nad połowę wartości.

Strony kontraktujące zrzekają się prawa nastawania na ważność niniejszego kontraktu z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

Artykuł dwudziesty siódmy.

Rygor doraźnej egzekucyi.

Pod względem punktualnego dopełnienia wszelkich zobowiązań pieniężnych, w kontrakcie niniejszym postanowionych, poddają się obie strony kontraktujące rygorowi bezpośredniej egzekucyi z niniejszego kontraktu, po myśli przepisu § 3 ustawy notaryalnej z dnia 25-go lipca 1871 r., L. 75 Dz. pr. p., oraz kompetencyi właściwego c. k. Sądu w Krakowie.

Artykuł dwudziesty ósmy.

Koszta kontraktu i należytości.

Wszelkie koszta niniejszego kontraktu, jak również kontraktu, z „Krakowską spółką tramwajową“ zawrzeć się mającego, oraz wszelkie należytości skarbowe od tych kontraktów ponosi wyłącznie Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“, względnie „Krakowska spółka tramwajowa“, z własnych funduszów.

Artykuł dwudziesty dziewiąty.

Potrzebne deklaracye hipoteczne.

Celem przeprowadzenia intabulacyj, stypulowanych na rzecz Gminy miasta Krakowa w artykułach: ośmnastym, dziewiętnastym i dwudziestym tego kontraktu praw przepadku i wykupna, tudzież prawa ewentualnego zarządu sekwestracyjnego kolei elektrycznej, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska spółka tramwajowa“ bezzwłocznie na każde zawezwanie Gminy miasta Krakowa wystawić na własny koszt potrzebne możliwie do intabulacyi zdatne deklaracye hipoteczne z dokładnem oznaczeniem wykazów hipotecznych wszystkich przedmiot przepadku, względnie wykupna i zarządu sekwestracyjnego stanowiących nieruchomości, niemniej wykazów kolejowych, tej kolei elektrycznej dotyczących, i intabulacyę stypulowanych praw bezzwłocznie własnym kosztem uskutecznić.

Artykuł trzydziesty.

Wypisy tego aktu mogą być wydawane na rzecz stron kontraktujących wedle potrzeby w dowolnej ilości. W dowód czego akt niniejszy spisany, zeznającym w mojej obecności odczytany, przez zeznających imieniem stron, przez nich zastępowanych, uznany i przyjęty, a następnie przez zeznających w mojej obecności własnoręcznie podpisany. Józef Friedlein, Prezydent, m. p. (Pieczęć: Prezydent stoł. królewskiego miasta Krakowa). Dr. Karol Pieniążek, m. p., Dr. Leon Rothwein, m. p., Leopold Mussil, m. p., Franciszek Niemczewski, c. k. notaryusz, m. p. (L. S).

Odpis załącznika A.

L. 22.302/III.

Do Wielmożnego Pana Franciszka Niemczewskiego, c. k. Notaryusza w Krakowie. — Sekcya III-cia Rady miasta Krakowa zgodziła się na osnowę ułożonego przez Wielmożnego Pana projektu kontraktu, między gminą m. Krakowa a Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie i przedłużeń“ zawrzeć się mającego w przedmiocie przekształcenia istniejących i budowy nowych linij tramwaju elektrycznego, oraz założenia nowego Towarzystwa „Krakowska spółka tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie, z poprawkami i opuszczeniami, przez sprawozdawcę Dra Rothweina wniesionemi. Załączając pod 1. akta, tej sprawy dotyczące, upraszam Wielmożnego Pana o ułożenie kontraktu między Gminą M. Krakowa a Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie i przedłużeń“ na podstawie projektu, z uwzględnieniem jednak poczynionych poprawek i z opuszczeniem ustępów, w przesłanych aktach wymienionych, przyczem nadmieniam, że do podpisania kontraktu upoważniła Rada miejska obok Prezydenta miasta, Radców miejskich: PP.: Dra Leona Rothweina i Dra Karola Pieniążka. — Kraków, dnia 8 kwietnia 1898 r. Józef Friedlein, m. p.

Odpis załącznika B.

Nr. 80. Tłumaczenie z francuskiego.

Roku tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego ósmego, trzydziestego pierwszego maja. Przed Panem Wiktorem

van der Stegen de Putte, notaryuszem, siedzibę mającym w Brukseli, w obecności świadków, poniżej wymienionych, stawili się: 1) Pan Gustaw Kumps, inżynier, zamieszkały w Ixelles, rue du Prince Royal, numero 88. 2) Pan Teodor Köhn, dyrektor Towarzystwa „Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen“, zamieszkały w Norymbergii. 3) Pan Franciszek Philippson, bankier, zamieszkały w Brukseli, rue Guimart, numero 12. Wszyscy trzej podpisanemu notaryuszowi znani. Pierwszy, prezydent, dwaj drudzy, członkowie Rady zawiadowczej Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens, Cracovie et Extensions), z siedzibą w Brukseli, którego statut ustalony jest aktem, sporządzonym przed Panem Van den Eynde, byłym notaryuszem w Brukseli, dnia 28 lutego 1883-go roku, i został ogłoszony w „Monitorze Belgijskim“ (Moniteur Belge) z 20 marca tego samego roku, a następnie zmodyfikowany został dwoma aktami, sporządzonymi przed rzeczonym notaryuszem Van den Eynde, pierwszy z daty dwunastego marca tysiąc ośmset ośmdziesiątego ósmego roku, ogłoszony w „Monitorze Belgijskim“ z drugiego i trzeciego kwietnia tegoż roku, a drugi z daty szesnastego kwietnia tysiąc ośmset ośmdziesiątego dziewiątego r., ogłoszony w „Monitorze Belgijskim“ z pierwszego maja tegoż roku, wreszcie aktem, sporządzonym przed niżej podpisanym Notaryuszem, dwudziestego dziewiątego października tysiąc ośmset dziewiędziesiątego siódmego r., ogłoszonym w „Monitorze Belgijskim“ z siódmego listopada tegoż roku, stawający zebrani, jako Rada zawiadowcza wyż wyrażonego Towarzystwa, pod przewodnictwem wyż wymienionego Pana Kumpsa, wedle statutów powyżej zacytowanych do zastępowania Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens Cracovie et Extensions) i do działania imieniem tegoż Towarzystwa uprawnieni, uchwalili i postanowili, co następuje: Celem uzyskania koncesyi na przekształcenie istniejących obecnie w Krakowie linij kolei konnej wązkotorowej „Most podgórski — Dworzec kolei“ i „Rynek główny — Park krakowski“ dla ruchu zapomocą elektryczności, jak również na budowę nowej sieci kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa, okazała się potrzeba przemiany obecnego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens Cracovie et Extensions), mającego swoją siedzibę w Brukseli, na austryackie Towarzystwo akcyjne pod nazwą „Krakowska spółka tramwajowa“, z siedzibą w Krakowie. Rada miasta Krakowa na posiedzeniach z dnia 20 lipca i 4 listopada 1897 roku udzieliła swego zezwolenia na tę przemianę, z tem zastrzeżeniem, że mająca się zawiązać „Krakowska spółka tramwajowa“ przejmie na siebie względem Gminy miasta Krakowa wszystkie prawa i obowiązki dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens Cracovie et Extensions), i że ten stosunek prawny, jaki istnieje obecnie pomiędzy Gminą miasta Krakowa a Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“, będzie na przyszłość istniał nadal pomiędzy Gminą miasta Krakowa a mającą się zawiązać „Krakowską spółką tramwajową“. Temiż samemi uchwałami z dnia 20 lipca i 4 listopada 1897-go roku zezwoliła zarazem Rada miasta Krakowa na przekształcenie istniejących obecnie linij kolei konnej dla ruchu elektrycznego i na budowę nowej, w uchwałach tych określonej sieci kolei drogowej elektrycznej, a zarazem zatwierdziła projekt dotyczącego z Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens Cracovie et Extensions) w Brukseli, względnie z mającą się zawiązać „Krakowską spółką tramwajową“ zawrzeć się mającego kontraktu. Na skutek tego stawający postanowili i oświadczyli, że do zawarcia wyż wyrażonego kontraktu z Gminą miasta Krakowa w przedmiocie przeistoczenia dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens Cracovie et Extensions), mającego swoją siedzibę w Brukseli, na Towarzystwo akcyjne austryackie pod nazwą „Krakowska spółka tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie, jako też w przedmiocie przekształcenia dla ruchu zapomocą elektryczności istniejących obecnie w Krakowie linij kolei konnej wązkotorowej, i w przedmiocie budowy nowej sieci kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa, według zasad, zatwierdzonych uchwałami Rady miasta Krakowa, z dnia 20 lipca i 4 listopada 1897 r, względnie do przyjęcia imieniem Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ wszelkich warunków, uchwalonych przez Radę miasta Krakowa na wyż wyrażonych posiedzeniach, ustanawiają pełnomocnikiem swoim pana Leopolda Mussila, dyrektora Tramwaju w Krakowie. i nadają temuż pełnomocnikowi ogólną moc i władzę, wszelkie przez Radę miasta Krakowa na posiedzeniach z dnia 20 lipca i z dnia 4 listopada 1897 roku uchwalone uprawnienia i zobowiązania, względnie wszystkie, uchwałami temi objęte warunki, w imieniu Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ przyjąć i dotyczący kontrakt imieniem Towarzystwa zawrzeć i podpisać. I upoważniają go zezwolić imieniem Towarzystwa na zaintabulowanie na rzecz Gminy miasta Krakowa, na wszystkich do Towarzystwa należących lub w przyszłości należeć mogących nieruchomościach, wszelkich, w kontrakcie na rzecz Gminy miasta Krakowa stypulowanych uprawnień, mianowicie prawa przepadku kolei drogowej elektrycznej, z chwilą wygaśnięcia koncesyi prawa wykupna tejże kolei, oraz prawa do ewentualnego sekwestracyjnego zarządu; upoważniają go dalej poddać się w kontrakcie, imieniem Towarzystwa, postanowieniu, że wszelkie spory, z kontraktu tego wyniknąć mogące, mają być rozstrzygane wyłącznie przez sędziów polubownych; upoważniają go niemniej poddać Towarzystwo rygorowi natychmiastowej wykonalności kontraktu, pod względem wszelkich, w kontrakcie postanowionych świadczeń pieniężnych, i upoważniają go wogóle przyjąć wszelkie warunki przeistoczenia Towarzystwa na świeżo zawiązać się mające Towarzystwo „Krakowska spółka tramwajowa“, oraz przekształcenia istniejących linij kolei konnej dla ruchu zapomocą elektryczności, tudzież budowy i prowadzenia ruchu nowej sieci kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa. W tym celu wreszcie Towarzystwo upoważnia przez swoich reprezentantów swego pełnomocnika pana Leopolda Mussila wystawiać i podpisywać imieniem Towarzystwa wszelkie potrzebne akty, umowy i dokumenty. Co się aktem stwierdza, spisanym w Brukseli, na Boulevard Bischoffsheim, numero 26, na mocy projektu przedłożonego i natychmiast zwróconego, w obecności panów Florimonda Meunier i Kor-

nela Theys, obydwóch zamieszkałych w Brukseli, zawezwanych na świadków Po odczytaniu, stawający podpisali razem ze świadkami i notaryuszem. (Podpisano): G. Kumps, Köhn, Fr. Philippson, F. Meunier, C. Theys, V. van der Stegen de Putte — 2,40, zarejestrowane w Brukseli, — Sud, pierwszego czerwca 1898. Vol. 940. fol. 50. Nr. 4. Dwa arkusze i jeden odsyłacz. Odebrano dwa franki czterdzieści centimów. Poborca prowizoryczny (podpisano) Collignon. Za zgodność ekspedycyi Coll. (podpisano) V. van der Stegen de Putte. Pieczęć: Van der Stegen de Putte, Notaryusz w Brukseli. — Nro 6.966/0·25. Widziano przez Nas, Wice-Prezydenta, w zastępstwie Prezydenta Trybunału Pierwszej Instancyi urzędującego w Brukseli, dla stwierdzenia podpisu Pana Van der Stegen de Putte, notaryusza w Brukseli. Bruksela, 1 czerwca 1898. (Podpisano): T. Dequesne. Pieczęć: Trybunał I. Instancyi. Bruksela. — Widziano w Ministerstwie sprawiedliwości dla stwierdzenia podpisu Pana T. Dequesne, oznaczonego niżej. Bruksela, 2 czerwca 1898. Delegowany Dyrektor (podpisano) C. François. Pieczęć: Ministerstwo sprawiedliwości. Widziano dla stwierdzenia podpisu Pana François, położonego na poprzedniej stronie. Bruksela, 2 czerwca 1898. Za Ministra spraw zagranicznych Dyrektor (podpisano) Emile Crubbé. (Pieczęć ministerstwa spraw zagranicznych). (Stampilia: Ministerstwo spraw zagranicznych gratis). — Zur Beglaubigung der obstehenden Unterschrift des Belgischen Auswertigen Amtes. Brüssel, den 3 Juni 1898. K. u. K. Oester. Ung. Gesandtschaft. Der K. u. K. Kanzleisecretär. Schaffgotsch (Pieczęć Austryacko-węgierskiego poselstwa w Brukseli). — Zgodność powyższego polskiego przekładu z francuskim tekstem ./. załączonego dokumentu, jako przysięgły tłumacz dla języka francuskiego przy c. k. Sądzie krajowym, stwierdzam. Kraków, dnia 8 czerwca 1898 r. Aleksander Taniewski, m. p. (Stampilia: Aleksander Taniewski, przysięgły tłum. do języka ros. i francus. przy c. k. Sądzie krajowym w Krakowie). —

Powyższy wypis pierwszy, równobrzmiący z oryginałem aktu, w aktach moich do L. R. 3.896 zachowanym, na czternastu arkuszach, stemplami po koronie zaopatrzonych, spisanym, i doszytymi do takowego, należycie ostemplowanymi, polskimi załącznikami, wydaję dla Gminy miasta Krakowa, z tem dołożeniem, że odpis urzędowy aktu tego c. k. głównemu Urzędowi podatkowemu w Krakowie do Rej. B. poz. 2.142 ex 1898 udzielam.

Kraków, dnia jedenastego (11) czerwca, tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego ósmego (1898) roku.

Franciszek Niemczewski,
c. k. notaryusz, m p.

III. Kontrakt z dnia 7 maja 1900 r.

WYPIS DRUGI.

L. R. 5312. Działo się w Krakowie w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, w biurze prezydyalnem Ratusza miejskiego, przy placu Wszystkich Świętych, pod numerem trzecim, dokąd podpisany cesarsko-królewski notaryusz został zawezwany dnia siódmego (7) maja tysiąc dziewięćsetnego (1900) roku. Akt notaryalny. Przede mną, Franciszkiem Niemczewskim, cesarsko-królewskim notaryuszem w Krakowie, do miejsca, na wstępie wyrażonego, na żądanie stron przybyłym, stawili się znani mnie osobiście Panowie: Jaśnie Wielmożny Józef Friedlein, Prezydent miasta Krakowa, tudzież pierwszy Wiceprezydent miasta Wielmożny Dr. Karol Pieniążek, adwokat i radca miejski, i Wielmożny Dr. Leon Rothwein, adwokat i radca miejski, wszyscy trzej w Krakowie zamieszkali, działający imieniem Gminy miasta Krakowa z mocy uchwały pełnej Rady miasta Krakowa wedle dołączonego do aktu niniejszego w oryginale pod *A)* reskryptu Magistratu miasta Krakowa z dnia 4 maja 1900 roku L. 22.837/III., jako strona jedna, tudzież Wielmożny Antoni Oborski, właściciel dóbr, zamieszkały w Krakowie, Prezydent Rady zawiadowczej Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa", działający jako pełnomocnik imieniem tegoż Towarzystwa akcyjnego z mocy pełnomocnictwa z daty Nürnberg dnia 19 kwietnia 1900 roku, w oryginale niemieckim do aktu niniejszego pod *B)* dołączonego, jako strona druga — celem zawarcia kontraktu względem przekształcenia istniejącej obecnie w Krakowie kolei konnej na kolej elektryczną oraz budowy nowych linij kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa Po wysłuchaniu stawających spisano następującej osnowy

KONTRAKT.

Artykuł pierwszy.

Wstęp.

Gmina miasta Krakowa zawarła z Bankiem Belgijskim (Banque de Belgique) w Bruksełli kontrakt z daty Kraków dnia 25 listopada 1881 roku do L. R. 17.342 w przedmiocie budowy, urządzenia i utrzymywania w ruchu kolei konnej żelaznej, „Tramway" zwanej, w mieście Krakowie przez przeciąg lat czterdziestu pięciu, licząc od dnia rozpoczęcia publicznego ruchu. Bank Belgijski w Bruksełli wszelkie swe prawa i obowiązki, z powołanego kontraktu z daty Kraków dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17.342 wypływające, cesyą z daty Bruksella dnia 13 marca 1883 roku odstąpił Towarzystwu akcyjnemu „Tramwaje austryackie i przedłużeń (Tramways Autrichiens-Cracovie et Extensions société anonyme)" w Bruksełli, które pomienione prawa i obowiązki Banku Belgijskiego przejęło, a Gmina miasta Krakowa, stosownie do postanowienia artykułu ośmnastego kontraktu z dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17.342, uchwałą Rady miejskiej z dnia 8 stycznia 1885 roku to prawonastępstwo zatwierdziła. Gmina miasta Krakowa zawarła następnie z Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" dalszy kontrakt z daty Kraków dnia 9 października 1896 roku L. R. 1.021 w przedmiocie przedłużenia zwrotnic na linii kolei konnej „Most Podgórski - Dworzec kolei", oraz w przedmiocie budowy nowej linii kolei konnej z Rynku głównego do Parku krakowskiego, a właściwie w przedłużeniu do rogatki Łobzowskiej, któryto kontrakt z kontraktem z dnia 25 listopada 1881 roku L. R. 17.342 jedną całość stanowił. Z powodu zamierzonej przemiany dotychczasowej kolei konnej w mieście Krakowie, z mocy powołanych wyżej kontraktów utrzymywanej, na kolej drogową elektryczną, oraz budowy nowych linij kolei drogowej elektrycznej w obrębie miasta Krakowa, jak niemniej celem

wykonania koncesyi państwowej po myśli ustawy o kolejach niższorzędnych z dnia 29 grudnia 1894 Nr. 2 Dz. p. p. z roku 1895 na to zamierzone przekształcenie obecnych linij kolei konnej dla ruchu zapomocą elektryczności, oraz na budowę nowych linij kolei drogowej elektrycznej okazała się potrzeba przeistoczenia dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“, w Brukselli siedzibę prawną mającego, na Towarzystwo austryackie pod nazwą „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie. W przedmiocie tym zawarła Gmina miasta Krakowa z Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ kontrakt notaryalny z daty Kraków dnia 11 czerwca 1898 do L. R. 3.896, a pomienione Towarzystwo „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ przeistoczyło się względnie założyło to nowe Towarzystwo akcyjne pod nazwą „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie.

Artykuł drugi.

Niniejszem Gmina miasta Krakowa stosownie do powołanego wyżej kontraktu notaryalnego z daty Kraków dnia 11 czerwca 1898 do L. R. 3.896 zawiera pod zastrzeżeniami i warunkami, poniżej wyszczególnionymi, z Towarzystwem akcyjnem „Krakowska Spółka Tramwajowa“ kontrakt niniejszy.

Artykuł trzeci.

„Krakowska Spółka Tramwajowa“ potwierdza niniejszem, że przejęła na siebie wszelkie zobowiązania, jakie dotychczasowe Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaciągnęło względem Gminy miasta Krakowa na zasadzie kontraktów, w artykule pierwszym i drugim wyszczególnionych, i obowiązuje się zobowiązań tych pod tymi samymi rygorami i skutkami, pod jakimi takowe na Towarzystwie akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ ciążyły — dopełnić, tudzież zapewnia, że nabyło od dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ wraz z przedsiębiorstwem kolei konnej w Krakowie wszystkie nieruchomości, jakie to ostatnie Towarzystwo w Krakowie posiadało, oraz kaucyę w kwocie dziesięć tysięcy (10.000) złr., pierwotnie przez Bank Belgijski w Brukselli złożoną, a przez Towarzystwo akcyjne „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ cesyą z daty Brukselia dnia 13 marca 1883, zatwierdzoną uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 1885, nabytą. „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązuje się również najdalej do dnia 11 czerwca 1900 uzyskać od c. k. Rządu koncesyę tak na przekształcenie istniejących obecnie w Krakowie linij żelaznej kolei konnej dla ruchu zapomocą elektryczności, jako też na budowę i prowadzenie ruchu niższorzędnej kolei elektrycznej na liniach, w artykule piątym niniejszego kontraktu wyszczególnionych, postarać się o to, aby koncesya, względnie koncesye, przez nią uzyskać się mające, zawierały postanowienie, zawarte w artykule VII. niniejszego kontraktu, w przedmiocie zrzeczenia się przez c. k. Rząd na rzecz Gminy miasta Krakowa prawa wykupna, tudzież prawa przepadku (Einlösungs- und Heimfalls-Recht) odnośnie do całej sieci tramwajowej, koncesyą względnie koncesyami objętej, oraz obowiązuje się przez cały czas trwania niniejszego kontraktu mieć siedzibę w Krakowie. Postanowienia, objęte niniejszym artykułem, a względnie dopełnienie każdego z oświadczeń, zapewnień i zobowiązań, w artykule tym wyszczególnionych, stanowi warunek zawarcia niniejszej umowy, która w razie niedopełnienia któregokolwiek z nich na jednostronne żądanie Gminy miasta Krakowa utraca swą moc i ważność.

Artykuł czwarty.

Statut „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“.

Statut „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“ zawierać ma następujące postanowienia: *a)* przy postanowieniu, określającem cele spółki, dodatek „atoli urzeczywistnienie tych celów nastąpić ma zgodnie z postanowieniami niniejszego kontraktu, który do statutu tego jako dodatek jest dołączony“; *b)* że Gmina miasta Krakowa będzie miała prawo przez cały czas trwania koncesyi Spółki mianować dwóch członków Rady zawiadowczej Spółki, którzy nie będą mieli obowiązku posiadania jakiejkolwiek liczby akcyj, zresztą jednak będą mieli wszelkie prawa, które członkom Rady zawiadowczej statut ten nadaje.

Artykuł piąty.

Zaprowadzić się mające szlaki kolei.

Gmina miasta Krakowa zezwala, ażeby Towarzystwo „Krakowska Spółka Tramwajowa“ istniejące obecnie w Krakowie linie kolei konnej, mianowicie: 1) linią „Most podgórski - Dworzec kolei“ — tudzież 2) linią „Rynek główny - Park krakowski“ aż do rogatki Łobzowskiej przekształciło dla ruchu zapomocą elektryczności (bez uszkodzenia bramy Floryańskiej na pierwszej z tych linij), tudzież wybudowało w Krakowie dla ruchu zapomocą elektryczności następujące linie kolei żelaznej: *A)* od Stradomia przez ulicę Dietlowską, Starowiślną, Sienną do Rynku głównego; *B)* z Rynku głównego wzdłuż linii A-B i B-C przez ulicę Wiślną, Zwierzyniecka, poczynając od istniejącej już linii w Rynku głównym przy kościele Maryackim, a kończąc takową przy przystanku kolei circumwalacyjnej; *C)* z Rynku głównego przez ulicę Sławkowską i ulicę Długą aż do rogatki Wrocławskiej; *D)* z Rynku głównego wzdłuż linii A-B i B-C przez ulicę Szewską, Podwale, Wolską do Parku dra Jordana. Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązane będzie w terminach, poniżej w artykule dziesiątym tego kontraktu wyrażonych, stosownie do postanowień niniejszego kontraktu i wedle szczegółowych planów, które Gminie miasta Krakowa poprzednio do zatwierdzenia przedłożone być muszą, własnym kosztem linie kolei konnej „Most podgórski-Dworzec kolei“ i „Rynek główny-Park krakowski“ aż do rogatki Łobzowskiej dla ruchu za pomocą elektryczności przekształcić, a zaś budowę innych linij kolei elektrycznej, powyżej wyrażonych, całkowicie przeprowadzić i na wszystkich tych liniach przez cały czas trwania koncesyi, w artykule siódmym kontraktu tego wyrażony, ruch kolei żelaznej zapomocą elektryczności poruszanej, stósownie do postanowień artykułu szesnastego tego kontraktu, bez żadnej przerwy własnym kosztem utrzymywać.

Artykuł szósty.

Budowa dalszych linij.

Gdyby Gmina miasta Krakowa po otwarciu ruchu kolei elektrycznej na szlakach, w artykule piątym wy-

szczególnionych, czyto wskutek własnej inicyatywy, czy też wskutek oferty, przez kogo innego wniesionej, postanowiła budowę nowej kolei drogowej elektrycznej na pewnej linii lub pewnych liniach (z wyłączeniem linij, w artykule piątym tego kontraktu wyrażonych), natenczas Towarzystwu akcyjnemu „Krakowskiej Spółce Tramwajowej“ służyć będzie prawo oświadczenia się w ciągu jednego roku, czy do budowy tej nowej linii lub nowych linij pod warunkami, przez Gminę miasta Krakowa postawionymi lub przez inne przedsiębiorstwo ofiarowanymi, bez prawa żądania od Gminy miasta jakiejkolwiek gwarancyi przystąpi lub nie. Gdyby „Krakowska Spółka Tramwajowa“ odmownie się oświadczyła lub w terminie jednego roku wcale oświadczenia nie złożyła, lub gdyby pomimo danego oświadczenia się tych linij w ciągu jednego roku, licząc od dnia złożonego oświadczenia, nie wybudowała i do użytku nie oddała, wolno będzie Gminie miasta Krakowa oddać budowę i ruch na tej linii lub na tych liniach innemu przedsiębiorstwu, które będzie w takim razie uprawnione do krzyżowania swoich torów z torami Towarzystwa akcyjnego „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“ bez żadnego wynagrodzenia. W razie, gdyby Gmina miasta Krakowa bez względu na prawo wyżej wyrażone lub pomimo odmowy ze strony „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“, zażądała od „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“ budowy jakich innych linij, jak w poprzednim artykule wymienionych, natenczas „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązaną będzie żądaniu temu zadość uczynić, budowę żądanych linij wykonać, linie te w ruch wprowadzić i ruch na takowych utrzymywać, atoli tylko pod tym warunkiem, jeżeli Gmina miasta Krakowa zagwarantuje Spółce oprocentowanie po pięć od sta (5%) dotyczącego kapitału zakładowego, do którego ma być doliczony stosunkowy, na linie te przypadający udział na stacyę centralną, dalej zwrot wszelkich kosztów zarządu i ruchu, obliczonych według ilości wozokilometrów, przebieżonych na tych liniach, w stosunku do ilości wozokilometrów, przebieżonych na wszystkich liniach Spółki, jak niemniej także raty umorzenia, jakie przy powyższem oprocentowaniu kapitału po pięć od sta rocznie z dołu będą potrzebne celem umorzenia odnośnego kapitału przez czas, pozostający jeszcze do upływu koncesyi. Gminie miasta Krakowa służy jednak każdego czasu prawo uwolnienia się od tej gwarancyi za zapłatą Towarzystwu nieumorzonego jeszcze kapitału zakładowego tych dalszych, w artykule niniejszym wyrażonych linij. Szczegółowe warunki gwarancyi określi kontrakt gwarancyjny, jaki w każdym poszczególnym wypadku ma być zawarty. Rozumie się samo przez się, że skoro tylko Gmina miasta Krakowa w wypełnieniu tego obowiązku gwarancyi wszystkie powyż wymienione kwoty, jakoto procenty, koszta zarządu i ruchu oraz raty umorzenia, Towarzystwu akcyjnemu „Krakowskiej Spółce Tramwajowej“ wypłaci, wszystkie dochody z ruchu na dotyczących liniach wpływać mają na rzecz Gminy miasta Krakowa. Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązane będzie te ewentualnie w przyszłości przez Gminę miasta Krakowa zażądane nowe linie tramwajowe wybudować w przeciągu jednego roku od dnia zawezwania. Gdyby w czasie trwania niniejszego kontraktu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ życzyła sobie wybudować nowe linie, Gmina miasta Krakowa udzieli na to pozwolenia, jeżeli uzna potrzebę i dopuszczalność takich linij w tym względzie, podobnie jak i co do warunków budowy Gmina sama wyłącznie i ostatecznie rozstrzyga.

Artykuł siódmy.

Koncesya państwowa.

„Krakowska Spółka Tramwajowa“ ma uzyskać na własne imię od c. k. Rządu koncesyę na przemianę istniejącej obecnie w Krakowie kolei konnej na kolej elektryczną, oraz na budowę kolei drogowej i prowadzenie ruchu zapomocą elektryczności na szlakach, w artykule piątym kontraktu tego wyrażonych, ewentualnie na dalszych, wedle artykułu szóstego niniejszego kontraktu wybudować się mających szlakach. „Krakowska Spółka Tramwajowa“ ma postarać się o to, aby c. k. Rząd w udzielić się mającej koncesyi zrzekł się bezwarunkowo na rzecz Gminy miasta Krakowa po myśli przepisu artykułu XXI. ustawy z dnia 31 grudnia 1894 r. Nr. 2 Dz u p. z r. 1895 przysługującego Państwu wedle pomienionej ustawy prawa wykupna tudzież prawa przepadku odnośnie do całej sieci tramwajowej, koncesyą objętej, a uzyskanie tego zrzeczenia się ze strony c. k. Rządu stanowi warunek, pod którym Gmina miasta Krakowa udziela zezwolenia na używanie ulic i placów miejskich, na przelew praw Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ na „Krakowską Spółkę Tramwajową“, oraz na uzyskanie koncesyi. Koncesya nie może być udzieloną na czas dłuższy, aniżeli wynosi czas trwania niniejszego kontraktu, to jest na czas dłuższy nad lat czterdzieści pięć.

Artykuł ósmy.

Przelanie koncesyi i odstąpienie ruchu na osoby trzecie.

Przelanie koncesyi tak na budowę sieci tramwajowej, kontraktem tym objętej, jak i na ruch na takowej, ze strony Towarzystwa na inne osoby bądź fizyczne, bądź prawnicze, bez wyraźnego we formie notaryalnego kontraktu prawomocnie udzielonego zezwolenia Gminy miasta Krakowa jest niedopuszczalne. Gmina miasta Krakowa obowiązuje się jednak nie odmawiać zezwolenia, skoro osoby, wstępujące w prawa „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“, dadzą Gminie dostateczną rękojmię, której ocenienie wyłącznie do Gminy miasta Krakowa należy. Również odstąpienie ruchu koncesyonowanych kolei elektrycznych w całości lub w części innym osobom bądź fizycznym lub prawniczym bez wyraźnego, we formie kontraktu notaryalnego prawomocnie udzielonego zezwolenia Gminy miasta Krakowa nie jest dopuszczalne.

Artykuł dziewiąty.

Okres trwania koncesyi.

Okres czasu, na który Gmina miasta Krakowa nadaje Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ prawo używania ulic i placów miejskich pod kolej drogową elektryczną na szlakach, w artykule piątym kontraktu tego wyrażonych, oraz na dalszych, w myśl artykułu szóstego niniejszego kontraktu wybudować się mających szlakach, tudzież zezwala na prowadzenie ruchu kolejowego na tych szlakach, ustanawia się na przeciąg lat czterdziestu pięciu, licząc od dnia koncesyi, udzielonej na przekształcenie, budowę i ruch kolei drogowej elektrycznej w Krakowie, względnie od dnia pierwszej koncesyi, gdyby „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z po-

wodu przekształcenia i mających się budować kilku linij miała więcej koncesyj niż jedną.

Artykuł dziesiąty.

Termin budowy.

Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązane będzie istniejącą obecnie w Krakowie konną kolej żelazną przekształcić na elektryczną i ruch kolei elektrycznej na istniejących obecnie liniach kolei konnej otworzyć w przeciągu półtora roku od daty koncesyi, na to przekształcenie uzyskanej. Wszystkie inne, w artykule piątym kontraktu tego wyszczególnione linie kolei drogowej elektrycznej obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ wybudować i ruch na takowych otworzyć w przeciągu dwóch i pół lat, licząc od daty pierwszej koncesyi, na przekształcenie lub budowę uzyskać się mającej. Odnośnie do linij tramwajowych, po myśli postanowień artykułu szóstego niniejszego kontraktu w przyszłości wybudować się mających, obowiązywać ma co do terminu budowy tych nowych linij postanowienie, w tymże artykule szóstym zawarte.

Artykuł jedenasty.

Wykonanie budowy.

A) Budowa nadziemna: Kolej drogowa elektryczna, stanowiąca przedmiot niniejszego kontraktu, ma być jednotorową i wąskotorową, a rozpiętość toru nie może przenosić dziewięćdziesięciu centymetrów. W miejscach, gdzie szerokość ulic tego dopuszcza, ma być urządzony celem mijania się wagonów i ścisłego rozkładu jazdy, tor podwójny. Miejsca te winny być jak najdłuższe i tak urządzone, iżby z końca jednej zwrotnicy początek następnej zobaczyć można. Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ będzie miało jednak prawo urządzić tor podwójny na wszystkich liniach kolei drogowej elektrycznej, o ile Gmina miasta Krakowa na to zezwoli i odnośne plany, które jej do zatwierdzenia przedłożone być muszą, zatwierdzi. Odległość krawężników toru od trotoaru, jako też oddalenie torów podwójnych pomiędzy sobą ma dla każdej linii oznaczyć Gmina miasta Krakowa. Poziom toru ma być ściśle zastosowany do powierzchni ulicy. Forma żłóbka w szynach dla kół tramwajowych winna wykluczać możność wszczepiania się weń kół zwykłych pojazdów. Przy ułożeniu fundamentu toru wszelki materyał drzewny jest stanowczo wykluczony. Szyny mają być stalowe, żłóbkowane, najnowszego systemu i najlepszej jakości, i mają mieć co najmniej tę samą wagę i tę samą wytrzymałość, jak szyny, obecnie założone na linii „Most podgórski — Dworzec kolei“. Zwrotnice mają być tak urządzone, aby kąt ostry, przez szyny przy zwrotnicy utworzony, otrzymał nakrycie z silnej blachy żelaznej, licujące z powierzchnią bruku — *B)* Budowa podziemna: Gdyby przy budowie kolei drogowej elektrycznej okazała się potrzeba zmiany w poziomie ulic i placów, w spadku rynsztoków, w śluzach, rowach lub mostach i innych miejskich urządzeniach, mają być takowe wykonane za przyzwoleniem Gminy miasta Krakowa kosztem Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“, przyczem Gmina miasta Krakowa w każdym poszczególnym wypadku postanowi, czy wykonawcą tych robót będzie sama Gmina czy też przedsiębiorstwo. Do kosztów wzmocnienia mostu na Rudawie w ulicy Wolskiej, które uskutecznić ma Gmina miasta Krakowa, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ przyczynić się kwotą tysiąc pięćset złotych wal. austr., którą w gotówce Gminie miasta ma zapłacić na każde wezwanie Gminy miasta Krakowa. Po wybudowaniu każdej poszczególnej linii kolejowej, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ bruki i szosy (makademy) bezzwłocznie własnym kosztem pod nadzorem organów Gminy miasta do pierwotnego stanu doprowadzić, a nadto na ulicach szosowanych pas pomiędzy szynami, oraz z każdej strony toru jeszcze pas, czterdzieści pięć centymetrów szeroki, czyli razem pas ziemi jeden i ośmdziesiąt setnych metra (1·80) szeroki, wapieniem lub w miejscach, szczególnie ożywionych, tak zwanym łamanym porfirem wybrukować własnym kosztem. Gdyby potrzeba zmian, o jakich powyżej była mowa, ze względu na interes Gminy miasta Krakowa okazała się już po wybudowaniu sieci kolei elektrycznej, artykułem piątym i szóstym kontraktu tego objętej i przez Gminę miasta Krakowa odebranej, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ do tego się zastosować, jednakże w tym wypadku Gmina miasta Krakowa ponosi koszta przeobrażenia pierwotnej linii i przywrócenia jej do należytego stanu. W wypadkach tych Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ nie będzie mogło rościć sobie do Gminy miasta Krakowa żadnych pretensyj lub też domagać się odszkodowania, gdyby z powodu tych zmian ruch kolejowy czasowo został przerwany lub ograniczony, albo też tory kolei prowizorycznie przez inne ulice i place musiały być przeprowadzone. — *C)* Siła popędowa: Ruch na wszystkich liniach sieci kolei, przedmiot kontraktu tego stanowiącej, ma być utrzymywany zapomocą elektryczności z przewodem nadziemnym, a mianowicie z nadziemnym przewodem poruszającym, a podziemnym przewodem zasilającym. Słupy mają być wykonane według wzoru, użytego w swoim czasie na tak zwanej transwersalnej kolei elektrycznej wiedeńskiego tramwaju. Rozety mają być umieszczone tylko tam, gdzie to będzie możebne i konieczne, o czem Gmina miasta Krakowa wyłącznie decyduje. — *D)* Stacya elektryczna: Stacya centralna elektryczna, stacye pomocnicze, służące do popędu ruchu tramwajowego, magazyny, remizy i budynki administracyjne, wogóle wszystkie ruchomości i nieruchomości, do prowadzenia przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie przeznaczone i używane, muszą się znajdować na terytoryum miasta Krakowa, oraz na imię Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“ mają być nabyte i zaintabulowane. — *E)* Wozy kolejowe: Wagony osobowe mają zawierać dwie klasy, a użycie osobnych wagonów na porę letnią jest nadzwyczaj pożądane. Wagony nie mogą być szersze, jak jeden dziewięćdziesiąt setnych (1·90) metra. Każdy wagon ma być numerowany i opatrzony hamulcem, latarniami i innymi przyrządami, jakie dla bezpieczeństwa ruchu, szczególnie w ciemnych nocach są przepisane lub za niezbędne uznane będą Wogóle mają być zastosowane wszelkie inne środki ostrożności, jakie się niezbędne okażą. — *F)* Ogólne postanowienia: Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ będzie obowiązane w przeciągu czterech miesięcy, licząc od dnia podpisania niniejszego kontraktu, przedłożyć Gminie miasta Krakowa

do zatwierdzenia szczegółowy plan linij, w artykule piątym tego kontraktu wyszczególnionych, dla uzyskania koncesyi potrzebny, przyczem się postanawia, że budowa tych linij ma być tak prowadzona, aby nie pociągała żadnych niedogodności lub przeszkód w ruchu publicznym. Wogóle wszelkie plany i szkice, dotyczące urządzenia elektrycznej kolei drogowej mają być przed wykonaniem przedkładane Gminie miasta Krakowa do zatwierdzenia. Gminie miasta Krakowa służyć będzie prawo w przedłożonych planach całej sieci kolei drogowej lub części tejże przedsięwziąć zmiany, jakie za stosowne uzna, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" obowiązane będzie poddać się wszelkim warunkom i zmianom, jakie Gmina miasta Krakowa, ze względu na konstrukcyą, kierunek, poziom i inne uzna za stosowne. Wszelki materyał, tak do budowy, jak do ruchu użyty, winien być doborowy, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" obowiązane będzie poddać się wszelkiej kontroli ze strony Gminy miasta co do dobroci dokonanych robót w ten sposób, iż obowiązane będzie do żądań Gminy miasta w tej mierze bezwarunkowo się zastosować. Rozumie się samo przez się, że założenie torów kolejowych na ulicach i placach publicznych, jak i utrzymanie ruchu kolei nie ma w niczem uwłaczać lub przeszkadzać komunikacyi publicznej na tychże ulicach i placach. Postawienie domów stacyjnych i pawilonów dla czekających osób na ulicach i placach publicznych, równie jak i tablic z napisami, oznaczających przystanki, zawisłem jest od zezwolenia Gminy miasta. Wszelkie roboty około budowy i konserwacyi kolei drogowej elektrycznej mają być uskuteczniane w taki sposób, aby komunikacya i porządek publiczny na tem bynajmniej nie cierpiały, a w szczególności niniejsze roboty tak w ciągu budowy, jak podczas ruchu rano, wieczorem lub w nocy mają być uskuteczniane. Gmina miasta Krakowa będzie miała prawo czuwać nad tem, aby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" wszelkie urządzenia, potrzebne do prowadzenia ruchu na koncesyonowanej kolei, przez cały czas trwania koncesyi we wszystkich jej częściach utrzymywało odpowiednio celowi i starannie, oraz prawo zarządzić, aby dostrzeżone w tym względzie usterki zostały usunięte, a w tem wszystkiem ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" zastosować się bezwarunkowo i bezwzględnie do wszelkich przez Magistrat miasta Krakowa w tej mierze danych wskazówek i poleceń, pod rygorem, postanowionym w artykule dwudziestym drugim niniejszego kontraktu. Za wszelkie szkody, któreby skutkiem budowy i utrzymania w ruchu kolei drogowej elektrycznej dla własności publicznej lub prywatnej wynikły, jest Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" odpowiedzialne i do wynagrodzenia obowiązane, również i za uszkodzenie osób i ich mienia przez wypadki nieszczęśliwe Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" wyłącznie jest odpowiedzialne. — *G)* K o l a u d a c y a: Przed otwarciem ruchu publicznego nastąpi zbadanie budowy i urządzenia tramwaju elektrycznego przez powołane do tego organa Gminy miasta Krakowa, celem przekonania się, czy Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" uczyniło zadość wszystkim postanowieniom tego kontraktu. Gdyby okazały się jakie braki lub usterki, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" bezzwłocznie takowe usunąć, a dopóki to nie nastąpi, drogi używać nie wolno

Artykuł dwunasty.

Prawo wywłaszczenia.

Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" obowiązane będzie z prawa wywłaszczenia, wedle dotyczących przepisów ustawowych celem urządzenia koncesyonowanej kolei w koncesyi udzielić jej się mającego, nie robić żadnego użytku i z prawa tego wcale nie korzystać odnośnie do ulic, dróg, placów i gruntów miejskich.

Artykuł trzynasty.

Utrzymanie ulic.

Wszelkie bruki i szosy, doprowadzone przez Towarzystwo akcyjne „Krakowską Spółkę Tramwajową" po ukończeniu budowy kolei do stanu, w jakim takowe znajdowały się przed rozpoczęciem budowy, ma nadal przez cały czas trwania koncesyi utrzymywać w dobrym stanie Gmina miasta Krakowa. Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" obowiązane zaś będzie płacić Gminie miasta Krakowa w gotówce na porządne utrzymywanie bruku na wszelkich, tak obecnie istniejących, jak też po myśli tego kontraktu zaraz lub później wybudować się mających liniach kolei ryczałtową kwotę trzy tysiące (3.000) złotych reńskich wal. austr. rocznie, począwszy od zaprowadzenia ruchu zapomocą elektryczności na pierwszej z linij, w artykule piątym kontraktu tego wyrażonych. Kwotę tę uiszczać ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" do kasy miejskiej w ratach półrocznych z góry, począwszy od dnia pierwszego stycznia lub pierwszego lipca tego półrocza, w którem wyż rzeczona pierwsza linia kolei elektrycznej do użytku publicznego zostanie oddaną. Ponieważ Gmina miasta Krakowa nie ma zamiaru z założenia kolei drogowej elektrycznej tworzyć dla siebie źródła dochodu i wzgląd na łatwy i wygodny a niedrogi użytek tej kolei jest pierwszorzędnym, przeto Gmina ani za używanie ulic i placów publicznych na budowę kolei, ani za prowadzenie i utrzymanie ruchu kolejowego nie ustanawia żadnego wynagrodzenia, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa", wyjąwszy ustanowioną powyżej roczną kwotę 3.000 złr. na utrzymanie bruków, do żadnych zresztą więcej opłat na rzecz Gminy miasta Krakowa z tytułu budowy i prowadzenia ruchu kolei drogowej elektrycznej nie będzie obowiązane.

Artykuł czternasty.

Czyszczenie ulic.

Gmina miasta Krakowa każe, jak dotąd tak i nadal, wszystkie ulice, któremi przechodzić będzie kolej elektryczna, czyścić z błota i kurzu własnym kosztem, jednak tylko o tyle, o ile to za stosowne uzna, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" nie będzie mogło pod żadnym pozorem rościć sobie jakichkolwiek pretensyi w tym względzie do Gminy miasta. Czyszczenie żłobków w szynach jest w każdym razie rzeczą Spółki. Czyszczenie toru ze śniegu i lodu uskuteczniać ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" własnym kosztem, zaś wywiezienie śniegu i lodu z ulic i placów, przez które idzie linia kolei elektrycznej,

zarządza i wykonywa Gmina miasta Krakowa, a koszta tego wywiezienia ponoszą wspólnie, to jest po połowie, Gmina miasta Krakowa i Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“.

Artykuł piętnasty.

Roboty miejskie.

Za przerwy w ruchu, ograniczenie lub utrudnienie komunikacyi kolejowej, spowodowane budową nowych lub naprawą i zmianą starych kanałów, bruków, rur gazowych, wodociągowych, wodościeków, zbiorników wodnych i tam dalej, Gmina w żaden sposób nie odpowiada i Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ nie może żądać od Gminy wynagrodzenia za stąd wynikłe straty lub szkody. Jednak Gmina lub przez nią dla tych robót ustanowieni przedsiębiorcy i robotnicy wykonywać mają wyż wymienione roboty z jak największym pospiechem i w ten sposób, aby ruch kolejowy jak najmniej na tem cierpiał, z wyjątkiem wypadków nadzwyczajnych, żadnej zwłoki nie cierpiących. Gmina lub przedsiębiorcy zawiadomią każdym razem Towarzystwo akcyjne „Krakowską Spółkę Tramwajową“ o przedsięwzięciu robót lub reparacyi tak wcześnie, aby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ w danym razie odpowiednio mogło się zastosować. Za wszelkie szkody i straty, jakieby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ wskutek zastanowienia, przerwania, ograniczenia lub utrudnienia ruchu z powodu wypadków elementarnych lub jakichkolwiek innych przyczyn poniosło, Gmina miasta Krakowa również nie odpowiada, przeciwnie te szkody i straty ponosi wyłącznie i bezwarunkowo Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ bez wszelkiego regresu do Gminy miasta Krakowa.

Artykuł szesnasty.

Urządzenie ruchu.

A) Przewóz osób i towarów.

Przeznaczeniem kolei drogowej elektrycznej jest przewóz osób. Przewóz towarów nie jest wykluczonym, gdyby jednak rzeczywiście miał być urządzony, musiałaby nastąpić osobna pod tym względem umowa. Przewóz węgla, potrzebnego dla popędu kolei, po liniach tramwajowych jest dozwolony, ma jednak odbywać się, o ile możności, porą nocną.

B) Rozkład jazdy.

Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązane będzie ruch raz rozpoczęty stosownie do rozkładu jazdy w odstępach najwięcej piętnaście minut bezustannie utrzymywać. Każdy rozkład czyli porządek jazdy ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ przed zastosowaniem przedłożyć do zatwierdzenia Gminie miasta Krakowa i nie wolno jej od tego, chociażby chwilowo, odstępować bez wiedzy i pozwolenia Prezydenta miasta lub tegoż zastępcy, albo bez pisemnie przez tychże stwierdzonego wpływu wypadku elementarnego *(vis maior)*, do którego również ogólny strejk ma być zaliczony, — każdą zmianę w porządku ruchu ma Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ przedłożyć do zatwierdzenia Gminie miasta, której służy prawo poczynić zmiany, jakie ze względu na dogodność publiczności i komunikacyi publicznej za stosowne uzna, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ będzie obowiązane do zarządzeń Gminy w tej mierze bezwarunkowo się zastosować. Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ będzie uprawnione zaprowadzić ruch częstszy, jak powyżej podano. Ruch na wszystkich liniach, z wyjątkiem linii do parku Dra Jordana, ma trwać przez cały rok bez przerwy. Na tej ostatniej linii ruch ma trwać tylko od dnia pierwszego kwietnia do dnia trzydziestego pierwszego października każdego roku. Szybkość biegu wozów oznacza c. k. Rząd.

C) Ceny jazdy.

Ceny jazdy dla każdej poszczególnej linii kolei mają być zawsze ustanowione w porozumieniu i za zgodą Gminy miasta Krakowa. Cena jazdy od jednej osoby na całej obecnie linii „Most Podgórski—Dworzec kolei“, to jest od Mostu podgórskiego do Dworca kolei północnej, nie może przenosić w pierwszej klasie dwanaście centów, a w drugiej klasie ośm centów wal. austr. — Na dotychczasowej linii „Rynek—Park Krakowski“ wynosić ma cena jazdy za całą linię w pierwszej klasie sześć centów, w drugiej klasie cztery centy. W porozumieniu i za zgodą Gminy miasta Krakowa nastąpi podział poszczególnych linii kolejowych na sekcye. Cena jazdy za poszczególne sekcye ma być w ten sposób ustanowioną, że cena przejazdu jednej sekcyi ma być stosunkowo droższa, aniżeli cena przejazdu dwóch sekcyi. I tak: na linii „Most Podgórski—Dworzec kolei“ wynosić ma cena jazdy w pierwszej klasie za jedną sekcyę ośm centów, za dwie sekcye dwanaście centów, w drugiej klasie za jedną sekcyę pięć centów, za dwie sekcye ośm centów. Na linii „Rynek—Park Krakowski“, obejmującej dwie sekcye „Rynek—Kościół karmelicki“ i „Kościół karmelicki — Park Krakowski“ kosztować ma przejazd każdej pojedynczej sekcyi w pierwszej klasie cztery centy, w drugiej klasie trzy centy. Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ zaprowadzi bilety przejściowe (Umsteigskarten) z jednej linii kolei elektrycznej na drugą. W razie korzystania z linii „Most podgórski—Dworzec kolei“ w połączeniu z linią „Rynek — Park Krakowski“ cena jazdy za linię „Most podgórski—Park Krakowski“ i odwrotnie wynosić ma najwyżej dwanaście centów w pierwszej klasie, ośm centów w drugiej klasie, zaś za sekcyę „Stara poczta—Park Krakowski“ i odwrotnie ośm centów w pierwszej klasie, a sześć centów w drugiej klasie. Dzieci, których wzrost jeden metr i trzydzieści centymetrów (1·30 m.) nie przenosi, opłacać mają w drugiej klasie połowę ceny jazdy, do pełnych centów w górę zaokrągloną. Abonament jest dozwolony. Przy ustanowieniu cen jazdy dla innych linii kolei elektrycznej mają mieć zastosowanie zasady powyżej podane.

D) Personal służbowy.

Obsługa wagonów winna być porządnie umundurowaną wedle wzoru, którego zatwierdzenie Gmina miasta Krakowa sobie zastrzega. Zarówno ta obsługa, jak wogóle cała służba niższa i średnia, przy przedsiębiorstwie zatrudniona, winna składać się wyłącznie z osób, przynależnych do jednej z gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Wyjątek od tej zasady może mieć miejsce jedynie odnośnie do monterów, potrzebnych do utrzymywania ruchu elektrycznego, o ile Spółka nie będzie mogła dostać odpowiednio ukwalifikowanych monterów, którzyby odpowiadali powyższemu wymogowi. Cały personal, przy ruchu kolejowym zatru-

dniony, obowiązany jest zachowywać się z największą grzecznością dla publiczności.

E) Język służbowy.

Językiem urzędowym przedsiębiorstwa ma być tak wewnątrz, jak i na zewnątrz język polski, co jednak nie wyklucza możności używania także innego języka na posiedzeniach Rady zawiadowczej i na walnych zgromadzeniach akcyonaryuszów.

F) Karty wolnej jazdy.

W czynnej służbie zostającym urzędnikom budownictwa miejskiego, komisarzom obwodowym i ich zastępcom oraz funkcyonaryuszom służby zdrowia przysługuje prawo wolnej jazdy przez cały czas trwania koncesyi na całej sieci kolei elektrycznej.

G) Techniczne ulepszenia i wynalazki.

Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" obowiązane będzie tak przy zaprowadzeniu ruchu elektrycznego, jak i w czasie wykonywania tego ruchu zastosować najlepsze wynalazki i ulepszenia w dziedzinie kolei elektrycznych, o ileby takowe pod względem technicznym jako dobre, a pod względem finansowym jako możliwe się okazały.

Artykuł siedmnasty.

Podatki gminne.

Na czas trwania koncesyi będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" wolne od dodatków gminnych do wszelkich rządowych podatków stałych, w szczególności od dodatków do podatku zarobkowego i dochodowego lub w miejsce tychże zaprowadzonego nowego podatku od przedsiębiorstwa, niniejszym kontraktem objętego, tudzież od dodatków do podatku gruntowego i domowo-czynszowego od przedmiotów, będących własnością Spółki i użytych wyłącznie na cele przedsiębiorstwa. Zapłacone ewentualnie do kasy rządowej wyż wymienione dodatki gminne zwróci Gmina miasta Krakowa Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa".— Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" wolne będzie od opłat gminnych, a mianowicie od dodatku czynszowego i składki kwaterunkowej. Uwolnienie nie rozciąga się do podatków pośrednich i opłat niestałych, pobieranych od przedmiotów, z poza rogatek do miasta sprowadzanych, i do opłat, pobieranych za wykonanie pewnych robót, nareszcie do wynagrodzenia za zaspokojenie pewnych potrzeb mieszkańców.

Artykuł ośmnasty.

Prawo przepadku na rzecz Gminy miasta.

Z upływem czasu trwania koncesyi, na podstawie niniejszego kontraktu uzyskać się mającej, i z dniem wygaśnięcia tej koncesyi, a więc z upływem lat czterdziestu pięciu od daty tej koncesyi na kolej elektryczną, względnie pierwszej koncesyi na kolej elektryczną, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa" z powodu przekształcenia istniejących linii kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linii miało więcej koncesyi niż jedną, wchodzi Gmina miasta Krakowa bezzwłocznie mocą niniejszego kontraktu bezpłatnie i bezpośrednio w wolną od ciężarów własność i użytkowanie koncesyonowanej (przedmiotem niniejszego kontraktu będącej) sieci kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych jak i nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami, poczekalniami i budynkami technicznymi oraz administracyjnymi i zasobem materyałów, szynami, słowem całem urządzeniem kolei, i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia, a zarazem nabywa Gmina wyłączną własność funduszu ruchu i funduszu rezerwowego (Betriebs- und Reserve-Fonde), o ile takowe powstały z kapitału zakładowego. Fundusz rezerwowy i fundusz odnowienia, utworzone z zysków przedsiębiorstwa, oraz ewentualne wierzytelności Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa" pozostają wyłączną własnością Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa". — Gmina miasta Krakowa będzie uprawnioną z nadejściem wyżej wyrażonego dnia wszystko to samo odebrać na własność i w posiadanie, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa", zgadzając się na to, obowiązane będzie ze swej strony tegoż oddania wszystkich zakładów kolejowych dokonać i to w stanie dobrym, do prawidłowego użytku zdatnym, a zarazem zezwala, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń" zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej Spółki Tramwajowej" przepisać się mających nieruchomości, jako też w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości, przez „Krakowską Spółkę Tramwajową" w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jej imię zaintabulować się mających, tudzież na karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 r. D. u. p. Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej, założyć się mającego według § 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz Gminy miasta Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało prawo przepadku tej treści, że z upływem czasu trwania koncesyi przez „Krakowską Spółkę Tramwajową" od c. k. Rządu, tak na przekształcenie obecnie w Krakowie istniejących linij kolei konnej dla ruchu zapomocą elektryczności, jak i na budowę i prowadzenie ruchu sieci kolei zapomocą elektryczności w Krakowie, na wszystkich w artykule piątym i szóstym tego kontraktu wyszczególnionych liniach, to jest z upływem lat czterdziestu pięciu od daty tejże koncesyi, względnie od daty pierwszej z tych koncesyj, gdyby Towarzystwo z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij posiadało więcej koncesyj niż jedną, przechodzi na Gminę miasta Krakowa z mocy niniejszego kontraktu bezzwłocznie, bezpośrednio i bezpłatnie wolna od wszelkich ciężarów własność i użytkowanie koncesyonowanej i przedmiotem niniejszego kontraktu będącej kolei, t. j. wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych jak nieruchomych przynależności włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami, poczekalniami i budynkami technicznymi, oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem z całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia i wraz z funduszem ruchu i funduszem rezerwowym, o ile

te fundusze powstały z kapitału zakładowego. W ciągu ostatnich pięciu lat przed upływem koncesyi przysługuje Gminie miasta Krakowa prawo wykonywania przez swoje ku temu celowi według swego uznania wyznaczone organa stałej kontroli nad przedsiębiorstwem i przynależnościami, a w szczególności także nad torami, wozami, budynkami, zasobami, prowadzeniem centralnej i pomocniczych stacyj elektrycznych, słowem nad całem urządzeniem i prowadzeniem technicznem i ekonomicznem kolei, aby takowe aż do odebrania przez Gminę w dobrym, do prawidłowego użytku zdatnym stanie przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ było utrzymane, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ w kontroli żadnych przeszkód stawiać nie będzie i obowiązane będzie przedsiębrać bezzwłocznie potrzebne urządzenia *(erforderliche Herstellungen)*, do czego w razie potrzeby przedsiębiorstwo karami i pod rygorem artykułu dwudziestego drugiego może być znaglone.

Artykuł dziewiętnasty.

Prawo wykupna.

Z upływem dwudziestu pięciu lat trwania koncesyi, od daty koncesyi liczyć się mających, względnie z upływem dwudziestu pięciu lat od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z powodu przekształcenia istniejących linii kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linii posiadało więcej koncesyi niż jedną, zastrzega sobie Gmina miasta Krakowa prawo wykupu całej koncesyonowanej, wykończonej i w ruch wprowadzonej kolei elektrycznej, wraz ze wszystkiemi prawami i przedmiotami, w artykule poprzednim wyszczególnionymi, w stanie tamże wyrażonym i wraz z koncesyą lub koncesyami, przez Towarzystwo od c. k. Rządu uzyskanemi, pod poniżej wyszczególnionymi warunkami: *A)* Z tego zastrzeżonego prawa wykupu Gmina miasta Krakowa korzystać może z początkiem dwudziestego szóstego, trzydziestego pierwszego, trzydziestego szóstego i czterdziestego pierwszego roku kalendarzowego od daty koncesyi na przekształcenie i budowę, względnie od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z powodu przekształcenia i budować się mających kilku linij posiadało więcej koncesyi niż jedną, za uwiadomieniem Towarzystwa do rąk zarządu w Krakowie o swem postanowieniu, we formie deklaracyi, na jeden rok naprzód przed którymkolwiek z powyższych terminów, przyczem w deklaracyi tej ma być podany czas, w którym nastąpi postanowione wykupno. *B)* Za podstawę do oznaczenia ceny wykupna posłuży czysty dochód z przedsiębiorstwa z ostatnich siedmiu przed terminem wykupna zamkniętych lat obrotowych; z tego potrąci się czysty dochód z najkorzystniejszego i z najniekorzystniejszego roku obrotowego, a z pozostałych pięciu lat obliczy się przeciętny roczny czysty dochód. *C)* Obliczony po myśli poprzedniego ustępu *B)* przeciętny roczny czysty dochód obowiązaną będzie Gmina miasta Krakowa wypłacać Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ jako odpłatę za wykupno kolei przez czas aż do upływu koncesyi, w gotówce, bez potrąceń, w półrocznych, w dniu trzydziestym czerwca i trzydziestym pierwszym grudnia każdego roku z dołu płatnych ratach. *D)* Gmina miasta Krakowa zastrzega sobie prawo każdego czasu zamiast nie zapadłych jeszcze, w ustępie *C)* oznaczonych rocznych wypłat, wypłacić przedsiębiorstwu kapitał, który się równa kwocie po cztery od sta (4%) na procent składany dyskontowanej wartości kapitałowej pomienionych, wedle postanowienia, objętego w ustępie *C)*, półrocznie uiszczać się mających wypłat. *E)* Jako czysty dochód po myśli powyższych postanowień ma być uważana ta suma, która pozostaje po odciągnięciu od dochodu brutto: *a)* kosztów ruchu i zarządu. Jeżeli wykupno nastąpi po upływie czasokresu, na który przedsiębiorstwu w koncesyi po myśli art. V. ustawy z dnia 31 grudnia 1894 roku Nr. 2 Dz. p. p. z roku 1895 czasowe uwolnienie od podatków udzielone lub przedłużone zostanie, mają podatki wraz z dodatkami i wszelkie inne publiczne opłaty, które przedsiębiorstwu tramwajowemu zostaną wymierzone, w koszta ruchu być wliczone. Jeżeliby obowiązek podatkowy nie istniał we wszystkich pięciu latach, z których przeciętny czysty dochód ma być obliczony, należy również dla tych wolnych od podatku lat obliczyć podatki z dodatkami w stosunku procentowym pierwszego podatkowego roku i takowe od dochodu odtrącić; *b)* rocznych odpisań na zużycie i zmniejszenie wartości przedsiębiorstwa tramwajowego i na dotowanie funduszu odnowienia; *c)* ustawowych wpłat do funduszu rezerwowego; *d)* odpowiedniej sumy, powstałej z ryczałtowych kwot rocznych po trzy tysiące złotych wal. austr., którą Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ byłoby obowiązane przez dalsze jeszcze lata aż do upływu koncesyi płacić Gminie miasta Krakowa w myśl artykułu trzynastego niniejszego kontraktu. *F)* Przez nastąpione wykupno przedsiębiorstwa tramwajowego i od dnia tego wykupna wchodzi Gmina miasta Krakowa w nieobciążoną własność i w użytkowanie całego przedsiębiorstwa tramwajowego ze wszystkiemi w artykule ośmnastym niniejszego kontraktu wyszczególnionemi przynależnościami, obowiązaną jest atoli cenę wykupna, stosownie do postanowienia, artykułem niniejszym pod lit. *C)* względnie *D)* objętego, Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ wypłacić, a nadto w ciągu dwóch miesięcy po nastąpionem stanowczem ustaleniu renty wykupna, względnie sumy wykupna, wręczyć Towarzystwu deklaracyę, zezwalającą na wpis prawa zastawu dla tejże renty, względnie sumy wykupna, jedynie tylko w stanie biernym wykupionej kolei na rzecz Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“. Koszta wystawienia tej deklaracyi i hipotecznego wpisu, oraz należytości skarbowe poniesie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z własnych funduszów. *G)* Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ zezwala, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje Austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“ przepisać się mających nieruchomości, jako też w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości, przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jego imię zaintabulować się mających, tudzież w karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 Dz. p. p. Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego

wykazu, księgi kolejowej, założyć się mającego według §§ 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz Gminy miasta Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało, że z upływem dwudziestu pięciu lat trwania koncesyi — względnie z upływem lat dwudziestu pięciu od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo z powodu przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linij, posiadało więcej koncesyj niż jedną, służy Gminie miasta Krakowa prawo wykupu całej koncesyonowanej, wykończonej i w ruch wprowadzonej kolei elektrycznej, wraz ze wszystkiemi prawami i przedmiotami, w artykule ośmnastym niniejszego kontraktu wyszczególnionymi, w stanie wolnym od ciężarów i wraz z koncesyą, przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ uzyskaną, a to z początkiem dwudziestego szóstego, trzydziestego pierwszego, trzydziestego szóstego, czterdziestego pierwszego roku kalendarzowego, zatem w odstępach czasu pięcioletnich, pod warunkami i za opłatą, w artykule niniejszym określonymi, tudzież, że na wypadek korzystania z tego prawa wykupna i od dnia tego wykupna przechodzi na Gminę miasta Krakowa z mocy niniejszego kontraktu bezzwłocznie i bezpośrednio wolna od wszelkich ciężarów własność i użytkowanie koncesyonowanej (przedmiotem niniejszego kontraktu będącej) kolei, to jest wszystkich linij i wszelkich tak ruchomych jak i nieruchomych przynależności, włącznie z parkiem wozowym, centralną stacyą elektryczną, z stacyami pomocniczemi, magazynami, remizami, poczekalniami i budynkami technicznymi oraz administracyjnymi, zasobem materyałów, szynami, słowem z całem urządzeniem kolei i ze wszystkiem, co do utrzymania i ruchu przedsiębiorstwa tramwajowego w Krakowie jest potrzebne, w stanie zdolnym do prawidłowego użycia i wraz z funduszem ruchu i funduszem rezerwowym, o ile te fundusze powstały z kapitału zakładowego; Gmina miasta Krakowa atoli obowiązaną jest wypłacić Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ cenę wykupna stosownie do postanowienia, artykułem niniejszym pod lit. *C*), względnie *D*) objętego. *H)* Poczynając od zaczętego roku dziewiętnastego od trwania koncesyi, względnie od daty pierwszej koncesyi, gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z powodu przekształcenia istniejących linii kolei konnej na kolej elektryczną i budować się mających kilku linii posiadało więcej koncesyi niż jedną, Gminie miasta Krakowa służy prawo ustanowić komisarza lub komisyę celem wykonywania oprócz kontroli, zastrzeżonej w artykułach jedenastym i ośmnastym niniejszego kontraktu, stałej także kontroli nad całą rachunkowością przedsiębiorstwa. *I)* Od chwili doręczenia Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa deklaracyi wykupna Gmina miasta Krakowa przez tegoż komisarza lub komisyę będzie miała prawo czuwać nad tem, iżby stan majątkowy przedsiębiorstwa, od tej chwili począwszy, nie uległ zmianie na jej niekorzyść. Wszelkie zatem pozbycie części składowych majątku przedsiębiorstwa wymagać będzie od tej chwili przyzwolenia pomienionego komisarza, względnie komisyi. *K)* Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ będzie obowiązane należycie wszystko przygotować do oddania Gminie miasta Krakowa na dniu, do wykupna deklaracyą oznaczonym, wszystkich w artykule ośmnastym niniejszego kontraktu wyszczególnionych części majątku w fizyczne posiadanie. Gdyby Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ obowiązkowi temu zadość nie uczyniło, Gmina miasta Krakowa ma prawo objąć sama w dniu oznaczonym, deklaracyą, w fizyczne posiadanie całe przedsiębiorstwo tramwajowe wraz z wszystkiemi temi częściami majątku Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“ nawet wbrew woli Towarzystwa w drodze administracyjnej. *L)* Od chwili wykupna począwszy, eksploatacya wykupionego przedsiębiorstwa odbywa się na rachunek Gminy miasta Krakowa, wszelkie przeto przychody z przedsiębiorstwa idą na dobro, wszelkie wydatki eksploatacyi — na ciężar Gminy. Przychody, pochodzące z czasu, poprzedzającego wykupno, a pozostające w obrachunkach, zlikwidować się dopiero mających, przypadają Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ — natomiast jedynie samo Towarzystwo „Krakowska Spółka Tramwajowa“ odpowiada za wszelkie, z tegoż czasu pochodzące, w obrachunkach pozostające dłużne zobowiązania i wogóle za wszelkie passywa, przed dniem wykupna przez przedsiębiorstwo zaciągnięte. *M)* Przejście prawa własności całej przedmiotem kontraktu będącej kolei elektrycznej ze wszystkiemi przynależnościami, prawami i przedmiotami, w artykule ośmnastym tego kontraktu wyszczególnionymi, na rzecz Gminy miasta Krakowa skutkiem wykupna staje się dokonanem przez sam fakt wręczenia Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ przez Gminę miasta Krakowa odnośnej deklaracyi i z chwilą doręczenia tej deklaracyi staje się to prawo własności Gminy miasta Krakowa niezaczepialnem, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ zezwala już obecnie, aby Gmina miasta Krakowa na podstawie pomienionej deklaracyi i niniejszego kontraktu uzyskała wpis w księgach gruntowych i kolejowych, że Gmina miasta Krakowa odnośnie do zastrzeżonego jej na podstawie niniejszego artykułu prawa własności wymienionych wyżej przedmiotów stała się bezwarunkową i nieograniczoną tychże właścicielką. *N)* Podobnie jak w razie przepadku, tak też i w wypadku przejścia własności i użytkowania przedsiębiorstwa kolei elektrycznej na Gminę miasta Krakowa w drodze wykupna, pozostają fundusz rezerwowy, utworzony z zysków przedsiębiorstwa, oraz ewentualne wierzytelności Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“ nieograniczoną własnością Spółki.

Artykuł dwudziesty.

Rozwiązanie Spółki lub popadnięcie w konkurs.

W razie rozwiązania Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“ lub otwarcia konkursu do jego majątku przed objęciem przez Gminę miasta Krakowa rzeczonego przedsiębiorstwa tytułem wykupna lub przepadku, służy Gminie miasta Krakowa prawo z dniem rozwiązania Spółki, względnie otwarcia konkursu do jej majątku, objąć przedsiębiorstwo kolei elektrycznej w zarząd sekwestracyjny na rachunek przedsiębiorstwa, celem utrzymania regularnego ruchu i strzeżenia praw, Gminie przysługujących, a Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“, zgadzając się na to, zezwala już obecnie, aby w stanie czynnym i biernym wszelkich tak na rzecz dotychczasowego Towarzystwa akcyjnego „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ zaintabulowanych, a na rzecz „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“

przepisać się mających nieruchomości, jako też w stanie czynnym i biernym wszelkich nieruchomości, przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ w czasie trwania niniejszego kontraktu kiedykolwiek nabyć i na jego imię zaintabulować się mających, tudzież w karcie własności i ciężarów księgi kolejowej, założonej w myśl ustawy z dnia 19 maja 1874 Dz. u. p. Nr. 70, a przedtem jeszcze w takichże kartach tymczasowego wykazu księgi kolejowej, założyć się mającego według § 12 do 17 powołanej ustawy, na rzecz Gminy miasta Krakowa wpisane czyli zaintabulowane zostało prawo zarządu sekwestracyjnego tej treści, że w razie rozwiązania Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“ lub otworzenia konkursu do majątku takowego przed objęciem przez Gminę miasta Krakowa rzeczonego przedsiębiorstwa tytułem wykupna lub przepadku, służy Gminie miasta Krakowa prawo, z dniem rozwiązania Towarzystwa, względnie otwarcia konkursu do jego majątku, objąć przedsiębiorstwo kolei w zarząd sekwestracyjny na rachunek Towarzystwa, celem utrzymania regularnego ruchu i strzeżenia praw, Gminie miasta Krakowa przysługujących.

Artykuł dwudziesty pierwszy.

Przedłużenie kolei poza terytoryum Krakowa.

Bez wyraźnego, pisemnego, prawomocnie udzielonego zezwolenia Gminy miasta Krakowa, nie wolno Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ budować przedłużeń tramwajowych (torów) poza granicą terytoryum Gminy miasta Krakowa, popędzanych siłą elektryczną ze stacyi krakowskich.

Artykuł dwudziesty drugi.

Kaucya.

Na zabezpieczenie wszystkich przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ kontraktem niniejszym przyjętych zobowiązań, a w szczególności także na zabezpieczenie dokonania przekształceń istniejących linii kolei konnej dla ruchu elektrycznego, tudzież wykonania budowy kolei elektrycznej, otwarcia ruchu koncesyonowanej kolei w terminach, niniejszym kontraktem zakreślonych, i utrzymania regularnego ruchu, ustanawia się na rzecz Gminy miasta Krakowa dodatkowo do kaucyi w kwocie dziesięć tysięcy (10.000) złotych w. a., pierwotnie przez Bank belgijski w Brukseli złożonej, a przez Towarzystwo akcyjne „Tramwaje Austryackie Krakowa i przedłużeń“ cesyą z daty Bruksela dnia 13 marca 1883 roku, zatwierdzoną uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 1885 roku, nabytej, dalszą kaucyę w kwocie piętnaście tysięcy (15.000) złotych w. a. Dodatkową tę kaucyę w kwocie 15.000 złr. (piętnaście tysięcy) obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ przed podpisaniem tego kontraktu złożyć do kasy miejskiej, bądź w gotówce, bądź w papierach wartościowych, na które austryacko-węgierski Bank pożyczki udziela, wedle ostatniego na giełdzie wiedeńskiej notowanego kursu, jednak nie wyżej nominalnej wartości. Jeżeli Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“, bez zajścia obcej, nieprzezwyciężonej przeszkody *(vis major)*, do której również ogólny strejk ma być zaliczony, w umówionym terminie nie wykona przekształcenia istniejących linij kolei konnej na kolej elektryczną, oraz budowy sieci kolei elektrycznej, w artykułach piątym i szóstym określonej, w całości lub w części i nie otworzy ruchu na takowych, zapłaci Spółka ta Gminie miasta Krakowa tytułem kary konwencyonalnej po pięćdziesiąt złotych w. a. za każdy dzień zwłoki i zrzekając się prawa robienia zarzutów przeciw wysokości tej kary konwencyonalnej, oraz żądania redukcyi takowej, zezwala już obecnie, aby Gmina miasta Krakowa pomienione kary konwencyonalne w sposób, jaki sama za stosowne uzna, z kaucyi sobie ściągała, przyczem Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ będzie zobowiązane na każde wezwanie Gminy miasta Krakowa kaucyę tę do umówionej wysokości uzupełnić. Kary te konwencyonalne nie uwalniają jednak Spółki od dalszych konsekwencyi, przewidzianych w artykule dwudziestym trzecim niniejszego kontraktu, ani też nie zmieniają postanowienia niniejszego kontraktu, wedle którego obowiązek wykonania budowy, względnie przekształcenia istniejących linii kolei konnej, i otwarcie ruchu kolei elektrycznej w terminach umówionych jest warunkiem, pod którym mi a d iela Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ zezwolenia na używanie ulic i placów. Po zupełnem przekształceniu i wykończeniu budowy sieci kolei elektrycznej, w artykule piątym tego kontraktu oznaczonej, i otwarciu za zezwoleniem Gminy ruchu na takowej w umówionym terminie, obowiązaną będzie Gmina miasta Krakowa część tej kaucyi w kwocie 5000 złr. a. w w dniach czternastu zwrócić „Krakowskiej Spółce Tramwajowej“. Dalsza kwota 10.000 złr. względnie cała resztująca kaucya 20.000 złr. ma z przeznaczeniem, w artykule niniejszym przewidzianem, pozostać w przechowaniu Gminy miasta Krakowa aż do objęcia przez Gminę przedsiębiorstwa na własność, czy to tytułem przepadku, czy też tytułem wykupna. Po objęciu kolei przez Gminę miasta Krakowa, czyto na skutek upływu koncesyi, czy też w drodze wykupna, będzie kaucya ta wydaną, jeżeli Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ uczyni zadość wszelkim, kontraktem tym przyjętym zobowiązaniom, gdyż ani z tytułu wykupna, ani z tytułu przepadku kolei nie przechodzi kaucya, złożona na własność Gminy m. Krakowa. Gdyby wartość złożonej kaucyi zmniejszyła się wskutek spadku kursu papierów wartościowych, w których kaucya jest złożona, lub z jakiegokolwiek innego powodu, obowiązaną będzie „Krakowska Spółka Tramwajowa“ w mowie będącą kaucyę uzupełnić do wysokości 20.000 złr., a to w terminie dni czternastu, licząc od dnia otrzymanego wezwania. W wypadkach, wktórych Gmina miasta Krakowa uprawnioną jest w myśl postanowień niniejszego kontraktu do zarządzenia pewnych robót na koszt Towarzystwa akcyjnego „Krakowska Spółka Tramwajowa“ lub wspólny koszt, Gmina ma prawo, przez miejski Wydział obrachunkowy wykazane, a przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ w ciągu ośmiu (8) dni nie zapłacone koszta ściągnąć przez Magistrat krakowski w drodze politycznej egzekucyi lub też z kaucyi potrącić.

Artykuł dwudziesty trzeci.

Kary porządkowe.

W razie niedotrzymania przez Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ któregokolwiek ni-

niejszym kontraktem przyjętego zobowiązania, służy Prezydentowi miasta lub tegoż zastępcy prawo nakładania na Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ kar porządkowych od pięciu do dwustu złotych wal. austr. na rzecz Gminy miasta Krakowa. Nałożona kara ma być w czternastu dniach zapłaconą, w przeciwnym razie z kaucyi ściągnioną będzie Przeciw nałożeniu kary służy Towarzystwu akcyjnemu „Krakowska Spółka Tramwajowa“ prawo odwołania się do Sądu polubownego w terminie czternastu dni, a w razie uchylenia kary zapłacona kwota zwróconą będzie. Jeżeli nałożenie kary zostaje bez skutku, jeżeli kary tylko w części lub chwilowo skutek odnoszą lub jeżeli kary z rozmaitych powodów często nakładane byćby musiały, wolno Gminie Miasta odwołać się do Sądu polubownego z żądaniem albo nałożenia większej, dwieście złotych wal. austr. przewyższającej kary, albo uznania za przepadłą całej lub części kaucyi, przy równoczesnem zobowiązaniu uzupełnienia tejże do wysokości dwudziestu tysięcy złotych wal. austr. i dotrzymania kontraktu lub uznania niniejszego kontraktu za rozwiązany, kaucyi za przepadłą i przyznania wszelkiego odszkodowania. W razie rozwiązania kontraktu mają być zastosowane postanowienia artykułu ośmnastego.

Artykuł dwudziesty czwarty.

Sąd polubowny.

Względem wszelkich sporów, któreby z niniejszego kontraktu powstały, a w szczególności sporów, o których w artykule poprzednim jest mowa, poddają się strony kontraktujące Sądowi polubownemu, składającemu się z dwóch sędziów i superarbitra. Każda strona wybiera jednego sędziego polubownego, a ci sędziowie wybierają superarbitra. W razie niezgodzenia się sędziów na osobę superarbitra, każdy z nich proponuje superarbitra, a rozstrzyga los, wyciągnięty przez Prezydenta miasta Krakowa. Od urzędu sędziego polubownego lub superarbitra wykluczeni są członkowie Rady miejskiej i urzędnicy Magistratu krakowskiego, oraz urzędnicy „Krakowskiej Spółki Tramwajowej“, akcyonaryusze i członkowie Rady zawiadowczej. Strona, żądająca Sądu polubownego, winna zawiadomić drugą stronę o tem żądaniu i określić pretensyę, mającą być przedmiotem Sądu polubownego, oraz podać sędziego, przez nią wybranego, a strona druga winna najpóźniej w dniach czternastu podać sędziego, ze swej strony powołanego. Jeżeliby strona wezwana sędziego w terminie powyższym nie podała, druga strona będzie miała prawo zamianować także drugiego sędziego polubownego i winna o wyborze stronę przeciwną zawiadomić. W razie, gdyby sędzia, przez jedną lub drugą stronę powołany, zrzekł się obowiązku sędziego lub tego obowiązku wykonać nie chciał, natenczas strona, która tego sędziego wybrała, winna najpóźniej w dniach czternastu od zrzeczenia się sędziego lub wezwania go przez którąkolwiek stronę do wykonania obowiązku, lub od dnia zaszłej śmierci, zamianować innego sędziego polubownego i o tem drugą stronę zawiadomić. W razie, gdyby zaszedł którykolwiek z powyższych przypadków po raz drugi względem tejsamej strony, druga strona mieć będzie prawo zamianować także drugiego sędziego. Sędziowie polubowni orzekają większością głosów, nie są obowiązani stosować się do przepisów postępowania sądowego lub kodeksu cywilnego, lecz wydają wyrok na podstawie swego przekonania. W razie niezgodności zdań sędziów polubownych, superarbiter winien przystąpić do jednego z tych zdań, a natenczas głos jego rozstrzyga. Wyrok wydany nie ulega zaczepieniu, którego się obydwie strony zrzekają, i staje się prawomocnym w chwili ogłoszenia, jako wydany w ostatniej instancyi. Względem egzekucyi na podstawie wyroku polubownego poddaje się Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ kompetencyi Sądu powiatowego krakowskiego.

Artykuł dwudziesty piąty.

Zmiany i uzupełnienia kontraktu.

Wszelkie zmiany, uzupełnienia i dodatki do niniejszego kontraktu są tylko wtenczas ważne i obowiązujące, jeżeli na piśmie i we formie aktu notaryalnego zostaną sporządzone.

Artykuł dwudziesty szósty.

Pokrzywdzenie nad połowę wartości.

Strony kontraktujące zrzekają się prawa nastawania na ważność niniejszego kontraktu z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

Artykuł dwudziesty siódmy.

Rygor doraźnej egzekucyi.

Pod względem punktualnego dopełnienia wszelkich zobowiązań pieniężnych, w kontrakcie niniejszym postanowionych, poddają się obie strony kontraktujące rygorowi bezpośredniej egzekucyi z niniejszego kontraktu po myśli przepisu § 3. ustawy notaryalnej z dnia 25 lipca 1871 roku L. 75 Dz. pr. p., oraz kompetencyi właściwego c. k. Sądu w Krakowie.

Artykuł dwudziesty ósmy.

Koszta kontraktu i należytości.

Wszelkie koszta niniejszego kontraktu, oraz wszelkie należytości skarbowe od tego kontraktu ponosi wyłącznie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ z własnych funduszów.

Artykuł dwudziesty dziewiąty.

Potrzebne deklaracye hipoteczne.

Celem przeprowadzenia intabulacyi stypulowanych na rzecz Gminy miasta Krakowa w artykułach ośmnastym, dziewiętnastym i dwudziestym tego kontraktu praw przepadku i wykupna, tudzież prawa ewentualnego zarządu sekwestracyjnego kolei elektrycznej, obowiązane będzie Towarzystwo akcyjne „Krakowska Spółka Tramwajowa“ bezzwłocznie na każde zawezwanie Gminy m. Krakowa wystawić na własny koszt potrzebne, możliwie do intabulacyi zdatne deklaracye hipoteczne, z dokładnem oznaczeniem wykazów hipotecznych wszystkich, przedmiot przepadku, względnie wykupna i zarządu sekwestracyjnego stanowiących nieruchomości, niemniej wykazów kolejowych, tej kolei elektrycznej dotyczących, i intabulacyę stypulowanych praw bezzwłocznie własnym kosztem uskutecznić.

Artykuł trzydziesty.

Wypisy tego aktu mogą być wydawane na rzecz stron kontraktujących wedle potrzeby w dowolnej ilości. W dowód czego akt niniejszy spisany, zeznającym w mojej obecności odczytany, przez zeznających imieniem stron, przez nich zastępowanych, uznany i przyjęty, a następnie przez zeznających w mojej obecności własnoręcznie podpisany. Przed podpisaniem kontraktu postanawiają strony, iż wszystkie kwoty w tym kontrakcie, umieszczone w złotych reńskich waluty austryackiej, rozumieją się w podwójnej ilości koron waluty koronowej.

Józef Friedlein, Prezydent, m. p. (L. S.), Dr. *Karol Pieniążek,* wiceprezydent i radca m., m. p., Dr. *Leon Rothwein,* radca miasta, m. p., *Antoni Oborski,* m. p., *Franciszek Niemczewski,* c. k. notaryusz, m. p. (L. S.).

L. 22837.
III.

Odpis załącznika A.

Do Wielmożnego Pana Franciszka Niemczewskiego, c. k. notaryusza w Krakowie. W myśl art. 2. umowy z dnia 11 czerwca 1898 L. R. 3896, zawartej między Gminą m. Krakowa a Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje austryackie Krakowa i przedłużeń“ (Tramways Autrichiens, Cracovie et extensions société anonyme), upraszam WPana o ułożenie kontraktu między Gminą miasta Krakowa a nowem Towarzystwem akcyjnem na podstawie wymienionej tu wyżej umowy z dnia 11 czerwca 1898 r., z tą jednakowoż zmianą, że osnowę wstępu do nowego kontraktu stanowić mają 3 wstępne artykuły, przez dra Leona Rothweina na posiedzeniu Sekcyi III. dnia 20 kwietnia 1900 odczytane i uchwalone. Do podpisania tego kontraktu upoważniła Rada m. na posiedzeniu 3 maja 1900 obok p. Prezydenta miasta, względnie I wiceprezydenta, radców miejskich pp. Dra Leona Rothweina i dra Karola Pieniążka, a w razie przeszkody jednego z nich dra Wawrzyńca Stycznia, radcę miejskiego. Odnośne akta dołącza się pod 1) Kraków, dnia 4 maja 1900 r. *J. Friedlein,* m. p. (L. S.)

Odpis załącznika B.

Vollmacht. Mit dem Vertrage Krakau den 11 Juni 1898 wurde zwischen der belgischen Gesellschaft „Tramways Autrichiens, Cracovie et Extensions Société Anonyme“ in Brüssel und der Stadtgemeinde Krakau die Vereinbarung getroffen, dass die Stadtgemeinde Krakau nach erfolgter Konstituirung der für das Tramway-Unternehmen in Krakau zu bildenden österreichischen Gesellschaft Krakauer Tramway-Gesellschaft, mit der letztgenannten Gesellschaft einen notariellen Vertrag abzuschliessen habe, welcher die in den Artikeln 4—29 des erwähnten Vertrages vom 11 Juni 1898 aufgeführten Bestimmungen zu enthalten habe. Nachdem die Konstituirung der österreichischen Gesellschaft „Krakowska Spółka Tramwajowa“ (Krakauer Tramway-Gesellschaft), sowie die handelsgerichtliche Protokollirung derselben erfolgte, bevollmächtigt hiemit die gefertigte Gesellschaft „Krakowska Spółka Tramwajowa“ (Krakauer Tramway-Gesellschaft in Krakau) den Präsidenten ihres Verwaltungsrates, Herrn Anton Ritter von Oborski, Grossgrundbesitzer in Krakau, den in Gemässheit der Bestimmung des zweiten Artikels des zwischen der belgischen Gesellschaft Tramways Autrichiens, Cracovie et Extensions Société Anonyme in Brüssel und der Stadtgemeinde Krakau abgeschlossenen Vertrages vom 11 Juni 1898 zwischen der Stadt Krakau und der neuen Gesellschaft „Krakowska Spółka Tramwajowa“ (Krakauer Tramway-Gesellschaft) abzuschliessenden neuen Vertrag namens der letztgenannten Gesellschaft abzuschliessen und mit voller Rechtswirksamkeit zu unterfertigen. Nürnberg, am 19 April 1900, Krakauer Tramway-Gesellschaft. F. Nonnenberg m. p., Köhn m. p., Gesch. Reg. Nr. 959. Die Echtheit vorstehender Unterschriften der Herren 1. Ingenieur Friedrich Nonnenberg in Brüssel, 2. Stadtbaurat ausser Dienst und Direktor Theodor Köhn in Nürnberg, wird hiemit beglaubigt. Nürnberg, den neunzehnten April Ein tausend neunhundert. Königlich-bayerisches Notariat Nürnberg III. Wingheimer, K. Notar m. p. (L. S.). Staat 1 M. Notar 1 M. 50 S. 2 M. 50 Not. Geb. Reg. Nr. 1019. Staats Geb. Reg. Nr. 1005. Die Echtheit vorstehender Notarsunterschrift wird hiemit bestätigt. Nürnberg den 20 April 1900 Königliches Landgericht Nürnberg. Der Königliche Landgerichts Präsident Straub m. p. (L. S.). C. G. R. N. 1208 1 M. Geb. Vorstehende Vollmacht nehme ich an. Antoni Oborski m. p.

Powyższy, dla Gminy miasta Krakowa przeznaczony, Wypis drugi zgadza się z pierwopisem aktu notaryalnego, składającym się z dziesięciu arkuszy, stemplami po jednej koronie opatrzonych, i oryginalnymi, stemplami po jednej koronie zaopatrzonymi załącznikami, w aktach moich do L. R. 5312 zachowanymi. Odpis urzędowy tego aktu udzielono c. k. Urzędowi wymiaru należytości w Krakowie do Rej. B. poz. 2135 ex 1900. Kraków, dnia dziesiątego (10) maja tysiąc dziewięćsetnego (1900) r.

Franciszek Niemczewski m. p.
(L. S.) c. k. notaryusz.

Pierwsza koncesya na tramwaj elektryczny.

(Tekst autentyczny.)

Kundmachung des Eisenbahnministeriums vom 23. Mai 1900,

betreffend die Concessionirung eines Netzes von mit elektrischer Kraft zu betreibenden schmalspurigen Kleinbahnlinien in Krakau.

(Reichsgesetzblatt Nr. 92.)

Das k. k. Eisenbahnministerium hat auf Grund und in Gemässheit der Bestimmungen des Gesetzes über Bahnen niederer Ordnung vom 31. December 1894, R. G. Bl. Nr. 2 ex 1895, im Einvernehmen mit den betheiligten k. k. Ministerien und dem k. und k. Reichs-Kriegs-Ministerium der Krakauer Tramway-Gesellschaft die angesuchte Concession zum Baue und Betriebe eines einheitlichen, unter Einbeziehung und entsprechender Umgestaltung der bestehenden, bisher weder als Local- noch als Kleinbahnen concessionirten Pferdeeisenbahnlinien in Krakau herzustellenden Netzes von mit elektrischer

Kraft zu betreibenden schmalspurigen Kleinbahnlinien unter den in den nachfolgenden §§. 1 bis einschliesslich 17 näher festgesetzten Bedingungen und Modalitäten und unter gleichzeitiger Ausserkraftsetzung der für die bestehenden Pferdebahnlinien geltenden Concessionsbestimmungen ertheilt.

Das concessionirte Bahnnetz umfasst die nachstehenden Linien:

a) von der Podgórzer Brücke, durch die Brückengasse, über den Wolnicaplatz, durch die Krakauer-, Stradom- und Grodzkagasse, dann über den Ringplatz, durch die Florianistrasse und das Florianithor in die Bastei- und Lubiczstrasse bis zu dem Bahnhofe der k. k. priv. Kaiser Ferdinands-Nordbahn;

b) von der sub *a)* genannten Linie am Ringplatz bei der Marienkirche abzweigend, längst der Linie A—B und B—C durch die Schuster- und Karmelitergasse bis zum Krakauer Park und Łobzower Mautschranken;

c) von der sub *a)* gennanten Linie am Ringplatz abzweigend, durch die Sienna-, Starowiślna- und Dietlgasse zum Anschlusse an die sub *a)* genannte Linie;

d) von der sub *b)* genannten Linie am Ringplatz bei der Schustergasse abzweigend, längst der Linie B—C, durch die Wiślna- und Zwierzynieckagasse bis zur Haltestelle der Gürtelbahn;

e) von der sub *b)* genannten Linie am Ringplatz bei der Szczepańskagasse abzweigend, durch die Sławkowska- und Długagasse bis zum Breslauer Mautschranken;

f) von der sub *b)* genannten Linie abzweigend, durch die Podwalegasse in die Wolskagasse und bis zum Dr. Jordan-Park.

§. 1.

Für die concessionirten Linien werden der Concessionärin die im Artikel V des eingangs bezogenen Gesetzes angeführten finanziellen Begünstigungen gewährt.

Die Dauer der im Artikel V, lit. *d)* des obigen Gesetzes vorgesehenen Steuerbefreiungen wird mit 15 Jahren, vom heutigen Tage an gerechnet, mit der Massgabe festgesetzt, dass die Steuerbefreiung für die im Eingange unter *a)* und *b)* genannten Linien erst mit jenem Zeitpunkte wirksam wird, in welchem dieselben nach erfolgter Umwandlung dem elektrischen Betriebe übergeben werden.

Bezüglich des Personenfahrkartenstempels hat die Bestimmung im Artikel XX, zweiter Absatz des vorangeführten Gesetzes Anwendung zu finden.

§. 2.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, die Herstellung der im Eingange unter *a)* und *b)* bezeichneten Eisenbahnlinien sofort nach erhaltenem Bauconsense zu beginnen, binnen längstens einem und einem halben Jahre, vom heutigen Tage an gerechnet, zu vollenden. Ferner ist die Gesellschaft verpflichtet, den Bau der im Eingange unter *c)* bis *f)* bezeichneten Eisenbahnlinien binnen längstens zwei und einem halben Jahre, vom heutigen Tage an gerechnet, zu vollenden. Die fertigen Linien sind sohin dem öffentlichen Verkehre zu übergeben und mit Ausnahme der im Eingange unter *f)* genannten Linie auch während der ganzen Concessionsdauer im ununterbrochenen Betriebe zu erhalten.

Bezüglich der Linie zum Dr. Jordan-Park obliegt der Gesellschaft diese letztere Verpflichtung nur für die Zeit vom 1. April bis zum 31. October eines jeden Jahres.

Für die Einhaltung der vorstehenden Bautermine, sowie für die concessionsmässige Herstellung und Ausrüstung der concessionirten Linien hat die Gesellschaft über Verlangen der Staatsverwaltung durch Erlag einer angemessenen Caution in zur Anlegung von Pupillengeldern geeigneten Werteffecten Sicherheit zu leisten.

Im Falle der Nichteinhaltung der obigen Verpflichtung kann diese Caution als verfallen erklärt werden.

§. 3.

Der Gesellschaft wird zur Ausführung der concessionirten Bahnlinien das Recht der Expropriation nach den Bestimmungen der einschlägigen gesetzlichen Vorschriften ertheilt.

Das gleiche Recht soll der Gesellschaft auch bezüglich jener etwa herzustellenden Schleppbahnen zugestanden werden, deren Errichtung von der Staatsverwaltung als im öffentlichen Interesse gelegen, erkannt werden sollte.

§. 4.

Soweit zur Anlage der concessionirten Bahnlinien nicht in der Verwaltung der Stadt Krakau stehende öffentliche Strassen in Anspruch genommen werden, hat die Gesellschaft die Zustimmung der zur Erhaltung dieser Strassen Verpflichteten, beziehungsweise jener Behörden oder Organe einzuholen, welche zur Ertheilung der Zustimmung zur Benützung der Strasse nach den bestehenden Gesetzen berufen sind.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, die Kosten der durch die Umgestaltung, respective die Einrichtung und den Betrieb der im Eingange bezeichneten Linien bedingten Vorkehrungen zur Sicherung des störungsfreien Betriebes der im Zeitpunkte der Concessionirung der erwähnten Linien bereits bestehenden staatlichen Telegraphen- und Telephonleitungen, insbesondere auch die Kosten einer eventuellen Verlegung dieser Leitungen zu tragen.

§. 5.

Die Gesellschaft hat sich beim Baue und Betriebe der concessionirten Bahnlinien nach dem Inhalte der gegenwärtigen Concessions-Kundmachung und nach den vom Eisenbahnministerium aufzustellenden technischen Concessionsbedingnissen, sowie nach den diesfalls bestehenden Gesetzen und Verordnungen, namentlich nach dem Eisenbahnconcessionsgesetze vom 14. September 1854, R. G. Bl. Nr. 238 und der Eisenbahnbetriebsordnung vom 16. November 1851, R. G. Bl. Nr. 1 vom Jahre 1852, soweit dieselben in Gemässheit der Bestimmungen im Abschnitte *B* des Gesetzes vom 31. December 1894, R. G. Bl. Nr. 2 ex 1895, auf Kleinbahnen Anwendung finden, dann nach den etwa künftig zu erlassenden Gesetzen und Verordnungen, endlich nach den Anordnungen des Eisenbahnministeriums und der sonst berufenen Behörden zu benehmen.

Hinsichtlich der Beschaffung der Baumaterialien, Schienen und sonstigen Bahnbestandtheilen, sowie sämmt-

licher Fahrbetriebsmittel und Ausrüstungsgegenstände aus inländischen Werken oder Fabriken, ferner betreffs der vorzugsweisen Beschäftigung inländischer Arbeitskräfte werden die entsprechenden Anordnungen in den Concessionsbedingnissen getroffen werden.

§. 6.

Die Ziffer des effectiven Anlagecapitales unterliegt der Genehmigung der Staatsverwaltung.

Hiebei hat als Grundsatz zu gelten, dass ausser den auf die Projectverfassung, den Bau und die Einrichtung der concessionirten Bahnlinien einschliesslich der Anschaffung des Fahrparks und der Dotirung eines Reservefondes, effectiv verwendeten und gehörig nachgewiesenen Kosten zuzüglich der während der Bauzeit wirklich bezahlten Intercalarzinsen keine wie immer gearteten Auslagen in Anrechnung gebracht werden dürfen.

Sollten nach Verwendung des genehmigten Anlagecapitales noch weitere Neubauten ausgeführt oder die Betriebseinrichtungen vermehrt werden, so können die diesfälligen Kosten dem Anlagecapitale zugerechnet werden, wenn die Staatsverwaltung zu den beabsichtigten Neubauten oder zur Vermehrung der Betriebseinrichtungen ihre Zustimmung ertheilt hat und die Kosten gehörig nachgewiesen werden.

Das gesammte Anlagecapital ist innerhalb der Concessionsdauer nach einem von der Staatsverwaltung zu genehmigenden Tilgungsplane zu tilgen.

§. 7.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, den jeweilig im Dienste stehenden Unterofficieren und Ordonnanzen auf der Bahn die freie Fahrt einzuräumen.

Die näheren Modalitäten hierüber sind mit den competenten Militärbehörden zu vereinbaren.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, bei Besetzung von Dienstposten im Sinne des Gesetzes vom 19. April 1872, R. G. Bl Nr. 60, auf gediente Unterofficiere des Heeres, der Kriegsmarine und der Landwehr Bedacht zu nehmen.

§. 8.

Falls aus Anlass von Feierlichkeiten, Truppenmärschen, Paraden, dann von Herstellungen an Canälen, Röhrenleitungen etc. von Seite der Behörden die zeitweilige Einstellung des Betriebes auf einer Strecke der concessionirten Bahnlinien für nothwendig erachtet würde, hat sich die Gesellschaft den einschlägigen Anordnungen der Behörden ohne irgend einen Anspruch auf Entschädigung für den ihr aus der zeitweiligen Einstellung des Betriebes erwachsenden Verlust unweigerlich zu fügen.

§. 9.

Staatsbeamte, Angestellte und Diener, welche im Auftrage der die Aufsicht über die Verwaltung und den Betrieb der Eisenbahnen führenden Behörden oder zur Wahrung der Interessen des Staates infolge der Concession oder aus Gefällsrücksichten die concessionirten Eisenbahnlinien benützen und sich mit den vom k. k. Eisenbahnministerium zum Zwecke ihrer Legitimation auszustellenden amtlichen Certificaten ausweisen, müssen sammt ihrem Reisegepäcke unentgeltlich befördert werden.

§. 10.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, die Post, sowie die Bediensteten der Post- und Telegraphenverwaltung mit allen fahrplanmässigen Zügen zu befördern.

Für diese, sowie für sonstige Leistungen zu Zwecken der Postanstalt kann die Gesellschaft ein angemessenes im Wege der Vereinbarung festzustellendes Entgelt in Anspruch nehmen.

Correspondenzen, welche in Beziehung auf die Verwaltung der Kleinbahn zwischen der Direction oder dem Vorstande der Kleinbahnunternehmung und ihren untergeordneten Organen oder von diesen untereinander geführt werden, dürfen durch die Bediensteten der Bahnanstalt befördert werden.

§. 11.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, für die Invaliditäts- und Altersversorgung der beim Betriebe der concessionirten Bahnlinien verwendeten Bediensteten und der Angehörigen derselben Vorsorge zu treffen und zu diesem Zwecke der Pensionscasse des Verbandes der österreichischen Localbahnen beizutreten, falls nicht für das concessionirte Bahnunternehmen eine eigene Pensionscasse mit mindestens gleichen Begünstigungen für die Mitglieder, beziehungsweise mit mindestens gleichen Verpflichtungen für die Gesellschaft wie bei jener des genannten Verbandes errichtet werden sollte.

Die Gesellschaft ist weiters verpflichtet, dafür Vorsorge zu treffen, dass das beim Betriebe der bestehenden Pferdebahn in Krakau bisher beschäftigte Personale auch beim Betriebe der concessionirten Bahnlinien in Verwendung bleibe, insoweit dies mit Rücksicht auf die geänderte Art der Betriebführung durchführbar erscheint.

§. 12.

Die Gesellschaft ist verpflichtet, über Verlangen des k. k. Eisenbahnministeriums die zur Aufstellung der jährlichen Eisenbahnstatistik erforderlichen statistischen Nachweisungen rechtzeitig zu liefern.

§. 13.

Die Dauer der Concession mit dem im §. 9, lit. *b* des Eisenbahnconcessionsgesetzes ausgesprochenen Schutze gegen die Errichtung neuer Bahnen wird auf fünfundvierzig (45) Jahre, vom heutigen Tage an gerechnet, festgesetzt und sie erlischt nach Ablauf dieser Frist.

Die Concession kann von der Staatsverwaltung auch vor Ablauf der obigen Frist als erloschen erklärt werden, wenn die im §. 2 festgesetzten Verpflichtungen bezüglich der Inangriffnahme und Vollendung des Baues, dann der Eröffnung des Betriebes nicht eingehalten werden, sofern eine etwaige Terminüberschreitung nicht im Sinne des §. 11, lit. *b* des Eisenbahnconcessionsgesetzes gerechtfertigt werden könnte.

§. 14.

Das im §. 8 des Eisenbahnconcessionsgesetzes vom 14. September 1854, R. G. Bl. Nr. 238, normirte staatliche Heimfallsrecht findet in Ansehung der concessionirten Eisenbahnlinien keine Anwendung.

§. 15.

Die Gesellschaft ist ausser dem Falle einer ausdrücklichen Bewilligung von Seite der Staatsverwaltung nicht berechtigt, den Betrieb der concessionirten Eisenbahnlinien an dritte Personen zu überlassen.

§. 16.

Die Staatsverwaltung ist berechtigt, sich die Überzeugung zu verschaffen, dass der Bau der Bahnlinien, sowie die Betriebseinrichtung in allen Theilen zweckmässig und solid ausgeführt werde und anzuordnen, dass Gebrechen in dieser Beziehung hintangehalten und rücksichtlich beseitigt werden.

§. 17.

Der Staatsverwaltung wird das Recht vorbehalten, wenn ungeachtet vorausgegangener Warnung wiederholt eine Verletzung oder Nichtbefolgung einer der in der Concession, in den Concessionsbedingnissen oder in den Gesetzen auferlegten Verpflichtungen vorkommen sollte, die den Gesetzen entsprechenden Massregeln dagegen zu treffen und nach Umständen noch vor Ablauf der Concessionsdauer die Concession für erloschen zu erklären.

Wittek m. p.

(Przekład urzędowy na język polski).

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23 maja 1900

o nadaniu koncesyi na sieć kolei małych wązkotorowych w Krakowie, które utrzymywane być mają w ruchu zapomocą elektryczności.

(Dziennik ustaw państwa Nr. 92.)

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31 grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanemi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało Spółce tramwajowej krakowskiej, o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu, a to zapomocą siły elektrycznej, zespolonej sieci kolei małych wązkotorowych, wybudować się mających w Krakowie z włączeniem i odpowiedniem przerobieniem linii kolei konnej, dotychczas ani jako koleje lokalne ani jako koleje małe nie koncesyonowanych, a to pod warunkami i zastrzeżeniami, poniżej w §§. 1 aż do 17 włącznie przepisanemi, i z jednoczesnem uchyleniem postanowień koncesyjnych, tyczących się linii istniejącej kolei konnej.

Sieć kolejowa koncesyonowana obejmuje linie następujące:

a) linię, idącą od mostu podgórskiego ulicą Mostową przez plac Wolnicę, ulicą Krakowską, ulicą Stradom i ulicą Grodzką, następnie przez Rynek, ulicą Floryańską i przez bramę Floryańską w ulicę Basztową i ulicę Lubicz aż do dworca c. k. uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda;

b) odnogę linii pod *a)* oznaczonej, poczynającą się w Rynku przy kościele Maryackim i idącą wzdłuż linii A—B i B—C ulicami Szewską i Karmelicką aż do Parku Krakowskiego i Rogatki Łobzowskiej;

c) odnogę linii pod *a)* oznaczonej, idącą z Rynku ulicami Sienną, Starowiślną i Dietlowską i łączącą się z linią pod *a)* oznaczoną;

d) odnogę linii pod *b)* oznaczonej, poczynającą się w Rynku przy ulicy Szewskiej i idącą wzdłuż linii B—C, ulicami Wiślną i Zwierzyniecką aż do przystanka kolei okrężnej;

e) odnogę linii pod *b)* oznaczonej, poczynającą się w Rynku przy ulicy Szczepańskiej i idącą ulicami Sławkowską i Długą aż do Rogatki Wrocławskiej;

f) odnogę linii pod *b)* oznaczonej, idącą ulicą Podwale w ulicę Wolską aż do Parku Dra Jordana.

§. 1.

Koncesyonaryuszce zapewniają się co do linii koncesyonowanych dobrodziejstwa finansowe, wyszczególnione w artykule V ustawy, na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianych w artykule V, lit. *d)* ustawy powyższej uwolnień od podatków ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego, w ten sposób, że uwolnienie od podatków co do linii, oznaczonych we wstępie pod *a)* i *b)*, nabędzie mocy dopiero od tego czasu, jak na liniach tych po ich przerobieniu ruch zacznie być wykonywany zapomocą elektryczności.

Co do stempla od biletów osobowych stosowane być mają postanowienia artykułu XX, ustęp drugi ustawy powyższej.

§. 2.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę linii kolejowych, na wstępie pod *a)* i *b)* oznaczonych, niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Nadto obowiązana jest Spółka budowę linii kolejowych, pod *c)* aż do *f)* oznaczonych, skończyć najpóźniej w przeciągu półtrzecia roku. Gotowe linie oddać na użytek publiczny i ruch na nich utrzymywać bez przerwy przez cały okres koncesyjny z wyjątkiem linii, na wstępie pod *f)* oznaczonej

Co do linii do Parku Dra Jordana ten ostatni obowiązek cięży na Spółce tylko w czasie od 1 kwietnia aż do 31 października każdego roku.

Dotrzymanie powyższego terminu wybudowania kolei, jako też wykonanie i urządzenie zgodnie z koncesyą linii koncesyonowanych zabezpieczyć ma koncesyonaryuszka na żądanie c. k. Rządu złożeniem stosownej kaucyi w tych papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych, w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane być ma Spółce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których wybudowanie Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebne.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi publiczne, któremi miasto Kraków nie zawiaduje, Spółka winna postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowią-

*

zani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania dróg.

Spółka jest obowiązana ponieść koszta urządzeń potrzebnych z powodu przerobienia a względnie wybudowania i ruchu linii kolejowych, na wstępie oznaczonych, do zabezpieczenia swobodnego funkcyonowania przewodów telegraficznych i telefonicznych państwa, istniejących już w chwili nadania koncesyi na tę linię, mianowicie zaś koszta przełożenia owych przewodów, gdyby było potrzebne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jako też do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854, Dz. u. p. Nr. 238 i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, o ile takowe w myśl postanowień rozdziału *B* ustawy z dnia 31 grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i wogóle Władz powołanych.

W warunkach koncesyjnych zamieszczone będą odpowiednie zarządzenia, polecające nabywanie materyałów budowlanych, szyn i wszelkich innych części składowych kolei, jako też wszelkich przedmiotów taboru kolejowego i przedmiotów urządzenia z zakładów lub fabryk tutejszokrajowych i nakazujące zatrudnianie głównie tutejszokrajowych sił roboczych.

§. 6.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie koncesyonowanych linii kolejowych łącznie z kosztami nabycia parku kolejowego i kosztami uposażenia funduszu zasobnego, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone

Gdyby po wyczerpaniu zatwierdzonego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta, przez to poniesione, mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, przez Rząd zatwierdzonego.

§. 7.

Spółka obowiązana jest dozwalać podoficerom i ordynansom, na razie*) służbę pełniącym, bezpłatnego przejazdu kolejami.

*) W tekscie autentycznym jest użyty wyraz „jeweilig", co odpowiada polskiemu „każdorazowo" — a nie „na razie".
Przyp. Red.

Co do bliższych szczegółów w tym względzie umówić się należy z właściwemi Władzami wojskowemi.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§. 8.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, tudzież w razie budowy kanałów, przewodów rurowych itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na jakiejś części kolei koncesyonowanych, Spółka ma poddać się bez oporu odnośnym zarządzeniom Władz i bez jakiegokolwiek roszczenia do wynagrodzenia za stratę, poniesioną wskutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 9.

Urzędnicy państwa, funkcyonaryusze i słudzy, jadący koleją z polecenia Władz, sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych, lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywiodą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróżnym bezpłatnie.

§. 10.

Spółka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jako też za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może Spółka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyczące się zarządu kolei małej, wymieniane między dyrekcyą lub gronem kierującem przedsiębiorstwa kolejowego a podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 11.

Spółka obowiązana jest mieć pieczę o urządzenie na rzecz swoich funkcyonaryuszów i ich rodzin zaopatrzenia dla inwalidów i starców, i w tym celu przystąpić do kasy emerytalnej związku austryackich kolei lokalnych, jeśliby dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego nie była utworzona własna kasa emerytalna, przynajmniej takie same korzyści członkom nastręczająca a względnie przynajmniej takie same zobowiązania na Spółkę wkładająca, jak kasa rzeczonego związku.

Spółka jest nadto obowiązana dołożyć starania, żeby osoby, zatrudniane dotychczas przy ruchu na istniejących liniach kolei konnej w Krakowie, zostały użyte do służby przy ruchu na koncesyonowanych liniach kolejowych, o ile to będzie możebne ze względu na zmieniony sposób utrzymywania ruchu.

§. 12.

Spółka obowiązana jest dostarczać wcześnie Ministerstwu kolei żelaznych na jego żądanie wykazów statystycznych, potrzebnych do zestawienia statystyki rocznej kolei żelaznych.

§. 13.

Koncesyę nadaje się z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §. 9-go, lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat (45) czterdzieści pięć, licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także przed upływem przerzeczonego czasu uznać koncesyę za nieistniejącą nadal, gdyby określone w §. 2-gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §. 11-go, lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 14.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 15.

Spółka nie jest upoważniona do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na małej kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 16.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, w koncesyi, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami, odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności uzna koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana, za nieistniejącą nadal.

Wittek r. w.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 11. Kraków, dnia 10 września 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 52.401/III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 maja 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 182. Chustka.
„ 185. Kluczyk.
„ 6064. 20 koron.
„ 186. Parasol.
„ 187. 2 pończochy.
„ 188. Łańcuszek z wisiorkiem.
„ 189/6065. Woreczek z 13 hal. i koronka.
„ 190. Torebka ręczna.
„ 191. Książeczka do modlenia.
„ 192. Kilkanaście kart koresp.
„ 193. Woreczek z 3 rublami i 13 kopiejkami.
„ 194. Kólczyk metalowy.
„ 195. Parasolka.
„ 196. Łyżeczka srebrna.
„ 197. Książeczka do modlenia.
„ 198. Parasol.
„ 199/6066. Pugilares z 32 hal.
„ 200. Pierścionek złoty.
„ 201. Książeczka do modlenia.
„ 202/6067. Pugilaresik z 11 hal.
„ 203. Broszka.
„ 204. Broszka.
„ 205. Parasolka.
„ 206. Kran wodociągowy.
„ 207. Pugilaresik.
„ 208. Kaftanik i spodnica.
„ 209. Ostroga.
„ 210. Szkiełko od zegarka.
„ 211. Waga wodna.
„ 212. Łańcuszek damski.
„ 6068. 10 koron.
„ 213. Tobół z rzeczami (chustka, kapa na łóżko, spodnica, żakiet, stanik, obrazek, szmaty).
„ 214/6069. Pugilares z 1 kor. 48 hal.

B) Pozostałe w rękach znalazców.

1. Koza.
2. Pies w obroży.
3. Pies z marką.

Nadto przechowane są w Kasie miejskiej:

Art. 175. Palto, znalezione w kwietniu b. r.
Art. 171/5214. Portmonetka z 42 hal., koronka do nabożeństwa i torebka, znalezione w czerwcu b. r.
„ 181/5134. Pugilares z 6 hal., znaleziony w czerwcu bież. roku.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III. Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 12 lipca 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 85.831/01
I.

OBWIESZCZENIE.

Stwierdzono, iż wozy i wózki, którymi się zwozi na tutejszy cmentarz miejski materyały kamieniarskie i budowlane w celu stawiania pomników i grobów murowanych, o rafach wąskich, rujnują w wysokim stopniu drogi i ścieżki cmentarza.

Dla zapobieżenia temu stanowi Magistrat zarządza niniejszem, iż na przyszłość wszelkie takie wozy i wózki winny mieć rafy u kół co najmniej o szerokości 10 cm., a **wozów i wózków**, wspomnionymi wyżej materyałami załadowanych, **o węższych niż 10 cm. rafach, na cmentarz miejski wprowadzać nie wolno.**

Wozów i wózków, nie odpowiadających powyższemu zarządzeniu, Zarząd cmentarny nie wpuści na cmentarz miejski, osoby zaś, któreby takie wozy lub wózki na cmentarz wprowadziły, jak i przedsiębiorcy, prowadzący budowę pomnika lub grobowca, ulegną karze po myśli rozp. minist. z 30 września 1857 L. 198 Dz. p. p.

Nad wykonaniem tego rozporządzenia, o którem zawiadamia się równocześnie wszystkich pp. budowniczych i majstrów kamieniarskich w Krakowie, czuwać będzie Zarząd cmentarza miejskiego, tudzież straż policyjna. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 25 lipca 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (2. w kad. XII.) **z dnia 19 czerwca 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta. *Sekretarz Rady miejskiej:* dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **64**. Radcy miejscy: Chyliński, Epstein, dr. Horowitz, Jawornicki, Kawecki, Markus, hr. Wodzicki **(7)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 15 po południu.

Udzielono urlopu r. m. **hr. Wodzickiemu** na 3 tygodnie, r. m. **Epsteinowi** do 30 czerwca b. r., r. m. **Markusowi** do 6 lipca b. r. —

Radcy miejscy Slęk Franciszek i Sołtysik Tomasz składają **przyrzeczenie radzieckie** do rąk Przewodniczącego. (L. 376/pr.). —

R. m. Rotter, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi: „Z uwagi, że skutkiem stwierdzonego aktami nacisku rządowego gmina miasta Krakowa zniewoloną była przystąpić w r. 1890 do budowy zakładu konfinicyjnego dla nierogacizny, otwartego z dniem 1 czerwca 1893 r.;

z uwagi, że skutkiem rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 14 lipca 1895 zniesiono przymus konfinicyjny z dniem 31 lipca 1895, t. j. po 2 latach i 2 miesiącach funkcyonowania zakładu;

z uwagi, że wyłożony przez miasto Kraków, na budowę tego zakładu potrzebny, a za pośrednictwem pożyczki osiągnięty kapitał poszedł na marne, gdyż nie tylko dochodu nie przynosi, lecz nadto z dochodów bieżących oprocentowany i amortyzowany być musi;

z uwagi, że szkoda — licząc kapitał i procenta — jaką w ten sposób miasto poniosło, z końcem r. 1900 sięgała okrągłej cyfry 883.000 koron i że strata ta przechodzi materyalne siły obarczonego nadmiernie i nad wszelki wyraz wyniszczonego ekonomicznie miasta,

Rada miejska uchwali!

Poleca się p. Prezydentowi, ażeby bezzwłocznie, w porozumieniu z posłami krakowskimi do Rady państwa, potrzebne poczynił kroki, któreby wobec układającego się właśnie budżetu państwowego na rok 1903, na celu miały **uzyskanie** stosownego dla gminy miasta Krakowa **wynagrodzenia strat**, poniesionych **z tytułu wybudowania zakładu kontumacyjnego** i późniejszego zniesienia przymusu konfinicyjnego".

Nagłość sprawy uchwalono.

Wnioskodawca w dalszym ciągu uzasadnia swój wniosek.

Wniosek r. m. Rottera przyjęto. (L. 54.242). —

R. m. dr. Frühling, uzasadniwszy nagłość sprawy, wykazuje przeciążenie miasta Krakowa podatkiem domowo-czynszowym i powołuje się na wiec, zwołany w tej sprawie w Wiedniu dnia 13 czerwca b. r. przez właścicieli realności, na którym uchwalono petycyę do rządu o zniżenie tego podatku. Mowca wnosi: „Rada miasta uchwala **odnieść się do Rządu z prośbą o jak najrychlejsze wniesienie w Radzie państwa projektu ustawy, wedle której podatek domowo-czynszowy zniżony zostaje do stopy 20%**, i wysłać w tym celu **deputacyę** z łona Rady miejskiej, która ma też **zająć** wobec Rządu właściwe **stanowisko w sprawie akcyzowej**".

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. Leo, zaznaczając, że sprawą tą zajmowała się już Rada miejska, oświadcza się za tem, aby deputacya, mająca się udać do Wiednia, zajęła się i sprawą odnowienia kontraktu z Rządem o dzierżawę poborów akcyzowych na najbliższe trzechlecie w kierunku zupełnego zniesienia akcyzy, ewentualnie co najmniej znacznego obniżenia czynszu dzierżawnego, i przyznanie Gminie wydatnego udziału w dochodach akcyzowych.

R m. dr. Rosenblatt dopomina się, aby przy tej sposobności żądać także zwrotu wynagrodzenia z tytułu budowy wodociągu, gdyż na żądanie wojskowości przekroczono kosztorys budowy o 160.000 kor.

R. m. dr. Górski w dłuższem przemówieniu przypomina, że w Radzie państwa przyjęto rezolucyę, domagającą się przeniesienia Krakowa do II. klasy podatku domowo-czynszowego. Komisya budżetowa Rady państwa uchwaliła rezolucyę o przyznanie dla miasta Krakowa podobnej subwencyi, jaką otrzymała Praga, komisya budżetowa zaś i Izba uchwaliły rezolucyę o odszkodowanie Krakowa i Białej z powodu zniesienia kontumacyi. Mowca jest zdania, że należałoby wnieść natychmiast petycyę na ręce delegata Fedorowicza o odszkodowanie za kontumacyę. W końcu przemówienia zwraca uwagę na sprawę budowy kanałów wodnych, domagając się, ażeby miasto nasze poczyniło energicznie i wcześnie stosowne przygotowania, podobnie jak Wiedeń tak, aby budowa kanałów rozpoczęła się w roku 1904 równocześnie w dwóch punktach: w Wiedniu i Krakowie.

R. m. dr. Frühling wyraża zapatrywanie, że deputacya w Wiedniu powinna ograniczyć żądania przedewszystkiem do trzech spraw, tj. akcyzowej, podatku domowo-czynszowego i kontumacyjnej.

R. m. Kosobucki, stwierdzając opłakany stan rękodzielników w Krakowie, wykazuje ważność uzyskania subwencyi dla Gminy.

R. m. dr. Seinfeld porusza sprawę ewakuacyi Wawelu i możność przystąpienia w najbliższym czasie do budowy budynków dla wojska, gdyż sprawa ta jest już całkiem przygotowana, tylko wojskowość stawia trudności, które przy pewnym nacisku na Rząd ze strony Sejmu dałoby się łatwo pokonać.

R. m. dr. Górski wyjaśnia, że rokowania w tej sprawie prowadzone są bardzo energicznie.

R. m. dr. Rosenblatt oświadcza się za przedstawieniem Rządowi jak największej ilości postulatów; w razie uzyskania odszkodowania za zwiększone koszta budowy wodociągów możnaby obniżyć podatek wodociągowy dla kupców i przemysłowców.

R. m. dr. Łepkowski, zauważyszy, że głównie należy się domagać przeniesienia Krakowa do II. klasy podatku domowo-czynszowego oraz reformy tego podatku, podaje dodatek do wniosku r. m. dra Frühlinga, aby do deputacyi, która ma jechać do Wiednia w tej sprawie, wolno było przyłączyć się na własny koszt reprezentacyi stowarzyszenia właścicieli realności.

Wniosek r. m. dra Frühlinga z dodatkiem r. m. dra Łepkowskiego przyjęto. (L. 54.292). —

R. m. dr. Bobilewicz interpeluje Przewodniczącego z powodu **zaległych przez dyrektora teatru miejskiego opłat w wysokości 31.000 koron.**

Przewodniczący wyjaśnia, że zaległości są rzeczywiście znaczne. Spisano już inwentarz, będący własnością dyrektora, który zobowiązał się odstąpić go na rzecz gminy. Co do dalszych kroków, to zależą one od uchwał Sekcyi prawniczej i skarbowej, którym przydzielono podanie p. Kotarbińskiego w sprawie poczynienia ulg kontraktowych i opustu.

R. m. dr. Paszkowski wyjaśnia, że Sekcya prawnicza przekazała podanie p. Kotarbińskiego Komisyi teatralnej.

R. m. dr. Guńkiewicz domaga się energicznego postępowania wobec dzierżawcy teatru miejskiego i poczynienia kroków, ażeby subwencya krajowa w kwocie 20.000 koron wypłaconą była do rąk gminy. —

R. m. dr. Ponikło zapytuje, czy w poruszonej przez niego a przez dawną Radę przekazanej do załatwienia Magistratowi sprawie **zestawienia wykazu domów w Krakowie, zasługujących na uwolnienie przez czas dłuższy od podatków rządowych na wypadek przebudowy lub postawienia nowych budynków w celach asanizacyjnych**, odnośny elaborat Magistratu jest już gotowy i czy będzie mógł być przedłożony Radzie na jednem z najbliższych posiedzeń tak, aby po przyjęciu go przez Radę mógł być przesłany Sejmowi do uchwalenia ustawy krajowej jeszcze na najbliższej sesyi sejmowej.

Przewodniczący odpowiada, że projekt jest gotowy i będzie przedłożony Sekcyom Rady miasta.

R. m. dr. Domański wyjaśnia, że dyrektor Budownictwa miej. Wdowiszewski elaborat już wygotował i przedstawi go Sekcyi I.

R. m. dr. Gross wnosi: „Zważywszy, że w ostatnim dziesiątku lat cały szereg miast austryackich zyskał specyalne ustawy, udzielające zwolnienia na lat 18—20 lub na dłuższy czas od podatków rządowych dla całego szeregu domów na wypadek przebudowy lub postawienia nowych budynków w celach asanizacyjnych, a to pod warunkiem wydania ustawy krajowej, zwalniającej od dodatków krajowych i gminnych; zważywszy, że przy obecnym braku pracy przyspieszenie akcyi dla Krakowa w tym kierunku miałoby niezmierną doniosłość, poleca się Magistratowi, aby dotyczące przygotowawcze prace jak najspieszniej wykończył i wybiera się komisyę, złożoną z 3 radców, celem sprawdzenia, czy projekt dotyczący mógłby już w bieżącej sesyi być przedłożony Sejmowi, a zarazem poleca się komisyi, ażeby na najbliższem posiedzeniu Rady złożyła w tym kierunku sprawozdanie".

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. Do komisyi wybrano radców miejskich Beringera, dra Ponikłę i Rottera. —

R. m. Maciołowski wykazuje konieczną potrzebę **zaprowadzenia wodociągów w szkołach miejskich** podczas zbliżających się wakacyj.

Przewodniczący oświadcza, że Rada wyznaczyła pewną kwotę na ten cel, której przekroczyć nie można, w niektórych zaś budynkach wodociąg urządzić się nie da. —

R. m. Miedniak **z powodu grożącej powodzi** uprasza Przewodniczącego, aby zarządził utworzenie komisyi z reprezentantów Gminy i wojskowości celem niesienia ludności ratunku w czasie powodzi.

Przewodniczący wyjaśnia, że sprawą tą zajmuje się już Magistrat. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Radca Mgtu Buczkowski imieniem Prezydyum wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi oddziału wioślarskiego Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Krakowie udziela się tytułem jednorazowej **subwencyi na urządzenie uroczystości „Wianków“** w dniu 23 czerwca b. r. kwotę 500 kór.

Wydatek ten należy pokryć kredytem dodatkowym do Dz. XII. tegorocznego budżetu.

R. m. Turski popiera wniosek, zaznaczając, że Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, urządzając od kilku lat „Wianki“, stara się nadać temu obchodowi zawsze charakter narodowy; zarazem wnosi poprawkę, aby ze względu na możliwość przesunięcia terminu tej uroczystości z powodu grożącej powodzi opuścić we wniosku słowa „dnia 23 czerwca b. r.“

Wniosek Prezydyum z poprawką r. m. Turskiego przyjęto. (L. 49.026). —

Radca Mgtu Skrzyniarz imieniem Prezydyum wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do podpisania kontraktu kupna sprzedaży, względnie zamiany między gminą m. Krakowa a Antonim Dreherem w myśl uchwały Rady miasta z dnia 9 stycznia 1902 o grunt z parceli miej. lkat. 518 i grunt, do realności lkat. 504/505 Dz. I. należący, przed tą realnością od strony plant położony, **upoważnia się** w miejsce b. radcy miejskiego Kwiatkowskiego **r. m. dra Domańskiego.**

Wniosek przyjęto. (L 24.130). —

R. m. dr. Leo imieniem komisyi-matki wnosi, aby zamknąć posiedzenie celem umożliwienia dalszych obrad tej komisyi, gdyż idzie o to, aby Rada mogła przystąpić jak najprędzej do pracy, która bez utworzenia Sekcyj i Komisyj jest niemożliwa.

Wniosek r. m. dra Leo przyjęto. —

R m. dr. Seinfeld zwraca się z prośbą do Przewodniczącego, ażeby jak najrychlej na porządku dziennym Rady postawił **sprawę obsadzenia posady dyrektora Magistratu i fizyka miejskiego oraz utworzenia czwartej posady lekarza miejskiego.** —

R. m. dr. Bobilewicz uprasza Przewodniczącego, ażeby zarządził jak najrychlejsze **załatwienie petycyi stowarzyszenia stróżów katolickich** w sprawie zbadania ich mieszkań i uregulowania wywozu nieczystości z domów.—

R. m. Bartoszewicz interpeluje w sprawie **wyboru dyrektora kursów im. Baranieckiego** w jak najbliższym czasie. —

Z powodu uchwalonego przez Radę wniosku r. m. dra Leo Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 7 minut 40 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (3 w kad. XII.) **z dnia 26 czerwca 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta·
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **59.** Radcy miejscy: Bialik, dr. Górski, dr. Kasparek, dr. Łepkowski, Markus, dr. Paszkowski i hr. Wodzicki **(7)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś

nieobecności swej r. m. ks. dr. Bukowski, dr. Frühling, Slęk (3).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 20 po południu.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) Prośbę **M. Trzynowej** o wyznaczenie jej pensyi wdowiej. (L. 49.630).

2) Podanie „**Towarzystwa obrony polskiego przemysłu i handlu o własnych siłach**" o przystąpienie na członka założyciela. (L. 47.526).

3) Prośbę pani **Stefanii Sacharkowej**, wdowy po kanceliście Mgtu, o regulacyę emerytury. (L. 47 125).

4) Prośbę **Katarzyny Susułowej** o podwyższenie pensyi wdowiej. (L. 42.168).

5) Prośbę p. **Karola Hintzingera**, star. oficyała egzek. Mgtu, o przywrócenie mu nabytego prawa do pobierania dwóch wysłużonych pięcioleci. (L. 46.089).

6) Prośbę **Emilii Mecherzyńskiej** o udzielenie daru z łaski. (L. 35 688).

7) Prośbę **Mikołaja Śliwy**, dozorcy miej. parku dra Jordana, o policzenie lat służby w gazowni miejskiej do emerytury. (L. 34 898).

8) Przedstawienie p. **Klemensa Gładysiewicza**, archiwisty, i p. **Ludwika Malinowskiego**, dziennikarza, w sprawie przyznania im IX. rangi i płacy urzędników Mgtu. (L. 36.999).

9) Prośbę **Walentego Dziadonia**, pachołka Mgtu, o wliczenie mu do emerytury 11 lat służby, spędzonej przy straży pożarnej. (L 35.684).

Powyższe pisma odesłano do Sekcyi III. —

10) Prośbę p. **Waleryana Dziešlewskiego**, inżyniera, o poparcie kolei Zakopane-Świnnica petycyą do Sejmu.

Odesłano do Sekcyi I. (L. 53.962). —

11) Prośbę **Anny Miśkowej**, wdowy po emerytowanym rewizorze akcyzy, o wyznaczenie jej stałej zapomogi z łaski.

Odesłano do Komisyi administracyjnej. (L. 533 adm. akc.). —

Sekretarz odczytnje **rezygnacyę r. m. dra Kasparka z obowiązków radcy miejskiego.**

R. m. Bujwid wymienia zasługi r. m. dra Kasparka, jakie od szeregu lat położył około dobra miasta, i podaje wniosek nagły, aby Rada uprosiła go o cofnięcie rezygnacyi.

I. wiceprezydent dr. Leo popiera nagłość sprawy i treść wniosku.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. ks. dr. Spis wnosi, aby deputacya, złożona z Prezydenta miasta oraz obu wiceprezydentów, w imieniu całej Rady prosiła r. m. dra Kasparka o cofnięcie rezygnacyi.

Wniosek r. m. ks. dra Spisa przyjęto. (L. 400/pr.).—

Udzielono urlopów radcom miejskim: **Katyńskiemu** na 2 miesiące, licząc od 1 lipca b. r., i **drowi Bujakowi** na 6 tygodni, licząc od 15 lipca b. r. —

Przewodniczący przypomina, że w przemówieniu swojem na pierwszem posiedzeniu Rady między radcami, którzy nie zostali wybrani, wymienił p. **Nowackiego**. Wskutek pisemnego życzenia p. Nowackiego stwierdza obecnie, że tenże zrzekł się wyboru z własnej woli i o mandat radziecki wcale się nie ubiegał. —

R. m. Epstein składa **przyrzeczenie radzieckie.**

R. m. Rotter wnosi: „Z uwagi, że powtarzający się co lat parę **wylew Wisły** powoduje wskutek cofania się Rudawy zalew błoń, parku dra Jordana oraz kilkudziesięciu realności, położonych przy ulicach Wolskiej, Garncarskiej, Smoleńsk, Swoboda, Retoryka i t. d.; że oprócz poważnych szkód materyalnych, które wyrządza każdorazowy wylew właścicielom realności i Gminie, pociąga on za sobą nieobliczalne szkody pod względem zdrowotnym dla mieszkańców, a to wskutek infekcyi miejscowości zalanych oraz wskutek zawilgocenia domów:

Rada miejska uchwali!

1) **Uznaje się sprawę usunięcia Rudawy w jej dolnem korycie z obrębu miasta jako jedną z najważniejszych i najpilniejszych robót miejskich.**

2) Poleca się Prezydyum, aby zarządziło jak najrychlejsze przeprowadzenie studyów technicznych oraz wygotowanie planów szczegółowych i kosztorysów, dotyczących powyższej budowy.

3) Poleca się Prezydyum, aby na podstawie gotowych operatów technicznych przedłożyło Radzie miejskiej wnioski co do sposobu wykonania zamierzonych robót".

R. m. Rotter wnosi wybór osobnej komisyi dla zajęcia się tą sprawą w razie przyjęcia przez Radę *meritum* jego wniosku.

I. wiceprezydent dr. Leo popiera wniosek r. m. Rottera, oświadcza się jednak za odesłaniem go do komisyi inwestycyjnej a przeciw wyborowi osobnej *ad hoc* komisyi.

R. m. Turski zwraca uwagę, że sprawa ta ciągnie się już przeszło lat 20, a nie przeprowadzono jeszcze osobnych studyów technicznych i nie sporządzono kosztorysu.

R. m. Sare popiera sam wniosek, a oświadcza się przeciw wyborowi osobnej komisyi.

R. m. dr. Seinfeld popiera wniosek wyboru osobnej komisyi i wnosi, aby wybrać do niej obu wiceprezydentów i r. m.: Beringera, Rottera, Sarego i Turskiego pod przewodnictwem Prezydenta miasta.

W dalszej dyskusyi biorą udział r. m.: dr. Gross, Kosobucki, I. wiceprezydent dr. Leo, dr. Domański, Rotter i Przewodniczący, który wyjaśnia, że obecnie należy przeprowadzić takie urządzenie Rudawy, aby żadna wielka woda nie wstrzymała odpływu wód Rudawy do Wisły, co zwykle wywołuje zalew miasta i błoń.

Wniosek r. m. Rottera i wniosek r. m. dra Seinfelda co do składu komisyi przyjęto. (L. 57.066). —

R. m. Sare, stwierdzając panujący w mieście zastój budowlany i panującą wskutek tego nędzę u robotników, porusza sprawę **wstrzymania robót około budowy nowych linij kolei elektrycznej.** Mowca zapytuje Przewodniczącego, czy poczynił kroki, aby jak najprędzej została załatwiona kolizya, zaszła między Magistratem a dyrekcyą Spółki tramwajowej co do sposobu brukowania ul. Długiej, i czy Przewodniczący nie zechciałby wpłynąć na dyrekcyę kolei, aby prowadziła roboty i na innych ulicach, gdzie kolizya nie może zachodzić, i aby podjęła roboty te, zanim spór będzie rozstrzygnięty.

Przewodniczący i dyrektor Budownictwa miej. wyjaśniają, że nie Magistrat wstrzymał roboty, ale sama dyrekcya, nie chcąc zastosować się do wezwania Magistratu, aby tor kolejowy ulicy Długiej na całej długości wybrukowano łamańcem porfirowym, jako na ulicy więcej

ożywionej. Tymczasem dyrekcya uznaje ulicę Długą jako mniej ożywioną i chce ją wybrukować łamanym kamieniem wapiennym. Gdy Magistrat wystosował odpowiednie pismo do dyrekcyi kolei elektrycznej, ta roboty wstrzymała.

R. m. Daszyński krytykuje użycie niejasnych określeń w kontrakcie, zawartym z Towarzystwem tramwajowem, i zwraca się do Prezydyum z wezwaniem, aby poczyniło energiczne kroki celem zmuszenia dyrekcyi do podjęcia jak najspieszniej w dalszym ciągu rozpoczętej roboty.

R. m. dr. Gross domaga się zwołania w jak najkrótszym czasie ustanowionego w kontrakcie sądu polubownego celem rozstrzygnięcia spornej kwestyi.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski radzi zwrócić się do dyrekcyi z oświadczeniem, że gdyby sąd polubowny orzekł na niekorzyść gminy, to pokryje ona wyższe koszta, spowodowane brukiem porfirowym. Gdyby się dyrekcya na taką propozycyę nie zgodziła, to należy z całą energią występować przeciwko niej na każdym kroku.

R. m. dr. Rosenblatt przypomina, że Gmina ma swoich reprezentantów w Radzie nadzorczej, i zwraca się do nich z prośbą, aby energicznie bronili praw naszego miasta.

R. m. dr Rothwein prosi o poznanie materyału, na podstawie którego zawarto umowę z Towarzystwem kolei elektrycznej; przedstawia historyę powstania tej umowy i prosi Przewodniczącego o zamieszczenie na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń Rady sprawy tramwajowej.

R. m. dr. Fischler domaga się, aby Rada zawiadowcza była zwołana do dwóch dni.

Przewodniczący oświadcza, że zastosuje się do rady II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego i zwoła jutro konferencyę w tej sprawie celem nakłonienia dyrekcyi tramwaju do natychmiastowego rozpoczęcia przerwanych robót. —

Przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do **podziału Rady na sekcye i komisye.**

R. m. Federowicz, jako sprawozdawca komisyimatki, imieniem tejże komisyi wnosi:

Rada miejska uchwala przedstawiony projekt podziału na sekcye i komisye*).

Sprawozdawca wyjaśnia, że komisya przyjęła zasadę, że radca miejski może być przydzielony tylko do jednej sekcyi; wyjątek zrobiono przy Sekcyi V. i VI, gdyż zakres działania tych Sekcyj jest szczupły.

Uchwalono przejść do dyskusyi szczegółowej.

Skład Sekcyi I.

R. m. Rotter oświadcza, że 14 kandydatów zaproponowano zgodnie; co do dwóch miejsc do zgody nie doszło, gdyż mniejszość proponuje, aby między pozostałymi 4-ma mandatami byli uwzględnieni r. m. dr Frühling i Miedniak, gdy tymczasem większość te cztery miejsca przeznaczyła r. m. Bazesowi, Kosobuckiemu, drowi Łepkowskiemu i Suskiemu. W razie uwzględnienia życzeń mniejszości dwóch z pomiędzy czterech wymienionych musiałoby ustąpić.

Mowca wnosi, aby co do tych czterech miejsc głosować.

R. m. dr. Seinfeld popiera wniosek r. m. Rottera.

R. m. dr. Bąkowski oświadcza się przeciw.

R. m. dr. Gross zauważa, że jego stronnictwo znajduje się wedle przedłożonego projektu we wszystkich sekcyach i komisyach w mniejszości.

R m. Chyliński wnosi, aby głosować na wszystkich 18 członków Sekcyi I.

Wniosek r. m. Chylińskiego przyjęto.

Przystąpiono do głosowania kartkami.

Przewodniczący zaprasza do skrutynium r. m. Bartoszewicza, Schwarza i dra Szarskiego.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania.

Głosujących 58 — absolutna większość głosów 30.

Znaczną większość głosów uzyskał wniosek komisyimatki.

Na wniosek sprawozdawcy **skład Sekcyj II., III., IV., V. i VI.** przyjęto *en bloc.*

Komisye.

Komisyę I. i II. przyjęto bez dyskusyi.

Komisya III. administracyjna dla dochodów akcyzowych i myta rogatkowego.

R. m. Miedniak wnosi, aby komisya ta składała się z 12 członków.

R. m dr. Seinfeld wnosi, aby do komisyi tej wybrać r. m. Rottera, jako 10 członka, gdyż z łona tej komisyi ma udać się do Wiednia deputacya, do której powinien należeć i r. m. Rotter, jako poseł do Rady

---

*) Autografowany projekt dołączony do oryginalnego protokołu, jako jego część integralna.

Poniżej zamieszcza się uchwalony przez Radę na dzisiejszem posiedzeniu skład Sekcyj i Komisyj:

Skład Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej w kad. XII.

Sekcya I. (18 członków).

1) Bazes, 2) Beringer, 3) Bialik, 4) Daszyński, 5) dr. Domański, 6) Drozdowski, 7) Federowicz, 8) Kosobucki, 9) dr. Łepkowski, 10) Markus, 11) Rotter, 12) Sare, 13) Schmelkes, 14) dr. Seinfeld, 15) dr. Staniszewski, 16) Suski, 17) dr. Tomkowicz, 18) Turski.

Sekcya II. (12 członków).

1) Dr. Benis, 2) Birnbaum, 3) dr. Gross, 4) Jawornicki, 5) Judkiewicz, 6) Mendelsburg, 7) dr. Ponikło, 8) Schwarz, 9) Sędzimir, 10) Sulikowski, 11) Szatkowski, 12) hr. Wodzicki.

Sekcya III. (12 członków).

1) Dr. Bąkowski, 2) dr. Bujak, 3) dr. Fischler, 4) dr. Frühling, 5) dr Guńkiewicz, 6) Katyński, 7) Klemensiewicz, 8) dr. Koy, 9) dr. Leo, 10) dr. Paszkowski, 11) dr. Rosenblatt, 12) dr. Rothwein.

Sekcya IV. (18 członków).

1) Dr. Bandrowski, 2) Bartoszewicz, 3) dr. Bobilewicz, 4) prof Bujwid, 5) Chyliński, 6) dr. Cybulski, 7) dr. Cyfrowicz, 8) dr. Górski, 9) dr. Horowitz, 10) dr. Jordan, 11) dr. Kasparek, 12) Kawecki, 13) Maciołowski, 14) dr. Muczkowski, 15) Sołtysik, 16) ks. dr. Spis, 17) dr. Trzebicki, 18) dr. Ulanowski.

Sekcya V. (11 członków).

1) Ks. dr. Bukowski, 2) Drobner, 3) Epstein, 4) Godzicki, 5) Landau, 6) dr. Lustgarten, 7) Miedniak, 8) dr Pareński, 9) Rimler, 10) Slęk, 11) dr. Szarski.

Sekcya VI. (11 członków).

1) Ks. dr. Bukowski, 2) Drobner, 3) Epstein, 4) Godzicki, 5) Landau, 6) dr. Lustgarten, 7) Miedniak, 8) dr. Pareński, 9) Rimler, 10) Slęk, 11) dr. Szarski.

I. Komisya do wymiaru taks wojskowych.

1) Landau, 2) Sulikowski. Zastępcy: 1) Drobner, 2) Suski.

II. Deputacya do szkół średnich.

a) Gimnazyum św. Anny: 1) Chyliński, 2) dr. Ponikło.
b) Gimnazyum św. Jacka: 1) Bujwid, 2) ks. dr. Bukowski.

państwa z miasta Krakowa. Mowca podaje wniosek formalny, aby komisya ta składała się z 10 członków.

Sprawozdawca obstaje przy wniosku komisyi-matki.

R. m. Rotter popiera wniosek r. m. dra Seinfelda.

R. m. Miedniak wniosek swój cofa.

Na żądanie r. m. dra Seinfelda, odpowiednio poparte, Przewodniczący zarządza nad jego wnioskiem głosowanie imienne.

Skrutynium jak wyżej; głosowało 52 — za wnioskiem 21, przeciw 31; wniosek r. m. dra Seinfelda upadł; przyjęto wniosek komisyi-matki.

Komisye IV., V., VI. przyjęto *en bloc*.

Komisyę VII. plantacyjną przyjęto z dodatkiem sprawozdawcy, aby wybrać jako 16-go członka r. m. Katyńskiego.

Komisya VIII. sanitarna.

Przewodniczący zwraca uwagę, że według statutu organizacyjnego do komisyi tej może należeć tylko 6 radców miejskich.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby do komisyi tej należeli wszyscy lekarze, w Radzie zasiadający, a więc aby wybrać i r. m. dra Jordana, jako 8-go członka.

Wniosek ten popierają r. m. dr. Bujwid i dr. Gross.

Radca Mgtu dr. Schlichting wyjaśnia, na jakiej podstawie c. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy wydały statut organizacyjny dla komisyi sanitarnej.

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto.

Komisyę IX. przyjęto.

Komisya X. teatralna.

R. m. dr. Seinfeld wnosi: „Rada miejska uchwali! Prosić, aby komisya teatralna 1) co roku składała sprawozdanie, 2) aby zajęła się sprawą statutu emerytalnego dla aktorów".

Przewodniczący wyjaśnia, że projekt statutu

---

c) Gimnazyum III. (Sobieskiego): 1) dr. Cybulski, 2) dr. Tomkowicz.

d) Wyższa szkoła realna: 1) dr. Cyfrowicz, 2) Rotter.

e) Seminaryum naucz męskie: 1) Chyliński, 2) dr. Ulanowski

III. Komisya administracyjna dla dochodów akcyzowych, myta rogatkowego i rzeźni miejskiej. (9 członków).

1) Dr. Benis, 2) Beringer, 3) dr. Domański, 4) dr. Gross, 5) dr. Horowitz, 6) dr. Leo, 7) dr. Ponikło, 8) dr. Staniszewski, 9) dr. Szarski.

IV. Komisya archiwalna (9 członków).

1) Bartoszewicz, 2) dr. Bąkowski, 3) ks dr. Bukowski, 4) dr. Cyfrowicz, 5) dr. Kasparek, 6) dr. Muczkowski, 7) dr. Rosenblatt, 8) dr. Tomkowicz, 9) dr. Ulanowski.

V. Komisya emerytalna.

1) Szatkowski, 2) Slęk.

VI. Komisya gazowa (16 członków).

1) Beringer, 2) dr. Cyfrowicz, 3) dr. Domański, 4) Epstein, 5) Federowicz, 6) dr. Guńkiewicz, 7) Jawornicki, 8) Kosobucki. 9) dr. Leo, 10) Mendelsburg, 11) Rimler, 12) Rotter, 13) dr. Staniszewski, 14) Szatkowski, 15) dr. Seinfeld, 16) Turski.

VII. Komisya plantacyjna (16 członków).

1) Dr. Bąkowski, 2) dr Bobilewicz, 3) ks. dr. Bukowski, 4) dr. Cyfrowicz, 5) dr. Domański, 6) Jawornicki, 7) dr. Jordan, 8) Judkiewicz, 9) Klemensiewicz, 10) Miedniak, 11) dr Ponikło, 12) dr. Rosenblatt, 13) Schwarz, 14) Sędzimir, 15) ks. dr. Spis, 16) Katyński.

VIII. Komisya sanitarna (8 członków).

1) Prof. Bujwid, 2) dr. Cybulski, 3) dr. Domański, 4) dr. Lustgarten, 5) dr. Pareński, 6) dr. Ponikło, 7) dr. Trzebicky, 8) dr Jordan

(Nadto członkowie, zaproszeni z poza Rady m).

IX. Komisya zdrowia cywilno-wojskowa.

1) Dr. Domański, 2) dr. Pareński.

X. Komisya teatralna.

1) Bartoszewicz, 2) dr. Staniszewski.

XI. Komisya statystyczna (6 członków).

1) Dr Bąkowski, 2) dr. Kasparek, 3) dr. Leo, 4) dr. Muczkowski, 5) dr. Paszkowski, 6) dr. Seinfeld.

XII. Komisya konsensowa (6 członków).

1) Beringer, 2) Birnbaum, 3) dr. Domański, 4) dr Fischler, 5) dr. Koy, 6) Schwarz.

XIII. Komisya dla targowicy w Prądniku białym.

Zwija się Komisyę dla targowicy w Prądniku białym i jej agendy przydziela się Komisyi administracyjnej dla dochodów akcyzowych, myta rogatkowego i rzeźni miejskiej.

XIV. Kwestorowie Rady miejskiej.

1) Bialik, 2) Godzicki, 3) dr. Guńkiewicz.

XV. Komitet Muzeum narodowego.

1) Dr. Jordan, 2) dr. Muczkowski, 3) Sołtysik.

XVI. Komisya przemysłowa (26 członków).

1) Dr. Bandrowski, 2) dr. Benis, 3) Chyliński, 4) dr. Cyfrowicz, 5) Daszyński, 6) Drobner, 7) Drozdowski, 8) Epstein, 9) dr. Frühling, 10) Godzicki, 11) dr. Jordan, 12) Kawecki, 13) Kosobucki, 14) dr. Leo, 15) dr. Łepkowski, 16) Maciołowski, 17) Markus, 18) Mendelsburg, 19) Miedniak, 20) Rimler, 21) Rotter, 22) dr. Staniszewski, 23) dr. Seinfeld, 24) Sędzimir, 25) Sołtysik, 26) Suski.

(Nadto członkowie, zaproszeni z poza Rady m).

XVII. Delegaci do Wydziału szkoły handlowej.

1) Federowicz, 2) dr. Leo, 3) Mendelsburg.

XVIII. Komisya wodociągowa (21 członków).

1) Dr. Bandrowski, 2) Beringer, 3) Birnbaum, 4) Bujwid, 5) dr. Domański, 6) Federowicz, 7) Godzicki, 8) dr. Horowitz, 9) dr. Jordan, 10) Kosobucki, 11) dr. Leo, 12) dr. Lustgarten, 13) dr. Łepkowski, 14) dr. Pareński, 15) dr. Ponikło, 16) dr. Rosenblatt, 17) Rotter, 18) Sare, 19) dr. Staniszewski, 20) dr. Trzebicky, 21) Turski.

XIX. Komisya węglowa (10 członków).

1) Bartoszewicz, 2) Beringer, 3) Drobner, 4) Epstein, 5) dr. Guńkiewicz, 6) dr. Muczkowski, 7) dr. Ponikło, 8) Schmelkes, 9) Markus, 10) Daszyński.

XX. Komisya kanałów wodnych spławnych (21 członków).

1) Benis, 2) Beringer, 3) Chyliński, 4) Daszyński, 5) Epstein, 6) Federowicz, 7) dr. Fischler, 8) dr. Frühling, 9) dr. Górski, 10) Judkiewicz, 11) dr. Leo, 12) dr. Łepkowski, 13) dr. Paszkowski, 14) dr. Rothwein, 15) Rotter, 16) Sare, 17) dr. Seinfeld, 18) dr. Staniszewski, 19) Sulikowski, 20) Turski, 21) hr. Wodzicki.

(Nadto członkowie, zaproszeni z poza Rady m.).

XXI. Komisya rekursowa wodociągowa.

Składa się w połowie z 3 członków Sekcyi III. i z 3 członków z poza Sekcyi III. — wszyscy są wybierani przez Radę miejską.

XXII. Komisya inwestycyjna (21 członków).

Prezydent przewodniczący. I. wiceprezydent i II. wiceprezydent z urzędu.

1) Dr. Bandrowski, 2) dr. Benis, 3) Beringer, 4) Chyliński, 5) dr. Domański, 6) Epstein, 7) Federowicz, 8) dr Horowitz, 9) Kawecki, 10) dr. Pareński, 11) dr. Ponikło, 12) dr. Rosenblatt 13) Rotter, 14) Sare, 15) dr. Seinfeld, 16) Sołtysik, 17) Turski, 18) Bazes, 19) dr. Gross, 20) Schwarz, 21) dr. Lustgarten. —

emerytalnego wypracował już r. m. dr. Paszkowski i że znajduje się on już od pół roku w rękach artystów.

Wniosek komisyi-matki przyjęto.

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto.

Komisyę XI. przyjęto bez rozpraw.

Komisya XII. konsensowa.

R. m. Miedniak w dłuższem przemówieniu żali się na udzielanie przez komisyę konsensową i Magistrat konsensów osobom niefachowym i na poddzierżawianie tego przemysłu bez istotnych przyczyn. Mowca uważa, że do tej komisyi należy wybrać osoby, z przedmiotem tym dobrze obeznane, i dlatego wnosi, aby wybór komisyi konsensowej odroczyć.

R. m. Rotter i dr. Gross popierają ten wniosek.

R. m. dr. Seinfeld, oświadczając się za odroczeniem wyboru, wnosi, aby komisya konsensowa składała się z 7 członków.

R. m. dr. Bąkowski polemizuje z wywodami r. m. Miedniaka.

R. m. Daszyński popiera wniosek r. m. dra Seinfelda, domagając się sanacyi stosunków, obecnie w tych sprawach istniejących.

R. m. Miedniak motywuje w dalszym ciągu swój wniosek.

Przewodniczący upomina r. m. Miedniaka z powodu użycia nieodpowiednich wyrażeń w swem przemówieniu.

I. wiceprezydent dr. Leo wnosi poprawkę do wniosku komisyi-matki w tym kierunku, aby w miejsce r. m. dra Szarskiego, który rezygnuje z zasiadania w tej komisyi, wybrać r. m. Schwarza.

Wniosek r. m. Miedniaka upadł.

Na żądanie r. m. Rottera, należycie poparte, Przewodniczący zarządza głosowanie imienne nad wnioskiem r. m. dra Seinfelda.

Do skrutynium zaprasza Przewodniczący r. m. Schwarza, Bartoszewicza i dra Seinfelda.

Głosujących 50, absolutna większość głosów 26. Za wnioskiem r. m. dra Seinfelda głosów 19, przeciw 31. Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Przyjęto wniosek komisyi-matki z poprawką I. wiceprezydenta dra Leo.

Wniosek komisyi-matki co do **komisyi XIII. dla targowicy w Prądniku białym** przyjęto.

Komisye XIV. i XV. przyjęto.

Komisyę XVI. przemysłową przyjęto z dodatkiem sprawozdawcy, aby wybrać r. m. Suskiego, jako 26-go członka.

Komisye XVII. i XVIII. przyjęto.

Komisyę XIX. węglową przyjęto z dodatkiem sprawozdawcy, aby liczbę członków powiększyć o 3, wybierając r. m. Schmelkesa, Markusa i Daszyńskiego.

Komisye XX. i XXI. przyjęto bez rozpraw.

Komisyę XXII. inwestycyjną przyjęto z dodatkiem sprawozdawcy, aby liczbę członków powiększyć o 4, wybierając r. m. Bazesa, dra Grossa, Schwarza i dra Lustgartena.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9 wieczorem. —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 12. Kraków, dnia 10 października 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 69.756/902.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 czerwca do 31 lipca 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 240. Okulary.
„ 243. Klucz wertheimowski.
„ 244. 5 kluczy.
„ 245. Klucz.
„ 246. 3 klucze.
„ 247. Żakiet, chusteczka i koronka.
„ 248. Portfel z kartką zastawniczą i kartami wizytowemi.
„ 249. Kartka zastawnicza.
„ 250. Książka do modlenia.
„ 251. 2 klucze.
„ 252. Portmonetka.
„ 253. Kartka zastawnicza.
„ 254. Zegarek.
„ 255. Książka do modlenia.
„ 256. 4 chusteczki do nosa.
„ 257. Kwit z podpisem S. A. Krzyżanowski.
„ 258. Woreczek z 47 hal. i 2 kartkami loteryjnemi.
„ 259. Bilet roczny na wystawę Sztuk piękn. r. 1902.
„ 260. Kartka zastawnicza.
„ 261. 5 kluczyków.
„ 262. Notatnik Jana Stefańskiego.
„ 263. Torebka do podróży z wędlinami.
„ 264. Worek z 19 Kor. 88 hal.
„ 265. Książka do modlenia.
„ 267. Pudełko z broszką oraz torebka.
„ 268. Portmonetka z 7 hal. oraz 3 agrafki.
„ 269. Pugilares z 90 hal.
„ 270. 10 nóżek do pieca.
„ 271. Przyrząd do czyszczenia paznokci.
„ 272. Zegarek damski z łańcuszkiem.
„ 7823. — 22 hal.
„ 273. Książka do nabożeństwa.
„ 274. Torebka, chusteczka do nosa i na głowę.
„ 275. Kaftanik.
„ 277. Broszka.
„ 283/8019. Sakiewka z 2 Kor. 8 hal.
„ 284. Książka do nabożeństwa.
„ 286. Pierścionek złoty.
Art. 287. Medalik srebrny.
„ 288. Dwa klucze.
„ 289/8020. Pugilares z 3 Kor. 40 hal.
„ 290/8021. Sakiewka z 2 Kor. 60 hal.
„ 291. Paszport Wilhelma Ornatowskiego.
„ 292. Portfel z kilkoma losami.
„ 293. 7 kluczyków na kółku.
„ 294. Chustka do odziewania.
„ 295. 5 kluczy.
„ 296. Kartka zastawnicza.
„ 297/8022. Torebka z 2 Kor.
„ 298. Książka p. t. „Duch puszczy“.
„ 299. Notatnik.
„ 300. Serwetka.
„ 301. Książka do nabożeństwa.
„ 302. Kocyk.
„ 8023. 10 Koron.
„ 8031/303. Ridicule z torebką, 33 hal. i kluczykiem.
„ 304. Zegarek z łańcuszkiem.
„ 305. Klucz wertheimowski.
„ 306/8024. Chustka oraz pugilaresik z 60 hal.
„ 310. 16 kluczy na kółku.
„ 311. 2 klucze.
„ 312. Zegarek z dewizką.
„ 313. 12 łańcuszków do zegarków.
„ 314. 3 klucze.
„ 315. Klucz do drzwi.
„ 316. Książka niemiecka do modlenia.
„ 317. Klucz.
„ 318. Pasek damski.
„ 319. Pierścionek.
„ 320. Pierścionek.
„ 321. Para kamaszków i ubranie marynarkowe.
„ 322. Para cholewek.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Zegarek i szpilka srebrna.
2. Suczka z obrożą.
3. Pies mały.
4. Pies z obrożą.
5. Pugilares z 32 hal.

Nadto przechowane są w Kasie miejskiej:

1. Książka do modlenia.
2. Książka do modlenia.
3. Książka p. t. „Książka do nabożeństwa“.
4. 9 sztuk broszurowanych podręczników do modlitwy.
5. 10 intencyi miesięczn. z r. 1901.

6. Notatnik do zapisywania zamówień firmy Jakubowski i Jarra.
7. Lusterko.
8. Lampka naftowa.
9. Różne kawałki płócienne.
Od 1—9, znalezione w styczniu b. r. (Art. 227).
10. Zarzutka.
11. Para kalesonów.
12. Para skarpetek.
13. Para rękawiczek.
14. Koszula.
Od 10—14, znalezione w kwietniu b. r. (Art. 224).

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III. Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 17 września 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r

L. 62.968/902
I.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat podaje do wiadomości osób interesowanych, że **kwatery VII. i XII. na cmentarzu miejskim będą przekopywane na groby.**

Zamieszczając poniżej wykaz ś. p. zmarłych, pochowanych w grobach zwyczajnych na powyższych kwaterach na cmentarzu miejskim, na których znajdują się pomniki, płyty lub krzyże, wzywa się strony interesowane, któreby zamierzały wydobyć szczątki tych ś. p. zmarłych i na inne stałe miejsce na cmentarzu przenieść, aby bezzwłocznie, a najdalej do 15 października 1902 wniosły do Magistratu podanie na stemplu 1 Kor. o zakupno gruntu na grób stały na właściwem miejscu, tudzież o exhumacyę, gdyż po upływie tego terminu wszystkie groby na wymienionych wyżej kwaterach będą przekopane a pomniki z nich usunięte.

W grobach na kwaterach VII. i XII., na których znajdują się pomniki, spoczywają:

I. Na kwaterze VII. (rok 1880)

1. Jarynkiewicz Stanisław . . . . krzyż drewniany
2. Grzybowski Jan . . . . . . „ „
3. Ryżkowska Salomea . . . . . „ „
4. Stefański Stanisław . . . . . „ „
5. Kuchanowicz Józef . . . . . „ „
6. Mildner Henryk . . . . . . płyta kamienna
7. Letronne Horacy . . . . . . „ „
8. Szpengler Marya . . . . . . „ „
9. Żydzik Franciszka . . . . . . krzyż drewniany
10. Rusiński Ignacy . . . . . . „ „
11. Ber Franciszek . . . . „ „
12. Rup Walenty . . . . „ „
13. Struzik Michał . . . . „ „
14. Majka Józef . . . . pomnik kamienny
15. Ditrich Antoni . . . . „ „
16. Poppera Franciszka . . . . . „ „
17. Widuchowska Leokadya . . . „ „
18. Fox Franciszek . . . . „ „
19. Nieczytelne dwa pomniki z krzyżami żelaznymi.

II. Na kwaterze XII. (rok 1879)

1. Janeczek Jan . . . . krzyż drewniany
2. Snochowski Leonard . . . . . „ „
3. Szyjewska Marya . . . . . . krzyż blaszany
4. Latinik Antoni . . . . płyta kamienna
5. Pichel Helena . . . . „ „
6. Kuliszeki Staś . . . . krzyż drewniany
7. Bandrowski Staś . . . . . . „ „
8. Jaroszowie Oleś i Pelunia . . . „ „
9. Porard Erwin . . . . krzyż żelazny
10. Żublewska Karolina . . . . . krzyż blaszany
11. Paleczek Elżbieta . . . . . . krzyż drewniany
12. Totka Józef . . . . pomnik kamienny
13. Osiciński Konstanty Ks. . . . „ „
14. Wasik Bartłomiej . . . . . . krzyż drewniany
15. Szwed Józef . . . . „ „
16. Steczkowska Helena . . . . . pomnik kamienny
17. Schulda Jakób . . . . krzyż drewniany
18. Dutkiewicz Honorata . . . . „ „
19. Świtkowski August . . . . . płyta kamienna
20. Janiszewska Ludwika . . . . „ „
21. Kucielska Katarzyna . . . . . krzyż żelazny
22. Ganszer Antoni . . . . . . płyta kamienna
23. Nieczytelne 4 krzyże żelazne.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 20 września 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (4. w kad. XII.) **z dnia 14 lipca 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.
Radców miejskich obecnych **47.**

Radcy miejscy: Bartoszewicz, dr. Benis, Daszyński, Epstein, dr. Górski, Jawornicki, dr. Kasparek, Katyński, Kawecki, Klemensiewicz, I. wiceprezydent dr. Leo, dr Łepkowski, dr. Pareński, dr. Paszkowski, dr. Ponikło, dr. Rosenblatt, Slęk, ks. dr. Spis, dr. Szarski, Szatkowski i hr. Wodzicki — (**21**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy Suski i dr. Ulanowski — (**2**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 25 po południu.

Sekretarz odczytuje prośbę **praktykantów miej. Wydziału obrachunkowego** o przyznanie im kwaterowego w kwocie 240 koron i prawa do dwóch pięcioleci po 100 kor. Odesłano do Sekcyi III. (L. 52.821). —

R. m. **Turski**, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Ze względu, iż z inicyatywy Komitetu obywatelskiego wznowiony zostaje obchód rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem; ze względu, iż obchód ten, przekazany „po wsze czasy" przez króla Władysława Jagiełłę miastu Krakowu, był w nim święcony uroczyście aż do roku 1794, a tylko wskutek politycznych stosunków przerwany; ze względu nakoniec, że zwycięstwo pod Grunwaldem było ważnym faktem dziejowym:

Rada miasta Krakowa uchwali!

Wobec wznowienia w dniu 15 lipca 1902 roku **uroczystego obchodu rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem**, Rada miasta Krakowa przyjmie zbiorowy udział w tym obchodzie, uznając go jako przekazaną przez tradycyę uroczystość narodową.

Nagłość sprawy uchwalono.

Wnioskodawca wniosek swój uzasadnia w następujących słowach:

Świetna Rado! Zwycięstwo pod Grunwaldem jest faktem o dziejowej doniosłości. Wprawdzie dzięki brakowi „polskiej buty" nie wyzyskaliśmy zwycięstwa na leżycie i nie zmiażdżyliśmy zwyciężonych, niemniej jednak potęga krzyżacka została złamaną i na długi szereg lat zostało zabezpieczone panowanie „prawa przed siłą". Kraków pamiątkę tego faktu dziejowego uroczyście święcił przez cztery wieki blisko, aż do czasu, w którym nasi, do niedawna bardzo wierni lennicy — najlepsi do niedawna sprzymierzeńcy — Prusacy — uroczystość tę zgnietli.

Obecna uroczystość pojawia się w całym kraju z żywiołową, że tak powiem, siłą i ogarnia całą tę część Polski, w której wolno czuć i myśleć po polsku. Radzie miasta Krakowa przystoi w zbliżającym się obchodzie zająć poważne stanowisko. Zdarzył się wprawdzie wypadek, że wznowienie obchodu tej uroczystości nastąpiło dzięki tym właśnie, którzy ją zgnietli, że w ten sposób obchód ten nabiera charakteru wielkiego narodowego protestu. Jeżeli jednak naród, obrażony w swoich uczuciach, taki protest wnosi, to nas przy tym proteście brakować nie powinno! Jesteśmy narodem niesłychanie uprzejmym — do tego stopnia, że boimy się samego wyrazu „demonstracya", że mówimy z pewnym lękiem i lekceważeniem o „demonstracyach bezcelowych". Czy będzie to demonstracya? Czy będzie to demonstracya bezcelowa? Nie śmiem tego twierdzić. A gdyby ją nazwać można bezcelową, to w takim razie demonstracyą bezcelową jest również w Poznańskiem każdy protest, wniesiony przez ojca, któremu krzywdzą dziecko, bezcelowym jest protest obywatela, któremu gwałcą prawa językowe i narodowe. Bezcelową demonstracyą nazwiemy w takim razie arcylojalną enuncyacyę Sejmu prowincyonalnego w Poznaniu, a także bezcelową demonstracyą będą misterne i nader subtelne, bo aż komentarzy wymagające, przemówienia naszych posłów w Radzie państwa i w Sejmie

Świetna Rado! My więzami wielkiej polityki i arkanami misternej dyplomacyi nie jesteśmy tak dalece krępowani, aby w sprawie, dotyczącej naszej narodowości, nie mieć większej śmiałości słowa a osobiście i czynu! Możemy więc znieść, jeżeli w toku obchodu zdarzy nam się posłyszeć proskrybowaną nazwę „Malborg" — możemy znieść, jeżeli uszu naszych doleci cytat słów „o sarmackiej bucie i polskiej zuchwałości", wyrzeczonych ongi jeszcze na zamku malborskim do posłów węgierskich przez Wielkiego mistrza Ulricha v. Jungingen!

Świetna Rado! Fakta historyczne powtarzają się nie dlatego, aby to było koniecznością dziejową, ale dlatego, że historya dostarcza nam nadmiar ludzi, którym się wydaje, że są na miarę Fidyasza skrojeni. Stąd sztuczne Cezary, stąd sztuczne Achille, stąd nakoniec się dzieje, że nawet prochom Ulricha v. Jungingen nie dają spoczywać spokojnie w podziemiach Malborga. A gdy togę Cezara lub dolman Atylli lub nakoniec krzyżacki płaszcz trzeba zastąpić teatralnym kostyumem — to łacno zdarzyć się może, że zamiast grozy tragedyi wychyli się z fałdów wykrzywiona maska farsy, co w danym wypadku jest.... lepiej. Ale i farsa zaboli, jeżeli znajdzie poklask wśród jej najbliższych i jest manifestacyą; wtedy pociąga za sobą odruch w formie protestu narodowego, a ten jest naturalny.

Świetna Rado! Kraków więcej niż inne miasta jest powołany do poważnego udziału w tym obchodzie. Że tak jest, wskażę na kilku faktach historycznych. Nazwisko stolicy jest ściśle związane z samą bitwą.

Na polu walki dwa hasła wojenne, na ten dzień wydane, rozbrzmiewały: „Kraków" i „Wilno".

Bezpośrednio po bitwie goniec królewski Mikołaj Morawiec przywiózł do Krakowa pierwsze pisma królewskie, donoszące o zwycięstwie: do królowej, prymasa i do panów rajców krakowskich; pierwsze „Te Deum" odśpiewano w kościele Maryackim za inicyatywą tychże rajców. Król zaraz po bitwie przyjechawszy do Krakowa, po zawieszeniu chorągwi na Wawelu, stanowi za zgodą stanów świeckich i duchownych, by „po wsze czasy" i we wszystkich miastach obchodzono dzień rozesłania apostołów jako dzień wielkiego zwycięstwa pod Grunwaldem.

Panowie rajcy krakowscy ślubują i dotrzymują ślubu do roku 1794 aż do inwazyi pruskiej. —

Przemówienie to przyjęto oklaskami. — Wniosek r. m. Turskiego przyjęto jednomyślnie. —

Sekretarz Rady odczytuje **pisma Komitetu obchodu rocznicy pod Grunwaldem:**

a) z zaproszeniem Prezydenta i Rady miejskiej do wzięcia udziału w uroczystości, t. j w nabożeństwie i uroczystym pochodzie na Wawel (L. 461/1902 pr.);

b) z prośbą o udzielenie subwencyi na urządzenie uroczystości. (L 470/1902 pr).

Na wniosek r. m. Kosobuckiego uchwalono Komitetowi udzielić subwencyi w kwocie 1000 Koron. —

Uchwalono udzielić urlopów:

R. m. **X. drowi Spisowi** na dwa miesiące; r. m. **Jawornickiemu** do końca sierpnia; r. m. **drowi Benisowi** na 6 tygodni od 14 sierpnia; r. m. **Szatkowskiemu** na 3 tygodnie; r. m. **drowi Ponikle** na 6 tygodni; r. m **Klemensiewiczowi** na 2 miesiące; r. m. **Slękowi** na 6 tygodni; I. wiceprezydentowi **drowi Leo** do końca sierpnia; r. m. **Bartoszewiczowi** do końca sierpnia; r. m. **drowi Horowitzowi** do końca września; r. m. **drowi Rothweinowi** od 16 lipca do 1 września; r. m. **Maciołowskiemu** od 16 lipca do 1 września; r. m. **Judkiewiczowi** od 17 lipca do 1 września; r. m. **Federowiczowi** na cztery tygodnie; r. m. **Sędzimirowi** do 31 sierpnia; r. m. **drowi Guńkiewiczowi** do 31 sierpnia; r. m. **Chylińskiemu** do 31 sierpnia; r. m. **drowi Frühlingowi** do 31 sierpnia;

r. m. **Sulikowskiemu** do 31 sierpnia; r. m. **drowi Bobilewiczowi** od 15 lipca na 4 tygodnie. —

R. m. dr. S e i n f e l d, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wobec faktów połamania żeber chorym w szpitalu obłąkanych, wobec opłakanego budynku, w którym mieszczą się chorzy — Rada udaje się do Rządu i Wydziału krajowego z usilną prośbą, aby bezzwłocznie przystąpiono do **budowy szpitala dla okłąkanych w Krakowie.**

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. D o m a ń s k i wyjaśnia, że sprawą budowy szpitala dla obłąkanych zajmowała się już Komisya sanitarna i Rada miejska, która uchwaliła też wniosek o budowę szpitala w Krakowie, i w tej mierze wysłano memoryał do Wydziału krajowego.

R. m. dr. T r z e b i c k y popiera wniosek r. m. dra Seinfelda.

R. m. dr. C y b u l s k i zwraca się z prośbą do Przewodniczącego, aby w najkrótszym czasie zwołał Komisyę sanitarną celem rozpatrzenia sprawy budowy nowego szpitala.

W dalszej dyskusyi zabierają głos r. m. Rotter, Bujwid, dr. Bandrowski, dr. Seinfeld, Markus, dr. Domański, Dr. Trzebicky.

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto. (L. 74152/902).

R. m. dr. G r o s s zapytuje, dlaczego dotąd nie przedłożono Radzie miejskiej **operatu w sprawie uwolnienia od podatków domów, przebudowanych ze względów sanitarnych lub komunikacyjnych?**

R. m. R o t t e r wyjaśnia, że elaborat, wypracowany przez Magistrat, posiada braki takie, że bez znaczniejszych przeróbek nie można go przedłożyć Sejmowi.

Przewodniczący wyjaśnia, że Komisya, wybrana przez Radę miejską dla tej sprawy, nie mogła się jeszcze zebrać, przytem zauważa, że sprawę trzeba dokładnie przygotować, aby Sejm nie odrzucił elaboratu, jak się to stało z identyczną ustawą dla m. Lwowa.

R. m. dr. G r o s s zauważa, że wedle projektu, wypracowanego przez budownictwo miejskie, z ulg podatkowych korzystałoby tylko 290 objektów; — wnosi, aby do Komisyi, dla tej sprawy wybranej, Rada zaprosiła jeszcze r. m. Sarego.

R. m. B i r n b a u m wnosi, aby do powyższej Komisyi zaprosić także r. m. dra G r o s s a, jako wnioskodawcę.

Wnioski r. m. dra Grossa i Birnbauma przyjęto. (L. 74151/902). —

R. m. dr. B u j w i d zapytuje Przewodniczącego, czy stosownie do zapadłej na poprzedniem posiedzeniu uchwały prosił imieniem Rady dra K a s p a r k a o cofnięcie rezygnacyi z godności radcy miejskiego.

P r z e w o d n i c z ą c y odpowiada, że zastosował się do życzenia Rady i udał się do prof. Kasparka, lecz tenże oświadczył, że rezygnacyi cofnąć nie może.

R. m. dr. S e i n f e l d uprasza Przewodniczącego, aby zarządził powołanie następcy w miejsce ustępującego r. m. dra Kasparka.

P r z e w o d n i c z ą c y oświadcza, że sprawę tę przedstawi Sekcyi III. (L. 400/92 pr.) —

R. m. S u l i k o w s k i wnosi, aby **przybrać chorągwiami gmachy miejskie w dniu uroczystości Grunwaldzkiej.**

P r z e w o d n i c z ą c y oznajmia, że wydał już odpowiednie zarządzenia. —

P r z e w o d n i c z ą c y wyjaśnia w odpowiedzi na pismo, wniesione przez kilku radców miejskich w sprawie wydrukowania referatu o **założenie miejskiego urzędu pracy**, że Magistrat dotychczas nie miał zamiaru referatu tego drukować, obliczono jedynie na wszelki wypadek w przybliżeniu koszt druku — uważa przeto sprawę tę za załatwioną.

Wyjaśnienie to przyjęto do wiadomości. —

Radca Mgtu Skrzyniarz, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Sekcyi III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Mgtu oraz Prezydenta w sprawach budowniczych, tudzież we wszystkich innych sprawach zakresu własnego, powierzonem zostaje Komisyi wybieralnej z Rady miejskiej.

Komisya ta składać się będzie z 15 członków, których Rada miejska ze swego grona wybierze. Komisya rekursowa wodociągowa zostaje zwiniętą.

Wszelkie rekursy odsyłane być mają przez odnośny departament bezpośrednio powyższej Komisyi rekursowej do załatwienia.

II. wiceprezydent dr. S t a n i s z e w s k i oświadcza się przeciw nagłości tej sprawy, zauważywszy, że jeżeli jest pilną, to należałoby ją zamieścić na porządku dziennym.

P r z e w o d n i c z ą c y wyjaśnia, że wniosek powyższy został mu zbyt późno oddany, już po ułożeniu porządku dziennego.

R. m. dr. S e i n f e l d oświadcza się za zatrzymaniem dawnego sposobu wyboru tej komisyi, t. j. aby składała się ona z delegatów poszczególnych Sekcyi.

P r z e w o d n i c z ą c y cofa tę sprawę z pod obrad. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Gmina miasta Krakowa przyjmuje oświadczenie prof. Emila Godlewskiego, dyrektora studyum rolniczego Uniwersytetu Jagiell. w Krakowie, zawarte w jego podaniu z 30 czerwca b. r. L. 54669, że na **kupno gruntu pod zakład weterynaryjny studyum rolniczego Uniw. Jagiell.** złoży Gminie miasta Krakowa kwotę 8000 Kor., z ofiarności obywatelskiej pochodzącą, w razie odstąpienia tego gruntu c. k. Rządowi na powyższy cel.

2) Gmina miasta Krakowa oświadczy c. k. Rządowi gotowość odstąpienia gruntu miejskiego, mianowicie parceli V. a. lk. 2076 w obszarze około 375 □ °. na cele studyum rolniczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, mianowicie na zakład weterynaryjny, za cenę ryczałtową 8000 Kor., która pokryta zostanie sumą 8000 Kor., na zakupno tego gruntu przez p. Emila Godlewskiego złożyć się mającą, oraz pod warunkami, jakie zawiera kontrakt kupna sprzedaży z dnia 14 grudnia 1901 roku, z c. k. Rządem już zawartej, o odstąpienie parceli V. b. i V. c. na cele studyum rolniczego.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia Rada miejska obok Prezydenta miasta, II wiceprezydenta dra Walentego Staniszewskiego i r. m. dr. Stanisława Domańskiego.

4) Czuwanie nad wykonaniem powyższej uchwały przekazuje się Sekcyi ekonomicznej.

R. m. dr. Bujwid i dr. Bandrowski popierają wniosek Sekcyi I.

R. m. dr. Bąkowski, oświadczając, że Gmina poniosła już w tej sprawie znaczne ofiary, a obecnie proponowane ustępstwo nie gwarantuje, aby Gmina nie była narażona na dalsze ofiary, wnosi, aby nad wnioskami Sekcyi I. przejść do porządku dziennego.

R. m. dr. Domański popiera wniosek Sekcyi I.

R. m. dr. Frühling wnosi, aby jako warunek sprzedaży zakreślić termin dwuletni, w którym c. k. Rząd zobowiązałby się rozpocząć budowę gmachu dla studyum rolniczego.

Sprawozdawca wyjaśnia, że Rada miejska termin taki już wyznaczyła, jednak właśnie ta okoliczność sprawę budowy opóźniła tak, że warunek ten przy następnych rokowaniach z c. k. Rządem opuszczono.

R. m. Frühling wobec tego wyjaśnienia wniosek swój cofa.

Wniosek r. m. dra Bąkowskiego upadł.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto. (L. 54669). —

R. m. Chyliński wnosi, aby zakończyć na tem posiedzenie jawne i przejść do posiedzenia tajnego.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza się przeciw temu wnioskowi.

Wniosek r. m. Chylińskiego przyjęto.

Wobec powyższej uchwały zamyka Przewodniczący o godzinie 6 minut 50 wieczorem posiedzenie jawne a zarządza tajne.

Po ukończeniu posiedzenia tajnego o godzinie 8 minut 30 wieczorem, otwiera Przewodniczący w dalszym ciągu posiedzenie jawne.

Radca Mgtu Buczkowski imieniem Sekcyi IV. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi dla sprawy teatru ludowego w Krakowie udziela się jednorazowy zasiłek w kwocie 2.000 koron, a to w celu umożliwienia dalszej egzystencyi tej instytucyi (dodatkowy wniosek Sekcyi skarbowej) z tem zastrzeżeniem, że z kwoty tej potrącić należy przedewszytkiem zaległe gminie należytości za gaz i opłaty na fundusz ubogich, przypadające po dzień 1 lipca b. r. do wysokości 1.000 koron, resztę zaś, to jest minimum 1000 koron, należy wypłacić Komitetowi dla sprawy teatru ludowego.

R. m. dr. Seinfeld wnosi poprawkę, aby opuścić zastrzeżenie, proponowane przez Sekcyę II., i zapytać, czy Dyrekcya teatru ludowego mogłaby być zwolnioną od obowiązku składania opłaty na fundusz ubogich miejscowych.

R. m. dr. Bandrowski i Maciołowski popierają wniosek Sekcyi IV, a sprzeciwiają się dodatkowemu wnioskowi Sekcyi II.

R. m. Sędzimir oświadcza się za ograniczeniem zastrzeżenia, podanego przez Sekcyę II., w tym kierunku, aby w razie uchwalenia subwencyi strącić z niej należytość za urządzenie instalacyi gazowej.

Na wniosek r. m. dra Lustgartena uchwalono dyskusyę zamknąć.

Sprawozdawca wyjaśnia, że opłaty od przedstawień teatralnych na fundusz ubogich wymierza c. k. Dyrekcya Policyi.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto. (L. 51953). — Zastrzeżenie, objęte wnioskiem dodatkowym Sekcyi II., upadło.

Przewodniczący zapytuje, do czyich rąk należy wypłacić uchwaloną subwencyę.

R. m. dr. Frühling wyjaśnia, że do rąk Komitetu, który założył teatr ludowy, a gdyby tenże już się rozwiązał, do rąk dyrektora tego teatru, p. Zawadzkiego.

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący o godzinie 9 wieczorem zamyka posiedzenie. —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 13. Kraków, dnia 10 listopada 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 77065.
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 sierpnia 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 331. Notatnik Witołda Cywińskiego.
„ 332. Rozkład jazdy.
„ 333. 4 kluczyki na kółku.
„ 334. Koc.
„ 335. Łańcuszek z wisiorkami.
„ 336. Kartka zastawnicza zakładu Angelusa.
„ 337/8950. Pugilaresik z 7 kor. 40 hal.
„ 338. Dwie chustki.
„ 339. Serdaczek.
„ 340. Parasolka
„ 341. Zegarek z łańcuszkiem.
„ 342. Klucz.
„ 343. Kaftanik.
„ 344. Parasol.
„ 345. Okulary.
„ 346. Pelerynka.
„ 347. Kartka zastawnicza Banku pobożnego.
„ 348/8951. Pugilares z 40 hal.
„ 349. Kuferek.
„ 350. 3 kluczyki.
„ 351. Cwikier.
„ 352. Laska.
„ 353. Płaszcz gumowy.
„ 354/8952. Pugilares z 1 Kor. 25 hal.
„ 355. Zegarek z łańcuszkiem.
„ 356. Książka do modlenia i karty wpisowe Jana i Anny Banaszewskich.
„ 357. Parasolka.
„ 358. Łańcuszek.

B) Pozostałe w rękach znalazców:
Deska. —

Nadto znaleziono w Krakowie w b. m.:
Filcowy kapelusz. —

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III. Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24 września 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 85.355.
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 września 1902 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 1028 4 gorsety.
„ 1029 Torebka z książeczką do modlenia, okularami i chusteczką.
„ 1030 4 sznury korali.
„ 1031 Para rękawiczek i pończoch.
„ 1032 Klucz.
„ 1033 Zarzutka.
„ 1034 Parasol.
„ 1035 Klucz.
„ 1036 Koronka.
„ 1037 Chustka.
„ 1038 Bluzka.
„ 1039/9910 Portmonetka z 7 Kor. 85 hal., kilkoma markami poczt. i 2 staremi monetami.
„ 1040 Bransoletka.
„ 1041 Zbiór biletów wizytowych w oprawie.
„ 1042 Książka udziałowa „Fortuny“ Antoniego Kaciczka.
„ 1043/9911 Pugilares z 1 Kor. 4 hal.
„ 1044 Cwikier.
„ 1045 Torebka.
„ 1046 Pelerynka dziecinna.
„ 1047 Zegarek damski z dewizką.
„ 1048 Pasek damski.
„ 1049 Różaniec.

Art. 1050/9912 Pugilares z 12 hal, receptą i zepsutą broszką.
„ 1051 Parasol i laska.
„ 1052 Flaszka wody mineralnej.
„ 1053 Kluczyk.
„ 1054 Książeczka do nabożeństwa.
„ 1055 Marynarka.
„ 1056 2 kartki zastawnicze tut. Kasy Oszczędności.
„ 1057 Ścierka.
„ 1058/9913 Pugilares z 2 Kor.
„ 1059/9914 Sakiewka z 10 hal.
„ 1060 Śpiewnik kościelny.
„ 1061 „Partial obligation".
„ 9915 20 koron.
„ 1062 Klucz.
„ 1063 Bilet egzekucyjny Kalmana Klecha.
„ 1064 Pugilares z kartką zastawniczą Angelusa i 2 obrączkami ślubnemi.
„ 1065 Klucz.
„ 1066/9916 Pugilaresik z 1 Kor. 28 hal.
„ 1067 2 książki p. t. „Dzieje biblijne" i „Arkusz wypłaty".
„ 1068 2 instrumenta chirurgiczne.
„ 1069 Koszula.
„ 1070 Pasek damski.
„ 1071 Klucz.
„ 1072 3 kluczyki wertheimowskie.
„ 1073 Tobołek z 2 chustkami i starzyzną.
„ 1074 Kartka zastawnicza tut. Kasy Oszczędności.
„ 1075 Bluzka.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1. Papuga.
2. Pugilares z 4 hal., kwitem Tow. wzaj. ubezp., kartką zastawniczą tutejszej Kasy Oszczędności i kwitem na paszę.

Nadto przechowany jest w Kasie miejskiej:
Art. 362 Surdut, znaleziony w sierpniu 1902.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do III. Wydziału Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24 października 1902.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 87207/I.

OBWIESZCZENIE.

Z powodu otwarcia ruchu kolei elektrycznej w Krakowie na nowo zbudowanych liniach: Długa—Rynek—Zwierzyniecka, Rynek—Szewska—Park Dra Jordana i Rynek—Sienna—Starowiślna—Dietlowska, wydaje Magistrat, po porozumieniu się z c. k. Dyrekcyą Policyi, celem zapewnienia swobodnego ruchu kolei elektrycznej na wszystkich obecnych liniach, jak również celem zapobieżenia wypadkom, następujące postanowienia:

I. Tak Publiczność, jak i zarząd kolei elektrycznej obowiązani są przestrzegać ściśle miejscowych przepisów porządkowych, odnoszących się do swobody komunikacyi na ulicach i placach, przez które przechodzi kolej elektryczna, jak również przepisów ustaw państwowych i rozporządzeń ministeryalnych, odnoszących się do ruchu kolei małych, do których kolej elektryczna w Krakowie należy.

II. Tak wozy kolei elektrycznej, jak i zwykłe wozy, powozy, dorożki, wózki ręczne itp. jechać winny zawsze lewym torem, względnie lewą stroną ulicy; w ten sposób uniknie się spotkania wozów zwyczajnych z wozami kolei elektrycznej.

Wozom ciężarowym nie wolno przejeżdżać ulicami wązkiemi, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej.

Ulicą Sienną na przestrzeni od Rynku głównego do Małego Rynku ani wozami ani konno przejeżdżać nie wolno; dozwolonym jest tylko dojazd dorożek i wozów ciężarowych do domów, na tej przestrzeni ulicy Siennej położonych.

W ulicy Siennej wolno chodzić tylko chodnikiem, leżącym po lewej ręce przechodnia.

Tak wozy kolei elektrycznej jak i zwykłe wozy mogą na tej przestrzeni ulicy Siennej jechać tylko bardzo wolno.

Na moście Zwierzynieckim nie wolno mijać się wozom tramwajowym ze zwykłymi wozami.

Na mostach w ulicach Zwierzynieckiej i Wolskiej wolno przechodzić jedynie chodnikami bocznymi, położonymi po lewej ręce przechodnia.

W poprzek torów kolejowych nie wolno stawać z jakimikolwiek wozami.

Wszelkie wozy i pojazdy, wyjeżdżające z ulic i placów, krzyżujących się z torami kolejowymi, winny jechać zawsze wolno.

Na torach kolejowych lub w bezpośredniej bliskości tychże nie wolno wozom i powozom wszelkiego rodzaju zatrzymywać się dłużej nad konieczną potrzebę; winny one być tak ustawione, aby przy zbliżaniu się wozu elektrycznego mogły być natychmiast usunięte.

Jeżdżenie po szynach kolejowych wózkami ręcznymi w jakimkolwiek kierunku jest surowo wzbronione.

III. Na torach kolei elektrycznej pomiędzy szynami i obok tychże na odległość jednego metra w czasie, przeznaczonym dla ruchu kolei elektrycznej, nie wolno składać przedmiotów, któreby przeszkadzały swobodnemu ruchowi wozów kolejowych; z tego powodu składanie mebli, węgla, drzewa, towarów, materyałów budowlanych, lodu i t. p. winno się odbywać w przecznicach, lub też na miejscach poza torami kolejowymi, jeżeli szerokość ulicy na to pozwala.

Składanie tych przedmiotów na torach kolejowych, między szynami i bezpośrednio obok tychże, dozwolone jest tylko w czasie, kiedy ruch kolejowy nie odbywa się, mianowicie przed rozpoczęciem i ukończeniem dziennego ruchu.

Składanie wymienionych wyżej przedmiotów na chodnikach, jak również wjeżdżanie na chodniki wozami, wózkami i t. p. jest bezwarunkowo wzbronione.

IV. W razie niezwykłych wydarzeń elementarnych, jak np. gwałtownych burz i zawiei śnieżnych, gęstej mgły, jak również w czasie ogólnego zrzucania śniegu z dachów domów, położonych przy ulicach, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej, ruch wozów kolei elektrycznej będzie wstrzymany, a względnie zwolniony lub ograniczony.

V. Przed pogotowiem straży pożarnej, spieszącem do ognia, przed procesyami, publicznymi pochodami, konduktami pogrzebowymi, w razie ustawienia lub przemarszu wojska i t. p. w ulicach, przez które prowadzi tor kolei elektrycznej, nadto w wypadkach wyjątkowych na wyraźne wezwanie posterunku straży policyjnej, ruch wozów elektrycznych ma być wstrzymany na tak długo, dopóki powód wstrzymania nie ustanie.

VI. Dla przestrogi Publiczności będą umieszczone na wozach elektrycznych latarnie kolorowe; na przodzie wozu latarnia biała, z tyłu wozu latarnia czerwona; zatem latarnia biała wskazuje zbliżanie się, czerwona zaś oddalanie się wozu elektrycznego.

Służba kolejowa winna o każdej porze dawać znaki ostrzegające dzwonkiem, zwłaszcza przy dojeżdżaniu do ulic poprzecznych, tudzież do poprzecznych ulicznych przejazdów i przechodów. Na znak dzwonka winien każdy usunąć się spiesznie z toru przynajmniej na odległość 1 metra od zewnętrznej szyny kolejowej, lub też zejść na chodnik uliczny.

Wogóle Publiczność winna bacznie uważać na znaki dzwonka, zwłaszcza jadący konno lub powozem, oraz wychodzący lub wyjeżdżający z domów, położonych przy torach kolejowych.

W interesie bezpieczeństwa Magistrat zwraca uwagę Publiczności, że dotykanie się przewodów elektrycznych (drutów), czy to bezpośrednio rękami, czy też za pomocą przedmiotów, elektryczność łatwo przewodzących, zagraża życiu.

Publiczność tak w interesie własnego dobra i bezpieczeństwa, jak i swobodnego ruchu kolejowego, powinna unikać wszystkiego, coby to bezpieczeństwo i ruch narazić na szwank mogło.

Zwraca się przytem uwagę na przepisy powszechnej ustawy karnej i rozporządzeń dla kolei żelaznych wogóle, które zakazują wszelkiego swawolnego lub rozmyślnego przeszkadzania lub tamowania ruchu kolejowego, naruszania lub uszkadzania torów, wozów, słupów, tablic, drutów przewodowych i wogóle wszelkich przedmiotów, przyborów i urządzeń kolejowych.

Rodzice, opiekunowie i osoby, odpowiedzialne za bezpieczeństwo życia i zdrowia dzieci, niedorostków, osób niedołężnych i t. p., nie powinni wpuszczać tychże na tory kolei elektrycznej.

VII. W czasie ruchu wozu elektrycznego nie wolno Publiczności wsiadać lub wysiadać. Na przystankach nie wolno wsiadać do wozu pierwej, dopóki go wysiadający nie opuszczą.

Wskakiwanie na wóz i zeskakiwanie z wozu w chwili ruchu, oraz zatrzymywanie się na stopniach jest stanowczo wzbronione.

Służba kolejowa obowiązaną jest zamknąć wejście do wozu przed puszczeniem wozu w ruch przyrządami, do tego przeznaczonymi (baryerkami).

Służbie kolejowej nie wolno wpuszczać do wozu osób nietrzeźwych, nieprzyzwoicie lub niechlujnie ubranych, jakoteż osób z widocznemi oznakami choroby zaraźliwej lub wstręt budzącej.

Jadącym koleją elektryczną nie wolno brać ze sobą przedmiotów, któreby bądź objętością swoją, bądź wonią spowodować mogły jakąś niedogodność dla współjadących.

Psów lub innych zwierząt nie wolno zabierać ze sobą do wozu. — We wozach tytoniu i cygar palić nie wolno.

Zanieczyszczanie wozów w jakibądź sposób jest surowo wzbronione.

Jadący powinni się zachowywać spokojnie i przyzwoicie. — Służba kolei elektrycznej winna się zachowywać wobec Publiczności grzecznie i uprzejmie.

Otwieranie okien wozu dozwolone jest tylko służbie kolejowej i to tylko wówczas, jeżeli nikt ze współjadących temu się nie sprzeciwi.

Służbie kolejowej nie wolno przyjmować do wozu osób więcej, niż to regulamin ruchu dla wozu przepisuje.

VIII. Niniejsze rozporządzenie tudzież rozkład jazdy i taryfa opłat mają być umieszczone wewnątrz każdego wozu.

IX. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

X. Przekraczający niniejsze rozporządzenia karani będą w myśl obowiązujących przepisów.

XI. Bliższe postanowienia, normujące prawa i obowiązki Publiczności, zarządu kolejowego i służby kolejowej, postępowanie w razie wypadków, rozkład jazdy, ruch kolejowy, a wreszcie taryfę opłat, zawiera osobny regulamin dla kolei elektrycznej, który w Dzienniku rozporządzeń dla m. Krakowa ogłoszony będzie. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24 października 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 91604/V.

WEZWANIE.

W myśl § 80 punkt 6, przepisów wykonawczych do ustawy wojskowej z dnia 11 kwietnia 1889 r. L. 41 Dz. u. p. część I., wzywa Magistrat poniżej wymienionych mężczyzn, urodzonych w r. 1867, którzy dotychczas obowiązkowi stawiennictwa wojskowego zadość nie uczynili, aby unikając surowych a w § 44, 45 i 47 powyżej powołanej ustawy przewidzianych kar, zgłosili się niezwłocznie w Wydziale V. Magistratu w Krakowie, celem dopełnienia ciążącego na nich obowiązku.

Mianowicie nie stawili się urodzeni w roku 1867:

Nr. Losu.
4½ Artl Eugeninsz Artur, syn Emila i Eugenii.
278 Aunter Mendel Saul, syn Pinkusa Eliasza i Chaji Mindli.
160 Apsel Izrael, syn Józefa Mandla i Małki.
388 Bazes Pinkus Eliasz, syn Józefa Gersona i Chaji Estery.
23 Blumenfrucht Abraham, syn Leopolda i Miny.
12 Burak Andrzej Józef, syn Jana i Wiktoryi.
10 Bernacki Zygmunt, syn Józefa i Katarzyny.
358 Ćwikliński Piotr, syn Karola i Anny.
80 Cura Józef, syn Franciszka i Justyny.
143 Dattelbaum Salomon.

115½ Dudziak Jan, syn Wojciecha.
51½ Eller Izrael, syn Mojżesza.
425 Fischlowitz Izrael, syn Berla i Feigli Perli.
400 Freundlich Wolf Hirsch, syn Joachima i Racheli.
396 Fundament Franciszek, syn Jana i Wiktoryi.
116 Görz Jan, syn Józefa i Franciszki.
410 Goldschneider Löbel, syn Samuela i Feitschy.
401 Grzybowski Bolesław, syn Franciszka i Józefy.
342 Gebürtig Leizor, syn Izraela i Chaji Laji.
161 Grochal Antoni, syn Andrzeja i Reginy.
212 Hirschberg Löbel Dawid, syn Markusa i Beili.
168 Hanzlik Stanisław, syn Bronisławy.
197 Jeleń Jan.
351 Krautler Józef, syn Nathana i Teresy.
343 Kopystyński Henryk.
225 Kaufmann Pinkus Eliasz, syn Leiby i Pessli.
181 Kops Hirsch, syn Judy i Nachy.
140 Kluska Stanisław, syn Tomasza i Waleryi.
120 Kohl Izak, syn Samuela Wolfa i Heny.
42½ Koźlak Jan, syn Tomasza i Apolonii.
86 Komorowski Władysław, syn Władysł. i Franciszki.
83½ Kolstorff Gustaw Ferdynand, syn Franciszka.
71 Künstler Izak, syn Samuela Pinkusa i Lieby.
56 Kirsch Salomon, syn Mendla.
23½ Koncki Ryszard Antoni, syn Józefiny.
223 Lewkowicz Michał, syn Arona i Hindy.
222 Lobsower Icek Leiba, syn Altera i Doby.
359 Markiewicz Ignacy, syn Feliksa i Magdaleny.
178 Maczyński vel Piechota Edmund Jan Kanty, syn Franciszka i Józefy.
102 Merker Simon, syn Abrahama i Hindy,
82 Neukorn Adolf, syn Naftalego i Süssli.
234 Prager Samuel, syn Wolfa i Ewy.
108½ Piekarski Józef, syn Józefa.
48 Reicher Löbl, syn Jakóba i Beili.
427 Schiff Salomon, syn Wolfa Berla i Rebeki Serki.
344 Schaumer Majer, syn Józefa i Reisli.
327 Senze Stanisław, syn Jana i Józefy.
146 Schaumer Salomon Meilech, syn Jakóba i Beili.
93 Silberstein Salomon, syn Markusa i Mari Gitli.
29 Schauer Aron Schmul, syn Hirscha Leiby i Mariem.
417 Wiener Markus Mordko, syn Abrahama i Ryfki Laji.
367 Wójcicki Józef, syn Kaspra i Maryi.
305 Wallner Józef, syn Ciny Leiby i Mariem Estery.
174 Werner Chaim, syn Diny.
159 Wendum Abraham, syn Mojżesza Leiby i Rebeki.
95 Weil Natali Józef, syn Abnera i Estery.
45 Weinstein Anschel, syn Mojżesza i Rosy.
156 Zyns Mojżesz, syn Izaka Meilecha i Gitli.

Jeżeli który z powyżej wyszczególnionych uczynił zadość obowiązkom służby wojskowej za inną gminę lub w innej klasie wieku popisowego, powinien o tem zawiadomić Magistrat, celem sprostowania list poborczych, w razie zaś śmierci którego z wyżej wyszczególnionych, powinni jego krewni donieść o zaszłej śmierci Wydziałowi V. Magistratu. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 8 listopada 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Mianowania urzędników i służby.

JWPrezydent miasta zgodnie z postanowieniem § 89 statutu gm. dla stoł. król. m. Krakowa z dnia 6 października 1901 (Dz. u. kr. Nr. 108) zamianował:

1. P. **Tadeusza Remigiusza** 2-ga im. **Kannenberga**, c. k. praktykanta konc. Dyrekcyi Okręgu skarbowego w Krakowie, praktykantem konc. Magistratu w XI. kl. rangi z płacą roczną w kwocie 1600 Kor. oraz z prawem do dwóch pięcioleci po 200 Kor. (Dekret z dnia 24 października 1902. L. 451/902 praes).

2. **Jana Pabijana**, nadpompiera miejskiej Straży pożarnej, sierżantem tejże Straży, z płacą roczną 1120 Kor., z umundurowaniem, bezpłatnem mieszkaniem, opałem i oświetleniem w koszarach Straży pożarnej, oraz z prawem do emerytury wedle postanowień statutu emerytalnego dla urzędników i sług Magistratu krakowskiego. (Dekret z dnia 18 października 1902. L. 80023/902).

3. **Piotra Petera**, pomocnika miejskiej Straży pożarnej, pompierem II. kl. tejże Straży, z płacą roczną 600 Kor., z umundurowaniem i wspólnem mieszkaniem w koszarach Straży pożarnej, z opałem i oświetleniem. (Dekret z dnia 28 października 1902. L. 87895/902).

4. **Michała Jonasa, Józefa Jamroza i Stanisława Paździora** pomocnikami miejskiej Straży pożarnej z płacą roczną po 480 Kor. i umundurowaniem. (Dekrety z dnia 18 października 1902. L. 82403/902). —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (1 w kad. XII.) **z dnia 23 czerwca 1902 r.**

Na posiedzeniu tem dokonała Rada zgodnie z postanowieniem § 43 statutu miejskiego **wyboru dwóch wiceprezydentów miasta**, wybierając I. wiceprezydentem r. m. **Dra Juliusza Leo**, II. wiceprezydentem zaś r. m. **Dra Walentego Staniszewskiego**. (L. 392/pr. i 394/pr. ex 1902). —

Posiedzenie tajne (2 w kad. XII.) **z dnia 14 lipca 1902 r.**

I. Rada nadała prezentę na posady nauczycielskie w miejskich szkołach ludowych, a mianowicie:

A) W szkołach męskich:

1) na posadę nauczyciela starszego w szkole im. Cesarza Franciszka Józefa p. **Erazmowi Falkiewiczowi**;

2) na posadę nauczyciela młodszego w szkole im. św. Barbary p. **Tadeuszowi Kłosińskiemu**;

3) na posadę nauczyciela młodszego w szkole im św. Floryana p. **Józefowi Grodzickiemu**.

B) W szkołach żeńskich:

4) na posadę kierowniczki w szkole im. Czackiego p. **Rozalii Markiewiczównie**;

5) na posadę nauczycielki starszej w szkole im. Czackiego p. **Franciszce Błochowej**;

6) na posadę nauczycielki młodszej w szkole im. Klementyny Tańskiej p. **Celestynie Rosenberg**;

7) na posadę nauczycielki młodszej w szkole im. Cesarzowej Elżbiety p. **Wandzie Estreicherównie**; wreszcie

8) na posadę nauczycielki młodszej w szkole im. Czackiego p. **Ludwice Rottersmanównie.** (L. 53966). —

II. **Zapewnia się przyjęcie do gminy** poddanemu rosyjskiemu **Drowi Zdzisławowi Konstantemu** 2-ga im. **Czaplickiemu,** lekarzowi, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego od c. k. Rządu, za opłatą taksy w kwocie 20 kor. —

III. **Zapewnia się przyjęcie do gminy** poddanej pruskiej **Joannie Monice** 2-ga im. **Przondzionównie,** nowicyuszce Zakonu PP. Augustyanek, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego od c. k. Rządu, za opłatą taksy w kwocie 20 kor. —

IV. **Zapewnia się przyjęcie do gminy** rosyjskiemu poddanemu **Uszerowi Silbersteinowi,** czeladnikowi w fabryce luster, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego od c. k. Rządu, za opłatą taksy w kwocie 20 kor. —

V. **Zapewnia się przyjęcie do gminy** rosyjskiej poddanej **Annie Rodziewiczównie,** nowicyuszce w klasztorze PP. Kanoniczek de Saxia, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego od c. k. Rządu, za opłatą taksy w kwocie 20 kor. —

VI. **Przyjmuje się do gminy Majera Langsama,** pomocnika handlowego, za opłatą taksy w kwocie 40 kor.

VII. **Przyjmuje się do gminy na podstawie zasiedzenia prawa przynależności** (nowela do ust. o przynależności z 5 grudnia 1896 r. Dz. u. p. Nr. 222) **148 osób,** wyszczególnionych w liście, dołączonej do niniejszego protokołu i stanowiącej jego część integralną*).

VIII. Prezydent miasta podał do wiadomości, że zasuspendował w urzędowaniu praktykanta konc. Magistratu **Mieczysława Borysiewicza,** z powodu sprzeniewierzenia sumy pieniężnej, jaka wpłynęła z realności, administrowanej przez niego jako sekwestra politycznego.

Posiedzenie tajne (3 w kad. XII.) **z dnia 18 września 1902 r.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada następujące uchwały:

I. Nad prośbą **Antoniny Winkowej** o zniżenie należytości konsensowej miejskiej od utrzymywania pensyonatu z kwoty rocznej 200 kor. do kwoty rocznej 100 kor., począwszy od 1 stycznia 1901 do 31 grudnia 1902 r, przechodzi się do porządku dziennego. (L. 14600/901). —

II. Nad prośbą **Maryi Studzińskiej** o zniżenie należytości konsensowej miejskiej od utrzymywania pensyonatu z kwoty rocznej 200 kor. do kwoty rocznej 100 kor., począwszy od 1 lipca 1899 r. do 31 grudnia 1902 roku, przechodzi się do porządku dziennego. (L. 18251/901). —

*) Lista osób, które na podstawie noweli do ust. o przynależności przyjęte zostały do gminy miasta Krakowa, będzie zamieszczoną w jednym z następujących Nrów Dziennika rozporządzeń.

III. Przyznaje się w drodze awansu p. **Bolesławowi Maleckiemu,** inspektorowi ogrodów miejskich, *ad personam* rangę IX. kl. ze wszystkimi przywiązanymi do tej rangi poborami, z zatrzymaniem dotychczasowych norm co do kwaterowego.

Posunięcie to do rangi IX. liczyć się ma od dnia 1 października 1902 r. (L. 83425/901). —

IV. Odmawia się prośbie p. **Franciszki Komorowskiej,** wdowy po emerytowanym komisarzu obwodowym, o przedłużenie datku na wychowanie dzieci Cezara i Eugenii Komorowskich, w kwocie rocznej po 360 kor. począwszy od dnia 12-go października 1901 roku. L. 82340/901). —

V. Odmawia się prośbie **Maryanny Łachetowej,** wdowy po gajowym miejskim Janie Łachecie, o przyznanie rocznego zaopatrzenia wdowiego. (L. 88488/901). —

VI. Nad prośbą p **Józefa Policzkiewicza,** emerytowanego brandmistrza Straży pożarnej, o udzielenie dwumiesięcznej zaliczki na pensyę emerytalną, przechodzi się do porządku dziennego. (L. 67864/901). —

VII. Przyznaje się p. **Kajetanowi Zembaczyńskiemu,** adjunktowi Kasy miejskiej, emeryturę w kwocie rocznej 2906 kor. 88 hal., wliczając do emerytury czas, spędzony w przymiocie dyetaryusza Magistratu, począwszy od dnia 1 kwietnia 1902 r.

Odmawia się prośbie tegoż o przyznanie mu emerytury w wysokości całej ostatniej płacy etatowej i poborów przy wymiarze emerytury policzalnych w kwocie 3270 kor., tudzież o przyznanie mu dodatku kwaterowego w kwocie 480 kor. rocznie. (L. 30598/902). —

VIII. **Odmawia się przyjęcia do gminy 107 osobom,** wyszczególnionym na liście, dołączonej do porządku dziennego*).

Posiedzenie tajne (4 w kad. XII.) **z dnia 20 października 1902 r.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada następującą uchwałę:

a) Zarządzone przez Prezydenta miasta zawieszenie w urzędowaniu **Mieczysława Maryana** 2-ga im. **Borysiewicza** przyjmuje się do wiadomości.

b) Uznaje się winnym tegoż Mieczysława Maryana 2-ga im. Borysiewicza ciężkiego przestępstwa w pełnieniu urzędowania i po myśli § 20 pragm. służb. orzeka się oddalenie go ze służby miejskiej.

c) Przyjmuje się do wiadomości, że także przeciw innym urzędnikom Wydziału II. Magistratu przeprowadzono dochodzenie dyscyplinarne i że ci będą ukarani stosownie do pragmatyki służbowej. (L. 703/pr.). —

Posiedzenie tajne (5 w kad. XII.) **z dnia 30 października 1902 r.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada następujące uchwały:

*) Lista ta stanowi integralną część oryginalnego protokołu Rady miejskiej.

I. Upoważnia się Prezydenta miasta Krakowa do wniesienia pozwu sądowego imieniem gminy miasta Krakowa **o rozwiązanie kontraktu**, zawartego w Krakowie w dniu 12 czerwca 1899 r. **między gminą miasta Krakowa a „Ogólnym Związkiem hodowców i handlarzy bydła we Lwowie“ w przedmiocie wydzierżawienia** temuż Związkowi **targowicy miejskiej w Prądniku białym.** (L. 59263). —

II. Rada miejska uwalnia p. **Teodora Ziemięckiego**, kustosza Muzeum narodowego, od służby i przyznaje mu w drodze łaski zaopatrzenie w rocznej kwocie 600 kor., począwszy od dnia 1 listopada 1902 r. (L. 89036). —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 14. Kraków, dnia 10 grudnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 94.960
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 października 1902 znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

A) Złożone w Kasie miejskiej:

Art. 1095 Puszka blaszana.
„ 1101 2 pary rękawiczek.
„ 1102 Broszka.
„ 1103 3 kluczyki.
„ 1104 2 „
„ 1105 Chustka do okrycia.
„ 1106 Woreczek z 24 hal. i 1 kop.
„ 1107 Dyscyplina.
„ 1108 Książka p. t. „Zakłady lecznicze dla umysłowo chorych“.
„ 1109 Książka p. t. „Marya nasza pomoc“.
„ 1110 Spodnica, rękawiczki i chusteczka do nosa.
„ 1122 Pugilares z 10 Kor. 60 hal., medalionem i 2 recepisami.
„ 1111 Kartka zastawnicza Zakładu Angelusa i mała karteczka.
„ 1112 Torba z różnymi drobiazgami.
„ 1113 3 fotografie damskie.
„ 1114 3 klucze na kółku.
„ 1115 Pugilares z 3 Kor. 5 hal., kluczykiem i papierami.
„ 1116 Miara metrowa.
„ 1117 Stare szmaty, kilka blaszanych zegarków do zabawy, łańcuszki i gwoździe.
„ 1118 Pugilaresik z 9 Kor. 16 hal.
„ 1119 7 kluczyków na kółku.
„ 1120 Binokle.
„ 1121 Książka p. t. „Voyages du capitaine Burton“.

B) Pozostałe w rękach znalazców:

1 Pies mały.
2 Pies buldog.
3 Pies duży wyżeł.

C) Przechowane w c. k. Dyrekcyi Policyi:
Książeczka pocztowej Kasy oszczędności.

Nadto przechowane są w Kasie miejskiej:

Art. 1079 Koszulka dziecinna (znaleziona w lipcu b. r.).
„ 1082 Pierścionek złoty (znaleziony we wrześniu b. r.).

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zgłosili się po odbiór rzeczy do Wydziału III. Magistratu w godzinach urzędowych, w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie roku od daty dzisiejszej wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś dalszych 3 lat przejdą na wyłączną własność znalazców, lub też będą sprzedane względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 25 listopada 1902 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (6 w kad. XII.) **z dnia 13 listopada 1902.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada następujące uchwały:

I. P. **Maryanowi Zygmuntowi Duszyńskiemu**, młodszemu adjunktowi miejsk. Wydziału obrachunkowego, przyznaje się 400 kor. rocznie, poczynając od 1 października 1901 r., dodatku osobistego na tak długo, aż się nie posunie na wyższy stopień służbowy. (L. 51537). —

II. Przyznaje się **Antoninie Dołęgowej**, wdowie po nadpompierze Straży pożarnej miejskiej, śp. Antonim Dołędze, pensyę wdowią w kwocie 252 kor. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 5 lipca 1901 r. do 30 kwietnia 1902 r., w kwocie zaś 400 kor. rocznie począwszy od dnia 1 maja 1902 r. (L. 2300). —

III. Uznaje się lata służby akcyzowej zmarłego Jana Koski, woźnego Magistratu, odbytej od 1 sierpnia 1880 do 12 czerwca 1885 r., za wliczone przy wymiarze poborów emerytalnych pozostałej po nim rodziny.

Przyznaje się **Annie Koskowej**, wdowie po śp Janie Kosce, pensyę wdowią w kwocie 220 kor. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 20 kwietnia 1902 r. do 30 kwietnia 1902 r., w kwocie zaś 400 kor. rocznie począwszy od dnia 1 maja 1902 r., tudzież przyznaje się dodatek na wychowanie córki Anny w kwocie 73 kor. 33 hal. rocznie, począwszy od dnia 20 kwietnia

1902 r. do 4 czerwca 1905 r. i dodatek na wychowanie syna Józefa Stanisława w kwocie 73 kor. 33 hal. rocznie począwszy od dnia 20 kwietnia 1902 r. do dnia 11 marca 1913 r.

Odmawia się prośbie Anny Koskowej o przyznanie kwartału pośmiertnego w kwocie 180 kor., tudzież prośbie o przyznanie dodatków na wychowanie 4 małoletnich dzieci według postanowień nowego statutu emerytalnego z dnia 3 kwietnia 1902 r. (L. 41370). —

IV. Przyznaje się **Maryi Świderskiej**, wdowie po emerytowanym grabarzu miejskim śp. Pawle Świderskim, pensyę wdowią w kwocie 144 kor. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 11 stycznia 1902 r., do dnia 30 kwietnia 1902 r., w kwocie zaś 400 kor. rocznie począwszy od dnia 1 maja 1902 r. (L. 38121). —

V. Przyznaje się **Maryi Włodarskiej**, wdowie po śp. Franciszku Włodarskim, dozorcy plantacyjnym miejskim, pensyę wdowią w kwocie 400 kor. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 30 czerwca 1902 r. tudzież dodatek na wychowanie córki Stanisławy Włodarskiej, w kwocie 80 kor. rocznie, począwszy od dnia 30 czerwca 1902 r. aż do ukończenia 24 roku życia, t. j. do dnia 31 lipca 1922 r. (L. 65802). —

VI. Przyznaje się przeniesionemu w stan stałego spoczynku fornalowi miejskiej Straży pożarnej **Jakóbowi Liskowi** emeryturę w kwocie 648 kor., począwszy od dnia 1 maja 1902 r. (L. 40096). —

VII. Przyznaje się **Maryi Trzynowej**, wdowie po ś. p. Jakóbie Trzynie, pachołku Magistratu, pensyę wdowią w kwocie 400 kor. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 24 maja 1902 r. (L. 56926). —

VIII. Przyznaje się **Walentemu Partyce**, pomocnikowi miejskiej Straży pożarnej, w drodze łaski emeryturę w kwocie 403 kor. 20 hal rocznie, począwszy od dnia 1 października 1902 r. (L. 84254). —

IX. Przyznaje się p. **Adeli Fijołkowej**, wdowie po ś. p. Jakóbie Fijołku, oficyale Magistratu, z policzeniem w drodze łaski lat służby nieetatowej miejskiej Jakóba Fijołka od 1 marca 1884 do 4 stycznia 1889 r. pensyę wdowią w kwocie 613 kor. 87 hal. rocznie, począwszy od dnia śmierci męża, t. j. od dnia 18 stycznia 1902 r. w kwocie zaś 800 kor. rocznie począwszy od dnia 1 maja 1902 r, tudzież dodatek na wychowanie 1) córki Sydonii w kwocie 204 kor. 62 hal. rocznie, począwszy od dnia 18 stycznia 1902 r. do 22 listopada 1909 r; 2) córki Maryi w kwocie 204 kor. 62 hal. rocznie, począwszy od dnia 18 stycznia 1902 r. do 29 sierpnia 1913 r. i 3) córki Stefanii w kwocie 204 kor. 62 hal. rocznie, począwszy od dnia 18 stycznia 1902 r. do 25 września 1917 roku. (L. 22581). —

X. Przyznaje się p. **Helenie Kłobukowskiej**, wdowie po emerytowanym starszym adjunkcie miejsk. Wydziału obrachunkowego ś. p. Tadeuszu Kłobukowskim, pensyę wdowią i dodatki na wychowanie dzieci, oraz kwartał pośmiertny, w drodze łaski w myśl przepisów nowego statutu emer. z dnia 3 kwietnia 1902 r.*).

XI. Przyznaje się w drodze łaski p. **Helenie Gromczakiewiczowej**, wdowie po śp. Laurentym Gromczakiewiczu, emerytowanym komisarzu obwodowym, odprawę jednorazową w kwocie 2160 kor. w miejsce pobieranej przez nią pensyi wdowiej w kwocie rocznej 720 kor., pod warunkiem, iż zrzeknie się praw swoich, wypływających z § 12 dawnego statutu emerytalnego z 3 lipca 1873 r. (L. 6001). —

XII. Przedłuża się w drodze łaski pensye sierocińskie córkom ś. p. Michała Schmidta, II. Wiceprezydenta miasta, **Antoninie Schmidtównie** w rocznej kwocie 1000 kor. na rok 1, począwszy od dnia 8 maja 1902 r. i **Maryi Schmidtównie** w rocznej kwocie 1000 kor. na 2 lata, począwszy od dnia 15 kwietnia 1902 r., z zastrzeżeniem, iż przyznanie pensyi sierocińskich uchwalone zostaje po raz ostatni, tudzież, iż prawo do poboru powyższych pensyj sierocińskich ustanie w razie spełnienia się warunków co do utraty pensyi sierocińskich w myśl postanowień statutu emerytalnego. (L. 30971). —

XIII. Nad prośbą kierownika Szkoły pospolitej męskiej im. Dietla p. **Józefa Balcarczyka**, o remuneracyę za prowadzenie klas paralelnych, przechodzi się dla braku funduszów do porządku dziennego. —

Posiedzenie tajne (7 w kad. XII.) **z dnia 20 listopada 1902 r.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada następujące uchwały:

I. **Zapewnia się przyjęcie do gminy** pruskiej obywatelce **Kazimierze Oświecimskiej**, nauczycielce, pod warunkiem uzyskania od c. k. Rządu obywatelstwa austr. z uwolnieniem od opłaty taksy. (L 82933). —

II. **Zapewnia się przyjęcie do gminy Stanisławie Janinie** 2 ga im. **Rodowiczównie**, nowicyuszce Zakonu PP. Kanoniczek św. Ducha de Saxia, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego, z uwolnieniem od opłaty taksy. (L. 44970). —

III. **Zapewnia się przyjęcie do gminy** obywatelowi pruskiemu **Wawrzyńcowi Magierze**, słuchaczowi filozofii, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austr. z uwolnieniem od taksy. (L. 82060). —

IV. **Przyjmuje się do gminy Władysława Krygiera**, właściciela restauracyi, wraz z rodziną za opłatą taksy w kwocie 40 kor. (L. 88038). —

V. **Przyjmuje się do gminy Melanię Kajetanowiczową**, wdowę po b. oficyale kolei państw., wraz z 7-giem małoletnich dzieci, za opłatą taksy 50 kor. (L. 65162). —

VI. **Przyjmuje się do gminy** na podstawie 10-letniego zasiedzenia prawa przynależności **92 osób**, zamieszczonych na dołączonym wykazie *A*)*. —

VII. Przechodzi się do porządku dziennego nad prośbą **Abrahama Blumenberga** o przyjęcie do gminy. (L. 71922). —

VIII. Uznaje się za wliczalne przy wymiarze emerytury lata służby **Walentego Dziadonia**, pachołka Magistratu, spędzone w przymiocie pomocnika Straży pożarnej

---

*) Na tej podstawie otrzymała Kasa miejska dnia 15 listopada 1902 r. do L. 38509/902 polecenie, aby od dnia śmierci ś. p. Kłobukowskiego, t. j. od dnia 8 kwietnia 1902 r. wypłacała pomienionej wdowie:

1) pensyę wdowią w kwocie rocznej 1200 kor.;

2) trzy dodatki po 240 kor., każdy na wychowanie małoletnich dzieci, a to: *a)* dla Antoniego Stanisława 2-ga im. do dnia 8 kwietnia 1906 r; *b)* dla Maryi Władysławy 2-ga im do 1 września 1909 r; *c)* dla Włodzimierza Tadeusza do 23 maja 1916 r.; oraz

3) aby jednorazowo wypłaciła tejże wdowie kwotę 422 kor. 18 hal. tytułem kwartału pośmiertnego.

*) Lista osób, które przyjęte zostały do gminy, zamieszczona będzie w jednym z następnych numerów Dziennika rozporządzeń.

od 1 marca 1888 r. do 7 marca 1899 r., pod warunkiem zapłacenia 2% wkładek emerytalnych od 1-szej płacy etatowej, wynoszącej 600 kor. rocznie — za lat 11 dni 6 w kwocie 198 kor. 30 hal, płatnej w 12 równych ratach miesięcznych. (L. 35684). —

IX. Odpisuje się **Józefie Białczyńskiej** (starszej), byłej właścicielce przemysłu restauracyjno-szynkowego, opłatę konsensową miejską w kwocie 180 koron. (L. 28937). —

X. Odmawia się prośbie p. **Karola Hintzingera**, starszego oficyała egzekucyjnego Magistratu, o przywrócenie prawa do pobierania dwóch pięcioleci, które mu cofnięto przy regulacyi płac na mocy uchwał Rady miasta z dnia 20 czerwca 1898 r (L. 60864). —

XI. Odmawia się prośbie p. **Karola Fiedlera**, inspektora miejskiej Straży pożarnej, o przyznanie mu VIII. rangi służbowej z poborami tej rangi.

Odmawia się prośbie **brandmistrzów miejskiej Straży pożarnej** o przyznanie im IX. rangi służbowej, połowy kwaterowego i prawa do czteroleci zamiast obecnego prawa do pięcioleci; tudzież odmawia się prośbie ich o zmianę dotychczasowego tytułu „brandmistrz“ na tytuł „inspektor miejskiej Straży pożarnej“. (L. 28940). —

XII. Odmawia się prośbie **Maryi Like**, wdowy po asystencie Wydziału obrachunkowego miejskiego, ś. p. Leonie Like, o przedłużenie w drodze łaski datku na wychowanie córki Aleksandry Like, w kwocie 100 kor. rocznie. (L. 22445). —

XIII. Odmawia się prośbie **Wojciecha Smołkowicza**, byłego odźwiernego miejskiego Muzeum techniczno-przemysłowego, o zwrot opłat emerytalnych, ściągniętych z jego płacy w czasie służby miejskiej, w łącznej kwocie 124 kor. 52 hal. (L. 78264). —

XIV. Odmawia się prośbie **Reginy Opalskiej**, wdowy po miejskim stróżu nocnym, o przyznanie datku w drodze łaski. (L. 80788). —

XV. Odmawia się prośbie **Rozalii Bochenkowej**, wdowy po woźnym Zboru izraelickiego, o przyznanie w drodze łaski pensyi wdowiej. (L. 71080). —

XVI. Odmawia się prośbie **Maryanny Bulkowej**, wdowy po stróżu budynków miejskich, o podwyższenie w drodze łaski pensyi wdowiej. (L. 67650). —

XVII. Odmawia się prośbie **Maryi Bielowej**, wdowy po pomocniku Straży pożarnej, o podwyższenie w drodze łaski pensyi wdowiej. (L. 84450). —

XVIII. Odmawia się prośbie **Eleonory Sturcowej**, wdowy po konwojancie miejskim, o podwyższenie w drodze łaski pensyi wdowej. (L. 80929).

XIX. Odmawia się prośbie **Józefy Makowskiej**, wdowy po miejskim respicyencie akcyzowym śp. Hipolicie Makowskim, o przyznanie w drodze łaski pensyi wdowiej, względnie jednorazowej zapomogi. (L. 34466). —

XX. Odmawia się prośbie p. **Emilii Wojakowskiej**, wdowy po śp. Adamie Wojakowskim, referendarzu Magistratu, o przedłużenie datku na utrzymanie córki Emilii Barbary Józefy 3-ga im Wojakowskiej w kwocie rocznej 208 kor. 33 hal (L. 88851/901). —

XXI. Odmawia się prośbie **Katarzynie Zuzkowej**, wdowy po śp. Piotrze Zuzku, fornalu Zakładu czyszczenia miasta (Talarda), o przyznanie w drodze łaski pensyi wdowiej i datku na wychowanie czworga dzieci. (L. 25779). —

XXII. Odmawia się prośbie **Salomei Bargielowej**, wdowy po miejskim stróżu nocnym, śp. Ignacym Bargielu, o przyznanie w drodze łaski pensyi wdowiej. (L. 28523). —

XXIII. Odmawia się prośbie **Tekli Gazelowej**, wdowy po stróżu nocnym miejskim, **Stefanii Sacharkowej**, wdowy po kanceliście Magistratu, i **Katarzyny Susułowej**, wdowy po pomocniku Straży pożarnej miejskiej, o podwyższenie pensyj wdowich w drodze łaski. (L. 64467). —

XXIV. Odmawia się prośbie **Maryi Wasilewskiej**, wdowy po pachołku Magistratu śp. Zygmuncie Wasilewskim, o przedłużenie w drodze łaski datku na wychowanie córki Heleny Wasilewskiej w kwocie 61 kor. 11 hal. rocznie. (L. 50480). —

XXV. Odmawia się prośbie **Kazimierza Gromczakiewicza**, syna emerytowanego komisarza obwodowego, o przyznanie w drodze łaski datku na wychowanie. (L. 60882). —

XXVI. Odmawia się prośbie p. **Konstantego Jaworskiego**, urzędnika Budownictwa miejskiego, 1) o stabilizacyę, 2) o przyznanie dodatku osobistego, 3) podwyższenie kwaterowego, 4) przyznanie mieszkania „in natura“. (L. 65801). —

XXVII. Odmawia się prośbie p. **Józefa Stempińskiego**, brandmistrza Straży pożarnej miejsk., o przyznanie dodatku osobistego w kwocie rocznej 200 k. (L. 84671). —

XXVIII. Odmawia się prośbie archiwisty Magistratu p. **Klemensa Gładysiewicza** i dziennikarza Magistratu p. **Ludwika Malinowskiego**, o przyznanie im IX. rangi służbowej z poborami tej rangi. (L. 36999). —

XXIX. Odmawia się prośbie p. **Teodora Kułakowskiego**, inspektora Ekonomatu miejskiego, o awans i przyznanie dodatku służbowego. (L. 30370). —

XXX. Odmawia się prośbie **Wiktoryi Rogulowej**, wdowy po ś. p. Antonim Roguli, miejskim stróżu nocnym, o przyznanie pensyi wdowiej, następnie o podwyższenie pobieranej zapomogi, tudzież o przyznanie jednorazowej zapomogi. (L. 38335). —

XXXI. Odmawia się prośbie **Mikołaja Śliwy**, dozorcy parku miejsk. Dra Jordana, o wliczenie do emerytury czasu służby spędzonej w przymiocie zarobnika gazowni miejsk. i miejskiego parku Dra Jordana od 1 marca 1886 r. do 3 lipca 1895 r. (L. 34898). —

XXXII. Odmawia się prośbie **Jadwigi Knapowej**, wdowy po śp. Mateuszu Knapie, stróżu nocnym miejskim, o przyznanie pensyi wdowiej i datku na wychowanie dzieci.

Przyznaje się Jadwidze Knapowej w drodze łaski odprawę jednorazową w kwocie 200 kor. (L. 18095). —

XXXIII. Odmawia się prośbie **Julii Dudkowej**, wdowy po śp. Karolu Dudku, kanalarzu miejskim, o przyznanie pensyi wdowiej. (L. 17296). —

XXXIV. Odmawia się prośbie **Agnieszki Mitkowej**, wdowy po śp. Józefie Mitce, robotniku przy Zakładzie czyszczenia miasta, o przyznanie zapomogi drożyźnianej. (L. 10118). —

XXXV. Odmawia się prośbie p. **Adeli Fijołkowej**, wdowy po oficyale Magistratu ś. p. Jakóbie Fijołku, o odpisanie w drodze łaski reszty zaliczki na płacę w kwocie 740 kor., którą Jakób Fijołek dłużny jest funduszowi miejskiemu. (L. 10562). —

XXXVI. Odmawia się prośbie p. **Heleny Kłobukowskiej**, wdowy po starszym adjunkcie Wydziału obrachunkowego miejs. ś. p. Tadeuszu Kłobukowskim, o odpi-

sanie w drodze łaski reszty zaliczki na płacę w kwocie 2177 kor. 56 hal., którą Tadeusz Kłobukowski dłużny jest funduszowi miejskiemu. (L. 32134). —

Posiedzenie tajne (8 w kad. XII.) **z dnia 4 grudnia 1902.**

I. Rada zamianowała lekarza miejskiego Dra **Aleksandra Wilkosza** fizykiem miejskim z poborami VII. kl. rangi. (L. 127/pr.). —

II. Rada uchwaliła rozpisać **konkurs na posadę lekarza miejskiego,** opróżnioną po Drze Wilkoszu. (L. 801/pr.). —

III. Rada uchwaliła **nie rozpisywać konkursu na posadę kontrolora Kasy miejskiej,** lecz nadać tę posadę jednemu z urzędników miejskiego Wydziału obrachunkowego, względnie Kasy miejskiej. —

Wreszcie powzięła Rada uchwałę:

IV. Upoważnia się Prezydenta miasta do **wniesienia pozwu sądowego** imieniem Gminy miasta Krakowa **o rozwiązanie kontraktu,** zawartego w Krakowie w dniu 29 maja 1899 roku między Gminą miasta Krakowa a p. Józefem Kotarbińskim **w przedmiocie wydzierżawienia teatru miejskiego,** i zapłatę wszelkich Gminie m. Krakowa przypadających należytości. —

L. 96393/I.

OBWIESZCZENIE.

Ze względu na bezpieczeństwo publiczne i na swobodę komunikacyi w ulicy Floryańskiej, przez którą przechodzi tor kolei elektrycznej, Magistrat wydaje niniejszem **zakaz prowadzenia konduktów pogrzebowych przez ulicę i Bramę Floryańską** i zarządza, iż wszystkie kondukty pogrzebowe, zdążające na cmentarz z Rynku głównego, kierować należy przez plac Maryacki i ulicę Szpitalną ku ulicy Lubicz, tudzież, że kondukty pogrzebowe, wychodzące z domów, przy ulicy Floryańskiej położonych, najbliższemi przecznicami w ulicę Szpitalną i stąd dalej ku ulicy Lubicz prowadzone być winny.

Niestosowanie się do tego rozporządzenia, które obowiązuje od dnia ogłoszenia, ściągnie na przekraczających karę pieniężną a względnie karę aresztu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 9 grudnia 1902 r.

Prezydent miasta.
J. Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 15. Kraków, dnia 31 grudnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Mianowania urzędników i służby.

JWPrezydent miasta zgodnie z postanowieniem § 89 statutu gm. dla stoł. król. m. Krakowa z dnia 6 października 1901 (Dz. u. kr. Nr. 108) zamianował:

1. **Józefa Pierzchałę** pachołkiem Magistratu, z płacą roczną 600 kor., relutum na mieszkanie w rocznej kwocie 200 kor. oraz umundurowaniem. (Dekret nom. z dnia 7 grudnia 1902 r. L. 793/902 pr.). —

2. **Andrzeja Woźniackiego** pachołkiem Magistratu, z płacą roczną 600 kor., relutum na mieszkanie w rocznej kwocie 200 kor. oraz umundurowaniem. (Dekret nom. z dnia 21 grudnia 1902. L. 124/99 pr.). —

3. **Mikołaja Mazura** pachołkiem Magistratu, z płacą roczną w kwocie 600 kor., relutum na mieszkanie w rocznej kwocie 200 kor. oraz umundurowaniem. (Dekret nom. z dnia 29 grudnia 1902. (L. 692/902 pr.). —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (9. w kad. XII.) **z dnia 31 grudnia 1902 r.**

Na posiedzeniu tem zapadły następujące uchwały:

I. Wniosek Komisyi plantacyjnej w osnowie: „Rada miejska uchwali! Oświadczyć Komitetowi budowy pomnika Artura Grottgera, iż gmina miasta Krakowa w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 17 kwietnia 1902 roku przyjmie na własność **pomnik Artura Grottgera**, ustawiony na skwerze plantacyjnym naprzeciw budynku Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych, zastrzega sobie jednak prawo przesunięcia pomnika w miejsce, oznaczone na planie, Radzie miejskiej przedłożonym i przez nią przyjętym“ — odsyła się napowrót do Komisyi z wezwaniem, aby zasięgła jeszcze opinii znawców, czy pomnik może zostać w tem miejscu.

Sprawa ta ma być załatwiona na posiedzeniu jawnem. (L. 89766/902). —

II. P. **Maryanowi Rudnickiemu**, byłemu tymczasowemu kierownikowi szkoły XXI. męskiej, przyznaje się w drodze łaski tytułem jednorazowej remuneracyi za kierownictwo tejże szkoły w czasie od 1 września 1901 do 31 sierpnia 1902 r. kwotę 540 kor. (L. 83470/902). —

III. Przyznaje się **Franciszkowi Nowakowi**, pomocnikowi maszynisty teatru miejskiego, dodatek osobisty, do emerytury wliczalny, w rocznej kwocie 200 koron, począwszy od dnia uchwały Rady m. (L. 99572/902). —

IV. Odmawia się prośbie p. **Stanisława Byczkowskiego**, zarządcy aresztów miejskich, o przyznanie mu wynagrodzenia za 13-letnią nadobowiązkową pracę i o przyznanie poborów służbowych X. rangi. (L. 5188/901). —

V. Kierownikowi szkoły pospolitej męskiej im. św. Wojciecha, p. **Wojciechowi Guzdkowi**, udziela się remuneracyi w kwocie 300 kor. za prowadzenie klas równorzędnych w roku szkolnym 1900/1. (L. 79361/901). —

VI. Kierownikowi szkoły posp. męskiej im. Dietla, p. **Józefowi Balcarczykowi**, za prowadzenie klas równorzędnych w roku szkolnym 1900/1 udziela się remuneracyi w kwocie 200 kor. (L. 11785/901).*) —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (5. w kad. XII.) **z dnia 4. września 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.
Radców miejskich obecnych **44**.

Radcy miejscy: Bazes, dr. Benis, Bialik, dr. Bujwid, ks. dr. Bukowski, dr. Cyfrowicz, dr. Fischler, Godzicki, dr. Górski, dr. Horowitz, Jawornicki, dr. Jordan, dr. Kasparek, dr. Koy, dr. Pareński, dr. Ponikło, dr. Rothwein, dr. Szarski, dr. Ulanowski i hr. Wodzicki (**20**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: dr. Lustgarten, Maciołowski, Rimler, Schmelkes, Sołtysik (**5**).

Początek posi[illegible] godzinie 5 minut 30 po poł.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Prośbę **Komitetu Wystawy prac uczniów rękodzielniczych** o subwencyę.

---

*) Uchwałę tę powzięto po zreasumowaniu uchwały Rady m., zapadłej na posiedzeniu tajnem w dniu 13 listopada 1902 r. Patrz str. 156.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 67850/902). —

2) Zaproszenie **krakowskiego Towarzystwa technicznego** do udziału w 25-letnim jubileuszu istnienia Towarzystwa, w niedzielę dnia 7 września b. r.

Przyjęto do wiadomości. —

Udzielono urlopów r. m.: **drowi Pareńskiemu** na miesiąc, **drowi Ulanowskiemu** do 5 października b. r. i **drowi Bąkowskiemu** na 3 tygodnie.

Przewodniczący poświęca **wspomnienie żałobne** pamięci ś. p. **Ks. Kardynała Ledóchowskiego** i ś. p. **Henryka Siemiradzkiego** w następujących słowach:

„Do strat, jakie Kościół katolicki polski w ostatnich czasach poniósł przez śmierć swoich dostojników, jeszcze jedną nam zaliczyć przyszło, tem zaś większą i dotkliwszą, że łączy się z nią utrata dla narodu naszego nader ważnego stanowiska w hierarchii kościelnej.

Taką stratę poniosło społeczeństwo nasze przez zgon ś. p. **Kardynała Prymasa Arcybiskupa Księdza Mieczysława Ledóchowskiego**, zgasłego w Rzymie w dniu 22 lipca b. r.

Sandomierskiej ziemi był zmarły synem, ujrzał bowiem światło dzienne we wsi Górkach w dniu 29 listopada 1822 r. Kształcił się w gimnazyum radomskiem i warszawskiem, poczem wstąpił do seminaryum św. Krzyża a następnie św. Jana. Przywdziawszy w r. 1841 suknię duchowną, udał się do Rzymu, gdzie w *Collegium nobilium* dokończył studyów i w roku 1845 wyświęcony został.

Przymioty umysłu i ducha zjednały mu względy i przychylność wysokich dostojników Kościoła a wreszcie i samego Papieża, który zamianowawszy go swoim prałatem domowym i protonotaryuszem, używał go do różnych ważnych posłannictw kościelno-dyplomatycznych, w Portugalii jako audytora poselstwa, następnie w Kolumbii, w Ameryce i w Belgii jako nuncyusza, w którymto okresie czasu prekonizowany był na arcybiskupa tebańskiego *in partibus*.

W roku 1865 obrany został arcybiskupem poznańsko-gnieźnieńskim, a w następstwie mianowany przez Papieża Prymasem polskim.

Lecz z wyniesieniem na tę najwyższą godność w Kościele polskim spadł na jego barki najcięższy obowiązek, bo obrona zagrożonych praw Kościoła wraz z obroną najdroższego narodowi klejnotu, jakim jest język w kościele i szkole.

Przez lat dziesięć walczył i bronił nieustraszenie praw powierzonej sobie archidyecezyi z poświęceniem swego mienia i wolności osobistej. Wreszcie wyniszczony na ciele, lecz nie złamany bynajmniej na duchu, w roku 1874 uwięziony a następnie przez rząd pruski z urzędu złożony został.

W ocenieniu i uznaniu położonych zasług obdarzony został równocześnie przez Papieża purpurą kardynalską.

Uwolniony z więzienia, pozbawiony władzy biskupiej i wydalony ze swej dyecezyi, udał się do Rzymu, gdzie w roku 1896 mianowany został prefektem propagandy, któratо godność nadała mu najbliższe tronu papieskiego stanowisko.

Zmarły Kardynał nieugiętością charakteru, nieustraszonością, siłą ducha i poświęceniem zjednał sobie powszechną miłość rodaków a u nieprzyjaciół naszych, w sercach których poczucie wolności sumienia i miłości ojczyzny jeszcze nie wygasło, szacunek i poważanie.

To pełne godności, zaparcia się i poświęcenia działanie zgotowało mu los zwykły biskupów naszych w sąsiednim zaborze, których droga żywota wiedzie do więzienia i na wygnanie.

Cześć pamięci wielkiego Arcypasterza!"

„Niepowetowaną stratę poniósł naród nasz przez śmierć ś. p. **Henryka Siemiradzkiego**, zgasłego w dniu 23 sierpnia b. r w Strzałkowie, jednego z najznakomitszych naszych artystów, którego dzieła rozniosły sławę sztuki polskiej po całym cywilizowanym świecie.

Zmarły urodził się w Pieczyniegach w gubernii charkowskiej w roku 1842, a kształcił się w gimnazyum i w uniwersytecie w Charkowie, poświęcając się naukom przyrodniczym.

Nieprzeparty pociąg do rysunku, objawiający się już od najmłodszych lat, skłonił go wreszcie do porzucenia studyów, którym się poświęcał, a oddania się sztuce.

Już więc jako 21-letni młodzieniec udał się do Petersburga, aby wstąpić do akademii sztuk pięknych, a gdy z powodu przekroczonego wieku lat 16 nie został jako zwyczajny uczeń przyjęty, zapisał się jako uczeń nadzwyczajny.

Wytrwała praca, znakomite postępy i szybkie widoczne rozwijanie się talentu, odnoszone zwycięstwa na konkursach akademickich, które mu 2 złote i 5 srebrnych medali przyniosły, zwróciły nań uwagę przełożonych.

Kiedy więc w roku 1871 odznaczony wielkim medalem złotym, ukończył akademię, otrzymał stypendyum pięcioletnie dla dalszego kształcenia się, udał się do Monachium a po krótkim tamże pobycie przeniósł się w r. 1872 do Rzymu, gdzie się na stałe osiedlił.

Włoskie podniebie ze swą bujną roślinnością i malowniczymi kształtami kraju, a obok tego szczątki wszechwładnego niegdyś starożytnego Rzymu, zachwycające wspaniałością i pięknością form, musiały wywrzeć na umyśle wszechstronnie wykształconego artysty głębokie wrażenie i opanować jego fantazyę.

Ukochał też ten świat starożytny z jego bohaterstwem i tyranią, to życie Rzymian z jego przymiotami i wadami, i uczynił je przedmiotem ulubionym swych arcydzieł.

Z całem zamiłowaniem do przedmiotu i przejęciem się jego treścią wykonane obrazy doznawały nader gorącego przyjęcia, wzbudzały entuzyazm na wszystkich wystawach i zjednywały mu zaszczytne odznaczenia honorowe, jak: powołanie go na członka przez akademię petersburską, berlińską, sztokholmską, tudzież medale złote w Wiedniu i Filadelfii a wreszcie ordery różnych mocarstw i legię honorową.

Zagłębienie się w życie starożytnych nie przeszło bez wpływu na przymioty jego serca, do wrodzonej bowiem miłości bliźnich i Ojczyzny, do życzliwości i szczerości przyłączyły się wzorem obywateli ubiegłych wieków hojność i ofiarność.

Dowodu tego przymiotu doznało miasto nasze w r. 1879 przez dar prawdziwie królewski, jaki nam uczynił, ofiarując słynne i kosztowne swe dzieło „Pochodnie Nerona" do mającego się zakładać naszego Muzeum.

Tym darem umożliwił Zmarły wprowadzenie w życie myśli i położył podwalinę pod przybytek, stanowiący dla narodu skarbiec sztuki polskiej, a dla obcych dowód potęgi ducha narodu.

On odczuł potrzebę i doniosłość takiego zbioru, a darząc nas swem dziełem, dał wyraz uczuciom prawdziwie wielkiego obywatela.

Cześć pamięci znakomitego artysty i wielkiego obywatela!“

Rada wysłuchała obu przemówień, powstawszy z miejsc. —

Przewodniczący, podawszy do wiadomości treść telegramu rodziny ś. p. Henryka Siemiradzkiego, który nadszedł jako odpowiedź na telegram kondolencyjny, wysłany imieniem Rady miejskiej, przypomina, że, skoro nadeszła wiadomość o zgonie ś. p. Henryka Siemiradzkiego, zwołał posiedzenie Rady, na które przybyło jednak tylko 27 radców. Na poufnem tem zebraniu upoważniono Prezydyum do wysłania **na pogrzeb do Warszawy deputacyi**, składającej się z radców miejskich: dra Cyfrowicza, dra Guńkiewicza i dra Koya; przyłączył się do nich r. m. Bujwid, obecny wówczas w Warszawie.

Przewodniczący składa podziękowanie członkom deputacyi za poniesione trudy — a następnie wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Zarządzenie i kroki, poczynione przez Prezydenta wskutek śmierci ś. p. Henryka Siemiradzkiego, przyjmuje się do wiadomości i zatwierdza.

2) **Sprowadzić zwłoki ś. p. Henryka Siemiradzkiego i pochować je kosztem miasta w grobie zasłużonych na Skałce.**

3) Wybrać Komitet, złożony z Prezydenta, obu Wiceprezydentów i 3 radców, celem zajęcia się urządzeniem pogrzebu.

4) Udziela się Prezydyum kredytu potrzebnego na pokrycie kosztów, stąd wynikających.

Wniosek powyższy bez rozpraw przyjęto jednomyślnie.

Przewodniczący prosi o wybranie 3 członków Komitetu.

R. m. Klemensiewicz wnosi, aby do Komitetu wybrać członków deputacyi, wysłanej do Warszawy na pogrzeb.

Wniosek r. m. Klemensiewicza przyjęto. —

R m. R o t t e r zapytuje Przewodniczącego, czy poczyniono jakie kroki w odnośnych Ministerstwach we Wiedniu **o przyznanie Gminie odszkodowania za zniesienie kontumacyi**, gdyż w przeciwnym razie odnośna kwota znowu nie będzie wstawiona do państwowego budżetu na rok 1903 — oraz czy prawdą jest, **że Magistrat zarządzał wykonywanie robót pokostniczych dla Gminy przez pachołków**, co przynosi szkodę fachowym rękodzielnikom?

P r z e w o d n i c z ą c y wyjaśnia, że deputacyi do Wiednia nie wysłał dlatego, że, gdy Rada zgodziła się na jej wysłanie, już w Wiedniu nie było osób, których wpływy mogły poprzeć zabiegi deputacyi; co do robót pokostniczych zaznacza Przewodniczący, że tylko po umyciu sprzętów w Sali Rady miejskiej służba miejska pociągnęła je pokostem; czy na plantacyach służba wykonuje jakie roboty rękodzielnicze, to zbada bliżej tę sprawę i zarządzi, co potrzeba.

R. m. dr. S e i n f e l d oświadcza się za jak najrychlejszem wysłaniem deputacyi do Wiednia w sprawie odszkodowania za kontumacyę. —

R. m. dr. T r z e b i c k y prosi o wyjaśnienie **sprawy mięsa, nieprzyjętego przez wojskowość na konserwy**, a mimo to dopuszczonego do sprzedaży w mieście.

Przewodniczący wyjaśnia, że organa Magistratu tylko przez pomyłkę wezwano do komisyonalnego zbadania tego mięsa, gdyż budynki, w których miano wyrabiać konserwy, leżą poza obrębem miasta i wyłącznie kompetentną władzą w tym przedmiocie jest c. k. Starostwo, wobec czego nie widział potrzeby wkraczania w tę sprawę. —

R. m. D a s z y ń s k i zapytuje, co się dzieje z pracami w miejskiej Komisyi elektrycznej i czy prawdą jest, **że oświetlenie elektryczne w mieście ma być oddane Towarzystwu akcyjnemu tramwaju elektrycznego** — a następnie zaznaczając, że jedno z pism porannych doniosło dziś **o malwersacyach w jednej z tutejszych instytucyj finansowych** — uprasza Prezydenta miasta, jako przewodniczącego wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności m. Krakowa, o dopilnowanie, aby Kasa nie udzieliła sanacyjnego kredytu temu Bankowi, gdyż mogłaby ponieść stratę.

Przewodniczący odpowiada, że nieprawdą jest, jakoby Gmina miała oddać tramwajowi elektryczne oświetlenie miasta; p. Dąbrowski, dyrektor Gazowni miejskiej, na polecenie Komisyi dla budowy miejskiej stacyi elektrycznej zebrał daty statystyczne w sprawie jej założenia i obecnie rozpoczną się obrady tej Komisyi. Co do sprawy nieporządku w jakimś banku, to nie należy do atrybucyi prezydenta miasta, aby wiedział, czego brakuje tej lub owej instytucyi finansowej; jeżeli zaś rozchodzi się o obawę, ażeby Kasa Oszczędności m Krakowa nie udzieliła ryzykownie swych funduszów, to można być o to zupełnie spokojnym, bo Dyrekcya Kasy spoczywa w tak ostrożnych rękach, że z tych funduszów nie udzieli żadnego niepewnego kredytu.

R. m. S l ę k oświadcza, że Kasa Oszczędności m. Krakowa nigdy nie stała w stosunkach pożyczkowych z instytucyą, o której tu mówiono; co najwyżej eskontowała Kasa kilka weksli tej instytucyi, tak jak każdemu zwykłemu klientowi. —

R. m. dr. R o s e n b l a t t zauważa, że zachodzą wypadki zabierania plantacyi na różne cele bez zasięgnięcia opinii Komisyi plantacyjnej, i zapytuje, **czy Komisya plantacyjna udzieliła swego zezwolenia na obcięcie plantacyi celem przeprowadzenia tam toru kolei elektrycznej z ulicy Szewskiej?**

Przewodniczący wyjaśnia, że Rada miejska zatwierdziła plany na budowę linii kolei elektrycznej do parku dra Jordana z obcięciem kawałka plantacyi, a on wykonał tylko uchwałę Rady, która też musi przyjąć na siebie w tej mierze odpowiedzialność.

Dyrektor Bud. miejsk. W d o w i s z e w s k i przedstawia uchwały Komisyi i Rady miejskiej, w tej sprawie powzięte.

Uchwalono otworzyć nad tym przedmiotem dyskusyę.

R. m. dr. R o s e n b l a t t zauważa, że albo nie był obecny na odnośnem posiedzeniu Komisyi tramwajowej, albo też Komisyę wprowadzono w błąd.

R. m. dr. S e i n f e l d, przypominając, że był zawsze przeciwny oddaniu przedsiębiorstwa tramwaju elektrycznego obcemu Towarzystwu, zwraca uwagę, że Rada wiedziała, co uchwala.

R. m. R o t t e r zauważa, że Rada miejska kontrakt tramwajowy uchwaliła wprawdzie tylko większością głosów, ale ze świadomością. Wyraża zarazem zapatrywanie,

że prowadzenie tramwaju elektrycznego w zarządzie własnym Gminy nie byłoby korzystne.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Bez poprzedniego zasięgnięcia opinii Komisyi plantacyjnej oraz kuratora plant, nie można przedsiębrać żadnych zgoła zmian w obrębie plantacyi“.

R. m. Bartoszewicz, przyznając, że może w tej sprawie nie było złej woli, stwierdza jednak fakt, że Radę wprowadzono w błąd, i użala się, że nie wydrukowano jeszcze kontraktu tramwajowego, przez co Rada nie może mieć jasnego poglądu na tę sprawę.

II. Wiceprezydent dr. Staniszewski przypomina, że Sekcya I. wybrała Komisyę, którąby zbadała wszystkie usterki w wykonaniu kontraktu tramwajowego. Co do przeprowadzenia linii do parku dra Jordana, to miano dwa waryanty: albo prowadzić ją bez obcięcia plant, ale w takim razie groziłoby niebezpieczeństwo dla ludzi i byłby tamowany ruch przed realnościami, położonemi obok toru — albo też obciąć planty dla przeprowadzenia krzywizny toru bokiem, co wyklucza wszelkie niebezpieczeństwo i zapewnia wygodną komunikacyę w tym punkcie miasta; wybrano też waryant drugi. W odpowiedzi na końcową uwagę r. m. Bartoszewicza, mowca tłómaczy, że trudno drukować wszystkie kontrakty i akta, dotyczące interesów Gminy, gdyż wydatek na druki w budżecie wzrósłby do nadzwyczajnych rozmiarów. W końcu przemówienia stwierdza jednak, że popełniono błąd, nie zasięgając w tej sprawie zdania Komisyi plantacyjnej.

R. m. dr. Seinfeld popiera wniosek r. m. Rosenblatta.

R. m. dr. Frühling prosi o przejście do porządku dziennego.

Dyr. Bud. miejsk. Wdowiszewski zauważa, że według pierwotnego planu linię tramwaju elektrycznego do parku dra Jordana miano poprowadzić przez ulicę Wiślną i wprowadzić ją w ulicę Straszewskiego pod bardzo ostrym kątem tak, że trzebaby było obciąć bardzo znaczną część plant przed kościołem św. Norberta; sprzeciwił się jednak tej trasie i na jego żądanie linię tę skierowano przez ulicę Szewską z bardzo stosunkowo drobnym uszczerbkiem dla plant.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 76044).—

R. m. dr. Gross odczytuje **okólnik c. k. Rady szkolnej okręgowej w Myślenicach**, podpisany przez tamtejszego c. k. starostę Fettera, **którym polecono zakupować zeszyty szkolne dla szkół w okręgu myślenickim wyłącznie w handlu pod firmą Jana Fischera i Ski przy linii C-D.** Mowca występuje przeciwko takiemu postępowaniu, uważając je za krzywdzące resztę kupiectwa krakowskiego, tudzież przeciw praktykowanemu w Krakowie przez niektórych nauczycieli polecaniu sklepów z zeszytami szkolnymi, gdyż dzieciom należy pozostawić zupełną w tej mierze swobodę, i uprasza Przewodniczącego, aby udał się do Rady szkolnej krajowej z protestem przeciw okólnikowi p. Starosty w Myślenicach, araz ażeby zwrócił się do Dyrekcyj szkół tutejszych z poleceniem, ażeby nauczyciele nie polecali dzieciom kupowania zeszytów w tych a nie innych handlach.

Przewodniczący odpowiada, że w sprawach, tyczących się okręgu myślenickiego, nie ma żadnej ingerencyi, co zaś do okręgu krakowskiego, to w porozumieniu z inspektorem szkolnym p. Kaweckim rzecz zbada i zarządzi odpowiednie kroki.

R. m. Kawecki wyjaśnia, że okólnika, polecającego zakupowanie przedmiotów szkolnych tylko w pewnych sklepach, tut. Rada szkolna okręgowa nie wydała, zresztą sprawa, poruszona przez r. m. dra Grossa, będzie przedmiotem ścisłego dochodzenia.

R. m. dr. Gross uprasza przewodniczącego o wystąpienie w tej sprawie *ex praesidio.*

R. m. dr. Seinfeld domaga się wydania przez Radę szkolną okręgową surowego okólnika, by nauczyciele nie spełniali roli ajentów pewnych firm kupieckich.

Przewodniczący oświadcza, że, o ile od niego zależy jako od przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej, to uczyni wszystko, aby temu zapobiedz.

R. m. Sulikowski sprzeciwia się zapatrywaniom r. m. dra Grossa, aby Prezydyum z urzędu wkraczało w tę sprawę, uważając, że wyszczególnienie firmy Jana Fischera i Ski przez Starostwo myślenickie jest jedynie sprawą konkurencyi kupieckiej, nie uwłaczającej w niczem interesom kupiectwa krakowskiego wogóle, a jeżeli się rozchodzi o wykluczenie w danym razie kupców izraelickich, to mowca na przyszłem posiedzeniu może dać tysiące przykładów, gdzie firmy izraelickie na prowincyi wykluczyły zupełnie konkurencyę kupców chrześcijańskich.

R. m. dr. Trzebicky popiera zapatrywanie r. m dra Grossa.

Na wniosek r. m. Schwarza uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Gross, zauważywszy, że w sprawie tej udali się do niego nie tylko kupcy izraeliccy ale i chrześcijańscy, formułuje swój wniosek w następujących słowach:

Rada miejska uchwali!

„Uprasza się p. Prezydenta, aby się użalił imieniem miasta w Radzie szkolnej krajowej przeciw Radzie szkolnej okręgowej w Myślenicach z powodu reskryptu p. Przewodniczącego tejże Rady z dnia 22 sierpnia 1902 roku L. 928, którymto reskryptem w wysokim stopniu szkodzi miastu względnie kupiectwu krakowskiemu“.

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 76043).—

R. m. Kosobucki, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Rada miejska poleca Komisyi inwestycyjnej **wstrzymanie robót ślusarskich w rzeźni miejskiej**, dalej poleca, ażeby jeszcze raz zbadała oferty na roboty ślusarskie pp. Sebastyana Szymczykiewicza, Adama Staszczyka i Karola Uznańskiego, jako średnich oferentów, a jeżeli się okaże, że firmy te, jako średnie w cenie, nie są uzdolnione do wykonania robót ślusarskich w rzeźni miejskiej, podtrzymała pierwszą swoją uchwałę, uwzględniającą najdroższego oferenta, który jest od średnich oferentów droższy o 570 koron“.

Nagłość wniosku uchwalono.

R. m. Markus zapytuje, czy Komisya inwestycyjna ma prawo zatwierdzać oferty.

Przewodniczący stwierdza, że ma prawo.

R. m. Daszyński zauważa, że na dzisiejszem posiedzeniu, nie znając bliżej tej sprawy, nie można wkraczać w jej *meritum.*

I. Wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby wniosek r. m. Kosobuckiego przekazać Komisyi inwestycyjnej do

rozpatrzenia, gdyż subkomitet, zajmujący się rozpatrywaniem ofert, może nie był należycie poinformowany.

Wnioskodawca zgadza się na odesłanie swego wniosku do Komisyi inwestycyjnej.

Wniosek I. Wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 76.068). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. sekretarz Mgtu dr. Zawadzki wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 300 kor. dla Dz. I. poz. 10 lit. *d)* budżetu roku 1902 **(sprzęty kancelaryjne)**".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 59085). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. sekretarz Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 1301 kor. 60 hal. dla Dz. I. poz. 13 budżetu roku 1902 **na zaspokojenie kosztów sądowych w sporze Gminy miasta Krakowa ze spadkobiercami ś. p. Karola Mieroszewskiego o zapis na rzecz ubogich miasta Krakowa**".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 56947). —

Imieniem Sekcyi I. i II. sekretarz Mgtu dr. Zawadzki wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 500 kor. dla Dz. I. poz. 10 lit. *g)* budżetu roku 1902 **(roboty introligatorskie)**".

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, jaka kwota na ten cel wstawioną była do budżetu.

Sprawozdawca wyjaśnia, że na roboty introligatorskie od szeregu lat jest wstawiana kwota 1400 kor., jednak kwota ta od kilku lat nie jest wystarczającą, zwłaszcza po utworzeniu departamentu VI. Magistratu.

R. m. dr. Frühling zapytuje, czy dostawa ta jest ofertową, czy też z wolnej ręki.

Przewodniczący wyjaśnia, że dostawa odbywa się w drodze ofert.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 59086). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. sekretarz Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 1000 kor. dla Dz. IX. — wydatki nadzwyczajne — budżetu 1902 r. **na wypłacenie konwentowi Braci Miłosierdzia 4-tej raty subwencyi**, przez Radę miejską uchwałą z dnia 12 czerwca 1899 r. przyznanej, a przez przeoczenie w budżet na rok 1902 nie wstawionej".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 42258). —

Imieniem Sekcyi III. i II. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się dla 10 praktykantów manipulacyjnych Magistratu następujący wymiar płac:

1) płaca roczna 1200 koron, dodatek kwaterowy 240 koron rocznie;

2) przyznaje się praktykantom manipulacyjnym Magistratu prawo do dwóch pięcioleci po 150 kor. rocznie;

3) bieg pięcioleci rozpoczyna się od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej w charakterze praktykanta manipulacyjnego Magistratu z tem, iż każdy awans przerywa bieg pięcioleci;

4) powyższa regulacya wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po uchwaleniu jej przez Radę miejską;

5) przyznaje się praktykantom manipulacyjnym Magistratu dodatek drożyźniany w wysokości różnicy pomiędzy płacą dotychczasową a poborami nowymi za czas od 1 kwietnia 1902 r. do wejścia w życie powyższej regulacyi.

R. m. Klemensiewicz zapytuje, czy praktykanci manipulacyjni zdają jaki egzamin, a otrzymawszy odpowiedź Przewodniczącego, że nie składają egzaminu, oświadcza się przeciw przyznaniu im pięcioleci, gdyż nie może ich uważać za urzędników.

R. m. dr. Frühling popiera wnioski Sekcyi III., zauważywszy, że pięciolecia należą się praktykantom, gdyż nie mają widoków na szybki awans.

R. m. Klemensiewicz wniosek swój o skreślenie pięcioleci cofa.

Wniosek Sekcyi III. i II. przyjęto. (L. 87563/901).

Imieniem Sekcyi ekonomicznej sekretarz Mgtu dr. Zawadzki wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje **ofertę ajencyi sprzedaży jaworznickiego gwarectwa węgli kamiennych** z dnia 22 maja 1902 r., mocą której podjęła się dostawy węgla kamiennego kostkowego Nr. 1 z kopalni jaworznickiej na opał dla budynków i zakładów miejskich w czasie od 1 lipca 1902 r. do 30 czerwca 1903 r. w cenie po 1 kor. 16 hal. za 100 kg i pod warunkami, dla tej dostawy obowiązującymi.

R. m. Birnbaum zapytuje, czy oferta opiewa na dostawę *loco* Kraków.

Sprawozdawca wyjaśnia, że cena jest postawiona wraz z kosztem zniesienia do piwnicy.

R. m. dr. Bąkowski dziwi się pominięciu własnego składu węgla przy dostawie na potrzeby budynków miejskich zwłaszcza, że wedle oświadczenia zarządu miejskiego składu węgla, jakie otrzymał, węgiel mógłby być dostarczony przez tenże skład po cenie 1 kor. 15 hal. za 100 kg. Mowca wnosi:

„Rada miejska przechodzi nad wnioskiem Sekcyi ekonomicznej o przyjęcie oferty gwarectwa jaworznickiego, do porządku dziennego i postanawia pobierać węgiel ze składu miejskiego po oferowanej przez tenże skład cenie po 1 kor. 15 hal. za 100 kg."

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi:

„Rada miejska odracza decyzyę co do wniosku Sekcyi ekonomicznej i poleca Komisyi węglowej, aby wniesioną ofertę miejskiego składu węgla formalnie uzupełniła i co do dostarczania węgla po minimalnej cenie swe wnioski postawiła".

R. m. dr. Frühling zauważa, że przez utworzenie miejskiego składu węgla odebrano byt przeszło stu rodzinom.

R. m. Birnbaum sprzeciwia się odroczeniu tej sprawy, gdyż oferent może potem cenę podwyższyć.

R. m. Daszyński zauważa, że filantropijne względy przemawiają raczej za oddaniem dostawy miejskiemu składowi węgla, gdyż jest to najprzyzwoitszy sposób poparcia tego składu.

R. m. dr. Gross wnosi:

„Rada miejska poleca Magistratowi i Komisyi węglowej, aby poczyniły odpowiednie kroki w celu zaopatrze-

nia się w odpowiednią ilość węgla i zapewnienia dostawy dla miasta przez miejski skład po cenie możliwie najniższej".

R. m. dr. Domański popiera wniosek Sekcyi I.

Po przemówieniu r. m. dra Grossa i dra Bąkowskiego na wniosek r. m. Rottera uchwalono dyskusyę zamknąć.

R m. dr. Bąkowski i r. m. dr. Gross wnioski swe cofają, przyłączając się do wniosku r. m. dra Guńkiewicza

Wniosek r. m. dra Guńkiewicza przyjęto.

Wniosek Sekcyi I. upadł. (L. 64.803). —

Przewodniczący zarządza **wybór radców, upoważnionych do podpisywania pełnomocnictw imieniem Gminy w myśl § 86 statutu gminnego.**

I. Wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby wybrać r. m. dra Domańskiego Stanisława, Federowicza Jana Kantego. Mendelsburga Alberta, Schwarza Henryka.

Wniosek I. Wiceprezydenta dra Leo przyjęto. —

Przewodniczący z powodu spóźnionej pory o godzinie 8 minut 30 wieczorem posiedzenie zamyka. —

Posiedzenie nadzwyczajne (6. w kad. XII.) **z dnia 18 września 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent: dr. Leo Juliusz.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **49.**

Radcy miejscy: Bazes, dr. Bąkowski, Beringer, Bialik, dr. Cyfrowicz, Daszyński, dr. Horowitz, dr. Jordan, dr. Muczkowski, dr. Pareński, dr. Paszkowski, Rimler, dr. Rosenblatt, dr. Rothwein, II. wiceprezydent dr. Staniszewski, Szatkowski, dr. Tomkowicz, dr. Ulanowski (**18**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m. dr. Seinfeld, Slęk (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 po południu.

Rada udzieliła urlopów: II. wiceprezydentowi **drowi Staniszewskiemu** na 4 tygodnie, r. m. **drowi Paszowskiemu** na 3 tygodnie, r. m. **Rimlerowi** na 6 tygodni, r. m. **Szatkowskiemu** na 4 tygodnie; r. m. **drowi Rothweinowi** przedłużono urlop do 25 września b. r.

Przewodniczący zaznacza, że znanym jest Radzie **wynik sądu rozjemczego w Gracu w sporze o Morskie Oko.** Członkami sądu polubownego z naszej strony byli pp. **J. E. Tchórznicki, dr. Korn** i **dr. Balzer**, również bardzo gorliwie około sprawy pracowali: poseł **dr. Kozłowski, dr. Ponikło** i **dr. Czołowski.** Praca wymienionych osób i zebranie przez nie cennego materyału przyczyniły się niemało do pomyślnego wyniku sporu. Sądzi więc Przewodniczący, że postąpi w myśl życzeń Rady, jeżeli wymienionym mężom wyrazi pisemnie **podziękowanie** za ich prace, zabiegi i starania w obronie Morskiego Oka — obecnemu zaś na posiedzeniu r. m. drowi Ponikle wyraża tymczasem ustne podziękowanie.

Przemówienie to przyjęto oklaskami. (L. 647/pr.). —

R. m. dr. Guńkiewicz, uzasadniwszy nagłość sprawy okolicznością, że obecnie zaległości dyrekcyi teatru miejskiego na rzecz gminy wynoszą 31.562 koron, wnosi:

Rada miejska uchwali!

I. Poleca się Komisyi teatralnej, aby na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej złożyła dokładne sprawozdanie i postawiła odpowiednie wnioski w kwestyach:

a) Czy **teatr krakowski** pomimo wielkiego ubytku najlepszych sił artystycznych w ubiegłym sezonie utrzymany był na artystycznym poziomie, odpowiadającym znaczeniu i stanowisku m. Krakowa?

b) Czy teatr krakowski przy obecnym *ensemblu* utrzymanym być może na artystycznym poziomie, odpowiadającym znaczeniu i stanowisku m. Krakowa, i czy nie należałoby w tym względzie skorzystać z przepisu §§ 6 i 7 kontraktu dzierżawy?

c) Czy nie byłoby koniecznem zażądać natychmiast od dzierżawcy, aby na swój koszt utrzymywał stale stróża do ciągłego pilnowania bramy teatralnej od strony sceny?

II. Poleca się Komisyi teatralnej i Sekcyom: skarbowej i prawniczej, by na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej złożyły sprawozdanie i postawiły odpowiednie wnioski w kwestyach:

a) Czy i w jaki sposób dotychczasowa **zaległość u dzierżawcy,** wynosząca 31.562 kor. 79 hal., jest zabezpieczoną, czy ewentualnie dane zabezpieczenie jest dostateczne i prawnie niewzruszalne tak, aby gmina miasta Krakowa nie poniosła żadnej straty? Czy ruchomości, stanowiące zabezpieczenie tej zaległości, są przez dzierżawcę od ognia zabezpieczone stosownie do przepisu § 44 kontraktu dzierżawy i w jaki sposób i kiedy zaległość ta zostanie ściągnięta?

b) Czy nie należałoby natychmiast zaprowadzić sądowej sekwestracyi dochodów teatru krakowskiego celem ściągnięcia powyższej zaległości?

c) Czy nie należałoby w myśl § 46 kontraktu dzierżawy **rozwiązać** ten **kontrakt** obecnie z dniem 30 czerwca 1903, wdrożyć w tym celu odpowiednie kroki sądowe, a po zapadnięciu wyroku objąć przedsiębiorstwo teatralne i prowadzić je we własnej administracyi gminy aż do dnia 30 czerwca 1903 na koszt dzierżawcy?

Przewodniczący wyjaśnia, że co do strony finansowej poruszonego przedmiotu, to rzecz ta już jest w toku; osobna Komisya odbyła już jedno posiedzenie, a w najbliższy poniedziałek odbędzie się posiedzenie następne, na którem sprawa ta będzie prawdopodobnie już załatwiona.

Nagłość wniosku upadła Wniosek r. m. dra Guńkiewicza przekazano Komisyi teatralnej. (L. 648/pr.). —

R. m. dr. Gross zapytuje, czy wniesiono już do Rady szkolnej krajowej **zażalenie na Starostę myślenickiego w sprawie zakupowania przyborów szkolnych u jednej tylko firmy?**

Przewodniczący odpowiada, że zażalenie już wysłał.

R. m. Rotter wyjaśnia, że jako delegat Rady miejskiej był na ostatniem posiedzeniu Rady szkolnej krajowej, która sprawę, poruszoną przez r. m. dra Grossa, rozpatrywała. Pokazało się, że rozporządzenie starosty Fettera było sprzeczne z intencyami Rady szkolnej krajowej, poczynione też będą kroki, aby podobne nadużycia więcej się nie powtarzały. —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Poleca się Wydziałowi IV. Magistratu, aby poczynił

odpowiednie kroki w celu jak najszybszego sporządzenia **nowego wydania schematyzmu nauczycielskiego.**

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. Chyliński popiera ten wniosek.

R. m. ks. dr. Spis przypomina, że już istnieje uchwała Rady, aby schematyzm nauczycielski wydawać co pewien czas.

Przewodniczący wyjaśnia, że przed rokiem był już schematyzm nauczycielski przygotowany do druku, ale przy układaniu budżetu Komisya budżetowa odnośny wydatek skreśliła.

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 82360). —

R. m. Kosobucki, podnosząc znaczenie odbyć się mającej w Krakowie **wystawy prac terminatorów rękodzielniczych**, przedkłada wniosek nagły o udzielenie Komitetowi, urządzającemu wystawę, subwencyi w kwocie 400 Kor.

Przewodniczący zauważa, że Komitet wystawowy wniósł już podanie o subwencyę; przydzielono je Komisyi przemysłowej, do której też odesłać należy wniosek r. m. Kosobuckiego.

Wniosek r. m. Kosobuckiego przekazano Komisyi przemysłowej. (L. 82361). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Magistratu oraz Prezydenta w sprawach budowlanych, tudzież we wszystkich innych sprawach zakresu własnego powierzonem zostaje komisyi wybieralnej z Rady miejsk.

Komisya ta składać się będzie z 15 członków, których Rada miejska ze swego grona wybierze.

Komisya rekursowa wodociągowa zostaje zwinięta.

Wszelkie rekursa odsyłane być mają przez odnośny departament bezpośrednio powyższej **Komisyi rekursowej** do załatwienia.

R. m. dr. Lustgarten, zaznaczywszy ważność tej komisyi, oświadcza, że będzie głosował przeciw wnioskowi Sekcyi III., gdyż wedle jego zdania sposób wyboru tej komisyi wedle dawnego trybu był lepszy.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 54003). —

Imieniem Komisyi przemysłowej radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje do wiadomości załączony **statut normalny** dla 6-ciu tutejszych **szkół przemysłowych uzupełniających**, a mianowicie:

1) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole wydz. im. św. Jana Kantego;

2) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole wydz. im. św. Floryana;

3) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole posp. im. św. Mikołaja (w Ogrodzie angielskim);

4) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole pospol. Kazimierza Wielkiego (na Kazimierzu);

5) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole pospol. Dietla (na Dajworze);

6) dla szkoły przemysł. uzup. przy wyższej szkole handlowej.

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby skreślić punkt 6), gdyż wyższa szkoła handlowa, mając własny statut, nie podlega Komisyi przemysłowej.

Sprawozdawca godzi się na tę poprawkę.

Wniosek Komisyi przemysłowej z poprawką r. m. dra Bandrowskiego przyjęto. (L. 81992/901). —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą p. **Franciszka Ptaka**, dostawcy furażu dla pociągów miejskich, z dnia 26 marca, względnie z dnia 2 sierpnia 1902 o zwrot strat, na dostawie furażu poniesionych, względnie o oddanie mu tej dostawy z wolnej ręki na dalsze trzy lata pod warunkami, w prośbie z dnia 2 sierpnia b. r. podanymi, przechodzi się do porządku dziennego.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto bez rozpraw. (L. 65333). —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje **ofertę** p. **Antoniego Perkowskiego** z dnia 6 marca 1902 r., **mocą której podjął się dostawy furmanek i robotników oraz robót ziemnych i pomocniczych dla gminy miasta Krakowa** w czasie od dnia 1 kwietnia 1902 r. do 31 marca 1903 r. po cenach, w ofercie podanych, i pod warunkami, dla tej dostawy obowiązującymi.

R. m. Turski krytykuje dotychczasowy system czyszczenia miasta, uważając go za niedołężny, i wynajmu robocizny, przy którym przedsiębiorca zarabia na robotnikach od głowy po 10 lub więcej centów. Dlatego też wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uznaje się dotychczasowy system czyszczenia miasta i wynajmu robocizny na potrzeby gminy za nieodpowiedni.

Poleca się Magistratowi, aby niebawem, a w każdym razie przed końcem r. b. po przeprowadzeniu należytych studyów i opracowań projektu — przedłożył odnośne wnioski celem zmiany dotychczasowego systemu.

Przemówienie i wniosek przyjęto oklaskami. (L. 82362). —

R. m. dr. Frühling wnosi:

Wzywa się Magistrat, aby w nieprzekraczalnym terminie czterech tygodni przedłożył Radzie miejskiej dokładne wnioski co do utworzenia **miejskiego biura pośrednictwa pracy.**

R. m. Rotter zwraca uwagę, że Sekcya I. oddawna już zajmowała się sprawą zmiany systemu czyszczenia miasta.

R. m. dr. Gross oświadcza się za przyjęciem oferty tylko co do dostawy furmanek, robotników zaś Magistrat powinien już teraz wynajmować bezpośrednio.

R. m. Rotter i I. wiceprezydent dr. Leo popierają wniosek Sekcyi I., uważając, że czyszczenia miasta we własnym zarządzie nie da się prowadzić bez poprzednich przygotowań i obliczeń.

R. m. Sulikowski wnosi, aby nie przyjmować żadnej oferty i polecić Sekcyi I., aby obmyśliła sposób bezzwłocznego objęcia czyszczenia miasta we własny zarząd gminy.

R. m. dr. Ponikło przypomina, że Sekcya I. wezwała już Magistrat o przedstawienie wniosków, aby traktować wprost z robotnikami lub ze związkami robotniczymi, bez współudziału przedsiębiorców.

R. m dr. Domański oświadcza się za przyjęciem tymczasowo oferty, gdyż naraz niepodobna zrywać z dotychczasowym systemem czyszczenia miasta; przypisuje winę złego utrzymania czystości i porządku w mieście

częściowo także właścicielom realności, którzy nie dbają o porządek wewnątrz i zewnątrz swych domów.

Na wniosek r. m. Rottera uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Frühling zauważa, że Budownictwo miejskie lekceważy polecenia Rady i Sekcyi, gdyż nie przedłożyło żądanego już od kilku lat projektu nowego systemu czyszczenia miasta.

R. m. dr. Lustgarten przy tej sposobności zwraca uwagę na upośledzenie dzielnicy VIII. co do zamiatania ulic, wskutek czego na Kazimierzu panują bardzo opłakane stosunki sanitarne.

R. m. dr. Górski uprasza Przewodniczącego o poczynienie energicznych kroków, aby Dyrektor Budownictwa wykonał w jak najkrótszym czasie udzielone mu polecenie.

R. m. Sulikowski motywuje w dalszym ciągu podany przez siebie wniosek niezatwierdzenia żadnej oferty.

R. m. dr. Gross wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wstrzymuje się załatwienie wniosku Sekcyi ekonomicznej co do oddania Perkowskiemu dostawy robocizny i furmanek, a poleca się Magistratowi, aby na najbliższem posiedzeniu przedłożył wnioski co do objęcia we własny zarząd robocizny i dostawy furmanek.

Przewodniczący wyjaśnia, że projekt założenia miejskiego biura pośrednictwa pracy jest już wypracowany i niebawem będzie przedstawiony do rozpatrzenia Radzie miejskiej. — Co do systemu czyszczenia miasta zaś, to wypracowano już 3 projekty, a czwarty, opracowany przez Dyrektora Budownictwa miejskiego Wdowiszewskiego, jest już na ukończeniu.

Wniosek r. m. dra Grossa upadł.

Wniosek r. m. dra Frühlinga upadł.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto.

Wniosek r. m. Turskiego przyjęto. (L. 22124). —

Imieniem Komisyi przemysłowej r. m. dr. Bandrowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Dodaje się od przyszłego roku szkolnego do **planu nauk kursów handlowych przy szkole wydziałowej św. Scholastyki** język francuski jako nadobowiązkowy (dla uczenic, które zechcą się uczyć i mają odpowiednie przygotowanie), a to 3 godziny tygodniowo.

2) Zmienia się rozkład poszczególnych przedmiotów według następującego planu:*)

3) Aby zapobiedz przepełnieniu i nienależytemu przygotowaniu wpisujących się na kursa handlowe uczenic, ustanawia się jako normę, że na I. kurs handlowy mogą być przyjęte tylko te uczenice z ukończoną szkołą wydziałową, które mają przynajmniej postęp dobry z następujących przedmiotów: język polski, historya powszechna, geografia, historya naturalna, fizyka i arytmetyka — a gdyby po przyjęciu tych uczenic było jeszcze miejsce, mogą być przyjęte i inne z pozostałych uczenic z ukończoną szkołą wydziałową w miarę lepszych świadectw.

R. m. ks. dr. Bukowski wnosi następujący dodatek: „Wprowadza się naukę religii, dwie godziny tygodniowo, tak na I-szym, jak na II-gim kursie“.

Sprawozdawca wyjaśnia, że uczenice kursów poprzednio przez lat 7 pobierały naukę religii, na kursach zaś praktyki religijne są zachowane.

*) Zobatrz tabelkę na następnej szpalcie.

PRZEDMIOT	Ilość godzin			
	na I. kursie		na II. kursie	
	I. półr.	II. półr.	I. półr.	II. półr.
Język polski	2	2	—	—
Korespondencya handlowa .	—	—	3	3
Język niemiecki	3	3	3	3
Geografia handlowa . . .	2	2	2	2
Kaligrafia	2	2	2	—
Stenografia	2	2	2	1
Buchalterya	—	4	2	5
Ćwiczenia handlowe . . .	4	—	—	—
Nauka o handlu	—	2	2	—
Nauka o wekslach	—	—	2	—
Rachunkowość państwowa .	—	—	—	3
Arytmetyka handlowa . . .	4	4	3	3
Razem . . .	19	21	21	20
	I. kurs 40 godz.		II. kurs 41 godz.	
Język francuski nadobowiązk.	3	3	3	3

Wniosek Komisyi przemysłowej z dodatkiem r. m. ks. dra Bukowskiego przyjęto. (L. 63571). —

Imieniem Sekcyi II r. m. Schwarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem funduszu amortyzacyjnego za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78535). —

Tenże imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem funduszu pożyczkowego (pragskiego) za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78534). —

Tenże imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem funduszu emerytalnego urzędników i sług Magistratu za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78533). —

Tenże imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem Muzeum narodowego za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78532). —

Imieniem Sekcyi III. i II. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Gmina miasta Krakowa przystępuje **do Towarzystwa obrony polskiego przemysłu i handlu „o własnych siłach“** jako członek założyciel z jednorazową wkładką w kwocie 200 koron.

Wydatek powyższy ma być pokryty z Działu XIV. poz. 6 funduszu obrotowego budżetu na rok 1902.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 47526). —

Imieniem Komisyi kanałowo-wodnej sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zaprosić **na członków Komisyi kanałowo-wodnej** następujących Panów z poza Rady miejskiej:

Jana Matulę, Radcę Dworu; Stanisława Chrząszczewskiego, star. inżyniera i kierownika biura meliorac.; Tadeusza Sikorskiego, prof. Uniw.; dra Arnolda Rappoporta, posła do Rady Państwa i członka Izby handl.; Karola Szukiewicza, zast. dyrektora kolei państwowej; Stanisława Warzeszkiewicza, nadinż. kolei; Jana Kwiatkowskiego, b. radcę miejsk.; Bernarda Wachtla, spedytora; Zygmunta Rescha, przemysłowca.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78703). —

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie **woźnych i pachołków Magistratu, tudzież funkcyonaryuszy miejskiej Straży pożarn.** o udzielenie jednorazowego datku drożyźnianego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 35887). —

Wybór trzech **delegatów do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej** odroczono.

Przystąpiono do **wyboru dwóch delegatów do Rady nadzorczej Spółki tramwajowej.**

I. wiceprezydent dr L e o oświadcza, że nadal mandatu jako delegat Rady zatrzymaćby nie mógł, gdyż, jako zastępca prezydenta miasta, mógłby popaść w kolizyę z Towarzystwem tramwajowem; wnosi, aby na delegatów wybrać radców miejskich dra Bujaka i Sarego.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 82363). —

Przystąpiono do **wyboru jednego delegata do Rady nadzorczej kolei kocmyrzowskiej.**

I. wiceprezydent dr. L e o wnosi, aby wybrać dotychczasowego delegata, II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 82364). —

Przystąpiono do **wyboru dwóch zastępców gminy do przeprowadzenia rokowań** z c. k. delegatem Namiestnictwa:

1) w sprawie **powiększenia straży wojskowo-policyjnej,** tudzież przyczyniania się gminy do ponoszenia zwiększonych wskutek tego kosztów utrzymania tejże straży;

2) w sprawie wzajemnych pretensyj gminy miasta Krakowa do c. k. Rządu **o zwrot wydatków za sprawowanie jurysdykcyi w ciężkich przestępstwach policyjnych** za czas od 1 listopada 1849 do 31 października 1855 w zastępstwie Rządu — tudzież pretensyi c. k. Rządu do gminy miasta Krakowa **o zwrot Rządowi kosztów sprawowania policyi miejscowej** w tym samym czasie.

I. wiceprezydent dr. L e o wnosi, aby na delegatów wybrać r. m. dra Koya i dra Szarskiego, oraz upoważnić p. Prezydenta do wysłania jednego członka Prezydyum jako trzeciego delegata.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 68179). —

P r e z y d e n t m i a s t a, wyjaśniwszy, że wedle pisma Wydziału krajowego gmina miasta Krakowa może wysłać tylko jednego delegata do krajowej Komisyi dla sprawy dróg wodnych — imieniem Komisyi kanałowo-wodnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przedstawić Wydziałowi Krajowemu I. wiceprezydenta dra Juliusza Leo jako zastępcę gminy w krajowej Komisyi dla sprawy dróg wodnych.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 40161). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka o godzinie 7 minut 30 wieczorem posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (7. w kad. XII.) **z dnia 9 października 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **55.**

Radcy miejscy: Bazes, dr. Benis, dr. Cyfrowicz, dr. Gross, Rotter, Sare, Schwarz, Turski (**8**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m. ks. dr. Bukowski, Epstein, Landau, Rimler, Slęk (**5**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 wieczorem.

P r z e w o d n i c z ą c y poświęca **wspomnienie żałobne** pamięci b. radcy miejskiego, **bł. p. dra Maksymiliana Kohna** w następujących słowach:

„W dniu 20 z. m. śmierć pozbawiła miasto nasze nader zdolnego lekarza i zacnego obywatela, przecinając pasmo żywota bł. p. dra Maksymiliana Kohna, byłego członka naszej Rady.

Urodził się zmarły w r 1849 w Limanowej, studya gimnazyalne pobierał w latach 1858 — 1866 w Bochni, w Nowym Sączu i w Krakowie w gimnazyum Nowodworskiem W roku 1866 wstąpił na Uniwersytet Jagielloński, w którym też ukończywszy wydział, uzyskał w roku 1876 stopień doktora wszech nauk lekarskich. Już jako doktor udał się do Wiednia celem dalszego wykształcenia się, poczem w r. 1878 przyznany mu został przez Uniwersytet wiedeński stopień magistra położnictwa. Powróciwszy do Krakowa, pełnił w latach 1879—1882 obowiązki sekundaryusza w szpitalu św. Łazarza przy boku prof. dra Madurowicza a przytem był członkiem Wydziału administracyjnego tegoż szpitala.

W roku 1884 obywatele, poznawszy przymioty jego umysłu i serca, powierzyli mu mandat radziecki, a jak dalece wybór ten był trafnym, dowiodła tego cała Zmarłego służba radziecka. Początkowo pracował w Sekcyi V.

a następnie przeniósł się do Sekcyi I., w której aż do wygaśnięcia mandatu pozostawał. Obok tego był członkiem Komisyi sanitarnej, Komitetu Muzeum Narodowego i członkiem Rady szkolnej okręgowej, do której w r. 1899 przez Radę miejską był wybrany.

Biorąc żywy udział w rozprawach, toczących się w tej sali, okazał się dzielnym szermierzem, wyrażającym swe zdanie z godnością i powagą, odpierającym zarzuty przeciwników z taktem, spokojem i wyrozumiałością, którymito przymiotami głosy przeciwników dla bronionej przez się sprawy zjednywał.

Idąc za popędem serca, przepełnionego współczuciem dla cierpiących i nieszczęśliwych, utworzył w tutejszym szpitalu izraelickim własnym kosztem oddział położniczy, którego do końca życia był prymaryuszem. Urządził kolonię wakacyjną dla biednej dziatwy izraelickiej.

Nie było żadnego Towarzystwa dobroczynnego współwyznawców, do któregoby szlachetnej swej ręki nie był przyłożył. Jakim był współobywatelem i jak był ceniony i szanowany w naszem mieście, wystarczy, zda się, przypomnieć ten nader liczny orszak pogrzebowy, złożony z mieszkańców wszystkich wyznań i stanów, odprowadzający Jego śmiertelne szczątki na miejsce wiecznego spoczynku.

Cześć pamięci prawego i szlachetnego obywatela!"

Rada wysłuchała przemówienia, powstawszy z miejsc. —

Rada udziela **urlopu** na miesiąc **r. m. Turskiemu.** —

Sekretarz dr. Nowicki odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Zawiadomienie **Komitetu dla obchodu jubileuszu Maryi Konopnickiej** o dniu i programie uroczystości z zaproszeniem Rady miejskiej na tę uroczystość.

R. m. Bartoszewicz, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska upoważnia Prezydyum miasta do złożenia w jej imieniu hołdu Maryi Konopnickiej i do wzięcia oficyalnego udziału w jubileuszu znakomitej poetki.

Wniosek r. m. Bartoszewicza przyjęto. (L. 83827). —

2) Prośbę **Komitetu włościańskiego jubileuszu Maryi Konopnickiej** o wyznaczenie noclegów i o subwencyę na koszta przyjęcia około 2000 włościan.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 83828/902). —

3) Prośbę **dyetaryuszy Magistratu** o unormowanie ich stosunków służbowych na wzór c. k. Rządu. (L. 83673). —

4) Prośbę **polowych miejskich** Józefa Mikołajczyka i Jana Woźniaka o podwyższenie płacy przez przeniesienie ich do kategoryi woźnych I. klasy. (L. 82746/902). —

5) Prośbę **Antoniego Kustowskiego,** miejskiego stróża nocnego, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu emerytury w drodze łaski. (L. 82318/902). —

6) Prośbę **Kazimierza Gromczakiewicza** o udzielenie datku na ukończenie studyów. (L. 60882/902). —

7) Prośbę **sierżantów miejskiej Straży pożarnej** o podwyższenie płacy. (L. 76145/902). —

8) Prośbę **Wojciecha Smołkowicza** o zwrot wkładek emerytalnych. (L. 78264/902). —

9) Prośbę **dróżników miejskich** o podwyższenie pensyi. (L. 78272/902). —

10) Prośbę **Andrzeja Trzaski,** stróża nocnego w miejskim Zakładzie Tallarda, o wyznaczenie emerytury. (L. 79771/902). —

11) Prośbę **woźnych i pachołków Magistratu** o przyspieszenie załatwienia sprawy podwyższenia ich płac. (L. 79789/902). —

12) Prośbę **Reginy Opolskiej,** wdowy po stróżu, o udzielenie datku w drodze łaski. (L. 80788/902). —

13) Prośbę **Maryi, Zofii i Józefy Kiełbasówien,** córek woźnego Magistratu, o wyznaczenie im pensyi sierocińskiej. (L. 80803/902). —

14) Prośbę **Rozalii Bochenek** o udzielenie pensyi wdowiej. (L. 71080/902). —

15) Prośbę p. **Bolesława Maleckiego,** inspektora ogrodów miejskich, o wliczenie do emerytury 3 lat służby, przy gminie m. Kołomyi przebytych. (L. 72387/902). —

16) Prośbę Teodora Kalitowskiego, opiekuna **Antoniny i Maryi Schmidt,** o przedłużenie im pensyi sierocińskiej. (L. 72445/902). —

17) Podanie p. **Józefa Kotarbińskiego,** dzierżawcy teatru miejskiego, w przedmiocie uregulowania należytości, przypadających gminie ze stosunku dzierżawnego. (L. 677/902/pr.). —

Powyższe pisma odesłano do Sekcyi III.

Przewodniczący podaje do wiadomości, że **Komitet pierwszego wiecu rękodzielniczego krajowego** wniósł prośbę o udzielenie sali posiedzeń Rady miejskiej na odbycie wiecu. Przewodniczący dał jednak odpowiedź odmowną ze względu, że obecnie nikomu sali nie udziela.

R. m. Daszyński wnosi, aby upoważnić Prezydenta miasta do udzielenia w tym wypadku sali, albowiem w mieście nie można obecnie dostać sali publicznej za przystępną cenę dla odbycia tego rodzaju zgromadzeń.

Wniosek r. m. Daszyńskiego przyjęto. (L. 680/02/pr.).

R. m. dr. Muczkowski imieniem szerszego grona radców miejskich odczytuje interpelacyę, załączoną do niniejszego protokołu i stanowiącą jego część integralną.

Interpelacya ta brzmi:

I. Przeprowadzona przeciw Mieczysławowi Borysiewiczowi, urzędnikowi Mgtu krakowskiego, rozprawa karna o zbrodnię sprzeniewierzenia wykazała rażący **brak** wszelkiej **kontroli nad organami egzekucyjnymi Magistratu.**

Podpisani zapytują przeto JWPana Prezydenta, czy winni zaniedbania kontroli funkcyonaryusze pociągnięci zostali do odpowiedzialności i czy wydane zostały zarządzenia, uniemożliwiające na przyszłość podobne nadużycia.

II. Z dziennikarskich wzmianek, oraz dyskusyi na posiedzeniu Sekcyi ekonomicznej doszło do wiadomości podpisanych, iż **w funduszu czyszczenia miasta już od dłuższego czasu miały się dziać nadużycia i malwersacye,** które dopiero teraz na jaw wyszły.

Podpisani zapytują przeto JWPrezydenta:

1) Czy pogłoski te są z prawdą zgodne? — a w razie twierdzącym

2) czy wdrożono przeciw odpowiedzialnym funkcyonaryuszom dochodzenia dyscyplinarne i czy funkcyonaryusze ci w urzędowaniu zawieszeni zostali?

3) Czem usprawiedliwić można, że nadużycia te przez tak długi czas na jaw nie wyszły, względnie dlaczego tak długo były tolerowane?

4) Czy JWPan Prezydent skłonny jest **sprawozdanie urzędu Budownictwa miejskiego o czyszczeniu miasta** w jak najkrótszym czasie udzielić do wiadomości Rady miejskiej?

Przewodniczący odpowiada, że sprawę defraudacyi

Mieczysława Borysiewicza przedstawi Radzie po odesłaniu aktów przez Sąd i c. k. krajową Dyrekcyę Skarbu.

Dochodzenia co do nieprawidłowości w Zarządzie czyszczenia miasta są w toku, a po ich ukończeniu wynik również Radzie przedłoży. Celem ukończenia projektu czyszczenia miasta p. Wdowiszewski, dyrektor Budownictwa miejskiego, prosił o kilkunastodniowy urlop, jednak urlop ten może mu być udzielony dopiero w początkach zimy, gdyż obecnie prowadzi się pilne roboty około wieży Maryackiej.

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje Przewodniczącego, o ile zgodne jest z prawdą tłómaczenie się **Borysiewicza**, że ze swej płacy tak mało pobierał, że z płacy tej wraz z rodziną nie mógł wyżyć. Mowca zauważa, że urzędnicy, mający do czynienia bezpośrednio z pieniądzmi, powinni być materyalnie dobrze sytuowani.

W dalszym ciągu mowca prosi o wyjaśnienie, w jakim stanie znajdują się **badania wody wodociągowej pod względem ilościowym i jakościowym**, albowiem od dłuższego czasu Radzie nie przedłożono w tej mierze sprawozdania.

Wkońcu zapytuje, kiedy będą stale obsadzone **posady dyrektora Magistratu i fizyka miejskiego?**

Przewodniczący odpowiada, że co do położenia finansowego Borysiewicza nie może dać teraz stanowczych wyjaśnień, gdyż nie ma pod ręką odpowiednich cyfr.

Co do rezultatu badań wody z wodociągu miejskiego, to jeden z członków Komisyi wodociągowej ma w ręku wszystkie analizy i przedłoży ich zestawienie Komisyi wodociągowej, która ze sprawozdaniem przyjdzie przed Radę.

Wreszcie Przewodniczący wyjaśnia, że dawna Rada nie zgodziła się na rozpisanie konkursu celem obsadzenia posady dyrektora Magistratu, a co do osoby kandydata w dawnej Radzie nie doszło do porozumienia.

Dawna Komisya sanitarna sprawę obsadzenia posady fizyka miejskiego odroczyła do nowego ukonstytuowania się Komisyi, po przeprowadzonych wyborach do Rady miejskiej. —

R. m. dr. Paszkowski przypomina, że jeszcze dnia 13 maja 1901 poruszył sprawę zbyt kosztownego urządzenia **dzwonków elektrycznych w Kasie miejskiej**, a dotychczas nie przedstawiono Radzie sprawozdania o wyniku dochodzeń, prowadzonych w tym przedmiocie.

Przewodniczący wyjaśnia, że przedsiębiorca, który dzwonków dostarczył, zgodził się na sumę, oznaczoną przez znawców, jednak dotychczas potrzebnego urządzenia tych dzwonków nie przeprowadził. Kasy zabezpieczone będą w inny sposób, mianowicie przez asekuracyę. —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zmieniając częściowo uchwałę Rady miejskiej z 29 września 1898 r. co do składu **Komisyi budżetowej**, powiększa się liczbę delegatów, wybierać się mających do tejże Komisyi przez Sekcyę ekonomiczną, z czterech do sześciu, a liczbę delegatów z Sekcyi szkolnej z dwóch do trzech.

Po uchwaleniu nagłości wniosek Sekcyi I. przyjęto bez rozpraw. (L. 84039/902). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi II. i III. r. m. dr. Frübling wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się dla pięciu praktykantów rachunkowych Magistratu następujący **wymiar poborów służbowych:**

1) płaca roczna 1200 koron;

2) przyznaje się praktykantom rachunkowym Magistratu prawo do dwóch pięcioleci po 150 kor. rocznie;

3) bieg pięcioleci rozpoczyna się od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej w charakterze praktykanta rachunkowego Magistratu z tem, iż każdy awans przerywa bieg pięcioleci.

Wniosek Sekcyi II.

4) Przyznaje się praktykantom rachunkowym Magistratu dodatek kwaterowy w kwocie 240 kor. rocznie.

Wniosek Sekcyi III.

5) Powyższa regulacya wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1903 r.

Wniosek Sekcyi II.

6) Powyższa regulacya wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po uchwaleniu jej przez Radę miejską.

Sprawozdawca powołuje się na podwyższenie poborów służbowych praktykantom manipulacyjnym na jednem z ostatnich posiedzeń Rady, którzyto praktykanci mają po większej części mniejsze wykształcenie niż praktykanci rachunkowi, gdyż ci muszą wykazać się złożonym egzaminem z rachunkowości państwowej — i prosi o przyjęcie wniosków Sekcyi II. jako korzystniejszych dla praktykantów rachunkowych.

Ustęp 1), 2), 3), 4), 6) przyjęto — ustęp 5), obejmujący wniosek Sekcyi III, upadł. (L. 52821/902). —

Przewodniczący z powodu nieobecności sprawozdawcy r. m. Rottera cofa z porządku dziennego wniosek Komisyi wodociągowej w przedmiocie **składu i płac Biura wodociągowego.**

R. m. Federowicz nadmienia, że na ostatniem posiedzeniu Komisyi wodociągowej r. m. Turski zauważył, że **projekt etatu biura wodociągowego** jest za szeroki i że nadmiernie obciąży budżet wodociągowy — i zażądał, aby zebrano daty co do etatu z innych miast, posługujących się wodociągami pompowymi, i aby dopiero na podstawie tego materyału stwierdzono, czy projektowany etat nie jest dla Krakowa za wysoki. Ponieważ żądany materyał zaczęto zbierać dopiero po owem posiedzeniu Komisyi wodociągowej i daty co do etatu nie są jeszcze dokładnie zbadane, dalej wobec tego, że łatwiej utworzyć później techniczną posadę w razie potrzeby, aniżeli zwinąć istniejącą, mowca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wzywa się Komisyę wodociągową, aby w jak najkrótszym czasie na podstawie dat statystycznych, otrzymanych od miast, posiadających wodociągi pompowe, zbadała, w jakim stosunku do ilości wyprodukowanej wody koszta administracyjne w ogólności, a płaca urzędników i sług w szczególności budżet wodociągowy obciążają, i ażeby Komisya na podstawie tych wyników wnioski, dotyczące składu i płac urzędników i sług biura wodociągowego, Radzie miejskiej przedłożyła.

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto. (L. 85432/02). —

Przewodniczący, wspominając o wielkim braku sił w Wydziale skarbowym Magistratu, zauważa, że na razie można uchwalić przynajmniej część etatu, objętego ustępem pod *d)* wniosków Komisyi wodociągowej.

R. m. dr. Górski jest zdania, że sprawa ta została już rozstrzygnięta przyjęciem przez Radę wniosku r. m. Federowicza. —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada miejska, uznając potrzebę natychmiastowej **restauracyi wieży alarmowej kościoła Panny Maryi**, przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości zarządzenie Sekcyi I z dnia 6 sierpnia 1902 r., którem polecono Budownictwu miejskiemu bezzwłoczne przedsięwzięcie restauracyi górnej, ośmiobocznej części wieży, i na najniezbędniejsze roboty restauracyjne, w roku bieżącym dokonać się mające, udziela się w wydatkach nadzwyczajnych Działu XI. budżetu na rok bieżący kredytu w kwocie 17000 koron.

2) Rada miejska wzywa Magistrat, aby polecił wypracować jak najśpieszniej kosztorys wszystkich robót, jakie celem całkowitego odrestaurowania i zabezpieczenia wieży tak zewnątrz jak wewnątrz tejże okażą się potrzebne, i kosztorys taki Radzie miejskiej najpóźniej do 1 lutego 1903 przedłożył, aby Rada miejska mogła wcześnie poczynić starania o uzyskanie subwencyi na restauracyę od c. k. Rządu i od Sejmu krajowego.

3) Do nadzoru i kontroli nad restauracyą deleguje Rada miejska komisyę, złożoną z r. m. Wandalina Beringera, Stanisława Drozdowskiego, Józefa Sarego i dra Stanisława Tomkowicza.

R. m. dr. Tomkowicz zauważa, że wogóle roboty restauracyjne Budownictwo miejskie wykonało dobrze i sumiennie z zastrzeżeniem jednak co do robót murarskich ceglanych. Wymienianie cegły na nową na całej powierzchni ścian górnego ośmioboku wieży zarządziło Budownictwo miejskie na swoją rękę bez wiedzy Komisyi, ustanowionej z łona Rady do czuwania nad robotami restauracyjnemi, i bez wiedzy konserwatora zabytków, który jako radca miejski do tej Komisyi należy. Mowca, popierając zresztą wnioski Sekcyi I. i II., wnosi następujący dodatek:

Rada miejska ubolewa nad tem, że przy restauracyi wieży Maryackiej niektóre roboty, wpływające na estetyczny wygląd wieży, zostały przez Budownictwo miejskie przeprowadzone bez wiedzy Komisyi, ustanowionej do czuwania nad tą sprawą, i poleca, aby nadal wszelkie ważniejsze decyzye działy się w porozumieniu z tąż Komisyą miejską.

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi, aby w 1-szym ustępie wniosków opuścić słowa: „natychmiastowej“.

Sprawozdawca wyjaśnia, że słowo „natychmiastowej“ usprawiedliwia zarządzenie robót bez poprzedniej uchwały Rady miejskiej. Na zarzut, uczyniony przez r. m. dra Tomkowicza, usprawiedliwia zarządzenie wymiany cegieł bez zasięgnięcia pierwej zdania Komisyi — brakiem czasu i porą letnią, w której trudno było zebrać komplet radców miejskich, do tej Komisyi należących.

R. m dr. Tomkowicz zauważa, że krytykował tylko formalne postępowanie Budownictwa, i że udział Komisyi odnosi się tylko do rzeczy ważniejszych a nie do drobnych szczegółów budowy, nadto dodaje, że w wypadku, o którym wspomniał, Komisya o zamierzonej robocie mogła być na czas zawiadomiona, gdyż cegłę specyalną na zmianę płaszcza ośmioboku wieży zamówiono już w lipcu b. r.

R. m. Klemensiewicz zapytuje, czy dodatek r. m. Tomkowicza obejmuje dwa wnioski, na które można oddzielnie głosować, czy tylko jeden?

R. m. dr. Paszkowski prosi Przewodniczącego, aby przedłożył Sekcyi III. do rozpatrzenia sprawę, na kim ciąży obowiązek utrzymywania wieży, a dla ewentualnego zabezpieczenia praw, względnie uniknięcia ciężarów dla gminy, wnosi następujący dodatek do wniosków Sekcyi I. i II:

Uchwałą powyższą Rada miejska nie przesądza obowiązku utrzymywania wieży alarmowej kościoła Panny Maryi przez Gminę miasta Krakowa.

R. m. dr. Muczkowski sądzi, że w dodatku, wniesionym przez r. m Tomkowicza, wyrażenie: „ubolewa“ należałoby zmienić na „wyraża niezadowolenie“.

R. m. dr. Bandrowski sprzeciwia się dodatkowi w brzmieniu, proponowanem przez r. m. dra Tomkowicza, i wnosi:

Rada miejska poleca Budownictwu miejskiemu, aby wszelkie decyzye przy restauracyi wieży Maryackiej podejmowało i przeprowadzało w najściślejszem porozumieniu z Komisyą miejską, *ad hoc* wybraną.

R. m. dr. Łepkowski uważa, że druga część wniosku r. m Tomkowicza jest niepotrzebna, gdyż organa miejskie wedle statutu miejskiego i regulaminów obowiązane są ściśle stosować się do poleceń komisyi, z łona Rady miejskiej wybranych.

Na wniosek r m. dra Seinfelda uchwalono dyskusyę zamknąć.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto.

Dodatek r. m. dra Tomkowicza upadł.

Dodatek r. m. dra Bandrowskiego przyjęto.

Dodatek r. m. dra Paszkowskiego przyjęto. (L. 70478/902). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **osuszenie i uzdrowotnienie mieszkania Inspektora ogrodów miejskich** udziela się w wydatkach nadzwyczajnych Dz. VII. budżetu na rok bieżący dodatkowego kredytu 5000 koron.

R. m. Sulikowski zaznacza, że budynek, który ma być restaurowany, przedstawia małą wartość, bo ledwie 8000 koron, wydatek więc na jego odnowienie w kwocie 5 tysięcy koron jest nieproporcyonalnie wysoki, a nadto niema pewności, czy pomimo przeprowadzonych robót wilgoć stamtąd będzie usuniętą. W sprawie tej Magistrat postąpił samowolnie, gdyż rozpoczął roboty przed uzyskaniem potrzebnego kredytu od Rady miejsk.

R. m. dr. Paszkowski sądzi, że Rada musi się zastrzedz przeciwko temu, ażeby uchwalała już dokonane wydatki. Postępowanie takie nie może być cierpiane w żadnem gospodarstwie gminnem. Budownictwo miejskie postąpiło niewłaściwie i dlatego mowca wnosi, aby wniosek Sekcyi I. i II. odrzucić.

R. m. dr. Frühling domaga się, aby oddzielić sprawę przyznania kredytu dodatkowego od sprawy nieprawidłowego w tym wypadku postąpienia Budownictwa miejskiego.

R. m. dr. Seinfeld, broniąc wniosków Sekcyi I. i II., zauważa, że Sekcya I. uznała, że roboty te są potrzebne, a Sekcya II. oświadczyła, że znajdzie się pokrycie na ten wydatek, a nadto Sekcya I. uprosiła

Prezydenta miasta, aby zarządził wykonanie tych robót przed uzyskaniem kredytu od Rady miejskiej.

R. m. dr. Domański stwierdza, że mieszkanie inspektora ogrodów miejskich jest wilgotne i że z tego powodu p. Malecki nabawił się silnego reumatyzmu, dlatego robót zamierzonych, osuszenie mieszkania na celu mających, nie można było odkładać do następnego roku.

R. m. dr. Paszkowki wykazuje, że wedle statutu miejskiego żadna Sekcya nie ma prawa uchwalać wydatków, przekraczających kwotę 400 kor.; w przypadku tym przeto Sekcya I. przekroczyła zakres swego działania

R. m. dr. Łepkowski popiera wniosek r. m. dra Paszkowskiego.

R. m. dr. Trzebicky, broniąc wniosków Sekcyi, wyraża ubolewanie, że wilgoci z mieszkania p. Maleckiego nie usunięto już przed kilku laty.

R. m. Sulikowki podkreśla jeszcze raz małą wartość objektu, który miał być restaurowany, i podnosi, że kiedy rozpoczęto roboty, to Sekcya I. jeszcze nie zadecydowała ostatecznie o ich konieczności, a Sekcyi II. wogóle ta sprawa jeszcze nie była przedstawiona.

I. wiceprezydent dr. Leo zaznacza, że Komisya inwestycyjna w zasadzie roboty, mające na celu asanacyę mieszkania p. Maleckiego, uznała za pilne, jednak samego wydatku nie uchwaliła.

R. m. Daszyński oświadcza się za przyjęciem wniosku Sekcyi ze względów ludzkości, gdyż rozchodzi się tutaj o zdrowie p. Maleckiego i jego rodziny; osobno zaś głosowałby za wnioskiem, gdyby taki wniosek przedstawiono, o wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego Budownictwu miejskiemu za przekroczenie zakresu działania.

R. m. Beringer stwierdza, że roboty, wykonane podług planów, które poprawiono wedle jego wskazówek, w zupełności zabezpieczają usunięcie wilgoci; restauracya domu, zamieszkanego przez p. Maleckiego, opłaci się, gdyż dom ten przedstawia wartość około 25000 koron.

R. m. dr. Cybulski wyraża zdziwienie, że Budownictwo miejskie i Zarząd sanitarny nie wiedziały wcześniej o tem, że inspektor ogrodów, a więc urzędnik gminy, ma wilgotne mieszkanie, które naraża go na chorobę.

R. m. dr. Łepkowski jest zdania, że zamiast dzisiaj uchwalać kredyt dodatkowy, lepiej będzie odpowiednią sumę wstawić do przyszłorocznego budżetu.

Po przemówieniu r. m. Kosobuckiego uchwalono na wniosek r. m. dra Łepkowskiego dyskusyę zamknąć.

Z zapisanych do głosu przemawiają:

R. m. dr. Rosenblatt, który wnosi następujący dodatek:

Wobec dokonanego faktu, że wniosek Sekcyi I. i II. został już wykonany, Rada miejska, będąc w położeniu przymusowem, uchwala wniosek powyższy, uważa jednak za wysoce nieprawidłowe, szkodliwe i z zasadami poprawnej gospodarki miejskiej sprzeczne, czynienie zarządzeń i wydatków bez uchwały Rady miejskiej, zwłaszcza w przypadkach, w których wczesne przedstawienie sprawy Radzie miejskiej było możliwe i wskazane.

R. m. Daszyński i Sulikowski popierają wniosek r. m. dra Rosenblatta.

Przewodniczący tłómaczy rozpoczęcie robót przed uzyskaniem zezwalającej na to uchwały Rady miejskiej okolicznością, że w nowym statucie jest dużo zmian, do których się trudno przyzwyczaić. Dawniej było 60 radców i było wiadomo, że jeżeli Sekcya ekonomiczna i skarbowa jaki wniosek uchwaliły, to wniosek taki miał zapewnioną większość i w Radzie miejskiej. Obecnie, nie licząc się z faktem, że w Radzie zasiada 72 członków, postąpiono jak dawniej, a sądząc, że wniosek będzie uchwalony, roboty rozpoczęto.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 71363/902). —

Przewodniczący zarządza **wybór 15 członków do Komisyi rekursowej.**

I. wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby w skład Komisyi rekursowej weszli następujący radcy miejscy:

Beringer, dr Bujak, dr. Domański, dr Fischler, dr. Horowitz, dr. Koy, dr. Muczkowski, Sare, dr. Rothwein, Markus, dr. Tomkowicz, Turski, dr. Guńkiewicz, dr. Frühling, Katyński.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo jednomyślnie przyjęto, a nadto na wniosek r. m. Federowicza uchwalono, aby do Komisyi rekursowej, jako 16 jej członek, należał *ex praesidio* II. wiceprezydent miasta dr. Staniszewski. (L. 85378/902). —

Przewodniczący z powodu spóźnionej pory zamyka posiedzenie o godzinie 8 minut 30 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (8. w kad. XII.) **z dnia 20 października 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **57**.

Radcy miejscy: dr Cyfrowicz, Daszyński, Epstein, dr. Górski, Jawornicki, dr. Paszkowski, Turski, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: ks. dr. Bukowski, Drobner (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Zaproszenie **Komitetu I. wystawy prac uczniów rękodzielniczych w Krakowie** do wzięcia udziału w otwarciu wystawy dnia 26 b. m.

Odesłano do Komisyi przemysłowej. (L 87739/02). —

2) Zaproszenie **Komitetu I-go wiecu rękodzielników i przemysłowców w Krakowie** do wzięcia udziału w wiecu, który ma się odbyć w dniach 26 i 27 października b. r.

Odesłano do Komisyi przemysłowej. (L. 87740/02). —

3) Prośbę **Koła III-go Towarzystwa szkoły ludowej** o subwencyę w kwocie 600 kor. dla każdej z czterech wypożyczalni bezpłatnych.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 87741/02). —

4) Prośbę **Szczepana Janosza**, stróża nocnego, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 85443/02). —

5) Prośbę **Wojciecha Luteńskiego**, stróża nocnego, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 84880/02). —

6) Prośbę **Maryi Bielowej** o podwyższenie pensyi wdowiej.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 84450/02). —

7) Podanie **Stowarzyszenia właścicieli realności dla VI., VII. i VIII. dzielnicy w Krakowie** z prośbą o ponowne wniesienie petycyi o przeniesienie Krakowa z I. klasy podatku domowo-czynszowego do klasy II-giej.

R. m. dr. Seinfeld zaznacza, że w sprawie tej gmina wniosła już przed rokiem petycyę do odnośnych czynników i że krążyły pogłoski o pomyślnym jej wyniku. Tymczasem ani przedłożony budżet państwowy, ani obecny wymiar podatków nie wskazują na to, aby liczono się z słusznem żądaniem Krakowa. Mowca ubolewa, że deputacya miejska nie udała się w odpowiednim czasie do Wiednia, jakto Rada uchwaliła, celem poparcia na miejscu tej petycyi.

R. m. Rotter oświadcza, że z powodu zbyt krótkiego czasu wątpi, aby tę sprawę jeszcze w tym roku można było pomyślnie załatwić.

I. wiceprezydent dr. Leo uważa za potrzebne wysłać obecnie deputacyę do Koła polskiego i Rządu tak w sprawach podatkowych, jak również w sprawie subwencyi dla Krakowa, akcyzy, Szkoły przemysłowej i innych, które dotychczas nie zostały załatwione.

R. m. dr. Seinfeld sądzi, że teraz wysłanie deputacyi jest zbytecznem; lepiej o tych sprawach przypomnieć pisemnie posłom krakowskim.

Podanie odesłano do Sekcyi II. (L. 89990/02). —

R. m. dr Seinfeld uznaje potrzebę poczynienia dalszych kroków w sprawie **opróżnienia Wawelu** i rozpoczęcia robót, na które już leżą pieniądze tak w Kasie oszczędności m. Krakowa, jak i w Kasie krajowej. Ponieważ wojskowość zwleka z załatwieniem tej sprawy, a i Rząd nie okazał w tym wypadku życzliwości dla naszego kraju, przeto należy wysłać deputacyę z posłów całej ziemi krakowskiej do Rady Państwa, do Najjaśniejszego Pana celem przyśpieszenia rozpoczęcia robót, mogących dać zarobek naszym rękodzielnikom i robotnikom.

I. wiceprezydent dr. Leo zauważa, że sprawą tą zajmuje się obecnie Wydział krajowy; należałoby przeto przed wysłaniem deputacyi porozumieć się z Marszałkiem krajowym. Sprawa utknęła na punkcie budowy szpitala wojskowego, trudności jednak w tej mierze mają być w najbliższym czasie usunięte.

R. m. dr. Seinfeld zgadza się na dodatek I. wiceprezydenta dra Leo.

R. m. Rotter uważa poruszenie tej sprawy za bardzo na czasie.

I. wiceprezydent dr. Leo stwierdza, że intencyą jego przemówienia nie była chęć brania w obronę czynników, które w przedmiocie opróżnienia Wawelu spowodowały zwłokę, względnie okazały brak dobrej woli.

Wniosek r. m. dra Seinfelda z dodatkiem I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 89989/02)*). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Udziela się **kredytu dodatkowego** dla Dz. I. „wydatki nadzwyczajne" budżetu r. b. w sumie nieprzekraczalnej 5500 kor. **na urządzenie biur dla PP. Wiceprezydentów miasta, odnowienie urządzenia biura Dyrektora Magistratu,** na adaptacye potrzebne w celu rozszerzenia biura prezydyalnego i odmalowanie klatki schodowej od strony klasztoru OO. Franciszkanów.

R. m. Klemensiewicz zauważa, że podobno wykonanie robót, objętych kredytem, już zarządzono przed wyjednaniem uchwały Rady miejskiej. Mowca imieniem grona swoich przyjaciół politycznych zastrzega się przeciw takiemu postępowaniu.

R. m. dr. Lustgarten wnosi:

„Rada miejska uchwala przejść do porządku dziennego nad wnioskiem pierwszym porządku dzisiejszego, aż do uregulowania budżetu w dochodach i w wydatkach w budżecie miejskim".

R. m. dr. Frühling wyraża zdziwienie, że, gdy rozchodziło się o adaptacyę mieszkania urzędnika miejskiego celem usunięcia stamtąd wilgoci i gdy z powodu braku czasu roboty rozpoczęto przed uzyskaniem kredytu u Rady miejskiej, odezwały się na ostatniem posiedzeniu Rady liczne głosy, potępiające taki sposób postępowania; obecnie zachodzi identyczny wypadek a nikt nie występuje z opozycyą. Następnie mowca zwraca uwagę, iż większa część biur Magistratu mieści się poza ratuszem, co utrudnia kontrolę urzędowania i powoduje znaczne wydatki; dlatego wnosi:

Rada miejska poleca Komisyi inwestycyjnej, aby w jak najkrótszym czasie przedłożyła Radzie miejskiej **projekt przebudowy względnie budowy ratusza.**

R. m. Miedniak wskazuje na lokal Wydziału V., gdzie woda z dachu przecieka do ubikacyi biurowych na podłogę, i sądzi, że, zanim rozstrzygniętą zostanie sprawa nowego ratusza, należałoby część biur Magistratu umieścić w starym teatrze.

Przewodniczący wyjaśnia, że wniosek r. m. dra Frühlinga jest bezprzedmiotowym, gdyż Komisya inwestycyjna jako pierwszy i najpilniejszy punkt programu dalszych robót przyjęła sprawę nowego ratusza. Opóźnienie nastąpiło z powodu wątpliwości, czy przebudować tylko dzisiejszy gmach, czy też postawić nowy ratusz na placu św. Ducha. Umieszczenie tymczasowe biur Magistratu w starym teatrze byłoby rzeczą niepraktyczną, gdyż potrzebne adaptacye byłyby bardzo kosztowne, a na pomieszczenie wszystkich biur budynek ten jest za mały. Co do Wydziału V., to Przewodniczący oświadcza, iż na własną odpowiedzialność kazał dach pokryć papą.

Wniosek r. m. dra Lustgartena upadł.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 78900/02). —

R. m. dr. Seinfeld stwierdza, że z powodu utworzenia biura PP. Wiceprezydentów Prezydent miasta wynajął już lokal dla jednego z Wydziałów Magistratu bez poprzedniej uchwały Rady miejskiej.

Przewodniczący odpowiada, że uważał się za upoważnionego do tego kroku na podstawie postanowienia nowego statutu.

R. m. dr. Seinfeld wnosi:

Sekcya prawnicza zbada, kto ma zawierać umowy najmu imieniem gminy, Prezydent czy Rada?

R. m. dr. Frühling popiera ten wniosek.

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto. (L. 89383/02). —

Imieniem Komisyi węglowej sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

---

*) Wniosku na piśmie Przewodniczącemu nie złożono.

Na potrzeby biur Magistratu, szkół i zakładów miejskich dostarczać ma miejski skład węgla w czasie do 30 czerwca 1903 r. węgla kostkowego sierszańskiego Nr. 1 po cenie 1 kor. 15 hal. za każdych 100 kg.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza się za odesłaniem wniosku do Komisyi węglowej, celem zbadania wydatności kaloryi węgla, którego ma dostarczyć miejski skład, i gatunków, oferowanych przez prywatnych przedsiębiorców.

R. m. dr. Szarski wnosi:

Rada miejska nie zatwierdza oferty miejsk. składu węgla i poleca Magistratowi, by rozpisał natychmiast nową rozprawę ofertową na dostawę węgla krajowego z terminem nieprzekraczalnym dni 14. W ofertach prócz cen ma być podaną wartość kaloryczna węgla, dostarczyć się mającego, stwierdzona przez jedną z galicyjskich dyrekcyi kolei państwowych względnie w inny niewątpliwy sposób.

R. m. Bartoszewicz broni wniosków Komisyi węglowej, zaznaczając, że zawartość kaloryi w węglu stanowi tajemnicę urzędową, zachowywaną ściśle tak przez dyrekcye kolejowe, jak i przez wiele przedsiębiorstw.

Radcy miejscy dr. Ponikło i dr. Gunkiewicz bronią wniosków Komisyi.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby wniosek Komisyi węglowej przyjąć w następującej stylizacyi:

O węgle na potrzeby biur Magistratu, szkół i zakładów miejskich postara się Magistrat we własnym zarządzie za pośrednictwem miejskiego składu węgla na czas do 30 czerwca 1903 r. po cenie własnych kosztów.

R. m. dr. Cybulski popiera wniosek Komisyi węglowej.

Na wniosek r. m. Rottera uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Gross i dr. Ponikło popierają wniosek r. m. dra Rosenblatta.

R. m. dr. Szarski w dalszym ciągu uzasadnia swój wniosek.

R. m. dr. Rothwein przychyla się do zapatrywania r. m. dra Seinfelda.

R. m. Bartoszewicz i Beringer popierają wniosek r. m. dra Rosenblatta.

Wniosek r. m. dra Szarskiego upadł.

Wniosek Komisyi w stylizacyi, przedstawionej przez r. m. dra Rosenblatta, przyjęto. (L. 83681/02). —

Imieniem Prezydyum radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do **podpisania kontraktu**, jaki na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 27 lutego 1902 r. **ze Zgromadzeniem OO. Karmelitów w Czernej o nabycie** na rzecz gminy **na cele cmentarza miejskiego gruntu** zawarty być ma, upoważnia Rada miejska w miejsce p. Jana Kwiatkowskiego, który radcą miejskim być przestał, r. m. dra Domańskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 22763/900). —

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

W miejsce ustępującego dra Franciszka Kasparka zaprasza Rada miejska do pełnienia obowiązków radcy miejskiego do najbliższych wyborów p. **Edwarda Uderskiego,** inżyniera.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 74247/02). —

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby Rada miejska wyraziła podziękowanie i uznanie b. radcy miejskiemu **prof. drowi Kasparkowi** za jego długoletnią pracę w Radzie i w Komisyach.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto oklaskami. (L. 739/pr.). —

R. m. Rotter zapytuje, **kiedy Komisya weryfikacyjna ukończy swoje czynności?**

Przewodniczący odpowiada, że posiedzenie Komisyi weryfikacyjnej odbędzie się w dniach najbliższych. —

R. m. Rotter wnosi, aby przystąpić do obrad nad sprawą przyznania kredytu w kwocie 350.000 kor. **na pokrycie wydatków budowy wodociągu,** zamieszczoną na porządku dziennym pod punktem IV. —

I. wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby przystąpić do wyborów, zamieszczonych na końcu porządku dziennego.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto.

Przewodniczący zawiesza na 10 minut posiedzenie celem możności porozumienia się co do osób kandydatów.

Po otwarciu posiedzenia Przewodniczący zarządza **wybór uzupełniający 14 członków do wielkiego Wydziału Kasy oszczędności.**

R. m. dr. Bandrowski oświadcza imieniem grona kolegów, że stronnictwo, do którego należy, wstrzyma się od głosowania, gdyż nie przyszło między stronnictwami do porozumienia.

Przewodniczący do skrutynium powołuje r. m. dra Benisa, dra Łepkowskiego i Schwarza.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania:

Głosów oddano 35, wstrzymało się od głosowania 14.

Na przeciąg lat 3 wybrani zostali 33 głosami:

1) dr. Markiewicz Władysław; 2) Schwarz Henryk; 3) Kwiatkowski Jan; 4) dr. Rosenblatt Józef; 5) dr. Koy Michał; 6) Klemensiewicz Edmund; 7) dr. Górski Piotr; 8) Bazes Gustaw; 9) Drozdowski Stanisław; 10) dr. Muczkowski Józef; 11) dr. Bąkowski Klemens — wreszcie 12) dr. Gunkiewicz Bronisław 23 głosami.

Na przeciąg lat 2 zostali wybrani:
13) dr. Fischler Adolf; 14) dr. Łepkowski Karol.

R. m. dr. Gross oświadcza, że ze względów politycznych nie zgodzono się na jego wybór, chociaż jest wiadomem, że jest znawcą w sprawach finansowych.

R. m. dr. Bąkowski odpiera zarzut, jakoby niezgodzenie się na wybór r. m. dra Grossa nastąpiło z motywów politycznych.

Z powodu odmówienia głosu r. m. Rotterowi przez Przewodniczącego wywiązuje się dyskusya między Przewodniczącym a r. m. drem Seinfeldem. (L. 50923). —

Przewodniczący zarządza **wybór 3 delegatów Rady miejskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej.**

Skład skrutynium jak wyżej.

Głosujących 45, absolutna większość 23.

Wybrani zostali radcy miejscy:

Dr. Rosenblatt 45 głos., dr. Bandrowski 42 głos. i dr. Domański 39 głos.

Przewodniczący o godzinie 8 minut 15 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (9. w kad. XII.) **z dnia 30 października 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **62**. Radcy miejscy: Daszyński, dr. Górski, ks. dr. Spis, Turski, hr. Wodzicki **(5)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Guńkiewicz, dr. Rosenblatt **(2)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 wieczorem.

Nowo wstępujący radca miejski p. **Edward Uderski** składa do rąk Przewodniczącego przyrzeczenie radzieckie.

Sekretarz odczytuje podziękowanie:
a) JE. dra Tchórznickiego (L. 719/902 pr.);
b) dra Wiktora Korna (L. 720/902 pr.);
c) dra Oswalda Balzera (L. 721/902 pr.);
d) dra Stanisława Ponikły (L 722/902 pr.);
e) dra Aleksandra Czołowskiego (L. 723/902 pr.)
za pisemnie złożone wyrazy uznania ze strony Rady miejskiej z powodu **sprawy Morskiego Oka.**

Przyjęto do wiadomości. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. kierownik biura wodociągowego Jaszczurowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągu przyznaje się kredyt do wysokości 350.000 koron.

Na poczet tego kredytu udzielać będzie fundusz amortyzacyjny funduszowi budowy wodociągu w miarę potrzeby zaliczek, zwrócić się mających z dodatkowej pożyczki wodociągowej.

Od powyższych zaliczek opłacać będzie fundusz budowy wodociągu procent, równający się stopie procentowej Banku austro-węgierskiego, pobieranej przy lombardzie papierów wartościowych.

S p r a w o z d a w c a, uzasadniając wniosek, przytacza, że rachunki z budowy wodociągów nie są wprawdzie jeszcze zamknięte, ale żądana kwota posłuży na pokrycie wszystkich zalegających rachunków przedsiębiorców. Na poczet tego kredytu udzielać będzie fundusz amortyzacyjny funduszowi budowy wodociągu w miarę potrzeby zaliczek, które będą zwrócone z dodatkowej pożyczki wodociągowej. Zresztą sprawozdawca powołuje się na pisemne sprawozdanie, rozesłane wraz z porządkiem dziennym a dołączone do niniejszego protokołu, jako jego część integralna.

R. m. F e d e r o w i c z imieniem licznego grona radców składa oświadczenie, że będą głosowali przeciw udzieleniu żądanego kredytu, chociaż im dobrze wiadomo, że przez to zaspokojenie pretensyj przedsiębiorców dalszej ulegnie zwłoce, a w następstwie okoliczność ta podkopie kredyt Gminy. Obecna większość Rady miejskiej i członkowie tej większości, którzy w dawnej Radzie zasiadali, nie ponoszą żadnej w tej mierze winy, a odpowiedzialność za zwłokę spada na tych radców, którzy samodzielnie prowadzili egzekutywę budowy wodociągu.

Mowca przypomina, że dla ustalenia ostatecznej cyfry kosztów budowy wodociągów wybrano osobny podkomitet, który już poprzednio za pośrednictwem Komisyi wodociągowej zażądał ostatecznego kredytu 350.000 koron, w czem mieściła się kwota 115.000 koron na nieprzewidziane wydatki, chociaż na ten cel żądano tylko kwoty 45.000 koron. Nie tylko kredyt ten wyczerpano, ale obecnie zaskoczono Radę żądaniem udzielenia nowego kredytu 350.000 koron na zaspokojenie niepopłaconych rachunków. Trzeba więc przedewszystkiem stwierdzić, które cyfry są autentyczne, czy w żądanym poprzednio kredycie, czy też w sprawozdaniu, rozdanem obecnie. Ponieważ mowca stracił zupełnie zaufanie do cyfr pierwszych, przeto musi żądać odroczenia sprawy celem dokładnego sprawdzenia jeszcze raz tych cyfr; przytem przestrzega, aby z funduszem budowy wodociągu nie powtórzyło się to, co zaszło z funduszem budowy teatru, z którego mianowicie nie przedłożono jeszcze zamknięcia rachunkowego. Dlatego mowca wnosi: „Sprawę kredytu dodatkowego na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągów odracza się do chwili przedłożenia ostatecznego zamknięcia rachunków i sprawozdania Komisyi kolaudacyjnej. Wzywa się Komisyę wodociągową, aby sprawozdanie z zamknięcia rachunkowego oraz wnioski, dotyczące kredytu dodatkowego, Radzie miejskiej w jak najkrótszym czasie przedłożyła“.

R. m. R o t t e r zauważa, że r. m. Federowicz niepotrzebnie poruszył szczegóły, podane w drugiej części przemówienia; wystarczyłoby samo żądanie, aby sprawę udzielenia kredytu odłożyć do czasu, gdy będzie ostatecznie ukończone sprawozdanie Komisyi wodociągowej, a to celem oszczędzenia Radzie dwóch dyskusyj, tj. dzisiaj i przy ostatecznem przedłożeniu rachunków. Temu się nie sprzeciwia. Mowca oświadcza, że teraz nie wdaje się w cyfrowe wywody celem odparcia zarzutów, czynionych przez r. m. Federowicza, gdyż zabrałoby to kilka godzin czasu; odkłada to do dyskusyi, jaka toczyć się będzie przy sposobności przedstawienia Radzie ostatecznych zamknięć rachunkowych z funduszów budowy wodociągu. Z powodu złożenia winy za przekroczenie uchwalonego funduszu budowy wodociągów na dawną większość Rady, mowca przypomina, że w dawnej Komisyi wodociągowej przewagę liczebną miała dzisiejsza większość, w Radzie zasiadająca, a do podkomisyi wodociągowej należeli od początku radcy miejscy Beringer i Sare oraz nadinżynier Chrząszczewski, do których przecież dzisiejsza większość w Radzie zupełne ma zaufanie.

R. m. dr. S e i n f e l d zaznacza, że początek przemówienia r. m. Federowicza nie zgadzał się z końcowym wnioskiem. Rady nie zaskoczono żądaniem nowego kredytu, gdyż żądanie to weszło na porządek obrad jako wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi II., gdzie stronnictwo r. m. Federowicza, będące i tam w większości, miało sposobność zdanie swe objawić, iż uważa za przedwczesne wprowadzenie tej sprawy na porządek dzienny obrad Rady miejskiej. Nie uczyniono tego jednak, gdyż sprawę wodociągów wyzyskuje przeciwne stronnictwo w celach agitacyi politycznej, czego dowodzi i obecnie wniosek r. m. Federowicza, podany na dzisiejszem posiedzeniu. Rzeczowo zgadza się z wnioskiem r. m. Federowicza, sądząc, że kredyt można dopiero wtenczas uchwalić, gdy rachunki będą zupełnie ukończone.

R. m. dr. G r o s s wyjaśnia, że na posiedzeniu Sekcyi skarbowej badano szczegółowo pozycyę za pozycyą, a wniosek Sekcyi II. jest wnioskiem I. wiceprezydenta dra Leo, gdy tymczasem przeciwny wniosek,

podany przez mowcę, nie uzyskał większości. Prosi o traktowanie tej sprawy tylko ze stanowiska ekonomicznego z wykluczeniem polityki, gdyż inaczej Gmina poniesie straty materyalne i moralne. Zwraca następnie uwagę, że sprawa kolaudacyi pozostaje w związku tylko z udzieleniem absolutoryum odnośnym czynnikom, a nie z wypłatą należytości — odwlekanie zaś zapłaty należytości przedsiębiorcom może narazić Gminę na proces, jak się to stało z Zieleniewskim. Mowca, podając za przykład, jak się postępuje ze sprawą wodociągów, czyni zarzut, że budżet wodociągowy jest tak zestawiony pod względem finansowym, aby wykazał jak najmniejszą rentowność tego zakładu.

I. wiceprezydent dr. Leo przyznaje, że sformułowanie obecnie przedłożonego wniosku wyszło z uchwały Sekcyi skarbowej. Komisya wodociągowa zażądała kredytu 350.000 koron, nie wykluczając dalszych wydatków, gdyż rachunki z budowy wodociągów nie są jeszcze zamknięte, i że — jak zaznaczył to dzisiaj sam sprawozdawca — obecnie robią się próby ilościowe i jakościowe, a dopiero za kilka miesięcy przyjdzie Komisya wodociągowa do przekonania, czy nie zajdzie potrzeba powiększenia ilości wody lub jej polepszenia, co przecież wymagałoby dalszych wydatków na nowe urządzenia wodociągowe. Sekcya skarbowa uchwaliła więc, żeby nie zaciągać specyalnej pożyczki 350 000 koron, lecz w chęci ulżenia funduszowi wodociągowemu postanowiono pobrać zaliczki z funduszu amortyzacyjnego. Po obradach Sekcyi skarbowej odbyły się obrady większości Rady i tam pojawiła się opozycya przeciw udzielaniu zaliczki, tem więcej, że r. m. Sare oświadczył, że rachunki za kilka tygodni będą w całości wykończone i wtedy będzie można sprawę ostatecznie załatwić. Tym życzeniom większości poddał się mowca. Większość kierowała się tylko rzeczowymi motywami, aby zaczekać na złożenie rachunków i wtedy po zbadaniu ich uchwalić pokrycie.

R. m. dr. Łepkowski przypomina, że koszta budowy wodociągów obliczono na 1,200.000, tymczasem koszta wynoszą blisko trzy razy tyle. Na wodociąg za kwotę milion dwakroć stać było gminę m. Krakowa, zwiększona zaś kwota kosztów jest bardzo wielkim ciężarem a radcy miejscy, którzy w Radzie zasiadają dopiero od obecnej kadencyi, nie mogą być odpowiedzialni ani za rezultat budowy wodociągu, ani za wysokość kosztów.

R. m. dr. Ponikło odpiera zarzuty r. m. dra Grossa, poczynione budżetowi wodociągowemu, przypominając, że, gdy przed dwoma laty pierwszy raz układano budżet wodociągowy, starano się o możliwie najmniejsze obciążenie tego budżetu.

R. m. dr. Frühling wnosi ewentualnie następujący dodatek do wniosku r. m. Federowicza: „Rada uprasza Prezydenta miasta, aby sprawę wypłaty należytości przedsiębiorców postawił na porządek obrad Rady miejskiej przed dniem 15 listopada 1902 r“

R. m. dr. Gross zauważa, że jeżeli większość nie chciała na razie uchwalić kredytu, to powinna była porozumieć się z Prezydentem, aby sprawy tej nie wprowadzał jeszcze na porządek dzienny.

R. m. Epstein, broniąc częściowo wniosków Komisyi wodociągowej i Sekcyi II, wnosi:

„Na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągu przyznaje się zaliczkowo kredyt do wysokości 160.000 koron“.

R m Federowicz konstatuje, że nie odpowiedziano i nie wyjaśniono najważniejszego zarzutu, jaki podniósł, t. j. niezgodności cyfr, objętych dwoma sprawozdaniami; zresztą zastrzega się, aby czynił zarzuty nie z powodów rzeczowych.

R. m. Rotter oświadcza, że gdyby r. m. Federowicz uzasadniał swój wniosek argumentami, które przytoczył I. wiceprezzdent dr. Leo, nie byłby się wnioskowi sprzeciwiał. Następnie zwraca uwagę, że r. m. dr. Łepkowski mylnie wskazał różnicę, zachodzącą między preliminowanymi wydatkami na budowę wodociągów a rzeczywistymi.

Przewodniczący oświadcza odnośnie do dodatku r. m. dra Frühlinga, że nie może ręczyć, czy Komisya wodociągowa zakończy swe prace nad ostatecznem zestawieniem rachunków do połowy listopada b. r.

Wobec tego oświadczenia r. m. dr. Frühling wniosek swój cofa.

Przewodniczący podaje do wiadomości, że rachunki płatne są już skolaudowane, nie mógł ich jednak wypłacić pomimo usilnej prośby interesowanych przedsiębiorców z powodu braku odpowiedniego funduszu.

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto.

Wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. oraz wniosek r. m. Epsteina wobec tego upadły. (L. 91.352/02).—

Na wniosek r. m. dra Cyfrowicza uchwalono wziąć pod obrady **sprawozdanie delegata do c. k. Rady szkolnej krajowej** i przystąpić do **wyboru delegata.**

R. m. dr. Cybulski, jako sprawozdawca Sekcyi IV. zaznacza, że sprawozdanie dotychczasowego delegata Rady miejskiej do Rady szkolnej krajowej r. m. Rottera zostało wydrukowane i rozdane radcom miejskim. Dzieli się ono na dwie części. W jednej p. delegat omówił stan naszych szkół, opierając się na sprawozdaniach Rady szkolnej krajowej, i wykazał tu wielkie upośledzenie naszych szkół średnich. Ustęp, tyczący się szkół średnich, zasługuje na szczególne uznanie i na to, aby go posłowie gorliwie przeglądali. W drugiej części poruszył r. m. Rotter sprawy, w których sam współdziałał w Radzie szkolnej krajowej, między innemi w sprawie modyfikacyi planów szkolnych dla 6-klasowej szkoły św. Scholastyki. Imieniem Sekcyi IV. sprawozdawca wnosi:

Rada miejska przyjmuje do wiadomości sprawozdanie delegata r. m. Rottera i wyraża mu podziękowanie za działalność, jaką w ciągu ubiegłego trzechlecia rozwinął w Radzie szkolnej krajowej.

R. m. dr. Bandrowski ubolewa, że sprawozdawca tak krótki dał obraz działalności p. delegata i dyskusyi, jaka się odbywała w Sekcyi szkolnej nad jego sprawozdaniem. Wykazuje ono wielkie braki w naszych szkołach średnich, że w tej mierze nie postępujemy bynajmniej naprzód i że o zmianę na lepsze musimy się ciągle upominać u władz rządowych. W szkolnictwie przemysłowem zachodzą również wielkie braki. Mówi się o uprzemysłowieniu kraju a mamy tylko dwie szkoły przemysłowe we Lwowie i Krakowie i to niekompletnie zorganizowane, które, nie mając funduszów i aparatów do praktycznej nauki, dawać będą tylko wykształcenie teoretyczne. Mowca wykazuje dalej potrzebę reorganizacyi szkół wydziałowych, pomnożenia seminaryów żeńskich oraz powiększenia liczby autonomicznych człon-

ków Rady szkolnej krajowej. Kończąc przemówienie, wnosi:

„Rada miejska poleca Sekcyi szkolnej, aby, rozpatrzywszy dotychczasowy statut Rady szkolnej okręgowej, zastanowiła się, czy nie zachodzi potrzeba wyjednania jego zmiany; aby zastanowiła się nad potrzebą reorganizacyi szkół wydziałowych i utworzenia nowych seminaryów żeńskich, zwłaszcza w Krakowie, i wystąpiła z odpowiednimi wnioskami przed Radą miejską“.

R. m. dr Bujwid podnosi, że delegat r m. Rotter ważny postawił krok w sprawie reformy szkół średnich, mianowicie co do równouprawnienia obu typów. Mowca zapytuje sprawozdawcę, jak się zapatruje na sprawę zaprowadzenia jednolitej szkoły średniej?

R. m. Maciołowski domaga się, aby delegat Gminy poczynił starania o wprowadzenie do Rady szkolnej krajowej reprezentanta stanu nauczycielskiego, liczącego około 8.000 osób. Następnie krytykuje zasady wymiaru płac nauczycielskich, ustanowione wedle liczby ludności w danej gminie, administracyjne przenoszenia nauczycieli bez przeprowadzenia śledztwa dyscyplinarnego, system oceniania pracy nauczycielskiej wedle „skuteczności“ tej pracy, przepisy o przenoszeniu w stan spoczynku nauczycieli z „ważnych“ powodów, wreszcie „tajność“ kwalifikacyi. Mowca nie wątpi, że Rada miejska zaleci swemu delegatowi, aby w wymienionych punktach domagał się poprawienia ustaw szkolnych, a dotychczasowemu delegatowi dziękuje imieniem nauczycielstwa za to, że zawsze i wszędzie stawał w jego obronie, i składa życzenie, aby mu Pan Bóg na jego własnych dzieciach jego działalność wynagrodził.

R. m. dr. Seinfeld, podkreślając krótkość sprawozdania, które złożył r. m. dr. Cybulski imieniem Sekcyi IV, zauważa, że poprzedni delegat nie składał sprawozdania ze swej działalności w Radzie szkolnej krajowej, gdyż obawiał się zarzutów od radców żydowskich z powodu wyjawionego zdania, że połączenie w szkole dzieci żydowskich z chrześcijańskiemi obniża w tych ostatnich moralność. Już w szkołach ludowych w dzieci wpaja się nienawiść wzajemną; jako przykład przytacza mowca sprawę katechety ks. Dębowskiego. Przyszły delegat powinien zająć się, aby Rada szkolna krajowa starała się o wytworzenie harmonii w szkołach co do stosunków wyznaniowych, aby młodocianych umysłów nie pobudzać do wzajemnej nieufności.

Wreszcie mowca domaga się wprowadzenia do Rady szkolnej krajowej reprezentanta wyznania mojżeszowego, do którego zalicza się prawie ósma część ludności w Galicyi.

R. m. dr. Gross żąda, aby żydzi byli na równi traktowani z ludnością chrześcijańską. Antysemityzm przyszedł do nas z Czech i z krajów alpejskich, gdzie żydów jest po kilkadziesiąt rodzin i to żydów bogatych, którzy sobie radę dadzą. Ale w Galicyi antysemityzm szkodzi krajowi, bo szkodzi 800.000 jego mieszkańców. Nie zatrudnia się żydów w autonomii, żyd nie może być w mieście nauczycielem, więc stronnictwo rządzące tworzy szkołę już nie wyznaniową ale jednostronną; odbiera się przez to tej tak licznej warstwie ludności prawo obywatelskie. Mowca prosi o jasne i szczere postawienie kwestyi szkoły wyznaniowej a wedle jego zapatrywania delegat Rady powinien w Radzie szkolnej krajowej jasno dążyć do tego i wykazać w praktyce, że nie widzi różnicy między nauczycielem katolikiem a żydem. Obecny system uważa za prowadzący do ruiny.

R. m. ks. dr. Bukowski bierze w obronę postępowanie księży katechetów, przytem wyraża zdanie o wyższości etyki chrześcijańskiej nad żydowską.

R. m. dr Frühling twierdzi, że etyka żydów jest ta sama co u katolików, gdyż opiera się na miłości bliźniego, tylko jedni i drudzy jej się nie trzymają.

R. m. Chyliński zapewnia, że Sekcya szkolna weźmie pod obrady wnioski r. m. dra Bandrowskiego i uwzględni uwagi, wypowiedziane przez r. m. Maciołowskiego. Na zarzuty, czynione przez r. m. dra Seinfelda poprzedniemu delegatowi, odpowiada, że były delegat hr. Stanisław Tarnowski składał corocznie publiczne sprawozdania i toczyła się nad niemi dyskusya. Co do ograniczenia obywatelskich praw żydów, to mowca wskazuje, że żydom wolno nauczać i że nauczyciele i nauczycielki żydowskie nauczają często dzieci chrześcijańskie, że w niektórych szkołach nauczyciele żydowscy mają większość i są dyrektorami szkół. Tak Sekcya szkolna jak Rada miejska przy mianowaniach nauczycieli kierowały się zawsze największą bezstronnością, toż samo czynił mowca, jako sprawozdawca Sekcyi szkolnej. Wreszcie oświadcza, że jego stronnictwo zawsze dążyło i dąży do utrzymania harmonii, zgody i jedności, aby tem lepiej wyzyskać znakomite siły, jakie Rada miejska w swym obecnym składzie posiada w pracy dla dobra miasta i kraju. Mowca i jego stronnictwo głosować też będą tylko na takiego kandydata, który znany jest z ducha obywatelskiego.

R. m. dr. Gross odpowiada, że posady nauczycielskie mają numera, czy posada jest dla -yda czy też dla chrześcijanina; często trafia się, że posadę żydowską dostanie chrześcijanin, ale przeciwnie nie dzieje się nigdy. Równouprawnienie istnieje tylko na papierze, w rzeczywistości żyd nie może się dostać ani do Starostwa, ani do Sądu, ani do Kasy oszczędności, ani do Wydziału krajowego.

R. m. Rotter zaznacza, że większość inaczej mówi a inaczej czyni.

Sprawozdawca r. m. dr. Cybulski w odpowiedzi na zapytanie r. m. Bujwida oświadcza, że jest zwolennikiem obecnego ustroju szkoły, a sprawa jednolitości szkoły średniej nie może być doraźnie rozstrzygniętą na jednem posiedzeniu.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto. (L. 91349/02).

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego przyjęto. (L. 91348/902). —

Przewodniczący zarządza **wybór delegata do c. k. Rady szkolnej krajowej.**

R. m. Klemensiewicz wnosi kandydaturę r. m. Rottera.

R. m. Chyliński wnosi kandydaturę r. m. dra Jordana.

Przewodniczący zaprasza do skrutynium radców miejskich Schwarza, Epsteina i dra Łepkowskiego.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania.

Głosujących 59, absolutna większość głosów 30.

R. m. dr. Henryk Jordan otrzymał głosów 41.

R. m. Jan Rotter otrzymał głosów 18.

Wybrany przeto został delegatem do c. k. Rady szkolnej krajowej r. m. **dr. Henryk Jordan.**

R. m. dr. Jordan, dziękując za wybór, zaznacza, że

w Radzie szkolnej krajowej będzie zawsze przyjacielem młodzieży szkolnej, której los szczerze i serdecznie go obchodzi. W Radzie szkolnej krajowej będzie chciał być przedewszystkiem użytecznym jako lekarz na polu hygieny szkolnej. Mowca zna braki i usterki naszego szkolnictwa i zgadza się na to, co słyszał z ust r. m. dra Bandrowskiego i Maciołowskiego. Ceni twardą pracę nauczycieli i, o ile będzie mógł, starać się będzie o niesienie im pomocy bez względu na narodowość, stan i wyznanie. Z tem większą energią będzie się starał, aby polepszyć dolę i stanowisko służbowe nauczycielstwa ludowego. Co do szkół średnich, obecnego ustroju nie uważa mowca za nietykalny i za reformą szkoły średniej będzie przemawiał. Mowca był przeciwnikiem szkoły wyznaniowej a obecnie z powodu dążeń syonistów do wyodrębnienia żydów jest tem większym jej przeciwnikiem. Nigdy nie dał dowodu nienawiści żydów; na podstawie działania nienawiści tej imputować mu nie można. Niektórzy z mowców na dzisiejszem posiedzeniu nie zadowalają się czynami i nie chcą pozwolić, aby chrześcijanie byli sami sobą i dla siebie coś robili. Jeżeli chodzi o towarzystwo dla budowy domów dla katolickich robotników, mowca uznaje potrzebę założenia podobnego towarzystwa dla robotników żydowskich i pierwszy będzie jego członkiem. (L. 91350). —

Imieniem Komisyi sanitarnej r. m. dr. Domański wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zaprasza się na **członków Komisyi sanitarnej** w myśl § 3 statutu tej Komisyi, wydanego rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 24 lipca 1893 r. L. 46776, pp.: 1) dra Gustawa Bielańskiego, fizyka powiatowego; 2) dra Józefa Łazarskiego, profesora Uniwersytetu Jagiellońsk.; 3) dra Juliana Nowaka, profesora Uniwersytetu Jagiell.; 4) dra Michała Seńkowskiego, docenta Uniwersytetu Jagiellońskiego.

R. m. dr. Cybulski wnosi, aby zamiast dra Seńkowskiego, wybrać dra Biera.

R. m. dr. Bujwid popiera wniosek r. m. dra Cybulskiego.

Ponieważ co do trzech proponowanych nikt opozycyi nie podniósł, przeto Przewodniczący zarządza wybór co do jednego członka.

Do skrutynium zaprasza jak wyżej.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania.

Głosujących 42 — absolutna większość głosów 22.

Dr. Seńkowski otrzymał głosów 25, dr. Bier otrzymał głosów 17, wybrany przeto został dr. Seńkowski. (L 91351/902). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Wykonać **roboty adaptacyjne i restauracyjne,** objęte kosztorysem Ekonomatu miejskiego z dnia 7 października 1902 r., **w lokalu** po Wydziale IV. Magistratu i miejskiem Biurze statystycznem **w domu pod L. 3 przy ul. Dominikańskiej (dokąd ma być przeniesiony VI. Wydział Magistratu)** kosztem 360 koron.

2) Na ten cel przyznaje się dla Działu I poz. 14 tegorocznego budżetu kredyt dodatkowy w kwocie 360 kor.

Zarazem imieniem Prezydyum tenże sam sprawozdawca wnosi, aby żądaną kwotę podwyższyć o 100 kor. na urządzenie w Wydziale VI. stacyi telefonicznej.

Wniosek Sekcyi VI. i II. oraz dodatek, objęty wnioskiem prez., przyjęto bez rozpraw. (L. 79485/02). —

Imieniem Komisyi przemysłowej i Sekcyi II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi wystawy prac uczniów rękodzielniczych w Krakowie udziela się tytułem jednorazowego zasiłku kwotę 400 kor.

Wydatek ten należy pokryć kredytem dodatkowym do Dz. XIV. p. 4 tegorocznego budżetu „wydatki przygodne".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 69514/902). —

Przewodniczący z powodu pilnych spraw, zamieszczonych na porządku dziennym posiedzenia tajnego, o godzinie 9 minut 10 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (10. w kad. XII.) **z dnia 6 listopada 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **51**. Radcy miejscy: Daszyński, dr. Górski, dr. Paszkowski, Rotter, Turski, hr. Wodzicki **(6)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bartoszewicz, Bazes, Birnbaum, ks. dr. Bukowski, Drobner, dr. Horowitz, dr. Łepkowski, Rimler, Sędzimir, Sulikowski, Suski, Uderski **(12)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

R. m. dr. Tomkowicz zaznacza, że w ostatnich czasach poruszono w Radzie kilka zaniedbanych spraw. Obecnie mowca wspomina o jednej z takich spraw zaniedbanych, mianowicie o sprawie budowy szkoły przemysłowej w Krakowie. Przytacza w krótkości przebieg tej sprawy, uważając ją za bardzo ważną, gdyż z budową nowego gmachu łączy się reorganizacya tej szkoły, tak potrzebna dla podźwignięcia naszego przemysłu. Mowca zapytuje, czy i jakie poczyniono kroki o przyśpieszenie budowy tego gmachu?

Przewodniczący oświadcza, że w porozumieniu z członkami Prezydyum odroczył wysłanie deputacyi do Wiednia, gdyż obecnie deputacya taka będzie wysłana celem poparcia nie tylko budowy szkoły przemysłowej, ale także wielu innych spraw dla Gminy bardzo ważnych.

R. m. dr. Tomkowicz, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uprasza się Prezydenta miasta, aby w ciągu 4 tygodni zechciał zdać sprawę, jakie zabiegi uczynił u Rządu, aby przyśpieszyć **budowę Szkoły przemysłowej,** i jakie uzyskał zapewnienie.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. Bandrowski ubolewa, że dotychczas deputacya nie udała się w tej sprawie do Najj. Pana i że sprawa ta chodzi po dyplomatycznych drogach. Mowca przypomina, że Rząd oświadczył gotowość przystąpienia do budowy, jeżeli kraj lub Gmina w dalszym ciągu przyczynią się do kosztów budowy. Szefowie

sekcyjni z Wiednia oglądali obecne pomieszczenie szkoły przemysłowej, utyskiwali nad jej smutnym stanem, ale w rezultacie nic nie zrobiono. Mowca wnosi: „Rada miejska uchwala wysłać w sprawie budowy Szkoły przemysłowej deputacyę do Najjaśniejszego Pana“.

I. wiceprez. dr. Leo oświadcza się za formą wniosku r. m. dra Tomkowicza, albowiem zostawia ona Prezydyum wybór należytej drogi. Ponieważ załatwić należy w krótkim czasie kilka spraw ważnych dla całego miasta, jak przeniesienie Krakowa do II. klasy podatku domowo-czynszowego i zniesienie akcyzy, trzeba przeto zastanowić się, czy użyć tego ostatecznego środka, jakim jest wysłanie deputacyi do Monarchy, dla tej lub innej sprawy.

R. m. dr. Bandrowski podtrzymuje swój wniosek, uważając, że jeżeli kilka spraw ze sobą się połączy, to wynikną takie trudności, że żadnej sprawy się nie załatwi.

R. m. dr. Frühling zaznaczywszy, że położenie parlamentarne nastręcza teraz najlepszą sposobność do prowadzenia rokowań z Rządem, wnosi: „Celem załatwienia sprawy: *a)* **podátku domowo-czynszowego**, *b)* **kontumacyi**, *c)* **Wawelu**, *d)* **zniesienia podatku akcyzowego**, *e)* **budowy Szkoły przemysłowej**, *f)* **subwencyi dla miasta Krakowa** uchwala Rada, że wysłaną ma być deputacya, która wyjedzie do Wiednia w ciągu czterech tygodni, i gdyby Rząd i Koło polskie nie dały gwarancyi należytego załatwienia tych spraw, ma deputacya udać się do Monarchy“.

R. m. dr. Jordan porusza sprawę budowy Muzeum techniczno-przemysłowego i uważa za krok niepolityczny wysyłanie deputacyi do Monarchy przed wypełnieniem zobowiązania, jakie gmina zaciągnęła przed 14 laty, uchwalając wybudowanie Muzeum dla uczczenia jubileuszu cesarskiego. Mowca domaga się przyśpieszenia tej budowy, zwłaszcza że fundusze na ten cel są już złożone, a zbiory muzealne, które — wedle zdania nawet znawców obcych — mieszczą w sobie prawdziwe skarby, niszczeją z powodu nieodpowiedniego pomieszczenia.

R. m. Chyliński, popierając wniosek r. m. dra Frühlinga, zaznacza, że jest rzeczą bardzo ważną, aby Rada miejska uchwaliła wysłanie deputacyi, która, przybywszy do Wiednia, porozumie się ze wszystkimi czynnikami, wdroży należytą akcyę i wybierze odpowiednią drogę działania. Nie radzi oznaczać terminu wysłania deputacyi, gdyż wymienione sprawy należy odpowiednio przygotować i zgromadzić potrzebny materyał. Co do Muzeum przemysłowego, to — o ile mowcy wiadomo — sprawa budowy tego gmachu łączy się z budową, ewentualnie z przebudową gmachu Magistratu i Akademii handlowej.

R. m. dr. Bandrowski swój wniosek cofa i zgadza się na wniosek r. m. dra Frühlinga.

R. m. Slęk oświadcza się za pozostawieniem wolnej ręki Prezydyum. Sprawa ewakuacyi Wawelu zbliża się do zakończenia, a w najbliższym czasie ma przybyć do Krakowa JE. Pan Marszałek krajowy i może dać bliższe w tej mierze wskazówki i rady.

Wniosek r. m. dra Tomkowicza przyjęto. (L. 92.340).

Wniosek r. m. dra Frühlinga przyjęto. (L. 746/pr.).—

R. m. dr. Cyfrowicz zwraca uwagę na kilka ostatnich **śmiertelnych wypadków, spowodowanych ruchem kolei elektrycznej**, i prosi Przewodniczącego, aby zniewolił dyrekcyę kolei elektrycznej do wprowadzenia takich środków ostrożności, aby wypadki podobnego rodzaju więcej się nie przytrafiały.

Przewodniczący wyjaśnia, że na podstawie kontraktu nie ma w tej mierze wpływu na dyrekcyę kolei; uregulować szybkość jazdy może tylko regulamin, którego dotąd Ministerstwo nie zatwierdziło. W każdym nieszczęśliwym wypadku Sąd pozywa winnych do odpowiedzialności i to jest obecnie jedyna władza, która ma ingerencyę w tych sprawach.

R. m. dr. Bujak wnosi: „Rada miejska uchwali! Uprasza się Prezydenta miasta o wezwanie Dyrekcyi policyi, by poleciła swoim organom czuwać nad swobodnym ruchem wozów kolei elektrycznej i by pociągała do odpowiedzialności osoby względnie rodziców, zaniedbujących swych obowiązków nad dziećmi, które podkładają na szynach kamienie, środki eksplodujące i czepiają się wozów, będących w ruchu“.

R. m. dr. Gross zauważa, że władze państwowe są powołane do kontrolowania ruchu kolei elektrycznej i czuwania nad nim, czego nie czynią ani Magistrat ani Dyrekcya policyi. Mowca sądzi, że należałoby polecić Magistratowi, aby kontrolował ściśle szybkość jazdy przez zapisywanie w różnych porach i różnych miejscach dat, odnoszących się do szybkości ruchu.

Przewodniczący przypomina, że przed otwarciem nowych linij kolei elektrycznej Magistrat w porozumieniu z Dyrekcyą policyi ogłosił plakatami przepisy co do zachowania się publiczności, jednak niesforność naszej publiczności, jak to zaznaczył w swoim wniosku r. m. dr. Bujak, jest jednym z główniejszych powodów nieszczęśliwych wypadków na kolei elektrycznej.

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, czy przeprowadzono hipoteczne **zabezpieczenie praw Gminy na majątku Towarzystwa spółki tramwaju elektrycznego**, wynikających z kontraktu tramwajowego.

R. m. dr. Rothwein oświadcza, że wszelkie prawa gminy są uwidocznione w księgach kolejowych.

Wniosek r. m. dra Bujaka przyjęto. (L. 94.078/02).—

R. m. dr. Frühling interpeluje w sprawie **zamknięcia granicy od strony Królestwa Polskiego dla przewozu drobiu.**

Przewodniczący odpowiada, że o takim zakazie nic mu nie jest wiadomem.

R. m. Judkiewicz wyjaśnia, że z powodu panującej zarazy wśród drobiu w nadgranicznych powiatach wydano rzeczywiście podobnego rodzaju zarządzenie a interwencya Gminy w tym wypadku nie odniesie żadnego skutku. Kupcy jednak poradzili sobie w ten sposób, że drób z Królestwa idzie do Prus, a stamtąd *transito* przychodzi do nas. —

R. m. Klemensiewicz zapytuje, kiedy będą obsadzone **posady dyrektora Magistratu i fizyka miejskiego?**

Przewodniczący odpowiada, że sprawy te zostaną załatwione jeszcze przed Nowym Rokiem. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi V. i II. sekretarz Mgtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się **Julii Wójcickiej kwotę 400 koron tytułem subwencyi za postawienie i utrzymywanie** w lecie

b. r. **łazienek na Wiśle** i w tym celu udziela się dodatkowego kredytu dla Dz. XIV. p. 6 budżetu roku 1902.

R. m. Bujwid popiera wniosek, ale wyraża życzenie, aby łazienki były umieszczone w odpowiedniejszem miejscu ze względu na bliskość kanału.

Wniosek Sekcyi V. i II. przyjęto. (L 66.646/02) —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada m. przyznaje kredyt dodatkowy w kwocie 907 kor. 02 hal. dla Dz. V. p. 1 lit. *g)* budżetu roku 1902 na zapłatę rachunku firmy Rumpel i Waldek za **urządzenie dwóch hydrantów w strażnicy pożarnej.**

Przyjęto bez rozpraw. (L. 55.967/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na bieżące **potrzeby czyszczenia miasta** przyznaje Rada miejska **kredyt dodatkowy** w kwocie 6.000 kor. dla Dz. IX. poz. 10 lit. *d)* budżetu r. 1902.

R. m. dr Rosenblatt oświadcza się za odroczeniem tej sprawy aż do ukończenia dochodzeń, prowadzonych celem zbadania, jak się prowadziło czyszczenie miasta i czy wydawano rzeczywiście te sumy, które podawano w rachunkach.

R. m. dr. Bandrowski przyznaje, że zapatrywanie poprzedniego mowcy w zasadzie jest słuszne, ale miasto musi być czyszczone, gdyż inaczej ulice zamieniłyby się na śmietnik. Ponieważ wniosek ten przedstawiony jest imieniem dwóch Sekcyj, przeto potrzeba kredytu dokładnie już zbadaną została.

R. m. dr. Domański popiera wniosek Sekcyi I. i II.

I. wiceprez. dr. Leo sądzi, że trzeba odróżnić sprawę bieżących wydatków na czyszczenie miasta od sprawy dochodzeń, czy czyszczenie odbywało się w należyty sposób. Żądany kredyt w znacznej części jest już zużyty, gdyż jest to wydatek konieczny. Wnioski Sekcyi należy uchwalić, a w formie rezolucyi można zwrócić się do Prezydyum o przyśpieszenie dochodzenia.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi: „Rada miejska uchwali! Uprasza się Prezydenta miasta o przedłożenie Radzie miejskiej w najkrótszym czasie wyników dochodzenia w przedmiocie wydatków na czyszczenie miasta“.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 73.555/02).

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 745/pr.). —

Imieniem Sekcyi V. i II. sekretarz Magtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie kosztów tępienia zarazy wścieklizny u psów udziela się **kredytu dodatkowego** w kwocie 1.140 koron dla Dz. IX. poz. 1 lit. *f)* budżetu r. 1902. —

Imieniem Sekcyi V. ten sam sprawozdawca wnosi: Rada miejska uchwali!

Wstawić do budżetu na rok 1903 do Dz. IX. poz. 1 lit. *f)* **tytułem płacy dla oprawcy miejskiego kwotę 1.000 kor.** (zamiast dotychczasowych 800 kor.), oraz **tytułem ryczałtu na utrzymanie dwóch koni, dwóch pomocników oprawcy i żywienie schwytanych psów kwotę 1.300 kor.** (zamiast dotychczasowych 650 kor.).

Przewodniczący uzasadnia powiększenie wydatków rozszerzeniem się obrębu miasta i wybuchającą często wścieklizną.

R. m dr. Rosenblatt zaznacza potrzebę ścisłego wykonywania przepisów o przymusie kagańcowym na plantacyach miejskich.

R. m dr. Guńkiewicz wnosi: „Rada miejska uchwali! Sprawę **podwyższenia opłaty rocznej od psów** na kwotę 40 koron przydziela się Sekcyi skarbowej do regulaminowego traktowania“.

R. m. dr. Szarski zauważa, że wydatki te uchwala się tylko dla formy, bo przymus kagańcowy nie jest ściśle wykonywany, a psy są zaopatrzone w kagańce tylko w czasie, gdy oprawca krąży po ulicach miasta.

R. m. Bujwid wnosi: „Rada miejska uchwali! Prezydent miasta zwróci się do c. k. Starostwa, ażeby zarządziło jak najostrzejsze środki celem tępienia psów podmiejskich, które stanowią główną przyczynę wścieklizny“.

Sprawozdawca wyjaśnia, że w tej sprawie Magistrat porozumiewał się z c. k. Starostwem i Wydziałem powiatowym.

Przewodniczący stwierdza, że główną przeszkodę w wykonywaniu przepisów, tyczących się tępienia psów nieopłaconych lub nie zaopatrzonych kagańcem, stanowi niesforność publiczności, która stale przeszkadza oprawcy w wykonywaniu jego czynności. Złe nie zostanie usunięte, dopóki nie będzie wprowadzony obowiązek wodzenia psów na smyczy.

Wniosek Sekcyi V. i II. przyjęto.

Wniosek Sekcyi II. przyjęto. (L. 70.597/02)

Wnioski r. m. dra Guńkiewicza i Bujwida przyjęto. (L 92.342/02 i L. 92.343/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. dr. Bąkowski wnosi: Rada miejska uchwali!

1) Rada m. przyjmuje opiekę nad **fundacyą ś. p. Ludomira Prószyńskiego dla literatów polskich** w myśl rozporządzeń ostatniej woli fundatora z zastrzeżeniem, że wszelkie koszta wprowadzenia fundacyi w życie i jej normalnego przyszłego funkcyonowania pokryte będą z procentów od kapitału fundacyjnego.

2) Poleca się Syndykowi miejskiemu, aby przedsięwziął potrzebne kroki w celu zrealizowania fundacyi.

3) Poleca się Syndykowi miejskiemu, aby we właściwym czasie tekst aktu fundacyjnego wygotował i Sekcyi III., a następnie Radzie miejskiej do zatwierdzenia przedłożył.

R. m. dr. Bandrowski wnosi: „Rada miejska uchwali! Rada miejska zrzeka się opieki nad fundacyą ś. p. Ludomira Prószyńskiego dla literatów polskich, wyrażając przekonanie, że jedyną instytucyą, powołaną do sprawowania opieki nad tą fundacyą, jest Akademia Umiejętności w Krakowie“.

R. m. dr. Gross oświadcza się przeciw wnioskowi Sekcyi III., uważając, że fundacya ta jest ustanowiona w celach politycznych a gmina nie ma prawa przyjmować fundacyi tego rodzaju.

R. m. dr. Koy popiera wniosek Sekcyi III., wyrażając zdanie, że fundacya ś. p Ludomira Prószyńskiego ma przedewszystkiem charakter humanitarny.

R. m. Klemensiewicz wnosi: „Rada miejska uchwali! Zapytać Akademii Umiejętności w Krakowie, czyli ona przyjmie opiekę i administracyę fundacyi ś. p.

Ludomira Prószyńskiego dla biednych literatów na wypadek, gdyby Rada miejska opieki tej się zrzekła".

R. m. dr. Gross w dalszym ciągu uzasadnia swoje zapatrywanie na polityczną naturę fundacyi.

Na wniosek r. m. dra Jordana uchwalono dyskusyę zamknąć.

II. wiceprez. dr. Staniszewski, popierając wniosek Sekcyi III., wyraża obawę, że w razie odstąpienia opieki nad fundacyą Akademii Umiejętności powstaną wątpliwości prawne z powodu kilku niejasnych postanowień woli fundatora i fundacya sama może być unicestwioną a fundusz dla naszego kraju będzie stracony.

R. m. dr. Bandrowski podtrzymuje swój wniosek.

R. m. dr. Frühling popiera wniosek r. m. Klemensiewicza, zaznaczając charakter wyznaniowy i polityczny fundacyi, oraz trwałość istnienia fundacyi, jako podmiotu prawnego, wskutek czego zrzeczenie się gminy nie może budzić obawy obalenia testamentu.

R. m. dr. Ulanowski popiera wniosek Sekcyi III. i zwraca uwagę na zbyteczne przedłużanie dyskusyi.

Sprawozdawca w obronie wniosku Sekcyi III. zaznacza humanitarny charakter fundacyi i niebezpieczeństwo, jakie groziłoby jej istnieniu w razie nieprzyjęcia nad nią opieki przez gminę, oraz wykazuje, że fundacya nie będzie dla gminy żadnym ciężarem, gdyż jest należycie uposażona.

R. m. dr. Frühling zastrzega się wobec przemówienia r. m dra Ulanowskiego, że dyskusyę prowadził ściśle przedmiotowo.

Przewodniczący oświadcza się za przyjęciem fundacyi przez gminę, gdyż odmówienie przyjęcia mogłoby odstraszyć w przyszłości innych, zwłaszcza z pod obcych zaborów, którzyby chcieli czynić zapisy na rzecz Gminy lub ustanawiać fundacye w narodowych celach.

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego upadł.

Wniosek r. m. Klemensiewicza upadł.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 34 808/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m dr. Rosenblatt wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska uchwala wydać drowi Julianowi Gertlerowi, adwokatowi, poświadczenie, iż w razie rozwiązania powstać mającego **Towarzystwa „Związku pomocy narodowej"** i nierozporządzenia jego majątkiem przez ostatnie walne zgromadzenie, Gmina miasta Krakowa majątek tegoż Towarzystwa tak ruchomy jak i nieruchomy na własność przyjmie i użyje na cele, oznaczone w statucie Towarzystwa, z zastrzeżeniem, iż Gmina miasta Krakowa nie będzie ponosiła z tego tytułu żadnych kosztów (należytości skarbowych) ani wydatków

Przyjęto bez rozpraw. (L. 34.696/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Katyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie czeladników kominiarskich w Krakowie o przyjęcie ich na etat funkcyonaryuszów miejskich i utworzenie z nich plutonu kominiarskiego przy straży pożarnej miejskiej.

R. m. Kosobucki wniosek ten popiera.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 27.642/02). —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Przyjmuje się **oferty Mojżesza Landesdorfera i Adama Obratschaja,** mocą których zobowiązali się dostarczać na podstawie warunków licytacyjnych w czasie od 1 października 1902 do 30 września 1903 dla pociągów miejskich i na inne potrzeby Gminy miasta Krakowa:

pierwszy: owsa w cenie po 13 kor. 58 hal. za 100 klgr.;

drugi: siana w cenie po 5 kor. 55 hal. za 100 klgr., tudzież słomy w cenie po 3 kor. 64 hal. za 100 klgr.

2) Nad prośbą Mojżesza Landesdorfera o oddanie mu dostawy owsa, siana i słomy lub o zwolnienie go od dostawy owsa, przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. dr. Seinfeld zapytuje, czy dotychczasowy proceder dostarczania wszystkich trzech artykułów przez jednego przedsiębiorcę nie upraszczał manipulacyi i czy nie był tańszy, oraz jaki wniosek w tej sprawie przedstawił Magistrat.

Sprawozdawca wyjaśnia, że połączenie dostawy wszystkich trzech artykułów w jednym ręku bezwarunkowo dla gminy jest dogodniejsze, taki też wniosek wyszedł od Magistratu, lecz Sekcya I. uchwaliła, aby dostawę oddać oferentom bezwzględnie najtańszym.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby oddać Landesdorferowi dostawę wszystkich trzech artykułów, albo też zwolnić go od dostawy owsa i w tym celu sprawę odesłać jeszcze do Sekcyi I.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto. (L. 80.808/02). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

a) Komitetowi **taniej kuchni ludowej izraelickiej** udziela się na rok 1902 **jednorazowej subwencyi.** w kwocie 400 kor. i w tym celu przyznaje się dla Dz X. poz. 6 tegorocznego budżetu kredyt dodatkowy w odpowiedniej wysokości.

b) Komitetowi taniej kuchni ludowej izraelickiej udziela się, począwszy od r. 1903, **stałej lecz odwołalnej subwencyi rocznej** w kwocie 400 koron i w tym celu poleca się Wydziałowi obrachunkowemu, aby kwotę 400 koron wstawił do budżetu na rok 1903.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 48.871/02). —

Imieniem Sekcyi VI. i II ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Na opędzenie wydatków** w IV. kwartale b. r. na **„wsparcia taryfowe (stałe i jednorazowe) dla ubogich miejscowych, wstydzących się żebrać"**, udziela się **kredytu dodatkowego** w kwocie 11.820 koron dla Dz. X. poz 2 lit. *a)* tegorocznego budżetu.

2) **Wzywa się Magistrat, aby zgłoszenia o wsparcia przyjmował tylko od ubogich, przynależnych do Gminy miasta Krakowa, od ubogich zaś, do Gminy miasta Krakowa nie przynależnych, przyjmował takież zgłoszenia jedynie w wyjątkowych przypadkach, t. j. w razie udowodnionej choroby lub śmierci żywiciela rodziny.**

Przyjęto bez rozpraw. (L. 81.123/02). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. dr. Ponikło wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu budowy wodociągu miejskiego za r. 1900 przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 92.092/02). —

Na wniosek r. m. Klemensiewicza przyjęto *en bloc* następujące wnioski Sekcyi II., przedstawione przez r. m Schwarza:

1) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu Rudolfa za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92.090). —

2) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu dra Dietla za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92 093). —

3) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu dra Warschauera za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92.091). —

4) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu fundacyj różnych za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92.094). —

Z powodu spóźnionej pory zamyka Przewodniczący posiedzenie o godzinie 8 minut 35 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (11. w kad. XII.) **z dnia 13 listopada 1902 roku.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **58**.

Radcy miejscy: Daszyński, Federowicz, dr. Górski, dr. Jordan, Judkiewicz, I. wiceprezydent dr. Leo, dr. Paszkowski, Rotter, II. wiceprezydent dr. Staniszewski, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Rimler, Slęk, Sulikowski (**3**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 30 wieczorem.

Przewodniczący zawiadamia, że nadeszło od posła dra Rapoporta pismo z oświadczeniem, że i nadal będzie uczestniczył w pracach miejskiej **Komisyi dróg wodnych**.

Przyjęto do wiadomości. —

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Podziękowanie b. r. m. **prof. dra Kasparka Franciszka** za uznanie jego pracy w Radzie miejskiej.

Przyjęto do wiadomości. (L 761/pr.). —

2) Prośbę **dyetaryuszy Magistratu** o udzielenie zapomogi drożyźnianej.

R. m. dr. Seinfeld uprasza Przewodniczącego o przyspieszenie załatwienia tej sprawy przez Sekcyę III. tak, aby dyetaryusze mogli dostać zapomogę jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 93681/02). —

R. m. dr. Bobilewicz zapytuje, czy **projekt nowego regulaminu obrad Rady miejskiej** jest już wypracowany i jeżeli tak, czy Przewodniczący zechce zamieścić go na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Rady?

Przewodniczący odpowiada, że projekt jest już gotów i znajduje się w rękach sprawozdawcy, wybranego przez Sekcyę III.

R. m dr. Gross zapytuje Przewodniczącego, co się dzieje **z protestem**, wniesionym blisko rok temu **przeciw wyborom do gminy wyznaniowej izraelickiej?**

Przewodniczący wyjaśnia, że Magistrat boradował nad tą sprawą na jednem z ostatnich posiedzeń, lecz z powodu, że materyał jest bardzo obszerny, a jeden z pp. Wiceprezydentów nie był dokładnie z nim obznajomiony, ostateczne załatwienie tej sprawy odłożono do jednego z najbliższych posiedzeń. —

R. m. dr. Gross zapytuje, czy **dyetaryusze Magistratu** dostali już w tym roku dodatek drożyźniany?

Przewodniczący odpowiada, że dostali. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i Komisyi inwestycyjnej radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Zakupić na własność gminy miasta Krakowa realność L. k. 25 Dz. VIII.**, Rozalii z Rosesów Fussmanowej, Maryi z Rosesów Pechnerowej, Salomei Roses i Brajndli ze Strumlaufów Rosesowej, przez pełnomocnika Adolfa Szerera działających, własną — w stanie wolnym od ciężarów, a między tymi także od prawa dożywotniego użytkowania $^1/_4$ części połowy powyższej realności, na tejże na rzecz Brajndli ze Strumlaufów Rosesowej zaintabulowanego, a to za ugodzoną cenę kupna 22.000 kor. i pod innymi warunkami, przez pełnomocnika Adolfa Szerera deklaracyą protokolarną z dnia 3 października 1902 r. przyjętymi.

2) Koszta spisania kontraktu, przeniesienia i przepisania własności poniesie gmina miasta Krakowa z własnych funduszów, koszta zaś wykreślenia ciężarów sprzedający.

3) Wydatek w sumie 22 000 kor. na zapłatę ceny kupna pokryć z pożyczki inwestycyjnej miejskiej.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Markusa Karola i dra Seinfelda Hermana.

R. m. dr. Gunkiewicz zapytuje, czy istnieje zabezpieczenie, aby realności nie obciążano tymczasem nowymi długami.

Sprawozdawca wyjaśnia, że nabycie ma nastąpić pod warunkiem, że realność będzie wolna od ciężarów.

Wniosek Sekcyi I i Komisyi inwestycyjnej przyjęto. (L. 75051/02). —

Imieniem Prezydyum radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do **podpisania kontraktu zamiany** w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 9 stycznia 1902 r. **w celu uregulowania granic realności L. w. h. 679 Dz. IV. gm. kat. Kraków i gruntu miejskiego, parcela L. kat. 2076, gmina kat. Czarna wieś, między Salomeą Molkner a gminą miasta Krakowa** zawrzeć się mającego, deleguje się w miejsce b. radcy miejskiego p. Jana Kwiatkowskiego r. m. dra Łepkowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 88656/02). —

Imieniem Sekcyi IV. i II. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi włościańskiemu jubileuszu M. Konopnickiej udziela się tytułem jednorazowego zasiłku na koszta pomieszczenia i przyjęcia gości włościańskich kwotę 500 k.

Wydatek ten należy pokryć kredytem dodatkowym do Dz. XIV. poz. 4 tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86713/02). —

Imieniem Komisyi przemysłowej i Sekcyi II. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Gmina miasta Krakowa obowiązuje się dostarczyć dla **szewskiego kursu majsterskiego**, który Wydział krajowy od 15 października do 15 grudnia 1902 r. w Krakowie urządzić postanowił, bezpłatnie lokalu wraz z opałem, oświetleniem i usługą, tudzież zasiłku w kwocie 600 kor. na pokrycie innych kosztów tego kursu.

2) Na pokrycie kosztów opału, oświetlenia i obsługi udziela się kwoty 200 kor., a łączny wydatek w kwocie 800 koron pokryć należy kredytem dodatkowym do Dz. XIV. poz 6 tegorocznego budżetu.

3) Na pokrycie kosztów szewskiego kursu majsterskiego w r. 1903 należy wstawić do budżetu przyszłorocznego kwotę 800 koron.

R. m. Klemensiewicz zaznaczywszy, że utrzymywanie szewskich kursów majsterskich, mających znaczenie ogólno-krajowe, należy do kraju, wnosi następującą poprawkę do ustępu pod 3):

„Na pokrycie kosztów opału, oświetlenia i obsługi wstawić w budżet na r. 1903 kwotę 200 kor.“

R. m. dr. Szarski po otrzymaniu wyjaśnienia od sprawozdawcy, że kwota 800 kor. w ustępie 3) nie obejmuje wydatku na lokal z opałem, oświetleniem i usługą, popiera wniosek r. m. Klemensiewicza.

Wniosek Komisyi przemysłowej i Sekcyi II. przyjęto z poprawką r. m. Klemensiewicza. (L. 85448/02). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Sołtysik wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska ustanawia dla wyższych kursów dla kobiet im. Adryana Baranieckiego kuratoryę z 3 członków, których wyznaczy Sekcya IV.

Kuratorya wypracuje sobie sama regulamin, który zatwierdzi Sekcya szkolna.

Sprawozdawca w dłuższem przemówieniu zaznacza, że Rada miejska nie może się ograniczać do spełniania nadzoru nad kursami tylko zapomocą badania corocznych rachunków, jak się to działo dotąd. Przed kilku laty postawił r. m. ks. dr. Bukowski w Sekcyi IV. wniosek o utworzenie kuratoryi, któraby czuwała nad pedagogicznym i naukowym kierunkiem zakładu. Sekcya szkolna przychodzi obecnie z wnioskiem o utworzenie takiej kuratoryi, sądząc, że nadzór Rady miejskiej pod względem pedagogicznym i naukowym jest konieczny, gmina bowiem przyczynia się do utrzymywania zakładu znacznym funduszem i jest za niego moralnie odpowiedzialną. Konieczną jest łączność między kursami a Sekcyą szkolną; organem takim, utrzymującym łączność, ma być kuratorya. Kursa są obecnie instytucyą publiczną i nie mogą się uchylać od kontroli. Taka kontrola przyczyni się do podniesienia powagi i znaczenia kursów oraz wzmocnienia ku nim zaufania; nie naruszy ona powagi grona profesorów, owszem może ją tylko wzmocnić. Mowca prosi o przyjęcie wniosku Sekcyi IV.

R. m. ks. dr. Spis wyjaśnia, że dawna Sekcya szkolna zajęła się przedewszystkiem organizacyą kursów przyjęciem ich przez gminę i zapewniła byt materyalny tej instytucyi.

R. m. dr. Bąkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wzywa się Sekcyę szkolną, aby się zastanowiła, czy nie zachodzi potrzeba zreformowania kursów Baranieckiego, względnie zniesienia ich wobec zezwolenia kobietom korzystania z wykładów uniwersyteckich.

R. m. Bartoszewicz wykazuje, że kursa dają wykształcenie kobietom, które nie ubiegają się o posady nauczycielskie lub o stopień doktorski, i w przeciwstawieniu do systemu nauki uniwersyteckiej obznajamiają słuchaczki z całokształtem danego przedmiotu. Mowca zgadza się na obmyślenie reformy kursów, ale stanowczo zastrzega się przeciw ich zniesieniu.

R. m. Chyliński uważa dyskusyę, prowadzoną nad istnieniem kursów, za bezprzedmiotową i wskazuje, że sposobność do dyskusyi nad organizacyą kursów będzie dana Radzie przy przedłożeniu przez Sekcyę IV. sprawozdania dyrekcyi z działalności kursów w ubiegłem trzechleciu

R. m dr. Bujwid zwraca uwagę, że kursa Baranieckiego spełniają bardzo ważne zadanie wobec kobiet, pragnących się kształcić, przybyłych z za kordonu.

R. m. dr. Bąkowski wyjaśnia, że wniosek jego zmierza tylko do zastanowienia się, czy nie należy wprowadzić pewnych reform.

Sprawozdawca wyjaśnia swoje zapatrywanie na działalność dawnej Sekcyi szkolnej.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto (L. 75521/02).

Wniosek r. m. dra Bąkowskiego przyjęto. (L. 95443/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m dr. Frühling wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Zezwala się na wykreślenie ze stanu biernego realności, L. w. h. 2311 ks. grunt. gminy kat. Kraków objętej, prawa rozwiązania kontraktu z dnia 27 czerwca 1899 r. względnie prawa odkupu tej realności, oraz zakazu jej sprzedaży.

2) Koszta należytości stemplowych i legalizacyi deklaracyi poniesie **Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego.**

3) Do podpisania deklaracyi upoważnia się r. m. dra Bąkowskiego i dra Frühlinga.

R. m. dr. Seinfeld domaga się, aby utrzymać w stanie biernym tej realności zakaz jej sprzedania.

R. m. Klemensiewicz, dr. Rothwein, dr. Ulanowski popierają wniosek Sekcyi III. w całości.

Sprawozdawca oświadcza, że zastrzeżenie, czynione przez gminę, byłoby małostkowe wobec faktu, że p. Wołodkowicz ofiarował młodzieży kilkadziesiąt tysięcy, nie żądając żadnej gwarancyi.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 85558/01). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **zakupno jednego konia do Zakładu Talarda** udziela się do Działu IX. poz. 9 *u.* budżetu na rok bieżący **dodatkowego kredytu** w kwocie 800 kor.

R. m. Klemensiewicz zapytuje, czy nieczystości nie wywozi się zbyt daleko, co jest przyczyną, że wozy i konie ulegają prędko zniszczeniu.

Sprawozdawca wyjaśnia, że w razie wywożenia nieczystości na grunt prywatny strona interesowana musi dostarczyć swoich koni i złożyć opłatę od każdego beczkowozu.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 61339/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **sprawienie aparatów kontrolnych w teatralnej hali maszyn**, jakie wstawione być musiały skutkiem wymiany akkumulatorów, udziela się w dziale XI. do poz. 12 wydatków nadzwyczajnych kredytu dodatkow. w kwocie 4800 kor.

R. m. Kosobucki wnosi:

Rada miejska uchwala kwotę 4800 kor. na rozdzielacz elektryczny dla teatru miejskiego i poleca Sekcyi I., aby rozpisała oferty i oddała roboty firmom krajowym lub czeskim.

Przemawiają r. m. Beringer, sprawozdawca i r. m. Kosobucki.

Przewodniczący wyjaśnia, że nagłość sprawy nie pozwalała czekać na decyzyę Sekcyi I. i Rady m.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto.

Wniosek r. m. Kosobuckiego upadł (L. 20707/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **wypłatę reszty należytości za budowę szkoły barakowej przy ul. Dietlowskiej** udziela się w Dz. XII. (wydatki nadzwyczajne) budżetu na rok bieżący dodatkowego kredytu w kwocie 1080 kor.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 100412/01). —

Imieniem Sekcyi I. i II. tenże sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **zakupno konserwy porfirowej** udziela się w Dz. VI. poz. 1 *c)* budżetu na rok bieżący **dodatkowego kredytu** w kwocie 10.000 kor.

Sprawozdawca oświadcza, że z powodu spóźnionej pory odstępuje od żądanego kredytu.

R. m. dr. Domański zauważa, że należało wniosku tego Radzie nie przedstawiać, tylko zawiadomić Sekcyę I., że wyjednanie kredytu jest zbyteczne.

Przewodniczący powyższą sprawę cofa z porządku dziennego. —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Zatwierdza się **projekt budowy kanału w ul. Skałecznej**, wypracowany przez Budownictwo miejskie dnia 10 lipca 1902 r., i na wykonanie tegoż udziela się kredytu 2.800 kor., pokryć się mającego z pożyczki 1892 r.

2) Wykonanie tego kanału, nie objętego programem robót, zatwierdzonym przez Wydział krajowy, należy usprawiedliwić przed tymże Wydziałem koniecznością odwodnienia klasztoru PP. Augustyanek, w którym się mieści publiczna szkoła ludowa.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 51.147/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Klemensiewicz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się przy Komisaryacie targowym miejskim jako organ, temu Komisaryatowi przydzielony, **przysięgłego dozorcę targu rybnego**, którego powoła Prezydent miasta za wynagrodzeniem rocznem w kwocie 150 koron, płatnem w ratach miesięcznych z dołu.

Kwota powyższa ma być wstawiona do budżetu miejskiego tylko na rok 1903.

Z odnośnym dozorcą ma być spisana odpowiednia umowa.

R. m. dr. Bąkowski i dr. Łepkowski oświadczają się przeciw wnioskowi Sekcyi III.

R. m. dr. Domański żąda odroczenia sprawy.

R. m. dr. Bandrowski i dr. Bujwid popierają wniosek Sekcyi III.

Na wniosek r. m. dra Seinfelda uchwalono dyskusyę zamknąć.

Sprawozdawca i Przewodniczący bronią wniosku Sekcyi III.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 88.609/02). —

Imieniem Sekcyi IV. i II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada miejska przyjmuje do wiadomości, że c. k. Rada szkolna okręg. miej. od czasu wejścia w życie postanowień orzeczenia organizacyjnego szkoły wydział. żeńskiej im. św. Scholastyki, tj. od początku roku szkolnego 1899/00, mianowała dla klas wyższych **szkoły im. św. Scholastyki** odpowiednio ukwalifikowane nauczycielki tymczasowe, które pobierały i dotąd pobierają płace z funduszu szkolnego krajowego.

2) Żądaniu c. k. Rady szkolnej okręg. miej., wyrażonemu w odezwie z 7 stycznia 1902 r. L. 29:

a) ustanowienia dla trzech klas wyższych szkoły wydz. św. Scholastyki trzech posad stałych nauczycielskich z odpowiednią kwalifikacyą, płatnych z funduszu miejskiego, a zaliczonych pod względem płac i innych korzyści służbowych przynajmniej do I. klasy płac w myśl art. 11 ust. z 5 maja 1896 r. Nr. 34 Dz. u. i rozp. kr.;

b) ustanowienia dla klas równorzędnych wyższych szkoły wydz. im. św. Scholastyki nauczycieli(lek) tymczasowych, płatnych z funduszu miejskiego, z płacą roczną przynajmniej po 1188 koron;

c) przyznania c. k. Radzie szkolnej okręg. miej. prawa przedstawiania na powyższe posady kandydatów, których mianować będzie Rada miasta Krakowa; —

Rada miejska odmawia, a natomiast zgadza się, aby c. k. Rada szkolna okręg. miejska tak jak dotychczas mianowała i nadal (aż do nowej organizacyi szkoły wydz. im. św. Scholastyki) dla klas wyższych szkoły wydz. św. Scholastyki odpowiednio ukwalifikowane nauczycielki tymczasowe, płatne z funduszu szkolnego krajowego.

3) Rada miejska zobowiązuje się zwracać corocznie funduszowi szkolnemu krajowemu poniesiony wydatek na opłacenie nauczycielek tymczasowych, dla klas wyższych w myśl ust. 2) ustanowionych.

4) Rada miejska uznaje obowiązek zwrócenia funduszowi szkolnemu krajowemu kwoty 8316 kor., wydanej na opłacenie nauczycielek tymczasowych w klasach wyższych szkoły wydz. św. Scholastyki w latach szkolnych od 1899/00 do 1901/02 włącznie.

5) Należytość w kwocie 8316 kor., w ust. 4) wspomniana, ma być pokryta częścią, a mianowicie w wysokości 1.980 kor. z tegorocznego budżetu Dz. XII. poz. 7 *f)*, częścią zaś, a mianowicie w wysokości 6.336 kor., kredytem dodatkowym do tegoż działu tegorocznego budżetu,

w budżet zaś na rok 1903 i ewentualnie w budżety lat następnych należy wstawić odpowiednią kwotę, na opłacanie nauczycielek tymczasowych w klasach wyższych szkoły wydz. im. św. Scholastyki potrzebną.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 22878/02). —

Imieniem Komisyi przemysłowej radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą **Emilii Pydynkowskiej** o udzielenie zasiłku na utrzymanie zakładu artystycznego haftów i restaurowania zabytków starożytnych przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. dr. Trzebicky wnosi: „Rada miejska udzieli Emilii Pydynkowskiej na utrzymanie zakładu artystycznego haftów kwoty 400 kor.“.

R. m. dr. Tomkowicz popiera ten wniosek.

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby sprawę odesłać do Komisyi przemysłowej celem ponownego jej rozpatrzenia.

R. m. dr. Trzebicky swój wniosek cofa.

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego przyjęto. (L. 16.299/02). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miejska uchwali!

Nad prośbą **Józefa Janika**, dzierżawcy wikliny na gruntach miejskich, o opust w drodze łaski połowy czynszu dzierżawnego z powodu szkód, zrządzonych tegorocznym wylewem Wisły i Rudawy, przechodzi się do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 83.593/02). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miejska uchwali!

Nad **prośbą dzierżawców łąk miejskich w Dąbiu** o opust z czynszu dzierżawnego z powodu szkód, zrządzonych tegorocznym wylewem Wisły w zbiorze siana, przechodzi się do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 82.765/02). —

Imieniem Prezydyum radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada miejska uchwali!

Do podpisywania kontraktów najmu, dzierżaw, dostaw i t. p., jakie Prezydent miasta z mocy statutu miejskiego imieniem Gminy zawiera, upoważnia Rada miejska w myśl § 86 statutu miejskiego czterech Radców miejskich, wybrać się mających.

R. m. dr. Seinfeld sądzi, że według postanowień obecnie obowiązującego statutu Rada miejska musi wyznaczać Radców miejskich osobno dla każdej sprawy.

Sprawozdawca wyjaśnia, że rozchodzi się tu o podpisywanie kontraktów, zawieranych przez samego Prezydenta miasta.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby sprawę odesłać do Sekcyi III. celem bliższego rozpatrzenia i wydania opinii.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 94.114/02). —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Poleca się Sekcyi prawniczej, ażeby sprawę **regulacyi płac dyurnistów miejskich** załatwiła najśpieszniej i przedłożyła wnioski na najbliższem posiedzeniu Rady tak, aby w budżecie na r. 1903 ewentualnie podwyższony wydatek mógł być zamieszczony.

Prośbę dyurnistów o zapomogę drożyźnianą udziela się Sekcyi skarbowej celem przedłożenia sprawozdania na najbliższem posiedzeniu Rady.

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 94 564/902). —

Uchwalono przystąpić do posiedzenia tajnego.

Przewodniczący o godzinie 7 min. 50 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (12. w kad. XII.) **z dnia 20 listopada 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **51**.

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Drobner, dr. Górski, dr. Horowitz, Miedniak, dr. Pareński, dr. Rosenblatt, Rotter, Schwarz, Slęk, hr. Wodzicki, Uderski (**12**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bazes, dr. Gunkiewicz, dr. Lustgarten, Rimler, Schmelkes, dr. Szarski (**6**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 40 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady m pisma:

1) Prośbę **Joachima Ćwikły** o podwyższenie pensyi. Odesłano do komisyi administracyjnej. (L. 1151/02 Adm. Akc.). —

2) Upomnienie się **firmy Rumpel & Waldeck** o zapłatę kwoty 135.234 kor. 29 hal. za roboty wodociągowe z oznaczeniem ostatecznego terminu do zapłaty po dzień 1. grudnia b. r. pod groźbą procesu.

Przewodniczący oświadcza, że pismo to podał do wiadomości Rady, aby uniknąć odpowiedzialności w razie wytoczenia Gminie procesu z powodu zwłoki w wypłacie.

Pismo odesłano do Komisyi wodociągowej. (L. 96625/02) —

R. m. dr. Ponikło, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uprasza się Prezydenta miasta, aby zechciał imieniem Rady bezzwłocznie **wnieść przedstawienie do c. k. Namiestnictwa o zniesienie rozporządzenia z dnia 5 listopada b. r. L. 129.643, wzbraniającego dowozu mleka z Królestwa Polskiego do miasta Krakowa.**

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 96640/02). —

R. m. Chyliński, powołując się na § 60 ust. 20 statutu m. Krakowa, zapytuje Przewodniczącego, z jakich powodów nastąpiło **opóźnienie obrad nad budżetem** i kiedy Przewodniczący zwoła posiedzenie Komisyi budżetowej?

Przewodniczący odpowiada, że budżet rozdzielony został w pierwszych dniach października Sekcyom i Komisyom; Komisya wodociągowa uchwali budżet na jutrzejszem posiedzeniu, a na najbliższy poniedziałek jest już zwołane posiedzenie Komisyi budżetowej.

R. m. dr. Benis wnosi interpelacyę w następujących słowach:

„Muszę zwrócić uwagę na bardzo ważną sprawę, mianowicie **sprawę kanału wodnego Kraków-Wiedeń**. Jak sobie Panowie przypominacie, przed dwoma laty, gdy

Rząd wniósł przedłożenie inwestycyi dla budowy kanałów wodnych, na wniosek kolegi dra Seinfelda wybrała Rada miejska osobną Komisyę, która miała się zająć sprawą budowy kanałów wodnych. Komisya ta kooptowała członków z poza Rady miejskiej, odbyła kilka posiedzeń, których rezultatem było, że uchwalono zaprosić do tej Komisyi prof. Rychtera, żeby wspólnie wypracować memoryał, zaopatrzony w plan, w którymby były w sposób należyty przedstawione żądania miasta Krakowa tak co do galicyjskiej trasy kanału Kraków-Wiedeń, jak i co do portu w mieście Krakowie. Od tego czasu minęły dwa lata, a prof. Rychter dotychczas nie porozumiał się z Komisyą i swojego elaboratu Komisyi nie przedłożył, chociaż go wygotował. Wiem atoli, że są zdania co do tego elaboratu bardzo sprzeczne i z bardzo poważnej strony odzywają się wątpliwości, czy zasady, na których opiera swój elaborat, a których nie powziął w porozumieniu z Komisyą kanałową, odpowiadają gospodarczym interesom Krakowa. Faktem jest, że Komisya nie wie, co się z tym wnioskiem przekazania sprawy prof. Rychterowi stało. W czasie, kiedy stara Rada rozwiązała się, a nowowybrana nie rozpoczęła jeszcze urzędowania, sprawa budowy kanałów posunęła się naprzód. W lecie tego roku p. Morazik wraz z nadinżynierem Lidkiem i inżynierem Czerwińskim objechali całą trasę kanałową, począwszy od Wiednia aż do Krakowa. Wówczas reprezentowana była gmina miasta Krakowa przez p. Prezydenta miasta, który dobrał sobie prof. Rychtera, i przez Starostwo w osobie p. Sarego, przy współudziale posła dra Rapaporta i dra Benisa; Komisya ta objechała teren około Krakowa. Od tego czasu sprawa postąpiła o tyle naprzód, że Ministerstwo handlu poleciło inżynierowi Wilhelmowi Gałuszce zdjąć okolicę Krakowa. W tym czasie Komisya kanałowa nie zbierała się, będąc przekonania, że sprawa kanałów wodnych stoi dla Galicyi pomyślnie.

Tymczasem niedawno Ministerstwo handlu rozdzieliło między członków Rady przybocznej dla budowy kanałów wodnych memoryał, z którego okazuje się, że stan budowy kanału Kraków-Bogumin jest dla nas bardzo niekorzystny.

Jak Panowie sobie przypominacie, Ministerstwo handlu otrzymało upoważnienie do emisyi pożyczki w kwocie 250,000.000 kor. nominalnie, z których wedle ustawy ma być 75,000.000 kor. efektywnie użytych na regulacyę rzek a reszta na kanalizacyę rzek, oraz na zbudowanie kanału spławnego Kraków-Wiedeń. Ponieważ 75,000.000 kor. efektywnych na regulacyę rzek równa się 78,948.000 kor. nominalnie, na budowę więc kanałów spławnych pozostaje nominalnie 171,052.000 kor; do tego należy doliczyć $12\frac{1}{2}\%$ udziału krajów, co daje nominalnie 24,436.000 kor. Razem dysponować będzie Rząd na budowę kanałów kwotą nominalną 195,488.000 kor., co daje po strąceniu 5% na emisyę 185,713.600 kor. efektywnego kapitału na budowę kanału i kanalizacyę rzek.

Z kapitału tego mają być przeprowadzone następujące roboty:

1) Kanalizacya Wełtawy w obrębie miasta Pragi aż po tak zwane Kaiserwiese kosztem 14,400.000 kor. efektywnie, co odpowiada kapitałowi nom. 15,157.894 kor.

2) Kanalizacya Łaby od Melnika do Jaromierza kosztem efektywnym 20,600.000 koron a nominalnym 21,684.210 kor.

3) Trzecią pracą, która ma być wykonana przez Ministerstwo handlu, jest kanał Dunaj-Odra. Na kanał ten preliminuje Ministertwo kwotę 120,713.600 koron efektywnie, co odpowiada emisyi 127,066.946 kor. nominalnie. Kanał ten ma się rozpocząć w Wiedniu i sięgać aż po Odrę, względnie być doprowadzonym w kierunku ku Odrze tak daleko, jak na to starczą środki pieniężne.

4) Jako przedłużenie kanału Dunaj-Odra ma być przeprowadzony kanał spławny aż do Wisły pod Krakowem. Wedle memoryału Ministerstwa handlu ma to połączenie począć się w Krakowie, „soll im Jahre 1904 begonnen und in der ersten Bauperiode zwar nicht vollendet, aber, so weit die Mittel reichen, gefördert werden“. Ze słów tych wynika, że Ministerstwo nawet nie zamierza w pierwszym peryodzie budowy, sięgającym po rok 1912, połączyć Wisły z Odrą, a rzeczą jest notoryczną, że preliminowana na ten cel przez Ministerstwo kwota wystarcza zaledwie na doprowadzenie kanału od Krakowa aż po granicę Śląska. Na koszta kanału Wisła-Odra preliminuje Ministerstwo efektywnie 30,000.000 koron, co się równa kapitałowi emisyjnemu 31,578.950 kor. nominalnie oraz udziałowi Galicyi w kwocie $12\frac{1}{2}\%$, równych 3,947.369 koron.

Zuamiennem jest przytem, że memoryał Ministerstwa nie stoi na pierwotnem stanowisku Rządu, jednolitego technicznego i finansowego planu dla kanału Wiedeń-Kraków, ale dzieli tę kanałową przestrzeń na dwie części: Wiedeń-Odra i Kraków-Odra, a dla każdej części jest projektowane osobne techniczne i finansowe traktowanie. Podczas gdy co do połączenia Wiedeń-Odra Ministerstwo pisze „der Donau-Oder-Canal ist von der grössten volkswirthschaftlichen Bedeutung und deshalb rechtfertigt es sich, die möglichste Vollendung dieser Strecke für die erste Bauperiode in Aussicht zu nehmen“, traktuje memoryał Ministerstwa kanał Kraków-Odra zupełnie inaczej. Z góry się liczy z tem, że w pierwszym peryodzie budowy nie będzie kanał ten ukończony, i preliminuje też tylko taką kwotę, która wystarczy jedynie na doprowadzenie robót do granicy galicyjsko-śląskiej.

Razem więc na budowę kanałów w Czechach przeznacza Ministerstwo handlu 35,000.000 kor. Ministerstwo pisze we wspomnianym memoryale, że skanalizowanie Wełtawy, od Pragi począwszy, nie było zamieszczone w pierwotnym programie, ale jest podyktowane potrzebą. Jest to moment bardzo ważny. Rzecz jest ważna a jasna i nie potrzebuje motywów“. — Mowca wnosi:

„Rada miejska uchwali!

1) Zaprotestować przeciwko zamierzonemu przez c. k. Ministerstwo handlu podzieleniu trasy kanałowej Kraków-Wiedeń na dwie części i przeciwko odrębnemu finansowemu i technicznemu traktowaniu części Wiedeń-Odra i Kraków-Odra, tak, jak Ministerstwo handlu tej odrębności dało wyraz w powołanym memoryale.

2) Wnieść protest przeciw przesunięciu ukończenia kanału Kraków-Odra do drugiego peryodu budowy i żądać, aby w r. 1904 równocześnie od Krakowa i Wiednia rozpocząć się mająca budowa kanału Kraków-Wiedeń, do roku 1912 na całej przestrzeni została dokończoną i do użytku oddaną.

Wymieniony protest i postulaty gminy miasta Krakowa należy ująć w formę memoryału i przesłać go Ministerstwu handlu, Ministerstwu dla Galicyi i Kołu polskiemu na ręce posłów z miasta Krakowa i Izby handlowo-przemysłowej“.

Przewodniczący oświadcza, że o ile mu wiadomo, to budowa kanału ma zacząć się od Krakowa równocześnie z robotami w innych miejscowościach, że jednak w polu jeszcze nic nie zrobiono. Projekt, wypracowany przez p. Rychtera, znajduje się w rękach r. m. Beringera; trasy zaś na kanał Bogumin-Kraków Ministerstwo jeszcze nie wypracowało.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. Gross popiera wniosek r. m. dra Benisa, zaznaczając, że Galicya będzie płaciła dużo na koleje alpejskie i kanały czeskie — a w zamian za to otrzyma wątpliwy przekaz na przyszłość. Mowca prosi, aby Prezydyum energicznie zabrało się do tej sprawy.

R. m. dr. Benis podnosi, że w Czechach odbywają się liczne zgromadzenia, żądające przyznania Czechom jeszcze większego udziału w budowie kanałów.

Wniosek r. m. dra Benisa przyjęto. (L. 99446/02). —

R. m. Daszyński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Wzywa się Rząd i Parlament, aby przeprowadziły zupełne **upaństwowienie kolei północnej imienia Cesarza Ferdynanda** w r. 1904, tj. w tym czasie, w którym wedle aktu koncesyjnego tej kolei upaństwowienie staje się prawem, możliwem każdej chwili do uchwalenia go przez Parlament“.

Nagłość sprawy uchwalono.

Wnioskodawca wykazuje, że z naszego stanowiska upaństwowienie kolei Północnej jest konieczne ze względów ekonomicznych i narodowych, gdyż każda stacya tej kolei jest rozsadnikiem germanizmu.

R. m. dr. Gross, nawiązując do przemówienia r. m. Daszyńskiego, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Sekcyom skarbowej i prawniczej, aby w możliwie najkrótszym czasie przedstawiły **projekt petycyi, wnieść się mającej do Rady państwa w celu odpowiedniej zmiany przepisów prawnych, krzywdzących miasta niestołeczne pod względem opodatkowania kolei żelaznych na korzyść miast stołecznych**“

Przewodniczący oświadcza, że wniosek r. m. dra Grossa uważać należy za wniosek samoistny. W Parlamencie robiono starania o zmianę ustawy w kierunku, wskazanym przez r. m. dra Grossa, jednak zaniechano na czasie uczynić zastrzeżenia co do Krakowa.

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 98335/02). —

R. m. Federowicz popiera wniosek r. m. Daszyńskiego z tą zmianą, ażeby wnieść petycyę do Rządu, Rady państwa i Koła polskiego.

Wniosek r. m. Daszyńskiego z poprawką r. m. Federowicza przyjęto. (L. 98336/02). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Celem zastosowania się z budową domu do linii regulacyjnej ulicy Łobzowskiej, **sprzedać p. Izraelowi Abrahamerowi, właśc. realności L. w. h. 2225 Dz. IV., skrawek gruntu miejsk. z parceli 2486/1, z wykazu hip. 1783 wydzielić się mający, o powierzchni 20 25°□**, w cenie po 100 kor. za 1°□, którą nabywca przy podpisaniu kontraktu zapłaci.

2) Koszta kontraktu, opłaty skarbowe, należytości przenośne i t. p. poniesie wyłącznie nabywca.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. dra Stanisałwa Domańskiego i dra Karola Łepkowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 74182). —

Imieniem Komisyi plantacyjnej radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **członków Komisyi plantacyjnej** z poza Rady miejskiej na trzechlecie XII. kadencyi (1902—1905) zaprasza Rada następujących obywateli:

1) ks. kanonika Drohojowskiego Juliana;

2) dra Golińskiego Stanisława, krajow. instruktora ogrodnictwa;

3) dra Jakubowskiego Macieja, dyrektora szpitala św. Ludwika;

4) dra Janczewskiego Edwarda, prof. Uniwersytetu;

5) dra Wilkosza Ferdynanda, adwokata.

Przyjęto bez rozpraw. (L 54.002/02). —

Imieniem Prezydyum, Sekcyi I. i Sekcyi II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Na pokrycie kosztów **najmu lokalu**, wynajętego od p. Wentzla w domu pod L. 19 przy Rynku gł. na lat 3, od 1 października 1902 począwszy, **dla pomieszczenia biura Wydziału IV. Magistratu i Biura statystycznego** za czas od 1 października do końca grudnia b. r., tudzież na pokrycie kosztów adaptacyi tegoż lokalu i zaprowadzenia telefonu, udziela się kredytu dodatkowego w kwocie 1.730 kor.

2) Na pokrycie kosztów najmu i stałej opłaty od telefonu na rok przyszły wstawić do budżetu kwotę 2.558 koron.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86.904/02). —

Tenże, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Prezydyum i Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **naprawy w lokalu na II. piętrze domu dra Łepkowskiego** przy ul. Poselskiej, **do którego ma się przenieść II. Wydział Magistratu**, oraz na przeniesienie sprzętów przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 200 koron.

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek przyjęto bez rozpraw. (L. 91.134/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. dr. Bąkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie zarządu **miejskiej kasy chorych dla robotników w Krakowie** o udzielenie zezwolenia na używanie herbu miasta Krakowa w pieczęci, w nagłówkach, na pismach itd.

R. m. Daszyński sprzeciwia się wnioskowi Sekcyi III., zaznaczając, że używanie herbu miasta zostało wprowadzone przez zarząd miejskiej kasy chorych w czasie, kiedy jej przewodniczącym był obecny Prezydent miasta p. Friedlein.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby nad wnioskiem Sekcyi III. przejść do porządku dziennego.

Sprawozdawca obstaje przy wniosku Sekcyi III.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł. (L. 30.471/01).—

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie **fornali straży pożarnej miej-**

skiej o podwyższenie płacy i przyznanie mieszkania *in natura*.

Wzywa się Sekcyę ekonomiczną, aby względem wybudowania mieszkań dla fornali straży pożarnej miejskiej w budynku koszar straży pożarnej przedłożyła Radzie miejskiej odpowiednie wnioski.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 32.142/02) —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego r. m. dr. Muczkowski wnosi następujący **projekt zmian statutu Muzeum narodowego w Krakowie** *).

§ 11 l. 3) Do słów: „Dyrektor Akademii Sztuk pięknych w Krakowie“ dodać: „względnie jego zastępca, delegowany przez grono profesorów Akademii“.

§ 11 l. 12) Zamiast dotychczasowego brzmienia tego ustępu wstawić: „Dwaj malarze, jeden rzeźbiarz i jeden architekt“.

§ 12. Po słowach „artykułu wymienionych“ dodać: „oraz członków kooptowanych“.

§ 13. Pierwszy ustęp pozostawić bez zmiany, zamiast zaś drugiego ustępu tego paragrafu wstawić: „Dyrektora i kustosza mianuje Rada miejska względnie Prezydent miasta (§ 56 statutu m. Krakowa) z grona trzech kandydatów, przedstawionych przez Komitet; innych urzędników oraz sługi mianuje Prezydent miasta“.

§ 14. Po słowach „po myśli § 11 l. 11“ dodać słowa: „dyrektor Muzeum narodowego etc....“

Nadto na końcu tego § dodać: „W sprawach, dotyczących osoby dyrektora Muzeum, oraz w sprawach kontroli nad zarządem Muzeum dyrektor nie ma prawa głosowania.

Uchwałę Wydziału może zawiesić Prezydent miasta, względnie jego zastępca (przewodniczący). O zawieszonej uchwale Wydziału rozstrzyga Komitet“.

§ 15. Opuścić całe drugie zdanie od słów: „Jeżeliby zaprojektowane rozchody....“ do końca, a natomiast dodać: „Prezydent miasta, względnie jego zastępca (przewodniczący) może zawiesić uchwałę Komitetu. O zawieszonej uchwale rozstrzyga Rada miejska (§ 83 statutu m. Krakowa)“.

Uchwalono przystąpić do dyskusyi szczegółowej nad każdą projektowaną zmianą.

§ 11. R. m. dr. Bąkowski wnosi, aby ustęp pod l. 2) „Prezes Akademii Umiejętności w Krakowie“ opiewał: „Delegat Akademii sztuk pięknych w Krakowie“.

R. m. Bartoszewicz sprzeciwia się zmianie, proponowanej przy ust. l. 12), zaznaczając, że Muzeum narodowe powstało głównie dzięki ofiarności malarzy polskich.

R. m. dr. Paszkowski podaje poprawkę do do wniosku r. m. dra Bąkowskiego, aby ustęp pod l. 2) opiewał: „Prezes lub delegat itd.“

I. wiceprezydent dr. Leo popiera wniosek r. m. Bartoszewicza.

Co do zmiany ustępu l. 2) przyjęto wniosek r. m. dra Bąkowskiego z poprawką r. m. dra Paszkowskiego.

Co do zmiany ustępu l. 3) przyjęto wniosek Komitetu Muzeum narodowego.

Wniosek Komitetu Muzeum narodowego co do zmiany ustępu l. 12 upadł.

Wniosek Komitetu Muzeum narodowego co do zmiany **§ 12** przyjęto bez rozpraw.

*) Statut Muzeum narodowego w Krakowie, uchwalony przez Radę miejską w dniach 18. i 22. kwietnia 1901 r., dołączony jest do protokołu jako jego część integralna.

§ 13. R. m. Bartoszewicz wnosi, aby zmienić stylizacyę ustępu 2-go, projektowanego przez Komitet, mianowicie słowa: „Dyrektora i kustosza mianuje Rada miejska, względnie Prezydent miasta itd“ — zmienić na: „Dyrektora mianuje Rada miejska, kustosza Rada miejska, względnie Prezydent miasta itd“

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby nad wnioskiem Komitetu co do zmiany tego paragrafu przejść do porządku dziennego, gdyż proponowana zmiana niweczy ingerencyę Rady miejskiej co do wyboru osoby dyrektora Muzeum.

R. m. dr. Tomkowicz zaznacza, że Komitet muzealny, składający się w przeważnej części ze znawców sztuki, najwięcej jest ukwalifikowany do wyboru kandydata na posadę dyrektora.

R. m. dr. Bąkowski popiera wniosek r. m. dra Seinfelda i wnosi o zamknięcie dyskusyi.

Dyskusyę uchwalono zamknąć.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski popiera wniosek Komitetu z poprawką r. m. Bartoszewicza.

R. m. dr. Seinfeld w obronie swojego wniosku przypomina, że wybór dzisiejszego dyrektora Muzeum, dokonany przez Radę miejską, jest pomyślnym precedensem na przyszłość.

R. m. dr. Paszkowski sprawę tę uważa za teoretyczną, wykluczając zajście kolizyi między Radą miejską a Komitetem muzealnym, gdyż Rada miejska może każdej chwili statut dla Muzeum narodowego zmienić.

Sprawozdawca oświadcza, że w projektowanej zmianie nie widzi uszczuplenia praw Rady miejskiej.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Wniosek Komitetu z poprawką r. m. Bartoszewicza przyjęto.

Wniosek Komitetu co do zmiany **§ 14** przyjęto bez rozpraw.

§ 15. R. m. dr. Seinfeld oświadcza się przeciw zmianie tego paragrafu.

I. wiceprezydent dr. Leo wyjaśnia, że postanowienie, zawarte w tym paragrafie, polegało na mylnem zapatrywaniu, że Rada miejska wyznaczy dla Muzeum narodowego roczną stałą dotacyę w oznaczonej ściśle kwocie, tymczasem Gmina przyjęła do swego budżetu wszystkie dochody i rozchody muzealne. Mowca wnosi, aby paragraf ten zmienić w sposób następujący: na końcu 1-go zdania dodać słowa: „i przedkłada go do uchwalenia Radzie miejskiej“ — zdanie drugie opuścić.

R. m. Sędzimir wniosek ten popiera.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto.

Wniosek Komitetu, obejmujący dodatek, przyjęto.

Wobec uchwalonej zmiany § 15 Sprawozdawca wnosi, aby w **§ 16** skreślić słowa: „a względnie zatwierdzonego“.

Wniosek sprawozdawcy przyjęto. (L. 29.982/02). —

R. m. dr. Muczkowski imieniem Komisyi archiwalnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje do wiadomości **sprawozdanie dyrektora Archiwum dra Stanisława Krzyżanowskiego za lata 1900 i 1901** *).

Przyjęto bez rozpraw. (L. 98.334/02). —

*) Drukowane sprawozdanie dołącza się do protokołu jako jego część integralną.

Imieniem Sekcyi IV. radca Mgtu Buczkowski przedstawia sprawę **wyboru dwóch deputacyj miejskich dla IV. Gimnazyum i II. wyższej Szkoły realnej** (po trzech członków Rady miejskiej dla każdej deputacyi), tudzież **dodatkowego uzupełniającego wyboru po jednym członku Rady miejskiej do deputacyi dla Gimnazyów: św. Anny, św. Jacka, Sobieskiego, I. wyższej Szkoły realnej i Seminaryum nauczycielskiego męskiego.**

R. m. Chyliński zaznaczywszy, że co do wyboru nastąpiło między stronnictwami porozumienie, wnosi następujący skład deputacyi:

1) Do gimnazyum św. Anny:

Radcy miejscy: dr. Bandrowski, Chyliński, dr. Ponikło.

2) Do gimnazyum św. Jacka:

Radcy miejscy: dr. Bujwid, ks. dr. Bukowski, dr. Trzebicky.

3) Do gimnazyum Sobieskiego:

Radcy miejscy: dr. Cybulski, dr. Rosenblatt, dr. Tomkowicz.

4) Do gimnazyum IV.:

Radcy miejscy: dr. Jordan, Katyński, II. wiceprezydent dr. Staniszewski.

5) Do wyższej szkoły realnej:

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Rotter, Sare.

6) Do II. szkoły realnej:

Radcy miejscy: Federowicz, dr. Pareński, Sołtysik

7) Do męskiego Seminaryum nauczycielskiego:

Radcy miejscy: Chyliński, dr. Tomkowicz, dr. Ulanowski.

Wniosek r. m. Chylińskiego przyjęto (L. 75.915/02). —

Sekretarz Mgtu Banaś przedstawia sprawę **wyboru Komisyi dla założenia miejskiego Urzędu pracy.**

R. m. Federowicz wnosi: „Rada miejska wybiera do Komisyi radców miejskich: ks. dra Bukowskiego, Bujwida, Daszyńskiego, Chylińskiego, dra Muczkowskiego, Kosobuckiego, dra Bobilewicza, dra Seinfelda“.

Komisyi przysługuje prawo dobrania czterech członków.

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto. (L. 98.337/02).—

Na wniosek r. m. Federowicza uchwalono **przedstawić Wydziałowi krajowemu na członka Komitetu administracyjnego szpitala św. Łazarza r. m. dra Cyfrowicza a na zastępcę r. m. Klemensiewicza.** (L. 84.449/02). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący o godzinie 7 minut 55 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (13. w kad XII.) **z dnia 4 grudnia 1902 roku.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **62**.

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Epstein, dr. Górski, dr. Ponikło, hr. Wodzicki **(5)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: Rimler, Sędzimir **(2)**.

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 40 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Pismo c. k. Delegata Namiestnictwa z dnia 22 listopada 1902 roku L. 825/del. z zawiadomieniem **o podwyższeniu subwencyi państwowej dla Muzeum narodowego w Krakowie do 3000 kor.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 97448/02). —

2) Prośbę **Hieronima Thomana**, maszynisty przy rzeźni miejskiej, o zrównanie poborów jego z poborami dwóch młodszych służbą maszynistów miejskich.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 94882/02). —

3) Prośbę **dozorców sieci rur wodociągowych miejskich** o udzielenie zapomogi.

Odesłano do Komisyi wodociąg. (L. 101024/02). —

R. m. dr. Łepkowski zapytuje Przewodniczącego, czy mu wiadomo, że **w Budownictwie miejskiem zalegają** z krzywdą interesowanych obywateli **pisma c. k. Administracyi podatków,** żądające wyjaśnień w sprawie próśb właścicieli realności, którzy domagają się zwolnienia względnie opustu podatków, wymierzonych od nowo wybudowanych lub przebudowanych domów.

Przewodniczący odpowiada, że skargi takie dotychczas go nie doszły, lecz że zajmie się zaraz jutro zbadaniem poruszonej sprawy. (L. 792/02/pr.). —

R. m. Federowicz zaznacza, że nastąpiło **naruszenie** przepisu, zawartego w **§ 51 Instrukcyi dla Kasy miejskiej, z powodu nieobsadzenia przez dłuższy czas posady kontrolora Kasy,** opróżnionej przez śmierć ś. p. Stefana Lipowskiego, i zapytuje Przewodniczącego, czy zamierza w najkrótszym czasie przedłożyć wnioski w sprawie obsadzenia tej posady i ewentualnie innych posad, które opróżnią się z powodu mianowania kontrolora.

Przewodniczący oświadcza, że wnioski takie przedłoży w najbliższych dniach. —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„I. Poleca się połączonym Sekcyom prawniczej i skarbowej oraz Komisyi administracyjnej, aby w jak najkrótszym czasie przedłożyły **projekt reformy taryf akcyzy państwowej** przy uwolnieniu najniezbędniejszych środków żywności i środków produkcyi od podatku według zasad obecnej taryfy wiedeńskiej, jak niemniej przy odpowiedniem uwzględnieniu obecnych dochodów miejskiej akcyzy; należy również obliczyć, jakiej na ten wypadek zniżki czynszu dzierżawnego ma gmina żądać od Rządu.

Dalej poleca się połączonym Komisyom **przygotowanie projektu samodzielnej akcyzy miejskiej** na wypadek zniesienia akcyzy państwowej.

Poleca się tejże obszerniejszej Komisyi wygotowanie memoryału, wykazującego, że Kraków ma prawo żądać **zniesienia akcyzy państwowej,** jako aktu prostej sprawiedliwości państwowej, skoro nawet w Czechach jedyna Praga posiada akcyzę państwową, a w całej Austryi oprócz Krakowa niema żadnego miasta niestołecznego z akcyzą państwową, przeciwnie istnieją kraje koronne, których stołeczne miasta nawet są wolne od akcyzy. Memoryał ten należy już bez odniesienia się do Rady rozesłać wszystkim posłom galicyjskim i ogłosić w pismach, a następnie co 3 miesiące należy załatwienie sprawy przypominać właściwym czynnikom. (L. 104634/02).

II. Poleca się połączonym Sekcyom skarbowej i prawniczej, by wzięły pod rozwagę **wprowadzenie oszczędności budżetowych w kwocie około 160.000 kor. rocznie** przez zaciągnięcie w Kasie oszczędności miejskiej lub

innej instytucyi pożyczki konwersyjnej w kwocie 2,000.000 koron i odpowiednie przystosowanie planu inwestycyjnego. (L. 104632/02).

III. Poleca się Sekcyom połączonym prawniczej i skarbowej, aby rozważyły sprawę **przemiany gminnego dodatku do podatku czynszowego na podatek czynszowy** (Zinsgroschen). (L. 104633/02)".

I. wiceprezydent dr. Leo oświadcza się za odesłaniem tych wniosków do odnośnych Sekcyi i Komisyi.

Wnioskodawca zgadza się na przekazanie swych wniosków Sekcyi II. i III. oraz Komisyi administracyjnej.

Uchwalono wnioski r. m. dra Grossa odesłać do Sekcyi II. i III. oraz Komisyi administracyjnej. —

R. m. Miedniak zapytuje, czy obaj pp. Wiceprezydenci miasta, bawiąc we Wiedniu w sprawie odnowienia kontraktu o dalszą dzierżawę akcyzy, czynili starania **o uwolnienie od opłaty akcyzowej spirytusu denaturowanego na cele przemysłowe?**

I. wiceprezydent dr. Leo wyjaśnia, że we Wiedniu sprawa ta nie mogła być przedmiotem pertraktacyi, bo opłaty od spirytusu denaturowanego pobiera gmina na podstawie ustawy krajowej. Podjęte są już starania o uchwalenie przez Sejm odpowiedniej noweli. Gmina jednak musi uzyskać rekompensatę za utratę z tego tytułu dochodu w kwocie około 20.000 kor. przez podniesienie dochodu od spirytusu czystego, przeznaczonego do konsumcyi. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. r. m. Sare wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągu przyznaje się kredyt do wysokości 210.000 koron. Na poczet tego kredytu udzielać będzie fundusz inwestycyjny lub amortyzacyjny funduszowi budowy wodociągu w miarę potrzeby zaliczek, zwrócić się mających z dodatkowej pożyczki wodociągowej.

Wykonanie tej operacyi kredytowej oraz oznaczenie stopy procentowej powierza się Sekcyi skarbowej.

Sprawozdawca uzasadnia przedstawiony wniosek tem, że Komisya wodociągowa nie może rychło przedłożyć Radzie obszernego sprawozdania o budowie wodociągów, obejmującego wynik badań wód pod względem ilościowym i jakościowym, co zresztą nie ma żadnego wpływu na wypłatę należytości przedsiębiorców, i przedstawia następujący wykaz potrzebnych kredytów na roboty wodociągowe, dołączony do porządku dziennego, zaznaczając, że podane rachunki na miejscu skolaudowano.*)

R. m. dr. Bujwid odczytuje **oświadczenie**, które na jego żądanie dołącza się do niniejszego protokołu jako jego część integralną.**)

R. m. Sare zauważa, że wniosek Komisyi wodociągowej i stan sprawy uległy zmianie od dnia 30 paź-

---

*) **Wykaz potrzebnych kredytów na roboty wodociągowe.**

Należytość przedsiębiorstwa Meus-Górski-Rumpel-Waldeck za roboty, wymienione w rachunku do LL. 413, 625/01, 159/02, wynosi	566.308 *K* 42 *h*	
Na powyższy rachunek wypłacono	499.507 „ 48 „	
Pozostaje do wypłaty . .		66.800 *K* 94 *h*
Za roboty, wymienione w rachunku do L. 152 BW ex 1902, wynosi		3.723 „ 35 „
Należytość za połączenia domowe, wymienione w rachunku L. 152, 504 BW. ex 1902, wynosi	126.944 *K* 10 *h*	
Na powyższe rachunki wypłacono	70.000 „ — „	
Pozostaje do wypłaty . .		56.944 „ 10 „
Należytość przedsiębiorstwa F. König za urządzenia elektryczne, wymienione w rach. do L. 1.291, wynosi .	18 944 *K* 40 *h*	
Na powyższą należytość wypłacono	15.500 „ — „	
Pozostaje do wypłaty . .		3.444 *K* 40 *h*
Należytość przedsiębiorstwa E. Schinzel za wodomierze	26.478 *K* 63 *h*	
Na to wypłacono	14.951 „ 78 „	
Pozostaje do wypłaty . .		11.526 „ 85 „
Należytość firmy Märky-Bromowsky-Schultz za maszyny L. 341 BW. ex 1902 wynosi	292.426 *K* 83 *h*	
Na to wypłacono	247.384 „ 80 „	
Pozostaje do wypłaty . .		45.117 „ 23 „
Należytość za połączenia domowe za II. półrocze 1902 okrągło		22.463 „ 13 „
Razem kredyt potrzebny . .		210.000 *K* — *h*

) **Oświadczenie.

Na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 30 października 1902 na porządku obrad znajdował się wspólny wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi skarbowej. Wniosek ten domagał się od Rady kredytu dodatkowego celem zaspokojenia należytości przedsiębiorców za wykonane i sprawdzone roboty wodociągowe. Ówczas radca miejski i poseł sejmowy JanKanty Federowicz imieniem własnem jak i większości Rady oświadczył, że, acz z przykrością, głosować będą przeciw przedstawionym wnioskom. Zaznaczył przytem radca i poseł Federowicz, iż wiadomo jemu i wszystkim, którzy przeciw przedłożonym wnioskom głosować zamierzają, że przedsiębiorcy doznają dalszej zwłoki, że niektórzy z nich dwa lata na pieniądze bezskutecznie czekają, że płacić muszą procenta lichwiarskie, że żal i rozgoryczenie zmusza ich do grożenia Gminie procesem, że to źle świadczy o administracyi gminnej, podkopuje kredyt Gminy i rzuca kiepskie (!) światło na stosunki.

Jako logiczny wynik poprzednich rozumowań, wskazujących na szkodliwe skutki zwłoki w wypłatach, wnosi radca i poseł Federowicz odroczenie sprawy.

Wniosek ten Rada uchwaliła.

Mniejszość Rady, świadoma tak w dniu 30 października, jak i dziś doniosłości podniesionych wyżej momentów, do którejto świadomości 5 tygodni temu przyznał się radca i poseł Federowicz imieniem większości, lecz świadoma zarazem i tego, że konkluzyą z nich nie odroczenie, lecz rychłe, o ile można, załatwienie tej sprawy być powinno, gotowa była wówczas za takiem załatwieniem głosować. Sądząc, że właściwy powód ówczesnego postępowania większości, acz dla oczu naszych ukryty, niezawodnie być musiał w rozumieniu większości dosyć ważny, jeżeli ówczesna uchwała większości Rady stanęła mimo zaznaczonej przez jej rzecznika świadomości szkodliwych stąd dla Gminy następstw, zaznaczamy jednocześnie, że zdaniem naszem w czasie ubiegłym w istocie rzeczy nic a nic się nie zmieniło. Wobec tego więc, nie wchodząc w powód obecnej zmiany frontu większości, żądającej dziś co do rzeczy tego samego, czego 5 tygodni temu wbrew wnioskowi własnych towarzyszy, tworzących przecież większość i w obu nadmienionych u wstępu Komisyach, nie chciała, w interesie sprawy głosować będziemy za wnioskami Komisyi wodociągowej i Sekcyi skarbowej.

Zarazem upraszamy, aby oświadczenie to nasze dołączono do protokołu dzisiejszego posiedzenia.

W Krakowie, dnia 4 grudnia 1902.

W imieniu mniejszości:

Bujwid r. m."

dziernika b. r., gdyż wtenczas żądano kredytu w kwocie 350.000 koron, a w międzyczasie, tj. dopiero po 30 października b. r., odebrano ostatecznie roboty na miejscu.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski zaznacza, że stylizacya wniosku nie odpowiada intencyom Komisyi wodociągowej i Sekcyi II., gdyż w dniu 30 października b. r. żądano kredytu na dalsze roboty wodociągowe i na pretensye, jeszcze nie likwidowane, z któregoby Komisya wodociągowa mogła czerpać na wydatki, nawet jeszcze nie przewidziane — obecnie zaś rozchodzi się nie o otwarcie kredytu, lecz o uchwalenie kredytu na zaspokojenie wierzytelności już należnych, cyfrowo i imiennie ściśle oznaczonych. Mowca wnosi, aby zmienić stylizacyę pierwszego zdania w tym kierunku, że „uchwala się kredyt do wysokości 210.000 koron na zaspokojenie wierzytelności, w przedstawionym wykazie podanych“.

Sprawozdawca zgadza się na wniosek II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego.

Wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. w stylizacyi, proponowanej przez II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego, przyjęto. (L. 100.676/02). —

Imieniem Sekcyi I., II. i Komisyi emerytalnej sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Celem zapłacenia ceny kupna realności lk. 111 Dz. I., zakupionej od Konwentu OO. Dominikanów w Krakowie na własność Gminy miasta Krakowa kontraktem z 22 listopada 1898 r., **zaciągnąć pożyczkę z funduszu emerytalnego urzędników i sług Magistratu w sumie 42.000 koron**, spłacalną w ten sposób, aby roczna rata spłaty z procentem 4% i amortyzacyą nie przekraczała 6% zaciągniętej pożyczki.

R. m. dr. Muczkowski wnosi następujący dodatek: „Wzywa się Magistrat, aby celem użycia zakupić się mającego domu przy kościele św. Idziego na cele gminne odpowiednie wnioski Radzie przedłożył“.

R. m. dr. Seinfeld przypomina, że zburzenie tej realności celem rozszerzenia ulicy jest zastrzeżone w kontrakcie.

R. m. dr. Rosenblatt popiera wniosek r. m. dra Muczkowskiego, gdyż przez zburzenie tego domu ulica Grodzka rozszerzyć się nie da. Sprawozdawca wyjaśnia, że dom ma być zburzony celem utworzenia placu i ułatwienia komunikacyi oraz odsłonięcia Wawelu, a z całego tenoru kontraktu wypływa obowiązek zburzenia tej realności, chociaż wyraźnego postanowienia niema.

Dyr. Bud. miej. Wdowiszewski wyjaśnia, że OO. Dominikanie chcieli dom ten odrestaurować i tylko pod naciskiem sprzedali go Gminie w tej myśli, że dom będzie zburzony.

R. m. Uderski sądzi, że, jeżeli pomimo zakupienia tej realności przez Gminę prezbyteryum kościoła św. Idziego nie da się przesunąć celem rozszerzenia ulicy Grodzkiej, to lepiej od kontraktu odstąpić.

R. m. dr. Bandrowski oświadcza się za odesłaniem sprawy do Sekcyi I.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski zwraca uwagę, że tutaj rozchodzi się tylko o wykonanie zawartego już prawomocnie kontraktu, a obowiązek Gminy do zburzenia tej realności na podstawie zawartego kontraktu jest niewątpliwy.

R. m. dr. Guńkiewicz popiera wniosek Sekcyi i dodatek r. m. dra Muczkowskiego.

R. m. ks. dr. Spis wyraża zapatrywanie, że kontrakt ten nie podlega zatwierdzeniu przez Wydział krajowy.

Wniosek Sekcyi I., II. i Komisyi emerytalnej z dodatkiem r. m. dra Muczkowskiego przyjęto. (L. 88.410/02).—

Imieniem Sekcyi II. i III. r. m. dr. Fischler wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się w miejsce prowizorycznego stróża dla jatek na placu Nowym etatową posadę stróża jatek tych w randze pachołka Magistratu, z płacą roczną 600 kor, dodatkiem kwaterowym 200 kor. rocznie i umundurowaniem, począwszy od dnia 1 stycznia 1903.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 75.677/02). —

Imieniem Prezydyum i Sekcyi II. radca Magtu Felkel wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy** w kwocie 1695 kor. 13 hal. do Dz. I. *c*) budżetu ex 1902 r. **na wybory do Rady miejskiej.**

R. m. Klemensiewicz zapytuje, kiedy Komisya weryfikacyjna zakończy swoje czynności.

II wiceprezydent dr. Staniszewski wyjaśnia, że czynności tej Komisyi posunęły się znacznie naprzód, lecz obecnie trudno znaleźć czas na dalsze posiedzenia wobec ciągłych posiedzeń Rady, Sekcyi i innych Komisyi.

R. m. dr. Bandrowski zaznacza, że sprawa weryfikacyi wyborów jest bardzo nagła i zasadnicza.

Wniosek Prezydyum i Sekcyi II. przyjęto. (L. 84705/02). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. dr. Gross wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy** dla Działu I. 3 budżetu ex 1902 r. w kwocie 2525 kor. **tytułem zapomogi drożyźnianej dla dyetaryuszów Magistratu.**

R. m. Federowicz zapytuje, jaki był wniosek Magistratu.

Sprawozdawca odpowiada, że wniosek był odmowny.

R. m. dr. Bujwid przypomina o podaniu pachołków w sprawie podwyższenia ich poborów.

R. m. dr. Fischler wnosi, aby sprawę odesłać jeszcze do Sekcyi II.

R. m. Bartoszewicz wnosi:

„Uchwala się udzielić dyetaryuszom Magtu zapomogi w kwocie 3222 kor., zapomoga ta ma być rozdzielona w stosunku do lat służby z tem, że najniższa kwota zapomogi wynosi 30 kor.“

Przemawiają r. m. dr. Bąkowski, Schwarz, ks. dr. Bukowski, dr. Frühling, Daszyński i Przewodniczący.

Sprawozdawca zgadza się na wniosek r. m. Bartoszewicza.

R. m. dr. Fischler cofa swój wniosek.

Wniosek r. m. Bartoszewicza przyjęto.

Wniosek Sekcyi II. upadł. (L. 93681/02). —

Imieniem Komisyi statystycznej i Sekcyi II. koncepista Magtu dr. Sikorski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w wysokości 1200 koron na pokrycie wydatków, spowodowanych przeprowadzeniem dochodzeń przedwstępnych do spisu przed-

siębiorstw przemysłowych i handlowych, dokonanego w czerwcu b. r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 360/02 B. st.). —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego i Sekcyi II. wicesekretarz Magtu Groele wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Pożyczkę 20.000 koron, udzieloną** uchwałą Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1901 r. **na koszta adaptacyi Muzeum narodowego z funduszu amortyzacyjnego,** zwrotną temuż funduszowi z funduszu Muzeum narodowego w pięciu ratach rocznych wraz z 4%, **konwertuje się na pożyczkę zwrotną w 10 ratach rocznych.**

2) Na koszta ostatecznego urządzenia Muzeum udziela się **dalszej pożyczki 20.000 koron** z funduszu amortyzacyjnego, zwrotnej z funduszu Muzeum narodowego w 10 ratach rocznych.

3) Przeprowadzenie powyższego urządzenia powierza się komisyi, złożonej z I. wiceprezydenta miasta dra Lea, r. m. Beringera oraz dyrektora Muzeum dra Kopery, w porozumieniu z Komitetem Muzeum narodowego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 91.777/02). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący o godzinie 7 minut 30 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (14. w kad. XII.) **z dnia 18 grudnia 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **49**. Radcy miejscy: dr. Bandrowski, dr. Cyfrowicz, Daszyński, Epstein, dr. Górski, dr. Gross, Klemensiewicz, dr. Paszkowski, Rotter, Slęk, Sołtysik, Szatkowski, dr. Ulanowski i hr. Wodzicki **(14)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Benis, ks. dr. Bukowski, Drobner, Landau, Schmelkes i Uderski **(6)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 35 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Podziękowanie Komitetu, opiekującego się Domem pracy na Kazimierzu,** za udzieloną przez Radę miejską w r. 1902 subwencyę na szkołę prania i prasowania.

Przyjęto do wiadomości. (L. 104.571/02). —

2) Podanie p. **Karola Hintzingera,** star. ofic. egz. Magistratu, o przyznanie poborów po myśli uchwały Rady miejskiej z dnia 20 czerwca 1898.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 103.696/02). —

3) Podanie **Jadwigi Knapowej** o przyznanie w drodze łaski emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 101.884/02). —

4) Podanie **Katarzyny Susułowej** o udzielenie jednorazowej zapomogi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 100.786/02). —

5) Podanie **etatowych dozorców plantacyjnych** o policzenie lat służby prowizorycznej.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 99.749/02). —

6) Podanie **Andrzeja Piotrowskiego,** stróża nocnego o przeniesienie w stan spoczynku i wyznaczenie emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 99.645/02). —

7) **Prośbę nauczycielstwa stałego młodszego i prowizorycznego, pracującego przy szkołach w Krakowie, o udzielenie dodatku drożyźnianego.**

R. m. dr. Bobilewicz wnosi, aby podanie to odesłać do Sekcyi IV. i II. z tem, że Sekcye wnioski swoje mają przedstawić Radzie miejskiej w najkrótszym czasie.

Wniosek r. m. dra Bobilewicza przyjęto. (L 104.228/02). —

R. m. dr. Łepkowski zapytuje, czy **lokal, przeznaczony na pomieszczenie biur obu wiceprezydentów,** będzie odrestaurowany z końcem b. r. tak, aby pp. wiceprezydenci z Nowym Rokiem mogli objąć urzędowanie?

Przewodniczący oświadcza, że dopilnuje, aby restauracya była jak najprędzej ukończona. —

R. m. Miedniak zapytuje, dlaczego **miejskie wozy z węglem** nie krążą po odleglejszych przedmieściach i czy nie byłoby rzeczą praktyczną zaprowadzić skrzynki na zamówienia?

Przewodniczący odpowiada, że nakaże, aby węgiel regularnie wszędzie był rozwożony, co do wprowadzenia zaś skrzynek na zamówienia, to rzecz tę rozpatrzy Komisya węglowa. —

R. m. dr. Seinfeld, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi: „Gdy c. k. Rząd jeszcze ustawą z dnia 3 lipca 1901 L. 98 Dz. p. p. został upoważniony do **sprzedaży nieruchomości na Wawelu Krajowi** — gdy Wysoki Sejm w tej sprawie powziął uchwały dnia 8 lutego 1897 i dnia 30 kwietnia 1900 — Rada miejska uchwala wnieść bezzwłocznie do Wysokiego Sejmu petycyę, aby tenże energicznie zażądał od Wysokiego Rządu zawarcia umowy w myśl rokowań już przeprowadzonych".

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek przyjęto. (L. 104.894/02). —

R. m. dr. Muczkowski, powołując się na dawniejszą swą interpelacyę w przedmiocie prowadzonych **dochodzeń z powodu nadużyć przy czyszczeniu miasta,** zapytuje, czy dochodzenie to już ukończono i czy dotyczący funkcyonaryusz pełni dalej urzędowanie i pobiera całą pensyę?

Przewodniczący odpowiada, że śledztwo jest prawie ukończone, tylko należy jeszcze przesłuchać naczelnika straży, który od dłuższego czasu jest chory, a przesłuchanie go może nastąpić dopiero po wydaniu przychylnej opinii lekarskiej; zasuspendowany nie został, gdyż z powodu choroby otrzymał urlop. —

R. m. Bujwid zauważa, że onegdaj na schodach z dworca kolejowego do podkopu stało 26 robotników, pozornie zajętych zmiataniem schodów, na prawdę nic nie robiących.

Przewodniczący zaznacza, że prawdopodobnie byli to robotnicy kolejowi, ponieważ Gmina obecnie dokonuje czyszczenia własnymi ludźmi i nie donajmuje innych robotników. —

R. m. dr. Ponikło, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi: „Rada miejska uchwala: **ustanowić osobną Komisyę dla zachęcania obcych do zwiedzania Krakowa** — i po-

leca Komisyi archiwalnej poczynić jak najrychlej wnioski co do składu i zakresu działania tej Komisyi".

Po uznaniu nagłości wniosek przyjęto. (L. 104.903/02). —

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi: **Rada miejska wybiera komisyę**, złożoną z obecnych delegatów Rady miejskiej, w Komisyi teatralnej zasiadających, i 4 wybrać się mających członków:

1) **celem zastanowienia się, czy i w jaki sposób teatr krakowski** w razie rozwiązania obecnego kontraktu dzierżawy, ewentualnie po ukończeniu sześcioletniego czasu dzierżawy, **ma być prowadzony we własnej administracyi**, czy ma być dalej wydzierżawiony, czy i jakie należałoby umieścić nowe postanowienia przyszłego kontraktu dzierżawy;

2) **do ewentualnego porozumienia się z reprezentacyą miasta Lwowa, czy i pod jakimi warunkami i w jakich granicach byłoby możliwe połączenie administracyi teatru krakowskiego z teatrem lwowskim**, jeżeliby oba miasta zadecydowały prowadzenie tych teatrów we własnej administracyi.

Za zgodą wnioskodawcy wniosek ten odesłano do Sekcyi III. (L. 106.763/02). —

R. m. dr. Bobilewicz zapytuje, czy Prezydyum rozpisało już **konkurs na posadę lekarza** miejskiego?

Przewodniczący oświadcza, że konkurs jest już rozpisany. —

R. m. dr. Seinfeld zapytuje Przewodniczącego, czy stosownie do uchwały Rady miejskiej **wniesiono już skargę sądową o rozwiązanie kontraktu dzierżawy budynków kontumacyjnych z Ogólnym Związkiem handlarzy i hodowców bydła we Lwowie?**

Przewodniczący odpowiada, że sprawa rozstrzygnie się w dniach najbliższych i albo będzie wniesiona skarga, albo też Związek odstąpi dobrowolnie od kontraktu. —

Imieniem Sekcyi II. naczelnik Wydziału obrachunkowego Goetze, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska upoważnia Sekcyę skarbową, by **niewyczerpane w r. 1902 kredyty**, a mianowicie:

1) resztę dodatkowego kredytu 5000 koron, przyznanego przez Radę miejską dla Dz. I. budżetu r. 1902 na urządzenie biur dla pp. Wiceprezydentów;

2) kredyt budżetowy Dz. II. p. 4, wydatki nadzwyczajne, z 1902 r. w kwocie 1740 koron na kupno gruntu na cmentarz od XX. Karmelitów w Czernej;

3) ewentualne oszczędności Dz. VII. wydatków zwyczajnych r. 1902 na cele taśmowych ogrodzeń gazonów i ścieżek plantacyjnych;

4) cztery tysiące koron z kredytu budżetowego 8000 koron Dz. IX., wydatki nadzwyczajne, p. 6 r. 1902 na sprawienie wózków do kropienia ulic; — przeniosła wyjątkowo na rok 1903 w formie depozytów celem ich użytkowania.

Po uznaniu nagłości wniosek Sekcyi III. przyjęto bez rozpraw. (L. 104892/02). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 260 koron dla wydatków nadzwyczajnych Dz. II. budżetu z r. 1902 **na pokrycie kosztów sprawienia i osadzenia graniczników.**

R. m. Chyliński zapytuje, ile wynoszą wszystkie dodatkowe kredyty, dotąd uchwalone na rok bieżący?

Naczelnik Wydziału obrachunk. Goetze wyjaśnia, że kredyty te prawdopodobnie nie przekroczą sumy 100.000 koron.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 100041/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 1700 kor. dla Dz. I. 10 *f)* **(koszta kancelaryjne, druki)** budżetu r. 1902.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto bez rozpraw. (L. 80030/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 6941 kor. 23 hal. dla wydatków nadzwyczajnych Dz. II. budżetu r. 1902 **na pokrycie wydatków, spowodowanych zatrudnieniem robotników, pozbawionych pracy.**

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto bez rozpraw. (L. 98137/02). —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego i Sekcyi II. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie kosztów **zaprowadzenia wodociągu w wychodkach publicznych na parterze Sukiennic od ul. św. Jana**, oraz klozetu i wodociągu w tym klozecie na I-szem piętrze Sukiennic, udziela się kredytu dodatkowego w kwocie 1923 kor. 28 hal. Dz. II. p. 4 *h)* tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 99621/02). —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego i Sekcyi II. ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **pokrycie niedoboru funduszu Muzeum narodowego**, powstałego wskutek tego, iż w miejsce b. kustosza p. Ziemięckiego przydzielono do pomocy Dyrekcyi Muzeum p. **Jana Pagaczewskiego**, przyznaje się kredyt dodatkowy 1561 kor. 20 hal. do Dz. XI. 2 *i)* tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 93106/02). —

Imieniem Sekcyi II. i V. sekretarz Magtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Udziela się **dodatkowego kredytu dla Dz. XIII. 2 budżetu na rok 1902** w kwocie 1640 kor. 47 hal.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49683/02). —

Imieniem Sekcyi II., III. i V. sekretarz Magtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska zgadza się na żądanie tutejszej c. k. Dyrekcyi Policyi **powiększenia krakowskiego Oddziału straży wojskowo-policyjnej do 398 ludzi**, ale pod warunkiem:

1) że c. k. Rząd zniży Gminie opłacany na utrzymanie całej straży wojskowo-policyjnej dodatek z 35% na 25%;

2) że c. k. Rząd odstąpi od podnoszonych do Gminy roszczeń *pro praeterito* (t. j. od 1 czerwca 1893) z tytułu

dodatku na utrzymanie 70 żołnierzy policyjnych, o którąto liczbę powiększył c. k. Rząd w r. 1892 straż wojskowo-policyjną bez poprzedniego porozumienia się z Radą miejską, a którychto roszczeń gmina miasta Krakowa nie uznaje.

Bliższe postanowienia co do liczby i dyslokacyi posterunków, tudzież co do innych szczegółów mają być wydane w porozumieniu z Gminą.

Sprawozdawca w obszernym wywodzie przedstawia obecny stan straży policyjnej, rozłożenie czynności personalu, stosunki, panujące w innych miastach pod względem liczby żołnierzy i kosztów, ponoszonych przez interesowane miasta, szczegółowy przebieg konferencyi, prowadzonych przez reprezentantów Gminy z przedstawicielami odnośnych władz co do powiększenia liczby żołnierzy policyjnych, i korzyść w razie przyjęcia alternatywy powiększenia do liczby 197 lub też do liczby 398 ludzi.

R. m. dr. Koy zaznacza, że p. delegat Fedorowicz, pod którego przewodnictwem odbyła się konferencya, zastrzegł z naciskiem wobec delegatów Gminy, aby nie łączono sprawy powiększenia straży policyjnej z warunkiem zrzeczenia się przez Rząd pretensyi do Gminy za przeszłość, na co delegaci Gminy się zgodzili. Przedłożone wnioski łączą te sprawy, co może doprowadzić do tego, że nie uzyska się powiększenia straży policyjnej a na spór między Rządem a Gminą o zaległe sumy nie wywrze się żadnego wpływu korzystnego dla Gminy. Mowca wnosi, aby we wnioskach połączonych Sekcyi opuścić ustęp pod 2).

R. m. Markus żąda, aby przy rokowaniach, prowadzonych z Rządem, zwrócić uwagę na to, że nawet przy opuście do 25% Kraków będzie płacił stosunkowo więcej na utrzymanie straży policyjnej niż inne miasta.

R. m. dr. Seinfeld uważa obecny system powoływania rekrutów do straży wojskowo-policyjnej za nieodpowiedni dla interesów miasta i wykazuje korzyści utworzenia własnej gminnej cywilnej straży policyjnej. W tym wypadku Rząd utrzymywałby osobną straż policyjną dla celów państwowych. Mowca ze względów zasadniczych oświadcza się przeciw powiększeniu straży wojskowo-policyjnej, uważając, że obecna jej liczba przy innej jakości żołnierzy i innym sposobie rozłożenia ich czynności na potrzeby miasta jest zupełnie wystarczająca. Wkońcu sprzeciwia się poprawce r. m. dra Koya i wnosi, aby sprawę jeszcze odesłać do połączonych Sekcyi.

R. m. dr. Frühling oświadcza się za natychmiastowem przyjęciem wniosków połączonych Sekcyi bez zmiany.

R. m. dr. Rosenblatt uważa, że należy załatwić albo całe powiększenie straży wojskowo-policyjnej z uwzględnieniem sporów, wynikłych za przeszłość, albo też o ugody wcale nie tentować.

R. m. dr. Rothwein wskazuje na to, że dzisiaj żołnierze policyjni głównie używani są do sprawowania policyi państwowej; sprzeciwia się poprawce r. m. dra Koya.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski zaznacza, że połączone Sekcye dlatego oświadczyły się za powiększeniem straży wojskowo-policyjnej aż do liczby 397, ponieważ Dyrekcya Policyi wyraźnie stwierdziła, że tylko przy tej liczbie bezpieczeństwo publiczne w Krakowie zapewnione być może. Na to powiększenie liczby straży i powiększenie połączonych z tem kosztów może wszakże zgodzić się Gmina tylko pod tym warunkiem, że nie będzie pociągnięta do zapłaty za przeszłość kwoty około 180.000 kor. Gdyby tej pewności nie było, to trzeba zastanowić się dobrze, czy siły finansowe Gminy pozwalają na tak wydatne pomnożenie straży. Rozdzielenie tych spraw byłoby dla Gminy rzeczą ryzykowną.

R. m. dr. Koy wyjaśnia, że, jako jeden z delegowanych przez Gminę do prowadzenia rokowań z Rządem, uważał za swój obowiązek podać do wiadomości Rady zastrzeżenie p. Delegata.

R. m. dr. Bujwid wyraża obawę, że pomimo powiększenia liczby straży a przy zachowaniu dotychczasowego jej ustroju nie zapanuje lepszy porządek w mieście, i oświadcza, że dlatego będzie głosował przeciwko powiększeniu.

R. m. dr. Seinfeld utrzymuje swój wniosek odesłania sprawy do Sekcyi, gdyż stanowisko delegatów Gminy pozostaje w pewnej sprzeczności z wnioskami przedłożonymi.

Sprawozdawca udziela kilku wyjaśnień co do ewentualnego wprowadzenia cywilnej straży policyjnej.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Wniosek Sekcyi II., III. i V. przyjęto.

Poprawka r. m. dra Koya upadła. (L. 89322/02). —

Przewodniczący imieniem Sekcyi II prosi o **dokonanie wyboru 16 członków Rady do Komisyi ciągnienia losów m. Krakowa.**

R. m. Chyliński prosi Przewodniczącego, aby sam członków tych wyznaczył.

Przewodniczący oświadcza, że uczynić tego nie może, gdyż jest to atrybucyą Rady miejskiej.

R. m. dr. Bobilewicz wnosi, aby do Komisyi ciągnienia losów powołać członków Sekcyi II. i VI.

Wniosek r. m. dra Bobilewicza przyjęto. (L. 104583/02). —

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący o godzinie 8 minut 15 wieczorem posiedzenie zamyka. —

Posiedzenie zwyczajne (15. w kad. XII.) **z dnia 31 grudnia 1902 r.**

Przewodniczący: dr. Leo Juliusz, I. wiceprezydent miasta.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **43**.

Radcy miejscy: dr. Bandrowski, dr. Benis, dr. Bujwid, dr. Cyfrowicz, Prezydent Friedlein, Jawornicki, dr. Pareński, dr. Paszkowski, Rotter, Slęk, Szatkowski, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: Bazes, dr. Bąkowski, Beringer, Bialik, Birnbaum, dr. Domański, dr. Frühling, dr. Lustgarten, Rimler, Sędzimir, Sulikowski, Suski, dr. Szarski, dr. Tomkowicz (**14**). —

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 30 wieczorem.

Przewodniczący podaje do wiadomości pismo c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie, zawiadamiające, że **Rząd zatwierdził dzierżawę akcyzy przez gminę na dalsze trzechlecie za kwotę 500.000 koron rocznie.** (L. 826/02/pr.). —

Przewodniczący imieniem Prezydyum w myśl § 91 statutu miejskiego zawiadamia Radę, że Naczelnik miej-

skiej straży pożarnej p. **Wincenty Eminowicz** w dniu wczorajszym zc stał zawieszony w urzędowaniu.

Powyższe zawiadomienie przyjęto do wiadomości. —

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) Zawiadomienie Administracyi dóbr w Krzeszowicach, że JE. Marszałek krajowy **hr. Andrzej Potocki ofiarował 500 cetnarów węgla dla ubogich miejscowych.**

Odesłano do komisyi węglowej. (L. 981/03). —

2) Prośbę **Towarzystwa wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego** o subwencyę na bezpłatne obiady dla niezamożnej młodzieży akademickiej.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 980/03). —

3) Pismo pp. **Gabryeii Hendlowej i Waleryi Andre,** jako spadkobierczyń ś. p. dra Andrzeja Rydzowskiego, żądających wykonania legatu co do przeznaczenia legowanej realności przy ul. Poselskiej L. 141 w Krakowie.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 103051/02). —

4) **Zażalenie** Tadeusza Niedzielskiego i Julii Czerwiniecowej **przeciw funkcyonaryuszom akcyzy miejskiej z powodu zajścia na rogatce Zwierzynieckiej w dniu 22 b. m.**

Przewodniczący oznajmia, żeoby dwa zażalenia będą przydzielone naczelnikowi akcyzy z poleceniem, aby w trzech dniach złożył Prezydyum sprawozdanie. (L. 840, 841/02/pr.). —

Na wniosek Prezydyum wybrano r m. **Uderskiego** do Sekcyi I. w miejsce II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego, który jako członek Prezydyum może brać udział w obradach każdej Sekcyi (L. 982/03). —

R. m. dr. Gross zapytuje, co się dzieje ze **sprawą protestu przeciw wyborom do Rady wyznaniowej izraelickiej?**

Przewodniczący wyjaśnia, że Magistrat obradował nad tą sprawą przed miesiącem i uchwalił przedłożyć akta Namiestnictwu celem zażądania pewnych wyjaśnień; po ich udzieleniu nastąpi merytoryczne załatwienie sprawy. —

R. m. Kosobucki popiera **zażalenie** Czerwiniecowej i Niedzielskiego **z powodu zajścia w dniu 22 b. m. na rogatce Zwierzynieckiej** i ubolewa, że akcyza miejska posługuje się denuncyantami, chociaż personal jej dosyć jest liczny, aby podołał swym obowiązkom.

Przewodniczący powołuje się na zarządzenie, aby naczelnik akcyzy w 3 dniach złożył sprawozdanie, i jeżeli sprawdzi się to, co zawierają zażalenia, funkcyonaryusze akcyzy będą ukarani. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi IV. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska zgadza się na **zetatowanie prowizorycznej szkoły męskiej, z klas nadetatowych szkoły im. Dietla utworzonej,** a w lokalu prywatnym przy ul. Starowiślnej L. 46 umieszczonej, **jako osobnej XXIII. szkoły 4-klasowej męskiej,** z tem wyraźnem zastrzeżeniem, że prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6 ust. kraj. z dnia 24 kwietnia 1894 r. Dz. u kr. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń się nie zobowiązuje.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 35115/02). —

Przewodniczący cofa z porządku dziennego **sprawę subwencyi dla Stowarzyszenia ku wspieraniu słuchaczów Wszechnicy, rygorozantów i bezpłatnych praktykantów wyznania mojżeszowego,** gdyż odnośne podanie Stowarzyszenie cofnęło. —

Imieniem Sekcyi IV. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą **Towarzystwa oświaty ludowej we Lwowie** o udzielenie subwencyi na zakładanie bezpłatnych polskich czytelni dla włościan Polaków w całej Galicyi przechodzi się do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 87362/02). —

Imieniem Sekcyi IV. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą Zarządu oddziału **Towarzystwa przyrodniczego im. Kopernika** o przyznanie w miejsce dotychczasowej subwencyi w kwocie 400 kor. wyjątkowo na rok 1903 subwencyi w kwocie 800 kor. przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. dr. Cybulski wnosi, aby na rok 1903 przyznać wyjątkowo subwencyę w kwocie 800 kor., gdyż wydatek znajdzie pokrycie z budżetu tegorocznego z niepodniesionych subwencyi.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto.

Wniosek r. m. dra Cybulskiego upadł. (L. 99577/02). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący o godzinie 5 minut 50 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.